

ཡུལ་དབང་སྐྱ་ཐེང་ལེམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་ཚོགས།

༡༡། །ཡུལ་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཚོའི་གསུང་འབྲུམ། །

པོད་ཆ་བ།

མཛད་པའི། ཡུལ་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཚོ།

སྐྱེད་ཅན་གྱི་མཚོ་དཔེ་ཚོགས་པེ་ཅི་ལ་མཛད་པའི་དུས་རབས་ལྷན་ཁག་གི་དབང་པོ།

ལ་རྒྱལ་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཚོའི་གསུང་འབྲུམ།

བོད་ཆ་བ།

ལྷོ་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོར་སྐུ་བཅར་ནས་རྒྱལ་གྲུ་ཚང་ནས་བར་ཐེངས་དང་བོར་དེབ་གངས་ ༢༠༠དཔལ།

© Namgyal Tantric College, 2014

All rights reserved

Compiled, edited and published

by Namgyal Monastery

www.namgyalmonastery.org

འབྲེལ་ཡུལ་ཞལ་བྱང་།

NAMGYAL MONASTERY

P.O. Mcleod Ganj-176219

Dharamsala Distt Kangra (H.P.) INDIA

Off:91+92184-14777/ 92184-15777/221492

E-mail: namgyalmonastery@gmail.com

དགར་ཆག

ཐོག་མའི་སྒྲིབ་གཞི།	༡
དཔེ་རྒྱུག་པའི་གསལ་བཤད།	༡༠
ལྗུལ་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཚོའི་རྣམ་ཐར་སྟོང་བསྟུས།	༡༧
༄། ། ལྷི་ལོ་ ༡༧༧༠ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༩ ཉིན། བཞུགས་སྐར་རྩ་སྟེང་བོད་ཡུལ་ཕྱིམ་སྟེང་སྐུལ་བའི་ བཀའ་སློབ།	༡༩
༡། བཅོན་ཚུལ་བའི་མིག་དཔེ་དང་། དགའ་སྟོབས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས།	༡༩
༢། མི་རིགས་ཀྱི་སྟོང་སྟོབས་དང་། ཚོ་སློག་གི་འགོ་སློབ།	༢༥
༣། སྟོབ་སྟོང་གི་ལོ་སྐབས། མི་རིགས་ཀྱི་འཐབ་ཚོད།	༣༢
༤། མང་གཚོའི་ལག་ལེན་དང་། སྤྱི་འཇུག་གི་འོས་འདེམས།	༤༠
༥། བསམ་སྟོབ་ཞི་བདེ་དང་། ཡ་རབས་ཀྱི་མི་བཟང་།	༤༧
༦། བྱམས་བཅེའི་རིག་གཞུང་དང་། ཡ་རབས་ཀྱི་ཀུན་སྟོབ།	༤༩
༧། བཟང་བོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། བྱམས་བཅེའི་ཚོར་བ།	༥༥
༄། ། ལྷི་ལོ་ ༡༧༧༠ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་ཐེག་ཆེན་ཚོས་སྤྱིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། ཉི་མ་ལ་ ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་གཞུང་འཛིན་སྟོང་ཚོགས་འདུའི་སར་སྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ།	༥༦
༡། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རྒྱབ་མདུན་དང་། ཚོས་རིག་གི་འབྲེལ་བ།	༥༦
༢། བོད་མིའི་དགའ་སྟུག་དང་། གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད།	༥༠

ག། འཇིག་ཞིའི་མཉམ་བཞུགས་དང་། དེ་དག་གི་ལེགས་ཆ།	༥༡
ང། མྱི་ནང་སྣོད་བཅུད་དང་། མིང་ཚིག་གི་ཀྱབ་ཚུལ།	༥༢
ཅ། མཁས་པའི་ལྷན་ཚོགས་དང་། དགེ་མཚན་གཉིས་ལྡན།	༥༥
ཆ། དམག་གི་མིང་ཚིག་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཀྱན་སྦྱོད།	༥༦
ཇ། ཤར་ལུབ་ཀྱི་ཚོས་ཚན་དང་། གསར་གཏོད་ཀྱི་རྗེས་ལྷན།	༦༠
ཉ། ཤར་ལུབ་ཀྱི་སྟོང་ཆ་དང་། མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ།	༦༣
ཏ། ཐེག་ཆེན་བཀའ་རྒྱབ་དང་། གཏེར་ཡིག་གི་དགོངས་དོན།	༦༤
༄། ། མྱི་ལོ་ ༡༧༧༠ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༢༡ ཉིན། ས་ར་ཆ་ཐར་ཉི་མ་ལ་ཡའི་ནང་པའི་ཚོས་ཚོགས་ལ་	
སྣལ་བའི་བཀའ་སློབ།	༦༥
ག། ལུར་གསལ་གྱི་ཚོས་རིག་དང་། ཉམས་གསོའི་ལས་དོན།	༦༦
ཁ། བྱམས་བརྗེའི་རིག་གཞུང་དང་། ཞི་བདེའི་བསམ་པ།	༦༧
ག། གཅིག་པན་གཉིས་རོགས་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་མཉམ་ལྷོད།	༧༣
༄། ། མྱི་ལོ་ ༡༧༧༠ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༢༩ ཉིན། ལྷ་ར་ཆ་མཚོ་སློབ་ཏུ་སྣལ་བའི་བཀའ་སློབ།	༧༤
ག། འཕགས་པོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། ཚོས་རིག་ཉམས་གསོ།	༧༤
ཁ། གཞོན་ལུ་ཤེས་ལྡན་དང་། སོ་མོ་འདྲ་མཉམ།	༧༦
ག། ཚོས་ལུགས་མཐུན་སྦྱིལ་དང་། སྤྱི་འགོར་པན་བདེ།	༧༦
ང། ཚོས་ལུགས་རིས་མེད་དང་། བསྟན་པའི་མིག་རྒྱན།	༧༠
༄། ། མྱི་ལོ་ ༡༧༧༡ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༧ ཉིན། ཨ་རིའི་ཡེལ་གཙུག་ལག་སློབ་ཆེན་ཏུ་གནང་བ།	༧༩
ག། འཇོམ་སྤྱིང་ཞི་བདེ་དང་། ལེགས་བརྗེའི་འཆར་སྣང་།	༧༩

ཁ་དག་གི་ཚན་གྱི་བཟོད་བསྐྱེད་དང་། བོད་མིའི་ཚོད་མེམས།	༤༥
གཤམ་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞོན་ལྷན་གྱི་ལྷན་སྐྱོང་།	༤༦
དེ་ཚོ་སྤྱོད་གི་གལ་གནད་དང་། འཚོ་མེད་ཀྱི་ལག་ལེན།	༤༧
ཅེ་ཞི་བའི་སྐོས་འཆར་དང་། མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད།	༧༡
ཆེད་བོད་དུ་གཞིགས་སྐྱོར་དང་། གལ་ཆེད་ལྷན་མཚན་གཉིས།	༧༩
༄༅། བྱི་ལོ་༡༩༡༧ལྔ་ལོ་ཚེས་༤ཉིན་རྣམ་པོད་བྱིས་དུས་དྲན་མཛད་སྐོར་ཐོག་སྐྱེལ་བ།	
གཤམ་ལྷན་གྱི་ལྷན་སྐྱོང་དང་། མི་ཚོའི་ཐོམས་གཤིས།	༧༩
ཁ་དག་པོའི་ལྷན་བཟོད་དང་། བྱི་ལོ་དུས་བབ་དང་།	༧༧
གཤམ་ལྷན་གྱི་ལྷན་སྐྱོང་དང་། བོད་མིའི་འཚོ་གནས་ཀྱི་གཞི་རྒྱ།	༡༠༡
༄༅། བྱི་ལོ་༡༩༡༧ལྔ་ལོ་ཚེས་༡༤ཉིན་སུ་ཇ་སྐོར་གྱི་སྐྱེལ་བའི་བཀའ་སློབ།	
གཤམ་ལྷན་གྱི་ལྷན་སྐྱོང་དང་། དེ་དག་གི་མཛུན་ལམ།	༡༠༩
ཁ་དག་ལྷན་སྐྱོང་ལྷན་སྐྱོང་དང་། སྤྱི་གཞི་སྐོས་ལ་བརྟེན་སྐྱོང་།	༡༠༦
གཤམ་ལྷན་གྱི་ལྷན་སྐྱོང་དང་། དེ་བཞུགས་ལྷན་སྐྱོང་ཐབས།	༡༠༩
དེ་མ་འོངས་པའི་བོད་གསར་དང་། བྱེད་ལུགས་ཀྱི་གོ་རིམ།	༡༠༧
ཅེ་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཚོམས་དང་། མང་གཅོད་ཚུ་བྱིས་སྐྱོང་།	༡༡༡
ཆེད་པལ་འཕྱོར་གྱི་ལམ་ལུགས་དང་། ཞི་བདེའི་བརྟེན་གནས།	༡༡༩
ཇོ་དོན་གྱི་བདག་པོ་དང་། བར་བཀའ་གྱི་སྤྱོད་གཞུང་།	༡༡༦
ཉེད་གོས་དབང་གི་གཏམ་འཆལ་དང་། དོགས་ཅན་གྱི་མི་སྣ།	༡༡༦
ཏེ་བོད་ས་བཅན་བབ་དང་། སྐོར་བཅུད་གཏོར་བཤིག་	༡༡༩
ཐོ་བདེན་པའི་ལག་ཆ་དང་། མི་མངའི་དྲག་གཞོན།	༡༢༠

དཀྱིའ་འགན་རང་འཁུར་དང་། དཀའ་སྲུང་འབད་བཅོམ།	༡༣༩
ནུབ་དེ་སྲིད་བལ་བའི་མི་ཚེ་དང་། བུམས་བཅེ་བཟླ་པའི་སྲི་ཚོགས།	༡༣༥
པུགས་ར་བཟེ་གསར་ཉིད་དང་། ཞི་དྲག་གི་ལས་འགུལ།	༡༣༦
༄༅། བྱི་ལོ་༡༧༧༩་ལྷ་མོ་ཉིན་ལྷ་ཤོད་བོད་སྲུག་བྱིམ་ལྷེ་དཔུ་འབྱེད་ཀྱི་མཛད་སྤོའི་ཐོག་སྲུལ་བའི་བཀའ་སློབ།	༡༣༧
ཀུ་ཤོད་མའི་འགན་འཁུར་དང་། ལུམ་མེད་ཀྱི་སྲིད་སྟོབས།	༡༣༧
ཁུ་སྲུང་བུས་ཀྱི་སྲུབ་འབྲས་དང་། ལྷོད་མེད་ཀྱི་མཚུགས་སྲོད།	༡༣༧
གུ་མི་རིགས་ཀྱི་ལས་དོན་དང་། འཛམ་གླིང་གི་ཁྱད་ཅོར།	༡༣༩
དུ་མི་རིགས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་དང་། ཚོས་རིག་བསྐྱར་གསོ།	༡༣༦
༄༅། བྱི་ལོ་༡༧༧༩་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ཉིན་བཞུགས་སྐར་ལྷ་སྲིད་བོད་སྲུག་བྱིམ་ལྷེ་དཔུ་བཞུས་ནས་ལོ་ལྷ་ལོར་བའི་དུས་ཚེན་ཉིན་སློབ་སྲུག་དང་། ལས་བྱེད་ཡོངས་ལ་སྲུལ་བ།	༡༣༧
ཀུ་སྲུང་བུས་ཀྱི་སྲུབ་འབྲས་དང་། འཇུས་ཤོར་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ།	༡༣༧
ཁུ་སྲི་སྲིར་ཀྱི་མཚན་ལ་དང་། ལ་རབས་ཀྱི་སྲོད་བ།	༡༣༩
གུ་དོར་བོའི་ཡར་རྒྱས་དང་། བུམས་བཅེས་ཤོངས་པའི་དཀའ་ངལ།	༡༣༥
དུ་ཤོད་སྲུག་གི་བྱ་སྲོད་དང་། ལ་རབས་བཟང་སྲོད།	༡༣༩
ཅུ་སྲོད་བཅུད་ཀྱི་གཙང་འཕྲོད་དང་། ཁོར་ལུག་སྲུང་སྲོབ།	༡༤༠
ཚུ་ཉལ་ཐག་བེད་སྲོད་དང་། སྲི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགན།	༡༤༩
ཇུ་ལས་དོན་འཇུས་ཤོར་དང་། ཁ་འབངས་ལག་འཇུས།	༡༤༩
ཉུ་དོན་ཀྱི་བདག་པོ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་ལར་ཞེན།	༡༤༥
ཏུ་རང་དབང་གི་བ་རྒྱབས་དང་། བདེན་མཐའི་ཉི་གཞོན།	༡༤༧

ཐོ་ཆང་རག་མ་ཅང་དང་། ལྷ་ཚུའི་ནང་དམ།	༡༥༧
དེ་ལྟར་མིའི་སློབ་ལྟ་དང་། བོད་སྐད་གི་མཁུན་ལམ།	༡༥༠
ནེ་ལོར་ཡུག་སྲུང་སློབ་དང་། རི་དྲགས་རྩོན་རྒྱལ།	༡༥༡
༄། བྱི་ལོ་༡༧༧༣་ལྷོ་ཆོས་ལུ་ཉིན་མོན་སྟོ་གཞིས་སྐར་གཏན་སློབ་ཏུ་སྐྱེལ་བ།	༡༥༩
གཤེན་མའི་ཀུན་སློབ་དང་། དགོ་ཆུ་གི་ཆ་ལྟེན།	༡༥༩
ཁལ་གཅོད་སྐྱོ་འཕྲོད་བརྟེན་དང་། ཏུས་བཟང་ལ་གཅེས་སྐྱེས།	༡༥༥
༄། བྱི་ལོ་༡༧༧༣་ལྷོ་ཆོས་ལུ་ཉིན་མོར་སྤིང་གཏན་སློབ་ཀྱི་ལས་བསྐྱོམས་ལས་ལྟེན་ལྷུ་གསན་	
ཆོས་དགོ་སློབ་ཡོངས་ལ་བཀའ་སློབ་བཀའ་དྲིན་སྐྱེལ་བ།	༡༥༤
གཤེན་གར་གི་རོགས་རམ་དང་། མིག་སྐྱེན་མིག་ཐོག་.....	༡༥༤
ཁལ་གཅེས་ཡོན་སློབ་སློབ་དང་། ཆོས་སྤིང་གི་དགོས་མཁོ།	༡༥༠
གཤེན་བཅོངས་འཕྲོལ་གི་མིང་སྟེན་དང་། མི་མེར་སྐྱེལ་བའི་སྤིང་བྱས།	༡༥༡
དེ་བོད་ཡུལ་གི་གཏེར་ཁ་དང་། ལུན་ཇག་གི་བྱེད་ལུགས།	༡༥༤
ཅེ་བོད་འབངས་དམར་གསོད་དང་། འཆི་ལུགས་ཀྱི་གངས་ཐོ།	༡༥༥
ཆེ་འཕྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། ལྷན་འབགས་ཀྱི་རྣམ་ཡིག་.....	༡༥༥
ཇེ་ལི་བདེའི་བརྟེན་གནས་དང་། ཤེས་ཡོན་བེད་སློབ།	༡༥༥
༄། བྱི་ལོ་༡༧༧༣་ལྷོ་ཆོས་ལུ་ཉིན་མོར་སྤིང་གཏན་སློབ་ཀྱི་ལས་བསྐྱོམས་ལས་ལྟེན་	
སྐྱོ་ལོ་མོ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པར་སྐྱེལ་བའི་བཀའ་སློབ།	༡༥༠
གཤེན་གཞིས་ཀྱི་ཉམས་སློབ་དང་། བྱིས་ཁོད་ཏུ་སློབ་བྱིད།	༡༥༠
༄། བྱི་ལོ་༡༧༧༣་ལྷོ་ཆོས་ལུ་ཉིན་མོར་སྤིང་གཏན་སློབ་ཀྱི་ལས་བསྐྱོམས་ལས་	

ངེལིམས་རྒྱིག་ལ་བཙེ་སྲུང་དང་། བཟང་སྲོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན།	༡༥༡
༄། རྩི་ལོ་༡༧༧༩་ལྷ་༡༠ཚེས་༡༥ཉིན་བོད་སྲུག་བྱིས་མེ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་མོ་བཞི་འཁོར་བའི་ དུས་ཚིན་སྐབས་སྣལ་བའི་བཀའ་སློབ།	༡༥༩
གཤམ་བྱས་ཀྱི་འབྲུབ་འབྲས་དང་། འབྲས་ཤོར་གྱི་ཉེན་ལ།	༡༥༩
ཁུའོ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་དང་། བོད་དོན་གྱི་རེ་བ།	༡༥༦
གཤམ་བསམ་དང་། ཤེས་ཡོན། བཟང་སྲོད།	༡༥༤
ངེལ་བཟང་སྲོད་ཉམས་དམས་དང་། རྩི་ཚོགས་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་.....	༡༦༠
ཅེ་བོད་མིའི་བྱང་ལོར་དང་། གཞན་པམ་གྱི་བྱ་གཞག་.....	༡༦༡
ཆེད་བྱས་བཙེའི་ཉམས་ལེན་དང་། རྩི་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ།	༡༦༣
རྩི་ཚོགས་ཀྱི་སྲོད་དང་། བྱས་བཙེའི་མིག་དཔེ།	༡༦༥
ཉེ་བོད་མིའི་ཚོས་རིག་དང་། འཛམ་སྐྱིད་ཞི་བདེ།	༡༦༧
༄། རྩི་ལོ་༡༧༧༩་ལྷ་༡༡ཚེས་༡༠ཉིན་མེ་མོར་གཞིས་སྐར་སློབ་གྲུར་སྣལ་བའི་བཀའ་སློབ།	༡༧༠
གཤམ་པ་ལུལ་དུ་སྐྱིར་ལོག་དང་། ཚོས་རིག་གི་ཞབས་འདེགས།	༡༧༠
ཁུའོ་ཚོའི་དགོས་དོན་དང་། རྣམ་དཔྱོད་བེད་སྲོད།	༡༧༡
གཤམ་གཞིས་བྱས་བོད་སྲུག་དང་། ཤེས་ཡོན་གྱི་གོ་སྐབས།	༡༧༣
ངེལ་ཤེས་ཡོན་བེད་སྲོད་དང་། ལྷག་བསམ་གྱི་དོན་རྟེན།	༡༧༩
ཅེ་ལྷག་བསམ་དང་། ཤེས་ཡོན་རྒྱང་འབྲེལ་དགོས་པ།	༡༧༧
ཆེ་བོད་རིགས་སྲུང་སྲོབ་དང་། རང་དོན་རང་གཅེས།	༡༧༩
༄། རྩི་ལོ་༡༧༧༩་ལྷ་༡༢ཚེས་༡༥ཉིན་སྤེང་ལོར་དུ་སློབ་སྲུག་དང་། མང་ཚོགས་ལ་སྣལ་བའི་ བཀའ་སློབ།	༡༨༡

གཤམ་བཟང་སྐྱོད་ཉམས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་། རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་དཀར་ལྗོངས་.....	༡༤༦
དེ་བཟང་སྐྱོད་ཀྱི་མིག་དཔེ་དང་། བོད་མིའི་བྱང་ལོར།	༡༤༧
ཅན་དག་ཆུན་གྱི་སློབ་བྲིད་དང་། ལྷོ་གསུམ་གྱི་བཟང་སྐྱོད།	༡༤༨
༄། །སྤྱི་ལོ་༡༩༧༧་ལོ་ཚེས་༡༢་ཉིན་ནང་སོག་སློབ་ཤུག་ཁག་ཅིག་ལ་སྐྱེལ་བ།	༡༤༩
གཤམ་བོད་སོག་གི་འབྲེལ་བ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་ཚོས་རིག་.....	༡༤༩
ཁ་ཤམ་བོད་སོག་གི་དཀར་ལྗོངས་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ།	༡༥༠
གཤམ་འཚོ་མེད་ཞི་བ་དང་། འཐབ་ཚོད་ཀྱི་མིག་དཔེ།	༡༥༡
དེ་བཟང་སྐྱོད་ཀྱི་དཀར་ལམ་དང་། རྒྱུང་རྒྱུ་ལྟ་སྐྱོད།	༡༥༢
༄། །སྤྱི་ལོ་༡༩༧༧་ལོ་ཚེས་༡༢་ཉིན་ལྷོ་བོད་ཤུག་བྱིས་སྡེར་འབེལ་འཇམ་གྱི་བྱིས་ཚང་	
ཁག་དགུ་འབྲེད་མཚན་སྐོར་ཐོག་སྐྱེལ་བའི་བཀའ་སློབ།	༡༥༦
གཤམ་འོངས་པའི་བདག་པོ་དང་། དྲང་བདེན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར།	༡༥༦
ཁ་ཤམ་གཙང་རྒྱ་འཕྲོད་བརྟེན་དང་། ཤུག་ལ་ལྟ་རྟོག་.....	༡༥༧
༄། །སྤྱི་ལོ་༡༩༧༧་ལོ་ཚེས་༡༢་ཉིན་ཀ་ཅུ་ཆ་ཚོགས་པས་སློབ་གྲྭ་འཇུགས་རྒྱུའི་མཚན་སྐོར་	
སར་སྐྱེལ་བའི་བཀའ་སློབ།	༡༦༦
གཤམ་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆ་རྒྱུན་དང་། རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་རྣམ་པ།	༡༦༦
ཁ་ཤམ་སློབ་གྲྭས་ཤེས་ཡོན་དང་། དཔོན་སྡེས་བཟང་སྐྱོད།	༡༦༧
གཤམ་ཚོས་ལུགས་མཐུན་ལམ་དང་། འགྲོ་བའི་ཞབས་འདེགས།	༡༦༧
དེ་བོར་ཡུག་སྐྱོད་སློབ་དང་། གཙང་རྒྱ་འཕྲོད་བརྟེན།	༡༦༨
ཅན་ལྟག་བསམ། རྣམ་དཔྱད། ས་མེས་ཀྱི་སོམས་གཤེས།	༡༦༨

༄། རྩི་ལོ་༡༧༧༥༣་༡་ཚེས་༢༡ཉིན་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་དགོ་མན་ཟབ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ལ་མཇལ་

ཁའི་ཚོག་སྐྱེལ་བའི་བཀའ་སློབ། ༡༤༧

    གཏེ་སྤྱི་དོན་ཚོགས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་བདེན་དོན། ༡༤༧

    ཁ་ཤི་རབས་གསར་རྒྱུ་དང་། ལྷན་མཐུན་གྱི་འཐབ་ཚོད། ༡༥༡

    གཏེ་ལ་རབས་སློབ་བཟང་དང་། འབྲུང་ཁུངས་གྱི་ནང་ཚོས། ༡༥༣

    དེ་ལ་རབས་བཟང་སློབ་དང་། རྩི་མཁས་ཉམས་དམས། ༡༥༤

    ཅེ་ཅུ་བཅོགས་གྱི་དགོ་སློབ་དང་། བོད་མིས་དོར་ལེན། ༡༥༦

    ཆེ་ཤིས་ཡོན་གྱི་སློབ་བྲིད་དང་། བཟང་སློབ་གྱི་ལམ་སྟོན། ༡༥༧

    རྩི་ལོ་བའི་བརྟེན་གནས་དང་། བྱམས་བརྗེའི་གོམས་གཤིས། ༡༥༩

    ཉེ་དགོ་ཚན་གྱི་ལས་འགན་དང་། བྱ་གཞག་གི་ཕན་ཡོན། ༡༦༠

༄། རྩི་ལོ་༡༧༧༥༣་༡་ཚེས་༢༡ཉིན་རྟ་ལྷེད་བོད་བྱིས་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་༡༥འཁོར་བའི་དུས་

དུན་ཚོག་སྐྱེལ་བའི་བཀའ་སློབ། ༡༦༦

    གཏེ་སྤྱི་བྱས་གྱི་གྲུབ་འབྲས་དང་། བྱས་ཅན་རྣམས་རྗེས་དྲན། ༡༦༦

    ཁ་ཤི་འབྲས་ཤོར་གྱི་ཉེན་ཁ་དང་། མ་འོངས་པའི་དམ་བཅའ། ༡༦༩

    གཏེ་བོད་མི་རྩི་ལོ་གནས་བསྟན་དང་། མཁས་བརྟུན་བཟང་གསུམ། ༡༧༤

༄། རྩི་ལོ་༡༧༧༥༣་༡་ཚེས་༢༡ཉིན་བོད་སྤྱི་འགོ་གཞུང་གཅེས་སློབ་ཁང་དབུ་འབྱེད་

གྱི་མཇེད་སྐོར་ཚོག་སྐྱེལ་བའི་བཀའ་སློབ། ༡༦༦

    གཏེ་སྤྱི་གར་དབུས་ས་དང་། འབྲེལ་ཡོད་གྱི་ཕན་གོགས། ༡༦༦

    ཁ་ཤི་འབྲས་ཤོར་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་། དགོ་སློབ་གྱི་འདུ་ཤེས། ༡༦༧

    གཏེ་བོད་མིའི་རན་གོམས་དང་། ལས་བཟང་མཐའ་བྱོངས། ༡༧༦

༄། རྩི་ལོ་༡༧༧༥ལྔ་འཚོས་༡༨ཉིན་ཅན་གྱི་གླུ་མཚོ་སློབ་ནང་ཡོད་སློབ་ལྷན་གྱི་ཚོར་སྣང་ལ་བའི་

བཀའ་སློབ། ༡༧༤

    གཤམ་སློབ་ལྷན་བཅུགས་དང་། ཤེས་ཡོན་གྱི་གྲུབ་འབྲས། ༡༧༤

    ཁལ་སྤྱི་དངོས་པོའི་ཡར་རྒྱས་དང་། བྱང་སེམས་གྱི་དཀའ་ངལ། ༡༧༥

    གཤམ་སློབ་ལྷན་གྱི་བདེ་དང་། ཡར་བས་གཞུང་བཟང་། ༡༧༦

    ངལ་སྤྱི་ནང་གི་ཤེས་ཡོན་དང་། ཆ་མཉམ་གྱི་ཡར་རྒྱས། ༤༠༠

    ཅུ་ཚོས་ལྷན་གྱི་དང་མོས་དང་། བཟང་སློབ་ཉམས་དམས། ༤༠༡

    ཆུ་བོད་མིའི་བྱང་ལོ་དང་། ལོ་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ་ཉམས། ༤༠༢

    རྩི་བདེ་སྤྱི་དཀའ་ལྷན་དང་། གཤམ་ཚེའི་བཟང་སློབ། ༤༠༣

    ཉེ་བཟང་སློབ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། རྩི་དོན་གྱི་ལྷན་བསམ། ༤༠༤

    ཉེ་སྤྱི་བོད་གཉིས་སྐྱོན་དང་། དུ་མའི་ལམ་བཟང་། ༤༠༥

    ཐུ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་དང་། ཚོས་རིག་གི་འབྲེལ་བ། ༤༠༦

༄། རྩི་ལོ་༡༧༧༥ལྔ་འཚོས་༡༨ཉིན་གྱི་ཉི་ཟླ་ལོ་དགོན་དུ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་ནང་བའི་རིག་གཞུང་

ཚོགས་འདུར་སྣང་ལ་བའི་བཀའ་སློབ། ༤༡༧

    གཤམ་རིག་གཞུང་གི་རིན་ཐང་དང་། འཕགས་ལུལ་གྱི་བཀའ་རྒྱུ། ༤༡༧

    ཁལ་ཞི་བདེའི་ས་མཚམས་དང་། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རྒྱུད་ལམ། ༤༡༨

    གཤམ་གར་གྱི་ལྷན་རི་དང་། ཤེས་ཡོན་གྱི་ལྷན་རི། ༤༡༩

    ངལ་སྤྱི་ཡིག་ལ་སློབ་སློབ་དང་། སྤྱི་ཡིག་གཅིག་གྱུར། ༤༢༠

༄། རྩི་ལོ་༡༧༧༥ལྔ་འཚོས་༡༨ཉིན་ཤེས་རིག་འོངས་ཚོས་དགེ་ལག་ལ་སྣང་ལ་བའི་

གཤམ་སློབ་དགའི་ལས་འགན་དང་། སློབ་བྱིད་ཀྱི་སློབ་གཞི། ༤༢༡

དཀར་ཆག

ཁོ་ལྟེ་ལྟེ་གི་སྐྱེ་ལོ་ལྟེ་དང་། ལོ་གྱི་བྱང་རབས།	༥༦༧
གཤམ་ལྟེ་གཤམ་རྒྱལ་ལྟེ་ལྟེ་དང་། ལྟེ་ལོ་གི་སྐྱེ་བས་པ།	༥༦༨
དེ་བསམ་སྐྱེ་ལྟེ་སྐྱེ་དང་། ལྟེ་གསལ་གྱི་ལྟེ་གཤམ་།	༥༧༠
ཅེ་ལྟེ་གཤམ་གི་ལྟེ་ལྟེ་དང་། ལྟེ་ལྟེ་བལྟེ་སྐྱེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་།	༥༧༡
ལྟེ་བྱང་སྐྱེ་ལྟེ་ལྟེ་.....	༥༧༥

ཐོག་མའི་སྐྱེད་གཞི།

རབ་དཀར་གངས་འཛིན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། འཛིན་སྐྱེད་གོ་ལ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་གཙོག་ཏུ་
ཆགས་པའི་མཚོ་སྐང་པོད་ཅེས་གྲགས་པའི་ས་ཡི་རིག་ལེད། འཕགས་མཚོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་
ཀྱི་རྣམ་སྐྱེལ་ས་སྤྱེལ་ཆུན་ལྗང་ལེམས་དང་། རྗེ་བཙུན་སྤོལ་མའི་རྣམ་སྐྱེལ་མ་བུག་སྤིན་གཉིས་
འདུས་པ་ལས་འཕགས་པའི་གཟུངས་སྤྲུགས་ཡིག་རྒྱལ་གྱི་གངས་ལྗན་མི་འུ་གཏུང་རྒྱལ་ལས་
མཆེད་པའི་པོད་མི་ས་ཡ་རྒྱལ་གྱི་མི་རྒྱུད་ཚོགས་མ་ལུང་བཞུགས་བཞུང་། སྤྱི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་
གི་རྣམ་དཔྱོད་འདྲ་མིན་གྱི་ཅལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པའི་གནས་ཅི་རིགས་གསར་གཏོང་དང་།
འཕེལ་རྒྱས་རིམ་བར་བཏང་བ་མ་ཟད། ལྷག་པར་དུས་རབས་བརྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་ས་གསུམ་ན་
སྤྱན་པའི་གྲགས་པས་ལོངས་སྤྱོད་ལྟར་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤོང་བཙན་སྐྱེལ་པོ་ཞེས་བུ་པའི་སྤྱི་ས་
མཚོག་གང་གི་མཆོན་བཅེ་ལུས་པའི་བྱེད་ལས་ཉག་གཅིག་གི་མཐུ་ལས། པོད་ཀྱི་ས་ཆེན་པོའི་
ཁོམ་ཀུན་ལ་ཁྲུབ་པར་ལུས་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་མཐའ་དག་གི་བཞེན་སྟོན་པར་ལུས་པ། ཆེས་པོ་མཚར་མདུ་བྱེད་པའི་པོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་
བཞེན་ཚོགས་མར་སྟོལ་གཏོང་མཛད་པ། སྤྱི་རྒྱུའི་ཕན་བདེའི་གཞི་ཅན་ཚོས་པོད་དུ་བརྒྱུད་འགོ་
བཙུགས་པ་དང་། དུས་རབས་བརྒྱུད་པའི་ནང་ཚོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྤོང་ལྟུ་བཙན་གྱིས་སང་མི་བརྒྱུན་
གྱིས་ཚོགས་བྱེད་པར་བྱུང་གི་སྤྱི་དང་། དཔོན་སྤྱིའི་ཚོགས་བསམ་ལས་མི་འཇུག་སྤྱིས་བྱུག་
པའི་གཙོག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་དང་ཆབས་ཅིག་སྤྱི་བརྒྱུད་ལོ་བཞུགས་ཀྱི་སྤོང་གི་སྤོང་གི་ཚོགས་
བཙུགས་ནས་སྤོང་གི་བྱུག་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་དུ་མ་གསོ་སྤོང་གཞན་སྤྱི་ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁབ་གནས་
ནང་དོན་རིག་པ་གཙོ་བོར་བྱུང་པའི་རིག་གཞུང་གི་སྤོང་བཙུན་སྤོང་ཚོགས་པོད་གངས་ཅན་གྱི་
སྤོངས་སུ་ནང་འཛིན་དང་སྤྱིལ་མཛད་ཅིང་། ཤེས་རིག་མཛོད་བརྒྱུད་སྤོང་འཕེལ་ལོངས་པོར་བྱེ་བ་

སྟེ། རྒྱལ་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ་སྣ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཅོན་གྱི་སྐུ་དུས་སྤྲུང་པ་ལའི་ཚོས་གྱི་དབུ་བརྟེས་
 ཤིང་། རྒྱལ་རབས་སོ་གསུམ་པ་ཚོས་རྒྱལ་སྲོང་བཅོན་སྐུ་དུས་སྤྲུང་པ་ལའི་ཚོས་གྱི་
 སྲོལ་བཟང་བཏོད། རྒྱལ་རབས་སོ་བརྒྱད་པ་ཚོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྗེ་འུ་བཅོན་དང་། རྒྱལ་རབས་ཞེ་
 གཅིག་པ་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་གྱི་སྐུ་དུས་སྤྲུང་པ་ཚོས་དར་ཞིང་རྒྱས་བར་མཛད་པ་ནས་བརྒྱད་།
 དུས་རབས་རིམ་པའི་ནང་ཐོད་གངས་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སྤྲོས་བསམ་སྐྲོམ་གསུམ་དང་འཆད་
 ཚོད་ཚོམ་གསུམ་ལ་མངའ་དབང་བརྟེས་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ནས་
 མཁའ་རྒྱུད་ཚོགས་ལྟར་ཕྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲི་ཕྱིར་བཀའ་བསྟན་སོགས་ཐོད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་ཅིང་
 ལུས་ཏེ་གཉན་ལ་སལ་བ་དང་། གསར་ཚོམ་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་འུ་ཅག་ལྟ་བུས་
 ཆེ་གང་རལ་བ་བསྟེན་ནས་བགྲངས་ཀྱང་བགྲང་བར་དཀའ་བས། ཐོད་གངས་ཅན་སྲོང་གྱི་གསུང་
 རབ་སྐྱེགས་བས་ཐམས་ཅད་གཞི་གཅིག་ཏུ་བཅེགས་ན་རི་རྒྱལ་ལྡན་པའི་དབང་ལ་འད་སྐྱེད་ས་
 པ་སྟེར་ཏུས་སོ་ཞེས་སྐྱེས་ཀྱང་འུ་དུ་མི་ཆེ་བར་སེམས།

དེ་ལྟར་བཀའ་བསྟན་གཙོ་མོར་གྱུར་པའི་སྟོན་ཕྱོན་འཕགས་ཐོད་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་
 གྱི་བཅུ་པོ་གཉིས་པའི་གཞུང་བཟང་སྤྱི་དང་། ཡང་སྐོས་ལ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་སྲོང་རིམ་ཕྱོན་གྱི་གསུང་
 འབྲུམ་སོགས་ཅུ་ཆེའི་རིག་གཞུང་སྲོང་ས་པའི་ནང་བརྒྱ་འཛོམས་པའི་སྟོན་མཚོག་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་
 དེ་དག་གི་རོ་བཅུད་རྣམས་རང་ཅག་གངས་ཅན་པའི་ལུས་སེམས་སྤྲུ་ཤོག་ཏུ་སྐྱེས་ཚོས་བཞིན་དུ་
 སེམས་པ་ནས་བརྒྱད་། སྐྱེ་མོ་སལ་བ་དག་གི་སྒྲོང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་ཆོད་ཀྱང་ཆེས་
 མཐོན་པོར་སོན་ཏེ་སྐོ་གསུམ་དགོ་བཅུའི་ལས་ལ་བཅོན་བ་དང་། བུམས་དང་སྟིང་རྗེས་རྒྱུད་དུས་
 ཞིང་། ལ་རབས་དང་གཤེས་བཟང་གི་མཛེས་སྤྱུག་རང་ཆས་སྤྲུ་ལྡན་པའི་མི་རིགས་ལྷན་འཕགས་
 ཅན་ཞིག་ཏུ་ཡར་རྒྱས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུར། དེད་གི་དུས་སྤྲུང་འཛོམ་སྒྲིབ་ཤིང་ལུ་བ་ལ་གནས་
 པའི་ཆབ་དབལ་རིག་གསུམ་སྤྱི་དང་། ཡང་སྐོས་ཚོན་རིག་ཅེར་སོན་གྱི་ཡུལ་གྱུ་དག་གི་མི་སྣ་
 གསལ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་འདི་དང་མི་རིགས་འདི་ཉིད་གྱི་རིག་གནས་ལ་སྐོ་ཁ་ཕྱོགས་ས་དང་།
 ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན།

འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཉམས་དམས་སྲ་སོང་བའི་ཉེར་ལེན་ལས།
 གྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོ་ཉམས་༡༩༥༤ལོ་བར་རིག་གནས་གསར་བཞེ་ཆེན་པོ་ཞེས་དམར་པོའི་ལྷ་བར་ངོ་ལོག་
 མཁན་ལ་མར་ཞོལ་དང་རྒྱུད་རྟེན་གཏོང་བའི་སྤྱོད་མཚོང་གི་ལས་འགུལ་སྐྱེལ་བས། བོད་མིའི་ཚོས་
 དང་རིག་གཞུང་གིས་གཙོས་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་མཚོན་རྟགས་ཡོད་ཚད་རྙིང་བཞིའི་གསུ་སྲ་བཅེས་
 ཉེ་གཏོར་བཅོམ་ཚབས་ཆེན་གྲུས་པའི་གོད་ཆགས་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་སྡོད་གསུམ་རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་
 བཀའ་སྟེ་ཡོན་དུ་སྤུལ་ཡང་ལྷ་ཐབས་གྲུལ་བའི་བོད་གངས་ཅན་སྡོང་ས་ཀྱི་ཁྲད་ཚོར་དང་། ཡངས་
 པའི་འཇམ་བུའི་སྐྱོད་གཞི་སྤྱི་ལོར་ཉེ། གསུང་རབ་བར་ཤིང་དང་བཅས་པ་མལ་མོ་ཆེ་མེ་ལྷ་དང་ཆུ་
 ལྷའི་ཞལ་དུ་སྤུལ་ཐེན་བ་དག་ནི་བསྐྱར་གསོ་བྱ་རྒྱུའི་རུས་མཐུ་རང་ཅག་སྲ་ལའང་མེད་ལ། དུས་
 དན་དེ་ལྷ་བུའི་ཁྲིད་ནས་སྟེས་དབང་སྟབས་ལེགས་ཀྱིས་ད་ལྷ་ས་སྟེང་དུ་ལྷག་ལུས་བཀའ་བསྟན་
 གསུང་རབ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཡ་རྒྱལ་མཚོག་སྐྱ་སྟེང་རིམ་བྱོན་གྱི་གཞུང་བཟང་པོས་མོ་ཆེ་དཔེ་
 རྒྱན་དགོན་རིགས་ཤི་སྟེན་ཉུ་སྟེན་སྟབས་དེང་སྐབས་ལུས་བཞག་རིག་གནས་དངོས་རྗེས་ཀྱི་
 ལམ་སྟགས་གཞིར་བཟུང་བདག་སྲུང་བྱེད་དགོས་སྟེན། རིག་གཞུང་ལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱན་ལམ་དུ་བསྟར་མ་སྟབས་བརྟེན་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོས་པ་རི་བཞིན་མ་སྟབས་པའི་ཁར། དེ་
 བས་ཉེན་ཚབས་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་འབྱུང་བཞི་སོགས་ཀྱི་གཞོད་བསམ་ས་སྟེང་དུ་ཅ་བརྒྱག་མི་འགོ་བའི་
 དེས་པ་མེད་གཤིས། འདི་ཀྱན་བདག་ཅེས་སྲུང་སྟོབ་གནད་ལ་འཁེལ་བ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ནི། གོ་ལ་
 འདིའི་རྫོག་གི་འབགས་མཚོག་སྐྱ་ལ་ན་བརྗོད་རྗེས་འཇུག་པ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་འབགས་མཚོག་
 རྒྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གཞུལ་བྱར་སྡུང་བ་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་དང་། ཡང་སྟོས་ཡ་རྒྱལ་
 མཚོག་སྐྱ་སྟེང་རིམ་བྱོན་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་ཞོ་གས་ལེགས་པར་འཚོ་ཞིང་། རྒྱན་འབྲས་སྟར་བསྐྱུངས་
 པའི་སྐྱ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཚང་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྐྱོད་གི་མཚོན་གནས་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་
 གཡོལ་དུ་མེད་པའི་འོས་འགན་ཞིག་ཡིན།

དེ་ལྷན་ཡ་རྒྱལ་མཚོག་སྐྱ་སྟེང་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་རབ་སྟེགས་པམ་རྣམས་ལ་བདག་ཅེས་
 སྲུང་སྟོབ་གནད་སྟབས་ཅན་མེན་པར་དེ་བས་གལ་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་ནི། གསུང་བཟང་རྣམས་ལ་

འཆད་ཚོམ་ཚོམ་གསུམ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཉམས་པ་སྐྱར་གསོ་
དང་། མི་ཉམས་རྒྱུ་འདྲིན། ཡང་སྒོམ་དབང་ལུང་མིན་གསུམ་དང་། མཐོང་བརྒྱུད་ལྷན་ལེན་གྱི་
མན་དག་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བཟང་ཆད་མེད་རྒྱུ་འདྲིན་བྱ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་ཐད་རང་ཅག་རྣམས་ལ་
གཡོལ་དུ་མེད་པའི་འགན་འཁུན་དམིགས་བསལ་ཞིག་ཡོད་སྟེ།

སྣུག་པར་གངས་རྒྱུངས་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་པོ། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་སྟོན་པ་ཆེན་
པོ། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་འདི་ཕྱིའི་སྐབས་མཚོགས་སྟེང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་
ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་སྐོན་མེད་པའི་ཐུགས་བརྒྱེད་རྣམ་གསུམ་གྱིས་
མཚོན་མཛད་འཕྲིན་ཡངས་པའི་འཛམ་གླིང་ཐ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་ཁྲུབ་དང་ཁྲུབ་བཞིན་པའི་སྐལ་བཟང་གི་
དུས་སྐབས་འདིར། མཛད་པའི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཛད་པའི་ཞབས་
འདེགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་འགྱུར་རེ་དང་། དེ་ཡང་ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་མགོན་ལ་སྐབས་གངས་ཅན་
པོད་ཀྱི་རྣ་སྐལ་འཕགས་མཚོག་ལྷན་པ་སྟོན་ཉིད། མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་དང་། སྣུག་པར་
བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ་དང་། མ་ཞེ་བཀའ་འབྲུམ་སོགས་སྟོན་ལྟོན་ཚོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་དམ་པ་
ཚོས་ལུང་གིས་ཡང་ཡང་བསྟུགས་པ་ལྟར། འཁྲུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་ལས་ཀྱང་།

མགོན་ཁྱོད་གང་འདུལ་སྐལ་པའི་རྣོས་གར་ཉེ། །

འཕགས་ཡུལ་སོ་དུག་གངས་འའི་ཚོས་རྒྱལ་བཟུ། །

པཎ་གྲུབ་བཟུ་བདུན་ལ་རྒྱལ་མཚོག་རིམ་ཁྱོན་སོགས། །

སྐྱེ་འབྲེང་གསེར་རིའི་ཕྱིང་བ་ཆར་དུ་དངར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་སྐྱེང་རིམ་ཁྱོན་གྱི་འཁྲུངས་རབས་རྣམ་ཐར་ནི།
རྒྱལ་ཀུན་སྟེང་རྗེའི་རང་གསུགས་འཕགས་མཚོག་འདིག་ཉེན་དབང་སྐྱུག་གིས་དག་དང་མ་དག་
པའི་འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་དང་སྤྱི་མེད་པ་ན་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྐལ་པའི་རོལ་པ་མཐའ་
ལས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པ་མཛད་པ་ལས། རྒྱ་གང་འཕགས་

བའི་ཡུལ་དུ་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་སྐྱབས་གི་སྐྱེའི་སྐྱུལ་པ་ལྷགས་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་
 འདིག་རྟེན་དབང་སྐྱབས་ནས་རྒྱལ་པོ་དགོ་བ་དཔལ་བར་འཕགས་ཡུལ་པོ་དུག་དང་། བོད་ཁ་བ་
 གངས་ཅན་གྱི་སྲིད་ས་སུ་བོད་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷགས་ཆེ་བ་གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོ་ནས་མངའ་བདག་ཁྲི་
 རལ་བར་གངས་རིའི་ཚོས་རྒྱལ་བཅུ་དང་། གཞན་ཡང་འཕྲོ་མ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་ནས་
 དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་རིན་ཆེན་མཁུན་རབ་ཚོས་རྗེའི་བར་བསམ་བཞིན་སྐྱ་སྐྱེ་བཞེས་པའི་འཕགས་
 བོད་གྱི་པཎ་ལྷན་སྐྱ་སྲིད་བཅོ་ལྔ། ཡང་སྟོས་ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱ་སྲིད་དང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་རྗེ་
 དགོ་འདུན་ལྷན་པ་ནས་སྐྱ་སྲིད་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱལ་མཚོག་བསྟན་འདིན་རྒྱ་མཚོའི་བར་
 ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱ་སྲིད་རིམ་འོྱོན་རྣམས་ལོ། ལུས་ཅན་འགོ་བསྐྱེ་དང་། ཡང་སྟོས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་
 ཞིང་ཁམས། ལུས་བསྟན་སྐྱེ་དང་ཉེ་བའ་ལྷག་དོན་སྐྱ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་ལྷ་ཚང་པན་བདེ་ལེགས་
 བཤད་སྲིད་བཅས་ལ་གཟིགས་པ་དུས་ལས་གཡོ་བ་མེད་པའི་མཛད་པ་དང་འཕྲིན་ལས་བཟང་
 བོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱངས་པའི་རྒྱལ་བསམ་བཞེད་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ལོ་ལ་རྒྱལ་མཚོག་སྐྱ་སྲིད་
 རིམ་འོྱོན་རྣམས་གྱི་རྣམ་ཐར་ཁག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་ལགས།

དེ་ལྟར་ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱ་སྲིད་རིམ་འོྱོན་རྣམས་ལོ། བདག་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་གྱི་ལྷ་
 སྐལ་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཉིད་མའི་རྣམ་འོལ་ཏུ་ལེབས་པར་སོང་སྐྱེ་བ་ནས་ཆེ་རབས་
 སྲིད་བར་གདུལ་བུ་བདག་ཅག་བོད་འབངས་རྣམས་བསྐྱངས་པའི་ཚད་མེད་གྱི་བཀའ་བྲིན་རྗེས་འབྲེ་
 དང་། ལས་སྟོན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྲ་བརྟན། སྟོས་སུ་གལ་ཆེའི་ལས་འཆར་ཆ་ལག་ཡོངས་སུ་ཚང་བ་
 འདི་ལྟ་བུ་ད་བར་སུས་ཀྱང་བརྩམས་གནང་མེད་པར་མཛད་པས། ལ་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་མཚོད་
 སྲིན་དང་གཅིག་རང་རེ་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་གཉིས། ལྟར་བཅས་འགོ་བའི་འདྲེན་མཚོག་
 ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་སྐྱ་ཆེ་ལ་ཞབས་པད་དོ་རྗེ་ཚོས་བདུན་གྱི་འོ་པོར་
 བརྟན་པའི་ཞབས་རིམ་སོགས་སུ་དམིགས་ནས་འདི་ག་སྐྱ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་ལྷ་ཚང་པན་བདེ་
 ལེགས་བཤད་སྲིད་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༠༡༡ལོའི་ཟླ་བ་༡༢ཚེས་༡༩ཉིན་ལ་རྒྱལ་མཚོག་སྐྱ་སྲིད་རིམ་འོྱོན་གྱི་
 གསུང་འབྲུམ་འོྱོགས་སྐྱེག་ཞུ་རྒྱུའི་ལས་འཆར་གསར་སྐྱེག་གིས་ལས་གཞི་དབུ་འཇུགས་ཞུས།

དེ་ཡང་གངས་ལྗོངས་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐྱལ་སྐྱབ་ན་མ་མཆིས་པ།
 འབགས་མཚོག་ཕྱག་ན་བརྗོ་ཡགོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་སྐྱེས་དབུ་བཞི་བ་ཆེན་པོ་ཧེ་བཙུན་
 འཇམ་དཔལ་དག་དབང་སློབ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་བསྐྱུར་
 མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྤེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཚོག་བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༥༩དང་། སྤེ་ལོ་༡༩༧༥ལོར་
 དགྲུང་ལངས་བརྒྱད་ཚུ་བཞེས་པར་བརྟེན། བན་བདེའི་མཛད་བཟང་རྣམས་ལ་མངོན་པར་གཟེངས་
 སུ་བསྟོན་ཅིང་། ཡ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འདྲིན་རྗེས་དྲན་ལུ་བའི་འགངས་ཆེན་གྱི་དུས་ཆེགས་ཁྱད་
 འབགས་ཅན་ཡིན་སྟབས། གཞིས་གྲེས་བོད་འབངས་ཡོངས་ཙམ་མ་ཟད། འཇམ་སྐྱིད་རྒྱལ་ཁབ་
 བལ་ཆེར་དུ་གཏོགས་པའི་འབགས་མཚོག་ཕྱག་ན་བརྗོ་མའི་རྣམ་པར་རོལ་བ་ཡགོང་ས་ཡ་སྐྱབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་འབངས་དང་། ཞི་བདེར་མོས་པའི་འཇམ་སྐྱིད་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་
 གུས་བསྐྱེད་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེ་ལུ་དང་ཆབས་ཅིག། འཇམ་སྐྱིད་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་
 སྐྱབས་དང་དབྱང་གཉེན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་དུ་སྐྱེ་ཆེ་ཡལ་བས་པད་མགོན་པོ་ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་
 དཔལ་ཏུ་མེད་པའི་རོ་བོར་འཚོ་གཞིས་གསལ་ཞིང་བཞུགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དགའ་སྟོན་ལོ་འཁོར་
 འཁྲུད་ལོར་སྲུང་བཅི་ལུ་བའི་དུས་བཟང་དང་། ལྷར་བཅས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་ཡགོང་ས་
 ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས། གངས་ཅན་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་འབྲལ་ཕྱགས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 གནས་བབ་དང་། འཇམ་སྐྱིད་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་པན་བདེའི་གཞི་སློབ་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་པོ་ཆེའི་སྟོག་
 མཐུད་པའི་མཛད་བཟང་བསྐྱུངས་དང་སློབ་བཞེད་ཀྱི་ཕྱགས་སྟོབས་ལྷག་པར་བཞེས་པ་ལོགས་ཀྱི་
 སྐལ་བཟང་ཉིས་བཅེགས་དང་། གཏམ་བཟང་སུམ་བཅེགས་སྟབས་དང་བསྟུན་གྱིས་སྐྱབ་པའམ་རྣམ་
 རྒྱལ་བྱ་ཚང་དང་། གཞིས་གྲེས་རྣམ་རྒྱུར་ཐོང་ནས་གཟིམ་རྒྱུད་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབྲལ་
 དང་། ལྷག་པར་ཡ་རྒྱལ་མཚོག་སྐྱེས་པའི་ཕྱོད་ཀྱི་གསུང་འབྲམ་སྟོགས་བསྐྱེགས་པར་སྐྱེན་ལུ་
 རྒྱུའི་རེ་འདུན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལྟར། སྐྱབ་པའམ་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་སྐྱེ་བཟང་དགའ་བ་ལགས་བརྒྱད་ལྟ་སྟོན་
 འབྲལ་ལུས་པར་བཀའ་འཁྲོལ་དང་བཅས། ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་པའི་ཕྱོད་ཀྱི་གསུང་འབྲམ་དཔེ་
 ཚོགས་རྣམས་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་འབྲལ་མཚོན་མཚོག་ཏུ་རྒྱུར་པ་ཞིག་ཡོང་དེས་ཀྱི་བཀའ་བཟང་

སྤྱི་པོའི་མངོས་རྒྱུ་དུ་སེབས་པ་ལྟར། ལྒྱལ་དབང་སྐྱེས་པའི་ཕྱོད་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་དང་།
གསུང་འབྲུམ་ཁག་ཏུ་མ་འཁོད་པའི་ལྒྱལ་དབང་སྐྱེས་པའི་ཕྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཅས་འབྲུམ་པར་
དུ་འཇུག་འགོད་ཀྱིས་ལྷན་དག་ངེས་འདོད་མ་ཐོག་དེའི་གཞུགས་སུ་བར་སྐྱེན་ལྷན་ཏེ་བཟོན་
བཞུགས་བསྟར་འབྲུམ་གྱི་མངོན་སྲིད་རྟོག་འབྲུང་གི་འབྲུམ་མཚོན་དུ་འབྲུམ་རྒྱའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་
པ་ནི་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་སློན་ལམ་དང་། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྲུང་བསགས་
བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གོར་མ་ཆག།

འདི་ག་སྐྱེ་བཅར་རྣམས་རྒྱལ་ལྷན་ཚང་དང་། གཞིས་ཀྱིས་རྣམ་ཐུར་སྐྱེན་མོང་ནས་ལགོད་ས་
ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་མཐའ་སྐུ་བ་བསྟན་འགྲུབ་འཕྲིད་མགོན་དགུང་དམ་པར་སྐྱེ་ཆེ་ལ་ཞབས་
པད་མགོན་པོ་ཆེ་མཐའ་ཡས་པའི་རོ་པོར་བཟོན་ཅིང་། རྒྱབས་ཆེན་གྱི་ཐུགས་བཞེད་མཐའ་དག་
སྐྱེན་གྱིས་འབྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་དམིགས་དུ་མའི་སྐྱད་དུ་ལ་མགོན་པོ་གང་ཉིད་དགུང་གངས་
བརྒྱུད་ཅུ་བཞེས་པར་གཞི་མ་ཚུངས་བཟོན་བཞུགས་བསྟར་འབྲུམ་ལྷན་རྒྱའི་སྐལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་
དང་བསྐྱེན་ནས་དགུང་གངས་དང་མཉམ་པའི་གསུང་པོད་བརྒྱུད་ཅུ་ལེགས་བསྐྱིགས་ལྷན་ཏེ་
གཞི་མ་ཚུངས་བཟོན་བཞུགས་སྐབས་ལ་རྒྱལ་བ་དཀྱིས་པའི་མཚོན་སྤྱིན་དང་བཅས་འབྲུམ་མཚོན་གྱི་
ཚུལ་དུ་འབྲུམ་ལམ་ལྷན་རྒྱུ་མ་བཟོས་གཅིག་མཐུན་བྱུང་སྟེ་ལྒྱལ་དབང་སྐྱེས་པའི་ཕྱོད་དང་པོ་རྗེ་དགེ་
འདུན་གྲུབ་པ་ནས་ལྒྱལ་མཚོག་སྐྱེས་པའི་བཅུ་གསུམ་པ་སྐབས་བསྐྱེན་རྒྱ་མཚོའི་བར་སྐྱེས་པའི་ཕྱོད་
རྣམས་ལ་གསུང་འབྲུམ་དེའི་སྐོར་༦༡བཞུགས་པ་དང་། ལྒྱལ་དབང་སྐྱེས་པའི་ཕྱོད་དུག་པ་རིན་
ཆེན་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབྲུམ་དང་ལྒྱལ་དབང་སྐྱེས་པའི་ཕྱོད་རྣམས་ཀྱི་གསུང་
འབྲུམ་སྤྱི་ལོ་དཀར་ཆག་བཅས་ཆབས་ཅིག་པོད་༡གསར་དུ་ཕྱོགས་བསྐྱིགས་ལྷན་པ་དང་། གོང་
གསལ་གསུང་འབྲུམ་དེ་དག་ཏུ་མ་ཚུངས་པའི་ལྒྱལ་དབང་སྐྱེས་པའི་ཕྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དེའི་སྐོར་
༥དང་། ལྒྱལ་མཚོག་སྐྱེས་པའི་བཅུ་བཞེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབྲུམ་གྱི་ཚུལ་
དུ། ཀ། རང་རྣམ་པོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ངོས་ཀྱི་མི་མང་། ཁ། རང་མ་མགོན་ལྒྱལ་པའི་ལྒྱལ་ཚབ་
ལ་སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་སྤྱིད་སྐྱེལ་དོ་རྗེ་འཆང་རྗེ་བཙུན་སྐབས་བསྐྱེན་ཡུང་རྟོགས་རྣམས་རྒྱལ་འཕྲིན་

ནང་། སེར་གཏུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་འཚོལ་བསྟུ་ཚོགས་སྒྲིག་ཁང་དང་། བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གཉིས་ནས་གསུང་འབྲུག་གི་མ་ཡིག་ཚོག་ཕྱག་རོགས་གནང་བ་དང་། གཞན་ཡང་ལས་གཞི་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཚོག་ཕྱག་རོགས་གནང་མཁན་དང་། ལེགས་སླེལ་ཉེས་འབོག་གི་ལམ་སྟོན་གནང་མཁན་ཚང་མར་ད་ལན་གི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་བློན་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ང་ཚོའི་ལས་གཞི་འདིར་རྣམ་གྲ་ལྷན་སྐྱེད་ནས་ཚོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གཟིགས་སྐྱོད་སྐྱེད་དང་། འགོ་ཚུན་ནང་གཏོང་གནང་བ། མཁུན་དཔྱོད་མཁའ་ལྟར་ཡངས་ཤིང་། ལྷག་བསམ་དུང་ལྟར་དཀར་བའི་འབྲེལ་ཡོད་དུ་མས་ལས་འཆར་འདིར་གདེང་འཛོག་ཚད་མེད་དང་། མ་ཞོར་ལམ་སྟོན། མ་དཔེ་མཁོ་འདོན། ཞུ་དག་གི་རོགས་པན་གནང་བ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན། ང་ཚོར་ཕྱར་བ་ལྷ་འདེགས་ཀྱིས་ལྟད་མེད་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། ལྷག་བར་གཞིས་ཀྱིས་རྣམ་རྒྱུར་ཐུན་མོང་ནས་བར་སྐྱུན་ཚོག་རོགས་རམ་ལུགས་ཆེ་གནང་བར་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་། སྤྱིད་དུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག། འབྲུང་འབྲུང་ཡང་ང་ཚོའི་ལས་འཆར་ཁག་ལ་ཅ་ཆེའི་ལམ་སྟོན་གི་བཀའ་སྐྱོབ་དང་། རོགས་པན་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་སྐྱེད་ཐུང་གནང་སྐྱོར་ཡོད་པ་མཁུན་ཞེས་ཞུ།

ལྗེས་དབང་སྐྱེ་བའི་རིམ་ཚོན་གི་གསུང་འབྲུག་དཔེ་ཚོགས་ཚོགས་སྒྲིག་ཞུ་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་དཔེ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་ལུས་པ་རྣམས་ལྷ་ཐུབ་བསྟན་ཡང་འབྲེལ་དང་། ལས་རོགས་ས་རྣམས་སྐོབ་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ལས་བྱེད་ཆེ་དཔག་རྗེ་རྗེ་རྒྱུད་ནས་ཞོགས་སྐྱེ་ཡངས་དང་། དགོང་གི་ཉལ་ཚོག་ཡོ་ཤས་རིང་དཀའ་བ་ཁྱད་བསད་དང་། ངལ་བ་དང་ལེན་གིས་གསུང་འབྲུག་གི་ཡིག་འཇུག་དང་། དཔེ་བསྟུར་ཞུ་དགམ་དཔེ་ཐབས་འཚོལ། དཀར་ཆག་གསར་སྒྲིག་དེ་བལ་ཐུགས་རྩས་འབོད་སོགས་གང་ཅིར་བཅོན་པ་ཆེར་བསྐྱེད་ཞུས་ཤིང་། ཡང་སྐོས་རྒྱབས་ཆེན་གི་ལས་གཞི་འདི་ཉིད་ཞུར་དུ་མི་སེམས་བར་རྒྱན་དུ་རོས་འཛིན་གིས་དུ་ད་ཞིབ་ཚགས་དང་། བཟོ་བཀོད་གང་མཛེས་ཡོང་ཐབས་སོགས་སྐོ་ཀུན་ནས་འབད་བཅོལ་ཞུས་ཞུལ་ལགས། འོན་ཀྱང་དཔེ་སྒྲིག་པའི་ལྷག་བསམ་ལ་མ་མེད་ལ། བསམ་བཞིན་ཆེད་བཟོས་མེན་ནའང་ཤེས་ཡོན་དང་། འཛོན་ཐང་། ཉམས་སྤོང་བཅས་ཤིན་ཏུ་མ་བས་ཆད་ལྷག་ཞོར་འབྲུག་འབྲུང་སྤྱིད་བས་དེ་རིགས་མཆིས་ཆེ་རྒྱ་ཆེའི་སྐོག་པ་ལོ་རྣམས་ལ་སྤྱིད་དུས་ནས་བཟོད་གསོལ་ཞུ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་ལོ་༢༠༡༥་ལྷ་ཉེས་ཉེས་ལོ་བཟ།

དེ་ཡི་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

དེ་ཡི་ལང་ས་སྤྲོད་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་འཛཱ་སྤྲོད་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན།
དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་སྟོན་བ་ཆེན་པོ། བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་རྒྱ་ནམ་མེད་པའི་དབུ་ཞིད།
རྒྱལ་ཀུན་སྤྲོད་རྗེའི་རང་གཟུགས་ལྗོན་བཙུན་དུ་སྒྲིག་གར་གྱིས་རྣམ་པར་རོལ་བ། བོད་ཀྱི་
བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་དང་བཅས་པའི་མཚོན་རྟགས་དང་སློབ་ཤིང་། བགྲང་ཡས་འགྲོ་བའི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཞིང་མཚོག་ལྟར་བཅས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་ཡགོང་ས་ཡལྱའམ་མགོན་ཡར་བྱེད་དབང་
ཐམས་ཅད་མཁུལ་ཅིང་གཟུགས་བ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་དབང་རྫོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་
བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་རྒྱུར་མཚུངས་བ་མེད་པའི་སྤེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཚོག་
ནས་རང་ཅག་སྤྲིགས་མ་ལུ་ཆེས་ཆེར་བདོ་བའི་ཡིད་ཅན་རྣམས་ཚོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་རྫོ་
ནས་བསྐྱེད་ཉེ་བདེ་སྤྲོད་རྫོགས་ལྷན་གསར་པའི་དཔལ་ལ་ཚོ་འབྲིར་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་སྤྲི་ནི།
རོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་རོས་ཀྱི་མི་མང་དང་། མཛད་རྣམས་རྒྱ་ཆེན་སྤྲོད་རྗེའི་རོལ་མཚོ། རྒྱ་ཡུལ་དུ་
རང་དབང་། སོགས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་ལགས་ཤིང་། རྒྱད་པར་དུ་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་བ་ལས།

མཛད་བ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་ནི། ། མཛད་བ་མཚོག་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར། གང་གི་མཛད་བ་ཀུན་ལས་མཚོག་ཏུ་བསྟུགས་པའི་གཙོ་བོ་གསུང་
གི་མཛད་བ་ལ་མཚོན་ན། བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཙུན་མཚམས་མཐའ་དག་གི་དགོངས་
མཐིལ་དམར་རྗེན་དུ་སྤྱང་བ། རྒྱ་ཆེ་ལ་གཉིང་ཟབ་བ་དང་། མཐའ་ཡས་ལ་སུ་མེད་པ། རྣམས་དང་
གཟེ་བརྗེད་ཆེ་ཞིང་། སོ་སྤྲེ་རང་དགའ་བའི་བསམ་པའི་སྤོད་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དགོངས་གཞི་
དང་། དུས་རབས་ཀྱི་འབྲུག་ཚོས་ལྷན་ཞིང་། མིའི་སེམས་ཁམས་དང་འཚོམ་པ། ཚང་ལ་མ་ཞོར་བའི་
འབྲུག་འཕགས་སུལ་བུང་གི་ལམ་སྟོན་མང་དུ་མཛད་པའི་གསུང་བཟང་རྣམས་ནི་ཆེས་རིན་ཐང་གལ་

བའི་ཚོར་བྱ་ཞིག་ཡིན།

གཤམ་གསུང་ཚོམ་ཕྱག་དེའི་ལ་མཚོན་ན། རགས་ཅིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་མ་མཐའ་བརྒྱ་
མཉམ་གསུམ་ལྟག་བཞུགས་ཤིང་། དེ་དག་ཀྱང་འཇོམ་སྤྱིང་ཚོག་འགྲོ་རྒྱལ་མེ་བའི་སྐད་ཡིག་ལྟ་
མང་ཚོག་བཞུགས་པ་མ་ཟད། དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་དང་སྐྱ་བཙུང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཚང་གི་སྐྱ་བརྟན་ལྷེ་
ཚོན་དུ་རིན་མཉམ་གྱི་བཀའ་སློབ་དང་། བཀའ་ཁྲིད། གསུང་བཤམ་སོགས་ཀྱི་བརྟན་འཛིན་དང་། ལྷ་
འཇུག་ཁོ་ནར་བྱུག་ཚོད་༧༠༠༠ལྟག་གཅེས་ཉར་གནང་ཡོད་ལ། དེ་དག་ཏུ་མ་ཚུད་པའི་གསུང་
བཟང་རི་སྟེང་ཅིག་ཁ་ཐོར་གྱི་རྒྱལ་དུ་གནས་ཡོད་པའང་མིག་མཚོང་ལག་ཟེན་དང་། མངོན་གསུམ་
ལྷོང་ལྱབ་ལགས་ཤིང་། དེ་དག་ཡོངས་རྫོགས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕབ་སྟེ་གསུང་འབྲུམ་ཕྱོགས་སྤྱིག་ཏུ་
ལྷུབ་གསུང་པོད་སྟོང་མཉམ་བཞུགས་བ་ཡོད་པས། གོ་ལ་འདྲིའི་ཐོག་གསུང་ཚོམ་ཆེས་མང་ཤོས་
ཆགས་ངེས་མ་ཟད། དེ་ལྟ་བུའི་གསུང་རྗེས་བརྟན་གྱི་ཚོ་འབྲུམ་གྱི་སྐོན་ལ་བཟང་ཡམས་གཏུག་བུའི་
སྟོང་དང་འཚོམ་པར་གདམས་ངག་ཁྲི་སྟོང་མང་པོས་གཏུག་བྱ་དུང་རྒྱུར་དུ་མའི་རྒྱུད་ལ་ཐར་པའི་ས་
པོན་བརྒྱན་པར་མཇུག་པ་སོགས་ཉི་བསམ་བཞེད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས།

ཁ། དེ་ལྟར་སྐད་དང་ཡིག་རིགས་སྐྱ་མང་ཐོག་བཞུགས་པའི་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་གསུང་
བཟང་དེ་དག་གི་བཞེད་བྱར་གཞིགས་ན། ཆབ་སྲིད་ལམ་སྟོན་དང་། ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན། ལྷན་དོར་
ལམ་སྟོན། འཕྲུལ་ལམ་སྟོན། རྒྱུ་གཤམ་ལམ་སྟོན། ལྷན་ཅིས་ལམ་སྟོན། མང་གཅོའི་ལམ་སྟོན་
དང་། དགོན་སྡེའི་ལམ་སྟོན། ཚོན་རིག་ལམ་སྟོན། བུམས་བཙུང་ལམ་སྟོན། ཚོས་ལྷགས་ལམ་སྟོན།
སྐད་ཡིག་ལམ་སྟོན། བཟང་སྟོང་ལམ་སྟོན། ཁོར་ཡུག་ལམ་སྟོན། མི་ཚེའི་ལམ་སྟོན། ཞི་བདེའི་
ལམ་སྟོན། རིག་གནས་ལམ་སྟོན། ལོ་རྒྱུས་ལམ་སྟོན། ལྷ་བྱུང་ལམ་སྟོན། གཉེས་སྐྱུན་ལམ་སྟོན།
གཙུང་འཕྲོད་ལམ་སྟོན། བཀའ་ལན་ལམ་སྟོན། རོལ་རྒྱལ་ལམ་སྟོན་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་
ཁྲིམས་དང་ལྷགས་སོལ། ལྷུ་ཚོགས་དང་དབལ་འབྲོད། བསམ་སྟོང་དང་ཀུན་སྟོང། ལོ་རྒྱུས་དང་
རྣམ་ཐར། བཙུང་ཡིག་དང་དཀར་ཆགས་ལྷ་ཡིག་དང་ཆེད་བཞེད། བཀའ་ཡིག་དང་གསུང་འཛིན།
དེ་མཚུངས་འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་དང་། ཡུལ་སྟོལ་གོམས་གཤེས། རང་ཚོས་ངོ་སྟོང། ཚོས་ལྷགས་

མ་ཐུན་རྒྱུག་ལ། ཚེས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྲོད་སོགས་བརྗོད་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་ལ།
མདོར་ན་ལམ་སྟོན་གྱི་བཀའ་སློབ་མ་གཙང་བའི་གཙན་དོན་ཞིག་མེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད།

གཤམ་གྱི་བཀའ་སློབ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་ལོན་ལ་མཚོན་ནའང་། རིན་བྲལ་གྱི་བཀའ་སློབ་དེ་དག་མི་སྣ་
རེ་རེ་བྱི་ཆེད་ཅན་མིན་པར་སྐྱེས་སོ་སོ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ལ། འཛམ་གླིང་གྱི་དང་། མདོར་ན་འགྲོ་བ་
ཀུན་གྱི་འདི་དང་གྱི་མ། འཕྲུལ་དང་འཕྲུགས་གང་སར་སྤྲོན་པ་མ་ཟད། མགོན་པོ་གང་གི་གསུང་ཚེས་
དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ་སྤྱི་དང་། ཐ་ན་གླེང་སོལ་གྱི་ཚུལ་དུའང་གང་གསུངས་ཐམས་ཅད་
གཞན་གྱི་བདེ་ཅེར་སྤྲོན་པ་ཤུགས་ལ་བརྟེན། ལགོང་ས་ལྷ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོགས་གི་བཀའ་
སློབ་རྣམས་ནི་བཟང་ཡས་གཏུལ་བྱ་རང་རང་གི་དད་པ་དང་འདུན་པ། ལམས་དང་མོས་པ། དབང་
པོ་དང་བག་ལ་ཉལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་འཚམ་པར་དད་ལྡན་སྤྱི་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་གསོས་
སྤྲོད་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཅན་ལ་སོམ་ཉིའི་དྲ་བ་གཅོད་པའི་རལ་གྱི། འོག་པར་ཉོག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་
ལུན་སེལ་བའི་སློབ་མཉམ། སྤྱི་འགྲོའི་ཡིད་གཏུང་སེལ་བའི་བདུད་ཅི། ཤེས་རིག་སློབ་རྒྱ་འབྲེད་པའི་
ལྷ་མིག་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཉིང་ཟབ་པ་དང་། ལ་གསལ་ལ་གོ་བདེ་བ། ཉོགས་སྤྲོད་ཡིད་ལ་འདུག་ཆེ་བའི་
ལེགས་བཤད་མདུ་དུ་བྱུང་བས་དད་ལྡན་སྤྱི་འགྲོ་ཁི་འབྲུམ་དུ་མའི་མིག་དང་ཡིད་དང་ན་བའི་དགའ་
སྟོན་དམ་པར་གྱུར་པར་མ་ཟད། དཀའ་བའི་གཙན་རྣམས་གསལ་བར་བཤོལ་ཅིང་། གཤམ་པ་མདོན་
དུ་བྱུང་བ། ལྟ་བའི་སྤྱི་རིས་ལྷ་ཞིབ་གསལ་སྟོན་མཛད་པ་སོགས་ཆེས་ལོ་མཚར་མདུ་བྱུང་བའི་
ལམ་སྟོན་གྱི་བཀའ་སློབ་འབའ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ཡང་ལུལ་ལུང་དང་མི་རིགས། སྐད་ཡིག་དང་གོམས་གཤམ་ལ། ཚེས་རིག་དང་ལེགས་བྱང་
མི་གཅིག་པའི་སྤྱི་ཐོ་ཁྱི་འབྲུམ་དུ་མའི་རེ་འདོད་སློང་བ་སོགས་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་མང་དུ་སྤྲུལ་གཙང་
མཛད་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་དེད་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ལོངས་བྱ་ཞིག་དང་ཀུན་ནས་
མཚུངས་པར་གྱུར་ཡོད། དེ་ལྟར་ཚེས་སྤིད་འཕྲུགས་གཉིས་གཅོར་གྱུར་གྱི་བརྗོད་བྱ་སྤྱི་ཚོགས་
ལས་བརྒམས་པའི་གསུང་འབྲུམ་འཕྲུག་དེ་བཟང་བར་དཀའ་བ་བཞུགས་པ་དེ་དག་ནི། རྒྱལ་བའི་
གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མ་ཚང་བ་མེད་པར་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཉུང་ཞིང་བརྗོད་བྱའི་དོན་

རྒྱལ་ལ། ཁ་གསལ་ལ་ཞིང་གོ་བདེ་བ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་མ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་གསལ་དེད་གི་
མཁས་དབང་རྣམས་ལ་མ་སྟུན་སྣང་དུ་བྱུང་བ་པར་མ་ཟད། གསུང་བཟང་དེ་དག་ནི་ཡ་གོང་ས་
ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོ་གཤིས་ཚང་མེད་པའི་མཁའ་ལོན་ཡོན་དང། ཉམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་
ལྷགས་བྱམས་བཅའི་སྐོང་ནས་འཕྲུང་བའི་བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་དང་གྲེ་བྲག་གི་འཕྲལ་སྤྲུགས་རྒྱང་
གསུམ་ལ་སྟུན་པའི་མཁོ་ར་ལམ་སྟོན་རྣམས་སོ་ཆེ་ཁོན་ཡིན་པས། ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པའི་དགོས་
མཁོ་སྐོང་བའི་ཆ་རྒྱུན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །

དེ་དེས་ན་འདིར་རྒྱ་ཆེའི་སྐོག་པ་སོ་རྣམས་ཀྱི་སྟུན་རས་བཅའ་བའི་དགའ་སྟོན་དུ་འབྲུལ་
རྒྱུ་ནི་ཡ་རྒྱལ་མཚོ་གསུ་ཕྱེད་བཅུ་བཞི་བ་ཆེན་པོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཚོ་གཤིས་གསུང་འབྲུམ་
ལས། གསུང་པོད་ཀ་བ་སྟེ། ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཕྱེད་འཛིན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་ཚོགས། ཀྱི་
སྤྱིའི་དེབ་ཕྱེད་དོན་གཉིས་བར། ལྷན་བཅས་སྲིད་ཞིའི་གཞུག་རྒྱུན་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་
ཡ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁའ་ལོན་ཅིང་གཟུགས་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ། དོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་དོས་ཀྱི་མི་
མང་དང། གསུང་པོད་ཁ་བ་སྟེ། སྤྱིའི་དེབ་ཕྱེད་དོན་གསུམ་བར། འཇམ་མགོན་ཡ་རྒྱལ་བའི་ཡ་རྒྱལ་
ཆབ་ཡ་སྐྱབས་ཇེ་ཡོངས་འཛིན་སྲིད་སྐྱེལ་དོ་རྗེ་འཆང་རྗེ་བཅུན་སྲུབ་བསྟན་ལུང་རྟོགས་རྣམ་རྒྱལ་
འཕྲིན་ལས་དབལ་བཟང་པོའི་ལྷན་མོང་བའི་མཇུག་རྣམ་མཐོང་ཅམ་བཟོད་བ་ཞོར་བུའི་དོ་ཤལ།
གསུང་པོད་ག་བ་སྟེ། སྤྱིའི་དེབ་ཕྱེད་དོན་བཞི་བར། ལྷན་བཅས་སྲིད་ཞིའི་རྣམ་འཛིན་ཡ་གོང་ས་
ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོ་གཤིས་གསུམ་བཅའི་དུས་འབྲུན་སྐབས་སོ་སོར་ཡོངས་ཁྲུབ་དུ་སྐྱུལ་
བའི་གསུང་འཕྲིན་ཕྱོགས་བསྐྱེབས། གསུང་པོད་ང་བ་སྟེ། སྤྱིའི་དེབ་ཕྱེད་དོན་ལྔ་བར། ལྷན་བཅས་
སྲིད་ཞིའི་རྣམ་འཛིན་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོ་གཤིས་གསུམ་བཅའི་དུས་འབྲུན་
སྐབས་སོ་སོར་སྐྱུལ་བའི་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྟོན་གྱི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྐྱེབས།

གསུང་པོད་ཅ་བ་སྟེ། སྤྱིའི་དེབ་ཕྱེད་དོན་དུག་བར། ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་བྲག་དེབ་དང་པོ།
གསུང་པོད་ཆ་བ་སྟེ། སྤྱིའི་དེབ་ཕྱེད་དོན་བདུན་བར། ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་བྲག་དེབ་གཉིས་པ།
གསུང་པོད་ཇ་བ་སྟེ། སྤྱིའི་དེབ་ཕྱེད་དོན་བརྒྱད་བར། ཚོས་སྲིད་ལམ་སྟོན་བྲག་དེབ་དང་པོ་དང།

གསུང་པོད་ཉ་པ་སྟེ། ལྷིའི་དེ་བ་སྐྱེད་དོན་དགུ་བར། ཚེས་སྲིད་ལམ་སྟོན་བྲག་དེ་བ་གཉིས་ཀ།
གསུང་པོད་ཉ་པ་སྟེ། ལྷིའི་དེ་བ་སྐྱེད་བརྒྱད་ཅུ་བར། འཕྲལ་ཡུན་ལམ་སྟོན་བྲག་དེ་བ་དང་པོ་བཅས་
ཕྱོགས་བསྐྱེགས་ལྷུས་ཡོད།

དེ་ཡང་། ༡ ་ ལྷིའི་ ༡༩༦༠ ལྷ་ ནེ་ཚེས་ ༡༠ རྟེན་ལྷིའི་ ༣༠ ་ ལྷ་ ནེ་ཚེས་ ༡༠ བར་གསུམ་བཅུའི་
དུས་འྲུག་ཐེངས་ ༥ ནེ་རིང་གི་ཡོངས་ཁྲུབ་གསུང་འཕྲིན་ཁག་དང་། ༢ ་ ལྷིའི་ ༡༩༦༠ ལྷ་ ནེ་ཚེས་
༡༠ རྟེན་ལྷིའི་ ༣༠ ་ ལྷ་ ནེ་ཚེས་ ༡༠ བར་གསུམ་བཅུའི་དུས་འྲུག་ཐེངས་ ༥ ནེ་རིང་གི་བཀའ་སློབ་ཁག་
༤༤ ལྷུས་བ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་ལྷུས་ཡོད། ༣ ་ ལྷིའི་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ནེ་ཚེས་ ༤ རྟེན་ལྷིའི་
༡༩༥༩ ལྷ་ ནེ་ཚེས་ ༣ ནེ་བར་སྲིད་ཞིའི་རྣམ་འདྲེན་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
སློབ་གྲྭ་ཁག་སོགས་ལ་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གྲུང་སློབ་སློར་སློར་སླུལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་
ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་བྲག་དེ་བ་དང་པོ་དང་། ༤ ་ ལྷིའི་ ༡༩༥༠ ལྷ་ ནེ་ཚེས་ ༣ ནེ་ཚེས་ ༣ ལྷིའི་
༡༩༥༩ ལྷ་ ནེ་ཚེས་ ༡༥ བར་སླུལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་བྲག་དེ་བ་
གཉིས་ཀ། ༥ ་ ལྷིའི་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ནེ་ཚེས་ ༡ ནེ་ཚེས་ ༡ ལྷིའི་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ནེ་ཚེས་ ༣ ནེ་ཚེས་
ལྷིའི་དེ་བ་སྐྱེད་ལམ་སྟོན་བྲག་དེ་བ་གཉིས་ཀ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་
ཁག་དང་། བཀའ་འགྲུབ་གིས་མཚོན་གཞུང་ཞབས་ལས་གྲུང་བར་སླུལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་
བསྐྱེགས་ཚེས་སྲིད་ལམ་སྟོན་བྲག་དེ་བ་དང་པོ་དང་། ༦ ་ ལྷིའི་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ནེ་ཚེས་ ༦ རྟེན་ལྷིའི་
༡༩༥༩ ལྷ་ ནེ་ཚེས་ ༣ ནེ་བར་སླུལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་དང་། ལྷིའི་ ༡༩༥༩ [༣༠] ནེ་
མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐྱོན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་སུ་རྗེས་སུ་སླུལ་བའི་གསུང་འཕྲིན་ཁག་བཅས་
ཚེས་སྲིད་ལམ་སྟོན་བྲག་དེ་བ་གཉིས་ཀ། ༧ ་ ལྷིའི་ ༡༩༦༤ ལྷ་ ནེ་ཚེས་ ༡༦ རྟེན་ལྷིའི་ ༡༩༥༩ ལྷ་
ནེ་ཚེས་ ༣ ནེ་བར་སྲིད་ཞིའི་རྣམ་འདྲེན་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས། ལུང་མེད་
ཚོགས་པ་དང་། གཞོན་ལུས་མཚོན། ཚོགས་པ་ཁག་ལ་སླུལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཁག་༤ ལྷིའི་གསུང་
བསྐྱེགས་སུ་བཀོད་པ་འཕྲལ་ཡུན་ལམ་སྟོན་བྲག་དེ་བ་དང་པོ་བཅས་སུ་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་པར་སྐྱུག་
ལྷུས་ཡོད།

དེ་ལྟར་ཡ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མ་ཁྲིན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ནས་ཡ་རྒྱལ་མཚོགས་སྐྱེ་མེད་
 བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་བར་ཚུལ་ཐར་དང་གསུང་འབྲུམ་པོད་གངས་ལ'། བཞུགས་པའི་སྐྱེད་ཏུ་
 གོང་གསལ་ཡ་རྒྱལ་མཚོགས་སྐྱེ་མེད་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབྲུམ་ལས་
 ཚུལ་ཐར་པོད་གཉིས་དང་། ཡོངས་ཁྲུབ་གསུང་འཛིན་པོད་གཅིག་བཅས་ཀྱི་སྐྱེད་ཏུ་བཀའ་སློབ་
 ལས་སྟོན་པོད་བྲུག་བསྟན་ནས་ཡ་རྒྱལ་དབང་མཚོགས་གི་སྐྱེད་ཏུ་གངས་ལ'དང་མཉམ་པའི་
 ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་མེད་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་ཚོགས། པོད་མེད་བརྒྱད་ཅུ་ཐམས་པ་ལེགས་
 བསྐྱབས་ཞུས་པ་ཡིན།

གསུང་པོད་འདི་དག་གྲང་སྐུམ་ཆེ་ཆུང་ཆ་མཚུངས་ལ་གཞིགས་ཏེ་ཕྱག་དེབ་དང་པོ་དང་།
 གཉིས་ལ། གསུམ་པ་བཅས་སུ་ཆ་བཤོས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ལས་ལོ་ཆེགས་ཀྱི་རྒྱས་བཅད་
 དམིགས་བསལ་མེད་ཀྱང་། ཕྱག་དེབ་སོ་སོའི་ནང་གི་བཀའ་སློབ་རྣམས་ལོ་ཆེགས་སྐྱེད་པོ་
 རིམ་ལྟར་དུ་བསྐྱབས་པ་མ་ཟད། བཀའ་སློབ་དེ་དག་གྲང་། ཀུ་ཀུ་གསུམ་བཅུའི་དུས་འབྲས་སྐབས་སོ་
 སོར་ཡོངས་ཁྲུབ་ཏུ་སྐྱུལ་བའི་གསུང་འཛིན་དང་། གསུམ་བཅུའི་དུས་འབྲས་སྐབས་སོ་སོར་སྐྱུལ་
 བའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་སྐྱུལ་བ་ཁག་ལ་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྟོན་དང་། ཁ་ཤོས་ལྷན་ཁག་ལ་སྐྱུལ་བ་
 རྣམས་ལ་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་དང་། ཀུ་ཀུ་བཀའ་སློབ་དང་གཞུང་ཞབས་ལས་ཀྱི་དབང་སྐྱུལ་བ་ལ་
 ཆོས་སྲིད་ལམ་སྟོན། ཀུ་ཀུ་ཆོགས་པ་ཁག་ལ་སྐྱུལ་བ་ལ་འབྲུལ་ལུན་ལམ་སྟོན། ཅེ་རྒྱ་ཆེའི་པོད་མི་
 སེར་སྐྱེ་མེད་ཆོགས་ལ་སྐྱུལ་བ་རྣམས་ལ་ལྷན་དོར་ལམ་སྟོན། ཆེ་པོད་ནས་གཉིན་འབྲས་སོགས་
 སུ་ལེབས་རིགས་ལ་སྐྱུལ་བར་མ་འོངས་ལམ་སྟོན་བཅས་བཀའ་སློབ་སྐྱུལ་ལུལ་དང་། ལན་དོན་གྱི་
 ཆེན་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་བྱེ་ཞིང་། དེ་དག་གྲང་ཚོགས་མའི་བཀའ་སློབ་སྐྱེད་པོ་སྐྱེད་པོ་ཆེན་པོ་
 རིམ་བསྐྱབས་ཡོད་ལ། སྐར་གྱི་བཀའ་སློབ་སྐྱོགས་སྐྱིག་གནད་བཞག་ཏུ་ཆ་ལག་མ་ཚང་བ་དང་།
 དེ་སྐར་པར་དུ་མ་འཁོད་པའི་བཀའ་སློབ་ལྷག་ལུས་ལག་སོན་གྱུར་བ་རྗེ་ཡོད་གསར་འཇུག་ཁ་སྟོན་
 དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ་ཆ་ལག་ཚང་ཐབས་ལ་འབད་ཚོལ་ཞུས་ཐོག་སྤེ་ཆོན་འབྲུགས་པ་རྣམས་
 གྲང་མ་འདྲེས་པར་ཁུངས་སོ་སོར་ལེགས་བསྐྱབས་གྲང་ཞུས་ཡོད།

ལྷག་པར་རྒྱ་ཆའི་སློབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་སྲིད་རིག་གནས་དང་། རྒྱ་དང་ཡི་གེ། ལུ་ལ་
 སློལ་བོམས་གཤེས། ཁོར་ལུག་སྲུང་སྐྱོབ། ཚན་རིག་དང་འཕྲོད་བསྟེན་སོགས་ཀྱི་བརྗོད་དོན་
 གཞིར་བརྟུང་ལྷ་སློབ་གཞིགས་པའི་སྲུང་ཞིབ་མའི་དཀར་ཆག་ཀྱང་གསར་བཅོ་ལུས་ཡོད། དེ་
 ཡང་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༤ནས་༡༩༩༩བར་སྤུལ་བའི་བཀའ་སློབ་རྣམས་དགའ་ལྟན་པོ་བྱང་གི་དྲུང་ཆེ་རྒྱར་
 བ་དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་ཚོས་ཉིད་ལགས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ནས་ཕྱོགས་བསྐྱིགས་གནང་ཞིང་། བོད་
 གཞུང་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་ནས་དཔར་འགྲེམས་གནང་བའི་ཕྱག་དེབ་ཞལ་གྲངས་༡༡ཡོད་པ་
 གཞིར་བརྟུང་བསྐྱིགས་ཐོགས་ཅུ་ཆ་ཆར་དཔེ་སྒྲིག་པ་བྱུང་ནས་གསར་དུ་སློབ་སྦྱང་ནང་འཇུག་
 འཛོད་ལུས་ཉེ་བར་རྩར་ལྷག་དང་། དག་བཅོས་ལེགས་བསྐྱིགས་ལུས་པ་ཡིན།

ལྷག་བྱུང་འཕྲོས་བཤད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་དུ་ལྷ་རྒྱུ་པ། ལོང་གསལ་ ལྷུ་ལ་དཔང་སྤྱི་ཕྱེད་རིམ་ཕྱོག་
 ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་ཚོགས། བོད་གྲངས་༥༠ལས་བ་ཕྱོགས་བསྐྱིགས་པར་སྐྱུན་ལེགས་པར་གྲུབ་
 རྗེས་རེ་ཚོའི་ལས་གཞི་དང་དམིགས་ལུ་ལོངས་སྤྱི་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན་པར། ལ་འོངས་པར་ཡང་
 ལོང་གསལ་གསུང་འབྲུམ་ཁོངས་སྤྱི་ལ་རྒྱ་དང་བའི་རིན་ཐང་གྲུབ་བའི་གསུང་བཟང་གི་རིགས་རི་
 ཡོད་བརྗོད་བྱའི་རྗེ་ཚོར་ཀྱི་སྐབས་སྤྱི་ལུ་ལ་ལྷ་དང་། དེ་བཞིན་གསུང་བོད་དགའི་ཁོངས་སྤྱི་ལ་
 རྒྱ་དང་། གསུང་བོད་པ་ལ་སྟེ། སྤྱི་ལུ་དེ་བ་སྤེང་བྱ་གཉིས་པར། ལྷ་དོར་ལམ་རྩོན་ཕྱག་དེབ་དང་པོ་
 དང་། གསུང་བོད་པ་ལ་སྟེ། སྤྱི་ལུ་དེ་བ་སྤེང་བྱ་གཉིས་པར། ལྷ་དོར་ལམ་རྩོན་ཕྱག་དེབ་གཉིས་པ།
 གསུང་བོད་པ་ལ་སྟེ། སྤྱི་ལུ་དེ་བ་སྤེང་བྱ་གསུམ་པར། ལྷ་དོར་ལམ་རྩོན་ཕྱག་དེབ་གསུམ་པ།
 གསུང་བོད་པ་ལ་སྟེ། སྤྱི་ལུ་དེ་བ་སྤེང་བྱ་བཞི་པར། ལ་འོངས་ལམ་རྩོན་ཕྱག་དེབ་དང་པོ་དང་།
 གསུང་བོད་པ་ལ་སྟེ། སྤྱི་ལུ་དེ་བ་སྤེང་བྱ་ལྷ་པར། ལ་འོངས་ལམ་རྩོན་ཕྱག་དེབ་གཉིས་པ་སོགས་
 ཀྱང་པར་སྐྱུན་ལྷ་ཚོག་ཡིན།

དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོ་ནས་ད་བར་སྤུལ་བའི་རིན་ཐང་གི་བཀའ་སློབ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་
 བཞིན་ཞིབ་མའི་དཀར་ཆག་གསར་བསྐྱིགས་དང་བཅས་སྤྱི་ལུ་ལ་ལྷ་དང་བོད་སྤེང་བཞི་པ་ལྷ་པ་སོགས་
 ལྷ་རིམ་བསྐྱིགས་ལུ་འཆར་ཡོད་ལ། ལེས་ཡོན་སློབ་སློང་གི་ཁོངས་ནས་ལེས་རིགས་ཚོགས་ཚོན་

ཁག་གི་བཀའ་སློབ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ནས་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་དང་། བོད་ཀྱི་སྐོན་
ཅིས་ཁང་དུ་སྦས་བའི་བཀའ་སློབ་ཁག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་སྐོན་ཅིས་ལམ་སྟོན་དང་། བོད་
ཀྱི་རྫོན་གར་ཚོགས་པ་དང་། ལྷ་མོའི་ཚོགས་པ་ཁག་ལ་སྦས་བའི་བཀའ་སློབ་ཁག་ཕྱོགས་གཅིག་
ཏུ་བཀོད་པ་རྫོན་གར་ལམ་སྟོན་བཅས་གནས་ལུ་རིག་པའི་བརྗོད་དོན་ལྟར་གོང་གསལ་བཀའ་
སློབ་ཀྱི་ཁོངས་ནས་རྩུང་བཏོན་གྱིས་ལོགས་སུ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བར་སྐྱབ་ལུ་འཆར་ལགས།

ད་ལྟའི་ཆར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་པོའི་གསུང་བཟང་ཡིག་འབེབས་ཀྱིས་ཕྱོགས་
བསྒྲིགས་གནང་བ་སྟོང་རྩུང་ཙམ་ལས་མེད་ལ། ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་བྲག་དེབ་ཆེ་ཆུང་མི་མཆུངས་
ཤིང་། བཀའ་སློབ་ཆ་ལག་མ་ཚང་བ། ཁ་ཐོར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ལུས་པ་འདི་ལྟར་མིན་བར་གསུང་
འབུམ་གྱི་རྩལ་དུ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བོད་སྐད་རིམ་བར་བསྒྲིགས་ཏེ་གོང་གསལ་ ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་
མེད་རིམ་ལྷོན་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔེ་ཚོགས། གྱི་ཁོང་དུ་ཡ་རྒྱལ་མཚོགས་སྐུ་མེད་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་
པོའི་གསུང་འབུམ་བོད་དགའི་མཁུག་མ་རྩུད་གྱིས་ཡ་རྒྱལ་མཚོགས་སྐུ་མེད་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་
མཚོགས་སྐུ་མེད་ལུང་བསྟན་ལྟར་དགུང་གྲངས་ ༡༡ ན་བཞུགས་རྒྱུའི་བཀའ་བཞེས་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་
ལྟར། དེ་ལྟར་སྐུ་ཆེ་ཞབས་དང་བརྟན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྐུ་གོགས་ཀྱི་མཚན་མ་ཅི་མཆིས་ཏེ་
བར་ཞི་བའི་ཞབས་རིམ་སོགས་སུ་དམིགས་ཤིང་། དེ་ལྟར་འཚོ་ཞིང་གཞེས་པ་ལ་དེ་བསྟན་བོད་
མི་ཡོངས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་ལས་འཁག་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། འདི་གསུང་བཅར་རྣམས་རྒྱལ་ཚང་མའ་
བདེ་མེགས་བཤད་སྐྱོད་ལྔ་ཚང་ནས་མ་འོངས་བར་གསུང་འབུམ་བོད་སྐད་ ༡༡ ན་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་
བར་སྐྱབ་ལུ་རྒྱུའི་ལས་འཆར་སྒྲིག་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུང་བཟང་འདི་དག་ལ་སྦྱིར་ན་ཆོག་དོན་གཉིས་མང་ནས་ལུས་དག་མེད་དེས་སུ་རྫོངས་ས་
ཀྱང་། དེད་རྣམས་རྩོམ་སྒྲིག་གི་ཉམས་སྲོང་ཞན་པ་དང་། ལས་འབོར་ཆེ་ལ་དུས་ལུན་སྤང་བ། དཔེ་
སྒྲིག་པ་ཉུང་ཁར་ཤེས་རིག་ལོར་གྱིས་དབུལ་བས་ཕྱོགས་གང་མང་ནས་མི་སྡེར་བའི་ཆ་སོགས་
སྟོན་དང་ལོར་འཁྲུལ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འབྱུང་དེས་པས། དེ་རིགས་མཆིས་ཆེ་རྒྱ་ཆེའི་མཁུན་ལྟན་
རྣམས་ལས་སྐྱེལ་ཉེས་འགོག་གི་དགོངས་འཆར་སྐྱབ་སྟོལ་གནང་རོགས་ཞེས་དེ་སྐུལ་ལུ་རྒྱ་

མ་ཟད། ལྷག་པར་དེད་ཚོའི་ལས་དོན་གང་ཅིའི་ཐད་ལྷག་བསམ་ལྷན་དག་གིས་སློབ་སྟོན་དང་།
ཡིག་ཆ་མཁོ་འདོན། ལུ་དག་གི་རོགས་པན་གནང་མཁན་སྤྱི་སྤེར་ཚོགས་གསུམ་དང་། ཡང་སློབ་
མ་སྤུན་སྤེན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚད་མེད་གནང་མཁན་ལྷན་རྒྱུར་སྤུན་མོང་བཅས་ཚང་མར་སྤྱིད་དབུས་
ནས་སྤྱགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ལུ་རྒྱ་བཅས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥་ལྷོ་ཚེས་༡༠ལ།

ཡུལ་དབང་བསྟན་འཇིག་རྒྱུ་མཚོའི་ཉམ་ཐང་སྨྱེད་བསྟུན།

འཇུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་ལས།

དབུས་འགྲུང་འཆང་གི་རིགས་ལས་མདོ་སྟོན་ཅེས། །

འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་མཚན་དཔེ་བཞད་པའི་འདབས། །

སྟག་འཆར་ཁབ་ཏུ་དཔལ་ལྡན་ལྟ་མོ་ཡི། །

ལུང་བཞིན་ངོ་མཚར་བལྟམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞུང་འདི་དག་མཛད་པ་སོ་ཡུལ་མཚོག་སྐྱེས་བཅུ་བཞི་བ་ཆེན་པོ་བསྟན་འཇིག་རྒྱུ་མཚོ་མཚོག་ཞེ། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་པག་ཤོད་ལྷ་ཆེས་༥་སྟེ་གྲི་མོ་ ༡༩༣༥་ལྷ་ཆེས་༤་ཉིན་མདོ་སྟོན་མཚོ་ལྟག་འཆར་ཏུ་རིགས་རུས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡབ་ཚོས་སྨོད་ཆེ་རིང་དང་། ལུས་བདེ་སྨྱིད་ཆེ་རིང་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་ངོ་མཚར་པའི་ལྟས་དང་བཅས་སྨོད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་ཏུ་སྐྱབས་ལྟམས་ཤིང་། ཡུལ་ཚབ་རྩ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོས་འཁོར་རྒྱལ་ལྟ་མོའི་ལྷ་མཚོའི་ཨ་ཀ་མ་ཡིག་འབྲུའི་གཞིགས་སྒྲུང་དང་། ལྷ་ལྟ་ཁག་གི་ལུང་བསྟན། ཡགོང་ས་མཚོག་གི་མཛད་སྨོད་ཁག་བཅས་གཅིག་མཐུན་བྱུང་བར་མ་ཐད། གང་གི་སྟོན་གནས་རྗེས་བྲན་གྱི་མཛད་པ་ནས་ཀྱང་ཡུལ་བའི་ཡང་སྲིད་འཇུངས་བྲལ་དེས་རྟེན་བྱུང་བ་ལྟར་ཐོག་མའི་མཚན་ལའང་ལྟ་མོ་དོན་གྲུབ་ཅེས་གསོལ།

དགྲུང་ལོ་བཞི་ལ་སེབས་པ་ས་ཡོས་གྲི་ལོ་ ༡༩༣༥་ལྷ་མ་མཚོ་སྟག་འཆར་ནས་གདན་པུང་ས་ཉེ་ལྷ་བ་འཆེས་༣༥་དང་། སྤྱི་ལྷ་ ༡༠་ཆེས་འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་སར་ཡཞབས་སོར་བདེ་འཁོད་ཀྱིས་བོད་སྨོད་ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འཛོམས་ཐོག་ནས་ཡུལ་མཚོག་སྐྱེས་བཅུ་གསུམ་བ་ཆེན་པོའི་

བསྐྱེད་གནང་། ལྷ་ལས་དེར་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་སློབ་ལུ་ཨེན་ལེ་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་ཆེད་བཅར་ཞུས་པ་
ལྷ་རྒྱ་བ་ཉམ་ཆེས་༣༠ཉིན་ཁོང་ལ་བོད་ཤར་ཕྱོགས་ཁུལ་གྱི་གནས་སྡེ་ལས་སོགས་བོད་མི་མང་གི་
བདེ་སྐྱེད་གནས་སྡེ་ལས་སློབ་ལེགས་ཆའི་འགྲུང་བ་ཡོད་ཐབས་གྱི་བཀའ་ཚོལ་ཞིབ་ཅེན་མཛད་
ཅིང་། མེ་བུ་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༥ལོ་ལྷ་ཆེས་ཉེན་རྒྱ་གར་འཕགས་ལུལ་ནས་གར་གི་གདུལ་ཞིང་བོད་
སློབ་སློབ་ཆོས་གྱི་ཞིང་དུ་ཆེབས་ཞལ་བསྐྱེད།

དེ་ལྷ་རྒྱ་ཆབ་སྲིད་གྱི་མཛད་འཛིང་རྒྱ་གཉེར་ལྷ་བུའི་ཁོང་ནས་དགྲུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཐོག་
མཚན་ཉིད་རིག་པའི་གཞུང་ཆེན་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་འགོ་རྒྱགས་ཏེ། གཞུང་ཆེན་བཀའ་བོད་
ལྷ་རྒྱ་གནས་བསམ་མཐའ་འགྲུངས་གནང་ཞིང་། དགྲུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་བཞེས་པ་མེ་བུ་ཕྱི་ལོ་
༡༩༥༧ལོར་གདན་ས་མེ་འབྲས་གཉིས་ལ་སློབ་ཞུགས་གྱིས་ལྷ་སློབ་མཛད་པར་མ་ཟད། དགྲུང་
ལོ་༣༥བཞེས་པ་ས་ཕག་བོད་རྒྱ་ཉམ་ཆེས་ཉེ་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོ་བ་༣ཆེས་ཉེན་རྒྱ་ལྷ་ཆོ་འབྲུལ་
སློབ་ལས་ཆེན་མོར་དགོ་འདུན་འདུས་པ་ཁི་ཕྱག་གཉིས་བཞུགས་པའི་དབུས་སུ་ལུང་རིགས་སློབ་
ལའས་མང་ཞུ་མཚོག་འདུས་པའི་མདུན་སར་ལྷ་རྒྱ་ལས་པའི་སློབ་དམ་བཅའ་འབྲུལ་བཞེས་
བསྐྱེད་སྤྱོད།

ས་ཕག་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོ་༣ཆེས་ཉེན་རྒྱ་གཞུང་གི་དན་བུས་འོག་ཡལོང་ས་མཚོག་རྒྱ་
མིའི་དམག་སྐྱར་དུ་གཞིགས་ཐོར་གདན་ཞུ་བུས་པར་ལེབས་བཞོལ་སྐྱོད་ལྷ་སའི་རྒྱ་ཆའི་སེར་སྐྱ་
མི་མང་རྣམས་མི་བཟོད་བས་ཡལོང་ས་མཚོག་གི་སྐྱོད་ལྷ་ས་བོད་བའི་བྱ་དན་ལ་གདོད་ལེན་བྱེད་ཆེད་
མི་མང་སེར་སྐྱ་སློབ་ཕྱག་མང་བོས་ལོར་གླིང་ལོ་བྲང་གི་ཉེན་སྲུང་བུས་ཐོག་མི་དམངས་རྣམས་ལུ་
ལུག་བཟོད་བྲལ་གྱིས་བྲག་པོའི་རོ་རྒྱལ་བུས་པ་དང་། ཆབས་ཅིག་བོད་རང་དབང་སླེར་ལངས་གྱི་
རམ་སྲོན་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་བུས་པ་དང་། དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཡང་བྲལ་བའི་བྲག་པོའི་མི་
ཆོས་ལས་འདས་པ་བུས་པར་བཞེན། བོད་གྱི་འབྲལ་བུགས་བདེ་དོན་ལ་དགོངས་ནས་བོད་རྒྱ་
ཉམ་ཆེས་དང་། ཕྱི་རྒྱ་ཉམ་ཆེས་ཉེན་གྱི་དགོང་མའི་བྲག་ཆོད་ཉེ་ཅམ་ལ་ཡལོང་ས་མཚོག་ནས་
བོད་གྱི་བསྐྱེད་སྲིད་གྱི་དོན་ཆེན་ལུགས་ལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་དབུས་

ཚོགས་ཀྱི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་ཚོག་ལོ་རྒྱུ་ས་རང་བཞིན་ལྟན་པའི་
བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་གྱི་ཞི་བདེའི་སྟོན་འགྲུའི་གྲོས་འཆར་དོན་ཚན་ལྟ་འདོན་གནང་མཚན་ཅིང་། དེ་རྗེས་
སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ལྷོ་ཧཱུ་ཆོས་༡༥ཉིན་པ་རན་མིའི་སི་ཏ་ས་སི་སྐག་ལོ་རོ་བ་གྲོས་ཚོགས་སུ་ལོ་རྒྱུ་ས་རང་
བཞིན་ལྟན་པའི་བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་གྱི་ཞི་བདེའི་གྲོས་འཆར་དོན་ཚན་ལྟ་འདོན་སྟོང་གི་དགོངས་གཞི་
གཙོ་བོ་རྣམས་གསལ་བསྐྲུགས་བསྐྱེད་སྤེལ་པ་ལོགས་བོད་རྒྱའི་དབང་པན་ཚུན་བསམ་ཤེས་དང་།
ཡིད་ཆེས། ལུ་བཤངས་བཅས་ཀྱི་སྟོན་སྐྱོན་སྐྱོན་ལོལ་གནང་རྒྱུའི་སྟོ་ལོ་འབྲེད་པར་
མཚན། གཞན་ཡང་འཇུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་ལས།

སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཆེ་མེད་ལས། །

རྒྱ་ཆེར་སྐྱེལ་ལས་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་ལུས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བར་ཚོས་ཀྱི་ལྷ་སྟོན་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་རྟེན་པའི་དབེད་
དགོངས་བཟང་པོ་གཞིར་བཟུང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཀྱི་ལས་འགུལ་མཐའ་དག་
འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ཏུ་བསྐྱེད་གནང་མཚན་པ་ནི་སྤར་བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྟོངས་དང་། བར་པའི་
རྒྱལ་ཁབ་གང་ཏུ་འང་མ་རྒྱུང་བའི་རྒྱལ་མཚན་ཆེན་གྱི་མཚན་འཛིན་ཞིག་བསྐྱེད་སྤེལ་པར་བརྟེན། མེད་རྒྱུང་
མཚན་བཟང་གིས་འཛུམ་སྐྱིད་གི་སྤྱེ་རྒྱ་རྣམས་ཡིད་དབང་ཡོངས་སུ་འགྲོགས་པར་མ་ཟད། འགོ་བ་
མིའི་ཀྲུལ་ཁུལ་འགན་འཁུར་གྱི་སྤར་གཞིའི་ཚོག་ཏུ་སྟེན་ཏུ་བྱམས་སྟོང་རྗེ་དང་། གཞན་པའི་གྱི་
སྐབས་བསྐྱེད་ཐབས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་ཚུད་པའི་འཛུམ་སྐྱིད་སྟོང་གི་སྤྱེ་འགོ་ཀྲུལ་ལ་བདེ་སྤྱིད་
འབྱུང་ཐབས་ཀྱི་ཅ་བ་འཛུམ་སྐྱིད་གི་ཞི་བདེ་དང་། འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་། ཁོར་ལུག་སྤྱི་བ་
བཅས་དང་། ལྷག་པར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པའི་སྐབས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་རྣམས་གསུམ་
སྟེ། འགོ་བ་མིའི་བཟང་སྟོན་གོང་འཕེལ་དང་། ཚོས་ལུགས་པན་ཚུན་དབང་མ་སྐྱོན་འབྲེལ་གོང་
འཕེལ། བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་དང་ཚོས་རིག་འཛིན་སྟོང་སྟེལ་གསུམ་བཅས་ལ་སྐབས་ཁུར་ཆེན་པོ་
བཞེས་པར་བརྟེན། དང་བདེན་དང་། བསྐྲུགས་ལོས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པའི་བཞེད་དགོངས་དང་། ལུས་

སྡོམ་མེད་མང་གཙོའི་བདག་དབང་དབྱེས་བཞེན་སྦྱུང།

བྱམས་བཅའི་ཐུགས་ཀྱིས་སྲིད་གསུམ་དབང་སྦྱར་མགོན།

མཚུངས་བ་མེད་པའི་སྤྲེལ་གསོལ་བ་འདེབས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གྱི་ལོ་༡༩༤༠ལོར་མང་གཙོའི་བསྐྱེད་བཙུན་ཆེན་པོ་ཞིག་མངོན་དེ་
བཅོན་ཀྱོམ་དུ་བཞུགས་ཤིང་ཐུག་བསྐྱར་གནང་རྒྱའི་བཅའ་ཁྲིམས་གསར་བཅོ་དང་། བོད་མི་མང་
སྤྱི་འབྲུས་ཀྱི་གངས་འབོར་སྤར་ཆ། ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་དང་། ཁྲིམས་བཅོ་ལྷན་ཚོགས།
འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་འགའ་བཅས་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་གྱི་ཆ་ལག་མ་ཚང་བ་མེད་པ་གསར་
འཛུགས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་དང་། མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་དང་། ལས་འགན་
གཏན་འཁེལ་གྱིས་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་དབང་སྦྱར་ལ་ལྷགས་སྡོམ། སྤྱི་འབྲུས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པ་
ནས་བཟུང་སྤྱི་འབྲུས་ཀྱི་གངས་ཚད་སྤར་ཆ་གནང་བ་དང་། བཀའ་ཁྲོན་ནམ་པ་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འབྲུས་ཀྱིས་འོས་འདེམས་གནང་རྒྱའི་ལམ་སྲོལ་གཏོད། མང་གཙོའི་ཐོབ་ཐང་འགྲུག་གི་འགྲོ་བྱོན་
བཏང་སྟེ་འབྲུག་ཚོད་བྱེད་མི་དཔོན་པར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ནས་བཅོན་ཐབས་སུ་གསོལ་རས་
སྦྱུང་ཅིང་། མདུན་བསྐྱོད་ཀྱི་ལམ་སྡོམ་ལྷན་ལམ་མངོན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་འཛམ་གླིང་འདར་ལུབ་ཀྱི་
བྱུང་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཉ་ལམ་བྱུང་སྐོང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན།

ལྷག་པར་གྱི་ལོ་༡༩༠༠ནས་བཟུང་བཀའ་ཁྲོན་གྱི་པ་མི་མང་ནས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་བྱེད་
པའི་ཐོབ་ཐང་སྦྱུང་བ་སོགས་མང་གཙོ་ཚད་ལྡན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་རྒྱུ་སྦྱུང་འདེད་གནང་། གྱི་
ལོ་༡༩༤༣ལོར་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་གལ་ཆའི་བསྐྱེད་བཙུན་མངོན་གནང་
ཁོངས་ནས་དེ་སྤྱི་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་འགའ་གི་བཀའ་ཁྲོན་ནམས་ཡུལ་མ་ཚོག་གིས་ཐད་བསྐྱོས་
གནང་ལམ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནས་བཟུང་མི་འགྲོའི་འོས་གཞིར་སྦྱུང་བར་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་
འདེམས་བསྐྱོད་གནང་རྒྱུར་བསྐྱེད་བཙུན་མངོན་མངོན། ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ཡང་གསར་གཏོད་མངོན། གྱི་ལོ་
༡༩༠༠ལོར་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་བཞེན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཐེངས་དང་པོར་བཀའ་ཁྲོན་གྱི་

བསྟན་འཛིན་གྱི་མཚོའི་ལོ་རྒྱུ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ད་བར་གྱི་ནང་གི་གདུལ་བྱ་འབྲམ་སྟག་མང་པོར་དམ་པའི་ཚོས་
གྱིས་འཁོར་ལོ་རྒྱུ་མི་ཆད་དུ་བསྐྱོར་བར་མཛད་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་གི་སྤྱིས་
ཆེན་དམ་པ་བཙུན་ཅན་འཛིན་གྱི་ཚོད་བཞུགས་དུ་བཀུར་ནས་དབང་ལུང་མན་དག་གི་གདམས་
བ་བུམ་པ་གང་གྱི་འཛིན་ཅན་དུ་བཞུགས་ཏེ་རིས་མེད་རྒྱལ་བསྟན་ཉམས་པ་སྦྱར་གསོ་དང་། མི་ཉམས་
གོང་འཕེལ་གྱི་མཛད་བཟང་བསམ་བཞུགས་འདས་པ་བསྐྱེད་ཐོག་ལང་སྐྱོས་ཀྱི་ལོ་༡༥༧༧
བ་༥པར་ལྷ་ལྷན་ལོ་རྒྱུང་བསྐྱེད་བཟང་པོ་བྱེད་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་ཐེངས་དང་
པོ་སྤུལ་བ་ནས་ད་བར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་ལན་གྲངས་༣༩གནང་སྟེ་དད་ལྷན་
གྱི་སྤྱི་འགོ་ཞི་འབྲམ་མང་པོའི་རེ་འདོད་སྐྱོང་བར་མཛད།

མདོར་ན་ཡ་གོང་ས་མཚོག་གི་ཚོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་མཐའ་དག་བསྟན་པ་རྒྱས་ཞེད་
འགོ་ཀུན་བདེ་བ་དང་། ལྷག་པར་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་རྩ་དམ་པར་གྱུར་ཏེ་
དེད་གི་སྐྱབས་སུ་གངས་ཅན་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་འཛམ་སྐྱིད་སྤྱི་བོ་ཀུན་གྱི་ཁྲིད་དུ་མཐིན་བ་
གཟེངས་སུ་བསྟོན་པའི་གཞི་བརྒྱུད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་རྒྱས་པ་འདི་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་
པོའི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་རྒྱུ་ལོན་ཡིན། དེ་ཡང་འཇུག་པར་བསམ་གསོལ་བ་འདེབས་ལས།

ཡ་རྒྱལ་མཚོག་ཡོངས་ཀྱི་མཛད་བཟང་ཁྲིད་གཅིག་ལུས། །

བདག་གིར་བཞེས་ནས་སྤུལ་བསྟན་ཡིན་ལོ་ཚོགས།

རིས་མེད་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་ལ་མཐུ་ཐོབ་ལ། །

འཛམ་དཔལ་དག་གི་དབང་པོར་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡ་གོང་ས་མཚོག་གི་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི་ཡ་རྒྱལ་མཚོག་སྤྱི་
ཐེང་གོང་མ་རིམ་གྱི་མཛད་པ་མཐའ་དག་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱོམས་པ་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་

༡༡། ། ལྷི་ལོ་ ༡༧༧༠ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༩ ཉིན། བརྒྱུགས་སྐྱེད་ཚུ་
ལྷོང་ལོང་ལྷུག་ཁྱིམ་སྐྱེད་ལྷུང་བའི་བཀའ་སློབ།

ཀཱེ་བཙན་སྲོལ་བའི་མིལ་དཔེ་དང་། དགའ་སློབ་ལྷོང་ལྷུང་བའི་བཀའ་སློབ།

དེ་རིང་འདིར་རྣ་ས་བོད་སྐད་ཁྱིམ་སྐྱེད་ལྷུང་བའི་སྲུང་བའི་སྐད་ཚིག་མང་མང་སྐད་ལས་རྗེ་ཆེ་ཟེར་རྒྱ་
དང་། གལ་ཆེ་ཤོས་འདི་ལོའི་ནང་ལྷུང་བའི་སྐད་ལས་སྐྱེད་ལས་ནང་གསལ་ལ་
བ་བཞིན་གང་ལེགས་སྲུང་ཡོད། ང་ཚོ་བཙན་སྲོལ་དུ་འགྲོང་ནས་ལས་ཀ་དང་ཕོ་
སྲོགས་གཅིག་ནས་གཞིས་ཆགས་བྱེད་རྒྱ་དང་། སྲོགས་གཞན་ནས་སློབ་སློང་གུ་
རྒྱུར་འབད་བཙོན་བྱས་ཡོད། དེ་ཡང་དེར་དུས་དང་མ་སྐྱོན་པའི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ལས་
བོད་མི་རིགས་རང་གི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ལྷོ་བ་བཟང་བོ་ཡོད་པ་དེ་དང་ལྷུང་དུ་
འབྲེལ་བའི་སློབ་སློང་རྒྱུར་རྒྱུར་རྒྱུར་དོ་གལ་ཆེན་བོ་བཅིས་ནས་ད་ལྟོ་བར་སྲིད་བྱས་འདི་
ཟེན་ནས་ལག་ལེན་བཀའ་བ་རེད། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ལྷུང་བའི་སྐད་ལས་འཇོམ་སྲིད་ནང་
བཙན་སྲོལ་བ་མང་བོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཕོད་པ་བཙན་སྲོལ་བ་ལྷན་སྐྱེད་ཚུ་དང་
ཤོས་དང་། ཡག་ཤོས་ཡིན་པ་འཇོམ་སྲིད་ནང་རོས་འཇོམ་བྱེད་ཀྱི་འདུག ། ང་ཚོ་མི་
ཡུལ་ལ་གྲུར་ཉེ་རང་གི་ལུང་པར་གནས་ཚུལ་ཐབས་སློབ་ཕོ་ཆགས་པའི་སྐད་སྐྱེད་
བརྒྱབ་པ་གཅིག་པོ་མ་ཡིན་པར། མ་འོངས་པར་བོད་མི་རིགས་སྲུང་སློབ་བྱེད་རྒྱུའི་
སྐོག་བྱས་རྗེས་གང་འཚམ་བཞག་སྐབས་ཡོད། འདིས་བོད་མི་རིགས་ཟེར་བ་འདི་སྐད་

བསམ་ཡོད་པ་དང། རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཚོག་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཐུབ་མཁན། ལྷན་པ་
མེད་པའི་སྤྱི་རྟོགས་ཚོག་ནས་དཀའ་ངལ་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་
པའི་ར་སྤོད་གསལ་ལོ་བྱུང་ཡོད།

གཉིས་ནས་བོད་རང་གི་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ན་རྒྱ་མིས་དབང་བསྐྱུར་བྱས་ནས་
ལོ་༤༠ཙམ་འགོ་གི་ཡོད་པ་དང། གདུག་རྩལ་ལྷགས་ཆེའི་དྲག་གཞོན་བྱས་ནས་ལོ་
༣༡ཙམ་འགོ་གི་ཡོད། དེའི་རིང་ལ་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ཚང་མས་རང་བཞིན་གྱིས་
སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་ཞེན་དང། ལྷ་བའི་ལངས་སྤོགས་བཟུན་པོར་བརྒྱུད་བའི་
བྱེད་སྤྲངས་འདི་དོ་མཚར་སྤྱིས་དགོས་པའི་རྣམ་འགྲུར་དེར་སར་རེ་གསལ་ཏུ་འགོ་
གི་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཟེར་བ་འདི་འཇོམ་སྤྱིར་ནང་མི་རིགས་མང་པོ་ཡོད་
པའི་ནང་ནས་རྗེས་ལུས་མིན་པ་ཉན་ཉན་ཆགས་ཡོད་པ་འདི་ལ་ང་ཚོ་སློབས་པ་བྱེད་
འོས་པ་ཡིན། ང་ཚོས་འབད་བཙོན་ཆེ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ད་མཚམས་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་
གསལ་རྒྱུར་ལོ་གྲངས་ཚོད་དབག་བྱེད་ཚོག་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་སྔ་ཕན་ལ་
ཞིག་ན་བདེན་མཐའ་གསལ་གྱི་རེད་བསམ་པ་ཅམ་ལས། ལོ་གྲངས་བརྗེས་ནས་ཉ་
ལམ་འདི་ཅམ་ལ་བཟོ་སྣ་སོན་གྱི་རེད་བསམ་པའི་ཚོད་དབག་བྱེད་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན།
ད་ཆ་ལོ་༥-༡༠ཟེར་བའི་ལོ་ཅིས་རྒྱལ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པས་སྔར་བཞིན་
འབད་བཙོན་བསྐྱེད་དེ་རྒྱར་ཐག་བྱེད་རྒྱ་དེ་གསལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

༡༣༥ མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་རྟོགས་དང། ཆེ་སྤོག་གི་འགོ་གྲོན།

ད་སྟེའི་དུས་ཚོད་གཉན་འཕྲང་ཞིག་འགྲིམ་པའི་སྐབས་ལ་སྤེལ་ས་ཡོད། ང་ཚོས་

ད་རང་ཚོས་ལས་ཀ་བྱས་པ་རྣམས་སྤྲིག་འཇུགས་དང་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་བྱེད་
 དགོས་པ་དང་། མི་སྐྱེར་སོ་སོའི་རྒྱས་པ་རྣམས་སྤྲིག་འཇུགས་ཐོག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་
 བྱས་འགྲུལ་བསྐྱོད་བྱ་སྐབས་རྒྱས་པ་ཆེ་བ་ཐོན་པ་སྤྱིར་བཏང་འཇོམ་གྱིང་ནང་འགྲོ་
 ལྷངས་གཅིག་ཡིན་སྟབས། ད་ལྟ་འདིར་བཅོན་བྱོལ་གཞུང་གི་སྤྲིག་འཇུགས་ཡོད་པ་
 འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ད་བར་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་ཁོངས་ནས་སོ་སོའི་
 གཞུང་འདིས་འགྲིག་གི་མེད་ལུགས་ཤོད་མཁན་ཡོད། བཤད་པ་དེ་འགྲིག་པ་རེད།
 ཡིན་ན་ཡང་བཅོན་བྱོལ་གཞུང་གི་སྤྲིག་འཇུགས་ཡོད་པ་འདི་ཆགས་ཚུད་ཡར་རྒྱས་
 རྒྱས་ཐོན་ཡོང་བ་ལ་ཚང་མས་སེམས་འཁྱུར་སྐྱབས་ཉེ་སྤྱོད་ཡོད་པ་རྣམས་སེམ་
 ཐབས་དང་། སྤྱོད་སེམ་ནས་ལྷམ་ཅ་རྩོ་གཞོན་གྱི་ལས་ཀ་ཡག་པོ་ཡོང་བར་ཚང་
 མས་དོ་སྣང་དང་འབད་བཅོམ་སྐྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག ། ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཚོའི་ངོས་
 རྒྱས་ཀྱང་མིང་ཐོགས་ཅམ་གྱི་ཉི་མ་གང་འབྲོལ་མ་ཡིན་པར། རྒྱ་རེ་བཞིན་ལས་དོན་
 ཐོག་བྱུབ་འབྲས་ཐོན་པ་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག །

ག རྟོག་རྒྱུང་གི་གོ་སྐབས། མི་རིགས་ཀྱི་འབྲུག་རྒྱུང་།

ད་ལྟ་འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་བྱ་བྲུག་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་རེད། གོང་དུ་ལས་
 བསྐྱོམས་ནང་བཤད་པ་བཞིན་ལོ་ཡུན་འདིའི་ནང་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ལ་སྐོ་མང་པོ་ཞིག་
 རྒྱས་ཐབས་ཤེས་བྱས་ཡོད། གཙོ་ཆེ་ཤོས་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་མཚོན་རོགས་
 ཚོགས་ཁག་མང་པོ་ནས་ཡུན་བསྐྱེད་རོགས་རམ་བྱས་པའི་འོག་སྤྱིར་བཏང་ཐོད་མི་
 བཅོན་བྱོལ་ནང་ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་སྐབས་ཐོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་དང་བསྐྱར་ན་

ང་ཚོ་ལེགས་པ་ཡོད། ལྷག་པར་རྣ་ས་བོད་ལྷག་གིས་སྡེ་འདི་རྩ་བའི་སྡེ་ག་འདྲུགས་
 དང་། མ་ཐུན་རྒྱུན་ཡག་ཐག་ཚོད་ཡོད་པ་དང་། ཡང་སྐོས་ཤེས་ཡོན་ཐོག་བོད་པའི་
 སྐོབ་གྲུ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཡག་ཤོས་ཆགས་ཡོད། འདི་ནི་གྲུབ་འབྲས་
 དང་གྲུས་རྗེས་ཆེན་པོ་རེད། དེ་རིང་འདིར་མི་གསར་པ་ཆེ་དབང་ཡེ་ཤེས་ནས་
 འགན་འཁུར་སྐྱབས་ཏེ་ལས་བསྐོས་ས་བཤད་པ་དེར་ཉ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། མི་རྣམས་
 བས་འགན་མི་འཁུར་བའི་དོན་མ་ཡིན་པར་སོ་སོའི་མི་ཚེའི་རིང་ལ་སྤྱི་དོན་འགན་
 འཁུར་བྱེད་དགོས། ཡིན་ན་ཡང་མི་གསར་པ་ག་ཚད་ཐོན་པའི་ཚོད་ཀྱིས་འགན་ཁུར་
 གུ་མི་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེའི་ཚོད་ཀྱིས་ཀུས་པ་ཆེ་བ་ཐོན་རྒྱུ་ཡིན་སྟབས་ཉ་ཅང་
 དགའ་པོ་བྱུང་།

དེར་སང་ང་ཚོ་བོད་ལྱི་ནང་གཞན་འབྲུག་འགྲོ་འོང་གི་འབྲེལ་བ་ཡོང་གི་ཡོད།
 བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོར་གཙོ་བོ་ཁོང་ཚོའི་ལྷག་བསམ་དང་སེམས་ལུགས།
 སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་ཤེས་འགན་ལྷན་མཉམ་པ་ཡོད་པ་འདི་ལ་ང་ཚོས་སྐུལ་
 སྐོང་གཞན་སྐུལ་བྱེད་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད། དེ་སྐོར་སྐུལ་སྐོང་དང་གཞན་སྐུལ་
 ཚུར་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་མར་བྱེད་དགོས་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། གང་གི་ཐོག་ཏུ་དོ་སྣང་
 བྱེད་དགོས་སམ་ཞེན། བོད་ནང་གི་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་
 རྒྱུ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་འདུག ། སྐོབ་གྲུའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་ཚང་བ་ཡོད་མིན་ལ་མ་སྟོས་
 བར་གང་ལྟར་སྐོབ་གྲུ་ཡོད་པ་དེ་ཚོར་བོད་སྐུག་ནམས་སྐོབ་སྐོར་དུ་བཏང་སྟེ་གོ་
 སྐབས་མ་ཤོར་བ་བྱ་རྒྱུ་དང་། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་མཉམ་སར་གསར་དུ་འདྲུགས་ཐབས།
 ཡོད་པ་ཡང་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུར་ང་ཚོ་བོད་མི་རང་གིས་ལུགས་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུ་ད་ལྟར་

དབུག་གི་དགོས་མཁོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག ། འདི་ལ་རྒྱ་མིས་ཁ་བྲལ་རེད་ཟེར་བ་དང་།
 མགོ་ལ་རྒྱག་པ་གཞུ་རྒྱུ་ལི་ཉེན་ཁ་གང་ཡང་མེད། དེ་མིན་པོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་འགའ་ཞིག་
 ལ་མི་སྐྱེར་དེ་འདྲ་ན་སོ་སོས་ཐབས་ཤེས་བྱས་ཏེ་བོད་སྤྱད་ལ་སློབ་སློབ་སློབ་རྒྱུ་ལི་
 ཆ་རྒྱུན་ཐོན་བྱ་སྐྱབ་ཀྱི་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་མཐོང་གི་འདུག ། འདི་ཚོ་སྤྲུག་བསམ་
 ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་དང་བས་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་བོད་མི་
 རིགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་ཡིན་ལ། འགོ་བ་མི་སྤྱིའི་ཞབས་འདེགས་ཀྱང་ཡིན། སྐྱེར་
 ཁུལ་ཚོས་ཐབས་ཤེས་དེ་འདྲ་བྱས་ནི་ངོ་མཚར་སྤྱེ་ལོས་ཡིན་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ད་དུང་དེའི་ཐད་འུགས་རྒྱག་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག །

ས་ཁུལ་ཁུག་ཀྱི་གཞུག་འགའ་ཞིག་ལ་སྤྱ་བྱ་རྒྱ་མིའི་སློབ་གྲུར་བཏང་ན་སྤྱ་བྱའི་ལྷ་བ་
 ལོག་འགོ་གི་རེད་ཟེར་ནས་རྒྱ་མིའི་སློབ་གྲུར་བཏང་གི་མིན་ཟེར་བའི་བསམ་ཚུལ་
 འགའ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་བཟོ་འདུག ། བསམ་སློབ་དེ་འདྲ་ན་མ་ཡང་གཏོང་མི་རུང་།
 དཔེར་ན། ད་པན་ང་ཚོས་ཉམས་སྲོང་ལ་གཞིགས་ན། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་
 འཐབ་ཚེད་བྱས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་རྒྱ་མིའི་སློབ་གྲུ་འགྲིམས་པའི་བོད་རིགས་
 འགའ་ཞིག་རྒྱ་སྐྱེད་མ་གཏོགས་མི་ཤེས་མཁན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སོ་སོའི་མི་རིགས་
 ཀྱི་ལྷ་བ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཚེད་རྒྱུར་ཉ་ལས་པའི་སེམས་འུགས་ཀྱི་མི་
 ཐོག་ནས་ཐབས་ཤེས་འབད་བཚེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ང་ཚོས་དེང་སང་མཐོང་དང་
 མཐོང་བཞིན་ཡོད། ཅུ་བའི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་ན་མི་རིགས་དེའི་ཐོབ་ཐང་དེའང་བྲན་གྱི་
 རེད་ལ། མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་འདྲ་དོ་སྣང་ཡོང་གི་རེད། སོ་སོའི་ཐོབ་ཐང་ཚེད་
 རྒྱུར་དུས་ཚོད་ལ་བརྟུན་ཤེས་བ་དང་། དངོས་སུ་ལུས་པ་ཐོན་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་

ཐུབ་ཀྱི་རེད། ཤེས་ཡོན་གྱིས་སོངས་ན་ལྷག་བསམ་ཡོད་ན་ཡང་ལྷ་ཚུགས་རྒྱལ་རྒྱ་
ལས་མི་ཡོང་བས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་བྱ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་རིང་འདྲིང་བོད་ནས་རྒྱ་རྒྱུ་ལུ་ཡོང་བ་ཁ་གསལ་ཡོད་རེད་ལ།
བོད་ལ་སར་གཉེན་འབྲུག་འགྲོ་མཁན་ཡང་ཡོད་ཀྱི་རེད། གནད་དོན་དེ་རྣམས་ཁྱེད་
ཚོས་སེམས་ལ་ངེས་པ་བྱས་ཏེ་གང་ལྟར་བོད་ནང་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུ་
ཚང་མས་ཤུགས་བསྐྱེད་ནས་དོ་འཇུག་བྱེད་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་འདུག ། གཞན་
རྒྱ་ཆེ་བ་གང་ཡང་ལུ་རྒྱ་མི་འདུག །

༨༽ མང་གཙོའི་ལག་ལེན་དང་། རྒྱུ་འབྲུས་གྱི་འོས་འདེམས།

གོང་དུ་ལས་བསྡེམས་ནང་བརྗོད་བ་བཞིན། ད་དུང་རྩོམ་པའི་གཙོའི་ལག་ལེན་
ཚགས་རྒྱན་ཡོང་ཆེད་འབད་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མང་གཙོའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་དང་། དེའི་རྣམས་པ་ཐོན་པ་ཡོང་བ་ལ་མི་མི་རེ་རེ་འདྲི་ཆ་ནས་རྒྱུ་དུ་
སེམས་འཇུག་ལུ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། རྒྱུ་དུ་སྤྲི་དོན་ལ་སེམས་འཇུག་མེད་ན་
རང་རང་སོ་སོའི་རྣམས་དཔྱོད་བེད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུའི་དུ་སྤྲི་སྤེལ་ས་སྐབས་ཉོ་བ་སྟེ་བསམ་
ཚོལ་གཏོང་ཡོང་མེད་པའི་ཐོག་ནས་འོས་ཤོག་འཇུག་ན་དགོས་དོན་དེ་ཚམ་མེད། དུས་
རྒྱུ་ནས་རང་རྩོམ་བོད་སྤྲི་བའི་དོན་ལ་དོ་སྣང་སེམས་འཇུག་བྱངས་ཏེ་གནས་རྒྱུ་
མང་ཚམ་ཤེས་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་གཤམ་ཆེན་པོ་འདུག ། དེ་ནས་རྩོམ་སྤྲི་འབྲུས་མང་དུ་
བཏང་། དེ་རྣམས་འོས་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ་འོས་གཞི་གང་ལ་གང་འཚམ་བསྐྱེད་ཐེན་པ་རེད།
མཐའ་མའི་འོས་དངོས་གཞི་ད་ལྟ་གཞི་ནས་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་སྟབས་ད་ལན་འོས་གཞི་

བསྐྱེད་ཆུང་མོག་ལ་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྟོན་དང་མི་འདྲ་བར་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད་པ་ཐོ་འདུག ། དེ་ལ་དགའ་པོ་བྱུང་། ད་དུང་དངོས་གཞིའི་འོས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་
བསྐྱེད་ཡོད།

སྤྱི་འཕུས་ནི་མང་ཚོགས་ཀྱི་རོ་ཚབ་ལྟ་བུ་རེད། བོད་སྤྱི་པའི་ལས་དོན་སྐྱབ་
སྐྱབ་མ་ཁམ། སོ་སོའི་རྣམས་བསམ་གཤམ་ཡོད་སྤྱི་ཚོགས་གཏོང་མཁམ་གྱི་མི་ཞིག་དགོས་
ཀྱི་རེད། ལྷི་དོན་ལ་ཁ་སྐྱར་མོ་གང་བཤའ་བ་ལས་ལག་ལེན་ལ་དེ་ཅམ་མེད་པ་ལྟ་བུ་
དང་། ལྡེར་གྱི་སྤྱོད་ལ་འཕྲུག་བྱེད་ཤེས་མཁན་དེ་འདྲ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་མེད། ད་པན་
རྣམས་བསམ་མ་དག་པ་ཡོད་ཤེས་ཐབས་མེད། འོན་ཀྱང་བྱ་སྤྱོད་བཟོ་མིན་གྱི་སྐབས་
རེ་དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཡོད། འདི་ཚོའི་གསུམ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག །

ཅ ། བསམ་སྤྱོད་ཞི་བའི་དང་། ཡ་རབས་ཀྱི་མི་བཟང་།

དེ་ནས་མི་བཟང་པོ་དང་ཡ་རབས་བྱེད་དགོས་ཞེས་བྱེད་ཚོ་ན་བ་བསུན་བསུན་
དང་། ར་རང་གི་ཁ་ན་ལྟག་པར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་དགོས་པ་གལ་ཆེ་ཤོས་མཐོང་གི་
འདུག ། ར་རང་ཚོས་སྤྱི་བ་སྤྱི་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཁས་ལེན་བྱས་ཏུང་མ་བྱས་
ཏུང་མི་ལུས་ཤིག་ཐོབ་ཡོད། འཛམ་གླིང་འདྲིའི་སྐྱང་ལ་སོ་སོ་སྤྱི་ས་ནས་ལོ་ག་ཚོད་
སྤོད་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང་དེའི་རིང་མི་བཟང་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་སོ་སོ་སྤྱི་ད་པ་དང་། རང་ཉིད་
ལན་གཅིག་མིར་སྤྱི་ས་པའི་གནས་ས་དེར་བརྟའ་གསེག་བཟོ་མཁམ་ཞིག་ལ་བྱུང་ན་
ཡག་པོ་རེད། མི་འགའ་ཞིག་ལན་གཅིག་སྤྱི་ས་པ་དེ་བརྟའ་གསེག་བཟོ་མཁམ་དུ་སྤྱི་ས་
པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་རང་ཉིད་མ་སྤྱི་ད་པས་མ་ཚད། མི་མང་པོ་ལུང་ལ་སྤྱོད་པའི་གནས་ཚུལ་

དེང་སང་ངཚོས་མཐོང་བཞིན་པ་འདི་རེད།

དེ་ཡང་འཛམ་གླིང་གླིང་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་བོ་ལྷོ་གསལ་ཡུལ་ལྷུང་ནང་གི་བསམ་
སློའི་ཞི་བདེ་ཟེར་བ་དང་། བསམ་པ་བཟང་པོ་ཟེར་བ་དེར་དེང་སང་གཞི་ནས་རིན་
ཐང་ཆེ་རུ་འགོ་བ་དང་། བསམ་སློའི་ཞི་བདེ་བརྒྱུད་ནས་ཡུལ་ཁམས་ཞི་བདེ་ཡོང་
ཐབས་ལ་ལོ་བཅུ་གྲངས་དང་། ལོ་ལྷ་རྒྱལ་གོང་གི་གནས་ཚུལ་དང་མི་འབྲེལ་བར་དེང་
སང་གཞིན་དང་མི་འབྲེལ་བའི་དོ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རང་བཞིན་གྱིས་མང་གཙོ་དང་།
རང་དབང་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་འཆོ་བ་མེད་པའི་ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་
ལས་འགུལ་ལ་འབད་བཅོལ་བྱེད་པ་སོགས་སྤར་པན་འཛམ་གླིང་ནང་བྱུང་མ་སྤོང་
བའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་དེང་སང་ཡོང་གི་ཡོད། འདིས་རྟོགས་གང་བསྟན་གྱི་
ཡོད་དམ་ཟེར་ན། ཅ་བའི་མི་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་གྱིས་འཆོ་བ་མེད་
པ་དང་། རང་དབང་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་པ་མི་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་དེའི་རྟོགས་བསྟན་
གྱི་ཡོད། དེང་སང་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་འདིའི་འགོ་སྟོན་ལ་མིའི་ལྷན་སྐྱེས་རྒྱུ་བ་
ལས། ཕྱིའི་འཕུལ་འཁོར་གྱི་རྒྱས་པ་དེ་ཁ་ཚབ་དང་། རྒྱས་ལུགས་ཆེ་བ་མཐོང་སྟེ་
མི་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་ལམ་ཕྱིའི་འཕུལ་འཁོར་དང་། རྗེས་འཕུལ་རིག་པར་སྐྱབས་བཅོལ་
བའི་བཟོ་འབྲེལ་པོ་ཆགས་ཡོད།

ང་ཚོ་མི་རང་ཡིན་པ་དང་། མི་ཟེར་བ་དེ་པ་མ་མེས་པོ་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེས་པ་
ལས། འཕུལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་མིན་སྟབས། མི་ལ་དོན་དམ་དགའ་ངལ་
འབྲུད་པའི་ཆེ་དེ་སེལ་ཐབས་ཀྱང་མི་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་སློའི་བརྟེན་ནས་དགའ་ངལ་
སེལ་དགོས་པ་ལས། འཕུལ་ཆས་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་ནས་དགའ་ངལ་སེལ་མི་སྲུབ།

ང་ཚོ་མིའི་རང་བཞིན་གྱི་འདི་ག་དུས་ཡིན་ཡང་འགྲུང་བ་མེད་བ་ཡིན་ན་ཡང་།
འགའ་ཞིག་གི་བསམ་བར་མིའི་བདེ་སྲུག་ཟེར་མཁན་འདི་སྤྱིའི་དངོས་པོ་ཡང་རྒྱས་
འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་བ་དང་། མིའི་དཀའ་ངལ་སེལ་བའི་མཐར་ཐུག་གི་
རྒྱབ་ས་དེ་སྤྱི་དངོས་པོ་ཁོ་ནས་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་བསམ་བའི་བསམ་སྒོ་དེ་ལ་ད་ལྟ་
འགྲུང་བ་འགོ་གི་ཡོད།

ཆ༽ བྱམས་བརྩེའི་རིག་གཞུང་དང་། ཡ་རབས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ།

ང་ཚོ་ཐོད་མི་རིགས་ལ་སོ་སོའི་རིག་གཞུང་ཞིག་ཡོད། དེའི་རྩ་བ་རྒྱ་གར་ནས་
ཚུར་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་བྱིས་མཚེས་གཞན་ནས་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཚུར་
ཟླངས། ང་རང་ཚོའི་མི་རབས་ནས་མི་རབས་ཀྱི་ཉམས་སྲོང་ཐོག་ནས་ཡར་རྒྱས་
བཟང་སྟེ་ཡོད་པའི་ཐོད་པའི་རིག་གཞུང་འདི་ནང་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་འབྲེལ་བ་
ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ང་ཚོ་ཐོད་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་སོ་སོའི་གནས་ཚུལ་
ཤེས་ཀྱི་མེད་བ་དང་། དོ་སྣང་ཡོང་གི་མེད་ན་ཡང་། སྤྱི་ནས་མི་མང་པོས་ཐོད་པའི་
གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་དུས་ཐོད་པའི་གཤེས་ཀ་དང་རྣམ་འགྲུང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་མི་མང་
པོས་གསལ་ལ་པོ་མཐོང་གི་ཡོད། རྣམ་འགྲུང་དང་གཤེས་ཀ་མི་འདྲ་བ་ཡོང་བའི་རྩ་བ་
ལུང་པའི་གནས་སྟངས་དང་། ཁོར་ཕུག་གི་ཐོག་ནས་ཐུན་བྱ་བྱེད་པར་ཡོད་ཤིང་གས་ཆེ་
སྟེ། གཙོ་བོ་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་བ་སྲུས་བལྟས་ཀྱང་ཤེས་གསལ་
མེད།

ང་ཚོ་ཐོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་འདི་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཅམ་དུ་

མ་ཟད། མ་འོངས་པར་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྐྱེད་གི་འགྲོ་བ་མི་སྲི་ལ་ཞབས་འདེགས་གང་འཚོམ་སྐྱེད་སྐྱབ་པ་དང་། ཞལ་འདེབས་རྒྱལ་སྐྱབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ང་ཚོར་ཡོད། ང་ཚོའི་རིག་གཞུང་གི་བསྐྱབ་བྱ་གཙོ་པོ་དེ་རེས་པར་དུ་ནང་པ་དང་། ཚོས་པ་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་མིན་པར། མི་བཟང་པོ་བྱེད་དགོས་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཉམ་རྒྱུན་ངས་ཅེད་མོ་དང་སྐྱགས་ཤོད་གྱི་ཡོད། བོད་པའི་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་མི་གཤེས་ཀ་བཟང་པོ་བཟོ་དགོས་ན་རེས་པར་ཚོས་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། དཔེར་ན་ངའི་ངོ་ཤེས་ཁ་ཆེ་དེ་འབྲུ་ཡོད། ཁ་ཆེ་འདི་ཚོས་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་གྱི་མ་རེད། འོན་ཀྱང་བོད་ནང་ལ་འཚར་འོངས་བྱུང་བའི་ཁ་ཆེ་མང་པོ་ཞིག་གི་རྣམ་འགྲུར་སྟོན་སྐྱེད་སྐྱེད་དང་། ཁ་ནས་སྐྱེད་ཆ་བཤད་ཡོང་སྐབས་བོད་པའི་གཤེས་ཀ་སྐྱེད་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་ཡོང་གི་འདུག ། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་འདི་ནང་བ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། རིག་གཞུང་གི་རྣམ་པ་དེ་སྡེ་ཚོར་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ང་ཚོས་དབྱེ་བ་འབྱེད་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཡོད།

ཚོས་ལུགས་ཡོད་རུང་མེད་རུང་། ཡང་ཚོས་ལུགས་འབྲུ་མིན་གང་ཞིག་ཡིན་རུང་དེའི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད། གནས་ཚུལ་གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་མི་ཡིན་པ་གཅིག་གྱུར་གྱི་ཆ་ནས་མིའི་གཤེས་ཀ་ལ་རབས་བྱེད་རྒྱ་དང་ཀུན་སྟོན་བཟང་པོ་བྱེད་རྒྱ་ཟེར་བ་འདི་རང་གཞན་ཚང་མར་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། མེད་དུ་མི་རུང་བ་གསལ་པོ་རེད། ང་ཚོས་འདི་གཉིས་དབྱེ་བ་འབྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་མིན་པར་བོད་པའི་རིག་གཞུང་རྩ་བ་ཆེན་པོ་རེད། དེའི་ཉམས་ལེན་ཆེད་ནང་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཤད་ན་མི་ཁ་ཤས་ལ་དཀའ་ངལ་འབྲུད་གྱི་རེད། དེར་གནད་འགག་ཅིག་ཆགས་

འདུག །

ང་ཚོ་སོད་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་འདི་མིའི་བསམ་སྒྲུབ་འདི་ནང་སྐོར་སེམས་
ཡོད་པ་དང་། མི་ཙམ་མ་ཟད་དུང་འགྲོ་ཚུན་ཆད་ལའང་སྐོར་སེམས་ཡོད་པ། ཡ་
རབས་དང་རོ་ཚ་ཁྲིལ་གཞུང་ཡོད་པ། མིའི་མི་ཚེའི་ནང་སེམས་ལ་ཞི་བདེ་དང་བདེ་
སྲིད་ཡོང་བ། དཀའ་ངལ་ཞིག་དང་འཕྲད་སྐབས་གདོང་ལེན་གྱི་དུང་རྒྱུའི་རྣམས་ཕྱགས་
ཐོན་པ་སོགས་བསམ་སྒྲུབ་འདི་ཚོ་གཞན་འགག་ཆེན་སོ་ཡོད་པར་བརྟེན། བས་རྒྱུན་
ངས་མི་ཡ་རབས་གྱེད་དགོས། བཟང་སོ་གྱེད་དགོས་ཞེས་རྟོགས་པར་ཤོད་པ་དེ་རིང་
འདིར་ང་རང་ཚོ་འཛོམས་པའི་ས་འདིར་ཡང་བསྐྱར་ཤོད་འདོད་ལྡན།

༣༽ བཟང་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། བྱམས་བཅའི་ཚོར་བ།

ལྷག་པར་སྤྲ་བུ་ཚོ་མི་ཚེའི་འགོ་གཞི་ནས་ཚུགས་ཡོང་གི་ཡོད། ཁྱེད་ཚོའི་མི་
ཐོག་འདིས་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་པའི་དུས་ལུན་གང་འཚམ་ཞིག་ཁྱེད་ཚོའི་མི་
ཚོས་སྐྱེལ་མདོག་ཁ་སོ་རེད། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་པ་དེ་ད་ལྟའི་དུས་རབས་ཉི་
ཤུ་པ་འདི་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་པལ་ཆེར་ཡོང་རྒྱུའི་བརྗོད་སྟེན་གས་མང་སོ་ཞིག་ནས་
མཚོང་གི་འདུག ། ང་རང་ཚོའི་སོད་པའི་རིག་གཞུང་ནང་བསྐྱབ་བྱ་བཟང་སོ་ཡོད་པ་
དེ་ཚོ་སོ་སོའི་ཉིན་རེའི་འཚོ་བའི་ནང་ལག་ལེན་བཀའ་བསྐྱབས་མི་བཟང་སོ་དང་། བན་
སེམས་ཅན། སྤྱི་སེམས་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་ཐོན་རྒྱུར་དགོ་ཆེན་ཚོའི་རོས་ནས་ཀྱང་དོ་
སྤར་གྱེད་དགོས་པ་མ་ཆད། སྤོབ་སྤྲུག་ཚོའི་རོས་ནས་ཀྱང་སྤོབ་སྤྲུང་གཅིག་ལུ་མ་
ཡིན་པར་བསམ་པ་བཟང་སོ་ཡོད་པར་གྱེད་དགོས།

སློབ་སྦྱོང་གི་ར་རང་ཚོའི་བསམ་སློབ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། བྱ་ཡངས་སུ་གཏོང་གི་ཡོད་
 པ་རེད། བསམ་སློབ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཕྱིན་པ་དེ་བེད་སྦྱོང་བྱེད་སྐྱེད་ས་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་
 འགྲོ་གི་ཡོད་དམ། ཡང་ན་གཞོན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡོང་གྲབས་ཡོད་མེད་ཆ་
 མ་མཚེས་པ་རེད། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་ཡོད་ན་ཤེས་ཡོན་རྒྱ་ལྡན་ལས་མེད་
 གྲང་དེའི་ཚོད་ཀྱི་མན་བ་སྐྱབ་སྐྱབ་རྒྱ་དང་། ཤེས་ཡོན་རྒྱ་ཆེན་ཞིག་ཡོད་ན་དེའི་
 ཚོད་ཀྱི་མན་བ་རྒྱལ་ས་ཆེན་སྐྱབ་སྐྱབ་པ་ཡོང་གི་རེད། ར་བ་མི་ཡ་རབས་དང་། ལྷག་
 པའི་བསམ་པ་ཡོད་པ་བྱེད་རྒྱ་འདི་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་
 ནས་རང་ལ་ལྷག་བསམ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་མན་གྱི་རེད་ཟེར་བ་དེ་ཙམ་མ་ཡིན་
 པར། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། བསམ་པ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་
 ལ་མན་བ་ལོས་ཡིན། མི་ཆེ་འདི་རང་ལ་ཡང་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་མན་ཐོགས་ཆེན་
 པོ་ཡོད་པ་ཉན་ཉན་རེད།

དེས་ན་སྤྱི་བུ་ཚང་མས་ཤེས་ཡོན་སྦྱོང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་མི་བཟང་པོ་ཡོང་བ་
 བྱེད་རྒྱ་ར་འབད་བཅོམ་བྱེད་དགོས། ར་ཚོའི་བོད་ཁྱིམ་ནང་ལ་ཡོད་པར་ཆ་བཞག་ན།
 མི་གཞན་གྱི་བྱམས་བཅེའི་མན་སེམས་ཐོག་ནས་བྱེད་རང་ཚོ་ཤེས་ཡོན་སྦྱོང་གི་
 ཡོད་པ་དང་། ལོ་ནས་ལོ་སྐྱེལ་གྱི་མི་ཆེ་འཚར་ལོངས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བྱེད་ཚོ་
 གང་ཟག་གཞན་ཞིག་གི་བྱམས་བཅེའི་འཚོ་སྦྱོང་འོག་ནས་འཚར་ལོངས་བྱུང་བ་
 ཡིན་དུས་དེའི་བཀའ་རྒྱུ་གསལ་བའི་ཆེད་དུ་ད་ཆ་རང་གིས་བྱམས་བཅེའི་ཚོར་བ་
 དང་ལྡན་པའི་ཐོག་བྱས་ན་དེའི་བཀའ་རྒྱུ་གསལ་བ་སྐྱབ་པ་རེད། རང་ཉིད་གཞན་གྱི་
 བྱམས་བཅེའི་བལྟ་སྦྱོང་འོག་ནས་འཚར་ལོངས་བྱས། དེའི་བྱུབ་འབྲས་ལ་རང་ཉིད་

གདུག་རྩལ་ཅན་གྱི་གོང་བུ་ཞིག་ལ་སྤྱིན་ན་ཞོར་འཁྲུལ་རེད། དེ་སྤུ་གུ་ཚོའི་སེམས་ལ་
ངེས་པ་བྱེད་དགོས། ཚང་མས་རྩལ་ཐག་བྱེད་རོགས། བཟ་ཤེས་བདེ་ལེགས། ཞེས་
བཀའ་སློབ་སྦྲུལ། །།

༡༡། ། ལྷི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་ཟེན་ཆེན་ཚོས་སྤྱིད་
གཞུག་ལག་ཁང་དུ། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱད་ཀྱི་རིག་གཞུང་འབྲིན་
སྤྱོད་ཚོགས་འདུའི་སར་སྐྱེལ་བའི་བཀའ་སློབ།

ཀ། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རྒྱབ་མདུན་དང་། ཚོས་རིག་གི་འབྲེལ་བ།

དེ་རིང་འདིར་ནང་པའི་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྷའི་སློང་གི་བསྐྱོད་ཚོགས་འདུ་ཚུགས་
བ་འདིའི་སར་སྐོ་འབྲེད་དུ་ཡོང་སྐབས་པར་དགའ་ལོ་བྱུང་ལ། ལྷགས་ཇེ་ཆེ་ཞུ་གི་ཡིན།
༡༩༥༩ནས་ང་ཚོ་རྒྱ་གར་དུ་བཅན་བྱོལ་བ་ཆགས་ནས་ད་བར་ལོ་༣༡ལྷག་ཙམ་
འགོ་གི་ཡོད། ༡༩༦༠ལོ་གངས་ཀྱི་ནང་ནས་ང་ཚོ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱད་ནང་ལ་སློང་
གི་ཡོད་པ་དང་། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱད་ལ་ནང་པ་སྐྱོན་ཆེ་ཡོད་སྐབས་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་
དུས་ང་ཚོ་འབྲེལ་བ་སྤོགས་གཅིག་ནས་ཉུང་ཉུང་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་དེ་རིང་
འདིར་ཚོགས་པ་ལྷར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་གནས་
ཀྱི་སློང་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་དང་དོད་དང་། རོ་སྣང་བྱས་ཉེ་གང་དགའ་ཅི་ལེགས་
ཀྱི་ཚོགས་འདུ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཙམ་བྱུང་སྐབས་མེད།

བར་ལམ་ནས་སྤྱིར་བོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་སྐོག་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་
མཁན་རེ་མང་དུ་འགོ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱད་ལ་གནས་པའི་ང་ཚོ་
རིག་གཞུང་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་ས་ཁུལ་ཁག་ཚོའི་ནང་ལའང་གཞི་ནས་དོ་སྣང་

དང་། སེམས་འཁྲུང་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེ་མི་སྡོད་པར་ཡར་རྒྱས་འགོ་གི་ཡོང། དེ་རིང་གི་
 ཚོགས་འདུ་འདི་མཛད་སློང་ཚོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མི་རེ་རོ་རེ་ནས་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་
 རྒྱགས་སློང་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་དངོས་དོན་རང་གི་ཐོག་ལ་གང་དགའ་ཅི་ལེགས་
 དང་། རན་ཚོད་དཔག་ཚོད་ལག་ལེན་བྱེད་ཐུབ་པ་གང་དང་ཅི་ཡོད་སློང་གོ་བསྐྱར་
 གྱི་ཐོག་ནས་སྤྱོད་ཚད་ཡར་རྒྱས་འགོ་ཐབས་ལ་སྤྲོད་པའི་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་
 འཆར་གཞི་ལམ་སྟོན་མིག་སྤེལ་ནང་བཞེན་ཞིག་བྱུང་ན་ཡག་པོ་འདུག ། མ་གཞི་
 རོས་ནས་ཀྱང་དེ་འདྲ་ལམ་སང་བཤམ་ཐུབ་པ་ཁག་པོ་འདུག ། ཡིན་ནའང་མི་མང་པོ་
 མཉམ་འཛོམས་གོས་བསྐྱར་བྱས་ན་དེའི་ནང་ནས་ལེགས་བཤམ་ཐོན་ཐུབ་རྒྱ་ཡིན་
 རྣམས་ཚོགས་འདུ་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པའི་རེ་བ་ཡོད་ལ། ཡག་པོ་ཡོང་
 ཐུབ་པ་ལ་ཚང་མས་དགོངས་བཞེས་གནང་རོགས་གནང་ཞེས་འབོད་སྐྱེལ་ལྷོ་རྒྱ་
 ཡིན།

ད་ལྟ་གོང་དུ་སྐལ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལགས་དང་། གོང་དུ་གསུང་མཁན་ཚོས་
 གནས་ཚུལ་མང་པོ་གསུངས་སོང་། གཉོར་མའི་བཅུད་ཐམས་ཅད་བྱངས། ཞེས་པ་
 ལྟར་སྤྱིང་པོ་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཁྱེད་ཚོས་གསུངས་ཐེན་སྐབས་རོས་ནས་དེར་
 དམིགས་བསམ་ལ་བསྐྱར་སློབ་ཡང་སློབ་བྱེད་དགོས་དོན་མི་འདུག ། ང་རང་དགའ་པོ་
 བྱུང་། གསུང་བཤམ་གནང་མཁན་ཚོས་སེམས་འཁྲུང་གྲངས་ཉེ་རང་རང་གི་སློབ་
 འཆར་ཚོད་རྣམས་བཤམ་པ་རེད། མི་སྲུ་དང་སྲུ་ཡིན་ཡང་སེམས་འཁྲུང་གྲངས་ན་
 སེམས་ནང་ན་ཚེམ་ཁུང་ལྡིད་ཅིག་འཁྲུང་གྱི་ཡོད་པའི་རྟགས་རེད། ཅི་བྱས་པ་དེ་
 རྣམས་ཡར་རྒྱས་ཡོང་བར་མཛོད་དུ་སྤོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དགའ་པོ་བྱུང་།

ལྷགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།

ཁོ་ཤོད་མིའི་དཀའ་ལྷག་དང་། གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྲུང་།

འདིར་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤོད་དང་རིག་གཞུང་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་
དཔོན་པ་ཚོ་དང་། དུལ་པ་ཚོ། སེར་སྐྱེ་ཚང་མའི་ཐོག་ནས་སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་
དང་རིག་གཞུང་ཐོག་ལ་དོ་འཁུར་དང་། ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་དང་མི་ཉམས་གོང་
འཕེལ་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཚོ་ཤོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལའང་ཤ་ཚ་
དང་སེམས་འཁུར་རྒྱུར་ཉེ་བར་ལམ་ལོ་ཤས་ནང་ཤོད་སྤྱི་དོན་ལ་བྱེད་ཚོས་ཆེ་
གཞག་རྒྱུང་བཤོལ་གྱི་སན་ཐོགས་གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་བསྐྱབས་པ་ལ། དེ་རིང་ར་ཚོ་
ཚང་མ་མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་ས་འདིར་ངས་ལྷགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་གི་ཡིན།

དེར་སང་ཤོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་དངོས་འབྲེལ་དཀའ་ངལ་ནང་ལ་
སྤྱད་ནས་བསྐྱད་ཡོད། ར་རང་ཚོ་འདིར་གྲ་འགྲིག་མདོག་ཁ་བོ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་རོ་
མའི་གནས་སྟངས་ནི་ར་ཚོ་བཅན་སྐྱོལ་བ་ཆགས་ནས་བསྐྱད་ཡོད། ར་ཚོ་རང་གི་
ལུང་པའི་ནང་སྤོད་མ་རྒྱགས་པའི་ཐོག་ནས་དུལ་གྱུར་བ་ཡིན་ན་དེ་གནས་ཚུལ་མ་
དད་ཡིན་གྱུར། ར་ཚོ་དེ་འདྲ་མིན། དེར་སང་འཇོམ་གྱིར་ནང་ཤོད་པ་ཞེས་བརྗོད་
སྐབས་ཞི་བདེར་དགའ་མཁན་ཞིག་ལ་བརྗོད་ཡོད། འཇུག་པ་ཕྱར་བྱ་ཡོང་བ་མིའི་
ཚོས་ཉིད་རེད།

སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། ར་ཚོ་ཤོད་པ་རྣམས་ལྷོས་ས་ལྷོས་འཛོག་གི་
ལྷོ་ནས་འཛོལ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་ལོས་མཁན་ཞིག་དང་། ལག་བསྟར་བྱེད་མཁན་

ཞིག་སལ་ཆེར་ཆགས་ཡོད། ལྷ་ལ་ཡང་འཆོ་བ་བྱེད་པའི་སྣོ་བས་སལ་མེད་ལ། འཆོ་བ་
 མེད་པར་སྟོན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། འབྲུ་ཆེས་ཚུང་ཐོས་དང་། གནམ་གྱིས་སལ་བརྟུངས་པ་
 བཞིན་བྱས་ཏེ་ང་ཚོ་རང་གི་ལུང་པ་བྲལ་བ་མ་ཟད། བོད་ལུང་པའི་ནང་རང་དབང་
 མེད་པའི་ཐོག་ལ་སྟོན་པའི་ཉམས་ཉེས་ཚད་ལས་བརྒལ་བ། དེར་སང་བོད་ནས་
 རྒྱན་ཆད་མེད་པ་ཡོང་མཁན་ཚོས་ལོ་ནས་ལོ་སྐྱེལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྟོང་བའི་གནས་
 ཚུལ་བཤད་སྐབས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དངོས་སུ་སྟོང་མཁན་སྟོས་ཅི། ང་ཚོ་ཉན་མཁན་ཚོ་
 ཡིན་ན་ཡང་དངོས་འབྲེལ་སེམས་ནང་མི་བཟོད་པའི་ཚོར་བ་སྟོང་སྟེ་དུས་ཚོད་སྐྱེལ་
 གྱི་ཡོད། དུས་ཚོད་འདི་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་ལ་ཁྱེད་ཚོ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
 མཁན་སྐྱ་སེར་མཚོ་ག་དམན་མང་པོས་སེམས་འཁྲུང་བྲངས་ཏེ་ང་ཚོར་གདུང་
 སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཐོག་ནས་གང་ལྟར་ཅི་ལྟར་གྱི་མ་ལྟར་འཁྲུང་རོགས་རམ་གནང་
 བར་ལུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ད་དུང་ཡིན་ན་ཡང་ང་ཚོ་བོད་གྱི་བདེན་མཐའ་མ་
 གསལ་བར་དུ་ཁྱེད་ཚོས་རོགས་རམ་སྐྱུགས་བསྐྱེད་གནང་ལུགས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད་
 ལ། དེ་ལྟར་གནང་རོགས་གནང་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།

གཤམ་འཛིན་ཞེའི་མ་ཉམ་བཞུགས་དང་། དེ་དག་གི་ལེགས་ཆ།

དེ་ནས་དེ་རིང་འདིར་མ་སྐྱིག་སྐྱུན་བྱུང་གྱི་སྐབས་འཁེལ་བ་ཞིག་ལ། འཛིན་
 ཞེའི་མི་ཚོ་ཁག་གཅིག་ལྟ་རམ་སལ་ལར་འཁྲོར་ཡོད་པ་སང་ཉིན་ནས་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་
 བཟོ་སྦྱེད་པོ་བསྐྱུར་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན། མ་གཞི་བར་ལམ་སྦྱེད་པའི་རོགས་སྐྱུག་འབྲུང་
 ལུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཁོང་ཚོའི་ཚོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཨ་རིར་ལན་འགའ་

ཤགས་ཐུག་མྱོང་། རྒྱ་གར་ནང་ང་ཚོ་འཛོམས་པ་དང་པོ་རེད། ད་ལན་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་
རྒྱུད་ནས་མེབས་པའི་གྲོགས་པོ་ཚོ་འདིར་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་སར་འདི་ལྟ་རིགས་
གྲོགས་པོ་གསར་པ་ཚོ་ཡང་། དེ་རིང་འདིར་རླུང་ཉན་ལྟ་བུར་མེབས་པ་ལ་ངས་
དམིགས་བསལ་གྱི་དགའ་བསུ་དང་བཟ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་སྔ་ང་ཚོ་བཙན་ལྷོལ་བ་ཆགས་མ་ཐག་ཏུ་ང་ཚོ་ནང་ཁུལ་སྐད་ཆ་ཡོང་གི་
ཡོད། ང་ཚོ་རང་དབང་གི་འཐབ་ཚོད་བྱེད་ས་འདི་རྒྱ་ནག་རྣམས་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་
ཅིག་ཡིན་ལ། ང་ཚོར་བདེན་པ་ཡོད་ཀྱང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ལོ་གཅིག་
གཉིས་ནང་དང་། ལོ་ཤས་ནང་བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱ་ཁབ་པོ་རེད། ང་ཚོ་མིའི་ལུང་
བར་མི་ཐོག་ནས་མི་ཐོག་མ་འགོར་ན་ཡང་། གང་ལ་གང་འཚམ་གྱི་དུས་ལུན་འགོར་
རྒྱུ་རེད། འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་འདི་ལྟ་བུར་བའི་མི་རིགས་འདིས་ལོ་སྟོང་སྟེང་
འགལ་རྒྱུན་དང་དཀའ་ངལ་མང་པོའི་འོག་ས་ཁུལ་འདྲ་མིན་མང་པོའི་ནང་ཁ་འཐོར་ཉེ་
སྟོང་དགོས་ལྗོད་ན་ཡང་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་སེམས་
ཤུགས་ནམ་ཡང་མ་བརྟགས་བར་སྤང་སྟོབ་ལུས་ཉེ་བསྟུན་པ་རེད། ང་ཚོས་འདི་ལྟ་
མི་རིགས་འདི་ཚོའི་ས་ནས་ཉམས་སྤོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལོན་རྒྱ་ཡོད་ཅེས་ངས་མང་པོ་
བཤད་མྱོང་ཡོད།

བར་ལམ་འདི་ལྟ་རིགས་དངོས་སུ་ངོ་ཐུག་ཡོང་སྐབས་ཁྱེད་ཚོར་དཀའ་ངལ་
མང་པོ་འབྱུང་བའི་འོག་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་
བརྟན་པོར་བརླང་ནས་ལས་ཀ་གང་གི་ཐོག་ཏུ་འདྲེན་པོ་དང་། ས་ཁུལ་གང་དུ་
བསྟུན་ནའང་དེའི་ནང་སྐབས་མེད་མགོན་མེད་དུ་མ་བསྟུན་བར་སོ་སོའི་ལྟ་བུ་དང་

རང་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལ་སྤྱི་ཚོགས་དེའི་ཆ་འདོག་འཕེང་བ་ཞིག་དང། མཐོང་
ཡོད་པ་བྱས་ནས་བསྐྱད་པ་དེ་ནི་དངོས་གནས་གཞི་བཞེད་རེད། རྗེས་ཚུན་ཉམས་
སྤོང་དེ་དག་རྒྱུ་ལྡན་དགོས་ཀྱི་འདུག ། རྗེས་ཚུན་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསང་
ཚིག་དང། གནད་འགག་ཡོད་པ་དེ་དག་རྒྱུ་ལྡན་ཤོད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ཅེད་མོ་
དང་སྤྱོད་པ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་རིང་འདིར་ཞེད་ཀྱིས་མེད་པ་སྤྱོད་པར་དགའ་པོ་བྱུང་
བས་ངས་སྤྱོད་པ་རྗེ་ཆེ་ལྷན་ཡིན།

༧༥ རྗེས་ཚུན་སྤྱོད་པ་བྱུང་དང། མིང་ཚིག་གི་བྱུང་ཚུལ།

སྐབས་དོན་དུ་ལན་མོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་བཟོ་སྐྱེད་གནང་རྒྱུ་ཡིན་
སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྷན་ཡི་འདུག་ལ། ཤེས་ཀྱང་མི་ཤེས། ཅེས་རིག་གཞུང་ཟེར་བ་
འདི་མཐོང་ཚོས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤད་ན་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ཞུང་ཚོས་ཤིག་ཡིན། ཟ་འཕུང་པ་མོངས་སྤྱོད་ཤེས་ཅམ་ནི་དུང་འགྲོ་ཚོས་ཀྱང་ཤེས་
ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། དུང་འགྲོ་རིགས་འགའ་ཤས་ཀྱིས་སྐྱད་ཆ་ཚིག་འགའ་ཤས་ཤོད་
ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་མི་ནང་བཞེན་ཚིག་མང་པོ་དང་སྤྱོད་པ་མིང་ཚིག་སྤྱོད་པ་མཐོང་བ་རེད།
འགྲོ་བ་མིས་ཚིག་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་སྤྱོད་པས་མིང་ཚིག་སྤྱོད་པ་མཐོང་བ་
མིང་ཚིག་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་དང། དོན་སྤྱི་ཚོགས་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་པ།
དེའི་སྤྱོད་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཡང་རྟོག་པ་འདྲ་མིན་གྱི་རྣམ་པ་མང་པོ་ཡོང་བ་
ལ། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་དངོས་པོ་དེའི་རྣམ་གཞག་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་
མང་པོ་ཤོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་མིའི་སྤྱོད་པ་ཤོད་པ་དང། སྐྱད་པའི་རྗེས་སུ་

འབྲང་མཁལ་གྱི་རྟོག་པ་བཟུང་པོ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད།

ངའི་ཚོད་དཔག་ལ་སློབ་པ་གཅིག་ནས་མིའི་རིག་གཞུང་ཟེར་བ་འདི་མི་ས་
བཟོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་བཟོ་དབྱིབས་ཐད་རང་གི་ས་འདི་འདྲ་ཞིག་བཟོ་
དགོས་བསམས་ནས་བཟོས་པ་ཡིན་ནམ། གང་འདྲ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་ཡི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་
སྤངས་དང་། མི་རང་ཉིད་སྤྱི་ཚོགས་གང་དུ་གནས་པའི་ས་གནས་དེའི་གནས་སྤངས་
དང་། མདོར་ན་གནས་གཤིས་ཚུན་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་ཡོད། དཔེར་ན། རྒྱ་གར་གྱི་
སློབ་པ་གུ་ཅུ་རྩ་དེ་ལ་ན་ལོང་སྐད་ཆ་བྱུང་དོན། ཁོ་ཚོའི་སྐད་ཀྱི་ནང་གངས་ཟེར་བའི་
མིང་ཚིག་དེ་མེད་པ་རེད་བརྗོད་བྱུང་། གང་ཡིན་ཞེན་ཡུལ་དེར་གངས་བབས་སྤོང་
མེད་སྐབས་མིང་ཚིག་དེ་དགོས་མཁོ་མ་བྱུང་བས་ཡིན་འདུག ། ཡིན་ནའང་འབྲུག་ས་
བ་ཡི་མིང་ཚིག་འདུག ། དེ་ལ་ང་ཡ་མཚན་བྱུང་། གངས་ཀྱི་མིང་ཚིག་མེད་པ་ལ་
འབྲུག་ས་བ་ཡི་མིང་ཚིག་ཡོད་པ་འདི་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ། གང་ལྟར་
ལུང་བ་སོ་སོའི་གནས་སྤངས་དང་། གནས་སྤངས་དེ་ལ་གཞིགས་པའི་མིའི་འཚོ་བ་
སྐྱེལ་སྤངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོའི་རིག་གཞུང་ཆགས་ཡོང་བ་ཡིན་
སྐབས་སློབ་པ་གཅིག་ནས་མིའི་བསམ་སློབ་ཐོག་ནས་བཟོས་པ་དང་། མིས་བཟོ་
དགོས་པའི་རྒྱུན་དེ་སྤྱི་ངོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་འབྲན་པའི་འོག་ནས་བྱུང་བ་
གསལ་པོ་རེད་འདུག་གསལ།

ང་རང་ཚོ་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ནས་ཉེན་འབྱུང་སྟོན་བྱུང་གསུངས་
བ་འདི་ཡིན་ཐག་ཚོད་རེད། བན་ཚུན་སྟོན་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རྒྱུན་མང་
པོ་འབྲན་པའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ནས་མི་རིགས་སོ་སོའི་རིག་གཞུང་ཆགས་པ་

དང་། དེ་ལྟར་ཆགས་པ་འདི་མི་རིགས་རང་ཉིད་འཚོ་ཞིང་གནས་པ་དང་། མི་རིགས་
རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷན་པའམ། ཡོན་ཏན་རྟེན་གྲུབ་ལྟར་པ་
ཡིན། ལོང་དུ་ལྷན་པ་བཞིན་འདི་ལྷན་མི་རིགས་ལ་ལྟ་བུ་དང་། རིག་གཞུང་ཞིག་ཡོད་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ལྷན་མི་རིགས་དེ་ལོ་ངོ་སྟོང་སྟེང་ཁ་འཕྲོད་དུ་བྱིན་པ་དང་།
དཀའ་ངལ་ཇི་ཅམ་འཕྲད་ཀྱང་མི་རིགས་འཚོ་ཞིང་གནས་སུ་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད།

ང་ཚོ་བོད་པར་ཆ་བཞག་ན། སོ་སོའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཡོད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་རྒྱ་མིས་ལྷ་ཚུགས་ཀྱིས་བོད་རྒྱ་གཉིས་མཉམ་བཤེས་བྱས་ན་ཡང་བོད་
པ་དང་རྒྱ་མི་འདྲེས་མ་སྐྱབ་པ་འདི་སོ་སོའི་རིག་གཞུང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
གནས་ཚུལ་འདི་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་རིག་གཞུང་ཟེར་བ་འདི་སྤྱིའི་ཆ་ནས་
གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

ཅ ། མཁས་པའི་རྩོམ་ཚུགས་དང་། དགེ་མཚན་གཉིས་ལྟན།

དེ་ནས་ང་ཚོ་མཁས་པའི་ཚོགས་འདུ་འདི་གསལ་པ་དགེ་མཚན་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་
གཉིས་ཡོད། རིགས་གཅིག་གི་བསྐོ་སྐྱེང་བྱས་ཏེ་བཤད་པས་གཏན་ལ་ཕབ། ད་ལྟ་
དགོས་མཁོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་མ་སྟོས་པར་སྤྲུས་གནས་ཚུལ་གང་བྱུང་
བ་སོགས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་ཕབ། དེ་དག་ལ་འབྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་
ནས་བཤད་སྟངས་ཅིག་འདུག ། ང་འདི་རིགས་ལ་དོ་སྣང་དེ་ཅམ་མེད། གཉིས་པ་དེ་
གང་ཡིན་ཟེར་ན། ང་ཚོར་རིག་གཞུང་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་མི་རིགས་ཀྱི་སྟོག་འཚོ་བའི་
ཆ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། འདི་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་མི་ཉམས་པོང་འཕེལ་བྱེད་

སྤངས་ལ་གོ་བསྐྱར་བྱེད་པ་འདི་ཡིན། དེ་རིང་འདིར་གཉིས་ཀ་སླེབས་གི་ཡོད། དེ་
སྤེལ་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་བྱུང་མིན་འབྲེལ་བ་འདད་བྱེད་པ་དང་། ད་སྤེལ་དངོས་ཡོད་
གནས་ཚུལ་ལ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་དང་། སན་ཐོགས་ཡོད་པ་ལ་ངོས་འཛིན་གི་ཐོག་
ནས་ཉམས་པ་སོར་ཚུད་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་བྱེད་སློབས་ལ་གོ་བསྐྱར་བྱ་རྒྱ་
གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ནས་ཉམས་པ་སོར་ཚུད་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཟེར་བ་དེ་ལ་དོན་ཚན་གཉིས་
མེད་དམ་བསམ་གི་འདུག ། རིགས་གཅིག་ད་ལྟ་ཡོད་དང་ཡོད་བཞིན་པའི་ནང་དོན་
རིག་པ་གཙོ་བོར་བྱུང་པའི་རིག་གནས་འདི་གའི་ཐོག་ནས་རིག་གནས་འདིའི་རྗེས་
སྤེལ་བྲང་མཁན་དང་། རིག་གནས་དེ་དག་སློབ་མཁན་དག་ལ་སན་ཐོགས་ཡོད་
སྤེལ་དགོས་མཁོ་སློབ་པ་དང་། འཆད་སླེལ་བྱེད་རྒྱ། དེ་དག་ལ་བཙོས་བསྐྱར་གང་
ཡང་མ་བཟང་བར་གང་ཡོད་པ་དེ་རྒྱན་འཁྲུངས་བྱེད་པ་དང་། ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་
འདི་ལ་དཀའ་ངལ་མེད་པ་མིན་ན་ཡང་ཅུང་ཟད་ལས་སྤོ་བ་ཡོད། འདིའི་དོན་ལ་ང་
ཚོས་ད་སན་འབད་བཙོན་གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་བྱས་ཡོད། གཙོ་ཆེ་བ་ས་གནས་སོ་སོ་
ནས་དོ་སྣང་སྤངས་ཏེ་དགོ་ཆུན་གདན་ལྷན་བྱ་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་དབང་ལུང་མན་ངག་
གནང་མཁན་སྤོ་བ་གདན་ལྷན་ཏེ་ཡུལ་དགོན་སོ་སོའི་ནང་ཚོས་ལ་དོ་སྣང་ཡོང་
ཆེད་གསུང་ཚོས་ལྷན་བྱ། དཔེ་དེབ་བསྐྱར་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དེང་སང་ལས་འགྲུལ་
འགྲུལ་ཆེར་འཁྲོ་གི་ཡོད། ད་དུང་ཡང་ལུ་མ་སྤུད་འགྲུལ་སློབ་རྒྱག་དགོས།

གོང་དུ་སྐད་ཆ་མང་པོ་བྱུང་བ་བཞིན་དགོས་འབྲེལ་མང་ཚོགས་གི་ཤེས་ཡོན་
ཡང་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་འདི་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་འདུག ། ང་ཚོ་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་

ལའང་དེ་ལྟ་རེད། ཚོས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པ་བཤད་ན་སྤྱིར་བཏང་སློབ་གཉེར་བ་
 ཚོར་འཁྲི་བ་ལྟ་བུ་ལས། མང་ཚོགས་ནས་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མི་དགོས་པར་མ་ཉེ་
 འདོན་ཤེས་ཅམ་བྱུང་ན་དེ་གས་འགྲིག་གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཅམ་ལ་ཚོགས་ཤེས་བྱས་ན་
 མི་འགྲིག་ས། བྱང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་འདི་ཕྱིའི་ལུས་ཀྱི་རྟགས་ཆ་ལུགས་ལ་
 མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་རག་གི་སྐྱ་བཟོད་བྱེད་པའི་མགྲིན་པ་ལ་གནས་པ་ཡང་མིན།
 བྱང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་འདི་ནི་གཙོ་བོ་ཡིད་ལ་རག་ལུས་པར་དབྱ་མ་བཞི་
 བརྒྱ་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་
 དད་པ་གཅིག་ལུས་འགྲིག་གི་མེད། བྱང་པའི་ཚོས་ཀྱི་ནང་ལ་བྱམས་འཇམ་དབྱུངས་
 གཉིས་དང་། ཡང་འཕགས་པ་སྐྱབ་རས་གཟིགས་ཀྱང་ཡོང་གི་ཡོད། དད་པ་ཁོ་ནས་
 འགྲིགས་ན་དེ་དག་དགོས་དོན་མེད།

བྱང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དད་པ་འདི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲོགས་དང་བཅས་པ་བྱུང་དུ་
 འབྲེལ་བའི་དད་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་བཞིན་བཅེ་བ་དེའང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 གྲོགས་དང་བཅས་པའི་བཅེ་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། འདི་ནི་བྱང་པའི་སློབ་ཚོས་དང་
 རྩེད་པར་ཡིན། ཤེས་རབ་དེ་ཡང་བསྐྱབས་ནས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཅིག་དགོས་པ་
 ལས། མ་བསྐྱབས་པར་མཁས་པ་མི་སྲིད་པ་རེད། སྐྱ་མེར་སྤྱི་ཡོན་ཡང་སྤྱིར་བཏང་
 མང་ཚོགས་རང་གི་སོ་སོའི་དད་པ་ཡོད་པའི་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་
 ཚེན་བོ་ཡིན། ཐོས་བསམ་སློབ་གསུམ་གྱི་ཙུ་བའི་འགན་ཁུར་གཙོ་བོ་མེན་མཁན་
 དགོན་པ་ཁག་རྣམས་ཡིན་ལ། བཤད་བྱ་སྐྱབ་བྱ་བྱུང་འབྲེལ་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་གཤམ་
 ཚེན་ཆགས་ཡོད། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་དགོན་ཁག་སོ་སོར་སྐྱ་གསུང་

ཐུགས་རྟེན་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་ཤེས་མི་བྱེད་པར་དེའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ལྷ་
བཅུན་རྣམས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ལ་དག་བཤེར་བྱས་ཏེ་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་ཀྱི་
འགྲོ་སྐྱབས་གང་འདྲ་ཡིན་གྱི་གནད་འགག་ཤེས་སྐྱབ་པ་བྱེད་རྒྱུ་འདི་ཉ་ཅང་གི་
དགོས་པ་ཆེན་པོ་འདུག ། ད་ལྟ་ཡོད་པ་འདི་རང་སྲུ་མ་སྐྱད་འདྲིལ་རྒྱུ་ལས་
རིགས་འདིའི་ནང་ལ་ད་བར་ང་ཚོས་ཐབས་ཤེས་བྱས་ཏེ་བྱུང་འབྲས་གང་ལ་གང་
འཚམ་ཐོན་ཡོད། ད་དུང་ཡང་ཚང་མས་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་ཏེ་ཤུགས་སྐྱེད་དགོས་
ཀྱི་འདུག ། ལོ་དུ་ཚོས་དོན་བཀའ་སློབ་ནས་བཤེར་བ་བཞིན། ང་ཚོ་བོད་པ་བཅུན་
ཚོལ་བའི་ངོས་ནས་རིགས་རམ་བྱེད་སྐྱབ་པ་གང་ཡོད་བསམ་པ་རྣམ་དག་གི་སློབ་ནས་
ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་ངེས་ཡིན། འདི་ང་ཚོ་སྤྱི་པའི་ལས་འགན་ཚགས་ཡོད། འདི་སྡེ་
ཚོན་གཅིག་རེད།

ཆེད་དམག་གི་མིང་ཚིག་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཀྱང་སྦྱོང་།

སྡེ་ཚོན་གཅིག་ཁ་སང་མཁས་དབང་གི་བ་མི་ནས་བཤེར་བ་ལྟར། ལུབ་སྐྱོགས་
པའི་ཤེས་ཡོན་དང་། ཤར་སྐྱོགས་པའི་ཤེས་ཡོན་སྐོར་ཁྲེད་རང་གིས་ཤོད་གྱི་འདུག་
པ་དེ་དངོས་འབྲེལ་མགོ་ན་དགོས་པའི་སྐྱད་ཆ་རེད་འདུག ། དེ་ལ་བསམ་སྡོད་གཏོང་
དགོས་པ་ཞིག་ཉན་ཉན་རེད། ངས་དཔེ་ཞིག་བཤེར་ན། ང་ཚོ་བོད་པའི་གོམས་
གཤེས་ལ་དམག་མི་ཞེས་བརྗོད་ཆེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ངོས་འདྲིལ་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན།
དམག་མི་ཟེར་ན་གཤམ་འོག་ཅིག་ཏུ་བཞག་པ་ལས་འགོ་ལ་གཏན་ནས་བཞག་གི་མ་
རེད། རང་བཞིན་གྱིས་གོམས་གཤེས་ཤིག་ཡོད། ལུབ་སྐྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གིས་

དམག་མིར་མཐོང་ཆེན་པོ་བྱེད་གྱི་འདུག། དཔེར་ན་ཐའེ་ལན་ཁྱིམ་ཆ་བཞག་ན། ཐའེ་
ལན་ཁྱིམ་རྒྱལ་པོ་དེ་བདུན་པ་ལ་ཁ་ལ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་དེས་པར་དུ་གྲུ་བ་བྱས་ཏེ་
དགོན་པར་བཞུགས་པའི་མིག་ལྟོས་ཤིག་འདུག། ལུས་སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱལ་ཁབ་ནང་དུ་
སྤར་ཡིན་ན་རྒྱལ་པོ་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་དཔེར་ན་དེའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དེས་པར་དུ་
དམག་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ནང་ལ་ཞུགས་ཏེ་དམག་དོན་སྤོང་བཟར་བྱས་ན་ཆེ་མཐོང་
སྤེབས་གྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག།

སྤྱིར་ན་ཤར་སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱལ་ཁབ་ནང་དུ་འང་དམག་བརྒྱབ་མ་སྤོང་བ་མིན། བོད་
རང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་དམག་མང་པོ་བརྒྱབ་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་བསམ་སློབ་བཏང་ན་
དམག་ཟེར་བ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་འདུག་གམ། ང་ཚོའི་བསམ་སློབ་ནང་དམག་ཅེས་པའི་
མིང་ཚིག་དེའི་རྗེས་འབྲེལ་དོན་སྤྱི་ཞིག་སློབ་ལ་འཆར་གྱི་ཡོད་པ་ནི་མིའི་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཡིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། འདིའི་དོན་ལ་ས་ལ་འགྲོ་མཁན་གྱི་རྐྱང་དམག་ཚུ་ལ་འགྲོ་མཁན་
གྱི་མཚོ་དམག་གནམ་ལ་འགྲོ་མཁན་གྱི་གནམ་དམག་ལ་སོགས་པའི་དམག་དཔུང་།
མི་ཁྲི་གཅིག་གཉིས་དང་། དམག་དཔུང་ཆེ་གསུམ་ལ་འབྲུམ་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱིར་བཏང་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་དམག་དཔུང་འདི་དག་ཉམས་འདོན་ས་དང་། གཟེ་
བརྗེད་འདོན་ས། དཔེར་བའི་རྣམ་དཔྱོད་འདོན་སའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་མ་གཏོགས།
དམག་དཔུང་དེ་དག་ནང་ཡོད་པའི་མི་མི་རེ་འོ་རེས་ང་ཚོ་ནང་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་ལ་
གཅེས་འདྲིན་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། སོ་སོའི་དགའ་ཉེ་སྤོང་དཀར་མི་མང་པོ་ཞིག་དང་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་འདི་སྤོང་ལ་འཆར་གྱི་མི་འདུག་གམ། འདིར་དགྲ་བོའི་སྤོང་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཆེན་པོ་འདུག་པས་འདིར་ཁྲི་དམག་གཉིས་གཏོང་དགོས། ཁྲི་དམག་གསུམ་གཏོང་

དགོས་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་ཉ་ལམ་ལུང་པོ་ཞིག་ནས་ཚུ་ཤོར་གྱི་ཡོད་ན་དེར་ས་སྣོན་
རྒྱག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན་མེ་ཞིག་ལ་མེ་ཤིང་རྗོགས་གྲབས་ཡོད་ན་དེར་མེ་ཤིང་ཁ་
སྣོན་བརྒྱབ་པའི་སྣང་བ་ལས་མི་དེ་དག་ལ་རང་ཉིད་ནང་བཞིན་གྱི་སློག་ཡོད་པ་དང་།
དེ་ལ་ཁོ་རང་གི་གཅེས་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ། ཁོའི་སློག་ལ་སྣོན་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཁོའི་
གཉེན་འབྲེལ་དེ་དག་ལ་འང་སེམས་འབྲུལ་ཡོད་གི་རེད་བསམ་པ་འདིའི་སློགས་ལ་
བསམ་སློབ་ནས་ཡང་འཁོར་གྱི་མེད། གང་འདྲ་ཞིག་འདུག་གས།

དམག་ཅེས་པའི་མིང་ཚིག་འདིའི་འོག་ནས་སློག་འཇུགས་བཟོ་བ་དང་། ལམ་
ལུགས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་འདི་ཚོར་སློགས་གཅིག་ནས་བསམ་སློབ་བཏང་ན་འགོ་བ་
མིའི་ཀུན་སློད་ཐོབ་ཐང་དང་འགལ་གྱི་མེད་དམ་སྟེ། མིང་སྟུན་པོ་དང་། འདྲ་ཆགས་
པོ་བཏགས་པའི་འོག་ནས་དོན་ལ་ཡང་སྤྱིང་དམ་པོས་དམ་བཅིངས་བྱ་སྟེ་གཞོན་གྱི་
སློག་འཇུགས་ཤིག་ཆགས་ཡོད། ང་རང་ཚོ་མིའི་གོམས་གཤིས་ཟེར་བ་འདི་ཡང་
མིའི་བསམ་སློབ་གཏོང་སྤངས་འདྲ་མིན་གྱི་ཐོག་ནས་མི་ཚའི་ནང་ལ་ཕན་གཞོན་ཡོད་
པའི་གནས་ཚུལ་ཆགས་འདུག།

༣༩ བར་བྱུབ་གྱི་ཚོས་ཚན་དང་། གསལ་གཏོད་གྱི་རྗེས་ལུས།

ཡང་ཤར་སློགས་ལུང་པའི་ནང་བསམ་སློབ་གཏོང་སྤངས་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་
ནས་ཐོན་བུའི་བྱེད་པར་ཡོད་བཟོ་འདུག། ལུབ་སློགས་པའི་ཤེས་ཡོན་གཙོ་པོ་ཚན་
རིག་དར་བ་དེ་ཕལ་ཆེར་ཆགས་ཡོད། ཚན་རིག་གི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས། འདིར་
འགྲུལ་བསྐྱོད་བརྒྱབ་ནས་ལམ་སང་འདིར་བྱུབ་འབྲས་སྣོན་རྒྱ་དང་། འདིར་ཐེག་

ཅིག་བརྒྱབ་ན་དེ་ལ་མི་བརྩམ་བལྟས་ཀྱང་མཐོང་སྤང་གཅིག་གྱུར་ཡོང་དགོས་པ་
ཞིག་རེད། ལྷ་བའི་གོམས་གཤེས་སམ། འབྲེང་སོ་འདི་ལྷ་བུའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་
ནས་མི་ཆེའི་འགྲོ་སྤངས་ཁ་ཐོག་ལག་བཞག་གྱེད་གྱི་ཡོད།

སྤྱིར་བཏང་བྱུང་སྟོགས་པའི་མིའི་རང་བཞིན་གྱི་གཤེས་ཀ་ལ་གཞིགས་ན། བྱ་
བ་གང་ལ་འང་དོ་སྤང་དང་ཞིབ་འཇུག་ནས་ཉན་གྱེད་མཁན་ཞིག་མིན་ནམ་སྟམ།
དཔེར་ན། བྱུང་སྟོགས་པའི་མིའི་ནང་ནས་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ལ་དོ་སྤང་
གྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ལ་དོ་སྤང་གྱེད་བ་དང་ཆབས་ཅིག་དེ་ལམ་སེང་ལག་
བསྟར་ཐུབ་ཐབས་ཡོད་ན་ལམ་སེང་ལག་བསྟར་གྱེད་བ་དང་། ལག་ལེན་འགོལ་
ཐབས་མེད་ན་དེ་ལ་དེ་ཅམ་སྟོ་བ་མེད་བ་ལྷ་བུ་ཞིག་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་པའི་བསམ་སྟོའི་
ནང་ལ་ཚོས་ཅ་ཆེན་པོ་རེད། གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་གོ་ན་དེ་གས་ཚོག་ཤེས་
གྱེད་བ་ལྷ་བུ་ལས་དེ་ལམ་སེང་ལག་ལེན་བཀའ་ཉེ་བྱུང་འབྲས་ཐོན་ཐབས་ལ་བསམ་
སྟོ་གཏོང་མཁན་དེ་ཅམ་མེད།

འདིས་མཚོན་པའི་སྤྱིར་བཏང་བྱུང་སྟོགས་པའི་དཔལ་འབྱོར་འབྲན་སྤྱིར་གྱི་
ལམ་ལུགས་དེ་ཚོར་ཡང་པལ་ཆེར་འབྲེལ་བ་ཡོད་སྟེ། གང་ལྟར་ལས་ཀ་གང་ཞིག་
ཡིན་ནའང་སྤྱིར་དག་ཅིག་དང་། སོ་སོས་འགན་ཁུར་ཉེ་བྱ་བ་རྩོམ་པ། དེ་ལ་བྱུང་
འབྲས་ཐོན་ཐབས་དང་སྤྱིར་དག་ཚད་ལོངས་ཡོང་བར་དང་དོད་གྱེད་པ། དེ་བཞིན་
གསར་གཏོང་གྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་དག་ཅ་བ་ཆེན་པོ་དང་དགོ་མཚན་ཆེན་པོ་
རེད་བསམ་གྱི་འདུག ། ང་རང་ཚོ་ལ་སོ་སོ་རང་ཉིད་ནས་བསམ་སྟོ་བཏང་སྟེ་གསར་
གཏོང་གྱེད་པའི་མིག་སྟོས་དེ་ཅམ་མེད། རི་མོ་འབྲི་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེ་སྟོན་ལོ་

བརྒྱ་ཐུག་མང་པོའི་མོང་ལ་གཏན་ལ་སབ་བ་དེ་རང་གི་རྗེས་མཐུན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
ལས། རང་ཉིད་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་སྟེ་དེ་མོའི་ལམ་ནས་བོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
མཚོན་པ་དང་། བོད་པའི་རིག་གཞུང་མཚོན་སྟེ་བ་དེ་འདྲ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་མཁན་
མིའདྲ། རང་ཚོ་བོད་པའི་གཞི་སྤོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་བསྐྱེད་སྟེ་མ་ཐུན་པ་ལས་གསར་
གཏོང་རང་བཞིན་དེ་མ་ལྡེང་པའི་གཞན་དོན་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ལ་ཡ་ལུང་ཡོང་སྲིད་
ཀྱང་། སྤྱིར་བཏང་གི་ཆོན་པོ་དེ་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

རྒྱུ་ཕྱོགས་པར་གསར་གཏོང་གི་རང་བཞིན་ཕྱགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་།
གསར་གཏོང་རང་བཞིན་ཕྱགས་ཆེ་བྲགས་ནས་སྐབས་རེ་ནོར་འཇུག་ཡང་ཡོང་གི་
ཡོད། འོན་ཀྱང་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཕྱོགས་པར་ལེགས་ཆ་མང་པོ་
ཡོད་ཀྱང་། ད་མན་རྒྱུ་ཕྱོགས་པའི་འགྲོ་སྤངས་འདིས་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་
འགྲོ་ཐབས་ལ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་རན་གྱི་ཡོད་དམ་ཟེར་ན་ཐེ་ཚོམ་རེད། རྒྱུ་ཕྱོགས་པའི་
འགྲོ་སྤངས་འདིའི་ཐོག་བཞུགས་པའི་ལེགས་པ། གང་ལྟར་ཅིག་ལྡེང་གི་མེད་པ་དང་། མ་
རན་ཞིག་ཡོང་ངེས་རེད།

༡༩ བར་རྒྱུ་ཕྱོགས་པའི་འགྲོ་སྤངས་ལྟར་ལེགས་པ་ལྟར་ལེགས་པ་ལྟར་ལེགས་པ་

དེ་བཞིན་རང་ཚོ་ལ་རྒྱུ་ཕྱོགས་པའི་ནང་ལ་ཡང་མ་ལྡེང་བ་ཉན་ཉན་ཡོད། རང་རྣམས་
ཀྱང་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་པའི་རིགས་ལ་བརྗོད་གྱི་ཡོད། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་འདི་ར་
བྲག་པོས་གྱི་དུས་རབས་ལོན། དུས་རབས་འདིའི་ནང་འགྲོ་བ་མིས་དངོས་འབྲེལ་
ཉམས་སྤོང་མང་པོ་བསགས་ཡོད། ཉམས་སྤོང་མང་པོ་བསགས་པའི་སྤྱི་གྱིས་

དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་རྫོགས་ལ་ཉེ་བའི་མིའི་བསམ་སྒྲུབ་ལོངས་སྤོང་དུ་སྦྱོར་བཞེན་པའི་
འགྲོ་སྐྱད་ས་ཚུ་ལམ་བུར་འདིས་སྤེད་གི་ཡོད་མེད་དང་། འདིས་འགྲིག་གི་ཡོད་མེད་ལ་
ཐེ་ཚོམ་སླེབས་ནས་འདི་མིན་པའི་བྱེད་སྟོབས་དང་། འདི་མིན་པའི་ཐབས་ལམ་གང་
ཞིག་ཡོད་དམ་སྟེ་མ་པའི་བསམ་སྒྲུབ་འཁོར་གྱི་ཡོད་ཚོད་འདུག །

སྟོབས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན་སྤྱིའི་རྗེས་དང་། བྱང་གི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་
ཡོད་པ་ལས་ལུ་བ་སྟོབས་པའི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཤེས་ཡོན་དང་། དེའི་བྱེད་ལས་རྣམས་
སྤྱིའི་རྗེས་ལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བསྟེན་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཤར་སྟོབས་པའི་རིག་
གཞུང་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ནང་བསམ་སྒྲུབ་དང་
འབྲེལ་བ་གཙོ་བོ་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་མ་འོངས་པར་ང་ཚོ་བསམ་སྒྲུབ་གཏོང་རྒྱ་
མེད་དམ་སྟེ། འདི་གཉིས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་སྟོབས་བསྐྱུས་སྟོན་འཕྲི་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་སྲིད་
པ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ། འོན་ཀྱང་འདིའི་སྐོར་གོང་དུ་བརྗོད་ཐེན་པ་བཞིན། ག་ལེ་
ག་ལེར་མིའི་ཉམས་སྲོང་གསོག་བཞིན་དུ་སློབ་གྲོས་དང་། ཐབས་ལམ་གསར་བ་
བསྟེན་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་ལས། རྣམ་དཔྱད་ཆེན་པོ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་མི་
གཅིག་གིས་ཐག་བཅད་དེ་ལམ་སྟོན་བྱེད་སྲུབ་པ་ཁག་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ། དེ་
ཡོང་བ་ལ་མིས་འབད་བཅོལ་དང་དོ་སྣང་བྱས། དཔག་ཚོད་ཀྱིས་ཉམས་ཞིབ་བྱས།
བསམ་སྒྲུབ་མང་ཚུལ་བཏང་ནས་གོ་བསྐྱུར་འདྲ་བྱས་ན། དེའི་ཐོག་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་
མང་པོ་ཞིག་དང་། ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁན་ཡོང་ངེས་ཡིན། དེ་ནས་ལམ་ཞིག་ཆགས་
རྒྱ་རེད།

༡༩ ཐེག་ཆེན་བཀའ་ལླུབ་དང་། གཉེན་ཡིག་གི་དགོངས་དོན།

ང་ཚོས་རིག་གཞུང་གི་རྩ་བ་གལ་ཆེར་བརྩིས་ནས་སྲུང་སྐྱོབ་དང་ཉམས་ལེན་
བྱེད་དགོས་ཀྱང་། བྱེད་སྤངས་སྲུང་ཡོད་དཔར་བ་ཤུས་བྱས་པ་གཅིག་ཤུ་མ་ཡིན་
པར། དེའི་ཐོག་ནས་ལྡེ་མིག་ལྟ་བུ་བཙལ་ཏེ་གསར་གཏོད་བྱེད་རྒྱ་གང་འདྲུག་ཉམས་
ཞིབ་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན་ང་རང་ཚོ་ནང་པ་ཞིག་གི་དོས་ནས་ཐེག་ཆེན་བཙལ་ལྡན་
འདས་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པར་བརྩིས་དགོས་པ་ལྟར་བརྩི་གི་ཡོད། བཙལ་ལྡན་
འདས་ཀྱི་གསུངས་མིན་ཞེས་བརྗོད་ན་ལུང་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་ཡོད་རྣམ་
གཞག་མང་པོ་ནས་རྣོག་བྱ་དོན་ཡོང་གི་རེད།

ཡང་ན། ཀུན་མཁུན་ཁས་མ་སྐྱངས་ན་དེ་གལ་ལས། ཀུན་མཁུན་ཁས་སྐྱངས་ན་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མིན་པར་དེ་མཚུགས་པ་དང་རྒྱས་བྱུང་བ་རེད་
ཅེས་བརྗོད་ཐབས་མེད། དེ་བཞིན་ལྷག་དོན་གསར་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚོས་འདི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བཀའ་མིན་ཞེས་བརྗོད་ཐབས་གཏན་ནས་མེད། དངོས་སུ་སྐོམ་སྐྱབ་བྱས་པའི་
བྱུབ་འབྲས་དེར་སང་མཐོང་གི་ཡོད། ཡོངས་གྲགས་ལ་བཀའ་བསྐྱེད་མེས་པ་གསུམ་
ཀྱི་ནང་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བསྐྱེད་བྱས་མེད་པ་གསལ་པོ་ཡོད། བཙལ་ལྡན་འདས་ཉིད་
ཀྱིས་ཡོངས་གྲགས་བཀའ་གནང་བ་ཞིག་མིན་ན་ཡང་། ངས་འདི་འདྲ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།
དཔེར་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། བྱ་ཚོད་སྲུང་པའི་རིར་དེའི་ཆེ་དེའི་
དུས་ལྟ་དང་བཙལ་པའི་གདུལ་བྱ་གང་ཟག་ལས་དག་དམིགས་བསལ་ཙན་གྱི་ཐོག་
ལ་བཀའ་གནང་བ་དང་། དག་པའི་སྐྱང་བ་ལ་དག་པ་རབ་འབྱུངས་འབའ་ཞིག་ཤར་
རྒྱ་ཡོད་པར་བརྟེན། རྣོད་ཀྱི་བཀོད་པ་ཆེ་བྱ་མ་ཕྱིན། བརྟེན་གྱི་དེ་བཞིན་བཤེགས་པ་

འཁོར་དང་བཅས་པ་རྒྱུད་དུ་མ་སྲིན་པར། གནས་དེའི་ནང་གྲང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཁྲི་
སྐབ་འབྲུམ་སྐབ་མང་པོ་བཞུགས་སྐབ་པ་ཡོང་གི་རེད། དེ་ལ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་རྒྱ་
ཡོད་པ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་གནང་བ་ཞིག་མ་འོངས་པར་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཉམས་ལེན་གྱི་མཁན་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིག་ཐོག་ལ་སྐབ་པ་དང་། ཡིག་ཐོག་སྐབ་
པའི་དགོས་པ་དེའི་དུས་ཀྱི་མི་རབས་ལ་སྐབ་པའི་ཆེད་རྒྱུ་ལས་སྐབ་པ་ལས། སྐབ་པའི་སྐད་ཆ་
གཅིག་ལྷན་འདྲི་གི་མ་རེད། མི་ཐོག་དེ་གའི་སྤྱིར་བཏང་བརྗོད་སྐད་སྐབ་པ་གང་འདྲ་ཡོད་
ཀྱང་དེ་གཞིར་བཞག་རྒྱུ་ལ་ཡོང་སྲིད།

དཔེར་ན། དེར་སང་གཉེར་སྟོན་ཚད་ལྷན་འགའ་ཞིག་གིས་གཉེར་འདོན་སྐབས་
ཙམ་བ་གཉེར་ཡིག་དེ་ག་གཞི་ལ་གཞག་གི་ཡོད་ཀྱང་། གཉེར་ཡིག་ཁ་ཤས་ཉ་ཅང་
དམོར་བསྐྱུས་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག ། གཉེར་ཡིག་ཚིག་ཁ་ཤས་ལས་མེད་པ་དེ་
ལས་དང་སྟོན་ལམ་དང་། ལྷན་པོ་ཉེན་འབྲེལ་འཛོམས་སྐབས་གཉེར་གྱི་དགོངས་
པ་བཀའ་ཡོང་དུས་ཚིག་མང་པོ་འདྲ་ཡོད་གི་འདུག ། སྐབས་དེ་གཉེར་ཡིག་ཚིག་
གཉིས་གསུམ་ལས་མེད་པ་དེ་བཀའ་བའི་སྐབས་ཤོ་ལོ་ཀ་མང་པོ་ཡོད་མཁན། དེ་
ཚོའི་གསུམ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འབྲི་སྐབས་ད་ལྟ་ད་ལྟའི་སྤྱི་ཚོགས་འདིའི་ནང་ལ་ཚིག་བེད་
སྟོན་གྱི་བཞེན་པ་དེ་ག་ཡོང་ཚོག་གི་རེད། དཔེར་ན་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཚོས་རྒྱ་
གར་ནང་ལ་ནང་པའི་ཚོས་གསུངས་སྐད་སྐབས་ལ་མཚོན་ན། རྒྱ་སྐད་ལ་ཞེ་བ་ལྟའི་
གསུང་སྟོན་འདྲ་གཞི་ལས་རིམ་གྱི་རྒྱ་ལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་བཞེན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྐད་
ཀྱི་གསུང་དཔུ་མ་རིན་ཆེན་སྲིད་བཤང་ལས་རིམ་གྱི་རྒྱ་ལ་པོ་ཆགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་
གོ་རིམ་སྤྱི་གསུངས་དང་། བསྟན་སྐད་སྐབས་ལ་ཆ་བཞག་ན། བོད་ནང་གྱིས་སྤྱི་བཀའ་

གདམས་པ་གསར་ཉིད་གི་སློབ་ཉན་ལམ་རིམ་གསུང་སྤངས་དང་། དེ་བཞིན་དཔལ་
ས་སྐྱ་བའི་ལམ་འབྲས་སློང་། རྫོགས་ཆེན་སློང་ཆེན་རབ་འབྲམས་པའི་གསུང་ཡིད་
བཞིན་མཛོད་ལ་སོགས་པ་དེ་རིགས་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གཞུང་དང་སྤྲིག་སྤངས་མི་
འབྲ་བ་ཡིན།

འདིས་རྟགས་གང་ཞིག་བསྟན་གྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཚོས་གཅིག་ཡིན་ལ། ཚོས་
དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གཞུང་ཡང་གཅིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་དུས་ཚོད་མི་འབྲ་བ་དང་།
མིའི་བསམ་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དག་གཅིག་ལ་རྣམ་འགྲུར་མི་འབྲ་བ་
དང་། གོ་རིམ་སྤྲིག་སྤངས་མི་འབྲ་བ། བསྟན་སྤངས་མི་འབྲ་བ་བྱུང་བ་ཡིན། སྲར་ཚན་
རིག་མ་དང་བའི་གནས་སྐབས་ནས་དེང་སང་ཚན་རིག་འབྲུགས་ཆེ་དང་ཉེ་མིས་
མཁའ་དབྱིངས་སུ་འགྲོ་སྟོན་བྱེད་པའི་དུས་རབས་ལ་སླེབས་ཡོད། ཉན་བ་སངས་
རྒྱས་པའི་ཚོས་གྱི་ཅ་བ་དེ་བསྐྱུར་བཅོས་དགོས་དོན་མེད་ཀྱང་། དུས་ཚོད་འགྲུར་
བའི་དབང་གིས་བསྟན་སྤངས་དེ་དུས་ཚོད་དང་རན་པའི་འགྲུར་བ་ཡོང་སྲིད་ཅིང་།
དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་པས་དཔལ་ཚོད་དང་རན་པའི་འགྲུར་བ་འགྲོ་
གི་འདུག །

གང་ལྟར་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
མིའི་རིག་གནས་འདི་དག་གསར་གཏོད་རང་བཞིན་ལྡན་པ་ཞིག་དང་། སློ་ཡོངས་སུ་
བྱེ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། འདི་མི་ཚོགས་སྲར་འདི་ལྟར་གསུངས་ཡོད་ཅེས་བཤད་ན་
མི་འགྲིག་ཅ་བའི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་དང་མ་འགལ་བྱིན། མིའི་བསམ་སློང་དང་། ལྷི་
ཚོགས་གྱི་གནས་སྤངས་འགྲུར་གྱི་ཡོད་ལ། མིའི་ཤེས་ཡོན་མང་པོ་ཞིག་དེང་སང་

འགྲུར་བ་འགྲོ་གི་ཡོད། ཞེས་བྱ་གསར་བ་མང་པོ་སྐྱེ་བས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་
ཚུལ་ཀྱི་འོག་ནས་འགྲུར་བ་འགྲོ་སྲིད། ཟུ་བ་མ་ཐོར་བའི་ཐོག་ནས་འགྲོ་སྐྱངས་མང་
པོ་ཞེས་གསར་གཏོད་ཆགས་སྲིད་ཀྱི་རེད། ལོང་བུ་ཁོང་གིས་གསུངས་པ་མ་
གཏོགས་འཛུལ་བྱུང་། མ་གཞི་རྣམ་ཀུན་དོ་སྣང་ཡོང་གི་འདུག ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནམ།
དེ་མིན་ཞུ་རྒྱ་མེད། ཚང་མར་བཟ་གིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྦྲུལ། ། །

༡༡། ། ལྷི་ལོ་ ༡༧༧༠ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༡ ཉིན། ས་ར་ཁ་བྱང་གི་མ་
ལ་ཡའི་ནང་པའི་ཚོས་ཚོགས་ལ་སྐྱུལ་བའི་བཀའ་སློབ།

༡༡། ལྷི་ལོ་གསལ་ལྷི་ཚོས་རིག་དང་། ཉམས་བཟོའི་ལས་དོན།

དེ་རིང་འདིར་ཉི་མ་ལ་ཡའི་ནང་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཉམས་བཟོའི་ལས་ལྷན་
དང་། མི་ཉམས་ལོང་འབྲེལ་གྱི་སྐོར་ལ་བཟོ་སྐྱེད་ཚོགས་འདུ་ཞེས་ཁྲིད་རང་ཚོ་
འབྲེལ་ཡོད་ཁག་ནས་བྱ་སྤྱི་ག་གནང་སྟེ་ཚོགས་པའི་སར་དོས་རང་བཅར་རྒྱུ་ལི་གོ་
སྐབས་ལྷང་བར་དགའ་བོ་ལྷང་། ཁྲིད་རང་ཚོ་ཚང་མས་དགོས་པ་རྒྱུན་མཚན་མཚོར་
བའི་སྐོར་ནས་གལ་ཆེན་པོ་ཞེས་ལ་བཅིས་ཉེ་དེ་རིང་འདིར་ཚོགས་འདུ་ལྷི་ལོ་
པ་འདིར་བྱུང་བའི་སྐོར་སྐོར་བྱུང་། བཟོ་སྐྱེད་འདིའི་སྐོར་ནས་བསམ་སྐོར་གསར་
པ་དང་། ལམ་སྟོན་གསར་པ་ཡོང་རྒྱུར་ངས་ཀྱི་བཟོ་སྐྱེད་ལམ་ཡོད། ར་ཚོ་བཅན་
ལྷོལ་བ་བྱས་ཉེ་ལོ་སྐབས་ཅུ་ལོ་གཅིག་ལྷག་ཅམ་རིང་རྒྱ་གར་ནང་ལ་བསྐྱེད་པ་རེད།
དེའི་རིང་ལ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་མོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གཅིག་
ལྷན་གྱི་སྐོར་རྒྱ་ཚང་མས་སོ་སོའི་རིག་གཞུང་ལ་རིམ་བཞིན་དོ་སྣང་ལུགས་རེ་ཆེར་
ཕྱིན་པ་དང་། ཉམས་ཁག་ཕྱིན་པ་དེ་དག་གྲོང་ཆེན་པོ་ཞེས་ཡིན་པ། ལྷོད་གཡེང་
ལོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཚོར་སྟེ་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱིས་དགོན་པ་ཁག་དང་། དེ་
མིན་གྱི་ལུས་པ་མི་དམངས་ཚོའི་སྐོར་ནས་སོ་སོའི་རིག་གཞུང་རྒྱར་གསལ་ཞེས་

ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ལ་གང་སྲུབ་གྱིས་ཉམས་སྦྱོར་སོར་རྒྱུད་དང། མི་ཉམས་སྦྱོར་འབེལ་
ཡོང་རྒྱུར་འབད་བཅོམ་བྱེད་བཞིན་པ་ཞིག་ངས་མཐོང་གི་འདུག།

མི་དམངས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དོ་སྣང་དང། བསམ་ཚུལ་གསར་པ་བྱུང་བའི་
རྒྱུན་བྱས་ཏེ། ཉེ་བའི་ཆར་བྱེད་རང་ཚོས་ཚོགས་པ་བཅུགས་པ་དང། ཚོགས་པའི་
མིང་ཐོག་ནས་དུས་དུས་ལ་བསྐྱོད་ཚོགས་འདུ་ཚོགས། དཔེར་ན་ཉེ་བའི་ཆར་རྒྱ་
རམ་སར་ཡང་ཚོགས་པ་རེད། དེ་རིང་འདིར་ཡང་མི་དམངས་མང་པོ་ཞིག་འདུས་ཏེ་
ཡོད་པ་རེད། དེ་དག་གི་ཉམས་སྦྱོར་ཞིག་བསྟན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་དོ་སྣང་
ལྷགས་ཆེ་རུ་སྤྱིན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དེའི་ཐོག་ལ་སྐོ་གང་ས་ནས་འབད་བཅོམ་
ཐབས་ཤེས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པའི་རྣམ་འགྲུར་གསལ་པོ་རེད། དེ་ལྟར་བྱེད་རང་ཚོ་ཚང་
མས་སེམས་ལྷགས་བསྐྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་གང་སྲུབ་གྱིས་འབད་བཅོམ་བྱས་པ་
དེར་ངོས་ནས་བསྐྱབས་བརྩོན་ཞུ་ཡིན།

ཁ། བྱམས་བརྩེ་འདི་རིག་གཞུང་དང། ཞི་བདེའི་བསམ་པ།

འགྲོ་བ་མི་ཟེར་མཁན་འདི་སྤྱིར་བཏང་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལས་ཁྱེད་པར་
གཙོ་བོ་དེ་མིའི་རྣམ་དཔྱོད་ཅེས་པ་འདི་ཡིན་པ་དང། མིའི་རྣམ་དཔྱོད་བེད་སྤྱོད་བྱེད་
ས་དེ་རིག་གཞུང་ནང་ལ་སྐྱེ་བས་ཡོང་གི་ཡོད་པས། མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་རིག་གཞུང་
ཞེས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། མིའི་རྣམ་དཔྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་གཞུང་འདྲ་མིན་
ཡོང་བ་དང། རིག་གཞུང་འདྲ་མིན་ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་རྣམ་དཔྱོད་ལ་རྒྱུར་ཞབས་
འདེགས་བསྐྱབས་ཏེ་གང་སྲུབ་གཅིག་པོ་གཉིས་གྲོགས་སམ་གཅིག་ལ་གཅིག་རྟེན་

ལྷ་བུ་ཡིན། རིག་གཞུང་གི་ཞུང་པར་ལས་མིའི་ཀུན་སྲོད་མི་འབྲ་བ་དང་། མིའི་བསམ་
ཚོལ་གཏོང་སྤངས་སྐྱོན་བུ་མི་འབྲ་བའི་ཞུང་པར་ཡོང་གི་ཡོད་པས། རིག་གཞུང་གལ་
ཆེན་སོ་ཡིན་པ་དེ་གཞི་རྩ་གཅིག་ཡིན།

གཉེས་ནས་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རིག་གཞུང་དེ། གོང་དུ་གསུང་
བཤད་གནང་མཁན་ཚོས་གསུངས་པ་བཞིན། བྱང་ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་ཆེན་སོ་ཡོད་
པ་ཞིག་རེད། བྱང་པའི་ཚོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཤུགས་རྒྱུན་ཆེན་སོ་ཡོད་པའི་རིག་
གཞུང་དེས་མི་ལ་བཟོ་ལྷ་གང་འདྲ་ཞིག་བཟོ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། མི་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུད་
དུལ་སོ་དང་། རང་རྒྱུད་རིང་སོ། བན་པའི་བསམ་བཤམ། བཟང་སོའི་ཡོན་ཏན་ལ་རང་
ཤུགས་ཀྱིས་དོ་སྤང་བྱེད་པའི་གོམས་གཤེས་ཤིག་རྒྱུན་འཇགས་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་
སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ལ་ཞི་བདེ་ཡོང་རྒྱ་དང་། ཡང་སློབ་མི་སླེར་པ་སོ་སོའི་བསམ་བློའི་
ནང་ལ་ཞི་བདེ་བག་ཐེབས་ཡོང་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་སོ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

རྩ་བ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་བྱུང་བའི་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྟ་དང་། རྒྱང་
བ་ལྟ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་དག་མིའི་བདེ་སྲིད་ལ་གསོ་བ་རིག་པས་ལུས་ཀྱི་བདེ་ཐབས་
ལ་ཁ་ཡོད་ཀྱི་ལག་ཡོད་ཀྱི་ཕན་ཐོགས་ཆེན་སོ་ཡོད། ལྷོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་
ན། གསོ་བ་རིག་པ་དང་། བྱང་དོན་རིག་པ་གཉེས་ཀྱིས་མིའི་ལུས་སེམས་གཉིས་སོ་
དེར་སྣན་སྤྱེས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མང་སོ་ཡོད་པ་རྣམས་ཉུང་དུ་གཏོང་བ་དང་། ལུས་
སེམས་གཉིས་ཀར་ཞི་བདེ་བག་ཐེབས་ཡོང་རྒྱུར་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཆེན་སོ་ཡོད།
རིག་གནས་དེ་རིགས་འཇམ་སྤིང་འདྲིའི་ཐོག་གི་རིག་གནས་རྙིང་ཁུངས་ཡིན་པ་ཅུ་
དུ་མ་ཟད། ད་ལྟ་ཉིན་རེ་ཉིན་རེའི་འཚོ་བའི་ནང་མི་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་

བར་བརྟེན། དེང་སང་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་དང་རྩ་བ་ནས་
ཐ་དད་ཡིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ས་གཞན་གྱི་ནང་དུ་ཡང་། ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ནང་
དོན་རིག་པ་དང་། གསོ་བ་རིག་པ་འདི་རིག་པ་ལ་གཞི་ནས་དོ་སྣང་གསར་དུ་བྱེད་
མཁན་ཡོང་བཞིན་ཡོད།

བར་ལམ་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་འདིའི་ནང་ལ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱལ་ལ་ཡོད་པའི་
རིག་གཞུང་དང་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་སོག་པོ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་བཅས་ས་གནས་
གཙོ་ཆེ་བ་ཁག་གཉིས་པོ་དེའི་ནང་ལ། སོ་སོས་དགའ་ཞེན་བྱེད་ས་དང་། སོ་སོ་ལ་
ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ། གནའ་རབས་ནས་རང་ནས་རང་གི་མི་རིགས་ནང་ཡོད་པའི་
ཚོས་དང་རིག་གཞུང་དེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་དོར་དགོས་པའི་ཉམས་ཆག་གིན་ཏུ་ཆེན་
པོ་བྱུང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱལ་ནང་རང་དབང་གི་ཚོར་བ་ཡོད་པ་
དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རང་དབང་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་འོག་རང་གི་འདོད་པས་དང་དུ་
སྐངས་པ་མིན་ན་ཡང་། ལྷོད་གཡེང་ལ་ཤོར་ནས་ཉམས་ཆག་སྤྱིན་ན་ཏུ་ཅང་པངས་
པོ་རེད། འོན་ཀྱང་དེང་སང་ཁྱེད་རང་ཚོས་དོ་སྣང་གསར་བ་བྱས་པ་འདི་དངོས་
གནས་དགའ་འོས་པའི་གནས་ཚུལ་བཟང་པོ་ཞིག་རེད།

ལར་ནས་འཛམ་བུ་སྤྱིང་འདིའི་སྐང་ལ་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པ་འཆར་
རྒྱུའི་འགོ་རྒྱུགས་པའི་སྐབས་འདིར་འཛམ་བུ་སྤྱིང་གང་སར་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་འགོ་
དང་འགོ་བཞིན་བ་མ་ཟད། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱལ་ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་
གི་འབྱུང་ཁུངས་སམ། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་རྟེན་ས་རྩ་བ་བོད་དང་། སོག་ཡུལ་
ལ་ཆ་བཞག་ན་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་འགོ་ཚར་ཡོད། འཛམ་བུ་སྤྱིང་འདིའི་སྐང་ལ་

གནའ་སྤྱོད་ལོང་ལོང་གཞུང་དུ་ལྷ་དངོས་སྤྱོད་ཐོགས་ལོང་པ་འདི་རིགས་
གྱིས་གཞི་རྩའི་ཆ་ནས་ད་དུང་སྤྱོད་ཐུབ་པའི་ལྷ་དངོས་སྤྱོད་ལོང་གི་མི་དམངས་ལ་
གང་ལ་གང་འཚམ་གྱི་ཞབས་འདེགས་འགྲུབ་སྟབས་ཀྱི་རྟེན་བསམ་པའི་ཡིད་ཆེས་
ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་འབད་བཅོལ་བྱ་རྒྱ་གཞུག་ཆེ་པོ་ཡིན།

གཤམ་གཅིག་པུ་གཉེས་རྟོགས་དང་། རྒྱུད་རྒྱུག་མཉམ་སྦྲུང་།

དེ་ནས་ཉི་མ་ལ་ཡའི་ཁྲུལ་གྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་མི་
ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་ཐབས་ལ་ར་ཚོ་བོད་མི་བཅོལ་སྤྱོད་པའི་དོས་ནས་གང་ཞིག་
སྤྱོད་སྟབས་ཤེ་དགའ་པོའི་རང་ནས་སྤྱོད་འདོད་ཡོད། ད་ལྟ་ཕན་ཚད་ལ་ར་ཚོ་ཚོས་
དང་རིག་གཞུང་གཅིག་གྲུང་ཡིན་པ་མ་ཟད། དེ་སྤྱོད་རྒྱས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ར་ཚོ་ཁྲིམ་
ཚང་གཅིག་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་ར་ཚོ་བཅོལ་
སྤྱོད་པའི་མ་ཟུན་སྤྱོད་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ཐོག་ནས་ཞབས་འདེགས་སྦྱུབ་
སྟབས་ཤེ་དག་ད་ལྟ་བུར་དུ་བསྐྱབས་པ་རེད་ལ། མ་འོངས་པར་བོད་རང་དབང་གི་ཉི་
མ་འཚར་བའི་རྗེས་སུ་འང་སྤྱོད་བཞིན་ར་ཚོ་འདི་དག་ནང་ཆགས་རང་བྱས་ཏེ།
ར་ཚོ་བོད་པའི་དོས་ནས་གང་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་དག་དགའ་ཞིང་སྤྱོད་བཞིན་དུ་སྤྱོད་
རྒྱུ་ཡིན།

ར་ཚོ་འདིར་བཅོལ་སྤྱོད་པ་བྱས་ཏེ་བསྐྱད་པའི་རིང་ལ། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་
དགོན་སྡེ་ཁག་དང་། མི་དམངས་ཚང་མའི་ཐོག་ནས་བོད་མི་བཅོལ་སྤྱོད་པའི་ཐོག་ལ་
སྤྱོད་རང་ཚོའི་དོས་ནས་གང་ཞིག་གི་མ་ཟུན་སྤྱོད་བསྐྱབས་རྒྱུ་ཡོད་པ་ནམས་གདུང་

སེམས་མཉམ་སྐྱེད་ཐོག་ནས་རྩར་ཉག་བྲས་བྲང་། ཉེ་བའི་ཆ་ལ་ཡིན་ནའང་བོད་ནང་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་ཆེན་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་ཁྱེད་རང་ཚོས་དམིགས་བསམ་གྱི་དོ་
སྤང་བྲས་ཉེ་བོད་པའི་ཐོག་ལ་སེམས་ལྷགས་གྱི་ཐོག་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་རྒྱ་དང་།
སྟོན་ལམ་རྒྱག་རྒྱ། དེ་བཞིན་བོད་པའི་བདེན་དོན་གསལ་རྒྱའི་དོན་དག་ལ་ཁྱེད་རང་
ཚོས་གོམ་བཟོད་རྒྱབ་སྐྱོད་བྱེད་པ། ཁྱོད་སྐྱོར་བྱེད་རྒྱ་སོགས་དེ་གསལ་མང་པོ་ཞིག་
ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མས་རྩར་ཐག་བྲས་བ་ལ། དེ་རིང་འདྲིར་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་
ད་ལྟ་བུ་འཛིན་དབང་འོག་ཏུ་མཉམ་གཅོད་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤངས་དང་སྤོང་བཞིན་ཡོད་པ་
ཚང་མའི་ཆོས་བྲས་ཉེ་ཁྱེད་རང་ཚོར་ངོས་ནས་སྤྱགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་
རིང་གི་ཚོགས་འདུ་འདི་ཡང་ལྷན་འབྲས་སྤྲོད་པ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་སྟོན་ལམ་
ཡོད། ཅེས་བཀའ་སློབ་སྩལ། །།

༡༡། ལྷི་ལོ་༡༧༧༠ཟླ་༡༡ཚེས་༡༩ཉིན། ལྷུང་ཁ་མཚོ་སློབ་ཁྱེད་
བའི་བཀའ་སློབ།

ཀཱེ་འཕགས་པོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། ཚོས་ཤིག་ཉམས་གསོ།

ཕྱོགས་པོ་ཚམ་པ་སྟོན་རྒྱས་པ་ལྷུ་རྒྱུད། གནས་མཚོག་འདྲེར་ར་ཚོ་ག་དུས་
འཛོམས་པ་ཡིན་ནའང་རྟག་ཏུ་ཚོར་བ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད། ཚོར་བ་གར་ཞིག་ཡོད་གི་
ཡོད་ཅེ་ན། ར་ཚོ་པོད་དར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གཉིས་སྐར་ནས་འབྲེལ་བ་བཟུང་བོ་བྱུང་
བ་ཞིག་དང་། ལོ་རབས་བརྒྱ་ལྷག་མང་པོའི་ནང་དངོས་གནས་སློབ་སློབས་དང་།
ནམ་དུ་ཕྱོད་ཡོད་པའི་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་སྟེ་འཕགས་པོད་
གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཟང་པོ་འདི་བཟོས་པ་དོས་ཀྱི་བསམ་སློབ་ནང་རྟག་ཏུ་བྲན་ཀྱི་
ཡོད། དེ་རིང་ཡང་བསྐྱར་ཚོར་བ་འདི་བྱུང་། ར་ཚོའི་རྒྱ་གར་ཀྱི་ཕྱོགས་པོ་ཚོར་ངས་
ནམ་རྒྱན་རྟག་ཏུ་ལྷུ་སྐྱུས་ལྟར། དོས་རང་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཀྱི་སློབ་ཁྱེད་མ་
བ་ཚོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་མཁན་དང་། དེ་དག་གི་གསུང་ལ་སློབ་སློབ་བྱས། ཡིད་ཆེས་
བྱས། ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ནང་པའི་དགེ་སློབ་ཞིག་གི་དོས་ནས་ཁྱེད་རང་ཚོར་
འཚམས་འདྲི་ལྷུ་གི་ཡོད།

བར་ལམ་པོད་ནང་རྒྱུན་རྒྱུང་སྟེ་གནས་ཚུལ་ཐབས་སུ་ག་ཅིག་གི་ལོག་ནས།
ར་ཚོ་འདྲིར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ལ་གཞི་ནས་མི་ཆེ་གསར་བ་སླླེལ་རྒྱུའི་འགོ་

ཚུགས། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོའི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་འདི་
 ཚུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་རེད། དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་གནའ་རབས་ནས་རྒྱ་
 གར་གྱི་རིག་གཞུང་པོད་སྐད་ནང་བསྐྱུར་བའི་རིགས་དང་། ཡང་རིགས་ཁ་ཤས་རྒྱ་
 གར་གྱི་ཐོག་མའི་མ་ཚའི་ཡིག་ཆ་ཅ་བརྒྱུ་ཏུ་སྤྱིན་པའམ། ཡང་ན་གང་ལ་གང་
 འཚམ་ཐོར་གྲུང་སྤྱིན་པའི་ཡིག་ཆ་མང་པོ་ཞིག་གཞི་ནས་པོད་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་གྲུང་
 བསྒྲིགས་ཏེ་བསྐྱུར་གསོ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་ཡིག་ཆ་གསར་པ་འགའ་ཞིག་པར་
 སྐྱུན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་འགུལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། ང་ཚོར་རྒྱུ་རྒྱུ་འབྲུང་
 བའི་ངོས་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། དངོས་འབྲེལ་སྟོད་བརྒྱུང་རྒྱུའི་གནས་ཚུལ་ཡིན་
 བ་ཡང་། རྒྱུ་རྒྱུ་འབྲུང་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ནས་བྱ་བ་བཟང་པོ་དང་གྲུབ་འབྲས་ཡོད་པ་
 འདི་རིགས་ཡོང་དུས་སེམས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བ་དང་། རྒྱུ་རྒྱུ་འབྲུང་གོ་གསལ་ལ་ཤར་བ་ལྟ་
 བུ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་གི་འདུག །

ང་རང་ཚོའི་པོད་སྐད་ཚོའི་ནང་ནས་རང་ཉིད་མི་ཆེ་བཅོན་བྱོལ་གྱི་ནང་ལ་
 འཚར་ཡོངས་བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ལེགས་སྐྱུར་གྱི་སྐད་གཙོ་པོར་བྱས་པ་འགའ་
 ཤས་སློབ་སྦྱོང་ཐོན་ཏེ་བསྐྱུར་བཅོས་བསྐྱུར་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་ལྷན་དག་གཉོང་རྒྱ་
 སོགས་རང་འགན་འཁུར་བའི་དུས་ཚོད་ལ་སླེབས་པ་འདིར་དགའ་པོ་བྱུང་། རོ་
 བདག་སོ་སོའི་ངོས་ནས་སྤྱིང་སྤོབས་བསྐྱེད་དེ་རྒྱུར་ཐག་བྱས་པ་ལ་བསྐྱགས་བརྗོད་
 ཡོད། དེ་བཞིན་ང་ཚོའི་པོད་སྐད་གི་ནང་ནས་ལེགས་སྐྱུར་གྱི་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རང་
 མགོ་གང་འཚམ་ཐོན་ཏེ་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་ལ་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་ཐུབ་པ་འདི་
 དགོ་ཚུན་ཚོས་རོགས་རམ་བྱས་ཏེ་བྱུང་བ་ཡིན་དུས་དེ་རིང་གོ་སྐབས་འདི་ཞིན་ནས་

དེ་ལྟ་འདྲི་གར་ཡོད་པ་ཚོར་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ལྷ་འདོད་བྱུང་ལ། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་
དེ་སྤྲུལ་བྱེད་པ་བྱུང་ཞིང་། ད་ཆ་དེ་ལ་ཡི་ཡུལ་ཅན་ལས་མེད་པ་རྣམས་ལ་འང་
སེམས་ནང་ཡང་བསྐྱར་དེ་ལ་ཡི་ཡུལ་ཅན་ཚང་མར་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

ཁ་ཤེད་ལོན་ལྷ་ལེས་རྒྱན་དང་། མོ་མོ་འབྲུ་མཉམ།

དེ་ནས་ཤོད་པ་ཚོར་ཆིག་འགའ་ཞིག་ཡོད་རྒྱ་ཡིན། འདིར་ཡོད་སྟོན་སྤྲུག་
རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དགོ་ཆུང་ལས་བྱེད་དང་བཅས་པ་ཚང་མར་འཚོམས་འདྲི་ལྷ་
རྒྱ་དང་། ཚང་མས་ཉུར་ཐག་བྱས་ཏེ་བྱུང་འབྲས་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་སྤྲུགས་ཚང་མར་
སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། ད་ལྟ་བཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན། ར་ཚོར་དུས་འགྱུར་ཡོད་
བའི་སྐབས་ལ་འགའ་ཤེས་སྤྲུག་གུ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་། ཁ་ཤེད་སྤྲུལ་ལོན་ལས་ཆེ། དེ་
འདྲི་མི་གསར་པ་རྣམས་ར་ཚོར་འདིར་བཅོམ་སྟོན་པ་བྱས་ཏེ་བསྐྱར་བའི་ནང་གཞི་
ནས་སོ་སོའི་མི་ཆེ་གསར་པ་ཞིག་འགོ་རྒྱུ་གས། སྟོན་སྟོན་གི་གོ་སྐབས་ཐོབ། དེར་
སར་ར་ཚོར་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་ལ་དེར་དུས་གྱི་གཞི་ཅའི་ལེས་ཡོན་སྟོན་སྟོན་ཐོབ་ནས་
འཚོར་ཡོངས་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་བའི་སྤྲུག་གི་ཞི་འགའ་ཤེས་བྱུང་ཡོད། གནའ་སྤྲུ་
མོའི་རྒྱ་གར་དང་། ར་ཚོར་སྤྲུག་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པའི་རིག་གཞུང་འདིའི་
ཐོག་ལ། སྤར་གྱི་ལོ་རྒྱུ་པ་མཁས་པ་སྤྲུལ་བྱ་དམ་པ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་དག་གི་
རྗེས་སུ་འབྲུང་མཁའ་ས་ཁུལ་འདི་ནས་མ་གཏོགས་གཞན་དག་ནས་ཐོན་རྒྱུ་པལ་
ཆེར་ཁག་པོ་རེད། དེ་རྣམས་ན་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཚོས་སྤྲུག་ཚང་པ་ཡག་པོ་
འདུག ། ཁྱེད་རང་ཚོ་དེ་སྤྲུག་བའི་ལས་འགན་འཁེར་རྒྱུའི་རིམ་པ་ལ་སྤྲུགས་པ་དང་།

སོ་སོའི་ངོས་ནས་ཀྱང་ལས་འགན་འཁྲིར་སྐབ་པར་དགའ་ལོ་བྱུང།

གཉིས་ནས་ད་ལྟ་འདྲིར་ཁྲིད་རང་ཚོ་བྱ་མའི་ནང་ནས་སློབ་སྦྱོང་གསུམ་ཅམ་
ཡོད་པ་ལ་དམིགས་བསལ་དགའ་ལོ་བྱུང། གང་ཡིན་ཟེར་ན། སྤྱིར་བཏང་བོད་ཀྱི་
ནང་ལ་ཕོ་མོ་འདྲ་མཉམ་གཞི་རྩའི་ཐོག་ནས་པལ་ཆེར་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རེད། ར་ཚོའི་
ཁྲིམ་མཆེས་ཤར་སྤོགས་རྒྱ་ནག་ལ་ལྟོས་ཀྱང་རུང། ཁྲིམ་མཆེས་རྒྱ་གར་ལ་ལྟོས་
ཀྱང་རུང། ར་རང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ནང་ལ་ཕོ་མོ་འདྲ་མཉམ་དེ་པལ་ཆེར་ལེགས་པ་ལྟ་བུ་
ཞིག་ཡོད། འོན་ཀྱང་གནའ་བོའི་འགྲོ་སྤངས་ཐོག་བྱུང་མེད་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་
ལ་འགན་འཁུར་ནས་བྱུང་བུ་འོ་སོ་ཐོན་པ་བྱེད་མཁན་སྤྱིར་བཏང་ཉུང་ཉུང་རེད། ནང་
བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་སྤྱི་དང། ལྷག་པར་གསང་སྤྲུགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ནང་
ནས་བྱུང་མེད་གལ་ཆེན་པོ་དང། བཀུར་བའི་ཡུལ་དུ་འཛིན་གྱི་ཡོད། དེ་འདྲའི་
གནས་ཚུལ་འོག་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་སྐབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་ལ་འདར་རྣམ་འབྱོར་མ་དེ་
འདྲ་ཡོད་ལ། རྗེ་བཙུན་མ་དེ་རིགས་ཀྱང་ཡོང་གི་ཡོད།

བོད་ལ་འདར་རང་བྱུང་གི་རྣམ་འབྱོར་མ་དེ་རིགས་ཡོང་གི་ཡོད། ནང་བ་སངས་
རྒྱས་པའི་ཚོས་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བལྟས་པ་ཡིན་ན། རིགས་རུས་དང། ཕོ་
མོའི་དབྱེ་འབྱེད་གཏོང་རྒྱ་མེད། འོན་ཀྱང་སྤྱིར་བཏང་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་བྱུང་མེད་
ཀྱིས་དམིགས་བསལ་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཐོག་ཞབས་འདེགས་རུས་པ་ཐོན་པ་ལྷོ་
མཁན་ཉུང་ཉུང་རེད། ར་རང་ཚོ་བོད་པའི་བྱུང་མེད་ཀྱི་ནང་ནས་བྱུང་མེད་ཡིན་སྲིན་
སོ་སོའི་ཁྲིམ་ཚང་གི་འཚོ་སྤོང་ལ་མི་ཆེ་སྤྱིལ་རྒྱའི་བསམ་ཚུལ་མ་བརྒྱབ་བར། སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་ནང་ལ་གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་ཞབས་འདེགས་སྐབ་རྒྱའི་ཐོག་དང། སོ་སོའི་

ནམ་དཔྱིད་བཏོན་ནས་འགན་དབང་སྲོད་ཐུབ་པ་བྱེད་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག །
དེར་བརྟེན་དེ་རིང་འདིར་བྱེད་རང་ཚོ་འགའ་ཤམ་ཤིག་ཡོད་པ་ལ་དགའ་པོ་བྱུང་།
དམིགས་བསལ་གྱིས་བསྐྱབས་བརྗོད་དང་བཟ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཡོད།

ལར་ནས་རང་ཚོས་རྒྱ་གར་དུ་བཞུགས་མའི་དགོན་པ་འཇུགས་ཐབས་ལ་སྐྱེད་ནས་
འབད་བརྟེན་གྲས་ཡོད་ལ། ལག་ལེན་ལམ་མེད་འཁེབས་ཐུབ་མིན་རྗེ་ལྟར་ཡང་། སྤྱིར་
བཏང་བྱུང་མེད་ལ་གཙོ་བོར་དམིགས་བདེ་མཐོ་རིམ་སློབ་སྦྱོར་བྱེད་ས་ཞིག་ཐབས་
ཤེས་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་དེ་འདྲའི་འཆར་གཞིའི་སྐོར་ད་ལྟ་བུ་སྐྱེད་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གང་ལྟར་ཡང་སྤྱིར་དང་རང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཁྲོད་
ནས་བསམ་སློབ་གསར་བ་དང་། སྤྱིར་སྤོབས་གསར་བ་ཞིག་སྐྱེས་ནས་མིག་དཔེ་ཞིག་
གསར་གཏོད་ཐུབ་པ་བྱེད་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་འདི་གཅིག་ཞུ་འདོད་བྱུང་།

གཤམ་ཚོས་ལུགས་མཐུན་སྦྲིལ་དང་། སྤྱི་འགྲོར་ལན་བརྟེ།

དེ་མིན་དམིགས་བསལ་ཞུ་རྒྱ་དེ་ཅུ་མི་འདུག ། རང་ཚོ་སྐྱེད་ནས་སྐད་ཆ་མང་
པོ་ཡོད་ལུས་ལྟར། ཚང་མར་རྒྱས་ཡོད་ཆགས་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་རང་ཚོའི་མཐོ་སློབ་
ཀྱི་བསྐྱེད་གནས་འདིར་བོད་གངས་ཅན་སློབ་སྦྱོར་གྱི་ཚོས་བརྒྱད་ཚང་མ་ནས་མི་སྣ་ཡོད་
པ་འདི་དག་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཚོས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། རང་རང་ཚོ་གཅིག་
གིས་གཅིག་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བསྐྱད་དུ་ས། མོ་མོས་ཆེད་དུ་དོན་གཉེར་གྲས་ན་
མ་གཏོགས། ལྷན་མཐའ་མོ་མོའི་བཞེད་སློབ་གང་དང་གང་ཡོད་པ་དང་། འགྲོ་སྐྱེད་ས་
གང་འདྲ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དོ་སྐྱེད་མེད་པར་ལུས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད། ཚང་མ་མཉམ་དུ་

བསྟེ་གནས་གཅིག་གི་ནང་ལ་མཉམ་འཇོམས་བྱུང་ན། འུགས་མ་ཐུབ་ཀྱིས་ཞར་དང་
ཞོར་ལ་མན་ཚུན་གྱི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་ཤེས་རྒྱུར་མན་ཐོགས་ཡོང་གི་རེད་
བསམ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཐོག་ནས་མཐོ་སློབ་འདི་བཙུགས་པ་རེད།

དེ་ལྟར་མན་ཚུན་གྱི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པའི་ཐོག་ནས་
བསམ་སློབ་ལུངས་པོ་ཞིག་དང་། སློབ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་ཐོག་ནས་བལྟས་ན། དེར་
སང་གི་དུས་ཚོད་འདིར་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་མི་འདྲ་བ་དང་། སློབ་པ་མི་འདྲ་བ།
སྟོན་པ་མི་འདྲ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཚོས་ལུགས་མན་ཚུན་ཚང་མ་ནང་ཁུལ་རྩོད་པ་
བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་མ་ཡིན་པར་ཚང་མ་མཐུན་པོ་བྱེད་དགོས་པའི་དུས་སྐབས་ཡིན།
ཚོས་ལུགས་ཐུན་མོང་གི་ཐོག་ནས་འཇམ་བུ་སྤིང་སྤྱི་ལ་མན་ཐོགས་གང་ཞིག་བྱེད་
རྒྱུ་འདུག་གམ། སེམས་ཚན་ཐམས་ཅད་མ་བྱུང་ན་ཡང་། སྟོན་ལ་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་
གྱི་འཇམ་བུ་སྤིང་རིལ་པོ་འདིའི་སྐྱང་ལ་ཡོད་པའི་སེམས་ཚན་སྤྱི་དང་། ཡང་སྟོས་
འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་འདི་རྣམས་མི་མཐུན་པ་མཐུན་པ་ཞིག་དང་། མཐུན་པ་འདི་
བཟང་པོའི་སྤོགས་སུ་འགྲོ་བུ་རྒྱུར་ཚོས་ལུགས་ཁག་ཚོའི་ཐོག་ནས་གང་ཞིག་ཐུབ་
མིན་ལ་དགོངས་བཞེས་གྱི་ལག་ལེན་བསྟར་དགོས་པ་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཆགས་
ཡོད།

དེར་སང་འཇམ་བུ་སྤིང་འདིའི་སྐྱང་ལ་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཏེ་ལས་བ་ཕྱིན་ཡོད་
ཀྱང་། བསམ་སློབ་ཡར་རྒྱས་ལྡེང་གི་མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྐབས་འདིར། ཚོས་
ལུགས་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་འདི་རྣམས་བསམ་སློབ་ཡར་རྒྱས་ལ་ཞབས་འདེགས་སྟུབ་
མཁན་དང་། ཆ་རྒྱུན་སྟུབ་མཁན་མིང་རྒྱབ་འཁུར་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་

ལ་ཞབས་འདེགས་གང་ཞིག་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་འདུག་གམ། དེ་ལྟའི་དུས་ཚོད་ཀྱི་ཐོག་
ལ་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་སྦྱོད་བ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ཚང་མ་མ་ཐུན་པོ་བྱེད་དགོས་
ཀྱི་འདུག། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ཁེ་སན་འབྲུང་མི་སྲབ་
སའི་ཁར་རང་ག་ཞན་གཉིས་ཕྱང་ལ་འགོ་ཉན་ཡོད། སྲབ་མཐའ་ཐ་དད་ཡིན་པ་འདི་
དག་ཀྱང་སན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བཅི་བཀྱར་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་
སན་ཚུན་ཉམས་སྲོང་བསྐྱབ། སན་ཚུན་སྲོལ་རྒྱུན་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་གཅིག་
གིས་གཅིག་ལ་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱ་བཅས་ནི། ང་ཚོས་བྱེད་སྲབ་པ་ཡིན་ལ།
བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

ང་ཚོ་སྟོན་པ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་མཁན་མི་རིགས་ནང་ཚགས་འདི་རྣམས་
སན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དད་པ་དག་སྤང་སྤྱངས། ཐུན་མོང་གི་ཐོག་ནས་བོད་
སྤྱི་སའི་དོན་དག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་སྤྱིའི་དོན་དག་ལ་ཚང་མས་ཕྱར་བ་
བྱ་འདེགས་དང་། ལུང་མཉམ་ལེན་བྱེད་སྲབ་པ་ཞིག་ཡོང་དགོས་པར་བརྟེན། དེ་ལྟ་
བྱའི་ཆ་རྒྱུན་ལ་སྐྱབ་པ་བྱུང་ན་སྐྱམ་ནས་འཆར་གཞི་བཉིངས་ཉེ་མཐོ་རིམ་སྟོབ་
གཉེར་བརྟེན་གནས་འདི་བཅུགས་པ་རེད། ད་ལྟའི་ཆར་ཡང་བྱེད་རང་ཚོ་དགོ་སྟོབ་
ཚང་མའི་སེམས་ལ་གནད་དོན་འདི་དག་ངེས་པ་བྱེད་དགོས།

ང་། ཚོས་ལུགས་རིམ་མེད་དང་། བརྟན་པའི་མིག་རྒྱན།

དེ་སྐྱོ་བོད་ལ་ཡིན་ན། སོ་སའི་རང་ལུགས་ཁེ་གཅང་དུ་ཟེན་ནས་བརྟན་པ་
འཛིན་སྦྱོང་སྟེལ་གནང་མཁན་རིགས་གཅིག་དང་། ཡང་རིགས་གཅིག་སྲབ་མཐའ་

རིས་མེད་ལྷག་བཞེས་གནང་ནས་དེའི་སྲོལ་རྒྱན་ལྷན་སྐྱེས་གནང་མཁན་བཅས་སྡེ་
ཚོན་གཉིས་བྱུང་ཡོད། དེང་གི་དུས་འདིར་གང་ཞིག་རན་པ་དང་། གང་ཞིག་ལེགས་
པ་འདུག་ཅེས་ཟེར་ན། རིས་མེད་གནང་རྒྱ་དེ་མི་མང་སོ་ཞིག་གི་མིག་དཔེ་ལ་ཕན་པ་
དང་། སོ་སོ་སྐྱེར་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་ལ་ཡིན་ན་ཡང་སློབ་སྦྱོང་དམིགས་བསལ་
ཡོང་ཐུབ་པ་ཞིག་ཉན་ཉན་ཡོད། དེས་ན་རང་རང་ཚོས་རིས་མེད་ཀྱི་ལྷ་བ་འཛིན་རྒྱ་དེ་
ཙམ་ཆེན་སོ་མིན་ནམ་བསམ་གྱི་འདུག ། ཕན་ཐོགས་ཆེན་སོ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

རང་ཉིད་སྐྱེར་གྱི་གཙོ་བོའི་གྲུབ་མཐའི་རང་རྐང་འཛིན་རྒྱ་དང་། ཉམས་ལེན་ཐང་
སོ་སོའི་ཚོས་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་བྱེད་རྒྱ་དེས་བར་ཡོང་དེས་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་དང་
ཆབས་ཅིག་བོད་གངས་ཅན་སྡོད་ས་ཀྱི་སྟོན་པ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་གྲུབ་
མཐའ་མི་འདྲ་བ་ཚང་མ་ཞེས་པ་བྱས་ཏེ་ཚང་མར་དད་པ་དག་སྤང་སྤྱངས་ན་དད་པ་
དག་སྤང་སྦྱེ་སྤྱོད་རྒྱ་དེད། གནད་དོན་མ་ཤེས་ན་དད་པ་དག་སྤང་ཡོང་ཐབས་མེད།
ཐུགས་མ་རྒྱན་སེམས་ཀྱི་གཉིང་ནས་མ་བྱུང་ན་ཕྱི་ནས་ལུ་ཚུགས་བརྒྱབ་པས་ཕན་མི་
ཐུབ། སེམས་གཉིང་ནས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སློབ་སློང་བྱེད་དེས་དང་། རྫོག་ལྷ་
བོར་གནས་པའི་ཐོག་ནས་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ཆེ། གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་བྱས་པའི་ཐོག་
ནས་སོ་སོའི་ཉམས་ལེན་ལའང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཉམས་སྦྱོང་གི་ཐོག་ནས་ཁ་གྲགས་
ཡོང་གི་རེད། དེ་ལ་གནད་འགག་ཅིག་མེད་དམ་བསམ་པ་འདུག ། རྗེད་རང་ཚོའི་
སེམས་ལ་དེས་པ་བྱེད་དགོས།

འཛོམ་བུ་སྤྱིང་ལ་དེ་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱུན་པ་དང་མ་ལྟོང་བའི་ས་ཆ་དེ་རིགས་
ལ་དེང་སང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱུན་པར་གཞི་ནས་དོ་སྤང་བྱེད་མཁན་གསར་པ་ཡོང་གི་
ཡོད་པ་དང་། དེ་རིགས་མང་སོ་ཞིག་གིས་རིས་མེད་ལ་དད་པ་བྱེད་པ་དང་། རིས་མེད་

གྱི་ཚོས་ཚོགས་ཡིན་ཞེས་དང་དོད་བྱེད་གྱི་ཡོད། ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་ངོས་ནས་ས་
 དགེ་བཀའ་རྙིང་རིས་སྲུ་མ་ཚད་པའི་ཐོག་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་ཉམས་ལེན་བྱས། ཚང་
 མའི་གནས་ཚུལ་ཆ་རྒྱས་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་མི་ལ་ཤོད་སྲུབ་མཁན་ང་རང་ཚོ་བོད་
 པའི་ནང་ནས་བཏང་ཚོག་བྱེད་ཚོག་ཡོད་ན་ཉ་ཅང་རན་པོ་ཞིག་དང་། བན་ཐོགས་ཆེན་
 པོ་ཞིག་ཡོང་བའོ་འདྲུག་ཀྱང་། ད་ལྟ་དེ་རིགས་དགོན་པོ་འདྲུག ། ངའི་ངོས་ནས་རིས་
 སྲུ་མ་ཚད་པའི་བསྟན་པར་དང་བ་དག་སྣང་དང་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་ཡག་པོ་རེད་ཅེས་
 མི་ལ་འབོད་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་ཡོད། འབོད་སྐྱེད་བྱས་པ་བཞིན་དེ་ལྟའི་ཚོགས་པ་ཡང་ཡོང་
 གི་ཡོད། དེ་རིགས་ལ་སློབ་དཔོན་རིས་སྲུ་མ་ཚད་པའི་ཉམས་ལེན་གནང་མཁན་ལྟ་བུ་
 ཞིག་གཏོང་རོགས་ཞེས་བརྗོད་མཁན་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་ང་ཚོའི་ངོས་ནས་བཏང་
 ཚོག་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་གྱི་འདྲུག་པར་བརྟེན། ང་རང་ཚོ་བོད་རིགས་རང་གི་
 བང་ནས་རིས་སྲུ་མ་ཚད་པའི་ཐོག་ལ་སོ་སོས་ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ་རྒྱས་མངའ་ཡོད་
 མཁན། གཞན་ལ་ཤོད་སྲུབ་མཁན་དེ་རིགས་ཐོན་སྲུབ་ན་ཡག་པོ་རེད། ས་འདིར་
 དམིགས་བསལ་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ཞིང་། ལོ་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་སྐབས་ཁྱེད་རང་ཚོས་
 དོ་སྣང་བྱེད་སྲུབ་ན་ཡག་པོ་མེད་དམ་བསམ་གྱི་འདྲུག ། ལུགས་ཇེ་ཆེ། བཟ་ཤིས་བདེ་
 ལེགས། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྐྱེད། །།

དུས་བབ་སྤང་ཚུལ་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་རིང་བཅོན་གཞོན་གྲས་
རྗེས་ཐོན་པའི་བོད་མིའི་རང་དབང་སྤང་གསོའི་འཐབ་ཚིང་གི་རང་བཞིན་ངེས་པར་དུ་
མཐོང་ཐུབ་པ་དགོས། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོ་ནས་༡༩༥༡ལས་མས་སྤྱི་བོད་
ལ་བཅོན་འཇུག་གྲས་པ་ནས་བརྒྱུང་བོད་མི་ས་ཡ་གཅིག་དང་འབྲུམ་གཉིས་ཉེ་བོད་
མིའི་མི་འབོར་གི་ལྡ་ཆ་གཅིག་གི་རང་སྲོག་ཤོར་ཡོད། ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གཉིས་གི་
དུས་ལྷན་རིང་ར་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚ་དོན་གསོན་གནས་དང་། བང་ཚོས་རིག་གཞུང་
གི་འཆེ་མེད་ཞི་བ་དང་སྤྱི་ལོ་རྗེ་བཅས་སྤྱི་བོད་འབད་བཅོན་དང་། འཐབ་ཚིང་གྲས་
ཡོད།

དུས་སྐབས་དེ་དག་རིང་རྒྱའི་དབང་འཛིན་པ་ཚོར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤང་སེམས་
གིས་ཁོང་ཁོ་སྤྱི་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་རང་ཉིད་ལ་བདེན་པ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཁོང་
ཚོ་དག་ལྷན་བརྒྱུད་ནས་ཁོ་པ་ཚོའི་རྒྱལ་སྤོད་ཀྱི་བྱ་བར་སྤྱི་བོད་འབྲིན་དང་། མ་འོངས་
པར་ཁོང་ཚོར་བསམ་ཤེས་ནམ་ཡང་བྱེད་མི་འོས་པའི་བསམ་འཁོར་རྒྱ་ལས་སྤྱི་བོ་
ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ནི་ནང་པའི་ལྷ་སྤོད་དང་མི་མཐུན་པ་མ་ཟད། ཞི་བདེ་དང་། ཆེག་
སྤྱི་ལ་ཡོང་བའི་ཐབས་ལམ་ཡང་མིན་པ་ནི་ཉེ་ཆར་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་གིས་
གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད།

ཁ་དག་གི་ཆུ་གི་བརྗོད་བསྟན་དང་། བོད་མིའི་ཚོད་སྐྱེམས།

ང་ཚོའི་དགོ་ཆུ་ཡག་ཤོས་ནི་དག་པོ་ཡིན། དེ་ནི་ནང་པའི་གཞི་རྒྱའི་བསྐྱབ་བྱ་
ཡིན་པ་མ་ཟད། མི་ཚོའི་ནང་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་གནས་ཚུལ་ཡིན། ང་ཚོའི་ཕྱོགས་

པོས་ཐབས་ལམ་མང་པོའི་ཐོག་ནས་རང་རེར་སྐྱོན་གསུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རུང་། འགལ་
རྒྱུར་གཤོང་ལེན་གྱིས་དཀའ་ལྷན་བྱེད་པ་བཞིན་། བཟོད་བསྐྱེད་ལྟེན་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་གོ་སྐབས་
ནི་དགྲ་པོ་ཁོ་ན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། ཡོན་ཏན་དེ་གསུམ་ནི་སྦྱོང་ལམ་བཟང་པོ་དང་།
སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ། བདེ་སྦྱོང་ངོ་མ་བཅས་ཡོང་བར་རེས་པར་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན།
ཡེ་ཤུའི་ཚོས་ལྷགས་ནང་དགྲ་པོས་རང་ལ་འགྲམ་ལྷག་གཅིག་གཟུམ་ན་སྐྱེར་ཡང་
འགྲམ་ངོས་གཞན་པ་དེ་བསྟན་དགོས་པའི་བསྐྱེད་བྱ་སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་ངེས་
ཞིག་ཡོད།

ནང་ཚོས་ཀྱི་ལྟ་སྦྱོང་གྲང་དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་ཡོད་པ་ལྟར་ཉམས་ལེན་གྱི་
བྱ་ངེས་བརྒྱུད་བཟོད་བསྐྱེད་ཀྱི་གོམས་པ་ཤུགས་ཆེར་འབེལ་ནས་དགྲ་པོས་རང་
ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་བྱ་སྦྱོང་དེ་ཉམས་ལེན་འབེལ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་འགྲུང་གྱི་ཡོད་པར་
བརྟེན་བཀའ་བུ་ལྟེན་རྒྱུ་བཟོད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཁྱོད་དང་། ལྷན་སེམས་མེད་པར་ཞི་སྟོན་
ངང་པ་རོལ་པོའི་བྱ་སྦྱོང་གྲུང་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་དབང་གནས་ཚུལ་རྣམས་གསལ་པོར་
མཐོང་སྐབས་མ་ཟད། དེའི་བྱ་སྦྱོང་གྱི་འགྲམ་བྱ་ངན་པ་རང་སྟེང་དུ་སྦྱིན་ངེས་ཡིན་
པར་བསམས་ནས་ཡང་དག་པའི་སྦྱིང་རྒྱུ་ཡང་སྦྱེ་གི་ཡོད། རང་ཉིད་ལ་སྐྱོན་འདོགས་
པའམ། གཞོད་པ་སྦྱེལ་བ་འི་ལྟར་བྱས་རུང་མཐར་ཚང་མ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་པོ་
ཡིན་པ་སེམས་ལ་བཅངས་ནས་དུས་ཚོད་བཟང་བཞིན་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་ང་ཚོ་
བོད་མི་ཚོས་ང་ཚོའི་ཚོས་ཀྱི་འཚོ་བ་དང་། རྣོ་བག་ཡངས་པོ་དེ་དག་རྒྱུན་འཛིན་
བྱེད་ཆེད་འབད་བཅོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རི་སྦྱིད་བར་ང་ཚོས་གཞི་ཅའི་དོན་དངོས་དེ་
དག་སེམས་བཅངས་བྱས་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོ་ནམ་ཡང་གཞན་གྱི་སྐྱབས་མི་ཉེད་པ་

ཞིག་ཏུ་གནས་ཐུབ་ཅེས་ངས་བོད་མི་ཚོར་ཡང་ཡང་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོའི་ཚོད་
སེམས་འདི་ནམ་ཡང་འགྲུར་བ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་རིམ་བཞིན་ང་ཚོའི་གྲོགས་པོ་རྒྱ་
ནག་ལ་འདྲེས་པའི་ཐུང་ཐུང་སྐྱེད་ཐུབ།

ང་རང་ནི་མི་མང་དང་། རྒྱལ་ཁབ་པན་ཚུན་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་རྣམས་པན་ཚུན་
ཤེས་རྟོགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་རྒྱུན་དུ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན།
པན་ཚུན་ཐོལ་མེད་དང་པོའི་བསམ་ཚུལ་ཤོད་རེས་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ནའི་ལམ་ནས་ད་ལྟ་
འཇོམ་གྱིང་མི་མང་ལ་འཕྲད་བཞིན་པའི་དཀའ་རྙོག་རྣམས་སེལ་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་
ཞིག་རྟོན་ཐུབ། རྒྱ་ནག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་སྡེ་དང་མཉམ་དུ་ཡང་རྒྱས་འཕྲུགས་
སྐྱབ་བྱ་གཞག་ནང་དུས་གང་ཞིག་ཏུ་ཞུགས་འདོད་བྱས་པ་ཡིན་ན། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་
ནས་ཀྱང་ཁོང་ཚོར་དེ་མཚུངས་ཀྱི་གོ་སྐབས་སྤོང་རྒྱ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ཡོད། འོན་
ཀྱང་རྒྱ་ནག་ནས་གཞི་རྒྱུ་ལ་རབས་སྤོང་བཟང་ཁག་དང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་འགལ་
གཏོར་བཤིག་བྱས་ཚེ་དེ་དག་བྱིས་པ་ལང་ཤོར་གྱི་ཚུལ་དུ་ནམ་ཡང་འཇོག་མི་རུང་
བར་ཁོ་ཚོ་རྒྱལ་སྤྱིའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁོངས་མི་འགན་ཁུར་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་
པར་བརྟེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱ་ངན་གྱི་འགན་འཁུར་ཚང་མ་ཁོང་ཚོར་འཁུར་དུ་འཕྲུག་དགོས།

གཤམ་རྒྱ་ནག་གི་སྤོང་རྒྱལ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞོན་པུགས།

ཁྱེད་རྣམ་པས་མཐུན་གསལ་ལྟར། རོས་རང་ཁ་སྐྱོན་ཨ་རིར་ལྷ་སྐོར་དུ་ཡོང་
སྐབས་སྲིད་འཇོག་རྒྱུ་དེ་ལྟར་སྤྱད་མཇུག་རྒྱུའི་དམིགས་བསལ་གྱི་གོ་སྐབས་
བྱུང་། ཁོང་གིས་ཉེ་སྐོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡེལ་གཙུག་ལག་སློབ་བྱ་ཆེན་མོ་འདིར་གནང་

འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཅུང་ཤས་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་སེམས་ཡོད་ཅུང་། རྒྱ་ནག་གི་མི་མང་ཚོས་རང་དབང་དང་། མང་གཙོ་ལ་བཀའ་སྒྲིབ་ལ་ཟུང་ལྟར་དེ་སྐྱབས་བྱེད་གི་ཡོད་པའང་བརྟན་ཟེན་པ་རེད། ཁོང་ཚོས་དམར་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་གཙོ་ཆེ་ཤོས་གི་ནང་དུ་ལམ་སྟོང་མ་གྱུར་བའི་སྲིད་དབང་བཅོན་འཕྲོག་བྱེད་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱིང་ཚོར་རྗེ་རྟུ་གྱུར་བ་དང་། དམངས་གཙོར་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་པ་མཐོང་ཡོད་པ་ལྟར། རང་དབང་དང་དམངས་གཙོའི་སེམས་ཤུགས་ལ་གོ་སྐབས་གཅིག་གྱུར་བྱིན་དེ་ནི་འགོག་གཞོན་བྱེད་མི་སྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན།

༨ ་། ཆེ་སློག་གི་གལ་གནད་དང་། འཆེ་མེད་ཀྱི་ལག་ལེན།

དེ་བཞིན་འགྲོ་བ་མིའི་རང་དབང་སྐོར་ཨེ་ཤ་ཡའི་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་བའི་རྣམས་ཀྱི་དང་ཅ་བ་ནས་མི་འདྲ་བ་དང་། ཨེ་ཤ་ཡའི་མི་རིགས་ཚོས་མིའི་ཆེ་སློག་གལ་གནད་ཚུང་དུར་བཅི་གི་ཡོད་པ་རྣམས་བརྗོད་མཁན་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཅ་བ་ནས་བདེན་པ་མིན། བང་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ང་ཚོས་ཆེ་སློག་ནི་རྣམས་སྤྱི་བདག་དབང་ཅ་བ་ཆེ་ཤོས་ལ་བཅི་གི་ཡོད། འོས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་རང་དབང་སྐོར་གྱི་བརྣམས་ཀྱི་ཁྲིད་རྣམས་པའི་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིད་བར་མེད། སྐྱབས་བུལ་དང་སྤྱི་བཅོན་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ལ་གཅིག་གྱུར་ཡིན། ཁྲིད་རང་ཚོས་ཨ་མེ་རི་ཀ་དང་། ཡོ་རོབ། ཨ་ཕྱེ་རི་ཀ་སྟེ་ཨ་རི་ཀ་ལ་སོགས་པའི་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་ཚོར་ལྟར་བོད་དང་། ཨེ་ཤ་ཡའི་མི་རིགས་གཞན་རྣམས་ལའང་སྤྱིང་ཚོར་དེ་དག་འདྲ་མཚུངས་ཡོད། ལྷ་རུ་སྤྱུ་དང་། ཨ་ཕྱེ་རི་ཀ་བཅས་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་སྐོར་ཐང་བདལ་བ་ཤིག་བཏང་བར་རྒྱལ་སྤྱི་ས་སེམས་འཁྲུང་

བྱས་པ་ལྟར་བོད་དང་། རྒྱ་ནག་ནང་ལག་ལེན་ལོག་པར་བསྟར་བ་ལས་བྱུང་བའི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་སེལ་རྒྱུར་ཡང་དེ་བཞིན་སེམས་འཁྱུར་གྱི་དགོས་པའི་ཚོལ་
ཐང་གཅིག་མཚུངས་ཡོད། གནས་ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གང་རུང་ཞིག་ནང་གི་
གནས་ཚུལ་མ་ཡིན་པར། ས་སྤྱོད་ཁག་གང་སར་ཡོད་པའི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་སྤྱོད་ལྡན་
མོ་མོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སེམས་འཁྱུར་གྱི་དགོས་པའི་གཞི་ཅིའི་གནད་
དོན་ཞིག་ཡིན།

ད་ཆ་བཅོན་དབང་ལྷན་པའི་དམར་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་མཐའ་མ་རྒྱ་ནག་དེ་གྲོགས་
མེད་ཁེར་རྒྱུ་དུ་སྤྱུས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཉེ་ཆར་ལྷ་རུ་སྤྱིའི་ནང་གི་འཕོ་འགྲུར་གྱིས་
གསལ་ལོ་བསྟན་པ་ལྟར་དེ་དག་ཡུན་རིང་གནས་མི་སྟབ་པར་རྒྱ་ནག་ནང་མང་གཙོ་
དང་རང་དབང་ཡོང་རྒྱུ་རེད། འཇམ་གླིང་ཞི་བདེ་སྤྱ་བཏུན་ཡོང་སྐྱོད་རྒྱ་ནག་ནང་གི་
འཕོ་འགྲུར་དེ་མགྲོགས་སྤྱུར་ཞི་འཇམ་དང་། འཆོ་བ་མེད་པ་ལག་ལེན་བསྟར་གང་
སྟབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་ཐབས་སུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་སྡེས་རྒྱ་ནག་ལ་སྐྱེལ་མ་འབྲུགས་
ཆེ་གཏོང་རྒྱུའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད། ཤར་ཡོ་རོབ་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་དང་། ལྷ་རུ་སྤྱིའི་ནང་
བྱུང་བའི་ཞི་བའི་གསལ་བརྗེ་དེ་དག་ནི་དཔེ་མཚོན་ཞིག་ཡིན། ཡོ་གོ་ས་ལ་མ་ཡིད་
ནང་ཆབས་ཆེའི་དཀའ་ཚོད་བྱུང་བར་དུས་ཐོག་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ས་ཁུལ་དེ་དག་འཕྲོར་
ཞིག་དང་། ཡུལ་དེའི་མང་ཚོགས་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཚད་མེད་འབྱུང་བཞིན་པའི་གནས་
ཚུལ་དེ་རིགས་སྤྱིར་ཡང་ཡོང་དུ་བཟུག་ན་མི་འགྲིགས། རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞོན་འབྲུགས་
མེད་ན་ལྷ་རུ་སྤྱིའི་ནང་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་ཡོང་སྐབས་རྒྱ་མིས་རང་ཉིད་
ཀྱི་འཆི་ཁའི་སྲིད་དབང་གནས་ཐབས་སུ་འབྲུགས་ཆེའི་བཅོན་གཞོན་ཀྱི་སྲིད་བྱས་

ལག་བསྟར་བྱེད་སྲིད། དེ་ནི་ཉེ་ཆར་བོད་ནས་འགྲོར་བའི་གནས་ཚུལ་ཁག་ནས་
གསལ་པོ་བསྟན་ཡོད། དེར་བརྟེན་ལྡོག་ཏུ་མེད་པའི་འགྲུར་བ་ཡོང་སྐབས་དག་རྩལ་
དང་། འགྲོ་བ་མིར་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཅི་ཆེ་བའོ་རྒྱ་རེད། གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡོང་རྒྱ་
བཀག་འགོག་བྱེད་པའི་འོས་འགན་འཇུག་སྲིད་སྲིད་ལ་ཡོད།

སྐལ་ཤེས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནང་རྒྱང་བའི་འགྲུར་བ་དེ་དག་ནི་དམིགས་བསལ་
དག་འཕྲོ་བས་སྐྱེ་གཞི་ཞིག་ཡིན། མ་གཞི་གནས་ཚུལ་དེར་དུས་ལུག་རིང་པོ་འགོར་
ཡོད་རུང་། མཐར་སློན་མའི་དབང་འཛིན་བ་ལྷ་རུ་སྤྱིའི་གཞུང་ནས་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་
པའི་མི་མང་ཚང་མས་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་བཅོན་ཚོད་ལེན་ལམ་སྟོང་རྒྱང་བ་ལྟར། ང་ཚོ་
བོད་མི་ནས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་བཅོན་མགྲོགས་སྤྱར་ལེན་སྤྱོད་རྒྱུར་དོས་རང་
ཡིད་ཆེས་ཡོད། དམིགས་ལུལ་དེ་འགྲུབ་སྟེན་རྒྱ་མིས་བཅོན་འཇུག་གྲུས་ནས་ད་
བར་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས་སོང་རིང་ང་ཚོས་ཚོད་སེམས་འགྲུར་མེད་བརྟན་པོར་
རྒྱན་འཛིན་གྲུས་ཡོད། འདས་པའི་ནང་ང་ཚོའི་བར་གྱི་མི་མ་སྤུན་བ་སེལ་ཐབས་དང་།
བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་གསལ་པོ་ཡོང་ཆེད་དོས་ནས་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་
ཚོར་བསམ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ཡོང་རེས་གྲོས་འཆར་མང་པོ་ཞིག་བཏོན་ཡོད། གྲོས་
འཆར་དེ་དག་ནི་དོས་ནས་བོད་མི་ས་ཡ་རྒྱལ་གི་རང་དབང་གི་མགྲིན་ཚབ་པ་ཞིག་
གྲུས་ཏེ་བཏོན་བ་ཡིན།

ཅ། ཞི་བའི་གྲོས་འཆར་དང་། མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད།

ཕྱི་ལོ་༡༩༧༧ལོར་རྒྱ་ནག་དང་འབྲིག་མ་སྤུན་ཡོང་བའི་འགོ་འཇུག་སྐབས་ལྷ་ལུང་ཞི་

བའི་གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་ལྟ་བུ་བཏོན་པ་དང་། དེའི་སྤྱི་ལོ་སི་ཉལ་སི་སྐབས་ཏུ་ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ལ་གཏམ་བཤའ་བྱེད་སྐབས་མོང་གསལ་གྲོས་གཞིའི་ཐད་རྒྱས་བཤའ་གྱིས་བོད་རྒྱའི་དབར་མཉམ་གནས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་བའི་བསམ་འཆར་བཏོན་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བྱེད་ཚོས་གྲོས་འཆར་དེ་དག་ངོས་ལེན་འགྲིག་མ་ཐུབ་ཡོང་རྒྱུ་ཁས་ལེན་བྱས་མེད། བོད་དང་། བཅོན་བྱོལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་ནས་གྲོས་འཆར་དེ་དག་ནང་རྒྱ་ནག་ལ་དགོས་མེད་ཀྱི་གྲུ་བཤའ་སྐབས་བྱས་བྲགས་པའི་བསམ་ཚུལ་ཤུགས་ཆེ་བུར་ཡོད། ད་ཆ་སི་ཉལ་སི་སྐབས་གྲོས་འཆར་དེ་མན་ཏུ་གང་ཡང་མེད་པར་གྱུར་བེན་པར་བརྟེན་ང་ཚོར་གྲོས་འཆར་དེའི་དོན་གནད་ལ་བརྟེན་སྲུང་བྱེད་དགོས་པའི་འགན་འཁུར་གང་ཡང་མེད་པ་ཉེ་ཆར་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་པ་ཡིན།

ངོས་ནས་རྟག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྟར་གསལ་ཆེ་གོས་བོད་མི་ཚོའི་རང་གི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་དེ་བོད་མི་མང་རང་ཉིད་ནས་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས། ཐག་གཅོད་དེ་ནི་རྒྱ་མི་ལྟ་ཅི། ཏུ་ལའི་སྐྱེ་མས་ཀྱང་བྱེད་རྒྱུ་ཞིག་མིན། ཅ་དོན་དེ་སློང་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ལོའི་ཟླ་༡༢ཆེས་༢་ཉིན་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་ནང་སྐབས་གཤམ་གསེན་གྱི་སློན་ལེན་ཏུ་ནས། བོད་དེ་རྒྱ་ནག་དང་གཅིག་པ་མིན་པར་བརྟེན་མཐའ་མའི་རྒྱལ་ཁ་བོད་མི་མང་གི་བསམ་སློང་ཐོབ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ཅེས་གསལ་པོ་གསུངས་ཡོད།

ངོས་རང་གནས་ཚུལ་འགྱུར་སྒྲིག་མེད་པར་རང་གནས་སུ་སྡོད་རྒྱུར་འདོད་པ་མེད། འཇོམ་སྒྲིང་ཡོངས་ཁྲབ་ཀྱི་འགྱུར་བའི་རྒྱུར་ཚད་གཞི་ལ་བཞག་སྟེ་ད་ཆ་བོད་

ལྷ་བུའི་རྒྱན་རིང་ལྷག་པའི་གནད་དོན་ཁག་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱའི་གོ་སྐབས་གསར་
བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ངོས་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཞི་བའི་
རང་ཐག་གཅོད་ཡོང་སྲིད་བཅའ་བུ་ལ་བོད་ཀྱི་གོ་ས་ཚོགས་དང་། དེ་མིན་གཞན་དག་
བཅས་ལ་གོ་ས་འཆར་གསར་བ་འདོན་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་བྱས་ཡོད། ཡིན་
ནའང་ངོས་ནས་བསྐྱར་དུ་བརྗོད་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ལ། ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མ་
འོངས་པའི་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་བྱེད་དབང་བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་ས་ཡ་རྣམས་
ལ་ངེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས།

རྒྱ་ནག་དམངས་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་བོད་མི་རྣམས་རྒྱ་མིའི་དབང་སྐྱར་འོག་
སྤྱིད་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཁ་བྲལ་བ་སྤར་མོ་གང་གིས་དེ་ལས་ལྷོག་པའི་བསམ་ཚུལ་
འབྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལུགས་ཉམ་བཤད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ངོས་ནས་བོད་དུ་ལྷུས་པ་ལྟར།
བོད་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཡག་ཤོས་ནི་རང་དབང་གི་རྒྱ་
ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་གསལ་པོར་བརྗོད་ཐུབ་པ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཡིན། འོན་
ཀྱང་རྒྱ་ནག་གི་དབང་འདྲིན་པ་ཚོའི་བསམ་སློབ་འབྱེད་མོ་ལ་ངོས་རང་སེམས་
འཚབ་ཡོད། གང་ལགས་ཤེ་ན། བེ་ཅིང་ནས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཁས་ལེན་བྱེད་
ཀྱི་མེད་པ་རེད། ཇི་སྲིད་བོད་མི་མང་གི་འདོད་འདུན་ངོ་མ་ཇི་ཡིན་མ་ཤེས་བར་
དཀའ་རྙེད་ཀྱི་གཙང་སེལ་བྱེད་ཐུབ་རྒྱུ་ཉ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན།

མ་ཐུན་འགྲིག་འགོ་འཇུགས་སྤྱད་ངོས་ནས་འབད་བཅོམ་བྱས་པ་དེ་ལ་རྒྱ་ནག་
གཞུང་ནས་ཁས་ལེན་ལན་འདེབས་མ་བྱས་པར་བརྟེན་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་དང་།
ལྷག་པར་བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ད་ལྟ་ང་ཚོ་སྤྱིད་

ལུས་ཀྱི་ཞི་བའི་ལས་འདིར་ངང་སྤང་འཚབ་འཚུབ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་བཞིན་
ཡོད། རྒྱ་ནག་གིས་ལུ་མ་སྤྱད་བོད་ནང་མི་འཕོར་བཅའ་འདུག་བྱས་ཏེ་བོད་མི་རྣམས་
ངང་ཉིད་ཀྱི་ལུང་བར་མི་རིགས་གངས་ཉུང་ཅན་ཞིག་དང་། རིམ་གསུམ་གཉིས་པ་ཞིག་
བཟོས་པར་བརྟེན་ངོས་ཀྱི་ལུང་བའི་ནང་རྩ་བའི་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་བརྟེན་པ་རེད། བོད་མི་
ཆོར་འདིགས་སྐྱལ་དང་། བཅའ་གཞོན་ཚབས་ཆེ་བྱས་པར་བརྟེན་གནས་ཚུལ་
འགས་སྐྱེའི་ཕྱོགས་སུ་འཕེལ་ཤུགས་ཆེ་རུ་སོང་སྟེ། འབར་ལ་ཁད་བའི་གནས་ཚུལ་
དེའི་ནང་དག་སྡོད་ཀྱི་ཐལ་བེད་ཡོང་རྒྱུར་ངོས་ལ་སེམས་འཚབ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་
དག་འགོག་སྐྱོད་ངོས་ནས་ཐབས་ཤེས་ཅི་ཡོད་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

ཆེ་བོད་ཏུ་གཟིགས་སྐྱོར་དང་། གལ་ཆེའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས།

གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་བསམ་ཞིབ་ཀྱིས་གང་མཚོགས་བོད་ནང་ལྷ་སྐྱོར་ཞིག་
ལ་འགྲོ་སྐབ་བའི་བསམ་སྐྱོར་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷ་སྐྱོར་བྱེད་པར་ངོས་ལ་རྒྱ་
མཚན་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། ངང་ཉིད་ས་གནས་ས་ཐོག་ཏུ་བོད་མི་དང་ཐད་ཀར་
འགྲེལ་གཏུགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་སྐབ་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན།
ངོས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་པར་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མིའི་འགོ་བློར་ཆོས་བོད་མིའི་བསམ་
འདུན་ངོ་མ་ཤེས་རྟོགས་སྐབ་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་རེ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ལྷ་སྐྱོར་དེའི་
སྐབས་གནས་ཚུལ་མཐོང་བ་དང་། སོ་སོའི་གོ་རྟོགས་རྣམས་གསལ་བསྐྱབས་བྱེད་
སྐབ་བའི་ཆེད་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བློར་བགྲེས་བ་རྣམས་པ་དང་། གསུང་འགོད་བ་ཐེ་བས་
ཕྱི་རྒྱལ་ཀྱི་རྟོག་ཞིབ་བ་ཆོ་བཅས་ངོས་དང་མཉམ་ཏུ་ཡོང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

གཉིས་པ་ནི། རོས་ནས་རོས་ཀྱི་མི་མང་ཚོར་འབྲུག་ཚུད་ཀྱི་འགྲོ་ལམ་ཡང་དག་
པ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་འདི་མི་འདོད་རྒྱུའི་འདོད་སྐྱུལ་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱལ་རྒྱ་དེ་ཡིན།
རོས་ནས་རང་གི་མི་མང་ཚོར་སྐྱད་ཆ་ཤོད་སྲུབ་ན་ཞི་བའི་ལམ་བརྒྱུད་ནས་དཀའ་
རྒྱུ་མེད་ཐབས་ལ་གཤམ་ཆེའི་རྒྱས་པ་བོན་སྲིད་ལ། མ་སྐྱེན་འགྲིག་གོ་རྟོགས་སྲེལ་
བའི་གོ་སྐབས་གསར་བ་ཞིག་ཀྱང་འབྱུང་སྲིད།

ལྷ་སྐོར་དེ་བྱེད་པར་བོད་མི་ཚོར་རོས་དང་སྲུག་འབྲུག་བྱེད་ཚོགས་བཞེས་ཀྱི་
ཁོང་ཚོས་རང་དབང་གི་སྐོར་སྐྱད་ཆ་བཤམ་པར་རྗེས་སུ་ཁོང་ཚོར་འཕོན་ལན་གྱི་
འཛིགས་སྤང་མེད་པའི་ཆ་རྒྱུན་རེས་པར་ཡོད་དགོས། རོས་ལ་ཆ་མཚོན་ན་འང་རང་
ཉིད་ས་གནས་གང་ཏུ་སྐྱོད་འདོད་ཡོད་པ་དང་། བོད་མི་སུ་འབྲུག་ཞིག་དང་སྲུག་འབྲུག་
བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་དེར་འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་པའི་རང་དབང་རེས་པར་དགོས་པ་ཡིན།
དེའི་སྐབས་རོས་དང་མཉམ་ཏུ་ཡོང་འདོད་ཡོད་པའི་རོས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་མང་པོ་དེ་
ཚོར་ཡང་བཀག་འགོག་མེད་པར་དེ་ལྟར་བྱེད་ཚོགས་པའི་རང་དབང་དགོས་པ་དང་།
གྲུ་ཡངས་བསམ་ཤེས་ཀྱི་སྐོར་སྐྱེད་ཀྱི་ལས་ལྗོངས་འགོད་པ་ཚོར་ཡང་དཔལ་ལྷ་བྱུའི་
སྐོད་བཟང་གི་རྣམ་འགྲུར་འཛིན་དགོས།

ལོ་བཅུ་གྲགས་མང་པོའི་རིང་གནས་པའི་བོད་དང་རྒྱ་ནག་དབང་གྱི་འབྲུག་ཚོད་
ཐག་གཅོད་ཡོང་བའི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་བའི་རྗེས་སུ་གྲགས་ལྗོངས་མེས་མས་ལ་
བཞག་སྟེ་ད་ཆ་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་རོས་ཀྱི་འབད་བཙོན་གསར་བ་འདི་ལ་
བཟང་སྲོགས་ཀྱི་ལན་འདེབས་བྱ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད། ཁོང་ཚོས་མི་མང་གི་དབྱུད་ཞིབ་
བཟོད་སྲུབ་པ་དང་། འཕྲོ་འགྲུར་རེ་འཚོལ་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་འདོད་སྟོ་

ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་མང་དང་། ཁྲིམ་མཆོས་ཁག་ལ་དེ། འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་
གཞན་དག་བཅས་དང་མཉམ་ལས་བྱེད་པའི་རེ་བ་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཞི་ནས་
འགོ་བ་མིའི་གངས་འཕོང་གི་བཞི་ཆ་གཅིག་ཟེན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་རྙིང་ཁུངས་འདིས་
འཛམ་གླིང་གི་ཁྲིམ་ཚང་ཆེན་པོའི་ནང་འོས་ཤིང་འཚམ་པའི་རང་ཉིད་ཀྱི་གོ་གནས་
འཛིན་ཐུབ། འདི་ནི་སྤྱིང་རྗེ་གཞི་རྩར་བཟུང་སྟེ་ཞི་བདེར་གནས་ཤིང་། དག་པོ་མེད་
པ་དང་། བདེ་སྲིད་ཀྱིས་ཁུབ་པའི་འཛམ་གླིང་ཞིག་བསྐྱུན་རྒྱུའི་ནང་པའི་ལྷ་ཚུལ་དང་
ཡང་མ་ཐུན་པ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྟུང་། །།

གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་སྟེང་ལ་བཅངས་ནས་ཚང་མས་རྩུང་ཐག་གེད་དགོས་
པའི་སྐོར། ད་ལྟ་བཞུག་སྟོན་དང་། ཚོགས་གཙོ་གཉིས་ནས་ཞིབ་སྒྲིག་ཐག་ཚུངས་
བྱུང་སོང་། དེ་ལ་ངས་བསྐྱར་སྟོན་ཞུ་དགོས་མི་འདུག །

ད་ལྟ་འདིར་བསམ་སྟོན་འདི་འདྲ་ཞིག་འཁོར་བྱུང་། འདས་པའི་མི་ལོ་ ༣༥ ཙམ་གྱི་
རིང་ལ་ང་རང་ཚོ་ཚང་མས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཞེས་ཅུ་ཆེར་བཟུང་བ་དང་། འདི་མི་
ཉམས་ཡུན་གནས་ཡོང་བའམ་ལ་འབད་བཅོམ་བྱས་པ་རེད། ད་ཆ་ལོ་དེ་ཙམ་ཕྱིན་
པའི་རིང་ལ་བསམ་སྟོན་གཏོང་སྐབས། དེ་སྒྲིག་འགོ་སྟོན་ང་རང་ཚོ་བོད་མིའི་ནང་ལའང་
འགའ་ཞིག་སོ་སོའི་སེམས་ལ་ཞུ་བ་སྐྱེ་བ་དང་། བོད་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ངོ་གཞོང་
བའི་རྣམ་པ་དང་། ཉམས་དམའ་བའི་བསམ་ཚུལ་དེ་འདྲ་བྱུང་ཡོད། འགའ་མི་འདུག །
ད་ཆ་དུས་ཡུན་གང་འཚམ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་ལ། བོད་ཀྱི་མི་རབས་ནས་མི་རབས་
རིམ་བརྒྱུད་ལ་ང་ཚོའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གིས་རྒྱུན་པས་མི་ཆེད་འགོ་སྐྱོངས་
གོམས་གཤེས་ཆ་ཚང་བ་ཡོད་པ་འདི་དེང་སང་འཛེས་བྱ་སྲིད་འདིའི་སྐྱེད་ལ་སྟོགས་
གང་ས་ནས་རིན་ཐང་ཆེ་རུ་འགོ་བཞེས་པ་གསལ་པོ་རེད།

ཁ་དམར་པོའི་སྣ་བ་དང་། ཁྱི་ཁར་རུས་བཟུང་།

སྟོགས་གཅིག་ནས་བོད་པ་རྣམས་རྒྱ་མིའི་བཅོམ་འོག་ལ་ཚུད་ནས་ད་པན་མི་
ལོ་སྟམ་ཅུ་བཞུག་པ་ཕྱིན་པ་དང་། ལྷག་བར་དུ་ཡང་༡༩༥༥ ། ༡༩༥༦ ནས་བཟུང་
རྒྱ་མིས་ཕྱིའི་མཛེས་ཚོལ་གྱི་རྣམ་པའི་གདོང་རིས་དེ་བསྐྱར་ནས་དྲག་འཁྲུགས་ཀྱིས་
དབང་སྐྱུར་གྱི་དུ་ལྟོ་འབད་བཅོམ་བྱས་པ་རེད། དེ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཤེས་གང་

ཡོང་བྱས་ཀྱང་། ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་ལ་བོད་མི་ས་ཡ་འུག་གི་ནང་ནས་ཁྲི་ཤེ་བྱང་ལྟ་
བུ་རྒྱ་མིར་དགའ་ཞེན་ཡོད་ན་ལས། དེ་མིན་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་མིར་སློ་ལོག་ནས་
བསྐྱད་ཡོད། དེ་འདྲའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་མཁེགས་པོ་ཡོང་བའི་གནད་དོན་ཆེ་ཤོས་
དེ་རྒྱ་ཆེན་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་འཐབ་
ཚོད་ཀྱི་རྩ་བའི་རྒྱ་བ་རྟེན་ལ་རྒྱ་ཆེན་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་བྱས་ཤུགས་
ཆེན་པོ་བཏོན་ཡོད། བོད་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཆོད་ནང་ནས་སློག་ལ་བོད་པ་
འདི་ཆོ་ལྷན་མཚར་ཞིག་འདུག ། མི་དེ་ཆོ་གཞུང་བྱང་པོ་དང་། སེམས་བཟང་པོ་
འདུག་ཅེས་བརྗོད་མཁན་ཡོད།

ད་ལྟ་བོད་ནང་ལ་དབང་བསྐྱུར་བྱེད་མཁན་གྱི་རྒྱ་མི་ཆོས་དམར་པོའི་ལྷ་བ་
འཛིན་གྱི་ཡོད། དམར་པོའི་ལྷ་བ་དེ་ཕྱི་ལོ་༡༩༡༡ལོར་འགོ་རྒྱགས་ཤིང་། ད་ཆ་ཕྱི་
ལོ་༡༩༩༡ལོར་སླེབས་སྐབས་དམར་པོའི་ལྷ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྲིད་དབང་བཅན་
ཤུགས་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་འཛིན་མཁན་ལྷ་བ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དམར་པོའི་རྒྱ་བ་ཁབ་མང་
ཆེ་བའི་ནང་ལ་བསྐྱུར་བཅོས་ཆ་ཚང་བྱིན་ཡོད། རྒྱ་མི་གཅིག་ལྟས་ཁྲི་ཁར་བྱས་
བཟུང་བྱས་ནས་བསྐྱད་ཡོད། འདིའི་ཐད་རྒྱ་ཆེན་དབྱེད་བསྐྱུར་ཞིག་བྱས་ན་རྒྱ་ཆོ་
བོད་ཀྱི་ལྷན་བ་ས་རྒྱ་ཆེ་ལ་མི་འབོར་ཉུང་བ། དེ་འདྲའི་བབས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་གོ་མས་གཤིས་ཤིག་ཡོད་ཀྱང་རྩ་བ་ནང་པའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་
ཡོད།

ནང་ཆོས་འདི་གནས་བཟན་སྟེ་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། མི་ལོ་༢༥༠༠ལྷག་ཙམ་
ཕྱིན་ཟིན་ཅིང་། དེའི་རིང་ལ་དུས་ཚོད་འགྱུར་བ་མང་པོ་བྱིན་ཡོད་ཀྱང་། བོད་པ་

སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་འདིར་དུས་ད་ལྟའང་བསྐྱུར་བཙོས་གཏོང་དགོས་པ་དང་།
ལྷན་པ་རྒྱལ་དགོས་པ་རྩ་བ་ནས་མེད། ཚོས་ལུགས་སྦྱི་དང་། ལྷག་པར་ནང་པ་
སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ལ་སྦྱོན་དང་། ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
གཏོར་བའི་ག་གཏོར་མཁན་དམར་པོའི་ལྷ་བ་སྲིད་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་སྦྱིག་
འཇུགས་ཀྱི་གནས་སྐྱེས་དེ་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་བ་འདིའི་ནང་ལ་སྦྱེས་པ་རེད། དུས་
རབས་ཉི་ཤུ་བ་འདི་གའི་ནང་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། གསོན་པའི་རིང་ལའང་རལ་བ་ལྷན་
པས་མ་ཁེབས་པ་ལྷར་སྦྱོན་མ་རང་བརྒྱབ་ནས་སྡོད་དགོས་པ་ཞིག་ལྷུང་ཡོད།

གཤམ་དང་པའི་ཚོས་རིག་དང་། བོད་མིའི་འཚོ་གནས་ཀྱི་གཞི་རྒྱུན།

ང་རང་ཚོ་བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་འབྲེལ་ནས་བཤད་ན། བང་པ་
སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་འདི་ང་རང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་འཚོ་ཞིང་
གནས་ཐུབ་པའི་སྐར་གཞི་ལྷ་བུ་ཆགས་འདུག ། ང་ཚོར་དབང་བསྐྱུར་བྱེད་མཁན་
ཀྱིས་དམར་པོའི་ལྷ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་འབྲེར་ནས་གསར་བརྗེ་བྱེད་དགོས་ཞེས་
ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། བསྐྱུར་བ་ཡིན་ན། ང་ཚོའི་རྣམ་པ་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དང་། བ་རོལ་
པོའི་རྣམ་པ་སྦྱུང་མ་ཟད་ཀྱི་མར་མེ་ནང་བཞེན་ཆགས་ཡོད་པ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་
ཐག་ཚོད་པ་རེད།

ཆེ་ས་ནས་བཤད་ན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལན་ས་ལྷ་རུ་སྦུའི་ནང་ལ་ཐེངས་ཁ་ཤས་
སླེབས་པ་རེད། ཉེ་ཆར་ལོ་འདིའི་ནང་ལ་ཡང་སྐྱུར་ས་ལུས་དེ་གའི་ནང་པའི་ཚོས་
བྱེད་པ་ཡོད་སའི་རིགས་ཁ་ཤས་ལ་བྱིན་བ་ཡིན། མོ་སི་ཁོ་ཡི་གནས་ཚུལ་འགྲུར་བ་

བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་འདྲེས་པ་པ་རེད། གང་ལྟར་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ། གསར་
བརྗེ་བྱས་ནས་ལོ་ཡུན་དེའི་རིང་ལ་ཁྱོད་ལུན་ཆེ་ཤོས་དེ་ཚོས་སློབ་གསུངས་དང་འབྲེལ་
བའི་ཡ་རབས་སློབ་བཟང་གི་ཤོ་མས་གཤིས་བརྒྱགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཁྱོད་ལུན་
ཆེ་ཤོས་དང་། འཁྱོད་པ་ཆེ་ཤོས་སུ་བྱས་ནས་པངས་སྐྱུང་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཞིག་
སྟུག་བྱུང་། གང་ལྟར་བྱས་པ་བསྐྱུང་སྐབས་ནང་ཚོས་ཀྱི་བྱས་པ་ལྷགས་ཆེ་བ་ཡོད་
པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་རེད།

དེ་ནས་བྱུང་སློབ་སྦྱོང་གི་ཁྲིམས་ཚུལ་ཚོའི་ནང་ལ་མཚོན་ན་སྤྱི་དངོས་པོ་ཡང་རྒྱས་
ཕྱིན་ནས་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེ་མིན་རྣམ་གཤེད་ཁོ་ནས་དུས་འདས་ནས་སྔོན་གྱི་
ཡོད། འཛིགས་ན་སྐྱབས་ཟེར་བ་ལྟར་དམིགས་བསལ་དཀའ་ངལ་འབྲུང་སྐབས་
ཚོས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོལ་འཁོར་གྱི་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱི་བམས་ནས་ཡོད་
པའི་ཚོས་སློབ་གསུངས་ལ་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ནང་ལ་དོ་སྣང་ཚུང་དུ་ཕྱིན་ན་ཡང་།
བར་ལམ་ནས་ཚོས་སློབ་གསུངས་ཚང་མའི་ཐོག་ལ་འཇུག་བ་འགྲོ་གི་ཡོད་བཟོ་འདུག །
དེའི་ནང་ནས་སྤྱིར་ཤར་སློབ་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སློབ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ། དེའི་ནང་
ཚན་བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་ཇི་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ང་རང་ཚོས་
ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཞེས་ཅུ་བ་ཆེན་པོར་འཛིན་པ་འདིས་ཕྱིན་ཆད་མི་རིགས་ཡང་
རྒྱས་འགྲོ་བྱུང་། འཛམ་གླིང་འདིའི་སྐྱུང་ལ་མིག་དཔེ་སྟོན་ལོས་པའི་མི་རིགས་
ཤིག་ཆགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་། ལུས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད་འདུག །

ང་རང་ཚོའི་གཉེན་གྱི་སློབ་གསུངས་བལྟས་ན་འདྲེས་པོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་འདི་ཅུ་བ་
ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། ང་རང་ཚོའི་དགྲ་བོའི་སློབ་གསུངས་བལྟས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་རིག་
གཞུང་འདི་ཅུ་བ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག ། ད་ལྟ་བར་ལོ་མང་དེ་ཅུ་མ་རིང་ང་རང་

ཚོས་ཐོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་གཅེས་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་བཤད་དེ་འབད་
བཙོན་བྱས་པ་དེ་ལོར་མི་འདུག་བསམ་གྱི་ཡོད། ང་ཚོས་རང་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་
གཞུང་ལ་སླེན་པའི་ཞེན་ཁོག་དང་། ཞེ་སྤྲུགས་སུ་བྱས་པ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་
མཚན་ལྡན་པའི་སློབ་ས་ཞེན་དང་། གཅེས་སྤྱོད་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་ང་རང་ཚོ་
ཐོད་མི་རིགས་ཚོས་ཞུམ་པ་སྤངས་ཏེ་སློབ་ས་པ་བྱ་འོས་པ་ཞིག་ཡིན།

དེ་སྔ་པན་ང་ཚོར་དེར་དུས་ཀྱི་ཞེས་ཡོན་གསར་པའི་རིགས་སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་
སྤྱོད་མ་བྱུང་བ་ལས། དེ་མིན་བསམ་སློབ་ཆ་ནས་ཉིན་རེ་ཉིན་རེའི་འཚོ་བའི་ཀྱན་
སྦྱོང་དང་། གཤེས་ཀ་སོགས་གང་ཐད་ནས་ང་རང་ཚོ་ཐོད་མི་རིགས་ལ་མི་གཞན་
ཀྱི་མིག་དཔེ་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ང་ཚོས་ངོས་འཛིན་བྱས་ནས། སོ་སོ་ཐོད་
རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་ལ་སློབ་ས་པ་དང་། སློབ་སྦྱོར་པ་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག །
ལྷག་པ་ལྷ་ཚྭ་གས་དང་སླེན་པའི་སློབ་ས་པ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་སློབ་ས་
པ་དེ་གང་ཅིའི་ཆ་ནས་ཡང་རྒྱས་འགྲོ་བའི་གཞི་མ་ཡིན། ཞུམ་པས་ཚོས་འཇིག་རྟེན་
གང་གི་ཡང་ཐོངས་པ་སེལ་མི་ཐུབ། དེ་ལྟར་ན། ང་རང་ཚོས་ལས་དོན་གང་ཅིའི་ཐོག་
ལ་སློབ་སྤྲུགས་ལྡན་པའི་སློབ་ས་འབད་བཙོན་བྱ་རྒྱུ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་འདུག ། དེ་ཚང་
མའི་སེམས་ལ་བཞག་ན་བསམ་པ་འདྲ་བྱུང་། དེ་མིན་ལྷ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། ཚང་
མར་བཟ་ཤེས་བདེ་ལེགས་ཡོད། ཅེས་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ། །།

ཐོག་མར་འཆར་གཞི་བཞིང་སྐབས་ངོ་དག་བྱས་ནས་བཅུ་གསུམ་པ་ཞིག་རེད། དེ་ནས་
རིམ་བས་རིམ་བས་སློབ་སློང་གེད་མཁན་ལུ་མཐུད་ནས་ཡོང་བར་བརྟེན་འབྲེལ་
སེལ་གྱ་སྒྲིག་ཞིག་གིས་མི་འགྲིགས་པར་ཡུན་རིང་པོའི་འཆར་གཞི་བཞིང་ན་མ་
གཏོགས་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོང་སྐབས། འདིར་གཞི་ནས་སློབ་གྲ་
རྒྱལ་རྒྱའི་འཆར་གཞི་བཞིང་བ་རེད།

ད་ཆ་ལས་བརྒྱུ་མས་ནང་གསལ་བཞིན། སལ་ཆེར་སྡེ་ཆེན་ལྷ་བྱ་གཉིས་ཡོད།
རྒྱུར་པོད་ནས་ཡོང་མཁན་ནང་རིགས་གཅིག་གཞི་རྩའི་པོད་ཡིག་སློབ་སློང་གནས་
ཚད་དང་། རྒྱ་ཡིག་གི་གནས་ཚུལ་ཡག་ཐག་ཚོད་ཡོད་པ། ད་ལྟོ་རིའི་སྐད་གཙོ་
པོར་གྲུང་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་སློང་གེད་རྒྱ་དམིགས་ཡུལ་འཛིན་མཁན་
ཚོ་ཁག་ཅིག་ཡོད། དེ་ནས་ཤེས་ཚད་ཀྱི་གཞི་རྩ་ཡག་པོ་ཡོད་སྐབས་ལུ་མཐུད་
ནས་སློབ་སློང་དམིགས་བཀའ་སློང་སྐབ་ན་ཕྱིན་ཚད་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ནས་སྤྱི་
སྡེར་གང་ལ་ཡང་བལྟ་བཅོ་འཛོག་བཅོ་ཡོང་སྐབ་པའི་རེ་བ་ཡོད་པ་ཁག་ཅིག་ཡོད།
ཚོ་ཁག་གཞན་དེ་པོད་ནང་སློབ་སློང་རིམ་བཞིན་ཚང་བ་མ་ཐོབ་མཁན་ཡིན་པས་དེ་
དག་གཞི་ནས་སློབ་སློང་སྐོ་གང་ས་ནས་བྱེད་དགོས་པ་དེ་གསལ་པོར་ཆེར་འཛོམ་ཆེ་
བ་ཡོད། པོད་ནང་མ་ཐོ་རིམ་གྱི་སློབ་སློང་བྱས་པ་དང་། ཁ་གསུམ་རྒྱ་ནག་ལ་སློབ་སློང་
བྱེད་སློང་བ་དེ་རིགས་ཁ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་གསུམ་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ལམ་སེང་གཏོང་
རྒྱ་དང་། ཡང་རྒྱ་གར་སློབ་གྲ་ཆེ་ཁག་ལ་ལམ་སེང་གཏོང་རྒྱར་ཉ་ཅང་ཁག་པོ་ཡོད།
ཐོག་མར་སྐད་བརྗེ་མ་འཛོད་པ་དང་གཅིག་སྐད་བརྗེ་འཛོད་ནའང་ལམ་སེང་འགྲོ་ཚོག་
བརྟེན་ཚོག་ཡོང་ཐབས་མེད།

མཚོ་རིམ་གྱི་སློབ་སྦྱོང་གང་ལ་གང་འཚམ་ཡོད་པ། རེ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་
 བྲམ་ལ་སློབ་སྦྱོང་སྦྲམ་དག་སྦྱོང་རྒྱུའི་སྡེ་ཚོན་ཞིག་སྟེ་དགོས་ཀྱི་མེད་དམ་བསམ་པ་
 བྱེད་ལྟར། དམངས་མ་རྣམས་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་མ་སྐྱབ་པའི་
 ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་རྒྱ་དང། རིམ་བས་རིམ་བས་ལག་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རང་
 ཉིད་ཀྱི་མདུན་ལམ་འཚོམ་རྒྱུའི་ཆ་རྒྱུན་སྦྲམ་དགོས། རོ་དག་འབྲམ་སེལ་གྱི་གསོག་
 སྐྱར་སློབ་བྲམ་ལྟ་ཞིག་ཏུ་ཚང་མ་ཉ་ཉུང་མཉམ་བསྐྱེས་ལྟ་བུ་བྱས་ན་མཚོ་རིམ་སློབ་
 མ་སྦྱི་བྱིངས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྲུབ་མཁན་ཉུང་ཤས་ཡོད་པ་དག་གི་དུས་ཚོད་ཚུད་
 རོས་དང། འདོད་པ་ཡང་མ་ཚིམས་པ་ལྟ་བུའི་འབྲམ་ཤོར་འགྲོ་ཉེན་ཡོད། ད་ཆ་ང་
 ཚོས་ཉན་ཉན་དབྱེ་འབྱེད་ཅིག་བཏང། སློབ་སྦྱོང་མ་སྲུབ་པའི་རིགས་སོ་སོ་རང་ས་
 བས་གནས་མ་སྲུབ་པ་ལས། གཞན་དག་གཅིག་གིས་ཐོབ་ཐང་འབྲོག་པ་ལྟ་བུ་ཅ་བ་
 ཉིད་ནས་མིན། བོད་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མ་ཡུང་བར་སླེབས་པ་འདི་
 དག་གི་བྲམ་གྱི་ལན་ཅ་རྒྱ་མིར་སྲུག་པ་ལས། སུ་གཅིག་ལ་ཁག་བཞག་ས་མེད།

ཁོ་ཤེས་ཡོན་ལ་འབད་བཞུག་དང། རྩིག་ཁྱིམ་ལ་བཞུག་དང།

གཞན་ཡང་བྱེད་རང་ཚོ་ཁ་ཤས་དང་རང་ཚོ་སྐྱད་ཆ་བྱུང། བོད་ནས་ཚུར་ཡོང་
 མཁན་ཚོ་ལ་རང་ཚོས་དམིགས་བསམ་གྱི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཞིག་འོག་ནས་བྲམ་སྦྱིག་
 བྱས་པ་འདི་སྦྲམ་དག་པོ་ཞིག་མ་ཆགས་པའི་སྐབས་ལ་བོད་ནས་ཡོང་མཁན་རིགས་
 གཅིག་གིས་སྦྱིར་སློབ་བྱུང་འགྲོ་མི་དགོས་པ་ཞིག་གནང་རོགས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་
 འདུག ། ཉ་ལམ་འདིར་མི་ཆ་མེ་ཚོ་མེ་ཚོ་འགྲོ་ས་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས། དོས་གནས་

སྟོབ་སྟོང་གེད་ཐུབ་མཁན་གྱི་མིའི་སྟོབ་སྟོང་གེད་ས་གཅིག་ལ་འོས་འདོན་གེད་གྱི་
མི་འདུག ། དེས་ན་སྟོབ་དག་སོ་ཞིག་དང། མིག་དཔེ་འོས་པ་ཞིག་བྱང་རོགས་བྱས་
ན་བསམས་ནས་ང་ཚོས་འདིར་འགོ་སོང་བཏང། རོགས་རམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་
འཕོད་སྐྱལ་བྱས། འཕྲིན་མང་སོ་ཞིག་ནས་ཐབས་ཤེས་ཡོད་ཀྱི་ཅལ་སྐྱབ་བྱས་ནས་
ད་ཆ་བྱུང་འབྲས་ཐོན་པ་དང་སན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་བྱང་ཡོད།

ལྷན་གྱི་མཁན་ཚོའི་ངོས་ནས་ཡིན་ནའང་ཉུང་ཐག་གེད་གྱི་ཡོད་ལ། གཙོ་
བོད་ལྟ་སྟོབ་སྐྱབ་ཚོའི་ངོས་ནས་ཚང་མས་ང་རང་ཚོ་བོད་སྐྱི་པའི་མཚན་ལར་
བསམ་གཞིགས་དང། སོ་སོ་སྐྱེར་སོ་སོའི་ངོས་ནས་བོད་ནང་དཀའ་ངལ་དེ་འབྲ་
ཞིག་བྱངས་པའི་འོག་ནས་ཚུར་རང་དབང་གི་ལུང་པར་སྐྱབས། སྐྱབས་པ་ཅམ་དུ་མ་
ཟད་སོ་སོའི་མི་ཚོའི་མདུན་ལམ་ནང་སོ་སོའི་རྒྱས་པ་དང་འཚམ་པའི་སྟོབ་སྟོང་གེད་
སའི་གོ་སྐྱབས་ཡོད་པ་འདི་ཉི་མ་གཅིག་ཡིན་ནའང་ཚུད་ཐོས་མ་བཏང་བར་སྟོབ་
སྟོང་གེད་ཀྱི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་ནས་སྐྱིག་ལམ་ཀུན་སྟོད་ཀྱང་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་འདུག ། བོད་ནང་ལ་
གཞོན་སྐྱེས་མང་སོ་ཞིག་གིས་ཆང་རག་ཚོད་མེད་འཕྲང་བ་དང། ཅེད་མོ་ཅེས་པ་
སོགས་བག་ཡངས་ཀྱིས་མི་ཚོར་འཕྲས་ཤོར་གྱི་གནས་ཚུལ་གཅིག་ཆགས། དེ་འབྲ་
ཞིག་གི་འོག་ནས་འདི་ཕྱོགས་ཚུར་སྐྱབས་མཁན་གྱི་ནང་ད་དུང་བོད་གྱི་གོམས་
གཤེས་ངན་པ་ལངས་ཤོར་ལྟ་བུའི་སྟོད་ཡངས་ཡོང་མི་སྲིད་པ་མིན་པས་ཆང་མས་
གཟབ་གཟབ་གེད་དགོས་ཀྱི་འདུག ། འགོ་སྟོད་དེ་སྐྱབས་ལ་སྐྱིར་སྟོབ་སྐྱབ་གིས་
རྒྱག་རེས་རྒྱག་གི་འདུག་ཅེས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐབས་སྟོ་བོདེ་འབྲ་བྱང་ཡོད། རིམ་

བས་རིམ་བས་ཐུན་བྱ་བྱ་ཏུ་སྤྱིན་ཡོད། ད་དུང་ཚང་མས་རྒྱན་གྱི་སྤྱིག་ལམ་ཀུན་
སྤྱོད་ཐོག་ལ་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས།

གཤམ་ཚུལ་ཉེ་བའི་རང་དབང་དང་། དེ་བསྐྱུན་འབད་ཐབས།

དེ་ནས་ང་རང་ཚོ་བོད་སྤྱི་བའི་དོན་དག་ལ་ཆ་བཞག་ན། དངོས་གནས་ལོ་རེ་
ནས་ལོ་རེ་མི་སྡེ་དཔར་ཏུ་ཅང་གི་འགྲུང་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་འགྲོ་གི་ཡོད། གཙོ་ཆེ་ཤོས་
འཛེམ་བུ་སྤྱིད་སྤྱི་ཡོངས་ལ་ཏུ་ལས་བའི་འགྲུང་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་འགྲོ་བཞིན་པ་ཚང་
མས་ཤེས་གསལ་ཡིད། རྒྱ་ནག་ནང་གི་འགྲུང་བའི་གནས་སྣངས། བོད་ནང་གི་རྒྱ་
ཆེའི་མི་མང་ཚོས་དངོས་གནས་དྲང་གནས་སེམས་ཤུགས་འགྲུང་བ་མེད་པར་
བསྐྱད་བའི་གནས་ཚུལ་སོགས་སྤྱོད་མང་པོ་ཞིག་ལ་བསྐྱས་ན་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་
བྱུང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་འབྲད་བའི་འོག་ནས་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་བའི་
དུས་ཚོད་འཆར་ལ་ཉེ་བར་སྐྱབས་ཡོད།

ང་རང་ཚོ་ལ་ད་ལྟ་ཐན་ཆད་རྒྱ་མིས་འཛེམ་བསྐྱས་རྒྱག་སར་འཛེམ་བསྐྱས་
བརྒྱབ། མགོ་སྐོར་གཏོང་སར་མགོ་སྐོར་བཏང་། དུག་གོན་བྱེད་སར་དག་གོན་
བྱས། ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱ་རྒྱལ་སྤྱི་གིས་བོད་མིའི་སྤོ་འགྲུང་བའི་ཐབས་ཤེས་རབ་
དང་རིམ་བཤོ་བསྐྱད་ནས་བྱས་པ་དེ་དག་ཅ་བ་ནས་ཐམ་ཉེས་སྤྱིན་པ་ཡིད། ཅ་བའི་
ཆ་རྒྱུན་ང་རང་ཚོའི་མི་མང་གི་སེམས་ཤུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། བོད་ནང་
ལ་ཡོད་བའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་སེམས་ཤུགས་དངོས་གནས་བསྐྱུགས་པར་འོས་པ་
ཞིག་ཡོད་པ་འདི་ད་ཆ་འཛེམ་བུ་སྤྱིད་གང་ས་གང་ནས་ཤེས་རྟོགས་སྤུང་བ་ཆགས་

ཡོད། ཚང་མ་སེམས་སྐྱིད་པོ་བྱས། ཉུང་ཐག་བྱེད་དགོས།

དེ་ནས་བྱེད་རང་ཚོ་པོད་ལ་སྟོན་དུས་རྒྱ་མིས་གདུག་རྩལ་གཏོང་སྟངས་དེ་ཉིད་
རེ་བཞིན་མཐོང་བ་དང་། བཞུགས་གཏོང་མཁན་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་རེད། འདི་ནས་ཚུར་
རང་དབང་ལུང་པར་སྐྱེ་བས་རྗེས་དེ་འདྲའི་ཇ་བྲག་གི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་མེད་
སྟབས་བསམ་སྐྱོའི་རར་ཤ་ལྟ་བུ་དེ་ལྷོ་བ་ཇི་སོང་གི་ག་ལེ་ག་ལེར་བཞུགས་འགོ་རྒྱུའི་
ཉེན་ཁ་ཡོད་པས་སྟོན་གཡེངས་བྱེད་མི་རུང་། བྱེད་རང་ཚོ་མང་ཆེ་བ་པོད་ནས་སྐྱི་
པའི་དོན་དག་ལ་སེམས་སྤྲུགས་འབྲེར་ནས་སྐྱེ་བས་པར་བརྟེན་ཉིད་མ་དང་པོའི་
སེམས་སྤྲུགས་དམ་བཅའ་གང་འདྲ་བཞག་ཡོད་པ་དེ་སྲུ་མ་ཐུད་ནས་འཛིན་རྒྱ་གཡེང་
ཆེན་པོ་ཡིན། ད་ལྟ་བཙོན་པ་བཞིན་འཛམ་གླིང་སྐྱི་ཡོངས་ལ་འགྱུར་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་
ཕྱིན་ནས་རང་ཚོ་ལ་རེ་བ་ཡོད་པའི་དུས་སྲུ་སྐྱེ་བས་སྐྱབས་ཚང་མས་སྲུང་བཞིན་དུ་
ཉུང་ཐག་བྱེད་དགོས།

ང་ཉི་མ་འོངས་པའི་པོད་གསར་དང་། བྱེད་ལྷགས་ཀྱི་གོ་ཏེམ།

ང་རང་ཚོའི་རང་དབང་སོན་པའི་མཚམས་ལ་མ་འོངས་པའི་པོད་དེ་གང་འདྲ་
ཞིག་བྱེད་ཀྱི་རེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉ་ཅང་གཡེང་བཞག་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། རོས་རང་
འདི་སྟར་བཞུགས་ཀྱི་འདུག་ལ། ད་ལྟ་བར་དུ་གཞན་ལའང་དེ་བཞིན་མོད་ཀྱི་ཡོད། ང་
ཚོས་རང་དབང་རྩོད་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་འདི་དཀའ་ངལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་
པ་དང་། རང་དབང་རྒྱུང་བའི་མཚམས་ལའང་སྲུ་མ་ཐུད་ནས་དཀའ་ངལ་རྣམས་གངས་
མང་པོ་ཞིག་ཡོང་སྲིད་པ་རེད། དཔེར་ན་ཨ་རྗེ་རི་ཀ་ལ་སོགས་པ། ལུང་བ་མང་པོ་

ཞིག་སྒྲུབ་བྱུང་ཕྱིགས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་སྒྱུར་དང་། མི་སེར་སྤེལ་ལུལ་འོག་སྤོང་
མཁམ། མཐའ་ལ་རང་དབང་རང་བཅོན་ཐོབ་པའི་སྐབས་ལ་རྣམ་པ་གསར་པའི་དཀའ་
ངལ་མང་པོ་ཞིག་འཕྲད་པ་ང་ཚོའི་མཐོང་ཚོས་ལ་ཡོད་པ་འདི་ལྟར་རེད།

ང་རང་ཚོ་བོད་ལ་ཡང་སྤྱིན་ཆད་རང་དབང་སོན་པའི་མཚམས་ལ་དཀའ་ངལ་
རྣམས་གངས་མང་པོ་ཞིག་ཉན་ཉན་ཡོང་སྲིད་པ་ཞིག་ལས། རྒྱ་མི་ལོག་པའི་ཉིན་མོ་དེ་
ནས་ང་རང་ཚོ་ཚང་མ་ད་འགྲིགས་སོང་ཞེས་བརྗོད་དེ་ཞེ་སྟོན་དུ་སྤོང་རྒྱ་ཡོང་བབས་
མེད། དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་འཕྲད་སྲིད་པར་བརྟེན། གཙོ་ཆེ་ཤོས་བོད་ནང་ལ་ཡོད་
པའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་གཞོན་སྐྱེས་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་ལ་དོ་
སྲུང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ངོས་ནས་ཉལ་ཏུ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་བཞིན་རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་འབྲེམ་མིན་གྱི་ནང་དུ་ལས་ཀ་བྱས་ཏེ་སྤོང་མཁམ་
རྣམས་ཀྱིས་ལས་རིགས་སྣ་ཚོགས་ནང་ལ་ཉམས་སྲུང་གསོག་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་
འདུག། ང་རང་ཚོ་བཅོན་བྱོལ་དུ་ཡོད་པའི་ངོས་ནས་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། གང་ལྟར་
རང་དབང་བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་བོད་ལ་ལོག་ཚོག་ཚོག་དང་། ལོག་ནས་བས་ཚོག་
འཕྲུང་ཚོག་ཡོད་བསམས་ནས་བསྐྱེད་ན་མི་འགྲིགས། ང་རང་ཚོའི་ལུང་པའི་ནང་རང་
བཞིན་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་རྒྱ་མིས་
འཕྲལ་སེལ་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་མིང་བཏགས་ནས་གང་ལྟར་ལུང་པའི་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་བྱས་
པ་ཉམས་ཆག་ཆེན་པོ་བཏང་ཡོད། གང་ལྟར་ང་ཚོ་གཞི་ནས་མི་ཆེ་གསར་པ་ཞིག་
སྐྱེལ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་སྐྱང་ལ་སྤེལ་ཡོང་བས་ན་ང་རང་ཚོ་རྒྱ་གར་ནང་སྤོང་
མཁམ་ཚོས་ཀྱང་མ་འོངས་པའི་རང་དབང་སོན་པའི་མཚམས་ལ་སོ་སོའི་ལུང་པའི་

ནང་སོ་སོའི་འགྲོ་སྐྱབས་འདི་འདྲ་ཡིན། གྲེད་སྐྱབས་འདི་འདྲ་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་གི་
གོ་རིམ་སློབ་ཀྱི་གལ་ཆེན་སོ་ཡིན།

ཅ ། གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་དང་། མང་གཙོའི་ཚ་བྲིམས།

མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་འགྲོ་སྐྱབས་གང་འདྲ་དེད། སློབ་འཇུག་མ་འོངས་སྐྱབས་
གང་འདྲ་དེད་ཟེར་ན། སློབ་མ་བྱི་ལོ་༡༩༤༡ནས་༡༩༤༣ལོ་ཙམ་ནས་མ་འོངས་པའི་
བོད་ཀྱི་མང་གཙོའི་ཚ་བྲིམས་ཤིག་བཟོ་རྒྱུའི་འགོ་བཙུགས། རྒྱལ་ཚུའི་གསུམ་ལོར་
མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་ཚ་བྲིམས་ཟིན་བྲིས་ཤིག་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད། དེའི་ཚ་
དོན་ནི་མང་གཙོ་རང་དབང་ལྡན་པ་ཞིག་གཞི་ལ་བཞག་པ་ཡིན། དེའི་གནས་སྐབས་
ལ་ང་ཚོ་མ་འོངས་པར་རང་དབང་སོན་པའི་མཚམས་སུ་ང་ཚོ་དངོས་གནས་དྲང་
གནས་མང་གཙོ་རང་དབང་ལྡན་པ་ཞིག་གི་ལམ་ལ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་འདུག་བསམ་པ་
ཞིག་དེའི་དུས་ནས་བསམ་སློབ་ནང་འཆར་ཡོད། འོན་ཀྱང་བདེན་མཐའ་གསལ་པའི་
མཚམས་ལ་ཟེར་བ་ཙམ་ལས་ཐག་ཉེ་བོའི་བསམ་སློབ་མེད།

ད་ཆ་ལོ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ནང་ང་རང་ཚོ་སོ་སོའི་ལུང་བར་ལོག་ཐུབ་པ་དང་། གཞིས་
བྱེས་མཉམ་འཛོམས་ཡོང་ཐུབ་པའི་དེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱེད་ལ་སླེབས་ཡོད་སྟབས་
དངོས་གནས་ལོ་དང་བོའི་ནང་ལ་ལས་ཀ་འདི་དང་འདི་གྲེད་རྒྱ། ལོ་གཉིས་པའི་ནང་
ལ་ལས་ཀ་འདི་གྲེད་རྒྱ་ཡིན། ལོ་གསུམ་པའི་ནང་ལ་ལས་ཀ་འདི་གྲེད་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་
འཆར་བཞི་གོ་རིམ་གསལ་པོ་སློབ་དགོས་པ་ཡིན་དུས། ཉེ་ཆར་མ་འོངས་པར་ང་ཚོ་
བོད་ལ་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་ལས་ཀ་ལག་ལེན་གང་

འདྲ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་འཆར་གཞི་རགས་རིམ་ཞིག་བསྐྱེགས་ཏེ་ཡིག་ཆ་དབར་
འདེབས་བྱས་ཟིན་པ་བྱེད་རང་ཚོས་མཐོང་གི་རེད། དེས་ན་དགོ་ཆུན་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་
ནས་ཡིག་ཆ་དེ་སློབ་འབྲིད་དམིགས་བསལ་བྱས་ན་ཡག་པོ་མིན་ནམ་བསམ་པ་འབྲ་
བྱུང་། སློབ་འབྲིད་འདྲ་བྱས། བྱེད་རང་ཚོ་གཞོན་སྐྱེས་ཚོས་དེའི་ཐོག་ལ་བགོ་སྐྱེད་
འདྲ་བྱས། གང་ལྟར་སློབ་ལ་ངེས་པོ་བཟོ་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་ཅུ་དོན་གང་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། བོད་རང་དབང་བྱུང་ནས་ང་
རང་ཚོ་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་མཚམས་ངས་ལས་ཀ་དང་པོ་དེ་བོད་ཚོལ་
ཁ་གསུམ་གྱི་ས་ཁུལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནས་དམིགས་བསལ་གྱི་འཕྲུལ་མི་རྒྱས་
བསྐྱས་འཆམ་པའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་བསྐོང་། ཚོགས་འདུ་འདིའི་ཐོག་ནས་འོས་པའི་
མི་ཁ་ཤས་འིག་གི་མིང་ཐོ་འདེམས་སྐྱབས་བྱས། འདིའི་ནང་ནས་མི་གཅིག་ལ་བོད་ཀྱི་
བར་བཀལ་སྲིད་གཞུང་གསར་པ་འཇུགས་རྒྱུའི་འགོ་བྲིད་ལ་ངས་གཏན་འབེབས་
བྱས། འགོ་བྲིད་དེ་གཏན་འབེབས་བའི་མཚམས་ལ་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ལོ་རྒྱས་
ཀྱི་ཐོག་ནས་དབང་ཚད་ཡོད་པ་དེ་བྲིམས་མ་ཐུན་གཞིར་བཟུང་གི་ངས་མི་དེ་ལ་ཅིས་
སྲོད་རྒྱ་བྱས། འདིའི་ཉིན་མོ་དེ་ནས་ངས་རྣམ་ཀུན་ལོ་ནས་ལོ་བསྐྱེད་རྒྱུ་དུ་འོད་
ལུས་ལྟར། བོད་རང་དབང་བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་ངས་འགན་འབྲེད་ཀྱི་མིན་ཞེས་
ཟེར་བ་དེ་ལག་ལེན་ངོ་མའི་ཐོག་ནས་བར་བཀལ་གྱི་སྲིད་གཞུང་གསར་པ་དེར་ཅིས་
སྲུང་དེ་ངས་ལས་ཀ་བྱེད་མི་དགོས་པ་དང་། བར་བཀལ་གྱི་སྲིད་གཞུང་གི་ལས་
འགན་དང་པོ་དེ་བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ས་ཁུལ་ནས་མི་མང་
འཕྲུལ་མིའི་ཚོགས་ཆེན་བསྐྱེད་སྐྱེད་དང་། ས་ཁུལ་བགོ་འབྲེམས་བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད།

འཇུག་མི་གངས་འབོར་སོགས་གོ་བསྐྱར་གཏན་འབེབས་ཀྱིས་འཆར་འགོད་ལས་
 དོན་བྱས་ནས་ལོ་གཉིས་ནང་ཚུད་ལ་བོད་རྒྱལ་ཡོངས་མི་མང་འཇུག་མིའི་ཚོགས་
 ཚེན་དངོས་སུ་ཚོགས་སྐབས་པ་བྱེད་རྒྱ། ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོ་འདི་ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་
 ཚོགས་ཤིག་ཀྱང་ཆགས་ཡོང་གི་རེད། ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོ་འདིའི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་
 ཅ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་བྱེད་རྒྱ། བོད་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་བྱེད་རྒྱར་
 བསམ་སློབ་གཏོང་གཞིའི་དཔེ་མཚོན་དང་། ལེགས་ཆ་གཅེས་བསྐྱས་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་
 ངས་རྟེན་ཅ་ཁྲིམས་འཆར་བེན་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་བཙུགས་ཡོད་པ་འདིའི་ནང་ཅ་
 ཁྲིམས་རིགས་ཁ་ཤས་ཤིག་བོད་ཡིག་ཏུ་པབ་བསྐྱར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དཔེར་ན། རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་རྒྱ་གར་སྲིད་གཞུང་གི་འགོ་སྐྱོངས་དང་། ཨ་
 མི་རི་ཀའི་སྲིད་གཞུང་། ཡང་དེ་མིན་གྱི་ལུང་པ་འབྲེན་དཔེར་ན། རྒྱ་རན་སིའི་སྲིད་
 གཞུང་གི་འགོ་སྐྱོངས་སོགས་སྐབས་སུ་སྐབས་སུ་མི་འབྲེན་བ་ཡོད་པ་རེད། རང་དབང་མང་
 གཙོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ་སྲིད་གཞུང་འཛིན་སྐྱོངས་དང་། ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་སྐྱོངས།
 སྲིག་འཇུགས་ཀྱི་འགོ་སྐྱོངས་སྐབས་སུ་སྐབས་སུ་མི་འབྲེན་བའི་ཁྲུང་པར་ཡོད་པ་ཁ་ཤས་
 ཤིག་དཔེ་མཚོན་ལྟ་བུར་ད་ལྟ་ལས་ཀ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་རེད། ལོ་གཅིག་
 གཉིས་ནང་ཆར་ཡོང་གི་རེད། འདི་དག་ལ་མིག་དཔེ་བལྟས། ཉམས་ཞིབ་དང་། གོ་
 བསྐྱར་བྱས་ཏེ་མདོ་དོན་ཡང་སྦྱིང་ལོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚུད་ལ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་
 ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་བྱེད་རྒྱ་དང་། ཅ་ཁྲིམས་དེ་གཏན་འབེབས་བེན་པའི་རྗེས་ལ་
 ཅ་ཁྲིམས་དེ་གཞིར་བཟུང་། གང་ལྟར་སྲིད་འཛིན་གྱི་ལམ་སྟོན་བྱས་ཀྱང་རུང་།
 ཡང་ན་འཇུག་མི་མང་མོས་ལྟ་བུ་འཇུག་མི་མང་བ་ཡོད་པའི་ཚོགས་པའི་ཐོག་ནས་

གཞུང་འཛིན་པ་ཡིན་ཡང་རུང་། གང་ལྟར་རྩ་ཁྲིམས་གཞིར་བཟུང་གི་ཚོག་ནས་
གཞུང་གསར་པ་ཞིག་འཇུགས་རྒྱ་ཡིན།

ཆེད་པལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་ལུགས་དང་། ཞི་བདེའི་བརྟེན་གནས།

མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ལམ་ལུགས་ཐང་རྒྱལ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
མ་རྩའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ནང་ནས་ལེགས་ཆ་མང་པོ་ལེན་རྒྱ་ཏན་ཏན་
ཡོད། ཡང་རྒྱ་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཟེར་བའི་དམར་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ལྷ་སུ་མ་ཡིན་པར་
རྒྱུ་རྒྱུ་བཏང་གི་རྒྱ་ཚོགས་རིང་ལུགས་ནང་ནས་ཀྱང་ལེགས་ཆ་མང་པོ་ལེན་རྒྱ་ཡོད་
པས་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་ལེགས་ཆ་བསྐྱུས། ར་རང་ཚོ་བོད་རང་གི་རྫོད་བཅུད་རང་
བཞིན་དང་འཚམ་པ། དེ་ལྟ་བུའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་ལུགས་ཤིག་བཟོ་རྒྱ། གཙེ་ཆེ་
ཤོས་མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་ནང་དམག་འཐབ་ཀྱི་ལས་ཀ་མེད་པ། གོ་མཚོན་གྱི་ལས་
ཀ་རྩ་བ་ནས་མེད་པའི་ཞི་བདེའི་བརྟེན་གནས་ཤིག་བཟོ་ཐབ་ཐབས་བྱ་རྒྱ། ཞི་བདེའི་
བརྟེན་གནས་ཤིག་བཟོ་ཐབ་ན་བོད་མི་རང་ཉིད་ལ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་ཚོས་མི་འབྲོ་
བའི་དགེ་མཚན་ཆེན་པོ་ཡོད།

དཔེར་ན། ལྷོ་ཨ་མི་རི་ཀའི་ནང་གོ་ས་ཏ་རི་ཀ་ཟེར་བའི་ལུང་པ་རྒྱང་རྒྱང་དེ་
དམག་འཐབ་སྤངས་པའི་ལུང་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ཁོ་ཚོར་སློར་སྤང་བ་ཙམ་ལས།
དེ་མིན་དམག་དཔུང་གཏན་ནས་མེད། འདས་པའི་ཕོ་བཞི་བརྒྱ་ལ་ཙམ་རིང་ལ་
ལུང་པ་དེ་གོ་མཚོན་སྤངས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཞིག་ཏུ་གནས་འདུག ། དེ་ལུང་པ་རྒྱང་
རྒྱང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཉེ་སློར་ལའང་ལུང་པ་རྒྱང་རྒྱང་མང་པོ་ཡོད། དེ་དག་ལ་

གོ་མཚོན་དང་དམག་མི་ཡོད། དེ་དག་ནང་འཇུག་ཡོང་རྒྱུ་མར་ཡོང་གི་ཡོད།
 གཡས་གཡོན་གྱི་ཡུལ་ལུང་ཟེང་དེ་དག་འཇུག་ནང་བསྐྱེད་ནའང་ཀོ་ས་ཉ་རི་ཀ་དེ་ཞི་
 བདེའི་ཐོག་གནས་སྐབས་པ་བྱུང་འདུག ། དཔེར་ན། དམག་མཁོའི་ཡོ་ཆས་གནས་གྱུ་
 ཞིག་ཉོས་ན་ཤོ་ལར་ས་ཡ་བརྒྱ་སྐག་མང་པོ་འགོ་གི་ཡོད་སྟབས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་
 རུས་ཕྱགས་མང་པོ་ཞིག་གོ་མཚོན་ཐོག་ལ་སྤྱིན་ཏེ་ལུང་པའི་ཐོག་ལ་དཔལ་འབྱོར་
 གྱོང་གུན་ཚེན་པོ་ཆགས་གྱི་ཡོད། ཀོ་ས་ཉ་རི་ཀ་ཟེར་བའི་ལུང་པ་རྒྱང་རྒྱང་དེའི་ཐོན་
 སྐྱེད་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རུས་ཕྱགས་འཐེན་མཁན་གྱི་དམག་དཔུང་སྤྱིག་འཇུགས་མེད་
 སྟབས་ཤེས་ཡོན་དང་། འཕྲོད་བསྟེན་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ཏུ་གཏོང་སྐབས་གྱི་
 ཡོད། ང་རང་ཚོས་མིག་དཔེ་བལྟ་སའི་ལུང་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་སྟབས་དེ། དེས་ན་མ་
 འོངས་པའི་བོད་འདི་ཞི་བདེའི་བསྟོན་གནས་ཤིག་བཟོ་སྐབས་ན་བསམ་པའི་རེ་འདུན་དེ་
 ལྟར་ཡིན།

ང་རང་སྐྱེར་ངོས་ནས་ཆ་བཞག་ན་ཡང་ང་རང་གི་མི་ཚེ་འདིའི་རིང་པོར་ཡུལ་དེ་
 དངོས་གནས་བྱང་གནས་ཞི་བདེའི་བསྟོན་གནས་མི་སྟོན་རང་སྤྱིད། འདི་ཕྱི་གཉིས་
 ཡོད་དེ་འདྲའི་ལུང་པ་ཞིག་བཟོ་སྐབས་ན་བསམ་པའི་རེ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟར་
 ཡོང་བའི་ཐོག་ལ་ང་རང་གི་མི་ཚེ་སྐྱེལ་བསམ་པའི་བསམ་པ་སྟོོ་ཡོད། ངས་གཞུང་གི་
 ལས་འགན་འབྲེར་རྒྱ་དེ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡང་མཐོང་གི་མི་འདུག ། མྱིད་གཞུང་དང་
 མི་མང་དབར་ལ་གནས་ཚུལ་འདྲ་མིན་གྱི་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་དེ་འདྲ་འབྲུད་སྐབས་
 ངས་ཐབས་ཤེས་གང་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་བྱས་ཚོག་ཅིང་། ངས་ཞབས་འདེགས་
 གང་ཞིག་ལྷ་རྒྱ་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱང་ལུས་ཚོག་པ་ཡིན། དེ་མིན་གཞུང་གི་འགོ་ཁྲིད་

ཀྱི་འགན་འཁྲེང་མི་དགོས་པ་ཞིག་ལྷུང་ན་དེ་ལ་ཕྱོགས་མང་པོ་ཞིག་ནས་དགོ་མཚན་
ཞིག་མཚོང་གི་འདུག ། ལྷིང་བསྐྱུས་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་ཆགས་ཡོད།

༣༽ རོན་གྱི་བདག་པོ་དང་། བར་བཀལ་གྱི་སྲིད་གཞུང་།

བར་བཀལ་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་པ་དེར་ངས་ཡརྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་
གནས་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་ཆ་ཡོད་པ་ཆ་ཚང་ཅིས་སྲྲད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ང་ཚོ་
བཅོན་ཕྱོལ་གཞུང་འདི་དེའི་ཉིན་མོ་ནས་མཇུག་བཟོ་གས་པ་རེད། ང་ཚོ་བཅོན་ཕྱོལ་
གཞུང་གི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཐོབ་ཐང་གང་
ཡང་མེད། ཡིན་ནའང་སོ་སོ་མཚོང་རྒྱ་ཐོས་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། རང་དབང་ལུང་
པའི་ནང་ལ་ཉམས་སྤོང་མང་པོ་བསགས་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཡོད་སྐབས་དེ་ལ་གཞིགས་
བསལ་ལས་ཀ་འདྲ་མིན་བྱེད་རྒྱ་ཉན་ཉན་ཡོད་པའི་ཡིན། གཞིས་ལུས་མི་མང་གིས་
སྲིད་གཞུང་གསར་པ་འཇུགས་པའི་སྐབས་དེའི་སྲིད་གཞུང་དེའི་ཐོག་ནས་ཚུར་རེ་
འདུན་བྱེད་གྱི་རེད་ལ། དེ་གཞིར་བཟུང་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱ་ཡོང་གི་རེད།

གཙོ་ཆེ་པོས་ད་ལྟ་བོད་ནང་ལ་ཡོད་ལུས་རྒྱ་མིས་བཙུགས་པའི་ལས་ཁུངས་
ཁག་གི་ལས་བྱེད་པར་ཕྱོ་ཐོགས་རྒྱ་མིས་སྲོད་གྱི་ཡོད། རོན་ཀྱང་གང་ལྟར་བོད་ཚོལ་
ཁ་གསུམ་གྱི་ས་ཁུལ་ཁོལ་ཡོངས་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་བོད་རིགས་ལས་བྱེད་པ་
མང་པོ་ཞིག་ཡོད། ལས་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་སྤྱི་ག་འཇུགས་རྒྱ་མིས་བཟོས་པ་དང་།
བཀོད་རྒྱས་རྒྱ་མིས་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཀྱང་གང་ལྟར་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་དང་། ཤེས་
ཡོན། འཕྲོད་བསྟེན། དཔལ་འཕྲོར་སོགས་ལས་རིགས་འདྲ་མིན་དང་། རྗེ་ཚོན་འདྲ་

མིན་ནང་དུ་ལས་ཀ་བྱས་པའི་ཉམས་སྲོང་དང་རྒྱུས་ཡོད་ཡོད་པ་རེད། ལོ་གཉིས་ཀྱི་
བར་བཀལ་དུས་ལུན་རིང་ལས་བྱེད་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཀ་ལྷ་མཚུང་བྱེད་དགོས།

ཅུ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་ཟེན་ཉེ་མང་གཙོ་བོ་གཞུང་གསར་པ་ཞིག་འདྲུགས་
སྐབས་གནས་ཚུལ་ཐད་དུ་ཡིན། བར་བཀལ་གྱི་དུས་ལུན་དེའི་རིང་ལ་སྤྱོད་ཀ་མང་
ལོ་ཞིག་ཕྱིན་ན་དེའི་དབར་ལ་སྤྱི་མ་བར་ས་བྱས་ནས་འཇུག་ལོར་བའི་གི་ཉེན་ཁ་
ཡོད་སྟབས། དེ་འདྲ་ཞིག་གི་གོ་སློབ་བྱས་པ་རེད། མ་འོངས་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་
སྟོན་ཟེར་བའི་སློབ་གཞི་ཉུང་ཉུང་ཞིག་ཐོན་ཡོད་པ་དེར་བྱེད་རང་ཚོས་དོ་སྣང་བྱེད་
དགོས། དེའི་ཐོག་ལ་བསོ་སློང་འདྲ་བྱས། གང་ལྟར་སེམས་ལ་ངེས་པོ་ཡག་པོ་བྱུང་ན་
མན་ཐོགས་ཡོང་གི་རེད། དེ་རིང་འདྲིར་བྱེད་རང་ཚོ་ཡང་བསྐྱར་སྤྲོད་པ་ལ་དགའ་པོ་
བྱུང་། ཉུང་ཐབས་བྱེད་རོགས། ཤེས་སོང་ངས། གཟབ་གཟབ་བྱེད་རོགས།

ཉ ། དགོས་དབང་གི་གཏམ་འཆལ་དང་། དོགས་ཅན་གྱི་མི་རྣམ།

སྐབས་དེ་སོ་སོའི་རང་ས་ནས་ཆ་རྒྱུན་གང་འདྲ་ཞིག་ཚང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མེད་
དང་། གང་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དགོས་མིན་ལ་ཞུ་དག་ཡག་པོ་རང་མ་བཏང་བར་བྱི་
ལོགས་ནས་ཡས་ཡས་འགྲིག་གི་མི་འདུག ། མས་མས་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཅས་
ཤོད་ཀྱི་ཡོད། མ་གཞི་མིའི་ཚོས་ཉིད་རེད། དེ་འདྲ་བྱས་ན་ཡག་པོ་མེད། ས་ཆ་འདྲིར་
སྤྲུལ་སྤྲུལ་མི་ཆིག་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་འཕྱོར་བའི་ནང་ནས་མང་ཆེ་བ་ཐོན་ཟེན་
པ་རེད། འདྲིར་སྤྲུགས་པ་དེ་བདུན་བརྒྱ་ཅམ་ཡོད་པ་པལ་ཆེར་ཉེ་ཆར་འཕྱོར་བ་རེད།
འདྲིར་འཇུག་ཅམ་ཞིག་བཟུང། དེ་ནས་མར་ཐོན། སོ་སོའི་རང་ས་ནས་འགན་འཁུར་

གང་ཡོད་པ་ལ་དོ་སྣང་མ་བྱས་པར་ཡས་འགྲིག་གི་མི་འདུག་པ་འདད་ན་ཡག་པོ་མི་
འདུག། གལ་ཏེ་བཤད་ན་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་ཞིག་ཤོད་དགོས། དེ་འཕྲོས་བཤད་ཡིན།

ཁྱེད་རང་ཚོར་གཙོ་བོ་ཤོད་རྒྱུ་མེད། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལ་དེ་འདྲ་ཕྱན་བྱ་
རྒྱུ་ཡོད། དེ་འདྲ་ཤོད་མཁན་བལ་ཡུལ་ནང་ལ་ཡང་གང་ལ་གང་འཚམ་ཡོད་བཟོ་
འདུག། བོད་ལ་ཕར་ལོག་ནས་བོད་ནང་ལ་ཤོད་མཁན་ཡང་ཁ་ཤིག་ཁ་ཤིག་ཡོད་ས་
རེད། ཅུ་བའི་བདེན་མཐའ་ཟེར་བ་དེ་ག་དུས་ཡིན་ནའང་གྲི་གསལ་ནང་གསལ་བྱས་
ནས་མཐོང་རྒྱུ་ཞིག་རེད། རིགས་ཁ་ཤིག་པལ་ཆེར་རྒྱ་མཚན་དམིགས་བསལ་ཅན་
དང་། དགོས་དབང་གི་གཏམ་འཆལ་དེ་འདྲ་ཤོད་ཀྱི་མེད་དམ་བསམ་པ་ཡང་ཡོད་གི་
འདུག།

གཉེས་ནས་རྒྱ་མིས་རྒྱ་གར་ནང་དམིགས་བསལ་གྱི་དགག་ཆ་མ་བྱས་པར་རྒྱ་
གར་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ལ་མི་མང་པོ་ཞིག་དགོས་དབང་གིས་གཉོང་གི་མེད་དམ་
བསམ་པའི་དོགས་པ་ཡང་ཡོད་གི་འདུག། དེའི་དམིགས་ལུལ་གང་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ན་
ང་ཚོ་འདིར་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ལ་བཅན་གྲོལ་བའི་མིང་གི་ཐོག་ནས་མ་ཐུན་རྒྱུན་
གཞན་དག་ལ་བསྟེན་ནས་སྤྲིག་འཇུགས་ཤིག་ཆགས་པ་འདིའི་ནང་དགོས་རྒྱུན་བཟོ་
རྒྱུའི་དམིགས་ལུལ་གཅིག་བཅང་གི་མེད་པའི་ངེས་པ་མི་འདུག།

༡༩༥༥ལོར་ས་བཅན་བཟུང་དང་། རྫོང་བཟུང་གཏོར་བཤེག

ང་ཚོས་ཁ་གཏད་གཙོག་ས་དེ་རྒྱ་མི་ལ་གཙོག་དགོས། ང་ཚོ་རྒྱ་མི་ལ་མ་དགའ་
བ་མིན་ལ། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ངོ་ཚྭ་མིན། བདེ་སྤྱིད་རྒྱ་ནག་ལ་ཡང་དགོས་པ་

ཡིན། རྒྱ་མིར་བདེ་སྲིད་ལོས་དགོས། ང་རང་ཚོ་ནང་པ་རེད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། མི་གངས་མང་ཤོས་ཡིན་པའི་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་ལ་བདེ་སྲིད་བྱུང་ན། ང་རང་ཚོས་རྣམ་ཀུན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་སློན་ལམ་བརྒྱབ་པའི་ཆ་ཤས་ཤིག་འབྲུབ་པ་རེད། འོ་ན་ང་ཚོས་གང་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན་རྒྱ་མིས་རྒྱ་མཚོ་མེད་པ་དང་། ཉམ་པའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོའི་བོད་ལུང་པ་དེ་ཟིན། ཟིན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བོད་ཀྱི་བདག་པོ་བོད་མི་རྣམས་ལ་བྲན་གཡོག་གི་འདུ་ཤེས་བཞག་བོད་མིས་ཆ་རྒྱས་མེད་མཁན་གྱི་རྒྱ་མིའི་དཔོན་པོ་གསར་པ་ཞིག་བོད་པའི་སྐང་ལ་བསྐྱེད་ན་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཅེས་ང་ཚོས་དེ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོས་བདེན་དོན་ཚེད་པའི་དོན་དག་ལ་རྒྱ་མིར་དོ་རྒོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས་ང་ཚོ་རྒྱ་མིར་མ་དགའ་བ་བྱས་ནས་རྒྱ་མིར་དོ་རྒོལ་བྱས་པ་མིན། རྒྱ་མིས་ང་ཚོ་བོད་པའི་ཐོག་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྲག་པོའི་ཐོག་ནས་དབང་སྐྱུར་བྱས་ཏེ་ང་ཚོ་བོད་པར་ཐུབ་ཚོད་དང་དབང་ཡོད་བྱས་པ་དང་། འདས་པའི་ལོ་བཞི་བཅུའི་རིང་ལ་བོད་ནང་གཏོར་བཤིག་ཇི་ཙམ་བཏང་བ་དང་། བོད་མི་ཇི་ཙམ་གྱི་སྐྱུག་བཟུལ་སྤངས་པ། ལྷ་ཁང་དང་དགོན་པ་ཇི་ཙམ་གཏོར་བཤིག་བཏང་བ། རྒྱ་མིས་བོད་ལུང་པའི་ནང་ནས་ཐོན་སྐྱེད་ཇི་ཙམ་རྒྱ་མིས་དཔོར་བ། དཔེར་ན། མིག་གི་མཚོང་སར་ཤིང་ཆ་ཇི་ཙམ་དཔོར་བ། དེ་བཞིན་ས་གཏོར་གྱི་ཇི་ཙམ་དཔོར་གྱི་མི་འདུག་གམ།

མདོར་ན་ང་རང་ཚོ་བོད་ཀྱི་འགྲོག་སྡེ་དང་། བྱང་རྒྱུད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཤིང་ཙམ་དཔོར་གྱི་འདུག་གམ། བགས་པ་ཇི་ཙམ་དཔོར་གྱི་འདུག་གམ། བོད་མི་ས་ཡ་

དུག་རྒྱ་མིའི་བྲན་གཡོག་ཏུ་ཚུད་པ་མ་ཟད། བོད་ལུང་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྤྱིར་
བཟུང་རྣམས་རྒྱ་མིས་འཛིན་པ་འགྲོ་གི་ཡོད། བོད་མིའི་ཐོག་ལ་རྒྱ་མིས་རྣམས་འགྲུར་
གང་འདྲ་ཞིག་སྟོན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་མིའི་སྐོར་མོ་དུང་ལྷུང་མང་པོ་བོད་ལ་བཏང་བ་
ཡིན་ཞེས་ངོ་གསོ་གཏོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། རྣམས་མོ་མཁུག་བཀོད་ནས་ལོ་བཞི་
བཅུ་ཕྱིན་པའི་དུས་ཆེན་ཟེར་བའི་སྐབས་ལ་རྒྱ་ནག་སྲིད་གཞུང་གི་སྲིད་ཚོལ་ལས་
ཐོག་ཁོང་གི་གསུང་བཤམས་ནང་བོད་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འགྲོ་སོང་ཟེར་འདུམ་ཁ་
ལས་ཤིག་བཏང་ལུགས་བཤམས་ཡོད། གང་ལྟར་དེ་ཕྱིན་ཅིའི་ཆོག་ལ་འབི་ལུན་(bil-
lion)ཁ་ལས་བཏང་ཡོད་ཅེས་དང་། རྒྱ་མིས་བོད་ནས་སྐོར་རྒྱུ་གཅིག་ལྔའས་
མེད་ཅེས་ཟེར་གྱི་འདུག ། དེ་གང་འདྲ་ཞིག་འདུག་གམ། སྐད་ཆ་དེ་དག་ཉར་སོང་
གང་འདྲ་ཞིག་མི་འདུག །

ཐད་བཞེན་པའི་ལག་ཆ་དང་། མེ་མདའི་དྲག་གཞོན།

གང་ལྟར་རྒྱ་མིའི་ངོས་ནས་བོད་པའི་ཐོག་ལ་འདུ་ཆེས་ཚུར་ཐོས་ཀྱི་སྐབ་ཆོད་
གཏོང་གི་ཡོད་པ་དང་། བོད་མིས་བོད་པར་ཤ་ཚ་བྱས་ན་ཁྲིམས་འགལ་དུ་བཅིས།
བོད་པས་རྒྱ་མིའི་ཞེན་གོག་བྱས་པ་ཡང་ཐོན་ལ་ཅིས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།
རྒྱ་མིས་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཉམས་པ་དང་དམར་ཤེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ང་ཚོའི་བོད་ལུང་
པ་ཐེན་བསྐྱད་པ་དེ་ལ་ང་ཚོ་ནད་ཐེག་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། བོད་ནང་ལ་
ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་རྒྱ་མིའི་མེ་མདའི་ཁ་ལོག་ལ་ཉེན་ཁ་དེ་འདྲ་ཞིག་
ལོག་ནས་སོ་སོའི་སྤྱིར་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་བོད་རང་དབང་ཚོད་ལེན་བྱེད་གྱི་ཡོད།

ང་ཚོས་རྒྱ་མིར་ཁ་གཏང་གཅོག་གི་ཡོད། ཁ་གཏང་གཅོག་སའི་རྒྱ་མིའི་གནས་
རྒྱུ་ངས་ཤོད་དགོས་པ་མི་འདུག ། ལཱ་བཅུ་དགུ་རྒྱུ་ཆད་ལོ་ནས་ལོ་བསྟུང་
གནས་རྒྱུ་ལང་པོ་ཞིག་ཁྱེད་རང་ཚོས་མཐོང་ཡོད་པ་ལྟར་ཁྱེད་རང་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་
རེད། རྒྱ་མི་ལས་རྒྱ་ལྷན་པའི་ཅེས་དགོས་མེད། ཞེས་དང་ངོ་ཚ་ཅེས་དགོས་མེད།
ཡ་རབས་དང་སྤྲོད་མེད་ཅེས་མེད། མ་རབས་དང་ཁྲམ་པ། ཉམ་ཤེད་ཁྱེད་མཁན་དེ་ལྟར་
ཞིག་ལ་ང་ཚོས་བྱང་བདེན་གྱི་ཐོག་ནས་ཁ་གཏང་གཅོག་དགོས་སྟབས་ལས་སྤོ་
མེད།

ང་ཚོར་ལག་ཆ་གང་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ང་ཚོར་བདེན་པ་ཡོད། ང་ཚོས་རྒྱ་མི་ལ་
ཁ་གཏང་གཅོག་གི་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་མིར་གནག་སེམས་གཞོད་སེམས་བྱས་ནས་ཁ་
གཏང་གཅོག་གི་མེད། རྒྱ་མི་ཡང་མི་ཡིན་པས། ང་ཚོ་མི་གཅིག་པ་རེད། བདེ་སྤྱིད་
ཁོང་ཚོར་ཡང་དགོས་ཀྱི་རེད་བསམ་པ་གཅིག་དང་། བྱང་ཞིང་འོས་པ། གཉིས་པ་
ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་ཐབས་ལམ་འཚོལ་གྱི་ཡོད་ལ། བསམ་རྒྱུ་ལ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད།
ང་ཚོས་ཤོད་སྟབས་འདི་སྟབས་པ་དང་། ང་ཚོར་བདེན་པ་ཡོད། རྒྱ་མཚན་ཡོད་ལ། ང་
ཚོར་རྒྱ་མཚན་དང་བདེན་པ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ང་ཚོས་སྟོབས་པ་དང་བཅས་རྒྱ་མིར་
སྐད་ཆ་ཤོད་འདོད་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་། སྐད་ཆ་ཤོད་རྒྱུའི་དོན་ཚན་དང་པོ་འདི་
ཡིན། གཉིས་པ་འདི་ཡིན། གསུམ་པ་འདི་ཡིན་ཞེས། དོན་ཚན་གོ་རིམ་བསྐྱེགས་
ནས་རྒྱ་མིར་སྐད་ཆ་ཤོད་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་མིས་པར་གཡོལ་རྒྱུ་གཡོལ་བྱེད་པ་
དང་། སྐད་ཆ་ཤོད་འདོད་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལས། དོན་དམ་པའི་བརྗོད་སྟོན་གྱི་
མི་འདུག ། དེ་ནི་ཁོང་ཚོར་གཞོང་ཡོད་པའི་རྟགས་རེད།

བདེན་པ་བདེན་གཏུགས་ཀྱི་སྐྱད་ཆ་བཤད་ན་པོད་པར་སྟོབས་ལྷགས་ཡོད་
ཅིང་། རྒྱ་མིར་བདེན་པའི་སྟོབས་ལྷགས་མེད། རྒྱ་མིའི་སྟོབས་ལྷགས་ནི་མེ་མདའ་
འཁྲུང་ནས་དུག་གཞོན་གྱི་རྒྱ་དེ་ཡིན། རྒྱ་མི་དཔུང་སྟོབས་བཅོན་པོ། རོ་ཆ་ཁྲེལ་
གཞུང་མེད་མཁའ་ཚོར་ང་ཚོས་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་ཞིག་དང་། དང་བདེན་ཞིག་གི་ཐོག་
ནས་ཁ་གཏད་གཅོག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། ང་རང་ཚོར་འདྲིར་ཡོད་པའི་པོད་
མི་ཚང་མས་སོ་སོའི་མི་ཚེ་སྐྱེལ་སྤངས་དང་། སོ་སོའི་བསམ་སློབ་གཏོང་སྤངས། སོ་
སོའི་སྟོད་ལམ་འཁྲུང་སྤངས་ཚང་མ་དངོས་གནས་དང་གནས་ལ་རབས་སྟོད་བཟང་
དང་བདེན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གྱེད་དགོས།

དེ་མིན་རྒྱ་མི་ས་ཡ་སྟོང་སྟག་གཅིག་ལྷག་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ལ། ང་ཚོས་
ཡ་ལྷག་གིས་ཇི་སྟེན་གྱི་ཁ་གཏད་གཅོག་དགོས་སམ། ང་རང་ཚོས་མི་ཚོས་རང་
བཞིན་ལྡན་པ་དང་། ཡ་རབས་སྟོད་བཟང་ལྡན་པ། དང་བདེན་དང་རྒྱ་མཚན་ལྡན་
པའི་དཔུང་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མིར་ཁ་གཏད་བཅག་ན་ང་ཚོས་ཁ་གཏད་གཅོག་
སྟབ་ཀྱི་རེད། འཛམ་གླིང་འདྲིའི་སྤང་ལ་གངས་ཀའི་ཆ་ནས་པོད་པ་ས་ཡ་ལྷག་ལས་
མེད་ལ། རྒྱ་མི་ས་ཡ་སྟོང་སྟག་གཅིག་ལྷག་ཅེས་ཡོད། ང་རང་ཚོ་པོད་པའི་བདེ་སྟབ་
གི་འཕོད་སྐྱ་རྒྱུང་ཏུ་ཞིག་ལས་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་བདག་པོ་རྒྱག་མཁའ་དང་། པོད་པའི་
སྐད་སྐྱ་རྒྱུང་ཏུ་དེར་གཞན་གྱིས་བཅི་འཛོག་གྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། གཞན་གྱིས་དང་པོ་
རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག ། དེ་བདེན་པ་རེད་ཅེས་རྒྱབ་སྟོར་གྱེད་ཀྱི་འདུག ། རྒྱ་
མིའི་ངོས་ནས་འགྲོ་སོང་དེ་ལྟ་བུ་གཏོང་གི་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་ཁབ་ཚང་མའི་ནང་ལ་རྒྱ་
ནག་གི་གཞུང་ཚབ་ཆེན་པོ་ཡོད། ཆ་རྒྱུན་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། ཐབས་ཤེས་མང་པོ་

བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་དེར་གཞན་གྱིས་ཆ་འདོག་བྱེད་ཀྱི་མེད། དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྟོབས་
ལྷགས་ལ་ཚད་མ་འདྲིན་པར། བདེན་པ་ཡིན་མིན་ལ་ཚད་འདྲིན་གྱི་ཡོད་པའི་རྟགས་
ཡིན།

ང་རང་ཚོར་བདེན་པའི་ལག་ཆ་ཡོད་པ་འདི་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་ཡིན། བོད་མི་སྤྱི་
ལོ་གནམ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ནས་ང་རང་ཚོའི་སྟོབས་དང་རྒྱས་པ་གང་གི་ཐོག་
ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་རོ་ཞེས་པར་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་གཞིར་བརྩམས་མི་སྤེར་
སོ་སོའི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཉིན་དེ་ཉིན་རེའི་མི་བཟང་པོ་ཞིག་དང་། མི་ཡ་རབས་ཤིག་
དང་། མི་བྱང་བདེན་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ན་ང་རང་ཚོའི་སྟོབས་དང་རྒྱས་པ་འཕེལ་ཡོང་གི་
རེད། ཞེས་སོང་ངམ། ཞོར་འཕྲོས་ལྟ་བུ་བྱས་སོང་ཡང་བྱེད་རང་ཚོས་སེམས་ལ་
ངེས་པ་བྱེད་དགོས།

དེ་རང་འགན་རང་འཁུར་དང་། དཀའ་རྒྱུད་འབད་བཙོན།

མདོ་དོན་ང་ཚོ་རྒྱ་དང་། བོད་ཟེར་ནས་འཐབ་ཚོད་རྩ་བའི་སྐབས་ལ་བསྟན་
ཡོད་པས་ལས་སྤྲོ་བོ་མེད། ང་ཚོ་བོད་མི་རོ་རེའི་མཛེར་པའི་སྤང་ལ་རྟོག་ཞུས་ཆེན་པོ་
རེ་འབྲེར་ནས་བསྟན་ཡོད། དེ་སྟར་རང་ཉིད་ཀྱི་ལས་འགན་དེ་དག་རང་ཉིད་ཀྱིས་རོ་
ཞེས་པ་བྱས་ཏེ་ཚང་མས་ཏུར་ཐག་བྱེད་དགོས། ཚང་མས་རང་འགན་མ་འཁུར་
བར། ལྗུལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག ། བོད་གཞུང་གི་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག །
གཅིག་གིས་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག ། གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་མི་འདུག་ཅེས་ཁ་ནས་ལས་སྤྲོ་བོ་
ཞིག་བཤད་པས་ལ་དག་ཐབས་མེད། ང་རང་ཚོ་ཚང་མས་འགན་འབྲེར་ནས་གཟབ་

གཟུགས་བྱེད་དགོས།

ལྷག་དོན་རྩེ་མང་གཙོ་ལམ་ལ་འགོ་དགོས་ཟེར་བ་འདི་འདྲ་ཆགས་པོའི་
 རོག་ནས་བཤད་པ་ཅམ་མིན། མང་གཙོ་རྒྱུད་ན་གང་ཟག་མི་རེ་དོ་རེའི་སེམས་ནང་
 འགར་ཁུར་སྐྱེ་བས་ཀྱི་ཡོད། མི་རེ་དོ་རེ་ནས་འགན་འཁུར་དེ་སྦྱངས་ཏེ་འབད་ཚོལ་
 རྱས་ན་དེའི་ཚོད་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཐོན་ཡོང་གི་རེད། མི་གཅིག་གི་དབང་ཆ་ཟིན་ནས་
 བསྡད་ཆེ། དཔེར་ན། རྒྱ་ནག་གིས་མཚོན་པས་དམར་པོའི་ལུང་པའི་ནང་ལ་མཚོན་
 བ། དབང་ཆ་མི་གཅིག་གིས་ཟིན་བསྡད་དུས་མི་འབོར་ཆེན་པོ་ཇི་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་གང་
 ཟག་མི་རེ་དོ་རེའི་ཆ་ནས་འགན་འཁུར་ལེན་མཁན་མེད། སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱེད་
 འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་དང་། སེམས་ལྷགས་ཤིག་སྐྱེས་ནས་རང་རང་སོ་སོའི་དོས་ནས་
 གསར་གཏོད་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་འདོན་མི་ཐུབ། རྒྱས་པ་མ་བཏོན་ན་མི་མང་ཡང་མན་
 རོགས་མེད་ལ། ཡང་རྒྱས་འགོ་ཐུབ་ཐབས་མེད།

རང་དབང་དང་། མང་གཙོ་ཡོད་ན་མི་མི་རེ་དོ་རེའི་སེམས་ནང་སོ་སོས་འགན་
 ཞིག་འཁུར། སོ་སོས་ལྷགས་ཤིག་བརྒྱབ་ན་སོ་སོའི་མདུན་ལམ་བཟང་པོ་དེ་སོ་
 སོས་བསྐྱུབ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་བསམས་ནས་མི་མི་རེ་དོ་རེས་ལྷགས་རྒྱག་གི་ཡོད།
 མི་རེ་དོ་རེས་ལྷགས་རྒྱག་དུས་སྤྱི་ཡོངས་དེ་ཡང་རྒྱས་འགོ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། ལུང་པ་
 སྤྱི་ཡོངས་ཡང་རྒྱས་འགོ་རྒྱ་དང་། མི་མི་རེ་དོ་རེའི་ཆ་ནས་ཡང་རྒྱས་འགོ་རྒྱའི་ཆ་
 རྒྱན་ལྟ་བུ་དེ་རང་དབང་མང་གཙོ་ཟེར་བ་འདི་ཆགས་ཡོད། ཡང་རང་དབང་མང་གཙོ་
 ཟེར་བ་འདི་མགོ་མེད་མཇུག་མེད་སྤྱི་ག་བྱིས་འཁུར་མི་དགོས་པའི་སྐད་ཆ་མིན།
 མང་གཙོ་ཡིན་ཡང་སྤྱི་ག་བྱིས་པའི་བར་དུ་འཁུར་དགོས་པ་ཡིན། རང་རང་སོ་

སོའི་ངོས་ནས་ལས་འགན་ཡོད་ལ། རང་རང་སོ་སོའི་ངོས་ལ་ཐོབ་ཐང་ཞིག་ཀྱང་
ཡོད། ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་བཞིན་ངོས་འགན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད།

དེས་ན་མི་མི་རེ་རེའི་ཆ་ནས་སླིག་རང་སྲུང་བྱེད་དགོས། སྤྱི་ལོགས་ནས་གི་
མི་མངའ་འབྲེལ་ཉེ་ཚུར་བཀོད་པ་ཤོད་མི་དགོས་པར། མི་མི་རེ་རེའི་སེམས་ཀྱི་
ནང་ནས་སོ་སོའི་འགན་འཁུར་དེ་ངོས་ཟིན་ནས་ཡ་རབས་སྲོལ་བཟང་བྱེད་སྐབས་
དངོས་གནས་བྱང་གནས་སེམས་བག་ཤེབས་ཤོད་དུ། ཞེད་སྣང་བྱེད་མི་དགོས་པ།
ཡ་རབས་སླིག་ཁྲིམས་ལྡན་པ་ཞིག་ཆགས་ན་སྤྱི་ཚོགས་དེ་ཡང་ཡང་རྒྱས་འགྲོའི་ས་
ཡིན། སྤྱི་ཚོགས་ཞི་བདེ་བག་ཤེབས་ཡོང་གི་རེད། དངོས་ནས་བྱང་གནས་མིའི་
མཛེས་གཙུགས་ཀྱི་འཚོ་བ་དང་ལྡན་པའི་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཆགས་ན་ཚང་མར་
ཕན་ཐོགས་ཡོད། དེ་ཡང་མི་ཅམ་དུ་མ་བཟད། སློག་ཆགས་བྱ་བྱིའུ་ཚུན་ཆད་ལ་ཕན་
ཀྱི་ཡོད།

ན་ཤེད་ཚུད་བྲལ་བའི་མི་ཚེ་དང་། བྱམས་བཅེ་བརྒྱལ་བའི་སྤྱི་ཚོགས།

ཕར་སློགས་དེར་རྒྱ་མིའི་སློའི་འགྲིམས་ན་བྱམས་བཅེ་ཟེར་བའི་མིའི་རིན་ཐང་དེ་
བརྒྱལ་ཚར་བའི་རྗེས་ལ་སློག་ཆགས་སློག་སྲུང་ཚུན་ཆད་ལ་བརྟེན་གསུམ་ཡོང་བ་
ཞིག་དང་། མི་མི་རེ་རེའི་ཆ་ནས་ཀྱང་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཞེ་སྲུང་སླེལ་བ་དང་།
དངངས་སྐྱེས་སྤྱི་ས་ལ་ཞིག་ལས་མེད། ལྷང་བུ་རིང་ལུགས་ཀྱིས་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་
ནང་ལ་རང་བཞིན་ལྡན་སྤྱི་ས་ཀྱི་པ་མ་བྱ་ཆ་དང་། མི་དང་མིའི་ཕན་ཚུན་བཅེ་བ་ཟེར་
བའི་རྩ་བ་ཆེ་ཤོས་དེ་མེད་པ་བཟོས་ཡོད།

དེ་ཡང་བཟའ་ཚང་བར་དང་། བ་མ་བྱ་སྤྲུག་བར། སྤྱོད་མཆེད་ནང་ཚགས་ཀྱི་
བར་སོགས་གང་དུའང་དོགས་བ་བྱས་ནས་སྡོད་དགོས་པ་དང་། གང་དུ་ཡིན་ནའང་
སྐད་ཆ་ཤོད་ཚོད་ལྡེད་དགོས་པ། ག་དུས་ཡིན་ནའང་ཞེད་སྐད་ལྡེད་དགོས་པའི་
གནས་ཚུལ་ཚགས་སྐབས་མིའི་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྲིད་ཀྱི་ཅ་བ་ནས་བརྒྱལ་འགོ་གི་
འདུག ། དེ་ནི་ཉ་ལས་པའི་ཐབས་སྐྱོད་པོ་རེད། ཞེད་སྐད་གི་འོག་ནས་མི་ཆེ་སྤྲེལ་
དགོས་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དོགས་བ་བྱས་ནས་སྡོད་དགོས་པའི་མི་ཆེ་
སྤྲེལ་དགོས་བྱུང་ན་ཤིན་ཏུ་ཁག་པོ་རེད།

བཤེགས་པ་བརྗེ་གསར་ཉིད་དང་། ཞི་བྱ་ག་གི་ལས་འགུལ།

གུང་བྱ་རིང་ལུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། ལུ་ཏུ་སྤྲུ་དང་། རྒྱ་
ནག་གང་ལ་བརྟུན་ཀྱང་མིའི་སེམས་སུ་ག་དུས་ཡིན་ནའང་སྒྲོ་གཡེང་རང་སྡོད་
དགོས་སྐབས་མི་ལ་བདེ་སྲིད་ཡོང་ཐབས་མེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༡༧ལོར་ལུ་ཏུ་སྤྲུ་འི་ནང་
ཚོག་མར་གསར་བརྗེ་ལངས་སྐབས་ཀྱི་དང་མེ་མདའ་འཁྲེང་ནས་གསར་བརྗེ་ལངས་
པར་བརྟེན། ལོ་རོ་བཏུན་ཚུ་སྤྲུག་ཅོ་མ་རིང་ལ་གསར་བརྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དང་མེ་མདའ་ཁོ་
ནས་སྤྱང་སྐྱོབ་བྱས་ནས་བསྐྱད་ཡོད།

འོན་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༡ལྷན་འབྲེལ་གསར་བརྗེ་གསར་བ་དེ་ལངས་སྐབས་ཞི་
མ་ཐུན་ཀྱི་ཚོག་ནས་ལངས་པ་ནི་དངོས་གནས་ཀྱང་གནས་ཉ་ལས་པའི་གནས་ཚུལ་
ཞིག་ཡིན་ལ། དམར་པོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་གསར་བརྗེ་དེ་མི་གསོད་ཁྲལ་སྐྱོར་གྱི་འོག་
ནས་བྱུང་བ་ཞིག་དང་། མི་གསོད་ཁྲལ་སྐྱོར་གྱི་འོག་ནས་བྱུང་བའི་རིང་ལུགས་སྤྱང་

སྐྱོབ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་དམག་དབུང་རང་ལ་བརྟེན་ནས་སྡོད་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་
སྐབས་གནད་དོན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་ལ་རན་གྱི་མེད། མ་རན་པར་བརྟེན་མཐའ་
མ་མི་ཚང་མ་འུ་མུག་ཐབས་ཟད་གྱིས་གོ་མཚོན་སྤངས་པའི་ཞི་བདེའི་ཐོག་ནས་སྤྲིག་
འཇུགས་དེ་མེད་པ་ཆགས་རྒྱུའི་འབད་ཚོལ་བྱས་པ་དང་། འབད་ཚོལ་བྱས་ནས་
འགྲིགས་པ་རེད། ལོ་ངོ་ཁ་གས་གོང་དུ་བསམ་ལུལ་ལས་འདས་པའི་འགྲུར་བ་བྱུང་
བ་རེད།

ད་ཆ་རྒྱ་མིར་ཆ་བཞག་ནའང་རིང་ན་ལོ་བཅུ་དང་། ཟུང་ན་ལོ་བཞི་ལྷ་དེ་འདྲའི་
ནང་ལ་འགྲུར་བ་འགྲོ་རྒྱུ་ཉ་ལམ་ཐག་བཅད་ནས་བཤད་ཚོག་པ་ཞིག་པལ་ཆེར་
ཆགས་ཡོད། དེ་ར་གཅིག་བྱས་བཤད་པ་མིན། ཁ་ས་ཁ་ཉིན་རང་ར་ལ་རྒྱ་མི་ཞིག་
མུག་འཕྲད་བྱུང་བར། ཁོ་རང་རྒྱ་ནག་ནས་ཉི་ཉོང་ལ་སློབ་སྦྱོང་ལ་ཕྱིན་པ་དང་། བར་
ལམ་ཉི་ཉོང་ལ་བསྐྱད་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག ། གནམ་བདེ་སློ་མོ་ཆེའི་གནས་
ཚུལ་བྱུང་རྗེས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་རྒྱུའི་རེ་བ་ཅ་བཤམ་དུ་ཕྱིན་ནས་རང་དབང་
མང་གཙོའི་ལས་འགུལ་ནང་དུ་ཞུགས་ཉེ་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་ཟེར། ཁོ་རང་ད་
ལམ་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་སྐབས་སུ་ཚུར་ཡོང་བ་རེད། ཁོ་བས་ཀྱང་བསམ་
ཚུལ་དེ་ག་རང་ཤོད་ཀྱི་འདུག ། ད་ནི་ལོ་ངོ་འགའ་ཞིག་ནང་རྒྱ་ནག་ལ་འགྲུར་བ་འགྲོ་
རྒྱུ་གཏན་འཁེལ་རེད་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་འདུག །

དེ་ནས་ཁ་སང་ར་ཨ་མི་རི་ཀར་ཡོད་དུས་ཀྱང་རྒྱ་མི་ཁ་གས་མུག་བྱུང་། ཁོང་
ཚོ་ཤེས་ཡོན་ཅན་བསམ་སློ་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་སྣ་གལ་ཆེན་དེ་འདྲ་རེད། ཁོང་ཚོ་
ཚང་མ་ཁ་གཅིག་གྲགས་རང་རེད། ད་ནི་ལོ་ངོ་བཞི་ལྷ་ལྷ་བུའི་ནང་རྒྱ་ནག་ལ་འགྲུར་

བ་ཉན་ཉན་འགྲོ་གི་རེད་ཅེས་ཤོད་གྱི་འདུག ། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་རིག་པ་སྤྲིམ་དགོས་
པའི་དུས་སྐབས་ཡིན་པས་ཚང་མས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་ཤོག་ཨང། མ་འགྲིགས་པ་
ཡོད་པ་དེ་དག་རང་ཉིད་གྱིས་སེལ་ཐུབ་པའི་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་པ་ལས། མ་
འགྲིགས་པ་ལམ་སེང་གཞན་ལ་བཤད་ན་སློང་པོ་གང་ཡང་མེད། བཟ་ཤིས་བདེ་
ལེགས། ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ། །།

༡༡། གྲི་ལོ་༡༧༧༧༣༩། ༡༠ཚེས་༡༠ཉིན་ཚེ་དཔོན་པོ་དུག་གི་མ་ཚེ་དབྱེ་
བཞེད་ཀྱི་མཚན་དུ་སྒྲོལ་བའི་མོ་ག་རྩལ་བའི་བཀའ་སྒྲོལ།

གཤམ་པོ་དེ་མི་ལོ་བཀའ་བཞེད་དང་། ལུ་མ་མེད་ཀྱི་སྤོང་སྤོང་བས།

དེ་དེར་འདིར་སྤོང་བུ་གཞོན་པོར་བྱུང་བའི་སེར་སྐྱ་མང་པོ་ཞིག་འཛོམས་ནས་
ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་སྐྱ་མཚོན་ཁག་བཅས་བར་ལྷ་རྒྱུད། ད་ལྟ་འདིར་རྟ་རམ་ས་ལ་
ཤོད་ཀྱི་སྤོང་བུ་འདིར་དེ་དེར་ཡང་བསྐྱར་སྤོང་བས་བའི་ལོ་སྐབས་བྱུང་བར་དགའ་པོ་
བྱུང་། རྩོན་མ་ར་འདིར་བལྟ་བུ་ཚམ་སྤོང་བས་བ་ཏེ། དེ་ནས་བར་དེར་ཉ་ལམ་ས་མ་ཚོ་
མ་ཤེས་བ་སྟ་བུ་ཆགས་འདུག ། ད་ལྟ་ལས་བསྐྱོམས་ནང་གསལ་བཞིན་དོས་
གནས་ཡང་རྒྱས་མིག་གིས་མཚོང་རྒྱ་ཡོད་བ་ཡིན་སྟབས་ཉ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་།
ཚང་མར་སྐྱགས་རྗེ་ཆེ་མེད་རྒྱ་ཡིན། དེ་ནས་ད་ལྟ་འདིར་ཚོགས་གཙོ་དང་། ཚོགས་
གཞོན། བཀའ་ཤག་གིས་གསུང་བཤད་དེ་དག་ནང་ལ་ཞིབ་མ་བཀའ་མོལ་བྱུང་སོང་།
ང་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་མང་པོ་ལྷ་རྒྱུ་གང་ཡང་མི་འདུག །

འདས་བའི་ལོ་ཡུན་དེ་དག་གི་དེང་ལ་གནས་ཚུལ་འགའ་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་གི་
འོག་ནས་ང་རང་ཚོ་ཚང་མས་སེམས་སྐྱགས་མ་ཆག་བར་རྒྱར་ཐག་བྱས་པའི་ལག་
རྗེས་ལ་བཅོན་ལྷོལ་བ་ཆགས་ནས་ལོ་སྐབས་ཅུ་སོ་གསུམ་ལྟ་བུ་ཚམ་གྱི་ནང་ལ་བསྐྱས་
ཡོང་དུས། ང་རང་ཚོའི་ཤེས་རིག་གི་ལས་དོན་གྱི་ཐོག་ལ་དོས་གནས་གང་ལ་གང་

འཚོམ་གྱིས་བྱས་ཐེས་དང་། ལྷུབ་འབྲས་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། དངོས་གནས་སློབས་པ་སྐྱེས་ལོས་པ་རེད། རྩེ་བྲག་སློབ་བྱ་འདིར་ཆ་བཞག་ན། ལོང་ལྷུ་ལས་བསྐྱོམས་ནང་ལ་བཤད་པ་བཞིན། དངོས་གནས་ཚང་མས་འབད་ཚེ་ལ་སྐྱུགས་སྲིང་ངལ་བ་དང་ལེན་བྱས་པའི་ལྷུབ་འབྲས་ལ་སློབ་གྱི་རྩ་བའི་བཀོད་པར་མཚོན་ན་ཡང་ས་ཆ་དེ་ཅུ་མེད་པ་ཞིག་ལ་ལས་སྐྱུལ་ངལ་ཚེ་ལ་གྱི་ལོག་ནས་ད་ཆ་གང་ལྟར་གཞི་རྒྱ་གང་ལ་གང་འཚོམ་ཆགས་སྐབས་བྱུང་ཡོད།

དེ་བཞིན་ནང་གི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སློབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཆ་བཞག་ནའང་། ཚང་མས་ལྷུང་སྐྱེད་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གང་ལྟར་རྒྱགས་སློབ་དེ་དག་གི་ཐོག་ནས་གསལ་པོ་མཐོང་སྐབས་ཡིན་སྐབས་དགོ་ཆེན་དགོ་སྐྱུག་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་བྱུབ་འབྲས་དངོས་གནས་ཚད་ལོངས་པ་བྱུང་བ་ཉ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། དེ་སྔ་འགོ་རྒྱགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འདིར་དགའ་ལས་རྒྱག་མཁན་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད།

ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་དགའ་ལས་བརྒྱབ་དང་རྒྱག་བཞིན་པ་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མར་བཀའ་འདྲིན་དང་བཞག་གསོ་བྱེད་རྒྱ་དང་། ད་ལྟ་འདིར་ཁྱེད་རང་ཚོ་དགའ་ལས་རྒྱག་བཞིན་པ་འདི་དག་ཚོས་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་དངོས་གནས་བསོད་ནམས་གསོག་རྒྱུའི་ལས་ཀ་དང་། འཛིག་ཉེན་ཡ་རབས་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ནའང་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་དང་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཤིག་འཇུགས་སྐྱེན་བྱེད་རྒྱུའི་ལས་ཀ་ཡིན་པ་རེད། ཚོས་དང་འཛིག་ཉེན་གང་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ཀྱང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལས་ཀ་ཟེར་བ་འདི་དངོས་གནས་རྒྱབས་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། སོ་སོའི་མི་ཚེ་གཅིག་གི་ནང་དུ་རང་ཉིད་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་སྐྱེས་ཚོགས་པའི་ལས་དོན་ཡིན་པས། ད་དུང་ཡང་ཚང་མར་ལྷུང་།

ཐག་བྱེད་འོགས་ཞེས་འབོད་སྐུལ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ནས་ང་རང་ཚོའི་ལེགས་ཆ་རྣམས་ཚང་མས་མཐོང་གསལ་ལྟར་བསྐྱུར་སྒྲོལ་
དགོས་དོན་མི་འདུག ། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤའ་ན་ང་རང་ཚོ་བོད་མི་བཅོམ་
བྱོལ་བ་གངས་ཀ་ཉུང་ཉུང་ཡིན་ནའང་། ཇི་ཅམ་མི་འདུག་ཅེས་བཞེད་ཀྱང་ང་ཚོ་ཡར་
རྒྱས་སྤྱིན་པའི་ལག་རྗེས་རྣམས་འཇུག་བྱ་གྲིང་འདིའི་སྐར་ལ་མངོན་གསལ་མཐོང་
སྐབ་པའི་བཅོམ་བྱོལ་པའི་རྟོན་གཞི་ཆགས་ཡོད། བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་
སྤྱོད་ཀས་ནས་བཤའ་ནའང་། ད་ལྟའི་ཆར་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཉམས་ལེན་བྱེད་
མཁན་འབོར་ཆེན་པོ་མེད་ཀྱང་། འཇུག་བྱ་གྲིང་འདིའི་སྐར་ལ་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་
གཞུང་འདི་ངོ་སོ་མཐོན་པོའི་ཐོག་གནས་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ནས་རྩ་བའི་བོད་དོན་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་བོད་
ཀྱི་སྣོད་བཅུད་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་མིའི་དབང་འོག་ལ་རྩུང་དེ་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་། བོད་
དོན་རྩ་བ་ནག་བསུབ་གཏོང་མ་སྐབ་པར་རྒྱ་མིའི་ཐོག་ལ་དཀའ་ངལ་སྤྲོ་མ་སྐྱེད་ནས་
འཕྲད་བ་དང་། རྒྱ་མི་མགོ་ན་ནས་སྣོད་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།
འདི་དག་ནི་གཙོ་བོ་བོད་རིགས་རྒྱ་ཆའི་མི་མང་གི་སེམས་འདུགས་དང་། ལུས་པ་
མེད་པའི་སྣོད་ནས་དཀའ་ངལ་ཁྱད་བསད་ཀྱིས་སྐྱུགས་བསྐྱེད་ནས་བདེན་པའི་
མཐའ་གསལ་རྒྱ་ར་འབད་རྩོལ་བྱས་པའི་ལག་རྗེས་རེད།

ཁོ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་འབྲས་དང་། རྫོད་མེད་ཀྱི་མཁུག་རྫོང་།

ང་རང་ཚོ་བཅོམ་བྱོལ་པའི་ཐོག་ནས་ཡིན་ན་ཡང་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་སྣོད་

གང་ས་ནས་བྱས་པའི་བྱུང་འབྲས་ཡིན་པ་རེད། བྱུང་འབྲས་འདི་དག་སྐད་ཆ་ཚིག་
སྐམ་པོ་གཅིག་གཉིས་ཤིག་བཤད་ནས་ཡོང་བྱུང་པ་ཞིག་དང་། འབྲས་སྟོན་ལྟ་བུ་
བྱས་པའི་ཐོག་ནས་ཡོང་བྱུང་པ་ཞིག་མིན། ལོ་ནས་ལོ་བསྐྱད་འབད་བཅོམ་ལུག་
བསྐྱེད་ས་བྱས་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན་སྟབས་ལས་སྐོ་པོ་ཞིག་མིན། འདི་དག་ནི་
དངོས་གནས་བྱང་གནས་ང་ཚོའི་བྱུང་འབྲས་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད།

ད་ཚུང་ཕྱོགས་ང་ཚོའི་ཉེས་ས་ནས་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་རང་ཚོ་ལྟོས་ས་ལྟོས་འདྲི་བའི་ཡིག་ཐག་ཚོད་ཡོད་བསམ་པའི་
ཐོག་ནས་ཞི་སྟོན་བྱིན་ན། གཏམ་དཔེར་ཡོད་པ་བཞིན་དེ་འབྲེལ་ཉེན་ཁ་མ་ཡོང་བའི་
ངེས་པ་མེད། ཐོག་མར་འཇུགས་སྐྱེན་བྱེད་པའི་སྐབས་མངོན་གསལ་དོད་པོའི་དཀའ་
ངལ་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད་དུས་ཚང་མས་རིག་པ་བསྐྱིམས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡར་
རྒྱས་གཏོང་གི་ཡོད་པ་དང་། གང་ལ་གང་འཚམ་གྱིས་གཞི་རྩ་ཚུགས། གང་ལ་གང་
འཚམ་གྱིས་ཡར་རྒྱས་བྱིན་པའི་སྐབས་ལ་བསམ་སློབ་ནང་ལ་ད་ནི་འགྲིགས་ཡོད་
བསམ་པའི་སློབ་ལྟོད་ཀྱི་ངང་ནས་འཇུག་ཤོར་འགྲོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཉན་ཉན་ཡོད།

ང་རང་ཚོའི་ལས་ཀ་གང་དུ་ཡིན་ན་ཡང་གང་ལ་གང་འཚམ་གྱིས་བྱུང་འབྲས་
སོན་པའི་སྐབས་ལུ་མ་སྐད་ནས་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་གནས་མ་བྱུང་བར་རིམ་བས་རེ་
སྐྱུག་རེ་ཞན་ལ་འགྲོ་བ་དེ་ལས་རིགས་གང་དུ་ཡིན་ཀྱང་ཡོང་གི་འདུག ། དཀའ་ངལ་
མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་ཚང་མས་རིག་པ་བསྐྱིམ་གྱི་ཡོད་སྟབས་
འཇུག་ཤོར་ཉུང་བ་བྱས། གང་ལ་གང་འཚམ་གྱིས་བྱུང་འབྲས་སོན་པའི་མཚམས་ལ་
སྟོན་ཡངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འོག་ནས་འཇུག་ཤོར་འགྲོ་རྒྱུ་ལས་སྐོ་བ་ཞིག་ས་ཆ་གང་

དུ་ཡིན་ཀྱང་ཡོང་གི་འདུག ། དེར་བརྟེན་ང་རང་ཚོ་ཡར་རྒྱས་ལྷ་བྱ་གང་ལ་གང་
འཚམ་བྲིན་པའི་སྐབས་ལ་སྟོན་ཡངས་འགོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཉན་ཉན་མཐོང་གི་འདུག །

གཉིས་ནས་ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་གཤེས་ཀ་ལ་ཇ་ཏུ་གི་གནས་ཚུལ་ཡོད་ན་
གདོང་ལེན་བྱེད་རྒྱུར་བོད་པར་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡིང་སྟོབས་དང་། རྣམ་དཔྱོད་
ཅིག་ཡོད་དེས་ཅན་རེད། དེ་འབྲེལ་ཇ་ཏུ་གི་གནས་ཚུལ་མེད་པའི་སྐབས་ལ་སྟོན་
ཡངས་བྱེད་རྒྱུ་དང་། སྦྱིད་ལུག་བྱེད་རྒྱུ་བོད་པའི་གཤེས་ཀར་ཡོད་པ་ལྷ་བྱ་ཞིག་
འདུག ། དེས་ན་ཚང་མས་སྟོན་ཡངས་ཀྱི་སྐར་ལ་མ་སོང་བ་བྱེད་རྒྱུ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་
པོ་རེད། བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་འདི་འཇམ་གྱིང་འདིའི་ཁྱད་ཀྱིར་བྱེད་ཐོག་པ་
གཅིག་ཡིན་བསམ་པ་མ་ཏུན་ཀྱང་། སོ་སོའི་མི་རིགས་ཤིག་གི་དོན་དག་ཡིན་
བསམ་པ་ཏུན་དགོས།

ག ཤི་རིགས་ཀྱི་ལས་དོན་དང་། འཇམ་གྱིང་གི་བྱེད་ཅོང་།

དཔེར་ན་ང་རང་ཚོས་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཞེས་ཉུག་པར་མོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་།
ཁ་ནས་བཤད་པའི་ཚིག་དེས་འདྲར་གི་མེད། སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་སྟོན་ནང་ལ་
སྟོགས་གཅིག་ནས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཟེར་བ་དེའི་གཙུག་ཆེའི་སྡིང་དོན་
རྣམས་ཤེས་སྲུབ་པ་ཞིག་དང་། གཉིས་ནས་ཤེས་པ་ཅུས་གྱིས་མི་ཚོགས་པར་རྒྱ་ཚོད་
ཤེས་པའི་སོ་སོའི་ཤོས་པ་གཤེས་ལ་འདྲགས་སྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་
བྱུང་ན་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་དེ་སོ་སོའི་མི་ཚོའི་ཆ་ཤས་འདྲ་སོ་ཆགས་ཡོང་
དུས་དེའི་ཐོག་ནས། སོ་སོའི་ཉེན་རེ་ཉེན་རེའི་འཚོ་བའི་ནང་ལ་ལ་རབས་སྟོན་བཟང་

ལྷན་པ་ཞིག་དང། དེའི་ཚོག་ནས་འཇམ་བུ་སྲིད་འདིའི་སྐད་ལ་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་
གང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཆགས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད།

བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཅུ་བ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་ཁ་ནས་བཤད་པ་ཙམ་
དང། བོད་ཆས་གྲོན་ཤེས་ཙམ་ཞིག་དང། བོད་སྐད་རྒྱག་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་མི་
འགྲིགས་པར་བསམ་སྲོའི་ནང་ལ་བོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་བསྐྱབ་བྱ་བཟང་
པོའི་ཚོར་སྣང་དེ་སེམས་ནང་ལ་རྒྱན་དུ་འཇགས་ཐུབ་པ་ཞིག་གེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་
འདུག ། དཔེར་ན་འདས་པའི་ལོ་སྤྱི་མ་ཅུ་སོ་གྲངས་ནང་ང་ཚོའི་སློབ་གྲུའི་ནང་ནས་
སློབ་སྦྱོང་གང་ལ་གང་འཆམ་བོན་པའི་རིགས་ཤིག་ཡོང་གི་ཡོད། ཁོང་ཚོས་བོད་ཀྱི་
ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཚང་མའི་སྣང་བར་
འཇགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་འགག་ལ་ཐུག་སྐབས་སོ་སོ་སྐར་གྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་
འབྲེལ་བའི་གོ་སྐབས་བྱུང་ན་དེ་དང་ལེན་གྱེད་པ་ལས། བོད་ཀྱི་སྤྱི་པའི་དོན་དག་དང་
ཡང་སློས་ང་རང་ཚོའི་མི་རབས་ནས་མི་རབས་གཙོ་སློང་གེད་རྒྱུའི་ལས་རིགས་དེ་
འབྲེལ་ནང་ལ་གཏན་ནས་དོ་སྣང་མེད་པ་དེ་འབྲེལ་གྱི་འདུག །

བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་འདི་དག་འཇམ་བུ་སྲིད་འདིའི་ཁྲད་ཅོར་གྱེ་བྲག་
བ་གཅིག་ཡིན་བསམ་པ་མ་དྲན་ན་ཡང། སོ་སོའི་མི་རིགས་ཤིག་གི་དོན་དག་ཡིན་
བསམ་པ་དྲན་དགོས་ཀྱང། ཤེས་ཡོན་གང་ལ་གང་འཆམ་ཡོད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་
སོ་སོའི་བྱིམ་ཚང་གི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་གོ་སྐབས་གང་དུ་བྱུང་རུང་དེར་
འགྲོ་རྒྱ་གཙོ་བོར་བྱས། སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་སེམས་འཁུར་མེད་མཁན་དེ་
འབྲེལ་གྱི་འདུག ། དེ་ཚོ་ང་ཚོའི་ཉན་ཉན་འཇུས་ཤོར་རེད། དེ་འབྲེལ་འཇུས་ཤོར་

མཐོང་ཚར་དུས་དེ་བྱས་ཚོག་གི་མ་རེད། ཁྱོད་རང་གིས་ཞོར་བ་རེད་ཅེས་བརྗོད་
བས་ལ་མི་དག་ཅིང། སུ་ཐོགས་གང་ཡང་མི་འདུག །

དེས་ཉམས་གང་ཞིག་སྟོན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། མི་དེ་རིགས་ཐོག་མར་སློབ་ལྟ་
འགྲིམས་ནས་སློབ་སྦྱོང་གེད་པའི་སྐབས་སུ་བསམ་སྒྲིལ་ནང་ལ་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་
རིག་གཞུང་སྐོར་དང། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་སྐྱེ་བའི་དོན་དག་གི་སེམས་ཤུགས་
ཀྱི་ས་བོན་ལུས་བ་ཐོན་པ་ཞིག་འདེབས་མ་ཐུབ་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་མཐའ་མ་སློབ་
སྦྱོང་མཐའ་འཁྲོལ་ནས་མི་ཚེ་སྐྱེལ་བའི་སྐབས་ལ་སྐྱེར་པན་གྱི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་
ཞིག་རག་སོང་ན་ལམ་སང་དེར་རྒྱལ་འགོ་བའི་གནས་ཚུལ་འདི་ཆགས་ཡོང་གི་
འདུག ། སྤྱིར་ན་མི་སོ་སོ་སྐྱེར་གྱི་ཐོབ་ཐང་རེད་ལ། རང་དབང་ཡིན་པས་སོ་སོ་གང་
ཞིག་བྱས་ཀྱང་དེ་ཚོག་གི་མ་རེད་བརྗོད་ཐབས་མེད་ནའང། རྫོང་པམ་པའི་གནས་
ཚུལ་ཞིག་རེད། འདི་ང་ཚོའི་འཇུག་ཤོར་གཅིག་རེད།

དེ་བཞིན་ང་རང་ཚོས་བོད་ཀྱི་ནང་ལ་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གཙོ་བོར་
རྒྱུར་པའི་བཟང་པོའི་ལྷ་སྟོན་ཉམས་ཆག་འགོ་གི་འདུག་ཅེས་ཤོད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་ལ་ཡོད་པ་འདི་དག་ཚོས་དང་
རིག་གཞུང་ཐོག་ལ་གོ་སྐབས་ཉན་ཉན་མང་བ་དང། མ་ཐུན་རྒྱུན་འཛོམས་བ་དང་
ལེགས་པ་ཡོད་ཀྱང། ཞིབ་སློབ་ཚད་བསྟུང་བྱས་ཏེ་དབེར་ན་བོད་ཡིག་ལེགས་ཉེས་
ལ་མཚོན་ན། བོད་ནང་འཚར་ལོངས་བྱེད་མཁན་ནམས་སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་སྐབས་མ་
རྒྱུར་བའི་བྱས་མ་གཏོགས། གོ་སྐབས་རྒྱུར་བ་ཚོའི་བོད་ཡིག་གནས་ཚད་དང། ང་ཚོ་
འདིར་རིག་གནས་མཐོན་པོར་བཅུས་པའི་བོད་ཡིག་གི་གནས་ཚད་བསྟུང་ན་དེ་ཡང་

བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་འདུག །

དེ་བཞིན་འཛམ་གླིང་གི་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་ཚོའི་གསུང་སྐད་ཡིག་གཞན་དག་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་སོ་སོ་རང་གི་སྐད་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་དོན་དག་ཚང་མ་ཤེས་སྲུབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ང་ཚོས་ལོ་ནས་ལོ་བསྐྱུང་དེ་འབད་ཚེ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། འབོད་སྐྱུལ་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་བོད་ནང་ནས་ཡིག་ཆ་ཐོན་པ་དེ་རིགས་ལེགས་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འདུག ། དེ་ཚོའི་གསུང་ང་ཚོས་འཇུག་ཤོར་གྱི་ཡོད་པའི་རྟགས་གསལ་པོ་རེད། ང་རང་ཚོར་བསྟོན་རེ་མི་གཞན་དག་གིས་བཏང་ན་འགྲིགས་པ་རེད། ང་རང་ཚོ་ནང་ཚགས་རུབ་རུབ་བྱས་ནས་གོ་བསྐྱུང་བྱེད་དུས་ང་ཚོ་འཇུག་ཤོར་གང་ནས་ཤོར་མིན་དང་། ང་ཚོ་གྲུ་མ་འགྲིག་ཐོན་ས་གང་ནས་ཐོན་མིན་སོགས་ལ་བསམ་སློབ་བཏང་ནས་དོ་སྣང་བྱེད་ཆུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། འཇུག་མ་ཤོར་བ་བྱུང་ན་ཚགས་ཚུད་པོ་དང་ཡང་ཆུས་ཡོང་ངེས་ཡིན། ང་ཚོས་ཆུ་བྱུ་ལྟོད་ཡངས་མ་ཤོར་བ་དང་། གཟམ་གཟམ་བྱེད་ཆུ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག ། ཚོས་དད་ཡོད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་མཚོན་བྱེད་རིག་གཞུང་ཡིན་པ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་ཚང་མས་ནང་པའི་ཚོས་དེ་བསྐྱུང་གསོ་བྱེད་དགོས།

ང་། མི་རིགས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་དང་། ཚོས་རིག་བསྐྱུང་གསོ།

གཞི་རྒྱ་རང་རང་ཚོ་ཐོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་འདི་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྐད་ལ་རིག་གཞུང་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། གནའ་རབས་ཀྱི་རིག་གཞུང་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ལ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་འདི་དངོས་

གནས་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་ཡལ་པོ་ཡོད་པ་དེ་འཇམ་བུ་སྲིད་གི་མི་
དོ་སྣང་ཡོད་མཁན་དང་སྒོ་གཟུ་བོར་གནས་པ་བལ་མོ་ཆེས་མོས་མ་སྤྱན་གཅིག་གྱུར་
ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད།

གཉིས་ནས་ང་རང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་གཞིས་བྱེས་ཚང་མའི་སེམས་ཀྱི་གཉིང་
ལ་སོ་སོའི་རང་དབང་བརྒྱལ་བའི་སེམས་ནད་ཚེན་པོ་ཡོད། མི་རིགས་ཤིག་གི་རང་
དབང་ཞེས་པའི་འགག་རྩ་སོ་སོའི་མི་རིགས་འབྲུར་ཐོན་ཡོད་པ་དང་མི་རིགས་རླུང་
གསལ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཁྱད་ཚོས་སམ་ངོ་བོ་མཚོན་བྱེད་གཙོ་བོ་དེ་སོ་སོའི་རིག་
གཞུང་འདི་ཡིན་པ་རེད། དཔེར་ན། ཉེ་ཆར་ལྷ་རུ་སྤྱིའི་ཁྲབ་ཁོངས་ཀྱི་མངའ་སྡེ་ཁ་
ལས་ཤིག་ལ་བྱིན་བ་ཡིན། ས་ཁུལ་དེ་ཚོའི་ནང་ལ་སོ་སོ་སྐྱེར་གྱི་ངོས་ནས་ཚོས་ལ་
དད་བ་ཡོད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཤིག་མེད་ན་སོ་སོའི་
མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་མཚོན་གྱི་མེད་པ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་
བརྒྱལ་འགོ་གི་འདུག་ཅེས་ཟེར་གྱི་འདུག ། སོ་སོ་སྐྱེར་གྱི་ཚོས་དད་ཡོད་མིན་ལ་མ་
ལྟོས་པར་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་མཚོན་བྱེད་རིག་གཞུང་ཡིན་པ་ལ་ངོས་འཛིན་
བྱས་ཉེ་ཆར་མས་ནང་པའི་ཚོས་དེ་བསྐྱར་གསོ་བྱེད་མ་གྲུབ་ན་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་
རྣམ་པ་དེ་བརྒྱལ་གི་འདུག་ཅེས་དོ་འཁྲུང་ཆེན་པོ་བྱེད་གྱི་འདུག ། རང་པའི་ཚོས་དེ་
ཚོས་ལ་འདུ་ཤེས་ནས་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ལ་བན་གྱི་རེད་བསམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་རུང་
མེད་རུང་གང་ལྟར་སོ་སོ་གསོན་པའི་མི་ཚེ་འདིའི་རིང་མི་རིགས་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་
གི་རྣམ་འགྲུར་མ་བརྒྱལ་བ་དང་། དེའི་རྣམ་པ་མ་བརྒྱལ་པའི་དོན་དག་ལ་ནང་པའི་
ཚོས་དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་ཅེས་ཁོང་ཚོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་བཤད་བྱུང་།

ང་རང་ཚོ་བོད་ལ་ཡིན་ནའང་དེ་དེ་བཞིན་རེད། ང་ཚོར་རང་དབང་དགོས་ཀྱི་
 ཡོད། ང་ཚོའི་རང་དབང་བརྒྱུ་སོང་ཟེར་བའི་རྩ་བ་འབྲུ་པོ་དེ་སོ་སོ་མི་རིགས་ཟུར་
 གསལ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྐད་ཆ་བཤད་ཡོང་དུས་སོ་སོའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གལ་
 ཆེན་པོ་རེད། མི་རིགས་འིག་གི་ལ་རྒྱའི་ཆ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་། མི་
 རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཟུར་གསལ་གྱི་མཚོན་གྲུང་དམ། མི་རིགས་ཀྱི་ཁྲུང་ཚོས་མཚོན་
 གྲུང་གང་ཅིར་སོ་སོའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ང་རང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་
 ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཟེར་བ་འདི་འཛམ་གྱི་མིང་འདིའི་སྐད་གི་རིག་གཞུང་འབྲུ་འབྲུའི་
 བང་ནས་མི་འབྲུ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ང་རང་ཚོས་གཏམ་འདོད་བྱས་ནས་བཤད་པ་དང་།
 ང་རྒྱལ་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་མིན་པ། རྒྱ་མཚན་གྱི་ཐོག་ནས་མཐོང་གསལ་ཡིན།

དཔེར་ན་ཁ་སང་ཁ་ཉིན་ཉིན་ལྗེའི་རིང་ལ་ཚན་རིག་པ་དེ་འབྲུ་དང་ང་ཚོ་མཉམ་
 དུ་འཚོགས་ཏེ་བསམ་ཚུལ་གོ་བསྐྱར་བྱས་པ་ཡིན། དེས་ཐེངས་དང་པོ་མ་རེད། དེ་
 ལྟ་དེ་འབྲུ་ཚར་འགའ་ཤས་ཚོགས་ལྗོངས་། དེས་ག་རེ་རྟགས་སྟོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་
 ཟེར་ན། ལྗེའི་བཏང་འཛམ་གྱི་མིང་འདིའི་སྐད་ལ་ཚོས་ལུགས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་།
 དེར་དུས་ཀྱི་ཚན་རིག་པ། ཚན་རིག་གི་སྡེ་ཚན་རིགས་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཚན་རིག་པ་དེ་ཚོ་
 དང་མཉམ་དུ་གོ་བསྐྱར་གྲུང་བྱུ་མཁན་དེ་པལ་ཆེར་ནང་པའི་ཚོས་མ་གཏོགས་
 དགོན་པོ་རེད། ཚན་རིག་གི་སྡེ་ཚན་ཚང་མ་རང་གང་ཤེས་ཏེ། གཙོ་བོ་སེམས་དང་
 འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་ནང་པའི་ཚོས་དང་། ཚན་
 རིག་གི་སྡེ་ཚན་གྱི་བྲག་པ་དེ་ཚོ་མཉམ་དུ་བྱུང་སྡེལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཉམས་ཞིབ་གྲུང་རྒྱ་
 ལ་དེང་སང་ཚན་རིག་པ་ཚོའི་ནང་དུ་དོ་སྣང་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་གསལ་པོ་འདུག །

ང་རང་ཚོའི་པ་མེས་ནས་རིམ་བས་རིམ་བས་དང་སྐྱེལ་བྱུང་ནས་ཡོད་པའི་ནང་པ་
 སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དང་འབྲེལ་པའི་ང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་འདི་དངོས་གནས་
 འཛུལ་བུ་སྤིང་འདིའི་སྐྱེང་ལ་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྟགས་
 གསལ་པོ་རྟོན་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་གནས་རྒྱལ་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་
 ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ཡིན་ན་སོ་སོའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་མི་
 ཉམས་གོང་སྐྱེལ་བྱས་ནས་དེའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་ཚོས་ངོས་ཟིན་རྒྱ་དང་། དེའི་དགོས་
 བ་དགེ་མཚན་སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་འཇགས་སྐྱབ་པའི་ཐོག་ནས་དེ་ལུགས་ཀྱི་འབད་
 ཚོལ་བྱེད་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ། ངས་དེ་ལྟུང་ན་བསམ་བྱུང་།
 གཞན་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད།

དེ་རིང་འདིར་སེར་སྐྱ་མི་མང་གང་ལ་གང་འཚམ་ཞིག་སྤེལ་བས་ཡོད་པ་རེད། ང་
 རང་ཚོ་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་ཆ་བཞག་ན་ག་རེ་བྱས་ཀྱང་བདེན་མཐའ་གསལ་
 རྒྱུའི་ཐོག་ལ་སྤྲོགས་མང་པོ་ཞིག་ནས་འགལ་རྒྱུན་རྣམས་འཇུག་བཞིན་པ་དང་།
 མ་སྐྱུན་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་འཛོམས་ཡོང་གི་ཡོད། ད་ལྟའི་དགུ་བཅུ་གོ་གཉིས་ནས་གོ་
 གསུམ། གོ་བཞི། གོ་ལྷ་སོགས་ལོ་ཁ་ཤས་རིང་ང་ཚོ་ལམ་འཕྲང་དོགས་ཞིག་ལ་
 སྤེལ་བས་ཡོད། ལ་ཅེ་རུ་སྤེལ་བས་ཐག་ཉེ་བ་གང་ཞིག་ལ་དེའི་ལམ་འཕྲང་དོགས་པོ་ཡོད་
 པའི་གནས་རྒྱལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

ང་རང་ཚོ་འདིར་བོད་མི་སྤྱི་བོ་གནས་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་
 དག་གི་འགན་འཁུར་འཁྲིམ་ནས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ལྟར་ཚང་མས་ད་ལྟ་བུ་ལ་ལྷུ་བུ་ལ་ལྷུ་བུ་
 མེད་པའི་སྤྱི་བོ་སྤོབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལྷག་བསམ་རྒྱུན་བཅངས་བྱས་ཏེ། སོ་སོར་

སྐབས་སུ་བབ་པའི་ལས་རིགས་གང་གི་ནང་ལ་ཡིན་ན་ཡང་ཚང་མས་སྤྱི་པའི་དོན་
དག་བསམ་སྟེ་རྩུབ་ཐག་འབད་ཐག་གེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ལ། ད་དུང་ཡིན་ཀྱང་ཚང་
མར་རྩུབ་ཐག་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཉི་མ་ཚ་པོ་གྲེ་ཐང་འདྲ་པོ་འདིའི་ནང་ལ་ཁྱེད་རང་ཚོ་བསེལ་གྱི་བ་མེད་པར་སྡོད་
སྐབས་སྐད་ཆ་ཡུན་རིང་པོ་བཤད་ན་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཐང་ཚད་ཅིང་། དཀའ་ལས་ཡོད་
འགྲོ། ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མས་སྤྱི་ག་ཁྱིམ་སྤྱང་། ཚང་མ་དངོས་གཅང་ལ། སེམས་ལ་
དགའ་སྤང་དང་། སློ་སྤང་གི་རྣམ་པ་གདོང་གི་ཐོག་ནས་གསལ་པོ་མཚོན་གྱི་འདུག་
སྐབས་ང་རང་ཉ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་ལ་ཚང་མ་ལ་སྤྲུགས་ཇེ་ཆེ་ཡང་བསྐྱར་ཞུ་རྒྱུ་
ཡིན། བཏུ་ལེས་བདེ་ལེགས། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྟུང་། །།

ལས། མྱོ་བྱང་དུ་སློན་ལམ་བརྒྱབ་ནས་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མིན་པར། ལོ་ནས་ལོ་
 བསྐྱེད་དེ་དཀའ་ལས་རྒྱག་མཁན་ལག་ལེན་ཆེད་ཆེད་སྐྱེན་ཅེས་པ་དང་། ཡང་ལག་ལ་
 ཞིག་ལོ་ན་རྒྱས་ཤིང་འཁོགས་པ་ཆགས་ནས་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་སོ་སོའི་མི་ཆེ་
 རྩོགས་ཀྱང་། མི་ཆེའི་རིང་ལ་དཀའ་ལས་རྒྱག་གྲུབ་པའི་གྲུབ་འབྲས་འདི་དག་ད་དུང་
 ཡང་དངོས་སུ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་གྲུབ་པ་འདི་རྣམས་བྱས་ཇེས་དངོས་གནས་
 རེད། ད་ལྟ་འདིར་དཀའ་ལས་རྒྱག་བཞིན་པ་ཚང་མས་དངོས་གནས་སེམས་ཤུགས་
 བསྐྱེལ་ནས་མ་འོངས་པར་ད་དུང་ཡང་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུའི་དམིགས་བསམ་སློ་ལ་
 འཁོར་བའི་ཐོག་ནས་ཡང་རྒྱས་གཏོང་བསམ་པའི་སེམས་ཤུགས་ཡོད་པ་འདི་ཉ་
 ཅང་གི་ཡག་པོ་རེད། ད་ལྟ་ནང་བཞིན་ཉུང་ཐག་འབད་ཐག་བྱེད་རོགས་ཅེར་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ནས་ངས་རྒྱུན་དུ་བཤད་སྲིད་ལྟར། ང་རང་ཚོ་ལ་བསྟོན་བསྐྱབས་མིས་
 བཏང་ན་ཡག་པོ་རེད། སོ་སོར་སོ་སོས་བསྟོན་ར་བཏང་ན་འོས་པ་གང་ཡང་མི་
 འདུག ། ང་རང་ཚོར་གལ་ཆེ་བ་ནི་སློན་གང་ནས་ལྷག་མིན་དང་། འཇུས་ཤོར་གང་
 རས་འགྲོ་མིན་དེ་དག་ལ་བསམ་སློབ་བཏང་རྒྱ་དེ་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཆགས་འདུག །
 ད་ལྟ་མན་ཆད་འདས་པའི་ལོ་ངོ་ ༣༣ ཅུམ་གྱི་རིང་ལ་ང་ཚོ་བཅོམ་བྱོལ་བ་ཆགས་པའི་
 དཀའ་ངལ་མང་པོ་གྲུང་ཡོད། ང་རང་ཚོ་ནང་ཁུལ་ནས་ཀྱང་སྐྱབས་རེ་གྲ་འགྲིགས་
 མིན་ཡོང་གི་ཡོད། ཡིན་ནའང་སྤྱི་ཡོངས་ནས་བལྟས་ན་ང་ཚོར་གཞན་ལས་ལྷག་
 པའི་བྱས་ཇེས་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། འཛམ་གྱི་སྤྱིང་འདིའི་སྤང་ལ་བཅོམ་བྱོལ་
 མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཁྲིད་ནས་ང་ཚོ་བོད་པའི་གངས་ཀར་ཆ་བཞག་ན་ཉ་ཅང་ཉུང་
 ཉུང་དང་། བཅོམ་བྱོལ་བ་ཉུང་ཤོས་ཀྱི་གས་ཤིག་རེད། ཡིན་ནའང་གྲུབ་འབྲས་དང་

ཚགས་རྒྱུད་ཤོས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་པོད་པ་བཅའ་བྱོལ་བ་དེ་ཚགས་
རྒྱུད་ཤོས་དང་། ཡར་རྒྱས་ཆེ་ཤོས། རོགས་རམ་གང་བྱུང་བ་རྣམས་ནད་ཐོག་སྐྱབ་
ལེའ་བྱས་ནས་བྱུང་བ་ལྟས་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་བྱུང་ཡོད།

འདི་ག་བྱ་གསོ་ཁང་ལ་ཆ་མཚོན་ན་ཡང་བོད་ནས་ཡོང་མཁན་ཚོས་བྱ་གསོ་
ཁང་ལ་ལྟ་སྐོར་བྱས་པའི་རྗེས་ལ་དངོས་གནས་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དང་།
རང་ཉིད་གྱི་བྱ་སྐྱབ་གཏོར་རྒྱར་དགའ་ཞིང་སྐོ་བཞིན་འབད་བཅོལ་བྱེད་བཞིན་འདུག་
ལ། དེ་བཞིན་དུ་གྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་རྣམས་རམ་ས་ལར་ཡོང་མཁན་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱ་
རམ་ས་ལའི་ཁུལ་གྱི་ར་རང་ཚོའི་བོད་རིགས་གྱི་སྡེ་ཆོན་འདྲ་མིན་དེ་དག་མཐོང་
རྗེས་མང་ཆེ་བའི་མཐོང་རྒྱལ་བཟང་པོ་ཡོང་བ་དང་། ཡར་སྐོས་སྐྱབ་པར་ཅན་དུ་བོད་
བྱིས་སྐོབ་བྱ་ཡས་མས་ལ་ཚང་མས་མཐོང་རྒྱལ་ཡག་པོ་ཡོང་གི་འདུག ། འདི་དག་
ར་ཚོའི་བྱུང་བ་ལྟས་ཤིང་། ལེགས་པའི་ཆ་ཤིང་།

ད་ཡང་ར་ཚོས་གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་ན། སྐབས་དེ་རང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་
ལ་དབེར་ན་བོད་བྱིས་མཚོན་བས་དེ་སྣ་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་དེ་དག་
གི་བྱས་དེང་སང་སྐབས་བྱའི་འཕྲུལ་ཤོར་ཡོང་གི་ཡོད་བཟོ་འདུག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྐད་
ཆ་ཡང་སྤང་ཅམ་དེ་གོ་ཐོས་ཡོང་གི་འདུག ། འདི་ནི་གང་ལྟར་མིའི་གཤིས་ཀ་ཤིང་།
དགའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་རིག་པ་བསྐྱིམ། ཡར་རྒྱས་གང་འཚམ་གྱིན་
པའི་སྐབས་ལ་སྟོན་ཡངས་ཤོར་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་དེ་ཉན་ཉན་མི་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
བ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་དེར་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས། འཕྲུལ་ཤོར་གྱི་ལས་ཀའི་
རིགས་རྒྱང་རྒྱང་སྐབས་ལ་དོ་སྣང་མ་བྱུང་བར་ལུས། ཆེན་པོ་ཚགས་ཉེ་དོ་སྣང་ཡོང་

བའི་སྐབས་ལ་ཐལ་ཆ་སྲིན་ཟེན་པ་ལྟ་བུ་དེ་རིགས་ཡོང་གི་འདུག ། རྒྱན་ཏུ་དོ་སྣང་
དང་གཟབ་གཟབ་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག །

༧༥། རྒྱུ་མེར་གྱི་མཚན་ལ་དང་། ཡ་འབས་གྱི་རྒྱུད་པ།

ང་རང་ཚོ་འདིར་སློབ་སློང་སྤྱད་དགོས་དོན་སློབ་ཚོགས་གཙོ་དང་བཀའ་མོན་
ཚོས་གསུངས་པ་བཞིན་དེ། ང་རང་ཚོ་རྒྱུ་དང་བྱེད་བྱ་གི་པོད་པ་འབྲམ་གཅིག་
ཅམ་གྱི་དོན་དག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ལ། གཙོ་པོ་སློབ་སློང་བྱས་ནས་མི་ཆེ་བཟང་པོ་
ཞིག་ཡོང་ལྟར་བྱེད་དགོས། ང་རང་ཚོ་མི་ལུས་ཐོབ་ཡོད། མིའི་ཆམ་དཔྱོད་དེ་
འདྲམ་ལྟ་སྤྱིར་འདིའི་སྐར་ལ་མི་ལ་རྩོག་བྱ་བ་མོ་རྒྱ་ཞིག་དང་། མི་ལ་རྒྱ་ག་བསྐྱེད་
གསར་པ་སློབ་རྒྱ་ཞིག་གི་དོན་དག་པ་མིའི་ལུས་འདི་ལྟར་བྱས་ནས་མི་ལ། མིའི་
ཆམ་དཔྱོད་དམ། ང་རང་ཚོ་མིའི་ལུས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཆ་སྲིན་བཟང་པོ་ཡོད་པ་
འདིས་རང་ཉིད་ཅམ་དུ་མ་ཟད་རྒྱུ་ཚོགས་ཚོར་མར་པན་ཐོགས་ཡོང་ལྟར་བྱེད་
དང་། མདོ་དོན་ཡང་སློབ་གཞན་ལ་པན་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡོང་ལྟར་ཐབས་ལ་ང་
རང་ཚོ་མིའི་ཆམ་དཔྱོད་པེད་སློབ་བྱེད་དགོས། རང་སྤྱིར་གྱི་དོས་ནས་བཤད་ན་
ཡང་། མིའི་ཆམ་དཔྱོད་པེད་སློབ་དེ་ཅམ་བཟང་པོ་བྱས་པའི་ཚོད་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱང་
སྤྱིད་པ་ཡོང་རྒྱ་དང་། རི་ཅམ་གྱི་མིའི་ཆམ་དཔྱོད་དེ་པེད་སློབ་སྲིན་ཅི་ལོག་པའི་ཚོད་
གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱང་མཐའ་མ་མ་སྤྱིད་པ་ཡོང་རྒྱ་མ་ཟད། མཐའ་མ་ཉ་ལམ་མི་གལ་
ནས་བྱད་དགོས་པ་ལྟ་བུ་འདྲམ་སྤྱིར་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལ་ཡོང་ལུས་དེད།

དཔེར་ན་རྒྱུ་ཚོགས་གང་དུ་འདྲམ་མི་སྤྱི་སེམས་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་བསམ་ཡོད་

པ། རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྷག་བསམ་ལྡན་པ་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མིས་བསྟོད་
 བསྐྱེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རངས་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་བློན་བྱེད་པ། མིའི་རྣམ་
 དཔྱོད་དེ་རང་དོན་ཁོག་བཅུག་དང་། མགོ་བདེ་བྲན་འཕྲུལ་གྱི་ཐོག་ནས་བྱིན་ན་སུས་
 གྲང་འཕྲ་སྟོན་བྱེད་པ་མཐོང་ཚོས་ལྟར་ཡིན། དེས་ན་སོ་སོ་རང་དོན་ལ་སྟོས་གྲང་ཡ་
 རབས་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སྤྱི་བའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ཡང་ཡ་རབས་བྱེད་རྒྱ་
 གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སྟོབ་སྟོང་བྱས་ནས་མིའི་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་བྱིན་པ་དང་
 ཆབས་ཅིག་ཅ་བའི་ཤེས་ཡོན་བེད་སྟོད་བྱེད་མཁན་མིའི་རང་བཞིན་ལྡན་སྟེས་གྱི་
 གཤེན་རྒྱུད་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་བྱུང་པ་དོ་སྤངས་བྱེད་དགོས། ཅ་བའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་
 ལུས་པ་ཆེ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ལྷག་བསམ་མེ་མཐོང་བཏང་ནས་དེ་གཉིས་
 ཟུང་སྟེལ་བྱེད་པ་དེ་ཅ་དོན་ཡིན། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཏུ་སྟོབ་ཚན་བསྐྱེད་བཅོས་
 གཏོང་དགོས་སམ། སྟོབ་སྟོང་སྟོད་སྤངས་གྱི་ཐོག་ནས་སྟོན་འཕྲི་སྟོར་གཅོག་གང་
 ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་དེ་དག་སྐབས་དང་འཆོས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས།

གཤེད་རྩོམ་པོའི་ཡར་རྒྱས་དང་། རྒྱལ་མ་བརྩེས་པོངས་པའི་དཀའ་ངལ།

ད་ལྟ་ཚོགས་གཙོས་གསུངས་པ་བཞིན། སྤྱི་རྒྱ་གར་ནང་ལ་དེང་སང་ཤེས་
 ཡོན་སྟོབ་སྟོང་སྟོད་སྤངས་གྱི་གཞི་ཅ་དབྱིན་ཟིའི་ལུགས་སྟོལ་དང་། ལུས་སྟོགས་
 རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ཤེས་ཡོན་སྟོབ་སྟོང་སྟོད་སྤངས་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཅ་བ་རྒྱ་གར་ལ་རན་
 དང་མ་རན་ལ་བསམ་སྟོག་གཏོང་དགོས་པ་ཆགས་གྱི་ཡོད་ལ། ཡང་སྟོས་ང་རང་ཚོ་
 བོད་པའི་ཐོག་ལ་རན་དང་མི་རན་ཟེར་བ་དེ་ཡང་བསམ་སྟོག་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་

ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་རིགས་དངོས་གནས་འདི་ཚོའི་ཚོག་ལ་རིགས་གཅིག་ཀྱང་འདྲིན་
ཡིན་པའི་མི་ཚོས་གོ་བསྐྱར་བརྟག་དབྱེད་བྱས། ཚོད་བཟླ་བྱས། ཉམས་སྲོང་
བསགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཚོག་ནས་འགོ་དགོས་པའི་གཞི་རྩ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད།
འོན་ཀྱང་དེ་བབསྐྱབ་རྒྱ་ལས་སླ་པོ་མིན།

གང་ལྟར་ཡང་སྤིང་ང་རང་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་དམིགས་ལུས་སྤྱི་ཚོགས་
ཡར་རྒྱས་ཐེང་བ་དེ་སྤྱི་ལོགས་ཁྲ་ཁྲ་ཟིང་ཟིང་བྱེད་པ་དེ་མ་ཡིན་པར། མི་ཚེ་རིང་ལ།
ལུས་པོ་བདེ་ཐང་། སེམས་སྦྱིད་པ། བག་ལེབས་བ་སོགས་དགོས་པ་ཡིན། སྤྱི་
ལོགས་ཁྲ་ཁྲ་ཟིང་ཟིང་ཡོད་ཀྱང་། ཉང་དུ་སེམས་ཁྲལ་ཁོ་ན་བྱས་ནས་སྡོད་དགོས་
བྱུང་ན་དེར་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ཞེས་མི་བརྗོད་ཅིང་། སེམས་ཁྲལ་ཁོ་ན་བྱས་པའི་
ལག་རྗེས་ལ་ལུས་མི་བདེ་བ་དང་། ལུས་པོ་བདེ་ཐང་ཡོད་ཀྱང་སེམས་མ་སྦྱིད་པའི་
དབང་གིས་རང་སློབ་རང་གིས་གཙོ་དགོས་པ་དང་། རང་ཉིང་མ་སྦྱིད་པའི་ཞོར་ལ་
མི་ཚང་མར་སྡོད་བཟོད་མི་བདེ་བ་བཟོ་མཁན་དེ་ལྟར་སྤྱི་ཚོགས་གང་སར་ཡོང་གི་
འདུག །

ལྷག་པར་སྤྱི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་སྤྱིན་པའི་ལུང་པའི་ཉང་དུ་
སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་ཉུང་དུ་འགྲོ་བའི་གནས་ཚུལ་ང་ཚོས་མཐོང་ལུས་ཡིན། དངོས་པོ་
ཡར་རྒྱས་སྤྱིན་པ་དེ་དག་སྤྱི་དོན་དག་ལ་དམིགས་ནས་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་
གི་ཡོད་ཅེ་ན། མི་ལ་ཐན་ན་བསམས་ནས་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་གི་ཡོད་ལ།
གང་ལ་དམིགས་ལུས་མིའི་བསམ་སློབ་འདི་བདེ་སྦྱིད་བརྟགས་ན་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་
སྤྱིན་པའི་དགོས་དོན་མ་ཚང་བ་རེད། དངོས་གནས་མིའི་མི་ཚེའི་ནང་ལ་ཡར་བས་

སྐྱོད་བཟང་ཟེར་བ་འདི་སྟོག་བཞིན་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཡ་རབས་སྐྱོད་བཟང་མེད་ན་
ཉ་ལམ་དུད་འགོ་དང་ཁྱད་མེད་ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཡ་རབས་སྐྱོད་བཟང་ཡོད་ན་
དངོས་གནས་མིའི་མཚན་ཉིད་ཚང་གི་ཡོད་པས་ང་རང་ཚོ་དུས་རྒྱུན་ལྡན་ནས་བཟང་
པོའི་སྐྱོད་པ་དང་ཡ་རབས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་རྒྱུན་དུ་འཇགས་པ་བྱེད་རྒྱ་དང་། དེ་
དག་གོང་འཕེལ་ཡོང་ཐབས་བྱེད་རྒྱ་ཤིན་དུ་གཤམ་ཆེན་པོ་འདུག །

དཔེར་ན་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལུང་བ་དེ་རིགས་མ་ཅུའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་
འགོ་སྐྱབས་དང་མི་འབྲེ་བར་མི་མང་བའི་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་དོན་ལ་བལྟ་རྒྱ་དང་། དཔལ་
འབྱོར་གྱི་འགོ་སྐྱབས། སློབ་སྦྱོང་གི་འགོ་སྐྱབས་ཚང་མ་མང་ཚོགས་ལ་ཕན་པའི་
ཆེད་དུ་དམིགས་པ་དང་། དེ་ཡང་འཆར་གཞི་བཞེད་པ་སོགས་འགོ་སྐྱབས་དེ་ལྟར་
ཡིན་ནའང་། དངོས་གཞི་ལག་ལེན་བསྟར་སྐབས་བྱམས་བཅེས་ཐོངས་ནས་གཞོན་
འཚའི་བསམ་སློབ་དང་། གཤམ་རིམ་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པ་སོགས་འཁོན་འཛིན་གྱི་བསམ་
སློབ་ལུགས་ཆེན་པོ་ཆགས་པ། བྱམས་བཅེས་བསམ་སློབ་འདྲང་བའི་གནས་ཚུལ་གྱི་
འོག་ནས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དོགས་ཐོན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། གཅིག་གིས་
གཅིག་ལ་རྩོད་པ་རྒྱག་དགོས་པ་མཐའ་མ་བྲིམ་ཚང་གཅིག་གི་ནང་ལ་ཡིན་ན་ཡང་
ཕན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་བརྒྱག་པ། ག་དུས་ཡིན་ན་ཡང་ཞེད་སྐྱང་དང་དངངས་སྐྱབས་གི་
འོག་ལ་སྤོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ག་རེས་ལན་བ་རེད་ཟེར་ན། བྱམས་བཅེས་ཐོངས་
པ་རེད། རྣམ་དཔྱོད་ཡོད་ཀྱང་བྱམས་བཅེས་ཐོངས་པའི་ཉེན་ལེན་གྱིས་མི་སྤྱི་
ཡོངས་ལ་བདེ་སྤྱིད་ཡོང་གི་མེད་ལ། གཉམ་བཤད་འབྲེ་ཆགས་ཇི་ཅམ་ཡོད་ནའང་མི་
ཕན་པར་མི་ཚང་མ་ཞེ་ལོག་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཡོད་གི་ཡོད།

༢། བོད་ལྷག་གི་བྱ་སྐྱོད་དང་། ཡ་རབས་བཟང་སྐྱོད།

ང་རང་ཚོ་བོད་རིགས་ནང་ལ་མཚོན་ན་སྤྱི་ཡོངས་ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དེར་སང་སློབ་བྱེད་དབང་གིས་ང་རང་ཚོ་བོད་རིགས་ནང་ལ་ཡང་ཁྲམ་པ་དང་འཕྲོག་བཅོམ་བྱེད་མཁན་མང་དུ་འབྲོ་གི་ཡོད་པ་གོ་ཐོས་ཡོང་གི་འདུག ། སློབ་ལྷན་འགྲིམས་ཏེ་གང་ལ་གང་འཚམ་སློབ་སྦྱོང་ཡོད་པ་འགའ་ཞིག་མཐའ་མ་ཁ་བསྐྱུས་རྒྱག་མཁན་དང་། ལྷག་ས་ནས་བཤའ་ན་རྒྱན་མ་རྒྱག་མཁན་ལྟ་བུ་ཁ་ཤས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དག་ཉ་ཅང་གི་ཐབས་སྐྱོ་པོ་དེད། སོ་སོ་སྐྱེད་ཀྱི་ངོས་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་མི་ཚེ་གཏན་བརྒྱག་གཏོང་གི་ཡོད་ལ། ཚེ་འདི་ཕྱི་བཤའ་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་མདུན་ལམ་ལ་བལྟ་བུ་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཚེ་ཕྱི་མ་མ་ཁས་མ་སྦྱངས་ཀྱང་ཚེ་འདི་གར་ཆ་བཞག་ན་ཡང་སོ་སོ་རང་ཉིད་ཁྲམ་པ་དང་། རང་ཉིད་རྒྱན་མ་ཞིག་ཆགས་ན་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་སྤྱི་ཡུང་ཆ་འཛོག་མི་བྱེད་ལ། སྤྱི་ཡུང་བདག་པོ་རྒྱག་གི་མ་དེད། འཕྲུལ་སེལ་དུལ་དང་དངོས་པོ་སྤྲོད་ལྷན་ཞིག་བྱུང་བའི་བཞུགས་བཤུན་སྤྲུག་གཅིག་གཉིས་ཤིག་ཡིན་ལས་ཆེ། དེའི་དབང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཚེ་བཟང་པོར་ནག་ཐིག་པོག་སྟེ་རང་གི་མི་ཚེ་འདི་རང་རྩལ་ལྟོས་འབྲོ་གི་ཡོད། འདི་རིགས་ལ་ང་རང་ཚོ་གང་ལྟར་འཕུས་ཤོར་འབྲོ་བའི་རྟགས་མཚན་ཡིན།

ཡ་རབས་སྐྱོད་བཟང་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་བརྒྱ་ཐམ་པ་སྟོང་ཐམ་པ་ཡོད་ན་ཡང་ཉུང་བྲགས་ཡོད། ང་རང་ཚོ་དངོས་གནས་དང་གནས་གྱི་ཡ་རབས་སྐྱོད་བཟང་ཟེར་བ་འདི་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་བསམ་པ་ག་དུས་ཡིན་ནའང་སྤྱི་གྲུ་སོ་སོའི་བསམ་སྟོན་ནང་ལ་འཇགས་སྐྱབ་པ་ཞིག་དང་། བ་མ་དང་སྤྲོད་མཆེད་ཚང་མའི་སེམས་སྤྱི་

ཡ་རབས་ཟེར་བ་འདི་རྒྱན་དུ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་སོ་འདུག ། ཡ་རབས་ཟེར་བ་དེ་
 སློབ་ཚན་བསྐབས་ནས་ཤེས་རྒྱ་ཞིག་ལམ་ཆེར་ཡིན་བཅོ་མི་འདུག ། ཡ་རབས་
 སློབ་བཟང་ཟེར་བ་འདི་རྩ་ཚོད་༡༧ རིང་གོམས་གཤེས་ལ་འཇགས་དགོས་པ་ཞིག་
 ཟེ། འདི་བྱས་ན་ཡ་རབས་དང་། འདི་བྱས་ན་མ་རབས་རེད་ཅེས་བསམ་སློབ་ཤེས་
 བ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲིགས་པར། ཡ་རབས་ཀྱི་སློབ་པ་དེ་དག་རང་ཉིད་ཀྱི་གཤེས་
 རྒྱན་ལ་འཇགས་པ་ཞིག་དང་། རང་ཉིད་ལ་གོམས་གཤེས་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས་པ་
 ཡིན། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ལ་བསམ་སློབ་ནང་ལ་དེ་གལ་ཆེན་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་དང་།
 གལ་ཆེན་དོན་ཆེན་ཞིག་ལ་བརྩེ་བའི་འདུ་ཤེས་དགོས་ལ། འདིའི་ཐོག་ལ་དང་དོད་
 གྲེད་རྒྱའི་བསམ་སློབ་ཇི་ཙམ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དེའི་ཚོད་ཀྱིས་གོམས་གཤེས་ལ་
 འཇགས་སྐབས་ལོང་གི་རེད།

དཔེར་ན་ཚོས་ཉམས་ལེན་གྲེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། ཚོས་ཤེས་པ་ཙམ་
 གྱིས་མི་ཚོགས་པར་ཚོས་གཤེས་རྒྱན་དང་འདྲེས་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཐབས་ལ་དབྱེད་སློབ་
 གྲེད་དགོས་སར་དབྱེད་སློབ་དང་། འཛོགས་སློབ་གྲེད་དགོས་སར་འཛོགས་སློབ་བྱས་ཏེ་
 སེམས་རྒྱན་དོན་དེ་དང་འདྲེས་པ་གྲེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་སོ་སོའི་
 གོམས་གཤེས་དེ་རྒྱར་བཙོས་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད། ང་རང་ཚོའི་ཡ་རབས་སློབ་བཟང་
 ཟེར་བ་འདི་གོམས་གཤེས་ལ་འཇགས་དགོས་པར་བརྟེན་བྱིས་ཚང་སོ་སོའི་ནང་
 བས་དོ་སྣང་གྲེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་སོ་ཡིན་པས་སྐྱ་གུ་རྒྱུད་དུས་ནས་ཡ་རབས་སློབ་
 བཟང་ལ་གོམས་གཤེས་འཇགས་སྐབས་ཞིག་དང་། མིག་སློབ་ལ་འཇགས་སྐབས་
 ཞིག་གྲེད་དགོས།

ཅེ་རྒྱུད་བརྒྱུད་ཀྱི་གཙང་འཕྲོད་དང་། ཁོར་ཕྱག་ཕྱར་རྒྱུད།

དེ་དང་མཚུངས་པར་ང་རང་ཚོས་གཙང་སྐྱ་འཕྲོད་བརྟེན་གྱི་ཡང་གལ་
ཆེན་པོ་རེད། རྒྱུར་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་འཕྲོད་བརྟེན་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་། རང་ཉིད་གང་དུ་
གནས་སྡོད་གྱི་སའི་གནས་སྤྱི་ཡོངས་དེ་གཙང་མ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་ཆགས་
ཐུབ་ཐབས་གྱེད་དགོས། དཔེར་ན་དཔེ་ཆའི་ནང་ལ།

ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ས་གཞི་དག།
གསེག་མ་ལ་སོགས་མེད་པ་དང་། །
ལག་མཐེལ་ལྟར་མཉམ་བེད་ཀྱི་ལུ། །
རང་བཞིན་འཇམ་པོར་གནས་ལྟར་ཅིག།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བར་དགོས་པ་ཞིག་དང་། སློན་པའི་གནས་ཤིག་དང་།
ཡིད་དུ་འོང་བ། ཡིད་དུ་འཐད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། དེ་ལྟར་ས་གཞི་འཇམ་པ། ཅི་
ཤིང་ནགས་ཚལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་དེ་ལྟར་བྱུང་ན་དེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་དང་། ལེགས་
པའི་ཆ་ཡིན། ང་རང་ཚོས་དངོས་སུ་ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་དེ་ལྟར་ཡོང་མིན་ལ་
འབྲེལ་བ་སླེབས་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན། རང་ཉིད་གང་ན་སྟེང་དུ་བཟུང་དེ།

ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ས་གཞི་དག།
གསེག་མ་ལ་སོགས་མེད་པ་དང་། །
ལག་མཐེལ་ལྟར་མཉམ་བེད་ཀྱི་ལུ། །
རང་བཞིན་འཇམ་པོར་གནས་ལྟར་ཅིག།

ཅེས་ངག་ནས་བརྗོད་ཅིང་། དོན་དངོས་ཐོག་རང་ཉིད་སྟོད་སའི་གཡམས་གཡོན་
རྣམས་ཉ་ཅང་བཙོག་པར་བསྐྱད་ན་ཁྱད་མཚར་ཞིག་ཆགས་ངེས་ཡིན། ཁ་ནས་
བཤད་པ་བཞིན་སོ་སོ་ཡོད་སའི་ས་ཆ་དེར་གད་འཕྲིས་གཙང་མ་བྱས་ཏེ། ཤོག་
སྟོགས་སོགས་མེར་བསྐྱོད་བཏང་དགོས་སར་མེར་བསྐྱོད་བཏང་། གྱིང་གོག་
སོགས་གང་བྱུང་དུ་མ་གཏུགས་པར་སོ་སོའི་ཁོར་ཡུག་དེ་དག་གཙང་མ་བྱེད་
དགོས།

དཔེར་ན་སྦྱོར་བའི་ཚོས་བྱུག་གི་གནས་ཁང་གི་དོར་བྱ་བ་བཤད་པ་དེ་ཁོར་
ཡུག་གཙང་མ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད། བར་ལམ་ང་ལ་དེ་ལྟའི་ཡི་གེ་འབྲི་མཁན་འགའ་
ཞིག་བྱུང་ལ། དངོས་སུ་བརྗོད་མཁན་ཡང་འགའ་ཞིག་བྱུང་། ལྗུལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་
ཁོར་ཡུག་སྐྱུང་སྐྱོབ་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། སྟོན་ལ་ཉེ་འབྲེལ་མེག་
ལོར་རྣམས་ཉ་ཅང་འཛོལ་པོ་འདུག ། དེ་ལ་བྱེད་ཐབས་ཞིག་མི་འདུག་གམ་ཞེས་
བརྗོད་མཁན་བྱུང་། དེ་དངོས་གནས་ངེད། ས་གནས་རྗོང་གི་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་
བ་ཡོད་སྟབས་ལམ་སངས་དུས་ཐོག་ཡོང་གི་མེད་ཅེས་ལྟན་པ་རྒྱག་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་།
གང་ལྟར་ང་རང་ཚོར་འགན་ཁག་དེ་སྐྱབས་ཡོད། ལྗུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁ་ནས་
འཇོམ་བྱ་སྤིང་གི་ཁོར་ཡུག་སྐྱོར་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། རོ་ཐོག་སོ་སོའི་འབྲིས་ལ་ཡོད་
མཁན་དེ་རྣམས་རྗོང་ཐག་ཚོད་བྱས་ནས་བསྐྱད་ན་གང་འདྲ་འདུག་གམ། ཚུར་ཅོམ་
དེར་ལྗུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་སྐྱོབ་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། སར་ཅོམ་དེར་ལག་
ལེན་ཐོག་དོ་སྣང་མེད་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་མི་འབྲིགས། མ་གཞི་སྟོད་ཡངས་བཏང་བ་
མིན་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་གོམས་གཤིས་ལ་མ་འཇགས་པའི་སྟོན་ངེད། ལྟབས་

ལུང་དང་། མཆིལ་མ་གང་བྱུང་ཏུ་གཡུགས་པ་སོགས་བྱེད་མི་རུང་། བྱེད་སྐྱེད་ས་
འདི་རིགས་ཡག་པོ་མ་རེད། ཁོར་ལུག་སྤྱང་སྤྱོད་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་གཙང་སྤྱོད་བསྟེན་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། བོད་རིགས་
གང་ཏུ་ཡོད་སར་དེའི་ཚོད་ཀྱི་རྫོང་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་ཡག་པོ་མི་འདུག །

མདོ་དོན་དེ་དང་དེས་མཚོན་པས་གང་ལྟར་ང་རང་ཚོ་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་
བྱེད་རྒྱུ་འི་མི་ཆེད་སྤྱིང་པོ་རེད། བོད་པ་ཞིག་སྤྱག་དུས་དེ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ལ། མི་རྒྱལ་
མི་ཞིག་སྤྱག་དུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་མིན་མི་སྤྱ་ཞིག་སྤྱག་ཀྱང་དེ་ལྟར་
ཤོད་ཀྱི་ཡོད། མ་འོངས་པར་ང་ཚོ་རྒྱ་མི་སྤྱག་མདོག་ཁ་པོ་རེད། རྒྱ་མི་སྤྱག་ཀྱང་
ངས་དེ་བཞད་བསམས་ནས་བསྡད་ཡོད། དེ་ནི་ང་རང་ཚོ་ཚང་མའི་བདེ་སྲིད་ཀྱི་ཅ་
བ་རེད། མི་ཚང་མ་བདེ་སྲིད་འདོད་ཀྱི་ཡོད། མི་ཚང་མ་སྤྱག་བསྐྱེད་འདོད་ཀྱི་མེད་
ལ། རྩེ་བྲག་ཏུ་འཛུལ་བུ་སྲིང་འདིའི་སྐང་ལ་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། རིགས་རུས་
སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ད་ལྟེ་འབྲེད་མང་པོ་ཞིག་གཏོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། ཆེ་ས་ཞིག་ནས་
བཞད་ན་འཛུལ་སྲིང་སྐོར་མོ་འདིའི་སྐང་ལ་གནས་པའི་མི་གཅིག་གྱུར་རེད། འཛུལ་
བུ་སྲིང་ཁོར་ལུག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་བའི་གནས་སྐྱེད་ས་འབྱུང་བ་སྤིན་ཏེ་མི་
ལ་བརྟེན་གསེག་བྱུང་ན་ང་ཚོ་འཛུལ་བུ་སྲིང་གི་མི་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བརྟེན་གསེག་
ཡོང་རྒྱུ་ལས་ལུང་པ་ཁ་ཞུས་ལ་བརྟེན་གསེག་དེ་ལྟོང་བ་དང་། ལུང་པ་ཁ་ཞུས་སྤྱག་
པའི་རེ་བ་མེད། ང་རང་ཚོ་མི་སྤྱ་དང་སྤྱ་ཡིན་ནའང་ཆེ་ས་དང་སྤྱགས་རྒྱུ་རིང་ས་
ནས་འཛུལ་སྲིང་སྤྱིའི་དོན་ལ་བསམ་སྲོལ་གཏོང་དགོས། ང་རང་ཚོས་ཁ་ནས་སེམས་
ཅན་བམས་ཅད་ཅེས་སྤོན་ལམ་ཏུ་རྒྱག་གི་ཡོད་ཀྱང་། ཐོག་མར་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་སང་བཞགཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་འཇམ་སྒྲིང་
འདིའི་སྟེང་གི་མི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྟོན་ལམ་བརྒྱབ་པ་
དང་ཆབས་ཅིག་ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་ཚོད་དཔག་གི་གང་ལ་གང་འཚམ་གྱི་སྐབ་
བདེ་ཞིག་བསྐྱུབ་སྐྱབ་ན་ཡག་པོ་རེད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཁ་ནས་བཤད་པ་ནང་བཞིན་
ལག་ལེན་གང་སྐྱབ་བསྐྱར་གྱི་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡོང་ངེས་ཡིན། གང་ལྟར་ཆེ་ས་
རྒྱང་ས་གང་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ཀྱང་། མདོ་དོན་ལ་རབས་ཟེར་བ་འདི་སྟོག་
གི་སྟེང་པོ་དང་། མི་ཚེའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། མ་གཞི་ཉག་སང་བཤད་སྐྱུས་ཡིན་ཀྱང་།
དེ་རིང་འདིར་སྤྲུག་པའི་ཞོར་ལ་བརྗོད་ན་བསམ་པ་བྱ་བྲུང་།

ཆེ་ཉལ་ཐག་བེད་སྟོང་དང་། ལྷི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགན།

དེ་བཞིན་ར་རང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ཉེ་ཆར་ཁག་ཁ་ཤས་ལ་མངགས་
བཅོམ་བྱ་རྒྱ་བྲུང་ལ། དོ་སྣང་གསར་བ་བྱེད་དཔོན་པ་ཞིག་ལ། ཐ་མག་ཉལ་ཐའི་
རིགས་འཕྲེན་མཁན་ཁ་ཤས་ཡོང་གི་ཡོད་བཟོ་འདུག ། ཁག་ནི་ཁག་མི་འདུག ། ལ་
གཞོན་བསམ་སྐྱེའི་ནང་ལ་མཚོར་རྒྱ་ཐོས་རྒྱ་གང་ལ་གང་འཚམ་ཡོད་པའི་དབང་
གིས་རེ་བ་མང་པོ་ཞིག་བྱས། དེ་བ་བྱས་པ་བཞིན་མ་འགྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་
མ་སྦྱིད་པ་ཆགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཉལ་ཐ་འཕྲེན་མཁན་ལྟ་བུ་ཁ་ཤས་ཡོང་གི་
མེད་དམ་བསམ་གྱི་འདུག ། འདི་ཚོའི་གསལ་མ་བྲུང་སྟོན་འཕྲོག་བྱེད་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གཡ་
ཆེན་པོ་འདུག ། དེ་ནི་ལས་ཁུངས་ཤིག་གིས་སྐྱད་ཆ་བཤད་མ་བཤད་དང་། ལས་
ཁུངས་ཤིག་གི་ལས་འགན་མིན་པར་སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ལས་འགན་

ཆགས་ཡོད། དེ་རིགས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག །

ཉལ་ཐ་འཐེན་མཁན་ཡོད་ན་དེ་ལ་ང་ཚོས་ཐིམ་ཆུང་དང་། འཐབ་འཇིང་གཏོང་
ཡུལ་མ་ཡིན་པར་སྟག་པར་དུ་ཡང་བྱམས་བཅེས་བསྐྱེད་སྲོལ་ནས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་པའི་
ལམ་ལས་ཚུར་སྤལ་ཏེ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལམ་ལ་བྱམས་བཅེས་ཀུན་ནས་
བསྐྱེད་སྲོལ་ཏེ་འགོད་དགོས་པ་དེ་གལ་གནད་ཆེ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མི་དགེ་བཅུའི་ནང་
ཚན་ནས་ལོག་གཡེམ་གྱིས་སྤྱིན་པས་ན་ཚོ་འབྲ་མིན་དེང་སང་འཇམ་གླིང་ཐོག་ཡོང་
གི་ཡོད། དཔེར་ན། ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོས་ནང་ལ་ད་ལྟ་ཐུན་ཆད་ཉ་ལམ་བྱུང་
སྲོང་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནའང་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ལའང་ང་ཚོས་མཛེས་པོ་དང་འབྲ་
ཆགས་བྱས་ནས་མ་བསྐྱད་པར། དེ་རིགས་དངོས་ཡོད་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོའི་གནས་
ཚུལ་ཡིན་སྟབས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས། མདོར་ན་དེ་དང་དེས་མཚོན་པས་ང་
རང་ཚོ་སྤྲུག་པའི་སྲོགས་སུ་ཚང་མས་གཟབ་གཟབ་དང་། སེམས་བཅངས། སྤྱི་
གསང་བྱེད་རྒྱ་སོགས་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

≡ དེ་ལས་དོན་འབྲས་བོར་དང་། ཁ་འཕངས་ལག་འཕྱིས།

ཡང་ང་རང་ཚོའི་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་ལས་བྱེད་སོགས་གང་ལྟར་ཆེ་ཆུང་གང་
དུ་ཡིན་ན་ཡང་སྐྱབས་རེ་སོ་སོའི་ལས་འགན་མ་འགྲུབ་པའི་སྐྱབས་ལ་ཁ་བཞག་ས་
རེ་བཅའ་ཏེ་ངས་ནི་བྱས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཡས་ཡས་གྱིས་འགྲིགས་མ་སོང་། ལས་
ལས་གྱིས་འགྲིགས་མ་སོང་ཞེས་བརྗོད་མཁན་རིགས་ཤིག་ཡོད་གི་འདུག ། ཁ་
འཕངས་ལག་འཕྱིས་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་ཆ་ཚང་མ་སོག་པའི་ཐབས་

ཤེས་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཀྱང། ལས་དོན་གྱི་ཐོག་ལ་འཇུག་ཤོར་ཕྱིན་ཟེན་པ་རེད། རང་
ཉིད་གྱི་མ་འགྲིགས་པ་དང། གཞན་གྱིས་མི་འགྲིགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏུ་དོན་ལ་
ལས་དོན་མ་འགྲུབ་པ་རེད། སྤྱི་བའི་དོན་དག་ལ་འཇུག་ཤོར་ཕྱིན་པ་རེད། གཞན་ལ་
ཁག་དགྱི་མ་བྱས་པར་རང་ཉིད་གྱིས་བྱེད་སྐབ་པ་རྣམས་འགྲོད་པ་མེད་པ་བྱེད་རྒྱ་
གལ་ཆེན་པོ་རེད། གཞན་ལ་ལག་པ་འཕྲིས་སྐབ་ཅམ་གྱིས་སྤྲིག་པ་དག་པ་ལྟ་བུ་ཅ་
བ་ཉིད་ནས་མེད། ཆང་མས་ངོ་སློག་རྒྱ་བ་མདུན་མེད་པའི་ཏུར་ཐག་འབད་ཐག་བྱེད་
དགོས།

ཡང་སྐབས་རེ་ང་རང་ཚོར་གང་ལ་གང་འཚམ་ཞིག་གི་སློམ་གཞི་ལྟ་བུ་ཆགས་
པ་དང། ལམ་དང་ལུགས་སློམ་ཆགས་སྐབས་ལམ་དང་ལུགས་སློམ་དེ་དག་པན་
པའི་དོན་ཏུ་བཅོས་ཀྱང། སྐབས་རེ་ལམ་དང་ལུགས་སློམ་དེ་དག་འགལ་རྒྱུན་ལ་
འགྲོ་གཞི་དང། འགོག་རྒྱུན་ལ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཡོང་བྱུངས་བྱེད་གྱི་འདུག ། དེ་དག་ལ་
ལམ་དང་ལུགས་སློམ་གྱི་ཐོག་ནས་མར་བཅའ་སྐབས་འགྲིགས་མི་འདུག་ཅེས་
བརྗོད་རྒྱ་མེད་ལ། དོན་དག་ལ་འཇུག་ཆ་ཆང་ཤོར་བ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་འདུག ། འདི་
ཚོའི་གྲས་ལ་ང་རང་ཚོས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས།

༡༩༩ དོན་གྱི་བདག་པོ་དང། མི་རིགས་ཀྱི་ལར་ཞེན།

དེ་ནས་གཅིག་བྱས་ན་དེ་རིང་འདིར་ཤོད་ནས་གཉེན་འཇུག་དང། འགའ་ཤས་
སློམ་ནས་ཡོང་མཁན་ལྟ་བུ་མེད་རང་ཚོ་ཁ་ཤས་ཡོད་ཤས་ཆེ། ཅ་བ་ང་རང་ཚོ་ཉ་
ལམ་འདས་པའི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཅམ་གྱི་རིང་ལ་ཤོད་ནང་ལ་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་མི་ཐོག་

བརྗེས་འགོ་གི་ཡོད་ན་ཡང་མི་ཐོག་གསུམ་པ་འདི་དངོས་གནས་བྲང་གནས་བོད་སྤྱི་
 པའི་དོན་དག་ལ་སྤྱི་མེས་ས་དང་སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ལ་རྒྱ་བྱིན་རྒྱ་བཅས་
 པར་དོ་མཚར་སྤྱི་ས་དགོས་པའི་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། དེས་ན་རྒྱ་བོད་ནང་ལ་
 ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་འདི་དག་ང་ཚོའི་དོན་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་ཞེས་ཉལ་པར་ཤོད་
 གྱི་ཡོད། དེ་བཞག་པ་བཞིན་ད་ལྟ་བུ་དོན་གྱི་བདག་པོས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་
 ཀོ་ཐག་སློད་མེད། སོ་སོའི་སློབ་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་རང་
 ཚུགས་བེད་ཉེ་བསྟན་ཡོད། ཐན་རྒྱ་མིའི་ཞི་བདེ་ལས་ཁྲུངས་ནང་ལ་ཡོད་པའི་ལས་
 གྲེད་པ་ཉ་ལམ་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་ལས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བོད་སྤྱི་པའི་
 དོན་དག་ལ་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་བརྟན་པོ་བཟུང་ནས་བསྟན་ཡོད།

དེར་སང་རྒྱ་བོད་ཅེས་པའི་དབྱེ་འབྲེད་གསལ་ཐག་ཚོད་ཆགས་ཡོད། དེ་ལྟར་
 ཡིན་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་པའི་ཐོག་ལ་ག་དུས་ཡིན་ཀྱང་སློ་
 གཡེང་དང་བསྐྱབ་སྦྱང་གྲེད་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་བོད་
 བང་ལ་ཡོད་པའི་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་རྒྱ་མིས་བཞག་པ་བཞིན་དངོས་གནས་
 རྒྱ་མིས་བཅེངས་བཀོལ་བཏང་བ་དང་། རྒྱ་མིས་དབང་སྐྱུར་བྱས་པ་ལ་མོས་མཐུན་
 རློ་མཉམ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་རྒྱ་མིས་བོད་དོན་ཐོག་ལ་འདྲེས་ཐོན་གྲེད་དགོས་པ་དང་།
 དེ་ཅུམ་གྱི་སློ་གཡེང་གྲེད་དགོས་དོན་མེད། དཔེར་ན། བོད་ནང་ལ་རྒྱ་མིའི་དམག་མི་
 འབོར་ཆེན་འདི་ལྟར་བཞག་དགོས་པ་དང་། མདོར་ན་ལྷགས་ཁྲབ་འཁོར་ལོ་ཚུན་
 ཆད་བཞག་དགོས་པ་དེ་དོན་དམ་པའི་ཆ་ནས་བོད་མི་མང་གིས་རྒྱ་མིར་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་ངོ་ཚྐལ་གྲེད་ཀྱི་ཡོད་པ་འདི་གསལ་པོ་ཆགས་ཏེ་རྒྱ་མིའི་ངོས་ནས་དེ་ཅུམ་

ཕྱི་དོགས་ཚོན་གྱིད་དགོས་ལྷུང་བ་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་སྟབས་ཤོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་
རྣམས་ཉ་ལས་བའི་སྡེར་སྡོམས་དང་། དངོས་གནས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེད་ལྗོངས་པ་རེད།

༡། དབང་དབང་གི་བྱ་རྒྱུ་དང་། བརྟེན་མཐའི་ཉི་གཞོན།

ད་ཆ་ར་རང་ཚོ་ཤོད་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་པའི་ཐོག་ནས་བསྐྱེད་ལྗོངས་སྐྱེ་བའི་
མཁའ་གྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་དང་། བསོད་
ནམས་གང་ཞིག་བསམ་གསལ་བ་དང་གང་ཞིག་བརྗོད་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་གྱི་
འོག་ནས་འཇུག་བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བཞེན་པ་རེད། རང་དབང་དང་མང་གཙོ་ཞེས་པའི་བྱ་
རྒྱུ་ལྱང་འཇུག་བཞེན་ཡོད་པ་དང་། མང་གཙོ་གཅིག་སྟེང་ཅེས་པའི་བཅོན་དབང་
ལམ་ལུགས་ལ་ཚང་མས་འཇུག་སྡོད་ཀྱི་པའི་ལྟ་སྟངས་ཤིག་འདྲེ་མ་སྤྱིར་འདྲིའི་སྟེང་
དུ་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོད།

དེ་བཞེན་མི་སྐྱེད་པོ་སེའི་དོས་ནས་ཆ་བཞག་ནའང་འགྲོ་བ་མིའི་ཀྱན་སྐྱོད་ཐོབ་
ཐང་ཟེར་བ་དང་། མི་རིགས་འདུས་ཚོགས་ལ་ཆ་བཞག་ན། མི་རིགས་དེ་དང་དེའི་
རང་ཐག་རང་གཙོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཟེར་བ་སོགས་དུས་སྐབས་གསར་བ་ཞིག་ཡོང་གི་
ཡོད། འགའ་རྒྱུན་ལྟར་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་འདྲེས་ན་འབྲས་བུ་གསར་བ་ཞིག་འཇུག་
མི་སྐྱེད་པ་མིན། ར་རང་ཚོས་ཐབས་ཤེས་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེད་པ་ཞིག་དང་། ར་
ཚོའི་རྣམས་པའི་རེ་བ་ལས་བརྒལ་བའི་འདྲེས་སྤྱིར་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་མཐུན་པའི་
རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་སྐྱེས་པའི་ཡོང་བའི་སྐབས་འདྲིད། ར་རང་ཚོས་སྟོན་པར་དུ་ཡང་རིག་
པ་བསྐྱེད་པ་ནས་འབད་ཚོལ་གྱིད་དགོས་པ་འདྲི་ཉ་ཅང་གསལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

རིགས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ང་ལ་འདི་ལྟར་བརྗོད་མཁན་ཡང་བྱུང་། དེ་ལོ་ཤས་ནང་
 ལ་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་གྱི་རེད་ཅེས་ཟེར་གྱི་འདུག ། འབད་རྩོལ་གང་ཡང་
 མ་བྱས་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ན་ལོ་ཁ་ཤས་ནང་ལ་དོན་འབྲས་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་ཟེར་གྱི་
 འདུག ། དེ་སྐྱུགས་པའི་སྐད་ཆ་རེད། དཔེར་ན་ང་རང་ཚོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གོ་འཕང་འཛོལ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ཐག་ཚད་ཅིང་། གཞི་བྱུང་བ་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ཡོང་
 བར་དོ་བདག་རང་ཉིད་རྒྱུད་མ་སློན་བ་སློན་བར་བྱས། རྒྱུད་མ་དུལ་བ་དུལ་བར་
 བྱས། འབད་རྩོལ་བྱས་ནས་ག་ལེར་ས་དང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་བའི་
 ཐོག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བསྐྱུབ་དགོས་བ་རེད།

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོ་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། བཟང་
 པོའི་རྒྱན་མང་པོ་ཞིག་སླེབས་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། ངན་པའི་རྒྱན་མང་པོ་ཞིག་རྒྱུད་དུ་
 འགྲོ་གི་ཡོད་པའི་དུས་འདིར་ང་རང་ཚོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་དོན་རང་གཅེས་བྱས་ནས་
 རྐྱབས་སུ་བབས་པའི་ཐབས་ཤེས་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཚང་
 མས་ཞེ་སྟོན་མ་སོང་བའི་རིག་བ་བསྐྱེམས་ནས་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།
 ངང་དགའ་སྟོན་ཡངས་བྱས་ནས་སྟོན་རྒྱ་ཞིག་ཅ་བ་ཉིད་ནས་མ་རེད། དཔེར་ན། ལ་
 མོ་བཀལ་རྒྱའི་ལ་ཅེའི་མཚམས་ལ་སླེབས་སྐབས་ཐང་ཆད་ཀྱང་ལུ་ཚུགས་རྒྱག་གི་
 ཡོད་པའི་དཔེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་ང་རང་ཚོ་ད་ཆ་བདེན་མཐའ་གསལ་ཉིའི་མཚམས་ལ་
 སླེབས་ཡོང་དུས་ཐང་ཆད་ཡོད་ཀྱང་རིག་བ་བསྐྱེམས། དབྱུགས་ཆད་གྲུབས་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད་ཀྱང་འཇ་ཚིག་བསྐྱེམས་ནས་འགྲོ་དགོས་པའི་མཚམས་ལ་སླེབས་ཡོད། དེ་ལྟར་
 ཡིན་སྐབས་ཚང་མས་ལྷུང་ཐག་འབད་ཐག་ད་ལྟ་པན་ཆད་ལའང་བྱས་ཡོད་ལ། ད་

དུང་ཡང་ཚང་མས་རྩུང་ཐག་གེད་རོགས་གེད་ཅེས་ཟེར་རྒྱ་ཡིན།

ཐ། ཚང་རག་མ་ཅང་དང་། རྩ་རྩའི་ནང་དཔེ།

མོད་ནང་དུ་བར་ལམ་གཞིན་སྐྱེས་རྣམས་ལ་དངོས་གནས་ལྷག་བསམ་ཏེ་ལས་
པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐོག་ནས་ཡིད་མ་ཚིམས་པ་འཕམ་གང་
ལྟར་མ་སྐྱིད་པ་ཆགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཚང་རག་ལྷགས་ཆེན་པོ་འཕྲུང་
མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད་ཚོད་འདུག ། རྩ་མིས་ཀྱང་ཨ་རག་གི་བཟོ་བྲལ་སོགས་ཀྱང་
བརྩུགས་ཡོད། ཚང་རག་ཚོད་མེད་བརྩུང་བའི་རྩེན་བྱས་གྱིས་ནད་ན་ཚ་ཡང་ཡོང་
གི་ཡོད་འདུག ། དེ་རིགས་གཏན་ནས་ཡག་པོ་མ་རེད།

དེ་བཞིན་མ་ཅང་རྒྱག་པ། མ་ཅང་རྒྱག་རྒྱུར་མིང་གསར་པ་ཞིག་བཏགས་ཏེ་
ཅིག་པ་ཅིག་གི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག ། དེ་དག་ནི་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ད་
ལན་ཉི་མར་ངོས་ནས་གོ་ཐོས་བྱུང་བ་ལྟར། བར་ལམ་ངོས་ནས་འཕོད་སྐྱུལ་བྱས་
པའི་རྩེན་གྱིས་ཐུན་བྱའི་ཉུང་དུ་འགོ་གི་འདུག་ཅེས་གོ་ཐོས་བྱུང་བར་ཏེ་ཅང་དགའ་
པོ་བྱུང་། ངོས་ནས་ལྷག་བསམ་གྱི་ཐོག་ནས་འཕོད་སྐྱུལ་བྱས་པ་དེས་པ་གིར་གཡོ་
འགྲུལ་ཐེབས་སྐབས་ངོས་རང་ཏེ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། མ་ཅང་ཟེར་བ་འདི་རིགས་
དངོས་གནས་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཚེ་སྡོང་ཐད་དང་། རྩེན་པའི་ལས་ཀའང་འཕུས་པོར་འགྲོ་
རྒྱ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ཐབས་སྤྲུག་རེད།

དེ་བཞིན་ང་རང་ཚོ་མོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་འགའ་གསལ་པ་སྐབས་རེ་རྩ་རྩའི་དོན་དག་
རྒྱུར་དུ་རིགས་ལའང་ནང་ཁུལ་འཁྲུག་ཚོད་གེད་པ་དང་། ད་ལྟ་ཨ་མདོ་ཁུལ་དང་།

ཁམས་ཁུལ་དེ་བྱུང་བ་གསོད་རེས་གཏོང་བ་སོགས་བྱུང་འདུག ། འདི་ཚོའི་གས་
ལོན་ཏུ་ཐབས་སྟུག་རེད། རྒྱ་མིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གདུག་རྩུབ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་
མཉམ་བཤེས་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་ཡོང་གི་མེད། ལྷོས་ས་ལྷོས་འཛོག་གི་གྲུ་ཡངས་ཐོན་ལུ་
ཐོབ་སྐབས་ཐོད་པ་ནང་ཆགས་འཇུག་པ་བརྒྱབ་ནས་གསོད་རེས་བཏང་ན་ལོན་ཏུ་ངོ་
ཚའི་གནས་དང་། ཐབས་སྟུག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གཏན་ནས་ཤེད་རྒྱ་མེད།

༡༩༩༩ ལོའི་སློབ་གྲྭ་དང་། ཐོད་སྟུག་གི་མཉམ་འཇུག་ལམ།

རྒྱ་མིས་བརྒྱབ་སྐྱོར་བའི་སློབ་གྲྭའི་ནང་ལ་རྒྱ་སྐད་བསྐྱོད་དགོས་ཡིང་། རྒྱ་མིས་
བརྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་རྒྱུ་ཅེས་བརྗོད་ནས་དེ་དག་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟུག་སློབ་གྲྭ་
གཏོང་འདོད་མེད་པ་དེ་ལྟར་གཏན་ནས་ཤེད་རྒྱ་མེད། ཐོག་མར་ལེགས་ཉེས་པ་མ་
ལྷོས་པར་སློབ་གྲྭ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་སྟུག་གཏོང་རྒྱ་གལ་གནད་ཆེན་པོ་རེད།
འབྲོག་ཁུལ་ལྟ་བུ་ས་ཆ་ཁྱད་གྲོགས་པས་ལ་པ་མས་སྟུག་རྒྱ་མིའི་སློབ་གྲྭ་གཏོང་
གི་མིན། རྒྱ་མིའི་སློབ་གྲྭ་གཏོང་འདོད་མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་མཁན་འགའ་ཞིག་
ཡོད་གི་ཡོད་བརྗོད་འདུག ། དེ་ནི་སྟུག་བསམ་ཡིན་ནའང་བསམ་སློབ་གཉི་ལྷན་རེད།
ནམ་དུས་སྟུག་པའི་སྟུག་བསམ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། སློན་པ་གཉི་ལྷན་ལྟ་བུའི་སྟུག་
བསམ་གྱིས་བཟང་མཐའ་འཛོལ་ཐབས་མེད་པས་ཀྱོང་རྒྱ་ལེན་པས། གནས་
རྒྱུ་དེ་དག་སློབ་རེས་པར་དུ་ཤེས་པར་ཤེད་དགོས།

ནོ་ཁོར་ཡུག་སྤྱང་སྐྱོབ་དང་། རི་དྲགས་རྒྱུ་རྒྱུག

དེ་ནས་བོད་བྱང་མང་ཁུལ་སོགས་ཁ་གསལ་རྒྱུ་རྒྱུག་མཁུ་
 མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་འདུག ། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐབས་སྤྲུག་རེད། དེར་སང་འཛམ་གླིང་
 འདིའི་སྤྱང་ལ་ཁོར་ཡུག་སྤྱང་སྐྱོབ་དང་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་ཅན་སོགས་
 ཆགས་དེ་དག་ལ་ལྷ་རྟོག་སྤྱང་སྐྱོབ་གི་ལས་འགུལ་སྟེལ་གྱི་ཡོད། ར་རང་ཚོ་དེ་སྤྱང་
 བོད་ལ་ཡིན་ན་གཞུང་ནས་རི་རྒྱ་སྤྱང་རྒྱ་བསྐྱམས་སོལ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡོད་
 ཅེས་ར་ཚོས་སྐྱོབས་པ་མཐོ་པོ་དང་། སྤྱང་གསང་མཐོན་པོའི་སོག་ནས་བརྒྱུད་གྱི་
 ཡོད། འོན་ཀྱང་བར་ལམ་བོད་ནང་དུ་བྱ་རི་དྲགས་གྱིས་མཚོན་པས་བདག་ཏུ་མ་
 བཟུང་བའི་རི་དྲགས་སོག་ཆགས་མང་པོ་ཞིག་དངོས་གནས་རྩ་མེད་ལྷུ་མེད་འགྲོ་
 བཞིན་ཡོད་ལ། ར་ཚོས་རབ་ཁག་རྒྱ་མིར་སྤྱད་གྱི་ཡོད་པ་ལྟར་ཅ་བ་རྒྱ་མིའི་རྒྱུ་
 གྱིས་བྱང་བ་སྟེ། ཡུགས་སོལ་རན་བ་རྒྱ་མིས་བསྐྱབས་པ་དང་། མིག་སྟོས་རན་བ་རྒྱ་
 མིས་བསྐྱབས། མེ་མདའ་རྒྱ་མིས་སྤྱད། སྤྲུལ་སྟོང་རྒྱ་མིས་བྱེད་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ར་
 ཚོ་བོད་པའི་ནང་ནས་ག་ལགས་གྱི་དོན་དང་། དུལ་སྐྱེན་བྱང་ན་བསམ་པའི་སོག་
 བས་ཁྱི་ར་རྒྱུག་མཁུ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་སྤྱང་ཆ་འདུག ། དེར་སང་
 ལྟོགས་ཤི་ཐེབས་ཉེན་མེད། ལྟོགས་ཤི་ཐེབས་ཉེན་ཡོད་ན་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད།
 དེ་ལྟར་མེད་ན་འཛམ་གླིང་གླིང་སྐྱི་ཡོངས་གྱིས་བདག་ཏུ་མ་བཟུང་བའི་སེམས་ཅན་དེ་
 དག་ལ་སྤྱང་སྐྱོབ་བྱེད་དགོས་པའི་འཛོད་སྐུལ་བྱེད་བཞིན་པའི་ལུང་ར་རང་ཚོ་བོད་
 པ་གཅིག་གིས་ལག་པར་རྒྱ་མིས་སྤྱད་པའི་མེ་མདའ་འབྲེལ་ཏེ་རོན་པ་རྒྱུག་ཏུ་ཕྱིན་ན་
 ཤིན་ཏུ་ཐབས་སྤྲུག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གཏན་ནས་བྱེད་རྒྱུ་མེད། གཟབ་གཟབ་བྱེད་
 དགོས།

དེ་ཚོའི་གྲས་ར་རང་ཚོའི་བསམ་སྒྲུབ་ནང་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད།
གནད་དོན་འདི་རིགས་གཅིག་ལ་གཉིས་བརྒྱད་བྱས་ཏེ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཤེས་
རྟོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། དེ་དག་གི་ཚོག་ལ་གོ་རྟོགས་གསར་པ་ཞིག་ཡོང་བབས་
བྱེད་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག ། དེ་ཡང་དེ་རིང་ང་ཚོ་འདིར་འཛོམས་ནས་ཡོད་པའི་
ཞོར་ལ་བརྗོད་ན་བསམ་པ་དྲན་བྱུང་། བྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མའི་སེམས་ལ་ངེས་པ་བྱེད་
དགོས། ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ། །།

དུ་གཏོགས་པའི་རྒྱལ་ཁབ། རང་ཉིད་ཀྱི་མི་རིགས་བཅས་ལྷི་སྒྲིབ་མང་པོ་ཞིག་ལ་
ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་དང། སོ་སོའི་མི་ཆེ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་ལུབ་པ་ཡིན།

ང་རང་ཚོ་པོད་པར་བར་ལམ་དཀའ་ངལ་འདི་འབྲེལ་ཞིག་འཕྲད་པའི་རྒྱུན་ཅུག་ཚོ་
བོ་གཅིག་གི། དེ་ལྷ་མཐོང་རྒྱ་ཐོས་རྒྱ་རྒྱུང་དགས་པའི་སྐྱོན་རྒྱུང་ཡོད། ད་ཆ་ང་ཚོས་
སྤྱོད་པ་གཅིག་ནས་པོད་རང་དབང་ཚོད་ལེན་གྱི་དགོས་པ་དང། གཉིས་ནས་རང་
དབང་ཐོབ་པའི་རྗེས་ལ་སོ་སོའི་ལུང་པ་དེ་སྲ་ཐག་ཐག་འཛིན་སྐྱོད་གྱི་ལུབ་པ་ཀི་
ཤེས་ཡོན་ལ་རག་ལུས་ཡོད། ཤེས་ཡོན་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང། ཅུ་བའི་ལྷག་
བསམ་གྱི་རྒྱབ་མ་འཁྲུགས་ན་དོན་སྤྲོད་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་མིན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གནས་
ཡིན། སློབ་གྲུའི་ནང་ལ་ཤེས་ཡོན་སྤྲད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་གཞི་རྒྱའི་སློབ་སྤྲུལ་འཆར་
ལོངས་གྱི་མཁན་འདི་དག་མི་བསམ་པ་བཟང་པོ་དང། མི་ཡ་རབས་ཡོང་ལུབ་
ཐབས་ལ་དོ་ཁུར་ཆེན་པོ་གྱི་དགོས།

རྒྱལ་ས་རེ་སློབ་གྲུ་ཁག་ནས་ཡོང་བའི་ན་གཞོན་ཁ་བསྐྱས་རྒྱལ་མཁན་རེ་རྒྱང་
ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་སློ་ཕམ་གྱི་གཞི་རེད། ཡ་རབས་སྐྱོད་བཟང་ཐེར་བ་དེ་
འཛིན་གྲུའི་ནང་ལ་བཤད་པ་ཅུ་མ་གྱིས་མི་འགྲིགས་པར་སྤྱ་གྲུའི་གོམས་གཤིས་ལ་
འཇགས་ལུབ་པ་ཞིག་དགོས་པར་བརྟེན། དག་གན་རྣམས་ཀྱི་ངོས་ནས་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་
འགྲུར་སྐྱོན་སྤངས་དང། སྐྱོད་ལམ་གྱི་སྤངས། བདོར་ན་རྒྱང་ཆ་ཤོད་སྤངས་ཚུན་
ངང་རྒྱུན་རིང་པོ་དང། ཞི་ཞིང་དུལ་བ། ཕན་སེམས་ལྡན་པའི་རྣམ་འགྲུར་སྤྱ་གྲུའི་
མིག་དཔེར་འཇགས་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་སྐྱོན་དགོས་ཀྱི་འདུག ། དག་གན་གཅིག་
གིས་སྤྱ་གྲུའི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་ལ་སེམས་འཁྲུང་སྤངས་ཏེ་ཤ་ཆ་དང། ཕན་

སེམས་ལྷན་པའི་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱོར་སྦྱང་བ་དང་། དགེ་ཚུན་གཞན་ཞིག་གིས་སྦྱིར་
བཏང་སློབ་སྦྱོར་སྦྱང་བ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོང་ངེས་ཡིན། དགེ་ཚུན་གྱི་
ངོས་ནས་སློབ་ཚན་བསྐབས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྤྱ་གུའི་བསམ་སློབ་འདུག་པ་ཡང་
རབས་སྦྱོར་བཟང་གི་བག་ཆགས་འཇགས་སྐབ་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཉེ་འདྲི་ལྟ་
གཤམ་ཆེན་པོ་འདུག། དེའི་སློབ་སྤྱོད་ལ་སོ་སོའི་པ་མ་སྤྱན་མཆེད་དགའ་ཉེ་སློང་ཀར་ཆོ་
ལའང་ལས་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་འཁྲི་གི་ཡོད།

ཡང་སྐབས་འདི་ཀྱི་མ་ཚང་ཆོའི་ནང་ནས་སྤྱོད་སྦྱོར་མཐའ་མ་བསྐྱལ་བར་
རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་ལས་བསྐྱལ་རྒྱ་དང་། གཉེན་སྲིག་གེད་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤྱོད་
སྦྱོབ་སྦྱོར་མཁུག་སྦྱོར་མ་སྐབ་བ་བྱུང་ན་ཉ་ཅང་མངས་པོ་དེ། སྤྱོད་དོ་བདག་སོ་
སོའི་ངོས་ནས་སྦྱོབ་སྦྱོར་གེད་མ་སྐབ་བ་དང་། དམིགས་བསམ་གྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་
ན་ཐ་དད་ལས། དེ་མིན་སྦྱོབ་སྦྱོར་ཆེད་མཐོང་འགྲོ་སྐབ་པའི་འབད་བཅོམ་གེད་
དགོས། ང་ཆོ་འཕྲལ་སེལ་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ནང་དུ་མི་ཆེ་སྦྱེལ་རྒྱའི་དོན་དག་གཅིག་
ལྟ་མིན་པར། བོད་རང་དབང་བསྐྱུང་ལེན་གེད་རྒྱའི་ལས་འགན་འཁྲི་ཡོད། ལྱིན་ཆད་
བོད་ནང་གཞིས་གེས་མཉམ་འཛོམས་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་ཁྱད་རང་ཆོས་བོད་བསྐྱོན་
སྦྱིད་སྦྱི་སྦྱོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་མན་ཐོགས་བསྐྱབ་སྐབ་པ་ཞིག་
བྱུང་ན་པ་མ་ནམས་ཀྱང་སྦྱོབས་པ་བྱས་ཆོག་པ་ཞིག་དང་། ས་མའི་བྱིན་ལན་གསལ་
སྐབ་པ་ཞིག་ཡོང་ངེས་ཡིན།

དེ་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་དགེ་ཚུན་མང་པོ་ཡོད། ཁྱེད་རང་ཆོ་བོད་མའི་གཞིས་སྐྱར་
མ་སྐྱོན་སྐྱེན་འཛོམས་པོ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་དུས་ཆོད་མང་པོ་བཏང་སྟེ་བོད་

ཐག་བྱེད་དགོས། ཡིག་ཚད་གཏོང་བ་དང་། རྒྱལ་སྐོར་བྱེད་དུས་བར་ལམ་སྐབས་
 རེ་བསམ་བ་ནམ་དག་མེད་མཁམ་ཁ་ཤམ་ཡོང་གི་ཡོད་ཚོད་ལ། དེ་ཚོའི་གས་མི་
 ཡོང་བའི་གཙང་མ་ཞིག་བྱེད་དགོས། སློབ་གྲུའི་ནང་གཞི་ཅའི་སློབ་སློང་རྒྱན་དུ་སློང་
 གྱི་ཡོད་ཀྱང་། སློབ་སློང་སློང་སྤངས་དོན་མན་ལྡན་བ་དང་། གནད་ལ་འཁེལ་པོ་ཞིག་
 མ་བྱུང་ན་ཉ་ཅང་པངས་པོ་རེད། འགོ་བོན་པོན་ཆེ་བཏང་། དུས་ཚོད་ཀྱང་ཉ་ཅང་རིང་
 པོ་བཏང་། སླིང་བཏང་ཚང་མས་སློབ་སློང་བྱེད་གྱི་ཡོད་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་དགོས་རེས་
 གྱི་ཚད་ལོངས་བ་མ་བྱུང་བར་ཚུད་ཐོས་ཕྱིན་ན། འགོ་སོང་དང་དུས་ཚོད་བསྐྱར་
 ལོག་ཡོང་ཐབས་མེད། སློབ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སློབ་སློང་ཡག་པོ་བྱེད་མིན་དང་། སྤྲ་བུའི་
 ཤེས་ཚད་རི་ཚམ་ཡོད་མེད། རྣམ་ཀུན་སློང་ལམ་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་རྒྱན་
 དུ་ལྟ་རྟོག་བྱས་ཏེ་དུས་ཚོད་རེས་ཅན་སྐབས་ལ་གསལ་བསྐྱབས་བསྐྱབས་བརྗོད་
 རིགས་བྱས་ན། སློབ་སློང་བྱེད་རྒྱུའི་སེམས་འབྲུགས་སླེབས་རྒྱུར་པན་ཐོགས་ཡོང་
 གི་རེད། ཚང་མས་རྒྱར་ཐག་འབད་ཐག་བྱེད་རོགས་བྱེད་ཟེར་རྒྱ་ཡིན། ཞེས་བཀའ་
 སློབ་སྤྲུལ། །།

མ་ཐུན་པོ་བྱང་ན་རང་གཞན་ཚང་མར་བདེ་སྲིད་ཡོང་བ་དང་། གཅིག་པོ་གཅིག་གི་སྐོར་བྱས་ན་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་སེལ་སྲུབ་ཀྱི་རེད།

༡༥ ། ཤེས་ཡོན་སྐྱོད་སྦྱོང་དང་། ཚོས་ཕྱིད་ཀྱི་དགོས་མཁོ།

དེ་ནས་སྐབས་སུ་བབས་བ་སྲུ་གུའི་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ད་པོ་བྱུང་བ་འབྲས་ཤིན་ཏུ་
ཡག་པོ་བྱུང་འདུག ། ཅེ་བ་ཕྱིའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་ཡོད་པ་འདིའི་ཐོག་སྲུ་གུ་སོ་སོའི་བསམ་
སྐྱོའི་ནང་ནས་ཡོན་ཏན་ལ་དང་དོད་ཀྱིས་འབད་བཅོམ་བྱ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་
ཡིན། ཕྱིའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་ཡོད་ཀྱང་ནང་གི་བསམ་སྐྱོའི་མ་གང་འཕྲོལ་ལྟ་བུ་དང་། ཡིག་
ཚད་རན་གྲབས་ཡོད་སྐབས་ཤིག་ཆེ་ཅམ་བརྒྱབ། དུས་རྒྱུན་ནམ་གཡོང་གི་
གཞན་དབང་ལ་བཏང་ན་ཡག་པོ་མེད། ལྷིད་རང་ཚོ་སོ་སོའི་ངོས་ནས་ཤེས་ཡོན་ལ་
དོ་སྲུང་བྱ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ཚང་མས་ཤེས་གསལ་ལྟར། ང་རང་ཚོ་འགོ་བམི་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ནམ་དཔྱིད་
ཅིག་ཡོད། ཚོས་རབ་ཏུ་འབྱེད་བའི་ནམ་དཔྱིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལུས་པ་མི་བཞིན་
འདོན་བར་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་སྐོབ་སྐོར་བྱ་རྒྱ་འདི་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད། ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུགས་གང་ལ་འདྲ་སྐོབ་སྐོར་ཞེས་པ་
འདི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། མི་ལུས་ཐོབ་བའི་ལྷན་ཚོས་ང་རང་ཚོར་ནམ་དཔྱིད་
ཅིག་ཡོད་པ་འདི་དོན་མེད་ཚུད་ཐོས་ལ་མི་འགོ་བ་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག །

གཉིས་ནས་དེང་སང་འཇམ་སྲིད་འདི་ཡར་རྒྱས་འགོ་བའི་སྐབས་ཡིན་པས་རི་
ཅམ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཡར་རྒྱས་འགོ་བྱས་ཀྱང་ཆེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་ཅུ་ཡོན་ཏུ་མེད་པ་དེ་ཅུ་གྱིས་ཡར་རྒྱས་ཀྱང་རྒྱུང་བ་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་པ་ཡང་
འདྲ་མ་གླིང་ཐོག་གནས་པའི་མི་ཞིག་ཡིན། མ་འོངས་པར་ང་ཚོའི་མི་ཚེའི་མདུན་ལམ་
གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མིན་ཤེས་ཡོན་ལ་སྟོན་ཚབས་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད།

གཤམ་བཅའ་ས་འགྲོལ་གྱི་མིང་རྟུན་དང་། མི་མེད་ཐོལ་བའི་སྲིད་རྒྱས།

གསུམ་ནས་ང་ཚོ་སོ་སོའི་ལུང་བ་བུལ་ཏེ་མིའི་ལུང་བར་གྱུར་ཡོད། དེ་ནི་སོ་
སོའི་ལུང་བའི་ནང་གི་མཉམ་ས་མེད་ལུགས་མེད་དང་། མ་རབས་ཐ་གཤམ་གྱི་ལས་ཀ་
ཚབས་ཆེན་གྱས་ནས་མི་ལུལ་དུ་གྱུར་དགོས་ལྗང་བ་དང་། ཡང་ན་ལུང་བའི་ནང་
རང་བཞིན་འབྱུང་བའི་བོད་ཆག་ལྗང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་རང་བཞིན་ལུལ་གྱུར་དགོས་
ལྗང་བ་ཞིག་མིན། ང་རང་ཚོའི་ལུལ་ལ་ཕོ་རོ་སྟོང་སྟེང་གི་སྟོན་དུ་རྒྱ་གར་འཕགས་
བའི་ལུལ་གྱི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དར་བ་ནས་བལྟར་ཕོ་རོ་སྟོང་སྟེང་གི་སངས་
པོའི་རིང་དེ་དག་རྒྱུན་འདྲིན་གྱས་ཏེ་ཐ་མ་བོད་མིའི་བོ་མས་གསེས་དང་། ལྷི་ཚོགས་
གྱི་རང་བཞིན་དེ་རང་བུམས་བཅའི་ཚོར་རྣམ་གྱིས་ཁྲུབ་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་
ལྟར་ལྷི་ཚོགས་དང་མི་གཞན་ལ་འཆེ་བ་མི་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་མ་དགོན་མཚོག་ལྟ་བུར་
བསྐྱེད་ནས་རྒྱ་མིར་སྟོགས་ཡོངས་ནས་ཁ་གཏད་གཙོག་རྒྱུའི་རང་སྤྱང་གི་བྱ་སྤྲེག་
ཚགས་རྩེད་མེད་པའི་བོ་སྐབས་དེ་བལྟར་ནས་རྒྱ་མིས་ང་ཚོའི་ལུང་བར་བཅན་
འཇུ་ལ་བུས་པ་དང་། དེ་ཡང་མི་རིགས་བཅའ་ས་འགྲོལ་ཐེར་བའི་མིང་འཁྲེར་ནས་ང་
ཚོར་བཅན་འཇུ་ལ་བུས་པ་ཞིག་རེད།

བཅན་འཇུ་ལ་བྱེད་མཁན་གཞན་ལ་མཚོན་ན་དེ་སྟོན་རྒྱ་གར་ལ་དམིན་རིས་མི་

སེར་སྤེལ་ཡུལ་གྱི་དབང་སྐྱུར་བྱས་པ་དེ་ཐབས་རྒྱགས་ཡིན་ཡང་། ཁོང་ཚོས་རྒྱ་
 གར་ལུང་པའི་ནང་མི་ཐོག་ནས་མི་ཐོག་པའི་ཐོག་ས་ཡོད་པའི་འཇུགས་སྐྱུན་མང་པོ་
 ཞིག་བྱས་ཡོད། ཤེས་ཡོན་ཐང་ཡུང་དེ་བཞིན་གྱི་པའི་ཐོག་ས་ཡུང་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་
 ལུང་པའི་ནང་རྒྱ་མིས་མི་སེར་སྤེལ་བའི་དབང་སྐྱུར་གང་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཡོད་ཅེ་ན།
 ཡང་སྤྱིང་རྗེ་མེད་པའི་གདུག་རྩུབ་གྱི་དྲག་པོའི་དབང་འཇུགས་འོག་མཐའ་པ་འདི་
 ཡིན། རྒྱ་མིས་བོད་ལ་དབང་སྐྱུར་བྱས་ནས་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གངས་འགོ་གི་ཡོད།
 དེའི་རིང་དངོས་གནས་བོད་པར་སློབ་སློང་གིས་མཚོན་པའི་སློང་བརྟམ་སློང་རྒྱའི་
 རིགས་ཚང་མ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱས་ཡོད་ན་ད་ལྟ་བོད་ལུང་པའི་ནང་དེང་དུས་ཤེས་
 ཡོན་གྱི་གནས་ཚད་ལོངས་ཤིང་རང་མགོ་ཆ་ཚང་ཐོན་སྐབས་པའི་མི་ཁྱི་སློང་མང་པོ་
 ཞིག་ཡོང་ངེས་ཡུང་གིན་ཏུ་ཉུང་ཉུང་ལས་མེད། ཁོང་ཚོས་བོད་པས་འཛོན་གྱི་མི་
 འདུག་ཅེས་ཁག་བཏགས་ནས་རྒྱ་མི་མང་པོ་བརྒྱུད་ཏེ་ལས་རིགས་མང་པོའི་ནང་
 རྒྱ་མི་འཛོན་གྱི་ཡོད། གང་ལྟར་བོད་པ་མ་འཛོན་པ་བཟོ་མཁན་རྒྱ་མི་ཚོ་དེད། རྒྱ་
 མིས་ང་ཚོའི་ལུང་པར་བཅོན་འཇུག་བྱས་ནས་དོན་དམ་གྱི་བོད་པར་མཐོང་དང་ག་
 ཚའི་སློན་ལྷོ་འཇུགས་བྱས་པ་གིན་ཏུ་ཉུང་ཉུང་དེད། ཞར་ལ་ཡར་རྒྱས་སྐྱབ་བྱ་
 བེ་ཡོང་སྲིད་པ་ཡིན། རྒྱུགས་ཡོངས་ནས་བལྟས་ན་རྒྱ་མིས་ཐབས་རྒྱགས་གྱི་དབང་
 སྐྱུར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ལྷག་པར་དེང་སང་བོད་ཡུལ་རྒྱ་ཡུལ་ལ་འགྱུར་བའི་བྱ་
 ཐབས་སྤེལ་ནས་བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་མི་འབོར་བོད་མི་ལས་མང་བ་ཆགས་ཡོང་གི་
 ཡོད་པ་དེད།

ང་། བོད་ཡུལ་གྱི་གཏེར་ཁ་དང་། རྒྱན་རྒྱག་གི་ཕྱེད་ལྷགས།

བོད་ཀྱི་གདོད་མའི་ནགས་ཚལ་དང། རང་བྱུང་གཉེར་རིགས་འདྲ་མིན་རྣམས་
 རྒྱ་མིས་བེད་སྤོང་ལྷགས་ཆེ་བུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། གཉེར་ཁ་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་
 རྒྱབས་ས་གནས་ཀྱི་བོད་མི་དང། བོད་མི་ལས་བྱེད་པ་ཚོ་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་འཇུག་
 གྲང་གཉེར་དངོས་ཅུ་ཆེན་རྙེད་དེ་བསྡོགས་འདོན་རྒྱ་ཆེ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་སླེབས་
 རྒྱབས་ས་ཆ་དེ་དམ་བསྐྱགས་ས་ཁུལ་ཞིག་བཟོས་ནས་བོད་པ་ལྷལ་མི་ཚོས་རང་གི་
 ས་ཁུལ་ནས་གཉེར་ཁ་གང་ཞིག་ཐོན་ཀྱི་ཡོད་དང། ཅི་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅུ་བ་ནས་ཤེས་
 ཀྱི་མེད་པ་རེད། ས་ཁུལ་དེའི་བོད་མི་ལས་བྱེད་པ་ཚོ་ཡང་རྒྱ་མི་པར་འགོ་རྒྱུར་འོང་
 བྱེད་མཁན་ཚོར་སྡེ་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ཅམ་མ་གཏོགས། གཉེར་ཁ་དེ་ནས་གཉེར་དངོས་
 གང་ཞིག་ཐོན་ཀྱི་ཡོད་ཁོང་ཚོས་གྲང་མི་ཤེས་པའི་གནས་ཚུལ་ཆགས་ཡོད། དེ་ནི་
 རྒྱ་མ་དང་ཇག་པའི་བྱེད་སྤྲངས་རང་མ་རེད་དམ།

འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོས་རྣམ་ཀུན་ལུང་ཤོབ་ཤོད་དུས་བོད་ལུང་པར་རྒྱ་ནག་གཞུང་
 གིས་འགོ་སོང་མང་པོ་བཏང་ཡོད་པ་ལས་པར་གང་ཡང་འབྱེད་མེད་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་
 ཡོད་པ་དང། དེ་བཞིན་འཛམ་གླིང་ཐོག་གླིང་བཏང་གཟུ་བོར་གནས་པའི་མིས་ཆ་
 འཛོག་བྱེད་པའི་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་འདི་རྒྱ་མིས་ཆེས་རྗེས་ལུས་དང།
 ཆེས་སྐྱུན་ནག་སོགས་ཅུ་བ་ནས་པན་ཐོགས་མེད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ཞིག་
 ལ་བལྟས་ནས་རྒྱབས་ལེ་ཆེད་མངགས་ཅུ་མེད་བཟོ་གི་ཡོད། དེར་རྒྱབས་མི་རིགས་
 ཀྱི་རིག་གཞུང་ཞེས་བསྟོད་བསྐྱགས་སྐྱོན་བྱ་གཏོང་གི་འདུག་སྐབས་ཆེད་དུ་མངགས་
 བས་ཅུ་མེད་བཟོ་གི་མེད་ཅེས་བརྗོད་མི་སྲུབ་གྲང་ལག་ལེན་འོ་མའི་ཐོག་སྐྱང་རྒྱང་
 འབྲུག་གསོད་བྱས་པའི་དབང་གི་ཉམས་ཉེས་ནི་འགོ་དང་འགོ་བཞེན་པ་རེད།

ཅུ་ཚོད་འབངས་དམར་གསོད་དང་། འཆི་ལྷགས་ཀྱི་གྲངས་ཚོ།

གཉིས་ནས་བོད་པས་བོད་པར་ཞེན་ཁོག་དང་། རང་གི་རིག་གཞུང་ལ་དང་དོད་
བྱས་ན་མི་དེ་ལ་དོགས་པ་བྱས་ཏེ་ནག་ཐིག་བརྒྱབ་ནས་མངོན་སྟོག་གང་ས་ནས་སོ་
བཟུ་བྱེད་མཁན་འཇུགས་པ་དང་། བོད་པ་ཞིག་གིས་རྒྱ་སྐད་བརྒྱབ་ནས་ཀྱུན་སྨོད་
ཚང་མ་རྒྱ་མི་ཇི་བཞིན་བྱས་ན་རྒྱ་མི་ཚོ་དགའ་ཐག་ཚོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་
འདྲའི་འོག་བོད་ལུང་པ་རྒྱ་ལུལ་ལ་བསྐྱུར་བའི་གནས་ཚུལ་འདི་དོ་མ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་
པ་རེད། གང་ལྟར་བོད་པས་བོད་པར་ཞེན་ཁོག་བྱས་ན་མཐའ་མ་བཅོམ་ལ་འཇུག་པ་
དང་། ཉེས་བརྒྱུད་གཏོང་བ། ཉག་ཐིག་རྒྱག་པ། དེ་ཚོའི་བྱ་སྤྲུག་དང་བཅས་པའི་རྒྱབ་
ལ་སོ་བཟུ་བྱེད་མཁན་འཇུགས་པ་བཅས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

བོད་ལ་རྒྱ་མིས་བཅོན་འཇུག་བྱས་ནས་༡༩༥༣ མན་དང་ཚོར་འབྱོར་བའི་གནས་
ཚུལ་གཞིར་བཟུང་བྱས་ན་བོད་མི་འབྲུམ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་རྒྱ་མིའི་བཅོན་གཞོན་
འོག་འཆི་རྒྱུད་བྱུང་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ནས་འབྲུམ་བཞེ་ལྷ་ཞིག་དམག་འཐབ་སྐབས་
བསད་པ་དང་། འབྲུམ་གཉིས་ཡས་མས་ཤིག་ངལ་ཚོལ་བསྐྱུར་བའོད་སོགས་
གཞུག་རྒྱབ་མནར་གཅོད་འོག་བསད་པ། མང་པོ་ཞིག་ནི་སྤྲུག་བཟུལ་བཅོད་མ་སྤུབ་
པར་རང་ཤི་རྒྱག་དགོས་བྱུང་བ། དེ་འཕྲོས་རྣམས་འཚོ་བས་འཕོངས་ཏེ་ལྷོགས་ཤི་
ཐེབས་འདུག ། དེ་སྐབས་བཟའ་བཅའི་རིགས་ལ་དམ་བསྐྲུགས་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་ལྷོ་བ་
གཅིག་གི་གཏན་འབེབས་འབྱུ་རིགས་རྣམས་རྣམ་ཀྱུན་ཟ་དུས་ཉིན་བཅོ་ལྷ་ཙམ་ལས་
ལྗོང་གི་མེད་པ་རེད།

དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ལོག་ཐ་མ་ཤིང་གི་ལོ་མ་དང་། གསོག་གཤམ་རྒྱལ་པོའི་
 ཤིང་སྤེ། སྤྲུགས་ས་བཅས་ཟ་དགོས་བྱུང་ཡོད། བར་ལམ་ལོ་བཅོ་ལྔར་ཉེ་བའི་རིང་
 བོད་ནས་རྒྱ་གར་ནང་རྩེར་གཉེན་འབྲུག་ལ་ཡོང་མཁན་པལ་ཆེར་མི་ཁྲི་གཉིས་ཅམ་
 ཟེན་བ་མང་པོ་ཞིག་སྐབས་ཚང་མའི་ཁ་ནས་རྒྱ་མིས་དའི་པ་བསད་སོང་། ཨ་མ་
 བསད་སོང་། སྤུན་མཆེད་བསད་སོང་ཞེས་ཤོད་རྒྱུ་མེད་པ་པལ་ཆེར་མི་འདུག ། དེ་
 ཚོའི་ནང་མཚོ་རིམ་གྱི་མི་སྣ་དང་སྤྲུལ་དགོ་བཤེས་ཡོད་ལ། ཞིང་བ་དང་འབྲོག་པ།
 བཟོ་བ་སོགས་རྒྱ་མིས་གྲལ་རིམ་གཅིང་མར་བཅུ་བའི་མི་ཡང་མང་པོ་ཞིག་ཡོད།
 ཁྲིམ་ཚང་འགའ་ཞིག་ནས་མི་གཉིས་གསུམ་དང་། འགའ་ཤས་ལ་མི་ཁོ་རང་གཅིག་
 ལུ་མ་གཏོགས་ལྷག་མེད་ཤོད་མཁན་ཡང་འདུག །

དཔེར་ན། བོད་མི་ས་ཡ་རྒྱག་ལ་ཁྲིམ་ཚང་ས་ཡ་གཅིག་དང་ཁྲིམ་ཚང་རེར་མི་
 གངས་ལྔ་རྒྱག་ཡས་མས་ཤིག་ཡོད་པར་ཆ་བཞག་ན། ཁྲིམ་ཚང་ས་ཡ་གཅིག་གི་
 རང་པལ་ཆེར་རྒྱ་མིའི་རྩེད་རྟེན་ལོག་ཁྲིམ་མི་རྒྱུན་འདས་མ་བྱུང་བའི་ཁྲིམ་ཚང་
 གཅིག་ཀྱང་མེད། འདི་རྒྱུ་ལྟ་ཨ་རིར་ལས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་ར་མོད་གྱི་སྤྲུལ་
 འཛིགས་མེད་ལགས་ནས་ཀྱང་བོད་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམ་ཚང་རེ་རེའི་ནང་ནས་རྒྱ་
 མིའི་ལག་ལོག་ཏུ་མི་གཅིག་མ་ཤི་བའི་ཁྲིམ་ཚང་པལ་ཆེར་མེད་ཅེས་བརྗོད་གྱི་
 འདུག ། གཏོར་བཤེག་དང་རྒྱལ་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཚོའང་དགོས་པ་དེ་ཚོ་གང་གིས་
 ལན་བ་རེད་དམ། ད་ཚོས་རྒྱ་ནག་ལ་དམག་རྒྱག་རྒྱུ་མ་བྱུང་ལ། རྒྱ་མིར་དབང་ཡོད་
 ཀྱང་ཤོད་རྒྱུ་མ་བྱུང་། སེམས་གནག་ནི་དེ་བས་ཀྱང་བྱེད་རྒྱུ་མ་བྱུང་། ད་རང་ཚོ་སོ་
 སོའི་ལུང་པའི་ནང་ཟ་མཁས་འབྲུང་མཁས་ཉམ་རྒྱུར་ཉེ་སྤོད་སྐབ་བཅོན་འཇུག་ལ་

བྱས་ཏེ་ཉམ་ཤེད་དེ་འདྲ་བ་ཤད་པ་ནི་ལྷགས་དང་མ་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཤེད་དམ།

ཆད་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རྒྱད་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ཡིག

དེར་སང་འཛམ་གླིང་ཐོག་མི་སྐྱེད་ལ་ཆ་བཞག་ན་འགྲོ་བ་མིའི་ཤུན་སྲོད་ཐོབ་
ཐང་ཞེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ལ། མི་རིགས་ཤིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་རང་ཐག་རང་གཅོད་ཀྱི་
ཐོབ་ཐང་ཞེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ལ། དེ་འདྲ་ཤོད་པའི་རྒྱལ་ས་ལ་ར་ཚོ་ཤོད་པར་ཡང་སོ་
སོའི་རྒྱད་ཡིག་དང་། འཛམ་གླིང་ཐོག་ཅ་ཆེད་བཅི་བའི་རིག་གཞུང་ཞིག་ཡོད། རྒྱད་
ཡིག་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཤར་སྲོགས་ཀྱི་རྒྱད་ཡིག་ནང་ལེགས་སྤྱད་ཀྱི་རྒྱད་ཅ་བ་ཆེ་
ཤོས་ལ་བཅི་གི་ཡོད་ཅིང་། ཤེས་གསལ་ལྟར་འཛམ་གླིང་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་ནང་ནས་
ནང་བ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་ལྷགས་འདི་རྒྱ་ཆེ་ཤོས་དང་། གཉིང་ཟབ་ཤོས་ཆགས་
ཡོད། དེའི་གནས་ལྷགས་འགྲེལ་བ་ཤད་ཆ་ཚོར་རྒྱག་སྐབ་པའི་རྒྱད་ཡིག་ནི་ཤོད་ཀྱི་
རྒྱད་ཡིག་ཅམ་ཡིན། དེས་ན་ར་ཚོ་ཤོད་པ་ཉམས་དམའ་ཤོ་སྲེད་དགོས་དོན་གང་ཡང་
མེད།

རྒྱ་མིར་ཆ་བཞག་ན། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་ནི་ཡུན་རིང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་། རིག་
གཞུང་གཉིང་ཟབ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཤེད། ར་ཚོ་ཤོད་པར་ཆ་
བཞག་ནའང་། དེ་དེ་བཞིན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། རིག་གཞུང་གཉིང་ཟབ་ཡོད་པའི་
རྒྱལ་ས་ཆེན་གྱི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན། ཤོད་པའི་རིག་གཞུང་འདི་རྒྱ་མིའི་རིག་གཞུང་
དང་བསྐྱེད་ན་རྒྱའི་རིག་གཞུང་ལས་སྐྱབ་པ་མ་གཏོགས་ཆད་པ་མེད། དེ་འདྲའི་མི་
རིགས་ཤིག་ལ་རྒྱ་མིས་སྐབ་ཚོད་བཏང་བ་འདི་དྲང་བདེན་གྱི་དོས་ནས་བཤད་ཀྱང་།

མི་འགྲིགས་ལ། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལའང་བདེ་སྲིད་རྒྱ་རྒྱ་མིར་དགོས་ལ། བོད་
བར་ཡང་དགོས། རྒྱ་མིར་བདེ་སྲིད་དགོས་པ་དང། བོད་བར་བདེ་སྲིད་མི་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཚན་མེད།

༣། ཞི་བདེའི་བརྟེན་གནས་དང་། བེས་ཡོན་ཤེད་རྒྱུད།

གཉིས་ནས་བོད་ལུང་པའི་དོན་དག་འདི་བོད་མི་ས་ཡ་རྣམས་གི་དོན་དག་གཅིག་
ལུ་མིན། བོད་ལུང་པ་འདི་དངོས་གནས་ཞི་བདེའི་བརྟེན་གནས་འཆེ་བ་མེད་པའི་དུས་
བདེ་ཞི་འཇགས་ཀྱི་ལུང་པ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་ན། རྒྱ་གར་དང་། བས་ཡུལ། འབྲུག་
སོགས་བོད་ཀྱི་བྱིས་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མར་ཞི་བདེ་ཡོང་རྒྱུའི་ཐད་བན་ཐོགས་
ཆེན་པོ་ཡོད། རྒྱ་མིས་བོད་དབང་རྒྱུར་བྱས་རྗེས་ཉི་མ་ལ་ཡི་རི་རྒྱུད་ལ་རྒྱ་གར་
གཞུང་གི་འགོ་སློང་ཆེན་པོ་གཉོང་དགོས་ཀྱི་མི་འདུག་གས། འགོ་སློང་དེ་དག་གཉོང་
མ་དགོས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེས་རྒྱ་གར་ནང་སློབ་ལྟ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་རི་འབྲུག་པོ་
འཇོགས་སུ་བརྒྱ་མ་རེད་དམ།

བོད་ཡུལ་རྒྱ་མིའི་དམག་མིས་བཟུང་ནས་སློད་ཀྱི་རིང་རྒྱ་དཀར་ནག་དབར་
འབྲེལ་སེལ་འབྲེལ་བ་བཟང་དུ་སློབ་ནས་ནས་འགྲུང་ཞི་འཇགས་མངོན་ལའང་། གཞི་
ཅུའི་ནང་གཞི་སློབ་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཞེན་པ་འདི་ལྷ་མ་ཐུང་ནས་གནས་རྒྱ་རེད། བོད་ཞི་
བདེའི་བརྟེན་གནས་ཤིག་ཆགས་ན། དེའི་ཉིན་ནས་བཟུང་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་དངོས་གནས་བཟང་དུ་འགོ་རྒྱ་རེད། དེ་ལྟར་ས་ཁུལ་འདིའི་རྒྱལ་ཁབ་པན་
ཚུན་དབར་མ་སུག་ལམ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་མིན་ཐད་ལ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ཅ

འགངས་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་སྐྱབས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་ལ་ཡོད་པའི་བོད་
བ་ཚོའི་མཛེང་བར་བོད་ལུང་པའི་ལས་དོན་གྱི་འགན་ལྷི་པོ་ཞིག་སྐྱེ་བས་ཡོད། ལས་
འགན་འདི་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དང་། ལྷག་བསམ་གྱི་རྒྱ་བ་འཁྲོག་པའི་ཚོག་ནས་བསྐྱབ་
དགོས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྷག་བསམ་མེད་ན་གང་ཡང་བསྐྱབ་སྐྱབ་གྱི་མ་རེད།
ལག་པར་རྒྱག་པ་འཁྲེར་ཏེ་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་བསྐྱབ་མི་སྐྱབ་ལ། གྱི་དང་མེ་
མདའ་འཁྲེར་ནས་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་བསྐྱབ་རྒྱ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཁག་པོ་ཡིན། ཤེས་
བྱ་ཡོན་ཏན་མེད་ན་མི་འགྲིག་ས། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཡོད་ན་འང་ལྷག་བསམ་མེད་ན་ངོ་
མཚར་ཆེ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད།

དེ་སྐོར་འཇམ་གྲིང་གི་ས་གནས་གང་སར་མཐོང་རྒྱ་ཡོད། དཔེར་ན། རྒྱ་གར་
གྱི་གོགས་པོ་ཚོའི་ནང་ལའང་འདུག ། ལྷག་བསམ་གྱི་མ་ལྗེད་ན་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་
ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱང་མི་རྒྱན་མ་དང་། མགོ་བདེ་དྲན་འབྲུལ་མཁན། མཐོ་སར་སྐྱེལ་ལང་
དང་། དམའ་སར་སྐྱབ་ཚོད་གཏོང་མཁན་གྱི་མི་དེ་ཚོའི་གྲས་ལ་རིན་ཐང་གང་ཡང་
མེད། མི་དེ་ཚོ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དམ་ཚིག་མི་མ་སྐྱབ་པ་བཙོ་མཁན་ཞིག་ལས་སྤྱི་
ཚོགས་ཡང་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུར་པན་ཐོགས་མེད། དེས་བར་དུ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཡོད་
པ་འདི་བེད་སྤོད་ཡང་དག་པར་བྱེད་སྐྱབ་པའི་ལྷག་བསམ་ཞིག་ཡོད་དགོས། ལྷག་
བསམ་ཞེས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་ཚོ་བོད་པའི་རིག་གཞུང་ནང་ཡོད་
པའི་བྱམས་བརྗེ་ཞེས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ང་ཚོ་བོད་པའི་རིག་གཞུང་ནང་ཡོད་པའི་བྱམས་བརྗེ་ཞེས་པ་འདི་ལྷག་བསམ་
ཡོང་བའི་གཞི་རྩ་དང་། བོད་གྱི་རིག་གཞུང་གི་སྣང་བོ་ཡིན། དེ་ཡང་ཡ་རབས་གྱི་

བསམ་སྒོ་ཡོད་ན་ལྷག་བསམ་ཡོང་བ་དང་། ལྷག་བསམ་ཡོད་ན་རྗེ་ཚམ་ཤེས་བྱ་
 ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དེ་ཚམ་གྱིས་རང་སྐྱེར་དང་བོད་སྦྱི་བ་བཅས་བར་མན་ཚོགས་བྱེད་
 ཐུབ་པ་དང་། དེ་ཡང་ད་ལྟའི་མི་ཚོགས་ལ་མན་པ་ཚམ་དུ་མ་ཟད་མ་འོངས་པའི་མི་
 རབས་ལའང་མན་པ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་རྒྱ་ཡིན་པས་འདི་ཚང་མའི་སེམས་ལ་ངེས་པ་
 བྱེད་དགོས། ད་ལྟའི་དུས་ཚོད་འདིར་སྤྲ་བྱ་ཚོས་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱ་ནི་སོ་སོ་
 སྐྱེར་གྱི་ངོས་ནས་དང་། བོད་སྦྱི་པའི་དོན་གང་ནས་བཤད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་
 ཡིན་པས། དེ་ལྷགས་ཚང་མས་རིག་པ་བསྐྱེམས་ནས་རྩར་ཐག་བྱེད་དགོས་ལ། རང་
 ལ་འགན་འཁུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་འདི་ཡང་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས། ལྷག་པར་དགེ་ཚུན་
 ཚོས་དེ་ལྷགས་ང་ཚོའི་དམིགས་ལྷལ་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་ལ་འགན་རྗེ་ཚམ་ཡོད་
 པ་སློང་ས་ཡིན་ཀྱང་། ད་དུང་ཡང་ཡང་བྲན་གསོ་བཏང་ནས་ཚང་མར་རྩར་ཐག་བྱེད་
 དོགས་ཞེས་འབོད་སྐྱེལ་བྱ་རྒྱ་ཡིན། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྦྱེལ། །།

དེ་ནས་ཁྱེད་རང་ཚོ་དགོ་ཆེན་གྱི་མཁའ་ཚང་མར། གཙོ་བོ་གཞན་ལ་སན་
 སེམས་ཡོད་དགོས་པ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། དགོ་ཆེན་ཚོའི་བསམ་སློབ་
 བྱང་ལ་ཐོགས་གཅིག་ཤུར་དམིགས་ནས་ལས་ཀ་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཅུ་བའི་ལས་
 འགན་ཡག་པོ་ཞིག་འགྲུབ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། སྤྱ་གྲུ་ཚོར་སློབ་ཚན་གང་བསྐྱབས་པ་
 ཚང་མ་འཁའ་ཐོག་ནས་སློབ་དགོས། ཁྱེད་རང་ཚོས་སྤྱ་གྲུ་དེ་རེའི་མ་འོངས་པའི་མི་
 ཚོ་གང་པོའི་མདུན་ལམ་གྱི་དོན་དག་ལ་སེམས་འཁྱུར་སྒྲངས་ནས་བསྐྱབས་ན། སྤྱ་
 གྲུ་ཚོའི་ཆ་ནས་ཀྱང་དགོ་ཆེན་ལ་རང་འབྲུགས་ཀྱིས་གྲུས་བརྩེ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་
 རེད་ལ། སྤྱ་གྲུ་དེ་རེའི་སེམས་ནས་དགོ་ཆེན་ལ་དགའ་བའི་གྲུས་བརྩེ་བྱེད་པའི་གཞི་
 ཅའི་ཐོག་སློབ་ཚན་གང་བསྐྱབས་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱབ་པ་རྣམས་སེམས་ལ་
 འཇགས་པོ་ཡོང་གི་རེད། དགོ་ཆེན་གྱིས་འཇིན་གྲུར་སློབ་དགོས་པ་དེ་དག་ཁྲལ་ལྟར་
 བསྐྱབས་ན། སྤྱ་གྲུའི་བསམ་སློབ་ནང་ལའང་ཁྲལ་གྱི་འདུ་ཤེས་སླེབས་པ་ལས།
 བསྐྱབས་པ་རྣམས་སེམས་ཀྱི་གཉིང་ལ་འཇགས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཁག་པོ་རེད། དགོ་ཆེན་
 གྱི་སྤྱོད་ལམ་ཡག་པོ་དགོས་པ་དང་། དགོ་ཆེན་གྱི་སེམས་པ་བཟང་པོ་དགོས་པ་
 གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་དེ་ཁྱེད་རང་ཚོའི་སེམས་ལ་བཞག་དགོས།
 བཟང་གིས་བདེ་ལེགས་ཞེས་བཀའ་སློབ་སྦྱུལ། །།

ན་མདུན་ལམ་བཟང་པོ་མི་ཡོང་བའི་གནས་ཚུལ་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་རང་ཚོ་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གལ་ཆེ་ཤོས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུ་འདི་ཡིན།

དེར་སང་གི་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་བའི་ནང་འཛམ་གླིང་གང་སར་ཤེས་ཡོན་ཉ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོར་བརྩིས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཁབ་གནས་འགོ་སོང་མང་པོ་ཞིག་ཤེས་ཡོན་ཐོག་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་སྔ་འཛམ་གླིང་ནང་དུའང་རྒྱང་ཡོད་པ་ལྟར། ང་རང་ཚོ་བོད་ལུང་བའི་ནང་གཙོ་བོ་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་ཡོན་ཁག་དགོན་པ་ཚོས་འཛིན་སྦྱོང་བྱེད་པ་དང་། སྤྱིར་བཏང་མང་ཚོགས་ནང་དེ་སྔ་སློབ་སྦྱོང་ཉ་ཅང་སྦྱོ་བོ་ཡིན། ང་ཚོ་རྒྱ་གར་དུ་སླེབས་རྗེས་དུས་ཚོད་འགྲུབ་པ་ཕྱིན་ནས་བོད་ནང་རྒྱ་མིས་སློབ་ལྷན་མང་དུ་བཏང་སྟེ་སློབ་སྤྲུལ་གི་གྲངས་འབོར་ཆ་ནས་མང་དུ་ཕྱིན་ཡོད་ཀྱང་གཞི་རྩའི་སློབ་སྦྱོང་གི་གནས་ཚད་སྤུས་དག་པོ་ཐོབ་ཀྱི་མེད། སྤྱིར་བཏང་དམར་བོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་དང་། རྒྱ་མིས་སློབ་སྤྲུལ་འཛུགས་རྒྱའི་དགོས་དོན་གཙོ་བོ་ཞོ་རང་ཚོའི་ལྷ་སྦྱོང་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་གི་ཡོད་པས་སྦྱོགས་གཅིག་ལྟ་བུ་རེད།

གཉིས་ནས་བོད་ནང་རྒྱ་མི་ཞོ་རང་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་གཙོ་བོ་བསྐྲུབ་ཏེ་བོད་མི་ཚོས་རྒྱ་མིའི་ཤེས་ཡོན་ལ་མ་བསྟེན་ན་བོད་པ་ཁྱངས་འབྲོལ་ཐབས་མེད་པ་བཟོ་རྒྱའི་ནམ་འགྲུབ་ཞིག་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། བོད་སྤྲུལ་ཚོའི་བསམ་སློབ་ནང་རྒྱ་ཡིག་དང་རྒྱ་སྐད་མ་ཤེས་ན་བོད་ཡིག་གཅིག་སུ་ཤེས་པས་ཁྱངས་འབྲོལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་མཐོང་ནས་བོད་ཡིག་དང་བོད་སྐད་ལ་སེམས་ནང་དོ་སྣང་ཡོད་ན་ཡང་། ལག་ལེན་དོ་མའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ཡིག་ཅུམ་འདོན་མ་བྱས་ན་སོ་སོའི་མི་ཚེའི་མདུན་ལམ་ལ་དཀའ་ངལ་འབྲས་རྒྱུའི་གནས་ཚུལ་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད། བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་

ཞིག་རེད།

ཁ་དོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། བོད་མིའི་ཆ་རྒྱུན།

ར་རང་ཚོ་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ཡོད་པའི་སྤྱི་ལུ་ཚོ་སྤྱིར་བཏང་བཤད་ན་སྤྱི་
 རྒྱལ་གྱི་ལུང་པའི་ནང་ལ་སྤོད་དགོས་པར་བརྟེན་སོ་སོ་སྤོད་པའི་ལུང་པ་དེའི་རྒྱང་
 ཡིག་ལེད་སྤོད་ལེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། མིད་སློབ་ཞེ་ཏུ་བཞུགས་སྐབས་རྒྱ་གར་
 དབུས་ཤེས་རིག་སློབ་ཆེན་གྱིས་འགོ་ཁྲིད་པའི་བོད་སློབ་འཛིན་སློབ་ཚོགས་པ་ཟེར་
 བ་ཞིག་བརྒྱགས། དེའི་འོག་ར་ཚོ་མོད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་རྒྱུ་དུ་བརྒྱགས་པ་རེད། དེ་
 ལྟར་རྒྱུ་གསལ་འཇུགས་དགོས་དོན་ཞི་བོད་པའི་སྤྱི་ལུ་དེ་དག་སྤྱི་ཚད་མོད་མི་
 རང་ལུང་སྤྱབ་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས། བོད་པའི་སྤྱི་ལུ་རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱ་གར་བ་ལྟ་
 ཏུ་ཆགས་ན་མི་འགྲིགས་ལ། རྒྱ་མི་ལྟ་ཏུ་ཆགས་ན་ཡང་ག་ལ་འགྲིགས། བོད་པའི་སྤྱི་
 ལུ་རྒྱལ་སྤྱི་བོད་པ་རང་ལུང་སྤྱབ་པ་ཞིག་རྒྱུ་ན་དེས་མོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་ཕན་སྤྱི་
 ཡོད་པས་མ་ཚད། སྤྱིར་སོ་སོའི་དོན་ནས་ཀྱང་སོ་སོའི་ལུས་འདི་མོད་པའི་ཤ་ཁྲག་
 ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་མི་ཚེ་དེ་བོད་པའི་ཚོག་བསྐྱེད་ན་སོ་སོ་རང་ཉིད་
 སེམས་སྤྱིད་པའི་ཁེ་ཕན་ཡོད།

སོ་སོའི་ལུས་འདི་མོད་པའི་ཤ་ཁྲག་ལས་གྲུབ་ཀྱང་བསམ་ཚོལ་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་ལྟ་
 ཏུ་ཆགས་ན། མི་ཚེ་དེ་ཡང་གང་མཚན་ནས་སྤྱིད་བོ་ཡོང་གི་མ་རེད། བར་ཕྱོགས་ལ་
 ཡང་མི་ཐེ། ཚུར་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མི་ཐེ་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་རེད། དེར་བརྟེན་བོད་པའི་སྤྱི་
 ལུ་རྒྱལ་སྤྱི་སེམས་ཆ་ཚང་མོད་མི་གཙོ་བོ་མར་གནས་སྤྱབ་པ་འདི་སྤྱི་སྤྱིར་

གཉིས་ཀའི་ཐོག་གསལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། བོད་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བོད་པ་ཆགས་པ་ལ་བོད་
པའི་རིག་གཞུང་སློབ་སློང་སློང་དགོས་པ་ལས། བོད་པའི་རྩོལ་ཟས་པ་ཙམ་གྱིས་
བོད་པ་ཆགས་མི་སྲུང། གང་ལྟར་སློབ་སློང་དང་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་བོད་པའི་
བསམ་སློལ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན།

གཞི་རྩ་འདི་འདྲི་ཞིག་ལ་བཞག་ནས་རྒྱ་གར་ནང་༡༩༥༩ [༡༩༦༠]ལོར་ཐོག་མ་
མ་སུ་རིར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བ་རྒྱ་ཙམ་གྱི་སློབ་བྲལ་ཞིག་བཅུགས། དེ་ནས་བཟུང་རྒྱ་གར་
གཞུང་ལ་བཀའ་ལོལ་རིམ་བར་ལུས་ཏེ་དེར་སྐབས་ཉིན་སློབ་དང་གཏན་སློབ་
བརྩོམས་སློབ་བྲལ་༤༥ཙམ་ཚུགས་སུ་བ་བྱུང་བའི་ནང་། སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་སྐབས་ཁ་ཤས་སློབ་
སློང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འདི་དག་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཁེངས་པ་ཞིག་དང་། ཚད་ལོངས་པ་
ཞིག་མེད་ཀྱང་རྩ་བའི་དམིགས་ལྷུལ་བོད་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བོད་པ་རང་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་
དམིགས་ལྷུལ་བཟུང་ནས་འཆར་གཞི་བཏོང་ནས་ད་བར་ལག་ལེན་བརྟུང་ཡོད་པ་
རེད། དེར་སྐབས་གངས་ཙན་སྐྱིད་གཤོངས་ནང་གི་ལས་བྱེད་པ་ལམ་མོ་ཆེ་ཤེས་
ཚད་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱའི་འདོད་པ་ཁེངས་པ་ཞིག་ཡོད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བོད་པའི་སློབ་
བྲལ་ཁག་ནས་ཐོན་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཤིག་ཡིན། བོད་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བོད་པ་རང་ཡོང་ཐབས་སུ་
དེར་དུས་ཤེས་ཡོན་གྱི་སློབ་སློང་དང་། བོད་རང་གི་གནའ་རབས་ཤེས་ཡོན་བྱུང་
སྐབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སློབ་སློང་སློང་གྱི་ཡོད། ད་བར་གྱི་གནས་སྟངས་དེ་ལྟར་རེད།

ག། བོད་མི་རིམ་ཡལ་དང་། མི་ལའི་དཔེ་མཚོན།

ད་ཆ་ར་ཚོ་རྒྱ་གར་དུ་བཅོན་ཤོལ་བ་བྱས་ཏེ་ལོ་རྒྱུ་༣༠ལྷག་ཙམ་འགོ་གི་ཡོད།

ད་ལྟའི་བོད་ནང་གི་གནས་སྐབས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ང་ཚོའི་བོད་ལུང་པའི་
 བང་བོད་རིགས་མངོན་གསལ་མེད་པ་དང་། བོད་པའི་རྣམ་པ་ཐོན་མི་སྲུབ་པ་བཟོ་
 རྒྱུར་རྒྱ་མིས་འཆར་གཞི་བཞོད་དེ་བོད་མི་རྣམས་རང་གི་ལུང་པའི་བང་གངས་ཉུང་
 མི་རིགས་ཤིག་ཏུ་བསྐྱར་བབས་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེར་སྐབས་ལྷ་ས་ས་མཚོན་པའི་གྲོང་
 ཁྲིའི་ཆེ་ཁག་ནང་མི་འབོར་གསུམ་ཆ་གཉིས་རྒྱ་མི་ཡིན་པ་དང་། ཁམས་ཁུལ་དང་།
 ལྷག་པར་མདོ་སྐད་ཁུལ་ལ་ཆ་བཞག་ན་ལུང་པའི་བང་རྒྱ་མི་ཤོན་འབོར་ཆེ་བ་ཆགས་
 ཟེན་པ་ཏུ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན། གང་ལྟར་བོད་ཚོའི་ཁ་གསུམ་གྱི་ས་ཁུལ་ཁྲོན་ཡོངས་
 ལ་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་ཙམ་ཡོད་སར་རྒྱ་མི་ས་ཡ་བདུན་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་ང་ཚོས་
 གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་སློབས་བསྐྱོམས་བྱེད་སྐབས་དེ་འདྲ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག །

དེ་སྔ་བོད་པའི་ས་ཆ་བསྟོན་མེད་ཁ་གསལ་ལ་བྱིས་སུ་རྒྱ་མི་མང་པོ་སླེབས་ཏེ་
 ལུང་པ་རྒྱ་སྟེ་ལྷ་བུར་གྱུར་པ་དང་། བོད་པའི་ཁྲིམ་ཚང་རེ་བྱང་ལྷག་པ་ཚོ་དེ་ནས་
 ཚུར་ཡུལ་ཐོན་ནས་བོད་པ་མང་སར་སྐྱོད་མཁུག་དེ་འདྲ་ཡང་གྲུང་ཡོད་པ་རེད།
 དེའི་ས་གནས་ད་ཆ་བོད་ཡུལ་རྒྱལ་ཡུལ་ཏུ་བསྐྱར་བའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཏུ་སླེབས་
 ཡོད། དེ་འདྲའི་རྩ་བའི་གི་དུས་སྐབས་འདིར་བོད་པའི་སྲུ་གུ་ཁྲེད་རང་ཚོ་བོད་མི་ས་
 ཡ་དྲུག་ནང་གི་བོད་མི་ཆགས་ཡོད། རྒྱ་མི་ས་ཡ་སྟོང་སྟོང་གཅིག་ལྷག་ཙམ་ཞིག་
 གིས་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་འཛམ་གླིང་ཐོག་མངོན་གསལ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱའི་འཆར་གཞི་
 བཏོང་ནས་ལག་ལེན་བཀའ་གྱི་ཡོད་སྐབས་ང་ཚོ་བོད་པ་གཅིག་ཡིན་ནའང་རང་ཉིད་
 བོད་མི་ཡིན་བསམ་པའི་འདུ་ཤེས་མ་བརྟུན་པའི་ཐོག་ནས་བོད་པའི་རྣམ་འགྲུར་ཆ་
 ཚང་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་འཛམ་གླིང་ཐོག་བོད་པའི་ཚབ་བྱེད་སྲུབ་པའི་རྣམ་པ་འདོན་

རྒྱ་འདི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ཁྱེད་རང་ཚོ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་འདི་སྤྱི་གཞན་དག་ཚོའི་སྤྱིར་བཏང་མི་ཚེའི་
འགོ་སྐྱེད་ས་བཞིན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དང་མི་འདྲ་བ་ཡིན། སྤར་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་མཚན་
སྟན་ཆེན་པོ་དེ་སྤྱི་རྒྱུད་དུའི་སྐབས་ཡབ་གཤེགས། དུམ་ལ་ཨ་ཁུ་ཨ་ནི་སོགས་
གཉེན་ཚན་དགའ་ལངས་ནས་སྤྱིར་བཏང་ཆེན་པོ་འཕྲད་སྐབས་དུམ་ནས་ཁོང་མ་ཐུ་
བསྐྱབས་པར་བཏང་བ་རེད། མི་ལ་དང་སློབ་གཉེར་བ་གཞན་དག་འགའ་ཤས་མཉམ་
དུ་མ་ཐུ་བསྐྱབ་པར་ཐོན་ཁར་དུམ་གྱིས་མི་ལར་མངགས་ཆ་གནང་དོན། གཞན་
ནམས་དང་ཁྱེད་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་དམིགས་ལུལ་གཅིག་གྱུར་མིན། སྤྱི་གཞན་
གཞན་དག་ཚོ་འཆད་ལུ་ཐུག་མིན་པར་རྒྱགས་ཤིང་སྤྱི་བའི་སློབ་ནས་མ་ཐུ་སློབ་
སྦྱོང་བྱེད་མཁན་དང་། ཁྱེད་རང་གི་ཕ་འདས། གཉེན་ཚན་དགའ་ལངས། དཀའ་ངལ་
འདི་ལྟ་བུའི་འོག་ནས་བུ་ལ་རེ་བ་བརྒྱབ་སྟེ་མ་ཐུ་བསྐྱབ་པར་བཏང་བ་ཡིན། ཁྱེད་
གྱིས་མ་ཐུ་བསྐྱབ་ནས་ཕྱིན་ཆད་གདེང་འཁེལ་བའི་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་
ཨ་མ་རང་གི་རྒྱག་གི་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་རེད།

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རང་རང་ཚོའི་བོད་སྤྱི་གཞན་ཚོར་ཆ་བཞག་ན་ཡང་སྤྱིར་བཏང་
འཛུམ་སྐྱིད་ནང་གཞིན་སྐྱེས་ཚང་མས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དང་། བོད་སྤྱི་གཞན་སློབ་
བྱེད་པའི་གནད་དོན་མི་འདྲ་བ་ཡིན། བོད་སྤྱི་གཞན་ཚོ་ནི་བོད་མི་རིགས་ཆགས་འདིག་
ཅིར་འགྱུར་གྱི་དུས་ཚོད་ལ་སྐྱེབས་པའི་མི་རབས་ཤིག་ཆགས་ཡོད། དེ་ལ་གཞིགས་
པའི་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་ལ་ཉུར་བཙོན་བྱེད་
དགོས་པ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། རོས་རང་སྐྱེར་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་ལོ་ཉིར་ལྗེའི་

མཚམས་ལ་སོ་སོའི་ལུང་བ་བུལ་བ་རེད། རྒྱ་གར་ལ་སླེབས་ནས་ད་པལ་ལོ་སྐུམ་ཅུ་
སོ་བཞིའི་རིང་ལ་གཙོ་ཆེ་ཤོས་བོད་མི་རིགས་འདི་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྐྱད་གནས་
དང་མི་གནས་བོད་པའི་སྤྱ་གྲུ་དེ་དག་གི་ཤེས་ཡོན་དང་། ལྷག་བསམ་ལ་རག་ལུས་
པར་བརྟེན། བོད་སྤྱུག་ཚོའི་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་དམིགས་བསལ་དོ་སྤང་བུས་ཉེ་བུས་པ་
གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་བཏོན་ནས་བསྟན་བ་རེད། ད་ཆ་རང་ལོ་ལྔ་བཅུ་དང་བརྒྱད་ཐོག་
སླེབས་ཡོད། ང་ཚོའི་མི་ཐོག་གི་དར་མའི་དུས་ཚོད་ཡོལ་ཐེན་པ་རེད། བྱེད་རང་ཚོའི་
མི་ཐོག་གོང་མའི་རྗེས་མ་ལྟར་ཡོང་མཁན་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

༨ ། ཤེས་ཡོན་གྱི་རྩ་བ་གྱི་དང་། ལྷག་བསམ་གྱི་རྩ་བ་དང་།

མའི་མི་ཆེ་བའི་གཅིག་གི་གནས་ཚུལ་དེ་ལྷུང་ལྷུང་ཡིན། བོད་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་
ཁབ་གཅིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ནས་ཤོད་སྐྱབས་མི་ཐོག་ནས་མི་ཐོག་སླེབ་ཉེ་འགྲོ་དགོས།
མི་ཐོག་ཚན་པ་རྩོག་ས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལ་གཞིན་པ་ཚོས་མཁུག་མ་ལྟར་དེ་འགྲོ་
དགོས། མི་ཐོག་ཚན་པ་ཚོས་ལས་ཀའི་སློབ་བསྟར་པ་འདིའི་མཁུག་བྱེད་རང་
ཚོས་སྐྱེལ་དགོས་པར་བརྟེན། གལ་ཆེ་ཤོས་སློབ་སྦྱོང་རེད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་
ལྷག་བསམ་སེམས་ལུགས་ཉ་ཅང་གས་ཆེན་པོ་ཡིན། ལྷག་བསམ་ཡོད་ན་སློབ་སྦྱོང་
བུས་པའི་ཤེས་ཡོན་གང་ཡོད་པ་དེ་དག་རང་གཞན་ཚང་མར་པན་ཐོགས་ཡོད་པ་
ཞིག་ཡོང་ལྟར་གྱི་རེད། ལྷག་བསམ་མེད་ན་སློབ་སྦྱོང་རི་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་ཉ་ལས་རྒྱ་
མེད། ལྷག་མེད་ལྟར་འདྲ་མཉམ་པོ་ཞིག་སོ་སོས་མཐོང་ཐོས་ལྷུང་པའི་སྐྱེན་གྱིས་
སོ་སོའི་སེམས་ནང་མ་སྐྱེད་པ་དང་། ལྷག་དོག་འགྲན་སེམས། ང་རྒྱལ་མང་པོ་ཞིག་

སྐྱེ་བས། མི་ཚེ་ཉི་ལ་ལོ་མ་སྤྱིད་པ་ཁོ་ནའི་ངང་སྤོང་དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་ཆ་བཞག་ནའང་ལྷག་བསམ་མེད་པ། ཤེས་ཡོན་སྐྱེ་བུ་ཡོད་པ་དེས་མར་ཡང་འབྲལ། ཚུར་ཡང་འབྲལ་སྟེ་བོད་མིའི་ལོད་རྒྱན་ལ་མི་དེ་ཏ་མ་རུ་རེད་ཟེར་བ་དེ་ཡོང་གི་རེད། ཐ་མ་དེར་སོ་སོ་རང་ཉིད་རྒྱན་མ་ཆགས། མི་དེ་ཡུང་པོ་དང་འཛོལ་བོ་ཡོད་ན་ཡང་མགོ་བདེ་བྲགས་ཏེ་མགོ་སྐྱོར་གཏོང་གི་རེད། དེས་སྤང་ལ་སྤྱར་གྱི་རེད་ཅེས་བརྗོད་རྒྱ་ཡོང་གི་ཡོད། མི་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བུ་ཡོད་ཀྱང་ཙུ་བའི་ལྷག་བསམ་མེད་ན་རང་ཉིད་སེམས་མ་སྤྱིད་པ་དང་། དེའི་ཞོར་ལ་རོགས་པ་ཚོ་ཡང་མདའ་དགྲུག་སྤུ་དགྲུག་བཟོས། སྤྱི་ཚོགས་དེའི་ནང་ལ་ཡང་མ་སྤྱིད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཡོད་པ་ལས་མེད་པ་ལག་གི་རེད།

དཔེར་ན། འཛམ་གླིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལྟོས་དང་། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་བ་འདིའི་ནང་མི་ས་ཡ་སྐུམ་རུ་བཞི་བརྒྱུས་མི་ཚད་པ་བསད་ཡོད་པ་རེད། འཛམ་གླིང་ནང་རྒྱལ་སྐོར་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཉེན་ཁའི་དངངས་སྐྱབས་ཆེན་པོའི་འོག་སྤོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། འདི་དག་མི་ཤེས་ཡོན་མེད་མཁན་རྒྱལ་མཐུན་གཅིག་གིས་བཟོས་པ་མིན། ཤེས་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཚན་རིག་པ་དང་། སྤྱིད་དོན་པ། ལག་རྩལ་ཡོད་པ། བསམ་སྲོལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ། ལྷག་བསམ་དང་བྱམས་བརྗེའི་སྐྱོན་སེམས་ཀྱིས་མ་འདང་མཁན། ང་རྒྱལ་དང་། སྐབས་དོགས་ཅན་ལྷགས་ལ་རེ་ལྟོས་འཆའ་མཁན་གྱི་མི་ཚོས་བཟོས་པ་རེད། དེར་སྐབས་སྐྱེ་བུ་བྲག་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་ལས། དེ་མིན་རྒྱལ་སྐོར་མཚོན་ཆ་དེ་དག་གིས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་རྫོགས་སྤང་ལ་སྤྱིར་བའི་ཉེན་ཁའི་གནས་རྒྱལ་ཐོག་སྐྱེ་བས་ཡོད། དེར་བརྟེན་འཛམ་གླིང་ཐོག་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པ་

ཚམ་ལ་ངོ་མཚར་ཆེ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད།

ཅད་ཕྱི་དངོས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་དང་། ཉང་སེམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ།

དབེར་ན། དེང་སྐབས་ཨ་རི་དང་། ཡོ་རོབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དཀའ་ནང་ཉོབ་སྒྲེ་
བལྟས་ན་ལུང་བའི་དབུ་ལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་དང་། འཕྲུལ་ཆས་ལ་བརྟེན་ནས་
ཉ་ཅང་གྲ་རྒྱས་པོ། ལུན་སུམ་ཚོགས་པོ། དེ་བཞིན་དབུ་ལ་འབྱོར་གྱི་འགྲོ་སྐྱེས་དང་།
ཆབ་སྲིད། ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་འགྲོ་སྐྱེས་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ནང་
བྱམས་བཅེ་ཅ་བར་བཞག་པའི་བན་བའི་བསམ་སྒྲོ་བཟང་པོ་ཞིག་མེད་དུས་དཀའ་
ངལ་ཆེན་པོའི་ཐོག་གནས་ཡོད། རོས་ཀྱི་ངོ་ལེས་ཨ་རི་བ་དང་། ཡོ་རོབ་ལུབ་སྐྱོགས་
བའི་མི་དེ་འདྲ་ཡོད། ཁོང་ཚོར་སྣོ་གོས་ཀྱི་སེམས་ཁུལ་གྱི་དགོས་པའི་འབྱོར་
ལྡན་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་ཡང་། སེམས་མ་སྐྱིད་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ནང་སྡོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད།
དེ་རྗེས་ཁོང་ཚོ་ངོ་ལེས་སྐོགས་པོ་ཆགས་ཉེ་ཐོག་མར་ཁ་ནས་འཚམས་འདྲིའི་སྐྱད་
ཆ་འདྲ་ཆགས་པོ་ཤོད་ཀྱི་འདུག་ཀྱང་། གང་མཚམ་འགྲོ་སྐབས་གཉིད་ལྷག་གི་མི་
འདུག་ཟེར་བ་དང་། དུག་དོག་འགྲུན་སེམས་སོགས་ཀྱི་སེམས་མ་སྐྱིད་པའི་སྐྱད་ཆ་
མང་པོ་ཐོན་ཡོང་གི་འདུག། འདིས་ཉུགས་གང་ཞིག་སྟོན་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། ཤེས་
ཡོན་ཡོད་ཀྱང་སྐྱག་བསམ་དང་། བན་སེམས་བཟང་པོ་ཞིག་མེད་ན་སྐྱི་ཚོགས་ནང་
དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཉུགས་མཚན་གསལ་པོ་འདུག།

དེང་སྐབས་ཤོད་པའི་བླ་མ་དགེ་བཤེས་ཀྱི་རྒྱལ་ཀྱི་སྐྱད་ཡིག་སོགས་གང་ཡང་
མི་ཤེས་ཀྱང་ཀྱི་རྒྱལ་ཁག་ཏུ་འགྲོ་མཁན་མང་པོ་ཡོད། ཁོང་ཚོ་ཀྱི་རྒྱལ་མི་ཚོས་

མགོན་འཕོད་བྱས་པ་རེད། བྱི་རྒྱལ་ཁོ་རང་ཚོར་ད་ལྟ་ཡོད་པའི་ཤེས་ཡོན་འདིས་མ་
 ལྟེང་བར་ཁོ་རང་ཚོར་སྲུང་མེད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཞིག་འཛོལ་རྒྱུར་འབད་བཅོམ་བྱེད་
 གྱི་ཡོད། སྤྱིར་ཤར་ཕྱོགས་པའི་ལྟ་བུ། ཡང་སྐོས་བོད་པའི་ནང་བ་སངས་རྒྱལ་པའི་
 ཚོས་ཀྱི་འགོ་སྐྱེངས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་བྱི་རྒྱལ་བ་འབྲུམ་ཁ་ཤེས་ཤིག་ཡོད་པ་
 རེད། ད་མན་ལོ་སྤུམ་ཅུ་སོ་བཞིའི་རིང་བྱི་རྒྱལ་ཁག་ཏུ་བོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཚོས་ཚོགས་
 གསར་བ་ཚུགས་པ་ཕལ་ཆེར་སྣོང་སྤྲུག་གཉིས་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཀྱི་ནང་
 པའི་ཚོས་འདི་སེམས་འདུལ་ཐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བཟང་པོ་ཞིག་དང་། མི་ལ་ཕན་
 རོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་བྱི་རྒྱལ་བས་དོ་སྣང་དང་ཤེས་འདོད་ཆེན་པོ་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མི་ལ་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པ་གཅིག་ལུས་མི་ཚོགས་པར། ཕན་སེམས་བཟང་
 པོ་དགོས་པ་འདི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

བོད་པ་རྣམས་ཚུང་དུའི་སྐབས་ནས་པ་མས་མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཟེར་བ་དང་། དེ་བཞིན་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཟེར་བ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་སྐབས་འཁོར་བའི་
 ཚོས་ཉིད་རེད་ཅེས་མང་པོ་འོད་ཀྱི་ཡོད། ལྡོག་ལ་འཁོར་བ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
 གནས་ཚུལ་ཞིབ་སྲུང་ཤེས་ཀྱང་། སྤྱིར་བཏང་ཚུང་ཚུང་སྐབས་ནས་མ་རྒྱན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཟེར་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་ཚོས་ཚོགས་མ་བཏོན་རྒྱ་སོགས་ཚུང་
 ཚུང་སྐབས་ནས་སྐོབ་ཀྱི་ཡོད། ཅ་བའི་ལྷག་བསམ་གཞི་ཅ་འདི་དག་གི་རོགས་ནས་
 ཡོང་དགོས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་བྱེད་རང་ཚོས་དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་བསྐྱབས་པ་
 དང་ཆབས་ཅིག་ལྷག་བསམ་དང་། སོ་སོ་མི་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་ལ་དོ་སྣང་
 ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས།

དགེ་ལྡན་ཚོས་ཀྱང་ལྷག་བསམ་དང་། སེམས་བཟང་པོའི་མི་ཞིག་ཡོང་བསམ་
སྲ་སྲ་གྱ་ཚོར་ནམ་རྒྱན་བྱས་པ་བཅའི་ཐོག་ནས་སློབ་ཁྲིད་ལྷ་སློང་བྱས་ཏེ་སྲ་གྱའི་མི་
ཚོའི་མདུན་ལམ་གྱི་སེམས་འཁྱུར་ལེན་སྲུབ་པ་དང་། དགེ་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱི་སློང་
ལམ་ཐོག་ནས་སྲ་གྱ་ཚོའི་མིག་སྒྲུང་ལ་ཡ་རབས་ཀྱི་མིག་དཔེ་སྟོན་སྲུབ་པ་བྱ་རྒྱ་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཤེས་ཡོན་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཐོག་ཡ་རབས་སློང་བཟང་དང་ལྷག་
བསམ་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སོ་སོ་སྐྱེད་ཀྱི་མི་ཚེ་སློང་པོ་ཡོང་གི་རེད་ལ། བོད་སྤྱི་
པའི་དོན་དག་ཡང་སན་ཐོགས་ཡོང་གི་རེད། འདི་ཉ་ཅང་དོན་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་
ཁྲིད་རང་ཚོ་ཚང་མའི་སེམས་ལ་ངེས་པ་བྱེད་དགོས།

ཆེ་བྱུང་ག་དཀར་པོ་དང་། དོན་ཀྱན་བྱུང་བ་མི་ཤིགས་པ།

རྒྱ་གར་རྩ་རམ་ས་ལར་བཅོན་བྱོལ་གཞུང་ཆགས་ཡོད། བཅོན་བྱོལ་གཞུང་གི་
འཛིན་སྐྱོང་གི་འགོ་སྐྱེད་འཛིན་སྐྱེད་ལོད་མེད་དང་། བྱོལ་ཚོགས་གང་འདྲ་ཡོད་མེད།
ཁྲིམས་འཛིན་བཅས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཁྲིད་རང་ཚོས་ཡག་པོ་རྟོགས་པ་བྱེད་དགོས།
ཕྱིན་ཆད་རང་ཚོ་བོད་རང་དབང་བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་ཡིན་ན་ཡང་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་
པ་མང་གཙོའི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་རྒྱ་ཡིག་ཆའི་ཐོག་ནས་གཏོན་འབེབས་བྱས་ཐེན་པ་
རེད། དེ་དག་ཁྲིད་རང་ཚོས་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས།

བར་ལམ་བོད་དོན་གནས་ཚུལ་སྐོར་རྒྱ་མིས་མི་བདེན་རྒྱུན་སྒྲིག་གི་རྒྱུ་ལ་
དཀར་པོ་ཟེར་བའི་དེ་བཅུག་བཏོན་པ་དེར་རང་ཚོས་འདི་ནས་ལན་འདེབས་གསལ་
བཤད་དེ་བཅུག་བཏོན་ཡོད་པ་རེད། འདི་དག་གི་གནད་དོན་ཁྲིད་རང་ཚོས་སློབ་
ཁྲིད་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་བཞིན་བར་ལམ་བོད་ནང་ནས་ཚོས་སྒྲིག་བྱས་པ་

དོན་ཀྱན་གྲུབ་པ་མི་ཤིགས་པས་བྲིས་ཞེས་པའི་དེབ་ཅིག་འདུག ། དེ་ཁྱེད་རང་ཚོ་
བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཁྲིད་པའི་སྐབས་སློབ་ཁྲིད་བྱས་ན་ཡག་པོ་མེད་དམ། དེ་ནི་དེ་སྤེལ་
རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་མ་ཡིན་པར་དེར་སྐབས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ། རྒྱ་དང་བོད་
ཀྱི་འབྲེལ་བ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་གཙོ་བོར་བྲིས་པ་གསལ་བོ་ཞིག་འདུག །

གང་ལྟར་ཁྱེད་རང་ཚོ་བོད་པའི་ལྷ་གྲུ་ཡིན་པ་དང་། ཏྲ་མང་ཟེར་བ་རྣམས་ཀྱང་
དེ་སྤེལ་པ་མེས་ནས་བོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་རང་ཚོ་དང་རྟེན་གཞུང་གཅིག་གྲུར་
རེད། ཁྱེད་རང་ཚོ་ཡང་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བོད་པའི་ལྷ་གྲུ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་རྫོ་
བག་ཐེབས་པའི་རང་སློབ་སློང་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། ལྷ་ཆད་བོད་པ་རང་དབང་
རྒྱུད་པའི་མཚམས་ཁྱེད་རང་ཚོ་བོད་དུ་ཡོང་ནས་ལས་ཀ་བྱས་ནའང་འགྲིགས། ཡང་
བལ་ཡུལ་ནང་ལས་ཀ་བྱས་ནའང་འགྲིགས་པ་རེད། སོ་སོའི་རང་དབང་རེད། གང་
ལྟར་སློབ་དེ་བོ་བྱས་ཏེ་རྒྱུར་ཐག་བྱེད་ཤོག་ཨང་། ཚང་མར་བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས་
ཡོད། ཅེས་བཀའ་སློབ་སྦྲུལ། །།

ལྷ་བྱ་དང་། མདུན་ལ་འདྲ་ཆགས་པོ་ལེ་མ་ཐོགས་ཅམ་དང་། རྒྱལ་ལ་དེ་ལས་སྒོག་པ་
ཞིག་གྲུས་ན་སྤོགས་གཅིག་ནས་དོ་སྒྲོག་གི་ལས་ཀ་ཟེར་བ་འདི་དོ་ཆོ་སོ་དང་། ཤིན་
ཏུ་ཐབས་སྐྱོ་བོའི་ལས་ཀ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཆོས་སྤོགས་ནས་བཤད་ན་དོ་སྒྲོག་གི་ལས་
ཀ་ནི་ལས་འབྲས་རྫོག་པ་ཞིག་རེད།

གཉིས་ནས་དོ་སྒྲོག་གི་ལས་ཀ་གྲུས་ན་རིམ་བས་རྩུན་སྤྲུལ་བརྗོལ་རྒྱ་དང་།
གལ་ཆེ་ཤོས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་འདྲ་བྱིའི་འདྲ་ཆགས་པོས་བྱུབ་འབྲས་
ཐོན་མི་སྤྲུལ། རྣམས་རེ་ལྟ་སྐྱོར་ཡོང་མཁན་དེ་རིགས་ལ་འབྲུག་ཅམ་རིང་འདྲ་ཆགས་
པོ་མཐོང་སྲིད་ཀྱང་དེ་ལ་ང་ཚོས་ཡིད་ཚིམ་མི་སྤྲུལ། གཙུ་ཆེ་ཤོས་འདིར་འཆར་
ལོངས་ཡོང་བཞིན་པའི་སྤྲུ་གུ་ཚོའི་ལས་ཀ་ཉིན་གཅིག་འབྲུས་ཤོར་བྱིན་ཆེ་དེ་ལྟར་
ལོ་བསྐྱེད་ནས་འགྲོ་རྣམས་མཐར་གནས་ཚུལ་ཆེན་པོ་ལྷགས་རྒྱ་རེད། དེར་བརྟེན་
ལས་རིགས་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་དགོ་ཀན་ཚོ་སྐོས་ཅི། ཤེས་ཡོན་ཐོག་ལ་དམིགས་
བསལ་ཉམས་ཞིབ་དོ་སྒྲུར་བྱེད་མཁན་ཚོ་དང་། མདོར་ན་མ་མ་དང་། མ་བྱུན་ཚུན་
ཆད་ཆང་མས་རང་འཁྲིའི་ལས་ཀ་ཉམས་བསྐྱེད་དང་། ལྷོད་ཡངས། འཆར་ཅན་ཡིན་
བསམས་ནས་དང་དོད་མི་བྱེད་པར་ཁྲུལ་འཁྲོལ་ཅམ་བྱེད་པ་བཅས་གཏན་ནས་བྱེད་
མི་རུང་།

སྤྲུ་གུ་ཚོར་ལྷ་རྟོག་བྱེད་མཁན་མ་མ་ཚོའི་དོས་ལ་བརྗོད་ན། འཆར་ལོངས་ཡོང་
བཞིན་པའི་སྤྲུ་གུ་ཚོའི་བསམ་སྒོ་ཤིན་ཏུ་གཉོམ་རྒྱུང་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་དག་ས་བོན་
ཀྱི་སྤྲུ་གུ་འི་བཞིན་བསྐྱེད་འཆར་ཡོང་བའི་རྣམས་ལ་ཁོང་ཚོའི་བསམ་སྒོའི་འཕེལ་
འཕགས་དང་བསྐྱེད་ནས་སྤྲུ་མ་སྤྲུད་བསམ་སྒོ་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་པ་ལས་

ཞེད་སྣང་དང་། དངངས་སྐྱབས་འཛིན་སྣང་སྐྱེ་བ་བཅས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་བརྒྱུད་ནས་ཁོང་ཚོའི་
སློབ་སྦྱོང་གྲེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་བློ་རིམ་བས་སྐྱབས་བཀའ་ཐེབས་ན་ཡག་པོ་མེད།
འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ཡང་རང་རང་ཚོ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་འདིས་
ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་འཚར་ལོངས་ཡོང་བཞིན་པའི་སྤྱ་གུ་རྩུང་རྩུང་དེ་ཚོར་ཡང་
ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ཡོད་པས་དེའི་གཞན་དབང་ལ་བྱིན་ན་མགོ་ལོག་ཅེད་རྒྱུའི་
ཉེན་ཁ་ཡོད་པས་དེ་རིགས་ལ་སྣངས་འདྲིན་ངེས་པར་གྲེད་དགོས། ཡག་པོས་སྤྱ་གུ་
རང་ཉིད་ཀྱིས་སློན་དང་ཡོན་ཏན་ཤེས་པའི་སློན་ནས་རིམ་བས་སྐྱིག་རང་ཁུར་བྱུང་བ་
ཞིག་རྒྱུད་ན་མཚོག་དང་དམ་པ་རེད། དེ་མེད་ན་དགོ་ཆུན་དང་། བ་ཚབ་མ་ཚབ་དང་
སྤྱ་གུ་ཚོ་དབར་གྱི་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་པན་རྩུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བྱམས་
བཅེའི་ཚོར་སྣང་ལྡན་པ་ཞིག་རྒྱུད་ན། སྤྱ་གུ་ཚོས་ཀྱང་ཁྲིམ་ཚང་གི་པ་མ་ཚོར་སོ་
སོའི་པ་མ་ངོ་མ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་གཉིང་ནས་དགའ་པོ་བྱས་ཏེ་སློབ་གཏན་བཅོལ་ནས་
བཅི་བཀའ་གྲེད་པ་ཞིག་ཡོང་བྱུང།

དེ་ལྟར་རྒྱུད་ན་བཅི་བཀའ་ཡོད་པའི་མི་དེས་སྣངས་འདྲིན་ཐུན་བྱ་བྱས་པར་སྤྱ་
གུའི་སེམས་ནང་མི་དགའ་བ་དང་ཞེད་སྣང་ཕལ་ཆེར་ཡོང་གི་མ་རེད་ལ། དགའ་ཞེན་
ཀྱི་ཐོག་ནས་སོ་སོའི་སྦྱོང་ལམ་བསྐྱུར་བཅོས་གཏོང་བ་ཡོང་གི་ཡིན། གཞི་ཅིའི་དགའ་
ཞེན་མེད་ན་སྤྱ་གུས་ཐོག་མར་ཞེད་སྣང་དང་། དེ་ནས་རིམ་བས་ངོ་སློག་གྲེད་པའི་
གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། གང་ལྟར་སྤྱ་གུ་རྩུང་རྩུང་འཚར་ལོངས་ཡོང་མཁན་
ཚོའི་བསམ་བློ་གཅེས་སྦྱོང་གྲེད་རྒྱུ་འདི་འདྲིན་གྲེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཅུ་མ་མིན་

བར། ཁྱིམ་ཚང་སོ་སོའི་ནང་ཉིན་ཞག་སྤྲུགས་གཅིག་གི་དུས་ཡུན་རིང་ཕྱོགས་གང་
ས་ནས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་པའི་ལས་ཀ་གཤམ་ཆེ་ཞིག་ཡིན།

གཙོ་བོ་ངས་རྒྱན་དུ་བརྗོད་པའི་སུ་མེད་མེད་སྟེ་ཤེས་པ་དང་། བྱམས་བརྟེན་ཤེས་པ་འདི་
ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེས་རང་འཕྲུགས་སུ་མི་སུ་ཚུན་བར་སེམས་དང་སེམས་མ་སྤུན་པའི་
སྐྱུར་ཅི་ལྟ་བུའི་ལུས་པ་ཐོན་རྒྱ་རེད། དགོ་ཚུན་དང་པ་ཚབ་མ་ཚབ་ཚོས་སེམས་
བགས་སྲབ་ཅིང་གཉོམ་རྒྱུད་གི་བསམ་སློབ་ཡོད་པའི་སྤྱི་གྲུ་ཚོའི་བསམ་སློབ་ཡར་རྒྱས་
ཀྱི་འགའ་རྒྱན་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཐོག་ནས་ཁོང་ཚོ་ལམ་ལང་དག་པ་ཞིག་གི་ཐོག་འབྲིང་
རྒྱ་འདི་དངོས་གནས་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་སོ་སོའི་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་
ཀྱི་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་གོ་སྐབས་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན། ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱས་
ཏེ་ཁ་ཉོན་དགོ་སྤོར་མང་པོ་བྱེད་མ་སྤུབ་ཀྱང་སུ་མེད་པའི་བསམ་སློབ་ཀྱན་ནས་
བསྐྱངས་ཏེ་མི་སྤྱི་དང་། ལྷག་བར་མ་འོངས་པའི་མི་ཚེ་གཞི་ནས་སྤྱི་རྒྱུའི་གཞིན་
སྤྱིས་འཚར་ལོངས་ཡོང་མཁན་རྣམས་ལ་ལྟ་ཉོག་ཡག་པོ་བྱེད་སྤུབ་ན། དེ་ནི་དངོས་
གནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱབས་ཆེན་བསམགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཚང་མས་
གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་ད་དུང་ཞན་དུ་མི་འགྲོ་བའི་དགོངས་པ་བཞེས་རྒྱ་གཤམ་ཆེན་པོ་
ཡིན།

ཁ་ཉོན་བྱུང་གི་དུས་བཟང་དང་། རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་རྩེ་མིག

ང་རང་ཚོའི་འདིར་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཚང་མས་ཤེས་ཡོན་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་བསྟོན་གནས་ཤིག་ཀྱང་ཆགས་ཡོད།

ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ནི་གལ་ཆེན་སོ་ཡིན་པ་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་ཡིན། ང་རང་ཚོའི་
ཉམས་སྲོང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་སོ་སོའི་ལུང་པའི་རང་དབང་གཞན་ལག་ཏུ་ཤོར།
ཤོར་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ལུང་པའི་ནང་ཉམས་སྐྱད་འདི་ཙམ་གྱིན། ད་ལྟའི་གནས་
སྐབས་ལ་བོད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཙམ་བསྐྱབས་དང་། ཆགས་འཛིག་
གི་མཚམས་ལ་སླེབས་པ་འདིའི་རྒྱན་རྩ་གཅིག་ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་རོས་ནས་མི་ཐོག་
གོང་མ། གོང་མའི་གོང་མ་དེ་དག་གི་སྐབས་ནས་བཟུང་འཇམ་སྲིད་སྲིད་འགྲོས་དང་
མ་ཐུན་པའི་གཤེས་མཁན་ཐབས་ལམ་དུས་བསྐྱབས་ཡག་སོ་ཞིག་གཉེན་མ་ཐུབ་པ་དང་།
དེ་དག་མཐོང་རྒྱ་ཐོས་རྒྱ་ཉུང་བའི་དབང་གིས་ཞེ་སྟོན་སོང་ནས་སྐྱོན་ཆ་བྱུང་བ་
གསལ་སོ་ཡིན། དེ་ནི་དཔེར་ན། སྐྱ་མ་དུན་སྐྱ་གོང་མའི་ཞལ་གདམས་བཀའ་སློབ་
ནང་ཡོད་པ་བཞིན་ང་རང་ཚོ་སོ་སོའི་རང་ས་ནས་འཕྱས་ཤོར་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་ཤིན་
ཏུ་གསལ་སོ་ཡིན། དེ་འདྲས་རྒྱུན་པས་ང་ཚོར་རྒྱུན་ལྷན་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་
ཞིག་བྱུང་བ་རེད།

ད་ལྟའི་སྐབས་ལ་ང་ཚོའི་རང་དབང་བསྐྱར་ལེན་བྱ་རྒྱུ་འདི་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་
གྱི་རུས་པར་བརྟེན་ནས་རང་དབང་བསྐྱར་ལེན་གྱི་དགོས་ལྡན་གསལ་ཆེ་བ་
ཞིག་ལ་ང་རང་ཚོའི་རང་དབང་ལག་ཏུ་སོན་པའི་རྗེས་ལ་སོ་སོའི་ལུང་པ་འདི་དངོས་
གནས་མི་སྟོན་རང་སྲིད་ཡག་སོ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཡང་ཤེས་ཡོན་ལ་
རག་ལུས་ཡོད་ན། དེ་ལུགས་ཚང་མས་དོ་སྣང་བསྐྱེད་དེ་རྒྱུར་ཐག་གཉེན་རོགས་
བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན།

སློབ་སྲོང་གིས་མིའི་རང་བཞིན་ནམ་དུས་ཤི་སྐོ་མོ་སྤེ་བའི་ལྷེ་མིག་ལྟ་བུ་སྐྱིན་

གྱི་ཡོད། ལྷོ་མིག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་གཞག་གང་དང་གང་གི་དཀའ་གནད་གྱི་སྐོ་ལྷགས་དབྱེ་དགོས་གྱི་ཡོད་དུས་ཉིན་རེའི་དུས་ཚོད་ཚུད་ཚོས་སུ་མ་བཏང་བར་ཚང་མས་རྩུབ་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས། གལ་ཏེ་ཉིན་མ་གཅིག་གཉིས་སམ་ལྷོ་བ་གཅིག་ཚུད་ཐོས་སོང་ན་དུས་ཚོད་ལ་ཁ་གསལ་བྱེད་ཐབས་མེད་པས་ཚང་མས་ཤེས་ཡོན་སྦྱོང་བརྒྱུད་ཐོག་རྩུབ་བསྐྱེད་གནང་ཐོགས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

གཤམ་ཚོས་རྒྱལ་གྱི་ཚབ་འབངས་དང་། བོད་ཡིག་གི་རོ་མཚར།

དེ་རིང་འདིར་འཇོ་མས་པའི་ཐོད་མི་ཚང་མ་བོད་གངས་ཅན་སྦྱོངས་གྱི་སྲུང་གྱི་ཚོས་རྒྱལ་ལོ་བཞུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་བ་ནས་མཆེད་བ་ཞིག་ཡིན། བྱེད་རང་ཚོ་སྤྱ་བྱ་མང་པོ་ཞིག་སྐྱེས་ས་འཚར་ས་རྒྱ་གར་ནང་ཡིན་པ་དང་། མང་པོ་ཞིག་ནི་སྐྱེས་ས་བོད་ནང་སྐྱེས་ཀྱང་འཚར་མོངས་བྱེད་ས་རྒྱ་གར་ནང་ཡིན། དེ་བཞིན་ཀན་བ་ཚོའི་ནང་གི་མི་ཁག་ཅིག་གཉེན་འདུད་ལ་ཡོང་བ་དང་། ཁག་ཅིག་ནི་སྤྲུག་བསམ་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་བཅོན་དབང་ལ་རོ་ཚོལ་བྱས་བ་དེས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་ཤུགས་མ་ཐུབ་གྱིས་འདི་ཕྱོགས་སྐྱེབས་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། མདོ་དོན་ཡང་སྦྱིང་ར་རང་ཚོ་ཚང་མ་བོད་གྱི་ཕོ་རྒྱས་ནང་གསུངས་པའི་བ་སྐྱེའུ་ཀན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། མ་སྤིན་མོ་བྲག་སྤིན་གྱི་རྒྱུད་པས་མཆེད་བ་གཅིག་གྱུར་ཡིན།

དེ་བཞིན་དེ་རིང་འདིར་ལུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ལུང་པའི་མི་གང་འཚམ་སྐྱེབས་འདུག ། ཁོང་ཚོ་པམ་མོ་ཆེ་བོད་བར་དགའ་པོ་དང་། ཤ་ཚོ་བྱས་ནས་ཕྱོགས་པོ་ཚགས་ཏེ་ཡོང་བ་ཞིག་རེད། མདོར་ན་དེ་རིང་འདིར་འཇོ་མས་པའི་ར་རང་ཚོ་ཐོད་མི་

སྣོས་ཅི། བོད་མི་མ་ཡིན་པའི་མི་རིགས་གཞན་དེ་ཚོ་ཡང་བོད་ཡུལ་ལ་སེམས་ཐག་
 ཉེ་བོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ང་རང་ཚོ་ཚང་མའི་སེམས་ནང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་
 ལྗོངས་ཞེས་པ་འདི་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཐད་ཀྱི་དོན་སྲིད་ཚོར་སྣང་
 ཟབ་བོ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་འདི་ནི་ང་ཚོའི་ལྗོངས་ཞེན་གྱི་སྐད་ཆ་
 ཞིག་མིན། རྒྱ་མཚན་གྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་སྐབས། དཔེར་ན། ང་རང་ལ་ཆ་
 བཞག་ན་དེ་སྔ་བོད་ལ་སྡོད་སྐབས་གནས་ལུགས་དེ་ཅུ་ཤེས་ཀྱི་མེད། མ་གཞི་
 འཛམ་གླིང་གི་གནས་ཚུལ་འདྲ་མིན་གསལ་ཤོག་ཐོག་ཐོན་པ་དེ་ཚོར་ལྟ་གི་ཡོད་ལ།
 རྒྱ་རྒྱུ་སྐབས་ནས་བརྒྱན་དེ་བ་སློག་རྒྱུ་ར་དགའ་བོ་ཡོད། དེ་ཚོ་ནས་གནས་ཚུལ་
 མཉམ་བུ་མཉམ་བུ་ཤེས་པ་འདི་ཅུ་ཡིན།

ལྷ་བཅུ་དགའའི་ལོ་སོ་སོའི་ལུང་པ་ཤོར་ནས་ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ནང་བཅན་གྲོལ་བ་
 ཚགས་ཏེ་རྒྱལ་ལུ་འཕེལ་ནང་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་འབྱུང་སྐབས་དེ་ནས་དེང་དུས་ཀྱི་
 ཤེས་ཡོན་སྤངས་ཏེ་འཛམ་བུ་གླིང་སྲིད་ལྟེ་སྲིད་མཚུངས་ཀྱི་མི་གཤམ་ལ་ཚུད་ཐུབ་པ་
 རྱེད་དགོས་བསམ་པའི་སེམས་ཤུགས་སྐྱེས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་གངས་ཅན་ལྗོངས་
 ལ་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བརྒྱུད་དེ་ཡོད་པའི་སོ་སོའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་འདི་
 དག་དང་རང་གི་ལུང་པ་སྤངས་སྐྱོབ་མ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་བཅས་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་
 ཀྱི་བསམ་སྒོ་འཕོར་སྣངས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནས་རིམ་བསམ་འཛམ་གླིང་གི་མི་
 ལྷ་འདྲ་མིན་ཐུག་སྟེ་པན་ཚུན་སྐད་ཆ་མང་པོ་ཤོད་རེས་བྱས་པའི་ནང་ནས་བསམ་
 ཚུལ་དང་། ཉམས་སྲོང་འདྲ་མིན་མཐོང་ཚོས་སྤྲོ་ཡོད་པ་ཤེས་ཏེ་གསལ་དང་། དེ་བཞིན་
 ལུང་པ་འདྲ་མིན་ནང་བསྐྱོད་དེ་གནས་ཚུལ་ལ་བལྟས་ནས་དུས་ཚོད་རིམ་བ་འགྲོ་

དུས་ང་ཚོ་བོད་པ་ཞེས་པ་འདི་སྐྱོ་པོ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་རེད་མི་འདུག་པས་མ་པའི་གཞི་
ནས་སེམས་ནང་སྐྱོ་བས་པ་ཞིག་སྐྱེ་བས་ཀྱི་འདུག །

ང་རང་ཚོར་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་ནག་དང་རྩ་བ་ནས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྐད་དང་ཡི་གེ་
ཞིག་ཡོད། དེ་དག་གི་དབྱེངས་གསལ་ལྟོ་ཕྱོགས་རྒྱ་གར་དང་མ་ཐུན་པོ་ཡོད་ཀྱང་
གཞི་རྩའི་ཐོག་ང་རང་ཚོའི་སྐད་ཡིག་ཟུར་གསལ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། བེད་སྐྱོད་
ཀྱང་ལོ་སྟོང་སྟེན་བཏང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། བར་ལམ་འཇམ་གླིང་གི་ཡར་ཐོན་
རྒྱལ་ཁབ་དང་འབྲེལ་བ་བྱུང་ནས་ཡི་གེ་གསལ་བ་བཞེས་པ་དེ་འདྲ་མ་རེད། ཐོན་
མིས་བོད་ཡིག་གསལ་བཞེ་འམ་ཡང་ན་ལེགས་བཅོས་གནང་བ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏུང་
ང་ཚོའི་ཡི་གེ་འདི་རྩིང་ཤོས་ཀྱི་གསལ་ཤིག་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་སྟོན་ལུས་
ཀྱི་ཆ་ལ། དཔེར་ན། ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་འདི་རྣམ་གྲངས་མང་ལ་བརྗོད་བྱ་
ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། དེའི་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོངས་རྫོགས་རི་མ་རི་བཞིན་སྐད་
ཡིག་པལ་པ་ཞིག་གིས་བརྗོད་ཐུབ་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
གིས་རྒྱ་གར་གྱི་ལེགས་སྦྱར་དང་། པ་ལིའི་སྐད་ཡིག་ནང་ཡོད་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་
གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྐྱར་སྐྱེལ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། བོད་པའི་
སྐད་ཡིག་འདི་སོ་སོའི་ཟུར་གསལ་གྱི་སྐད་ཡིག་ཅིག་ཡིན་པ་མ་ཟད་དེ་ཡང་སྦྱག་པོ་
ཡོད་པ་ཞིག་ཉན་ཉན་ཡིན།

ཕྱིས་སུ་དར་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་ཚོན་རིག་དང་། ལམ་ལུགས་གསལ་བའི་ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་མིང་ཚིག་དེ་དག་བོད་སྐད་ནང་བེད་སྐྱོད་དང་སྐྱོང་བརྗོད་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་མ་
བྱུང་བར་བརྟེན་སྐབས་གཅིག་རིང་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་མ་ཐུབ་པ་ཅམ་ལས། གོ་སྐབས་

གུང་ལྷན་ལས་རིགས་སྡེ་ཚོན་གང་གི་ནང་དུ་འདྲ་བོད་པའི་སྐྱད་ཡིག་འདི་ས་མ་འདད་
བ་པལ་ཆེར་མེད། ང་རང་ཚོར་དངོས་གནས་སྐྱད་ཡིག་སྤྲུལ་པོ་ཞིག་དང་། མི་ལ་
སློབ་མི་དགོས་པའི་རིག་གཞུང་ཞིག་ཡོད།

༨༥ ཚོས་རིག་གི་བག་ཆགས་དང་། གནས་ཏུ་སྤྱོད་ལམ།

ཡུལ་གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་མི་ཚང་མ་ཚོག་མར་མ་ཡི་མངལ་ནས་སྐྱེ་བའི་
གནས་སྐབས་ལ་ཚང་མ་གཅིག་གུར་ཡིན། ཉང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཚུལ་གྱིས་
སྐྱེ་བ་སྲ་སྲི་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་ལ། སྐྱེ་བ་སྲ་སྲི་ཡོད་པའི་རྟགས་མཚན་ཡང་
མང་པོ་ཡོད་པ་བཞིན་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་མི་འདྲ་བ་ཉམ་ཉམ་ཡོད་གི་ཡོད། དེ་
མིན་སྐྱེ་ཡོངས་ཀྱི་ཡུལ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་བསམ་སློབ་གཏོང་སྤངས་པལ་མོ་ཆེ་སྐྱེས་
པའི་སྐབས་གཅིག་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་མིའི་གཤིས་ཀ་དང་། སྤྱོད་ལམ་མི་འདྲ་བ་ཡོང་
བ་ནི་རང་ཉིད་གང་དུ་གནས་སའི་ཡུལ་གྱི་ས་བབ་ཀྱི་གནས་སྤངས་དང་། ཕྱིའི་རྒྱུ་
ཡུལ་དེ་གའི་རིག་གཞུང་། ལོ་མས་གཤིས་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་བས་གཤིས་ཀ་
དང་། སྤྱོད་ལམ་མི་འདྲ་བ་དེ་ཡོད་གི་ཡོད། ང་རང་ཚོ་བོད་མིའི་གཤིས་ཀ་འདི་པར་
ཚོགས་རྒྱ་མི་དང་བསྐྱར་བའད་ཐོན་ཏུ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་དང་། ཚུར་ཚོགས་རྒྱ་གར་བ་
ཞིག་དང་བསྐྱར་བ་ཡང་ཐོན་ཏུ་མི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་བ་ཚོགས་ཀྱི་མི་ཞིག་དང་བསྐྱར་བ་
ཡང་ཐོན་ཏུ་མི་འདྲ་ཞིག་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་པའི་གཤིས་ཀ་སྐྱེ་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་
བཤད་ན་ཐོན་ཏུ་རོ་ཆ་ཞིག་ཡོད་དང་། ཡ་རབས་གཞུང་བཟང་གི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་
ཞིག་ཡོད། དེ་ཡང་ང་རང་སྐྱེར་གྱི་ངོས་འཛིན་གཅིག་ཏུ་མིན་པར་མི་གཞན་གྱིས་

ཀྱང་ང་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱི་འདུག ། ཁོང་ཚོས་བོད་པའི་གཤེས་ཀ་འདི་གཞན་དང་
མི་འབྲེལ་བའི་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་མཛོང་ནས་དེ་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ང་རང་ཚོའི་སྐད་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གཞུང་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་ཡང་བཟང་
པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེང་སང་འཛམ་གྲུ་གླིང་ཚོགས་བོད་པའི་རིག་
གཞུང་ཞེས་བརྗོད་དུས་རྣམ་དཔྱད་ཅན་གྱི་མཁས་པའི་ཁྱེད་ལ་མཛོན་མཁན་ཚོས་དོ་
སྤང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཉེན་རེའི་འཚོ་བའི་ནང་སེམས་ཞི་བདེ་བག་ལེབས་སྐྱབ་
བུ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམས་ནས་དངངས་སྐྱབ་ངང་གནས་པའི་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་དོ་
སྤང་སླེབས་ཡོད། དེས་གང་ཞིག་མཚོན་གྱི་ཡོད་དམ་ཞེན་ཉེན་རེའི་མི་ཚེའི་འཚོ་
བའི་ནང་། བོད་པའི་རིག་གཞུང་དང་། གོམས་གཤེས་དེ་དག་གིས་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་
ཀྱི་ཕན་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་མཚོན་གྱི་ཡོད།

ང་རང་ཚོར་འཛམ་གླིང་གི་རིག་གཞུང་གཞན་ལ་སྟོན་མི་དགོས་པའི་རིག་
གཞུང་ཞིག་ཡོད། དེ་དང་འབྲེལ་ནས་བོད་པ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་མི་གཤེས་ཀྱང་གཞི་རྩ་
མཐེགས་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ལྟར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་སྐབས་མང་པོའི་ནང་མཐེགས་
པོའི་རང་གཤེས་གསལ་པོར་མཚོན་ཡོད་ལ། ད་ལྟ་བོད་མི་རིགས་ཆགས་འདིག་གི་
འགག་རྒྱའི་དུས་ལ་ལྷག་སྐབས་ཀྱང་མཐེགས་པོ་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་ཡོད། མི་གྲངས་མང་
ཅུང་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འོག་བོད་ཆགས་འདིག་གི་མཚམས་ལ་སླེབས་པའི་
དཀའ་ངལ་འདི་འཕྲད་པ་ལས། རྩ་བའི་མིའི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་བོད་པ་ཉ་ཅང་གིས་
མཐེགས་པོ་ཡོད།

བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་བཅན་གཞོན་འོག་ལོ་མང་པོ་སྟོན་མཁན་དེ་ཚོའི་ཚོགས་ནས་ད་

སྣང་བོད་མིའི་རྩ་བའི་སྤྱི་བས་དང་ལྷག་བསམ་བརྟན་པོར་གནས་པའི་རྣམ་
འགྲུར་གསལ་པོ་ཐོན་དང་འཛོལ་བཞིན་ཡོད། འདི་སྤྱོད་ས་བཅའ་སྤྱོད་ལ་ཡོད་པའི་
བོད་མིའི་ཚོའི་དོན་ལུས་ཀྱང་དཀའ་ངལ་ལ་གཏོང་ལེན་བྱས་ཏེ་སོ་སོའི་འགྲོ་སྣངས་
ས་ཐག་ཐག་བྱེད་ཐུབ་པ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཉན་ཉན་གྱིང་པོ་ཡོད། ཡང་སྐབས་རེ་
ང་ཚོར་ཇོ་བོ་ལུ་ལུ་གི་གནས་ཚུལ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་སྣོད་ཡངས་གཏོང་བ་འདི་ཡང་
བོད་པའི་གཤེས་ཀ་རེད་འདུག ། འོན་ཀྱང་རྩ་བའི་འགག་ལ་ཐུག་དུས་བོད་པའི་མི་
རིགས་འདི་གྱིང་པོ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་བོད་ཕྱི་ནང་གཞིས་བྱེས་གཉིས་ནས་གསལ་པོ་
ཐོན་ཡོད།

ཅ ། ཡིད་འོང་གི་ཡུལ་གྱུ་དང་། སྤྱི་བས་ཚན་གྱི་མི་རིགས།

བཅའ་སྤྱོད་བར་ཆ་བཞག་ན་འཛམ་གླིང་ཐོག་དུས་རབས་འདིའི་ནང་ལུང་བ་
འདྲ་མིན་གྱི་བཅའ་སྤྱོད་བ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་བོད་པ་བཅའ་སྤྱོད་
བ་ཚོ་འཛམ་གླིང་ཐོག་ཆོགས་ཚུད་ཤོས་དང་། ཡང་རྒྱས་ཆེ་ཤོས་ལ་བརྩི་གི་ཡོད།
ང་ཚོར་སྐྱོད་ཡིག་སྤྱི་བས་ལུང་གསལ་ཞིག་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གཞུང་
འཛམ་གླིང་གི་སྤོ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་མི་མང་པོས་དགའ་བོ་དང་། དོ་སྣང་བྱེད་པ་
ཞིག་ཡོད། རིག་གཞུང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མི་རིགས་འདི་ཡང་སྤྱི་བས་ལྷན་ཞིང་།
འགག་ལ་ཐུག་སྐབས་ཀོ་ཐག་མི་སྤོད་མཁའ་གྱི་མི་སྤུས་དག་ཅིག་ཡོད།

སྤྱི་བས་ཆེ་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་མི་རིགས་དེ་གང་དུ་གནས་སའི་ཡུལ་
ལུང་གི་བཀོད་པ་ཡང་འཛམ་གླིང་གི་ཡང་ཐོག་ཅེས་བཤད་སྤོལ་ཡོད་པ་བཞིན། ས་

བཟའ་བལྟས་ན་འཛམ་གླིང་གི་ཡང་ཐོག་ཆགས་ཡོད། དེར་རང་བཞིན་གྱི་མཛེས་
 ལྷུག་ལྷུན་ལྷུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་སྟོན་ཅི། ལ་རྒྱུང་ཡང་ཤིན་ཏུ་གཙང་བ་དེས་རྒྱུ་
 བས་ནད་འབྱུང་འཛིན་ལུང་པ་གཞན་དང་བསྐྱུར་ན་ཉུང་ཉུང་ཡིན། ས་ཆ་དམའ་ས་
 ཀོང་ལོ་དང་པད་མ་བཀོད། དེ་བཞིན་ཁམས་ཁུལ་གྱི་ས་ཆ་ཁ་ཤས་ལ་འབྲུ་སྲིན་སྲན་
 ལུ་ཡོད་སྲིད། དེ་མིན་བོད་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ས་ཆའི་ནང་འབྲུ་སྲིན་ཉུང་ཉུང་ཡིན་སྟབས།
 ང་ཚོ་ཐོག་མར་རྒྱ་གར་ནང་སློབ་ས་སྐབས་འབྲུ་སྲིན་མང་པོ་འདུག་ཅེས་སྐད་འོར་
 བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེར་ལྷུག་ཡོད། བོད་ལུལ་གྱི་སྟོན་གྱི་བཀོད་པ་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་
 ཡོད་པ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་གི་ལུང་པ་གཞན་དང་བསྐྱུར་དུས་བོད་ཀྱི་སྟོན་བཅུད་
 གཉིས་ཀ་སྟོབས་པ་ལྷུ་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཉན་ཉན་ཡོད།

དེར་བརྟེན་ད་ལྟ་གོང་དུ་ཚོགས་གཙོས་གསུངས་པ་ནང་བཞིན་ང་རང་ཚོ་བོད་
 བ་རང་ཉིད་ལ་སོ་སོའི་རིག་གཞུང་དང་། ཡོན་ཏན་ཁྲུང་ཚོས་ཡོད་པ་རྣམས་མཐོང་ན་
 སེམས་པ་ལྷུ་རྒྱ་ལས་སྟོན་སྟེ་སེམས་ནང་སྟོབས་པ་སྟོབས་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་
 བ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན། སྟོབས་པ་ཞེས་པ་འདི་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་ཞིག་མ་
 ཡིན་པར། དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་ལྷན་ལ་བྲང་ཞིང་འོས་པའི་ཐོག་ནས་བྱ་བ་གང་ཞིག་ཡིན་
 ཡང་ངས་བྱེད་ལྷུ་བསམ་པའི་སེམས་ནང་གཤེད་དང་། ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་དེ་ལ་
 སྟོབས་པ་ཟེད། རྒྱ་མཚན་མེད་པར་སྐད་དན་བརྒྱབ་སྟེ་མི་གཞན་ལ་ཁྲུང་གསོད་
 དང་། མཐོང་རྒྱུས་ནས་རང་ཉིད་གང་མིན་ཚད་ཡིན་བསམ་སྟེ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་ང་
 རྒྱལ་ཟེད། དེས་གོ་ཐག་སྟོན་ནས་གཞོད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པན་ཐོགས་མེད། མི་གཞན་
 ལ་ཁྲུང་གསོད་དང་མཐོང་རྒྱུ་མི་བྱེད་པ་དང་། དཀའ་ངལ་འཕྲད་སྐབས་ཕྱིར་ཤིག་

མི་བྱེད་བར་དཀའ་ངལ་འདི་ངས་གདོང་ལེན་བྱས་ནས་སེལ་སྐབས་ཀྱི་རེད་བསམ་
བའི་བསམ་སྒོ་ནི་སློབས་པ་ཡིན། མི་ལ་སློབས་པ་ཡོད་ན་མིའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་།
སློབས་པ་རྒྱུ་དུ་འབྲེལ་ནས་དཀའ་ངལ་གང་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་རིམ་བས་སེལ་སྐབས་
ཡོང་གི་རེད།

ཡང་སློབས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་ཡོན་མེད་ན་དཀའ་ངལ་འབྲས་ཀྱི་རེད་ལ།
སློབས་པ་མེད་ན་མི་དེ་སྤྲོ་འདར་བ་ཆགས་ཀྱི་རེད། སློབས་པ་ཡོང་བ་ལ་ཡ་རབས་
དང་སློབས་པ་གཉིས་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད། མི་ལ་མཐོང་རྒྱུ་དང་འབྲུག་གསོད། ལྷན་
ཚོད། མགོ་སྐྱོར་གཏོང་བ་སོགས་མི་བྱེད་ཅིང་། དཀའ་ངལ་ཞིག་འབྲས་དུས་ཨང་དང་
པོར་ཐོན་ཡོང་མཁན་དེ་ཡ་རབས་དང་སློབས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། ང་རང་ཚོའི་པ་མེས་
དུས་ནས་ཡོད་པའི་རིག་གཞུང་འདི་དང་། པ་མེས་ནས་བརྒྱུད་པའི་བོད་མིའི་ཤ་ཞུག་
ལས་གྲུབ་པའི་ལུས་པོ་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་གམ། བོད་མི་ཞེས་པ་འདི་
དངོས་གནས་འཛུལ་བྱ་སྤྱིད་འདིའི་ཐོག་ལྷན་མི་དགོས་པར་མགོན་པ་གཟེངས་སུ་
བསྟོད་དེ་བསྐྱེད་ཚོགས་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་ཚང་མའི་སེམས་ལ་ངེས་དགོས་རྒྱ་གལ་
ཆེན་པོ་ཡིན།

ཆེ་ཆོས་རིག་གི་རྒྱུ་གཞི་དང་། ཤེས་ཡོན་གྱི་མཛུས་རྒྱུ།

ད་ལྟ་བཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན་འཛུལ་སྤྱིད་གི་ས་ཁུལ་འདྲ་མིན་ནང་བསྐྱོད་དེ་
ཕན་ཚུན་ངོ་ཤེས་ནས་རིམ་བས་བསྐྱུར་སྐབས་ང་ཚོ་བོད་པ་དངོས་གནས་སྤོ་པོ་
མིན་པ་ཉན་ཉན་རེད་འདུག ། དེ་ལྟར་གཞི་རྩ་སྐྱུས་དག་པོ་ཡོད་ན་འང་དེའི་ཆ་རྒྱུན་

ནམ་ཡན་ལག་ལྷ་བྱ། དཔེར་ན། ཤིང་སྡོད་གི་རྩ་བ་བརྟན་པོ་ཡོད་ན་འདྲེ་ལ་ཡལ་ག་
 དང་། ལོ་མ། མེ་ཉོག་འབྲས་བུ་བཅས་མེད་ན་མི་འགྲིགས་པར་ངེས་པར་དུ་དགོས་པ་
 བཞིན་ང་རང་ཚོར་དེང་སང་གི་འཇམ་སྒྲིང་གི་ཤེས་ཡོན་ཚང་མ་དགོས་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་
 གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། འཇམ་སྒྲིང་གི་སྤྱིའི་ཤེས་ཡོན་དེ་དག་ང་རང་ཚོ་བོད་རང་
 ཉིད་ལ་ས་མེས་ནས་ཡོད་པའི་ཤེས་ཡོན་དང་རྩུང་དུ་འབྲེལ་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་
 ཉམས་ལེན་དང་། ག་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཚང་བ་ཞིག་བྱུང་ན། རྩ་བ་ང་རང་ཚོར་བོད་ཀྱི་
 རིག་གཞུང་དང་ལྷག་བསམ་གྱི་མང་གཞི་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་ག་ཤེས་ཀ་འདི་ཡོད་པ་
 ཡིན་དུས། བྱུང་ཚོས་དེའི་ཐོག་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་བསྐྱེད་ན་གང་ཅི་ནས་སྤུན་
 ལུས་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད།

དེ་ལྟར་བྱུང་ན་དུས་སྐབས་དང་སྐྱུར་བའི་ཐབས་ཤེས་མ་འཕྲུགས་པ་མེད་པའི་
 ཐོག་ནས་སྐྱེད་ཀྱི་མི་ཚེ་སྐྱེལ་སྤངས་དང་། སྤྱི་བའི་དོན་དག་བབསྐྱབ་རྒྱ་སོགས་སྤྱི་
 སློམ་གང་ལའང་འཕྲུས་ཤོར་མེད་པ་ཚགས་ཚུད་པོ་ཞིག་ཡོད་ལྟམ་གྱི་རེད། དེང་
 དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་། ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་ཤེས་ཡོན་གཉིས་རྩུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་
 བས་སྦྱོང་བརྟམ་བྱས་ཏེ་བསམ་སློབ་ནང་ཤེས་ཡོན་ཞེས་པ་ནི་འདི་འདྲེ་ཞིག་ཡིན་པ་
 རེད་བསམ་པའི་གོ་བ་ཆགས་པ་དང་། གོ་བརྟམ་འབྲོད་པ་དེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སོ་སོ་
 རང་ཉིད་ཀྱི་ཉིན་རེ་ཉིན་རེའི་མི་ཚེ་སྐྱེལ་བའི་ནང་གོམས་ག་ཤེས་ལ་འཇགས་པ་ཞིག་
 དགོས།

༣། གཙང་ལྷ་འཕྲོད་བརྟེན་དང་། ཁོར་ལུག་སྤང་སྐྱོབ།

དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ཁོར་ལུག་གཙང་སྤང་དང་དོད་དང་། དོ་སྤང་གྲེད་རྒྱ་
འདི་ར་ཚོའི་གོམས་གཤིས་ལ་འཇགས་པ་གྲེད་དགོས། བོད་ཀྱི་ས་ཆ་མཐོ་ཞིང་
གཙང་ལ་མི་གངས་ཀྱང་ཉུང་ཉུང་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་འོག་གནས་གཙང་མར་དོ་སྤང་
དེ་ཚམ་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡོད། དཔེར་ན། གཞན་དག་པར་ཞོག་ཁ་ལུང་སྤ་
ལུང་གཡུག་རྒྱ་རྒྱན་ལ་དོ་སྤང་དེ་ཚམ་མེད། དེ་ཚོའི་གས་རྩ་བ་ནས་ཡག་པོ་མིན།
ཕྱིའི་སྣོད་སྐྱབས་བཅོག་འགོ་བ་དེ་རིགས་ལ་དོ་སྤང་བྱས་ཏེ་སོ་སོའི་རྒྱན་ལྡན་གྱི་
གོམས་གཤིས་ལ་འཇགས་སྐབ་བ་གྲེད་དགོས།

དེར་སང་འཇམ་གླིང་གི་ཁོར་ལུག་སྤང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་ཡོད་
པ་འདི་ཨ་གསར་གྱི་སྐྱད་ཆ་ཞིག་རེད་མི་འདུག ། ཁོར་ལུག་གི་གནས་ཚུལ་ལ་
དམིགས་བསལ་ཉམས་ཞིབ་གྲེད་མཁན་མཁས་དབང་ཚོས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་དུས་
དངོས་གནས་གནས་ཚུལ་འདི་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། དེར་སང་རྩ་བ་ཆེན་
པོའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་འདུག ། འཇམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་ཁོར་ལུག་སྤང་
སྐྱོབ་ཀྱི་ཐོག་ལ་དོ་སྤང་གསར་བ་སྐྱེབས་པའི་སྐབས་ལ་ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་ངོས་
ནས་ཀྱང་དེ་ལ་ཆ་གང་ཅི་ནས་སྤར་བ་ལྷ་འདེགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབ་རྒྱ་འདི་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

སྐབས་རེ་རའི་རོ་ཤེས་ལོགས་པོ་དེ་རིགས་ནས་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ཁོར་
ལུག་སྐྱོར་ལ་སྐྱབས་སྤང་གིས་གཉམ་བཤད་གནང་བ་དེ་ཚོ་ཡག་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་

ཡ་རྒྱལ་བ་རེན་པོ་ཆེ་རྒྱན་དུ་བཞུགས་སའི་རྣམས་སར་དེ་ཙམ་གཅོང་མ་མི་འདུག་
ཅེས་བརྗོད་མཁམ་ཁ་ཤས་བྱུང། དེ་ཚོ་བདེན་པ་རེད། ང་རང་ཚོ་རྣམས་ཕྱོགས་ནས་
འཛམ་གྲུ་གླིང་གླིང་ཆེ་སར་དོ་སྣང་བྱས་ཏེ་མི་ལ་བཤད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སྡོན་ལ་
སོ་སོ་གནས་ཡུལ་དེ་ག་རང་གཅོང་མ་བཟོ་དགོས་པ་མ་ཟེན། ཁོར་ཡུག་སྤང་སྦྱོར་ལ་
དོ་སྣང་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་དེ་རྣམས་ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་
གོམས་གཤེན་ལ་འཇགས་སུ་བ་བྱ་རྒྱུར་ཚང་མས་དོ་སྣང་གསལ་བ་ཞིག་བྱེད་
དགོས།

ཉ ། འཇུག་མེད་ཀྱི་སྤྱིང་སྦྱོར་བས་དང་། མ་མེད་ཀྱི་རྣམ་བསམ།

ང་རང་ཚོ་པོད་སྤྱི་བའི་དོན་དག་ལ་ཆ་བཞག་ན་རིམ་བས་བདེན་པའི་མཐའ་
གསལ་རྒྱུར་མཛོན་དུ་ཕྱོགས་ནས་བསྐྱད་ཡོད། བར་ལམ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཞུས་པ་
བཞིན་ང་རང་ཚོ་དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་གཙོ་ཆེ་པོས་པོད་ནང་ཡོད་པའི་གཞིས་ལུས་རྒྱ་
ཆའི་མི་མང་དེ་དག་དངོས་གནས་སྤྱིང་སྦྱོར་སྤྱུང་བ་མེད་པར་རྣམས་བསམ་བཞུན་
པོའི་རང་གནས་ཡོད་ཅིང་། འདི་འདྲའི་གནས་རྒྱུ་ལོག་འཛམ་གླིང་རྫོག་པོད་པའི་
བདེན་དོན་འདི་རེ་གསལ་ཇི་གསལ་ལ་འགོ་བཞེན་ཡོད། སྤྱི་ཡོངས་ནས་འཛམ་གླིང་
འདིའི་སྣང་ལ་བཅོན་པོ་དབང་རྒྱུར་བྱེད་པའི་དུས་རབས་རྫོགས་ནས་རང་དབང་མང་
གཙོ་ཞེས་པའི་དུས་རབས་གསལ་བ་ཞིག་སྤེལ་སྤེལ་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། རྒྱ་ནག་རང་གི་
ནང་ལ་ཡིན་ནའང་འགྲུར་བ་དེས་ལྷགས་སྡོན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲའི་
སྤྱི་སྤོས་ཀྱི་སྡོན་མང་པོ་ཞིག་གི་འོག་ནས་འགྲུར་བ་འདི་གཏན་འཁེབས་པའི་གནས་

ཚུལ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ལྟར་འགྲུར་བ་འགྲོ་བའི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་ཆགས་ནས་ཡོང་དུས། རྒྱ་
ནག་གཞུང་གིས་དེ་རིང་ཁ་སང་བརྟན་བརྩིང་དང་བརྟན་བརྩིང་ཞེས་རྟག་ཏུ་འོད་པ་
དེ་ཁོང་ཚོའི་སེམས་ནང་ཞེད་སྐྱོང་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་དུས་ཁ་སང་བརྟན་བརྩིང་ཟེར་
བ་འདི་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། གང་ལྟར་འགྲུར་བ་ནི་འགྲོ་རྒྱུ་རེས་གཏོན་ཡིན།
ཡང་འགྲུར་བ་འགྲོ་གི་རེད་ཅེས་ང་རང་ཚོ་སྤྲིད་ཉལ་བརྒྱབ་སྟེ་བཟུང་པས་འགྲིགས་
ཐབས་མེད། གཙོ་ཆེ་གཞིས་ལྷན་རྒྱ་ཚེའི་མི་མང་ཚོས་ད་ལྟོས་བཞིན་ཆང་མས་
ལྷག་བསམ་དང་སྤྲིང་སྤོབས་བཅངས་ཏེ་ཕྱ་མཐུད་ནས་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་
ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོ་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་རྩོད་དགོས་ལ། ང་ཚོ་ཕྱི་ལ་ཡོད་པ་ཚོའི་
ངོས་ནས་ཀྱང་ད་ལྟ་བར་དུ་སྐབས་སུ་གང་བབས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་
བྱས་ཡོད་ལ་ད་དུང་ཡང་ང་ཚོ་ཆང་མས་ཕྱ་མཐུད་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་རེད།

༡༽ རང་མི་རང་ལས་དང་། རང་འགན་རང་འཁུར།

ད་ལྟ་གོང་དུ་ཐོད་ཁྲིམ་སྤུ་གུ་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་
བཤད་བརྒྱབ་པ་བཞིན། ད་ལྟ་ཐོད་ནང་སློབ་གྲུར་འགྲོ་བཞིན་པའི་སློབ་སྤྲུལ་ཚོ་དང་།
དེ་བཞིན་གཞོན་སྤྱོད་ཚོ་བཅས་ནས་སློབ་སློབ་སློབ་ལ་དོ་ཁུར་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས།
ད་ལྟ་རྒྱ་མིས་བཀོད་སྤྱིག་བྱས་པའི་ལས་རིགས་འདྲ་མིན་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་
ཚོས་ཉེན་མ་གང་འཁྲོལ་ལྷ་བྱ་མ་བྱས་པར་སོ་སོའི་ལས་རིགས་དེ་དང་དེར་དོ་སྣང་
གིས་ཉམས་སྲོང་བསགས་ཏེ་སློབ་སློབ་བྱས་ནས་ཕྱིན་ཆད་ལས་རིགས་དེའི་འགན་

སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེང་དགོས་པ་བྱུང་ན་འགན་གཙང་མ་འབྲེང་ཐུབ་པ་ཞིག་
དེས་པར་བྱེད་དགོས།

བར་ལམ་བོད་ནས་ཡོང་མཁན་དེར་དུས་ཀྱི་སྐབས་པ་སྐྱེས་པ་ལ་དེ་བུར་ཐུག་
བྱུང་། ཁོང་ཚོའི་གསུམ་ཀྱིས་ང་ཚོ་ལྷ་ས་ཁུལ་ལ་དེར་དུས་ཀྱི་སྐབས་པའི་ལག་རྩལ་
སྐྱེས་ནས་ལག་འབྲེང་ཐོན་ཏེ་སྐབས་པའི་ལག་ལེན་བྱེད་མཁན་གང་འཚམ་ཡོད། དེ་
དག་ལ་སྐབས་པའི་ལག་རྩལ་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཞབས་འདེགས་འཐུས་སྒོ་ཚང་བ་ཞིག་ཐུབ་
པའི་གདེང་ཚིང་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག ། དེར་དངོས་གནས་དགའ་པོ་བྱུང་ལ་
བསྐྱེད་པ་བརྗོད་ཀྱང་བྱས་པ་ཡིན། དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡག་པོ་རེད། དེས་མཚོན་པའི་
གཉེར་རིགས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་དང་། སློབ་གསོའི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན། དེ་མིན་
བཟོ་ཞིང་འབྲོག་གསུམ་སོགས་ལས་རིགས་གང་དང་གང་གི་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་
མཁན་ཚང་མས་སོ་སོའི་ལས་རིགས་ལ་དང་དོད་དང་། དོ་སྤང་བྱས་ནས་ཉམས་
སྤོང་གསོག་རྒྱུར་ཡིད་གཟབ་ཆེན་པོས་རིག་པ་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ང་ཚོས་རྒྱུན་དུ་བོད་ཡུལ་བོད་མིས་འཛིན་སྐྱོང་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་
བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། འཛིན་སྐྱོང་ཐུབ་པ་ཞེས་པ་འདི་ལས་རིགས་གང་ཅིར་སོ་སོའི་ཤེས་
ཚད་དང་ཉམས་སྤོང་འདད་བའི་ཐོག་ནས་བོད་ཡུལ་བོད་མིས་འཛིན་སྐྱོང་དགོས་པ་
ལས། ལག་ལེན་ངོ་མའི་ཐོག་ཤེས་ཚད་དང་ཉམས་སྤོང་མ་འདད་བར་རྒྱབ་སྐྱོབ་སྟེགས་
ཟེན་ནས་བསྐྱེད་ན་འགྲིགས་ཐབས་མེད། འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ཐད་ཀྱི་དྲུག་ས་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་རྒྱུ་ཉེད་དམེ།

དེ་བཞིན་ཁོང་ཡུག་སྤང་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་གཅིག་ལ་བོད་ཡུལ་
གྱི་ས་ཆ་ཁ་ཤིས་ལ་དེང་སང་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་མཁན་སྤྱོད་བྱ་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་
འདུག ། དེ་སྤྱོད་ལོ་རབས་ལྔ་བ་རྒྱུ་ལ་དང་། དྲུག་རྒྱུ་ལའི་ནང་ཡུལ་མང་པོར་སྤྱོད་པའི་
བྱུང་བའི་སྐབས་ལ་སོ་སོའི་སྤྱོད་འཚོ་བའི་དོན་དུ་སྐྱམས་གཤེར་ལ་གནས་པའི་བདག་
ཉུ་མ་བ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་ཆགས་མང་པོ་ཡོངས་སྤྱད་པ་ནི་ཁག་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་
ཞིག་ཡིན། དེང་སང་དེ་འདྲའི་ཇོ་བོ་གྱི་གནས་ཚུལ་མེད་པས་སྐྱམས་གཤེར་ལ་
གནས་པའི་སྤྱོད་ཆགས་ལ་འཚོ་བ་བྱེད་པ་འདྲི་ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་རིག་གཞུང་དང་
འགལ་བ་མ་ཟད། བོད་པའི་གོ་མས་གཤེས་དང་ཡང་འགལ་གྱི་ཡོད། རྒྱ་མིས་བྱེད་
གྱི་འདུག་བསམས་ནས་མིག་དཔེ་ངན་བར་བལྟ་རྒྱ་མེད།

ལྷག་དོན་རྒྱ་རྒྱུ་ལའི་གནད་དོན་སྤྱོད་བྱུང་བོད་པ་ནང་ཁུལ་འཇུག་ཚོད་བརྒྱབ་ནས་
སྤྱོད་པ་ཁ་ཤིས་གྱིས་ཕན་ཚུན་གསོད་རེས་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་ངས་གོ་
ཐོས་བྱུང་། ཏུ་ཅང་སློ་ཕམ་སྤྱོད་བའི་གནས་ཚུལ་བརྗོད་རྒྱ་འདུག ། རྒྱ་མིས་བོད་པར་
ཁྱི་ར་རྒྱུ་བྱེད་སྤྱད་པའི་གོ་མཚོན་དེ་དག་ང་རང་ཚོ་བོད་པ་ནང་ཁུལ་གསོད་རེས་
ལ་བེད་སྤྱོད་བཏང་ན་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་ཚ་པོ་ཡིན་པས། དེ་རིགས་ལ་ཚང་མས་ཡིད་
གཟབ་བྱེད་དགོས།

དེ་ཚང་རབ་དང་། རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷོད།

དེ་བཞིན་གཞོན་སྤྱོད་ཁག་གཅིག་རྒྱུ་ལའི་ལྷག་བསམ་དང་། རྒྱུ་ལ་གཅེས་གྱི་

སེམས་ཤུགས་ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཐུན་བྱ་སེམས་མ་སྐྱིད་པ་ཡོང་སྐབས་སྒོ་སྐྱབ་དོག་
པོ་བྱས་ཏེ་ཚང་ཚོད་མེད་འཇུང་བ་དང་། ཅེད་མོ་ཅེས་པ། མ་རབས་ཀྱི་འཆལ་སྐྱོད་
བྱེད་པ་བཅས་བྱེད་མཁན་རེ་བྱང་ཡོང་གི་ཡོད་འདུག ། དེ་ཚོའི་གསུམ་གྱིས་འབྲལ་
རྒྱུན་དབང་དུ་མ་བཏང་བར་ཤུགས་རྒྱང་རིང་པོའི་ཁེ་གྲོང་ལ་བསམ་སྒོ་མ་འཇུགས་
པ་གཏོང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ང་རང་ཚོ་དུས་ཚོད་འགག་ཅ་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་སྐྱབ་སྐབས་མ་འགྲིགས་མ་
འཇུས་པ་ཚང་མ་རྒྱ་མིའི་ཐོག་ལ་གཡོགས་ན་ཡག་པོ་མེད་ལ། དེ་འདྲ་བྱས་ནའང་
ཡག་པོ་མེད། ང་རང་ཚོ་པོད་མི་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་གང་བྱེད་སྐབ་པ་རྣམས་ཚང་
མས་གཟབ་གཟབ་གྱིས་རིག་པ་བསྐྱིམ་ནས་སོ་སོའི་མདུན་ལམ་སོ་སོས་མ་
འཇུགས་པ་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ན ། བརྟན་པ་རྒྱས་མིན་དང་། ཤེས་རྒྱུད་དུལ་མིན།

དེར་སང་མོད་ནང་ཚོས་སྒོ་སྤེལ་ཏེ་དགོན་པ་ཉམས་གསོ་དང་། འགའ་ཞིག་
གསར་རྒྱག་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་འོག་ཚོས་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་ཡག་
པོ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཚོས་ཞེས་པ་འདི་ལྟ་ཁང་དང་། ལྷ་གསུང་སྐབས་ཉེན་བཞེངས་
སྐབ་ཅ་མ་ཞིག་ལ་བརྗོད་པ་མིན། ཚོས་ཞེས་པ་འདི་ནང་སེམས་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་
ཐོག་ནས་འཕྲོད་པོས། སེམས་རྒྱུད་ཅ་བ་ནས་མ་དུལ་བར་སྤྱི་ལ་ལྟ་ཁང་བརྒྱབ་སྟེ་
དེའི་ནང་སེམས་རྒྱུད་མ་དུལ་བའི་མི་གང་འཆོས་ཞིག་བཟུང་ན་དེས་བརྟན་པ་ལ་
ཕན་གྱི་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞི་རེད།

སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞེན་བྱེད་པར་བྱེད་སྐྱོད་ས་ཤེས་དགོས། དངོས་
 གནས་བསྟན་པ་རྒྱལ་དང་མ་རྒྱལ་ཞེས་པ་འདི་ཤེས་རྒྱུ་དུལ་བའི་མི་མང་དུ་སོང་
 བ་དེ་ལ་བསྟན་པ་རྒྱལ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས། གཤེས་རྒྱུ་དམ་དུལ་བའི་རྟགས་ཆ་
 ལུགས་བརྗོད་ས་ཐུབ་ཅམ་ཞེས་གིས་བསྟན་པ་རྒྱལ་པ་ལ་མན་པའི་ངེས་པ་མེད། ད་
 དུང་གཤེས་རྒྱུ་དམ་དུལ་བའི་ལུས་ལ་གྲུ་ཆས་ཀྱོན་མཁན་ཇི་ཅམ་མང་བ་དེའི་ཚོད་
 གྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཐོང་བརྟག་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་བཟོ་
 བ་ལས་ཚོས་ལ་མཐོང་སྤེལ་ས་རྒྱུར་མན་གྱི་མ་དེད། བསྟན་པ་དགེ་འདུན་གྱི་སྤེད་དང་
 བཅས་པ་ཉམས་ཆག་ཆེན་པོ་བྱུང་རྗེས་བསྟན་པ་སྤྱིར་གསོ་བྱེད་སྐབས་རབ་བྱུང་
 རྩལ་སྤྱི་གཤེས་ལྡན་གསར་དུ་ཚུགས་རྒྱུར་ཚང་མས་དང་དང་སྤྱོ་སྤྱོ་བྱེད་པ་འདི་ཚོས་
 ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ལོས་བྱེད་དགོས། ཡིན་ཡང་ལས་ཀ་དེ་རིགས་དང་པོ་ནས་
 སྤྱི་དག་པོ་ཡོང་ཐབས་ལ་ཞེ་སྟོན་ཅ་བ་ནས་མ་སོང་བ་བྱེད་དགོས་པ་ལས། སྤོན་
 ལ་གྲངས་ཚད་ཐོག་དངངས་སྐྱབ་བྱས་ནས་སྤོན་ཆེ་མཁུག་ཏུ་སྤྱི་དག་པོ་མེད་པ་
 མང་པོ་ཞིག་ཆགས་ན་ཅ་བ་ནས་ཡག་པོ་མིན།

དེ་སང་དེ་འདྲ་ཁ་ཤས་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོས་ཀྱི་འདུག ། བསྟན་
 དགོན་དང་པོ་ཚུགས་ཡོང་དུས་ནས་སྤྱི་དག་པོ་ཡོང་ཐབས་ལ་ཚང་མས་དོ་སྣང་
 བྱེད་དགོས། གྲགས་ཀ་མང་ཉུང་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་མེད། ཉུང་ཡང་སྤྱི་དག་པོ་བྱུང་
 བ་འདི་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། ལུག་མཚོད་འབྲུལ་དང་། བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཀུན་
 སྟོང་གི་ཐོག་ནས་དགོན་པ་ཉམས་གསོ་བྱེད་རྒྱལ་མཚོན་པའི་དེ་ཚོའི་གས་ཏ་ཅང་
 ཡག་པོ་ཡིན་ཀྱང་། བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཆ་རྒྱུན་གཞན་ཡང་བབསྐྱབ་རྒྱ་ཡོད།

དཔེར་ན། སྤྱོད་ཁང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་དང་། སྤྱོད་ཁང་གསར་བ་འཇུགས་རྒྱ་
 སོགས་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ལས་རིགས་སྣ་ཚོ་གསལ་ཤིག་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་སློབ་ལྷན་
 བཅུགས་ནས་བོད་ཡིག་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་སློབ་སྦྱོང་ཁག་སྤྲད་ན་དེས་སངས་རྒྱས་
 གྱི་བསྟན་བའི་མང་གཞིར་བཞག་གྱི་ཡོད། ར་རང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཅ
 བའི་ལྷག་བསམ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་ལ་ཞེན་ཤིན་ཏུ་ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ར་ཚོའི་བྱེད་
 ལྟངས་འདི་ཕྱོགས་གང་ཅིའི་གནས་ཚུལ་ལ་བལྟས་ནས་ཆ་སྟོམ་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་
 གྱིན། སྐབས་དེ་འཇུག་པོར་འགྲོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་རྒྱུན་ཏུ་བརྗོད་པ་བཞིན་དེ་རིང་
 ཡང་འདིར་འཕྲོས་ནས་ཞུས་ན་སྤྲུལ་བ་བྱུང་།

བཤེས་པ་ཡའི་ཞི་བདེ་དང་། བོད་མིའི་ཆ་རྒྱུན།

མཐའ་དོན་གཙོ་ཆེ་ཤོས་འདིར་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་བོད་
 ལྷན་ཚོ་ཚང་མས་ཏུར་ཐག་བྱེད་དགོས། སྤྱི་འཇུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་བ་དང་། ར་རང་
 ཚོ་བོད་གངས་ཅན་སྤོངས་ཀྱི་རང་དབང་གཉིས་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་དམ་པོ་ཡོད།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་བ་དང་བྱུང་ཏུ་འབྲེལ་བའི་བོད་མི་རིགས་ཞེས་བ་འདི་མི་སྐྱེར་
 སོ་སོའི་མི་ཆེ་ལ་ཚད་ཡོད་པས་མི་རབས་བརྗེས་འགྲོ་བུ་ཡོད་ཀྱང་། བོད་རིགས་ལྷན་
 མ་བྱུང་ནས་གནས་དགོས་པས་མི་ཐོག་ཀན་བ་ཚོ་རྫོགས་ཀྱིན་རྫོགས་ཀྱིན་ལ་མི་
 ཐོག་གཞོན་པ་ཚོས་དེའི་མཇུག་མ་བྱུང་གིན་མ་བྱུང་གིན་བྱེད་དགོས།

རོག་མར་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་མ་བྱུང་ཡང་སྤྱིར་
 འཛམ་གྲུ་སྤྱིར་དང་། གྱེ་བྲག་དེའི་ནང་ཚན་ཞེ་ག་ཡ་དབུས་སུ་བཞག་པའི་དེའི་ཉེ་

སྐོར་གྱི་ས་ཁུལ་ཡོངས་ལ་ཞི་བདེ་དང་། ཁོར་ལུག་གཅང་མ་ཡོང་བའི་ཆ་རྒྱུན་ཞེས་
ང་འང་ཚོ་པོད་མི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱུན་དགོས། དེའི་ཐད་མིག་དཔེ་བཟང་པོ་ཞེས་
འདྲི་བ་ཐུབ་པའི་རྒྱས་པ་ང་ཚོར་ཉན་ཉན་ཡོད་ལ། ལོ་སྐབས་ཤིག་ཡུང་གྱིན་ང་ཚོས་
ཆ་རྒྱུན་དེ་དག་བསྐྱུབ་ཐུབ། དེ་ལུགས་ཚང་མའི་སེམས་ལ་འཆར་བའི་སྐོར་ས་གྱི་
ནང་གི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སློང་གང་ཅིར་ཉུང་བཅོལ་བྱེད་རོགས་ཞེས་འཕོད་སྐྱུལ་ཞུ་
རྒྱུ་ཡིན། བཟ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྐྱུལ། །།

༂། རྒྱ་ཡོ་གལ་ལྷན་པ་ཞིན་གཤམ་ཕྱིན་ཕྱི་བཤེས་ཚེ་གས་
 འདྲ་བྱ། གཏན་ཉིན་ཕྱི་བཤེས་ཕྱི་འག་དང་། དགེ་རྒྱུན། གཞི་ས་བཤོ་བཤོ་
 དོན། རྒྱ་ཡོ་དབྱུང་ཕྱི་བཤེས་ཕྱི་བཤེས་ཕྱི་བཤེས་ཕྱི་བཤེས་ཕྱི་བཤེས་
 བཤེས་ཕྱི་བཤེས་ཕྱི་བཤེས་ཕྱི་བཤེས་ཕྱི་བཤེས་ཕྱི་བཤེས་ཕྱི་བཤེས་

ཀུན་ལེས་ཕོན་གྱི་ལྷོ་གནས་དང་། ཕོད་ལྷུང་གསེས་ཕྱི་བཤེས་

དེ་རིང་འདྲིར་ར་རང་ཚོ་ཕོད་པའི་སྐོབ་ལྷན་ལག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཀླམས་དང་། གཞིས་
 འགོ་ལག་གྲུ་གར་དབྱུང་ལེས་རིག་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆེ་དང་། ར་རང་ཚོ་བཅོན་ཕྱོད་
 གཞུང་གི་ལེས་རིག་སྡེ་ཚོན་གྱི་ལས་ཀ་གྲེད་མཁན་ཚོ་བཅས། ཁྲིད་རང་ཚོ་ཚང་མ་
 འདྲིར་བྱ་བ་འཛོམས་བྱས་ཏེ་མི་འཛི་མི་ཚེ་འཛོམས་པའི་ནང་ལ་གསལ་ཆེ་ཤོས་དང་། མི་
 རིགས་ལེགས་འཛུགས་སྐྱུར་གྲེད་པའི་དོན་ཅུག་ལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ལེས་ཡོན་
 གྱི་གནད་དོན་སྐོར་ལ་གོ་བསྐྱར་གྲེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་རིང་ར་རང་ཚོ་སྐྱུག་འཕྲད་
 བྱང་བར་དགའ་པོ་བྱུང་། ཁྲིད་རང་ཚོ་ཚང་མར་འཚོམས་འབྲི་ཡོད།

དེ་རིང་གི་ཚོགས་འདུ་འདྲི་འདུ་འཛོམས་ཆེ་བ་ཞིག་དང་། རྒྱ་ཕོད་འགན་ཡོད་
 མཁན་མང་པོ་ཞིག་མཉམ་འཛོམས་བྱས་པའི་དབྱུང་ཚོད་དང་པོ་ཚགས་བསྐྱེད་ཡོད།
 ཁྲིད་རང་ཚོ་གོ་བསྐྱར་སྐྱུག་པོ་ཞིག་དང་། མ་འོངས་པའི་གྲེད་ཕྱོགས་སྐོར་ལ་ལས་
 ལྷོན་ལས། ཐབས་ལེས་གྲེད་ཕྱོགས་གསལ་པོ་ཞིག་ཡོད་ལྷུང་པའི་རེ་བ་ཡོད་ལ།

ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་བྲན་གྱི་འདུག ། མིའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་ཚོས་ལ་རྗེས་ཡོང་
 ལྷོན་བྲན་གྱི་བསམ་སྒྲོག་གཏོང་བའི་རུས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། མ་འོངས་པའི་
 རྗེད་ལྷོགས་སྐྱོར་ལ་ཐབས་ལམ་སྣ་ཚོགས་བསམ་སྒྲོག་འཁོར་ནས་སོ་སོ་སྐྱེར་པ་ཡིན་
 བའང་འདྲ། མི་ཚོ་གཅིག་ཡིན་ནའང་འདྲ། ལུང་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་མ་
 འོངས་པར་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་ཐབས་ལ་བསམ་སྒྲོག་གཏོང་བ་འདི་ར་རང་ཚོ་མིའི་ཁྱད་
 ཚོས་ཡིན་པ་རེད། མི་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་བསམ་སྒྲོག་གཏོང་
 བ་དང་། འཆར་གཞི་འགོད་རྒྱུའི་རུས་པ་ཡོད་པ་དེ་ད་དུང་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེས་
 རྒྱུའི་ཐོག་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་
 རེད།

ར་ཚོ་བཅོན་ལྱོད་བ་ཆགས་པའི་སྐབས་སུ་མ་འོངས་པའི་བོད་སྤྱི་བའི་དོན་དག་
 བབསྐྱབ་རྒྱ་དང་། བོད་མི་སྐྱེར་སོ་སོའི་གནས་སྣངས་གང་ཅི་ཤེས་ཡོན་ལ་རག་
 ལས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། བོད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་
 ཆེན་པོར་བརྩིས་ནས་ཐོག་མར་སློབ་གྲྭ་ཁག་བཅུ་གས་པ་རེད། ཤེས་ཡོན་དེ་ཡང་
 བོད་པའི་སྤྱ་གུའི་ཤེས་ཡོན་ཡིན་པས་བོད་མི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་
 བོད་པའི་ཤེས་ཡོན་དེས་པར་དུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འཛམ་གླིང་དེང་དུས་ཀྱི་
 ཤེས་ཡོན་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པ་ཞིག་ལྷུང་ན་བོད་པའི་འི་མ་
 མ་ཡལ་བ་ཞིག་དང་། བོད་པའི་རྣམ་པ་མ་ཡལ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། བོད་
 པའི་རྣམ་པ་མ་ཡལ་བའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཞིག་ལྷུང་བ་ཡིན་ན་བོད་ལྗང་པར་ཕན་པ་
 ཞིག་ཡོང་གི་རེད།

བོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཟེན་མ་ཐུབ་ན་དེད་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གཅིག་ལུས་སོ་སོ་
 རྐྱེད་ལ་འབྲུལ་སེལ་དགའ་ངལ་མེད་ཅམ་ཡུང་ན་ཡང་། མི་ཚོ་རིང་པོའི་ནང་དུ་བོད་
 པ་ཞིག་ལ་བོད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་ན་སེམས་སྦྱིད་པ་དང་། བག་སེབས་པ་ཞིག་
 ཡོང་གི་རེད། བོད་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ་བོད་པའི་ཤེས་ཡོན་མེད་ན་ཁོ་གང་འཚམ་
 ཉན་སོ་རོག་དགའ་པོ་ཆགས་རྒྱ་རེད། སྤྱི་ཚོགས་གང་དུ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཤིང་ལྷག་ལས་
 སྤུང་པའི་ལུས་པོ་ནི་བརྗེ་ཐབས་མེད། ག་ལེ་ག་ལེར་སོ་སོ་རང་ཉིད་གང་ནས་ཡིན་པ་
 དང་། གང་ནས་ཡོང་བ། ངའི་པ་མ་ཚོ་གང་ནས་ཡིན་པ་སོགས་བསམ་སྒོ་འཁོར་ཡོང་
 དུས་རང་ཉིད་བོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། རང་ལ་བོད་པའི་བྱི་མ་མེད་མཁན་ཞིག་
 ཆགས་བསྐྱེད་དུས་སྦྱིད་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་སློབ་
 མེད་ཁང་། རྐྱེད་སོ་སོའི་དོན་ལ་ཡིན་ན་ཡང་བོད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཞིག་ཡོད་ན་གང་
 ལྟར་མན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། དགོ་མཚན་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་དེའི་འོག་ནས་
 བོད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཞེས་ལུང་དུ་བཅུགས་པ་རེད།

ཁ་ཤིང་གུ་གར་གྱི་རྩོག་མ་ལན་དང་། བརྗེད་མེད་ཀྱི་བཀའ་བྱིན།

གཙོ་ཆེ་ཤོས་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་སྲིད་ཚོམ་དམ་པ་ཞེ་ཉེ་དུ་ཞལ་
 བཞུགས་པའི་སྐབས་ལ་ཁོང་གིས་དམིགས་བསམ་ལ་གྱི་ཐུགས་འཁུར་བཞེས། ཁོ་
 རང་སྐྱེས་སྤེལ་གྱི་ཆ་ནས་དོ་སྣང་དང་། ལ་ཚ་རྣམ་འགྱུར་ལུགས་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་ཕྱི་
 སེང་དམུས་བོད་སློབ་འཇིག་སྲོང་ཚོགས་པ་བཅུགས། སློབ་གྲྭའི་འགྲོ་སོང་ཡོངས་
 རྩོགས་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་འགན་སྲུངས། བོད་པའི་ལྷ་སྐྱེ་ཚོ་ལ་དེད་དུས་ཀྱི་ཤེས་

ཡོན་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་རང་གི་ཤེས་ཡོན་འཇགས་སྲུབ་པ་ཡོང་བའི་འཆར་གཞི་
ཆ་ཚང་བཟོས་ནས་དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་ལ་ལག་ལེན་
བསྟར་ཡོད། དེའི་ཐོག་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་མི་པོ་མོ་མང་པོས་བོད་པའི་སློབ་སྲྭ་གི་དོན་
དག་ལ་ཁྱར་སྒྲུབ་སྤྲོད། མདོར་ན་བོད་མི་བཅོན་གྱོལ་བ་ས་ཆ་ཁྲུག་གྲོག་ལ་གཞིས་
ཆགས་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ནང་ལ་ཡང་རྒྱ་གར་དགེ་ཀན་ཚོས་བོད་པ་དང་མཉམ་
དུ་དཀའ་སྲུག་སྲུངས་ཏེ་ལོ་ནས་ལོ་སྟེལ་ཏེ་བསྟན་པ་རེད། མ་གཞི་འབྲུས་སྒོ་མ་ཚང་
བ་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་ཡང་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་དངོས་གནས་ཉ་ཅང་གི་བཀའ་བྲིན་ཆེན་
པོ་རེད།

དེ་ལྟར་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་འགྲོ་སྲོང་བཏང་། རྒྱ་གར་གྱི་མི་སྣ་མང་པོ་ཞིག་གིས་
དངོས་སུ་བོད་པ་དང་མཉམ་དུ་བསྟན་ནས་བོད་པའི་སྤྱི་གུའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ལ་
ཁྱར་སྒྲུབ་སྤྲོད་ཏེ་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབས་པ་འདི་དངོས་གནས་བརྗེད་དུ་མེད་པའི་
བཀའ་བྲིན་ཆེན་པོ་རེད། ད་ལྟ་ང་ཚོའི་མི་ཐོག་འདི་ནམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་མིག་གིས་
མཚོང་བའི་ཐོག་ནས་བཀའ་བྲིན་བརྗེད་མི་སྲུབ་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། མ་འོངས་པའི་བོད་
གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལ་ཡིན་ནའང་ལྷ་བཅུ་དགུའི་གནས་ཚུལ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཞིག་
གིས་བོད་མི་རིགས་ཆགས་འདིག་གི་མཚམས་ལ་སྟེབས་སྐྱབས་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་
ཚོལ་ལེ་ཏེ་རུ་ནས་བོད་པའི་ཐོག་ལ་སྲུགས་རྒྱུ་རིང་པོའི་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་
བོད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཚོགས་པ་ཞིག་ལྷར་དུ་བཅུགས། འགྲོ་སྲོང་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་
འགན་སྒྲུབ་ཏེ་རྒྱ་གར་ནང་ལ་བོད་པའི་སྤྱི་གུ་ཁྲི་སྐག་ཁ་ཉས་ཤིག་ལ་སློབ་སྦྱོང་
སྟན་པ་རེད་ཅེས་ང་ཚོའི་མི་ཐོག་རྗེས་མ་ཚོས་ཡིན་ན་ཡང་བརྗེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་

རེད་བསམ་པ་བྱ་གི་འདུག།

དེ་སྐྱོད་སྐྱོད་ལེ་ཉེ་བྱ་དང་། རྒྱ་གར་ཤེས་རིག་སྐྱོན་ཆེན་ཤི་མ་ལི་གཉིས་
དང་། ང་ཚོ་མཉམ་དུ་ཉིན་གུང་གསོལ་ཆོག་པ་ཤིག་གི་སྐྱབས་དབུས་བོད་སློབ་
འཛིན་སྐྱོང་ཆོག་པ་པ་འཇུག་སྐྱེའི་སྐྱོར་གོ་བསྐྱུར་བྱས་ནས་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་
རེད། དེས་ན་སྐྱོད་ལེ་ཉེ་བྱ་སོགས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས། ཤི་མ་ལིས་
མཚོན་པའི་རྒྱ་གར་དབུས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནང་གི་མི་སྣ་ཁག་དེ་བཞིན་ང་རང་
ཚོ་བོད་སློབ་འཛིན་སྐྱོང་ཆོག་པ་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཚོ། གང་ལྟར་འདས་པའི་
མི་སྣ་བོད་སླུག་གི་ཤེས་ཡོན་ཐོག་དཀའ་ལས་རྒྱག་མཁན་ཚང་མ་ལ་དེ་རིང་གི་གོ་
སྐྱབས་འདིར་ང་ཚོས་རྗེས་བྱེད་རྒྱ་དང་། ད་ལྟ་འདིར་དངོས་སུ་ལས་ཀ་བྱས་
དང་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐྱེའུ་ཞབས་རྟུ་དང་། དེ་བཞིན་གྱི་དགོ་ཆུན་རྣམ་པ་བྱེད་རང་ཚོ་
ཚང་མ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ངས་འདྲ་ཆགས་པོ་བྱས་ནས་བཤའ་བ་
མིན། ད་ལྟ་བཤའ་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་རང་ཚོ་ལ་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་གི་ཡོད།

སྐྱ་མོ་ཡིན་ན་ང་ཚོ་བོད་ལུང་པ་འདི་རྒྱ་དཀའ་ནག་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནས་
ཡོད། རང་བཞིན་གྱི་མིའི་འགོ་སྐྱངས་ལྟར། ཁྱིམ་མཚེས་ཁག་ནས་ང་ཚོས་མིག་དཔེ་
དང་ཉམས་སྐྱོང་མང་པོ་ཞིག་སྤངས་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་གལ་ཆེ་པོས་རྒྱ་གར་
འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་
གཞུང་ཡག་པོ་མང་པོ་ཞིག་སྤངས་ཉེ་སྐྱེའུ་རྒྱལ་ང་ཚོ་བོད་པའི་སློབ་དཔོན་རྒྱ་གར་གྱི་
ལུང་པ་འདི་ནས་བྱས་པར་བརྟེན། ང་ཚོ་བོད་པ་ཚོ་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་དགོ་སྐྱུག་

ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལ་བལྟས་ན་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་རྗེ་
ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་འདི་གཞི་ནས་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པའི་མི་རིགས་
ཤིག་ཆགས་ཡོད། མ་གཞི་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ལ་འདྲ་བའ་རབས་ནས་
རིག་གཞུང་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་རྒྱ་གར་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་ཚོས་གཙོ་བོར་
གྱུར་པའི་རིག་གཞུང་འདི་ལྷངས་པར་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དེ་ཤིན་ཏུ་སྐྱུག་
པ་དང་། ཡང་རྒྱུས་སུ་སྤྱིན་ཡོད་པ་རེད།

དེར་དུས་བོད་ལུང་པ་རང་དབང་བྲལ། དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་སྐབས་
འདིར་ང་ཚོ་བཙན་གྲོལ་བོད་མིའི་སྤྲུལ་ལྷན་པས་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་གྲོགས་པོ་ཚོས་གཞི་
ནས་དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ལ་རོགས་རམ་བཞུགས་པ་ཉེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་
གྱུར་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོ་འདིར་བཙན་གྲོལ་ལ་བསྐྱེད་ནས་ལོ་སྤུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་སོང་
བའི་རིང་ལ་བོད་པའི་སྤྲུལ་ལྷན་གྲོགས་ཁ་ཤས་ཤིག་གིས་རྒྱ་གར་ནང་ལ་ཤེས་ཡོན་
སྦྱངས་ཡོད། དེར་སང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་བོད་ནང་རྒྱ་མིས་དབང་བསྐྱུར་
བྱས་པའི་འོག་ནས་བོད་པའི་དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་ཚད་དང་། རྒྱ་གར་ལ་
བཙན་གྲོལ་བའི་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་ཚད་བསྟར་ན་རྒྱ་གར་ལ་བྲག་པ་མ་
གཏོགས་སྐྱོ་བ་མེད་པ་དེར་སང་ཡོངས་བྲགས་རེད། རྒྱ་གར་གྱི་གྲོགས་པོ་ཚོས་
སྐོབ་སྐྱོར་སྤྱད་པའི་རྗེས་རྒྱ་གར་ནང་ལ་སྐོབ་སྐྱོར་བྱས་ཏེ་ཤེས་ཡོན་གང་ལ་
གང་འཚམ་ཡོད། བོད་པའི་སྤྲུལ་ལྷན་གྲོགས་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་འདི་ནམས་ཀྱིས་མ་འོངས་
པ་ལ་བོད་ནང་འཇུགས་སྐྱེན་གྱི་རྒྱུའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ལ་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་
སྐབ་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཤར་གྱི་རེད་བསམ་པ་བྲན་གྱི་འདུག ། དེས་ན་ཁྱེད་རང་ཚོ་

རྒྱ་གར་ཕྱོགས་པོ་ཚོས་དངོས་གནས་བྱས་ཇེས་ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད།

འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་རྣམས་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཡུལ་རིང་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཤིག་དང་།
ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གཉིད་ཟབ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཆགས་འདིག་གི་
མཚམས་སུ་སླེབས་པའི་རྣམས་ལ་དེར་མ་སྲུབ་རྒྱུ་གི་བྱས་ཇེས་འདོག་མཁུ་
བོད་པའི་སློབ་གྲུའི་དགོ་ཚུན་གི་ལས་འགན་འབྲེལ་ནས་བོད་པའི་སྲ་གུ་ཚོར་སློབ་
སྦྱོར་སྤྲད་པ་དེ་འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་ནང་གི་མི་རིགས་ཤིག་འཚོ་སྐྱོད་པ་དང་། མི་
རིགས་ཤིག་ཡང་རྒྱ་ས་ཡོང་བའི་ཐོག་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་ཆ་རྒྱུན་སྦྱོབ་གི་ཡོད་
བསམ་པའི་ངོས་འདོན་བྱ་རྒྱུ་དེ། རྒྱ་གར་དགོ་ཚུན་ཕྱོགས་པོ་ཚོས་མཐུན་དགོས་གི་
འདུག ། འདས་པའི་དུས་ཡུན་ནང་ཁྲེད་རང་ཚོའི་བྱས་ཇེས་ལ་སྐྱགས་ཇེ་ཆེ་ཞེས་
ཞུས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་དམིགས་ཡུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་འདི་
ཁྲེད་རང་ཚོས་སློ་ལ་ཤར་བ་བྱས་ནས་སྲར་བཞིན་དུ་འབད་བཅོལ་བསྐྱེད་རོགས་
ཞེས་ཞུ་འདོད་བྱུང་།

རྣམས་དོན་སྤྱི་ཞབས་རྩ་རྩ་ཁྲེད་རང་གིས་ཤེས་རིག་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆའི་ལས་
འགན་སྲུངས་པ་ནས་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་གི་ཡང་རྒྱ་ས་བྱང་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་
ཁྲེད་རང་ལ་འབྲེལ་ཡོད་བོད་མི་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་གི་ལས་བྱེད་པ་དང་། སློབ་གྲྭ་
ཁག་གི་ལས་བྱེད། དེ་མིན་འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣ་ཚང་མས་ཁྲེད་རང་གིས་བསམ་པ་རྣམ་
དག་གི་ཐོག་ནས་ཁྲུང་འགན་བཞེས་གི་འདུག་ཟེར་བ་དང་། ཞུས་པ་ཐོན་པའི་བྱུབ་
འབྲས་ཡོང་གི་ཡོད་སྐབས་ངས་དེ་རིང་ཁྲེད་རང་ལ་དམིགས་བསམ་གི་སྐྱགས་ཇེ་
ཆེ་ཞུ་འདོད་བྱུང་།

གཤམ་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལྟུང་དང་། བརྒྱུ་བ་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཕྱུལ།

དེ་ནས་ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་དགོ་ཆོན་ཆོད་དང་། གཞིས་འགོ་བདེ་དོན་ཆོས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ལ་འགན་འཁུར་ཤུགས་ཆེ་ཙམ་ལེན་རྒྱུའི་འཆར་འགོད་གོ་སྐྱིབས་བྱས་པ་དེ་ཡིག་པོ་བྱུང་འདུག ། གང་ལྟར་ང་རང་ཚོ་བོད་རིགས་གཞིས་འགོ་བདེ་དོན་དང་། དགོ་ཆོན་ཆོས་རྒྱ་གར་གྱི་དགོ་ཆོན་ཆོས་ལས་ལྷག་ཙམ་གྱི་ཁུར་འགན་མང་བ་འབྱུང་དགོས་པ་དངོས་པོའི་གཤམ་ལུགས་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། རང་དོན་རང་གཅེས་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡིན། ད་མན་ང་རང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་བོད་རིགས་དགོ་ཆོན་རྗེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ལ་གཞི་རྩའི་སློབ་སྦྱོང་ཡོད་པའི་ཐོག་ལ་དགོ་ཆོན་གྱི་འོས་སྦྱོང་ཐོན་པའི་དགོ་ཆོན་རྗེ་མང་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ཡིག་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་བོད་རིགས་དགོ་ཆོན་གྲངས་ཀ་མང་དུ་བྱིན་པ་གཅིག་ཤུར་ངོ་མཚར་ཆེ་རྒྱ་མེད་པས། དོ་བདག་སོ་སོའི་ངོས་ནས་དངོས་གནས་སེམས་འཁུར་ལེན་རྒྱ་དེ་ལོན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ལས་ཀ་གང་དང་གང་ཡིན་ནའང་རྩ་བ་ལས་རིགས་དེ་གའི་ཉམས་སྦྱོང་དང་སྦྱོང་བརྗེས་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ལ། དེ་བས་གལ་ཆེ་ཤོས་ལྷག་བསམ་རེད། སོ་སོའི་བསམ་སློབ་ནང་ནས་ལས་རིགས་ག་དེ་ཡིན་ནའང་རང་ཐོག་ཏུ་བབས་པའི་ལས་འགན་དེ་དགའ་ཞིང་སློབ་ཞུ་བཞིན་ཏུར་ཐག་བྱེད་རྒྱུའི་སེམས་ཤུགས་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ལས་ཀ་བྱས་ན་ཉམས་སྦྱོང་ག་ལེར་གསོག་ཡོང་གི་རེད། མི་ལའང་རྒྱ་ཆ་འདྲི་རྒྱ་ཡོང་གི་རེད། འགོ་སྦྱོང་དེ་ཙམ་མ་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་ལས་ཀ་བྱེད་སེམས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ག་ལེར་ཤེས་ཡོང་གི་རེད།

དཔེར་ན་ང་རང་སྐྱེར་ལ་ཆ་བཞག་ན་ང་ལ་འཇམ་གྱུ་སྦྱིང་གི་དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་
 ཡོན་མེད། དེ་བཞིན་ལུང་པ་གཅིག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་སྦྱོང་བ་དང་དང་ཉམས་
 རྒྱུང་གང་ཡང་མེད། ལྷག་དོན་ང་ཚོའི་རང་དབང་ཚོད་ལེན་གྱི་དུས་ཤིང་དོན་དུ་རྒྱ་མིར་
 ཁ་གཏད་གཅོག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ལ་སློབ་སྦྱོང་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་
 རེད། ཡིན་ནའང་བོད་མི་མང་གིས་ང་ལ་རེ་བ་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་དང་། རང་ངོས་ནས་
 གྲང་སོ་སོར་ལས་ཀྱིས་བསྐོས་པའི་འགན་རེད་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་ཉུར་ཐག་གྱེད་
 ཀྱི་ཡོད། རྩ་བ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཉམས་ལེན་གྱི་མཁན་གྱི་དགོ་སྦྱོང་
 ཞིག་ཡིན་པས་བྱང་པོ་བྱང་བཞག་དང་། བསམ་པ་རྣམ་དག་སྤྲོད་པའི་མཁན་གྱི་དུས་ཤིང་
 ཚོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན། ཆབ་སྲིད་ལ་ཐུག་འཕྲད་གྱེད་དུས་སྐབས་རེ་ཚོད་པ་རྒྱག་
 དགོས་ཀྱང་བསམ་ཚུལ་དེ་དང་། སོ་སོའི་ལྷ་བ་དེ་གཞི་ལ་བཞག་ནས་ཚོད་པ་རྒྱག་
 གི་ཡོད། རེ་འདུན་ཡང་གྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་རང་ཚོའི་ལས་གྱེད་པ་ཚོ་ལ་ཡང་བསམ་
 ཚུལ་དེ་གཞི་ལ་བཞག་ནས་སྐྱེས་སྦྱོང་དང་རེ་འདུན་འདོན་གྱི་ཡོད། སྐབས་རེར་སྦྱོན་
 བརྗེད་གྱེད་ཀྱི་ཡོད། གང་ལྟར་ཡང་སྦྱིང་སོ་སོས་ཞུས་པ་མེད་པ་ཉུར་ཐག་ངོ་སྟོག་
 མེད་པ་ཞིག་གྱེད་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་ལུ་ཚུགས་རྒྱུན་བསྐྱེད་པ་གྱུས་ནས་རིམ་
 པས་མི་ལ་འབྲེལ་བ་གྱེད་སྟངས་ཀྱི་ཉམས་སྦྱོང་གསོག་གིན་གསོག་གིན་ཤེས་ཡོང་
 རྒྱུ་འདུག།

ལྷག་བསམ་དང་སེམས་ལྷགས་མེད་ན་ཤེས་ཡོན་གང་ཞིག་ཡོད་ནའང་མི་
 དེས་ཀོ་ཐག་སྦྱོང་ཉེན་ཡོད་པས། བཞག་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུ་ཁག་པོ་རེད། ང་རང་གི་ཉམས་
 རྒྱུང་གི་ཐོག་ནས་དཔེ་མཚོན་བཞག་ན། དངོས་གནས་གལ་ཆེ་ཤོས་དེ་ལྷག་བསམ་

དང་སེམས་ལྷགས་རེད། ཉུང་ཐག་གྲེད་བསམ་པའི་སེམས་ལྷགས་ཡོད་ན་ཉམས་
སྤོང་གསོག་གིན་གསོག་གིན་ལ་ཤེས་ཡོང་གི་རེད། སྤེད་རང་ཚོ་བོད་ཡིག་དག་གི་
ཆུང་དང་། དེ་བཞིན་འབྲེལ་ཡོད་ལས་གྲེད་པ་ཚང་མས་ང་ཚོའི་སྤྱི་དོན་བསྐྱུབ་བྱའི་
དམིགས་ལུལ་ངོས་ཟེན་པའི་ཐོག་ནས་ཉུང་ཐག་གྲེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གང་
ལྟར་ང་ཚོ་བོད་པའི་སློབ་བྱ་ཁག་དང་འབྲེལ་ཡོད་བོད་རིགས་ཚང་མས་དམིགས་
བསམ་གྱི་འགན་འཁུར་ལེན་དགོས།

སྐབས་རེར་བོད་པའི་དག་ཆུང་ཁ་ཤས་སྤྱི་སེམས་མེད་པའི་སྤྱོ་པོ་དེ་འདྲ་
འདུག་ཟེར་བ་དང་། སློབ་སྦྲུག་ལ་ཤ་ཚ་བའི་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་རྒྱར་དེ་ཅུ་
གྱིས་དོ་སྣང་དང་སེམས་འཁུར་མེད་པ་དེ་འདྲ་འདུག་ཅེས་གནས་ཚུལ་གོ་ཐོས་ཡོང་
གི་འདུག། དེ་སྤྱི་རྒྱ་གར་བའི་དག་ཆུང་ནང་ལའང་དེ་ལྟར་འགན་འཁུར་གྱི་བསམ་བ་
མེད་པར་ཐོགས་ཟེ་སྦྱབ་ཅུ་ཞིག་མ་གཏོགས། ཉི་མ་གང་འཁྲོལ་བྱས་ནས་སྤོང་
མཁན་དེ་འདྲ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ད་ཆ་བོད་རིགས་དག་ཆུང་ཚོའི་ནང་ལའང་དེ་འདྲ་
ཡོང་གི་འདུག་ཅེས་གནས་ཚུལ་གོ་ཐོས་ཡོང་གི་འདུག། དེ་ཚོའི་གསུང་དཔེ་མ་སྤིང་
པའི་སེམས་སྤྱོ་པོ་རེད། རྒྱ་གར་དག་ཆུང་ནང་ལ་དེ་ལྟར་དེ་ལྟར་དེ་འདྲ་ཡོང་བར་
ཁག་མི་འདུག། ང་རང་ཚོ་བོད་རིགས་ནང་ལ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག་ཟེར་བ་དེ་སློ་
ལུལ་ལ་མི་ཤོང་བའི་སྐད་ཆ་རེད། ང་རང་ཚོ་སོ་སོའི་ལུང་བ་བྲལ་ཏེ་བབས་སྦྲུག་པོ་
འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ངང་ལ་གྱུར་བའི་སྐབས་སུ་བོད་པ་གཅིག་གིས་བོད་སྤྱིའི་དོན་དག་
ལ་སེམས་འཁུར་མེད་པར་ཞེ་སྤོང་བཏང་ན་གིན་ཏུ་ངོ་ཚ་པོ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ལ་མ་
སྤོས་པའི་ལས་ཀ་རེད། ང་རང་ཚོའི་བོད་རིགས་དག་ཆུང་ཚོས་ཅ་བ་ལྷག་བསམ་

གཞོན་པ་མེད་པ་ཞིག་དང། སེམས་ཀྱི་གཉིང་ནས་སེམས་ཐག་ཚོད་པའི་ལས་ལག་
ལུང་དགོས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ཙམ་དོན་གཅིག་ལྟར།

༡༥༥། རྒྱ་རྒྱུ་ཡིག་གི་ཁྱད་ཡོན་དང། ཡར་རྒྱས་ལྷན་གཏོང་བའམ།

དེ་ནས་ཉེ་བར་ཁ་ཚབ་ཞིག་ལ་རིམ་བཤམ་སློབ་ཚན་ཁག་དཔེར་ན་འཛིན་གྲྭ་ལྷ་
པ་བར་དུ་སློབ་ཚན་ཁག་ཡོངས་རྫོགས་པོད་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས་སློབ་པའི་ལག་ལེན་
བཀའ་ཉེ་འགྲོ་བུ་བ་དང། འགྲིགས་ཐག་ཚོད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ཉེ་ཅང་ཡག་པོ་
རེད། སློབ་མ་དུག་ཚུ་ལེ་གཤམ་ནང་ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དང་པོ་འཚོགས་
པའི་སྐབས་ནས་ང་ཚོས་རྒྱུད་ཚུ་ཡོད། དཔེར་ན་ང་རང་སླེར་གྱི་ངོས་ནས་གཞན་
དག་ཉམས་སྲོང་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་སློབ་མ་རྒྱ་ནག་ལ་སྲིན་པའི་སྐབས། རྒྱ་མིས་
ཡན་པན་ཟེར་བ་གོ་རིམ་ཡོད་མ་མཚམས་རེད། གོ་རིམ་ཡོད་མི་རིགས་ཀྱི་རང་སྲོང་རྒྱུ་
རྒྱུ་ཞིག་འདྲལ། དེར་ལྟ་སློབ་པ་སློབས་སྐབས་ལུ་ནི་བ་སི་ཡི་འི་(University)
རིམ་བ་བར་དུ་སློབ་ཚན་ཚང་མ་གོ་རིམ་ཡོད་ཡིག་ཐོག་ནས་སློབ་ཀྱི་ཡོད་པ་ཞིག་
དེ་དུས་དོ་སྣང་བྱུང།

ང་རང་ཚོ་མོད་པ་ལ་ཆ་བཞག་ན་རྩ་བའི་པོད་རྒྱུད་འདི་སློབ་པོ་གཏན་ནས་མི་ན།
དཔེར་ན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་རྒྱུད་དེ་གཞན་
པོའི་རྒྱུད་ཡིག་རྙིང་པོས་ཤེག་དང། རྒྱུད་ཡིག་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཏུ་བཅི་བཞེན་ཡོད།
རྒྱུད་ཡིག་རྒྱལ་པོར་བཅིས་པ་དེའི་ཐོག་ནས་བཤད་པའི་ནང་པའི་ལྟ་བ་དང། ལྷ་བ་
མཐའི་སློབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་པོད་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས་པོད་ལྷན་གྱི་ཡོད། འཛམ་གྲུ་

སྲིད་འདིའི་སྐྱད་ལ་ཡི་གེ་རྩིང་ལོས་ཀྱི་གས་བཅུ་གངས་ཤིག་ཡོད་པའི་ནང་ལ་བོད་
པའི་ཡི་གེ་འདི་ཡང་བཟང་གི་འདུག ། ཅུ་པའི་ཆ་ནས་ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་སྐྱད་ཡིག་
ལྷག་པོ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་རེད།

དེང་དུས་ཀྱི་སློབ་ཚན་རིགས་ཁག་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་ལ་བོད་པའི་སྐྱད་བེད་
སློད་བྱེད་རྒྱའི་ལོ་སྐབས་མ་བུང་བས་ཡར་རྒྱས་མ་ཕྱིན་པར་བསྐྱད་པ་ལས། ཅུ་པ་
བོད་པའི་སྐྱད་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་དེང་དུས་ཀྱི་སློབ་ཚན་གང་ཞིག་ཡིན་ནའང་བསྐྱབ་
ལྷན་པའི་ལུས་པ་ཡོད་པར་དེ་དུས་ནས་ངས་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཏེ་འབད་ཚོལ་བྱས་པ་
རེད། ཡིན་ན་ཡང་སྐབས་དེར་མི་ཁག་གཅིག་གི་བསམ་ཚུལ་ལ་དེ་ཁག་པོ་བྱས་མི་
ཡོང་ངམ། བབ་སྐྱུར་གྱི་འགྲིགས་པོ་མ་བུང་ན་ཅུ་པའི་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ལ་འཇུག་ཤོར་
ཕྱིན་མི་ཡོང་ངམ་ཞེས་དེ་ལྷན་སྤྱི་ས་བར་ས་བྱས་ནས་ལུས་པ་རེད། ད་ཆ་འདི་ལོ་བྱ་
གསོ་ཁང་གི་ཁོངས་ནས་ལག་ལེན་བཀལ་བ་དང་། ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་
འཛིན་གྲྭ་གང་ལ་གང་འཚམ་བར་དུ་བོད་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་སློབ་ཚན་ཆ་ཚང་སློབ་
རྒྱའི་འཆར་གཞི་ཡོད་པ་འདི་ང་ཚོ་སློབས་པ་སྐྱེས་འོས་པ་ཞིག་རེད། ཡག་པོ་བུང་
འདུག ། གང་ལྟར་ལས་ཀ་འདི་བྱེད་དགོས་ཤེས་ཅན་ཞིག་རེད།

ང་ཚོ་འདིར་བཅའ་བྱོལ་བ་བྱས་ནས་རྒྱ་གར་ནང་མི་ཆེ་སྐྱེལ་རྒྱའི་དོན་དག་མ་
རེད། ང་ཚོ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བཅའ་བྱོལ་བ་ཡིན་སྐབས་ཐོག་མ་ནས་འབྲེལ་ས་ནས་
ལངས་ལྷན་པ་དམིགས་ལུལ་དུ་བཟུང་ཡོད་པར་བརྟེན། ང་རང་ཚོའི་བོད་པའི་སྐྱད་
ཡིག་འདི་ལྷག་པོ་བཟོ་རྒྱ་དང་། བོད་པའི་སྐྱད་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་ལས་རིགས་ཆ་ཚང་
བྱེད་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་གར་ནང་ལ་མི་ཆེ་སྐྱེལ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་

མཐའ་གཅིག་ཏུ་བོད་པའི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ཤུགས་རྒྱག་དགོས་དོན་མེད་ན་ཡང་། ང་
ཚོ་འབྲེལ་ས་ནས་ལང་རྒྱའི་དམིགས་ལུལ་ཡོད་སྟབས་བོད་པའི་སྐད་ཡིག་ཡོན་ཏན་
ཐོག་ཤུགས་རྒྱག་རྒྱ་ཏེ་ལས་པའི་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད།

ཡིན་ཟེ། ཉིན་རྒྱུ་ དེ་མིན་གྱི་སྐད་ཡིག་འདྲ་མིན་དེ་རིགས་སྐད་ཡིག་དེ་གསོལ་
སྦྱོང་བྱེད་པ་ལས། སློབ་ཚན་གཞན་དག་ཚང་མ་སོ་སོའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་
སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་དེས་པར་ཏུ་དགོས་ཀྱི་འདུག ། དེ་བུང་ན་བོད་པའི་སྐད་
ཡིག་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་གི་རེད། དེས་བོད་པའི་རིག་གཞུང་ལ་མན་གྱི་རེད། བོད་པའི་
ནམ་པ་ཟེན་རྒྱུ་ལ་དེས་པན་གྱི་རེད། བོད་པའི་སྐད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་མ་བཟང་བར་ཟ་
སྐད་འཇུག་སྐད་ཅམ་མ་གཏོགས་གཞན་དག་ལས་དོན་འགངས་ཆེ་བ་ཚོ་སྐད་ཡིག་
གཞན་དག་བེད་སྦྱོད་བྱས་ན་མ་གཏོགས་བོད་པའི་སྐད་ཡིག་གིས་མ་འདང་བར་
བཟང་ན་ཏེ་ཅང་ངོ་ཆ་པོ་རེད་ལ། བོད་པའི་སྐད་ཡིག་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འཇུག་ཤོར་
འགྲོ་གི་རེད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་བོད་སྐད་མ་འདང་བ་ཞིག་གི་གནས་ཚུལ་
ལྷ་མ་ཐུད་བཟང་པ་ཡིན་ན་བོད་པའི་རིག་གཞུང་རྩ་བ་ཆེན་པོ་རེད། ཅེས་ང་ཚོས་ག་
ཚོད་བཤའ་ན་ཡང་དེ་ཅམ་གྱིས་རུས་པ་ཐོན་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། དེ་འདྲའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་
ཐོག་ནས་ང་ཚོ་བོད་པའི་དགེ་ལྡན་ཚོར་དམིགས་བསལ་གྱི་ལས་འགན་ཆེན་པོ་
སླེབས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། སློབ་ཚན་ཚང་མ་བོད་པའི་སྐད་ཡིག་གི་ནང་ནས་སློབ་
དགོས་པར་བརྟེན་བོད་པའི་དགེ་ལྡན་རྣམས་ནས་དམིགས་བསལ་གྱི་དོ་ཁུར་ཆེར་
བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག །

ཅེ་བྱེད་ལྷན་གྱི་ཤེས་ཡོན་དང་། རང་དོན་རང་གཅེས།

གཞིས་འགོ་བདེ་དོན་ཁག་ནས་ཀྱང་ཁྱེད་མཉམ་ལེན་བྱས་ན། ས་གནས་ས་
ཐོག་ལ་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་མན་ཐོག་ས་ཡོང་རྒྱ་རེད། ཁྱེད་རང་གཞིས་འགོ་བདེ་
དོན་ཚོ་ལ་ཡང་འགན་འཁུན་ཡོད་པ་ལྟར། དགོ་སྤོང་གང་ནས་ཡོང་གི་འདུག ། འཇུག་
ལོང་སའི་གཞི་གང་ཞིག་ཡོད་མེད་ཐད་དམིགས་བསལ་གྱི་དོ་སྣང་རྒྱུན་དུ་བྱས་ཏེ་
འཇུག་ལོང་གྱི་འདུག་ན་རྒྱལ་བ་འདད་མིན་བར་ས་གནས་ས་ཐོག་རང་ནས་སྐབས་
འབྲེལ་མེས་ཐབས་བྱེད་དགོས། ས་མ་ཚོར་ཡང་བོད་པའི་སྤྱ་གུའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་
དོ་སྣང་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱི་བྱེད་དགོས་ཞེས་འབོད་སྐྱེས་བྱེད་འདོད་བྱུང་།

ས་མ་རིགས་ཤིག་གིས་སྤྱ་གུ་འཛིན་བྱ་གང་འཚམ་སོན་རྗེས་སློབ་མཚུགས་
བསྐྱེད་བར་ཁྱིམ་ཚང་ནང་ལ་ཉར་བ་དང་། ཡང་སྐབས་དེ་སར་ཚུར་གཉེན་སྲིད་བྱེད་
རྒྱུར་བྲེལ་བ་བྱས་ནས་སློབ་བྱ་མཚམས་འཛིན་བྱེད་པ་དེ་ཚོའི་གས་སློབ་པས་གྱི་རང་
བཞིན་རེད། ར་ཚོར་འདིར་ཆ་རྒྱུན་བཟང་རན་ལ་ས་ལྟོས་པའི་སློབ་སྦྱོར་བྱེད་པའི་གོ་
སྐབས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྐབས་འདི་ཚུད་ཚོས་བཏང་ན་ལྷིན་ཚད་འགྲོད་པའི་
རང་བཞིན་དང་། སོ་སོ་སླེར་དང་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་གང་སར་འཇུག་ལོང་འགྲོ་
གཞི་བྱེད་གྱི་ཡོད། སར་ཅམ་དེར་རྒྱ་མིས་བོད་དབང་རྒྱུར་བྱས་ནས་ཡོད་པའི་
གནས་ཚུལ་འདིའི་འོག་ལ་བོད་ནང་ཤེས་ཡོན་འཇུག་ལོང་འགྲོ་གི་འདུག་ཅེས་ར་
ཚོས་སྐད་རྒྱག་གི་ཡོད། ཚུར་སྤོགས་འདིར་ར་ཚོར་སློབ་སྦྱོར་གི་གོ་སྐབས་ཡོད་
ཀྱིན་ཡོད་ཀྱིན་ལ་སོ་སོས་དང་དུ་བྱེད་ས་ནས་གོ་སྐབས་དེ་ཚུད་ཚོས་བཏང་ན་དཔེ་མ་
སྤྲིད་པའི་ཐབས་སྤྱོད་བོ་རེད། དེས་ན་པ་མ་ཚོར་དང་། ཁྱིམ་ཚང་གི་གཉེན་འབྲེལ་ཚང་

མས་སྤྱ་བྱ་བ་གཞོན་ཚོའི་སློབ་སྦྱོར་སོག་པ་ཁུར་མཉམ་ལེན་གྱི་རྒྱ་གཡ་ཆེན་པོ་
འདུག།

ཆད་ཚོས་དགའི་ལས་འགན་དང་། ལས་འགན་གྱི་ཁུལ་ས།

དེ་ནས་ཅ་བའི་རིག་གཞུང་གི་སོག་ནས་བོད་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་ཐུབ་པའི་དོན་
དུ་སོག་མར་དུག་ཚུའི་གངས་ནང་ད་ཚོས་སློབ་གྲྭ་འགོ་འཇུག་ས་སྐབས་དམིགས་
བསམ་ཚོས་དགེ་ཞེས་ལུང་གསལ་གྱི་མིང་ཞིག་བཏགས་པ་རེད། དེའི་དགོས་པ་
འདོན་ཁ་ཁྲིམ་སློབ་རྒྱུའི་དོན་དག་ཅ་བའི་དུས་མ་རེད། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དོ་སློབ་
དང་། སློབ་སྦྱོར་སློབ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་རེད། དཔེར་ན། བོད་ལ་ཉེ་དུས་བོད་པའི་སློབ་གྲྭ་
ཁ་ཤས་གྱི་ནང་ལ་བོད་ཀྱི་ནང་བའི་ཚོས་གྱི་ཆེད་མ་རིག་པ་སློབ་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
ཆེད་མ་རིག་པ་སློབ་པ་ལ་ཚོས་གྱི་དོས་འཛིན་བྱས་པ་མ་རེད། ད་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་
གི་ནང་ལ་ནང་བའི་གཞུང་གི་ཆེད་མ་རིག་པའི་སློབ་སློབ་སྦྱོར་གྱི་རྒྱ་ས་མཚོན་
བས་དེ་འདྲའི་སོག་ལ་དོ་སྣང་ཆེ་ཙམ་གྱི་དུས་ཤིག་གྱི་འདུག། ཚོས་དགའི་མིང་
འདོགས་ཚུགས་གུང་གང་འདྲ་ཞིག་དགའ་བ་ཡོད་དམ། གྲྭ་ས་ཁག་ནས་ནང་དོན་
རིག་པ། ཆེད་མ་རིག་པ་དེ་ཚོའི་སོག་ལ་སློབ་སྦྱོར་ཡག་པོ་ཡོད་མཁན་དེ་འདྲ་རིམ་
བས་བཞོན་སློབ་གྲྭ་ས་ཉེ་སློབ་གྲྭའི་ནང་དགེ་གན་དེ་འདྲ་བྱུང་ན་པལ་ཆེར་ཡག་པོ་
ཡོད་རྒྱུ་རེད།

མིང་ཚོས་དགའི་བཏགས་མ་བཏགས་གང་ལྟར་ཡང་མདོ་དོན་ཡང་སྤྱིར་བོད་པའི་
རིག་གཞུང་གི་ནང་དོན་དོ་སློབ་གྱི་རྒྱ་དེ་ཉ་ཅང་གཡ་ཆེན་པོ་འདུག། སློབ་གྲྭའི་

ནང་ལ་སྤྱ་གྲུ་ཚོས་སྤྱ་དགོང་འདོན་པ་བཏོན་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས་ནང་པའི་ཚོས་
ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་སློབ་སློང་དེས་གོ་ཚོད་པ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མ་
རེད། ཁ་ནས་ཤོ་ལོ་ཀ་བརྒྱ་ཐག་སློང་ཐག་སློར་རྒྱ་ཡོད་ནའང་བསམ་སློའི་ནང་ལ་གོ་
བ་མ་ཆགས་ན་སྐད་འཁོར་གྱི་སྒྲ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་པའི་ཐོགས་གང་ཡང་མེད། ནང་
པའི་ཚོས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་སློར་ལ་ངོ་སློད་བྱེད་ཐུབ་མཁན་དེ་
དགོས་གལ་ཆེན་པོ་འདུག ། དེ་ཡང་གྲུ་མའི་ནང་ནས་སློབ་གཉེན་གྲུས་པ་ས་དགོ་
བཀའ་རྒྱུད་རིས་སྤུ་མ་ཆད་པ། མདོར་ན་བོན་དང་བཅས་པ་དེ་འདྲའི་ནང་ནས་བྱུང་ན་
མན་ཐོགས་ཆེ་བ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་དྲན་གྱི་འདུག །

༣༥ ཚོས་བྱེད་དང་དབང་དང་། བཟང་སློད་ཀྱི་ལག་ལེན།

ངས་མ་གཞི་སྤྱི་རྒྱལ་ཚོར་དེ་ལྟར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ཡ་རབས་སློད་བཟང་ཟེར་བ་
འདི་ཚོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཅིག་ལྟ་མིན། ཡ་རབས་སློད་བཟང་ཡོང་བ་ལ་ཚོས་
ལུགས་གཙོ་ཆེ་བ་ཁག་ཚང་མས་ནན་བཤད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། མིའི་ཡ་རབས་
སློད་བཟང་འཕེལ་རྒྱས་འགོ་བ་ལ་ཚོས་ལུགས་ཁག་གིས་པའི་ཐོགས་ཉལ་ཉལ་ཡོད་
པ་རེད། ཚོས་ལུགས་ཁག་གིས་མི་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་དམིགས་ལུས་བརྒྱུད་གི་
ཡོད་ནའང་ཡ་རབས་སློད་བཟང་གི་ལྟ་བུ་ཉམས་སྤོང་ལེན་པ་ལ་ཚོས་པ་ཞིག་ཡིན་
དགོས་པའི་དེས་པ་མེད། ཚོས་མེད་མཁན་གྱི་མི་ཡ་རབས་སློད་བཟང་ཡོད་པ་ཞིག་
ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ཚོས་བྱེད་དང་མ་བྱེད་ཟེར་བ་དེ་སྐྱེར་བ་སོ་སོའི་རང་དབང་རེད།
སྐྱེར་བ་སོ་སོའི་བསམ་ཚུལ་རེད། ཡིན་ནའང་རང་ཉིད་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་

ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་ངེས་པར་དུ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ཡ་རབས་སྲོད་
བཟང་བྱེད་དང་མ་བྱེད་རང་དབང་རེད་ཅེས་བརྗོད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ཡིན།

མི་བསད་དང་མ་གསད་སོ་སོའི་རང་དབང་རེད། ལྷན་མ་བཟུས་དང་མ་བཟུ་
སོ་སོའི་རང་དབང་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཐུབ་ཐབས་མེད། མི་བསད་པ་དང་། ལྷན་མ་བཟུ་
བ་དང་། ལྷན་བཤད་པ་དང་། ལོག་གཡེམ་བྱེད་པ་སོགས་བྱུང་ན་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་
འགྲུག་རྒྱུ་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཚོས་མེད་ནའང་། དེ་དག་བྱས་ཚོགས་
གི་མ་རེད་ཅེས་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་མེད་ན་
མི་སྐྱེར་བ་སོ་སོ་ཡིན་ནའང་སྤྱིད་པ་ལ་བལྟ་རྒྱ་མེད། བྱི་ཚོ་ཚང་ནང་ལ་ཡིན་ནའང་
བག་ཐེབས་པ་ལ་བལྟ་རྒྱ་མེད་ཅིང་། སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ཡིན་འང་མན་ཐོགས་མེད་པ་
ཞིག་ཆགས་གྱི་ཡོད། ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་ཟེར་བ་འདི་སྤྱི་སྐྱེར་ཚང་མར་མན་
ཐོགས་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡིན་ལྟམས་ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་དང་བྲལ་
ནས་མ་རབས་གྱིས་སྲོད་རྒྱས་ན་སྤྱི་སྐྱེར་ཚང་མར་གཤོད་གྱི་ཡོད། དེས་ན་མི་
ཞིག་ཡིན་སྲིད་ཆད་ལ་ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་ལྡན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས་གྱི་
རེད་ཅེས་བརྗོད་ཐུབ་པ་ལྟར་ངས་སྤྱི་རྒྱལ་བ་ཚོར་དེ་འདྲ་ཤོད་གྱི་ཡོད།

འོད་པ་ཚོས་ཀྱང་དེ་སྐྱེར་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་གྱི་མེད་དམ་བསམ་གྱི་
འདུག ། སློབ་གླེའི་ནང་ལ་ཚོས་དགེ་ཚོས་སློབ་སློང་སློང་སའི་སྤྱ་གུ་དེ་དག་ཚོས་པ་
བཟོ་དགོས་པ་དང་། རང་པ་བཟོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད། ཚོས་དགེ་དེ་སོ་སོས་
ནང་པའི་གཞུང་སྐྱེས་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཡི་གུའི་ཚོས་སྐྱེས་ནས་ཡོང་
བ་ཡིན་ནའང་འདྲ། སོ་སོས་གཞུང་སྐྱེས་པ་དེའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་

རབས་སྲོད་བཟང་ཡོང་བ་ལ་ཞབས་འདེགས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་སྲུབ་ཀྱི་
འདུག་གསལ། བཞུགས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བྱེད་སྲུབ་ཀྱི་འདུག་གསལ། དེ་ལ་བསམས་
སྒོ་གཏོང་རྒྱ་མ་གཏོགས་སོ་སོ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་སའི་ཚོས་དེ་ལ་སྤྲུལ་ཀྱི་ཚོས་ཡིད་
ཆེས་བྱེད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་སྲུབ་ཀྱི་མ་རེད།

༡༥ ། ཚོས་དགོང་ལས་འགན་དང་། མི་བཟང་གསེར་།

ཚོས་དགོང་ཚོས་མ་འོངས་བ་ལ་སྲོབ་སྲུག་ཚོ་ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་ལྟར་བའི་མི་
བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་དམིགས་ཤུག་ཟེན་ནས་དེའི་ཐོག་ལ་ཚོས་སྲོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་
བྱ་བརྒྱབ་ནས་འབྲེལ་ཡོད་ལ་བཞུགས་བ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་ན་ཚོས་སྲོགས་ཀྱི་
ཐོག་ནས་བསྐྱབ། སྤྱིར་བཏང་འཛུལ་བྱ་སྲིད་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་ནས་བཤའ་ནས་མན་
ཐོགས་བ་འདུག་ན་འཛུལ་བྱ་སྲིད་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤའ་ས། ཁྱིམ་ཚང་
གཅིག་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ནས་འབྲེལ་བཤའ་བརྒྱབ་ནས་སྲུབ་བ་ཞིག་འདུག་ན་
དེ་ནས་འབྲེལ་བཤའ་བརྒྱབ་སྟེ། དོན་སྤྱིར་སོ་སོས་སྲོབ་སྲོད་སྲོད་སའི་སྤྲུལ་ཀྱི་འདི་ཚོ་
སྲིབ་ཚད་མི་ཆེ་གང་པོ་མི་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་དང་། ཅི་ཅེས་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་བ་
དེ་ཅེས་གྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་བཞུགས་ཡོང་སྲུབ་བ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུ་དེ་ལས་འགན་
ཡིན་པ་ལས། བཞུགས་པ་མང་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་ལས་འགན་མ་རེད། ཚོས་བ་མང་དུ་གཏོང་
རྒྱུའི་ལས་འགན་མ་རེད། ང་ཚོས་དེ་ལྟར་དཔྲེ་འབྲེད་ཅིག་བྱས་ན་གནད་འགག་ཅིག་
མཐོང་གི་འདུག།

ཕྱི་རྒྱལ་ལྷང་བ་ཁ་ཤས་ནང་ལ་ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་དང་། བྱམས་བ་དང་སྣོང་

རྗེ་ཞེས་བརྗོད་ན། དེ་ཚོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལྟ་བུར་མཐོང་སྟེ་ཚོས་ལ་དོ་སྣང་མེད་མཁལ་
ཚོས་དེ་ལ་སྣང་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་འབྲས་བུ་ལ་མི་ཁོ་རང་བྱམས་སྟེང་རྗེས་
སོངས་པའི་མི་ཞིག་ཆགས། དེས་རང་སྦྱིད་པ་ལ་བརྟ་རྒྱུ་མེད་ལ། སྦྱི་ཚོགས་ནང་
ལ་འདར་མན་ཐོགས་མེད་པ། གང་སྟར་མདའ་དགུགས་སུ་དགུགས་བྱེད་མཁལ་གྱི་མི་
ཞིག་ཆགས་པའི་ཅ་བ་རྒྱུ་ཅ་བྱམས་སྟེང་རྗེའི་ཚོར་སྣང་གིས་སོངས་པའི་གནས་
ཚུལ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་རེད།

དཔེར་ན་ཨ་མི་རི་ཀའི་ལུང་པ་ལ་བཞག་ན། ཉ་ལས་པའི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་
ཕྱིན་པའི་ལུང་པ་རེད། སྦྱི་ཚོགས་ནང་ལ་རང་དབང་དང་མང་གཙོ་ཟེར་བ་དངོས་
གནས་ཉ་ལས་པ་ཡོད་ནའང་མ་རབས་ཀྱི་བསམ་སྟོན་དང་། རང་གཅེས་འཛིན་ཁོ་ན་
མ་གཉོགས་མེད་པའི་སྦྱི་ཚོགས་ཤིག་ཆགས་པ་ཡིན་ན་དེའི་ནང་སྤྱི་གཤམ་གྱི་ཁྲིམས་
ཟེར་བ་ཉ་ཅང་ཁག་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། སྤྱི་གཤམ་གྱི་ཁྲིམས་ཟེར་བ་དེ་སྦྱེ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་
བསམ་སྟོན་ནང་ནས་རང་ཁྲིམས་རང་སྣང་དགོས་པ་ལས། སོ་སོའི་བསམ་སྟོན་ནང་
ནས་ཡ་རབས་སྦྱོད་བཟང་གི་བསམ་སྟོན་ཚུལ་གཞི་ལ་བཞག་པའི་སྤྱི་གཤམ་གྱི་ཁྲིམས་ལྟར་བ་
ཞིག་མ་བྱུང་ན་སྤྱི་ལོགས་ནས་སྐོར་སྣང་བས་ཉུག་པར་མེ་མདའ་འབྱེད་ནས་སྤྱི་གཤམ་
ཁྲིམས་སྣང་དགོས་བྱུང་ན་ཁག་པོ་རེད། དངོས་གནས་རུས་པ་ཐོན་པའི་སྤྱི་གཤམ་གྱི་
ལྟར་པའི་སྦྱི་ཚོགས་ཤིག་ཡོང་བ་ལ་བསམ་སྟོན་ནང་ནས་དུལ་ཞིང་ཡ་རབས་སྦྱོད་
བཟང་ལ་དངོས་གནས་སོ་སོའི་སྤྱི་གཤམ་གཞིན་ཅ་ཆེར་འཛིན་པའི་སྦྱི་ཚོགས་ཤིག་བྱུང་
བ་ཡིན་ན་སྤྱི་གཤམ་གྱི་ཁྲིམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོང་གི་རེད། མི་གསོད་ཁྲིམས་སྦྱོར་ཡོང་གི་
མ་རེད།

དེང་སང་ཨ་རི་དང་། ཡུ་ཤོ་བ་དེ་ཚོའི་ནང་ལ་དབེར་ན་སྤྱ་གྲུ་ལོ་རྒྱུད་དེ་འབྲས་མེ་
མདའ་བརྒྱབ་ནས་སྤྱ་གྲུ་གསོད་དེས་གཏོང་བ་དེ་འབྲ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། འིན་ཏུ་
ཐབས་སྤྱད་པ་རེད། དེ་ལྟར་ན་མི་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ལ་དེས་བར་དུ་ཡ་རབས་སྦྱོད་
བཟང་དགོས་པར་ཤུ་རྒྱལ་ས་རྒྱག་དགོས། ཡིན་ནའང་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྲིས་ཚོས་བྱེད་དགོས་པེད་ཅེས་བརྗོད་སྲབ་ཀྱི་མ་རེད།

ཕྱིན་ཆད་ཚོས་དགོ་ཚོ་ཡིན་ནའང་རེད། དགོ་རྒན་མི་རེ་འོ་རེ་ཡིན་ནའང་རྒྱང་
འདོན་བ་ཞིག་བསྐྱབས་ཏེ་སྤྱ་གྲུས་ཁ་འདོན་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གཉིས་འདོན་ཤེས་བ་
དེས་ཚོས་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་སྦྱོ་ཚང་བའི་དོས་འཛིན་བྱས་ན་ནོར་འབྲུལ་རེད། སྤྱ་
གྲུས་འདོན་བ་སྦྱོར་ཤེས་རྒྱང་མ་ཤེས་རྒྱང་མིའི་གཤེས་ཀ་ལ་མན་སེམས་ཡོད་
མཁན་ཞིག་དང་། ལྷག་བསམ་ཡོད་པ་ཞིག་བཟོ་སྲབ་ན་འགྲིགས་པ་རེད། འདོན་བ་
ཤེས་དགོས་པ་མ་རེད། འདོན་བ་མང་པོ་འདོན་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་བསམ་སྦྱོ་མ་རྒྱངས་
ཁོག་བརྒྱག་བྱས་ན་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད།

ད་དུང་གཞུང་ཆེན་སློབ་མཁན་དེ་ཚོའི་གས་གྲིས་གཞུང་གི་ཅ་བ་སློ་འཛིན་བྱེད་
རྒྱ་ནི་གནས་ཚུལ་ཁག་ཁག་རེད། གཞུང་གི་ཅ་བ་སློ་འཛིན་བྱས་ཏེ་འགོ་སློད་ཤེས་
ཀྱི་མེད་ཀྱང་ག་ལེ་ག་ལེར་གཞུང་སྤངས་པའི་མཚན་ས་སྤར་སློ་འཛིན་བྱས་པའི་ཅ་
ཚོག་དེས་བྲན་གསོ་གཏོང་རྒྱུར་ཉ་ཅང་མན་སོགས་ཡོད། དེ་ནི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་
ཡིན། དེ་མིན་ཚོས་སྦྱོད་འདོན་ཁ་ཁུལ་སློ་འཛིན་བྱས་པ་དེ་ཚོ་མན་སོགས་དེ་ཅམ་
ཞིག་ཡིན། དེམ་པས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་། དེག་གཞུང་གི་སློབ་གསོ་སྦྱོད་མཁན་ཚོས་
བསམ་ཚུལ་འདིའི་དམིགས་ལྷུལ་དང་། དམིགས་ལྷུལ་དེ་འབྲུབ་ཐབས་ཚང་མའི་

སེམས་ལ་གསལ་པོ་དེས་དགོས་སྐྱེ་གནད་འགག་ཆགས་ཀྱི་འདུག །

༡༥༥ བོད་མིའི་བྱང་ཚུངས་དང་། གཅེས་ནོར་ཉམས་གྲུང་།

དེ་ནས་ང་ཚོའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་
ཡོང་བའི་རྒྱུན་འཛིན་གྲེད་རྒྱུའི་འགན་གཙོ་པོ་ཞིག་ཁྱིམ་ཚང་ནང་ལ་སླེབས་ཀྱི་མེད་
དམ་བསམ་གྱི་འདུག ། དཔེར་ན། ཁྱིམ་ཚང་བཟང་པོའི་ནང་གི་སྤྱ་གྲུ་དེས་སྐྱད་ཆ་
ཤོད་དུས་ཀྱང་ཡ་རབས་པོ་དང་། ལྷན་ཞབས་གྲེད་སྤངས་དེ་ཚོའི་གྲས་རང་བཞིན་
ཀྱིས་སྤྱ་གྲུ་དེའི་གཤེས་ཀ་ལ་འཇགས་པ་དང་། ཡང་སྤྱ་གྲུ་རྒྱུད་རྒྱུད་སྐབས་ནས་ལྷ་
གསོ་ཁང་གི་ཁྱིམ་ཚང་ཚོའི་ནང་ལ་སླེབས། ཁྱིམ་ཚང་གིས་པ་མ་ཚོས་ཀྱང་ཡ་
རབས་གྲེད་སྤངས་དེ་ཚོའི་གྲས་ལ་དོ་སྣང་མེད་བའོ། གང་སྤྱད་ཡང་སྤྱ་གྲུ་ཚོས་
སྐྱད་ཆ་ཤོད་སྤངས་ཡག་པོ་མི་ཤེས་པ་འདི་གས་སྤྱ་གྲུ་ལ་ཁག་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱུད་
རྒྱུད་སྐབས་སྤྱ་ཡ་རབས་དང་། ཞི་དུམ་གྱི་མིག་དཔེ་བལྟ་ས་མེད་པ་དང་། བསམ་
ཚོའི་ནང་ལ་ཚིག་གིས་དོ་སློང་མཁན་མེད་པ། བཟང་པོའི་གོ་མས་གཤེས་འཇགས་
པའི་གོ་སྐབས་མ་རྒྱུད་སྤངས། དེ་རྗེས་སློབ་བླའི་ནང་དང་། སློབ་བླ་ཚོན་པའི་སྐབས་
སྤྱ་ཡང་། ཀུན་སློང་ཡག་པོ་མ་ཤེས་པ་སྤྱ་གྲུ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་འདུག །

དེར་སང་འཇོན་གྱི་སྤྱིང་འདིའི་སྐང་ལ་ཡོངས་གྲགས་བཤད་རྒྱུན་ལ། སྤྱ་གྲུ་རྒྱུད་
དུས་པ་མའི་བྱམས་སྤོང་སྤོང་མཁན་གྱི་སྤྱ་གྲུ་དེ་ག་རེ་བྱས་ནའང་ཡ་རབས་པ་དང་།
སྤོང་བ་ཡག་པ། རང་ཉིད་སྤྱ་གྲུ་རྒྱུད་རྒྱུད་སྐབས་པ་མས་བྱམས་བཅེས་བསྐྱུངས་
པའི་ཚོར་བ་ཤུགས་ཚེན་པོ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་མི་གཞན་ལ་ཡང་བྱམས་བཅེས་གྲེད་

ཤེས་མཁན་ཞིག་དང། སྤྱ་གྲུ་རྩུང་རྩུང་སྐབས་ས་ས་དང་ཁ་བྲལ་བའམ། ཡང་ན་ས་
 ཤི་ཅམ་གྱི་ལྷོ་ཆས་སྤྲད་པ་མ་གཏོགས་བྲམས་བཅེའི་སྤྲོང་འཁྱུར་གནས་ཚུལ་ས་
 ལྷོང་བའི་སྤྱ་གྲུ་འདི་ཚོའི་གྲས་རིམ་པས་རིམ་པས་བསམ་སློབ་ཡང་འཁྱུག་བསྟན་པ་ལྟ་
 བྲ། ལུས་པོ་ཡང་འཚར་ལོངས་ཡོང་དཀའ་བ། ལྷག་དོན་སྤྱ་གྲུ་འདི་ཚོའི་གྲས་རིམ་
 པས་མི་ཚན་ཆགས་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་མི་ཚེ་གཞི་ནས་འགོ་རྒྱུགས་པའི་སྐབས་
 སྤྱ་རང་ཉིང་བྲམས་བཅེའི་ཚོར་བ་ས་སྤྲོང་བའི་དབང་གིས་གཞན་ལ་བྲམས་བཅེ་
 ཟེར་བ་དེ་བསྟན་མ་ཤེས་པ། མི་ཞིག་ལྷག་ནའང་ལམ་སང་དེར་དོགས་པ་བྱེད་
 དགོས་པ་འདྲ་པོ། མ་དགའ་བ་བྱེད་དགོས་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ། མི་ནང་ཆགས་ཤིག་
 ལྷག་ན་ཡང་ཁ་གཏང་གཅོག་སའི་རྣམ་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཤར་བ་མ་གཏོགས་དེ་ལ་ཡིད་
 ཚེས་མི་བྱེད་མཁན། བྲམས་བཅེའི་ཚོར་སྤྲང་གི་འོག་ནས་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་འཚོ་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་མ་ཤེས་མཁན་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་འདུག །

དེར་སང་འཇམ་བུ་གྲིང་གི་རུབ་ཕྱོགས་ཚན་རིག་པ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ལ་བརྟུག་
 དབྱེད་བྱེད་མཁན་མི་མང་པོས་དེ་འདྲ་ཟེར་གྱི་འདུག་པས་ཁྱིམ་ཚང་ནང་ནས་ཡ་
 རབས་སྤྲོད་བཟང་དང། ཞི་དུལ་བག་ཡོད་སློབ་རྒྱ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་འདུག །
 གཏན་འཇགས་སློབ་གྲྭ་ལས་ཀྱང་ཉིན་མའི་སློབ་གྲྭ་དེ་ཚོའི་གྲས་ཆགས་ཚུད་ཡག་པོ་
 ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན། སྤྱ་དགོང་སོ་སོའི་ཁྱིམ་ཚང་ནང་ལ་ས་མ་ཚོ་དང། བང་མི་ཚན་
 པ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་བསྟན་ནས་བྲམས་བཅེའི་ཚོར་བ་དང། ཡ་རབས་བཟང་སྤྲོད་
 སོགས་པོད་པའི་གོམས་གཤིས་ཆ་ཚང་འཇགས་པ་ཞིག་བྱས། ཉིན་མའི་རིང་སློབ་
 གྲྭའི་ནང་ལ་སློབ་སྤྲོང་ཆ་ཚང་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དགེ་མཚན་ཞིག་

པལ་ཚེར་ཡོད་འདུག ། །

སྤྱ་གྲུ་རྒྱུར་རྒྱུར་སྐབས་ཁྲིམ་ཚང་པ་མ་ཚོ་དང་ཁ་བལ་ཉེ་སློབ་གྲུ་འགྲིམས་པའི་
དུས་སྤྱ་དགེ་ཚུན་ཚོས་པ་མའི་ཚབ་བྱས་ཉེ་སྤྱ་གྲུ་ལ་སློབ་སྦྱོར་སྦྱོར་བ་དང་ཚབས་
ཅིག་སྤྱ་གྲུའི་མི་ཚེའི་འགན་འཁུར་དེ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་དགེ་ཚུན་ཚོས་མེན་
དགོས་ཤིང་། དགེ་ཚུན་ཚོས་འཛིན་གྲུའི་ནང་ལ་སྤྱ་གྲུར་སློབ་སྦྱོར་སྦྱོར་བའི་སྐབས་
སྤྱ་དགེ་ཚུན་རང་གི་དོས་ནས་སྤྱ་གྲུར་ནམ་འགྲུར་སྟོན་སྟངས། སྐད་ཆ་བཤད་སྟངས།
འཛིན་གྲུ་ཡང་ཚོགས་ཡོད་དུས་སྤྱ་གྲུར་དང་པོ་འཚམས་འདྲི་བྱེད་སྟངས། འཛིན་གྲུ་
གོས་ཉེ་ཁ་བྱེས་ནས་འགོ་དུས་སྤྱ་གྲུར་ནམ་འགྲུར་སྟོན་སྟངས་འདི་ཚོའི་གས་ཤིན་ཏུ་
གལ་ཚེན་པོ་མིན་ནམ་བསམ་གྱི་འདུག །

དགེ་ཚུན་གདོང་ནས་གདམ་མོ་བགད་རྒྱ་མེད་མཁམ། ཉམ་པར་རྒྱུར་ལངས་པའི་
གདོང་ཞིག་བསྟན། སྤྱ་གྲུར་སེམས་འཁུར་གང་ཡང་མེད་མཁམ། དེའི་ཐོག་ལ་སློབ་
སྦྱོར་དེ་ཡང་འཇུག་སྟོ་ཚང་བ་ཞིག་མ་སྤྱད་པ་ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་ཐབས་སྤྱུག་རེད། དེར་
བརྟེན། དགེ་ཚུན་ཚོས་འཛིན་གྲུའི་ནང་ལ་སྤྱ་གྲུར་ལ་རབས་དང་བྱམས་བརྟེ་ཐེར་བ་
དེ་ཁ་ནས་དོ་སྦྱོར་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སོ་སོའི་གཤིས་ཀའི་ནམ་འགྲུར་སྟོན་སྟངས་
གྱི་ཐོག་ནས་སྤྱ་གྲུའི་བསམ་སྟོའི་ནང་ལ་འཇགས་སྤུབ་པ་ཞིག་དང་དོ་སྦྱོར་སྤུབ་པ་
གཅིག་བྱས། ཁྲིམ་ཚང་ནང་དུ་སྟོན་སྐབས་པ་མ་དང་གཉེན་འགྲུལ་ཚོས་ཀྱང་ཡ་
རབས་བྱམས་བརྟེ་ཚོར་བ་རྒྱུན་དུ་བསམ་སྟོའི་ནང་ལ་འཇགས་སྤུབ་པ་ཞིག་བྱས་
པ་ཡིན་ན། ང་ཚོའི་མ་འོངས་པའི་མི་རབས་འདི་དངོས་གནས་མོད་པའི་མཚན་ཉིད་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་ཡོད་སྤུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཞིག་མ་སྤྱད་ན་

ཁག་པོ་རེད།

དེང་སང་ཐོད་ནས་གསར་དུ་རྒྱ་གར་ལ་ཡོང་མཁན་སྤྱི་ཡོངས་རྣམས་དངོས་གནས་རང་སྤྱུག་འཚལ་ལོས་པ་རེད། དག་པོའི་ཚེ་གྲིའི་ཁ་ལོག་ལ་གདོང་ལེན་བྱས་ནས་སྡོད་མཁན། དངོས་གནས་བྱང་གནས་ཀྱི་ཏུ་ལས་པ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་རེ་བྱུང་རེ་བྱུང་གི་བྱ་སྡོད་བར་ལམ་ང་ཚོ་ཚང་མས་མཐོང་གསལ་དེ་རེད། སྡོད་བྱུང་བྱུང་། མན་བྱ་ཞིག་མ་འགྲིག་ན་ལམ་སང་གྲིའི་མགོ་ལ་ལག་པ་འཚང་མཁན་དེ་འདྲ་བྱུང་། བར་ལམ་འདས་པའི་ལོ་གསུམ་བཞི་ཞིག་གི་ནང་ལ་རྒྱ་རམ་ས་ལར་མི་གཅིག་བསད་པ་རེད། རྗེ་མི་ལའང་གཅིག་བསད་པ་རེད་ཟེར་བ། སྤྱིར་སློབ་གྲྭར་རྒྱག་རེས་བརྒྱབ་པ་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་རེད། དེ་ཚོའི་གསུམ་པོད་པའི་གཤེས་ཀ་སྤྲུག་ཏུ་སྤྲུག་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པའི་རྟགས་མཚན་གསལ་པོ་རེད།

དེ་བཞིན་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་དགེ་ཆེན་དེ་འདྲ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བོད་པའི་སྤྱ་གུ་ཚོའི་མི་ཐོག་བརྗེ་འགྲོ་དུས་གཤེས་ཀ་སྤྲུག་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འདུག་ཅེས་དེ་འདྲ་ང་ལ་བརྗོད་མཁན་བྱུང་། འདི་ཚོའི་གསུམ་དཔེ་མ་སྤིད་པའི་ཇ་བྲག་གི་གནས་ཚུལ་དང་། འགན་ལྡིད་པའི་གནས་ཚུལ་རེད། ད་ལྟ་བར་དུ་ང་རང་ཚོས་བོད་པའི་རིག་གཞུང་ཡག་པོ་ཡོད། བོད་པའི་གཤེས་ཀ་ཡག་པོ་ཡོད་ཅེས་ང་ཚོས་སློབས་པ་བྱས་ནས་ཤོད་སྤུབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་མི་གྲུང་ཁན་གྱིས་སོ་སོར་མེད་བར་ཡོད་ཅེས་ལབ་པ་དེ་འདྲ་མིན། བོད་པའི་གཤེས་ཀ་ཡག་པོ་འདུག ། བོད་པའི་གཤེས་ཀ་དེ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་ཅེས་མི་གཞན་དག་གིས་ང་ཚོར་ཚུར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ད་ལྟ་བར་དུ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་རེད། ད་ལྟ་བར་དུ་བོད་པའི་གཤེས་ཀ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་འདི་ང་ཚོའི་ཁྱད་

དངོས་གནས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་གསོག་པའི་བྱ་བ་ཡིན། འདིག་རྟེན་གྱི་ཐོག་ནས་
བཤད་པ་ཡིན་ནའང་མི་རིགས་ཤིག་སྐྱོབ་པའི་དུས་ཚོད་ལ་སྐྱེ་བས་ཡོད། འཇོམ་བྱ་
སྒྲིབ་འདིའི་སྐྱེད་ལ་མ་འོངས་བར་ཕན་ཐོགས་བྱེད་ཐུབ་པའི་རིག་གཞུང་སྤྱད་སྐྱོབ་
བྱེད་རྒྱུའི་གནས་ཚུལ་རེད། འབྲེལ་དུ་ཡིན་ན་ཡང་བོད་ལུང་བ་བཅོན་ཐོས་བྱེད་
ལ་ཁབ་གྱི་རྒྱ་མི་ལ་ཁ་གཏད་གཙོག་དགོས་ཡོད་པ་རེད།

ཐད་བོད་མིའི་བྱ་སྐྱོད་དང་། རྒྱ་རིགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར།

དེ་ཡང་ནམ་དཔྱོད་ལྡན་པ་དང་། བྱམས་བརྩེའི་བསམ་བཤམ་བརྒྱལ་བའི་ཐོག་
ནས་རྒྱ་མིར་ཁ་གཏད་གཙོག་དགོས་པ་མ་གཏོགས་ཤེས་ཡོན་མེད་ན་རྒྱ་མིར་ཁ་
གཏད་གཙོག་མི་ཐུབ། མེས་མེ་གསོད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། མེ་རྒྱུས་གསོད་དགོས་པ་
རེད། དགེ་དེ་བཞིན་དུ་ཕ་རོལ་མོའི་རོལ་ནས་ང་རང་ཚོ་ལ་བསམ་གཞག་དང་།
གཞོན་སེམས། ལྷག་དོག་དང་། འདོད་རུང་དེ་འདྲས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱེད་སྤེལ་ཏེ་རྩེའི་
སྐྱེད་ལ་རྒྱུར་བཅོན་དབང་མནར་གཙོད་གཏོང་གི་ཡོད་ན་ཡང་། རང་ཚོའི་སྤྱོད་ཀས་ནས་
ནམ་དཔྱོད་ལྡན་པ། བྱམས་བརྩེ། ལྷག་བསམ། ཕན་སེམས། བཟོད་བསྐྱེད་ལྡན་པ་
བཅས་ཀྱི་སྐོར་ནས་རྒྱ་མི་ལ་ཁ་གཏད་གཙོག་དགོས། རྒྱ་མིའི་ནང་ནས་རང་ཚོ་བོད་པ་
ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་ལ་ཁབ་རེ་མང་རེ་མང་དུ་འབེལ་བཞིན་ཡོད།

དཔེར་ན། རྐྱེད་རང་ཚོས་གཅིག་བྱས་ན་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ལས་ཆེ། ཉེ་ཆར་ཕྱང་
ཏད་ལྷལ་ནས་རྒྱ་མི་ཤེས་ཡོན་ཅན་དང་། དེ་གནང་བཞིན་གྱི་བཟོ་བཤེ་འདྲ་ཡང་
ཡོད་པ་རེད། མི་ལྷ་བརྒྱུར་བཞིའི་ས་ཡིག་བརྒྱབ་ནས་རྒྱ་ནག་དཔུས་གཞུང་གི་རྒྱལ་

ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚོགས་ཚེན་གྱི་ཚོགས་གཙོ་རྒྱུ་མི་ཡི་གོ་ཞིག་ཁ་
 སང་རྒྱ་རྩེ་ལ་སྤྲད་འདུག། ཡི་གོ་དེའི་ནང་ལ་དོན་ཚན་བཅུ་དགུ་ཡོད་པ་དང་།
 དོན་ཚན་༡༥པ་དེ་རྒྱ་ནག་གི་ས་ཁུལ་ཁག་ལ་ཡོད་པའི་ཡངས་ཉུང་མི་རིགས་ཁག་
 ལ་རང་སྤྱོད་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཡང་བོད་ནང་ལ་
 ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་གྱི་རང་སྤྱོད་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་དགོས་གྱི་
 རེད། དེའི་དོན་དག་ལ་རྒྱ་ལའི་སྐྱ་མ་ལ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱ་དེ་གལ་ཚེན་པོ་
 རེད་ཅེས་རྒྱ་ནག་ནང་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཟེར་བའམ། གང་ལྟར་རང་དབང་
 མང་གཙོའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་མཁན་གྱི་ཚོགས་པ་གཅིག་གིས་ཡི་གོ་དེ་འབྲ་བྲིས་
 འདུག།

ང་ཚོས་རྒྱ་མི་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དགྲ་དགྲ་ནག་ལ་བརྩིས། བན་སེམས་དང་
 སྤྱིང་རྗེའི་བསམ་བ་ཉིལ་འབྲུ་ཅམ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་འཐབ་ཚོད་བྱས་པ་ཡིན་ན་
 གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་ཡོང་གི་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག། ང་ཚོས་རྒྱ་མི་ལ་ཡང་
 རྒྱོགས་པོའི་འདུ་ཤེས་བཞག་མ་འོངས་པར་རྒྱ་མི་ལ་ང་ཚོས་པན་ཐོགས་བྱེད་བསམ་
 པའི་ཀུན་སྤོང་གི་ཐོག་ནས་འཐབ་ཚོད་བྱས་ན་ཚུར་ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་ཤེས་ཤིང་
 ཞིག་སྤེལ་པའི་ཡོང་བ་མིའི་ཚོས་ཉིད་རེད། མི་སྤྲུག་པ་ཁ་ཤས་ནི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་
 ཡིན་པ་ལས། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་མི་ལ་པར་ཡག་པོ་བྱས་ན་པལ་མོ་ཆེས་ཚུར་ཡག་པོ་
 བྱེད་གྱི་རེད།

ང་རང་ཚོའི་ངོས་ནས་ད་ལྟ་བར་དུ་རྒྱ་མི་ལ་ཁ་གཏད་གཙོག་སྤངས་དེ་དེ་འབྲ་
 ཞིག་གི་འོག་ནས་ཁ་གཏད་གཙོག་གི་ཡོད་དུས་ད་ལྟ་རྒྱ་མིའི་ངོས་ནས་ང་ཚོར་དོ་

སྤང་བྱེད་མཁལ་རྗེ་མང་རྗེ་མང་དང་། ཤ་ཚེ་ཡོད་མཁལ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ང་
 ཚོས་རྒྱ་མི་ལ་ཁ་གཏད་གཅོག་སྤངས་དེ་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པ། ཤེས་ཡོན་ལྷག་བསམ་
 ཚང་མ་རྒྱུད་དུ་འགྲེལ་བའི་སྐོར་ས་ཁ་གཏད་གཅོག་དགོས། སྤྱི་སྤྱེད། སྤྱོད་ས་གང་
 ལས་བལྟས་བ་ཡིན་ན་ཡང་། ང་རང་ཚོའི་སྤོབ་སྤོང་སྤོད་སྤངས་དེ་ཚོ་ཚོས་དང་
 འཛིག་ཉེན་གང་གི་ཚ་ནས་བྱེད་རང་ཚོ་གོ་སྐྱབས་ཤིན་ཏུ་ཅ་ཆེའི་སྤང་ལ་སྤེབས་
 བལྟད་ཡོད། གོ་སྐྱབས་ཡག་པོ་དེ་དངོས་གནས་ཡང་རྒྱས་ཀྱི་རུས་པ་ཐོན་པའམ།
 ཉམས་ཆག་ཏུ་གཏོང་། དེ་སོ་སོའི་ལག་བར་ཡོད་པ་རེད། ཤེས་སོང་ངམ། ཚང་མས་
 ཏུང་ཐག་བྱེད་དགོས། བཟ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ལུགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་བཀའ་སྤོབ་
 ལྷལ། །

གོལ་ནས་རང་དབང་འཛོལ་ན་བདེ་སྲིད་ཡིན་པར་བརྟེན། ང་ཚོས་རང་དབང་འཛོལ་
སྲུའི་དམིགས་ལྷལ་བཟུང་ནས་དེའི་ཆེད་དུ་ཐབས་ཤེས་རིམ་བཤག་འདྲ་ཡིན་ཀྱང་
བེད་སྲོད་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱེད་སྐབས་མ་སྲུན་རྒྱུན་མ་འཛོལ་ས་པ་དང་།
དཀའ་ངལ་མང་པོ་འཕྲད་ཀྱང་ངལ་བ་དང་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

ལྷིང་རང་ཚོ་དང་པོ་ཡོང་སྐབས་དཀའ་ངལ་ཉན་ཉན་ཡོང་གི་རེད། འོན་ཀྱང་
རང་དབང་བསྐྱལ་སྲུའི་དོན་ལ་དཀའ་ངལ་གང་འཕྲད་གཤོང་ལེན་དང་། བཟོད་བསྐྱེད་
ཐོག་ནས་བོད་སྲི་པའི་དོན་ལ་ཞབས་འདེགས་བསྐྱལ་སྲུབ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་བསམ་པའི་
བསམ་སློབ་འཁུར་ནས་ཚུར་ཡོང་དགོས་ཀྱི་རེད། དེ་མིན་སྲིད་པོ་གཏོང་སྲུའི་དོན་ལ་
རྒྱ་གར་ལ་འགྲོ་བསམ་ན་དང་པོ་ནས་བསམ་སློབ་ཞོར་བ་རེད་ལ། དངོས་ཡོད་རྒྱ་གར་
ས་ཐོག་ཏུ་འབྱོར་སྐབས་དང་པོ་ཡོང་སྐབས་ཀྱི་བསམ་པ་ལྟར་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་
ནས་སློབ་པ་དང་། མ་བདེ་བ་ཡོང་ངེས་ཡིན། དེ་མིན་བོད་ནས་ཡོང་སྐབས་དཀའ་
ངལ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། བོད་རང་དབང་བསྐྱལ་སྲུའི་དོན་ལ་རྒྱ་མིའི་བཅན་དབང་
འོག་ཏུ་སྲོད་མ་དགོས་པའི་ཆེད་དཀའ་ངལ་གང་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་རྒྱག་བསམ་པའི་
སེམས་ཐག་བཅད་ནས་ཡོང་ན་དངོས་གནས་བསམ་སློབ་གཏོང་སྐབས་དེ་ཡང་དག་པ་
རེད། དེ་གཞིར་བཟུང་གིས་འདིར་འབྱོར་རྗེས་དཀའ་ངལ་ཉན་ཉན་ཡོང་ངེས་ཡིན་
ནའང་། དཀའ་ངལ་རྣམས་བཟོད་བསྐྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། གཤོང་ལེན་བྱེད་ཐུབ་པ་
ཞིག་ཡོང་གི་རེད།

ཁོ་ལྟེན་ལྟེན་གྱི་དམ་བཅའ་དང་། དཀའ་ལྷན་བཟོད་བསྟན།

ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ཕྱི་ཟླ་༩ པའུ་མ་བཟུང་བོད་མི་སྣོད་སྲག་མང་པོ་རྒྱ་གར་ས་ཐོག་
 ཏུ་བཅའ་བྱོལ་དུ་འབྱོར་ཞིང་། མི་ས་མ་དེ་ཞེས་རྒྱ་གར་ཨ་མམ་ཁུལ་དུ་འབྱོར་ནས་
 བོད་མི་སྣོད་སྲག་མང་པོ་ཞིག་ཚ་བ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོའི་དཀའ་ངལ་དཀྱིལ་དུ་གནས་
 རྒྱུ་དེ་བྱས་པ་རེད། དེ་ནས་ལོ་ངོ་དེམ་བསྟུན་གྱིས་ད་ལྟ་འདྲིར་ཡོད་པའི་དགོ་ཀན་དང་
 ཀན་པ་ནམས་ཀྱི་ངོས་ནས་སོ་སོའི་མི་ཆེད་ལོ་རྒྱུས་ལོད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་
 ཡོད། དེ་ནས་དེགས་གཅིག་གིས་ས་བབ་བསེལ་ས་ཞིག་བྱང་ན་སྐྱུ་སྟེ། འབྲས་
 རྒྱུངས་ཁུལ་དུ་ལམ་བཟོར་འགོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་གི་མ་ཅལ་ནང་ཁུལ་
 བསེལ་སངས་ལམ་བཟོ་སོགས་བྱས་ཏེ་ང་ཚོ་བོད་པ་མི་ཐོག་ཀན་པ་ཚོས་དཀའ་ལས་
 ཉ་ལས་ས་ཞིག་བརྒྱབ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཚང་མས་མ་འོངས་པར་རྒྱ་མིར་ཁ་གཏད་
 གཅོག་རྒྱུའི་དམིགས་ལུལ་དང་། དེའི་དམ་བཅའ་སེམས་ལ་བཀོད་དེ་འབྲས་སེལ་
 དཀའ་ངལ་འབྲས་ཀྱང་སྤྲུགས་རྒྱུར་རིང་པོའི་ཆ་ནས་ང་ཚོར་ལས་འགན་ཞིག་
 བབསྐྱབ་རྒྱ་ཡོད་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་ཟླ་བ་དང་། ལོ་སྟེལ་ཏེ་དཀའ་ངལ་བྱུང་བས་
 གྱིས་ཐོད་མི་བཅའ་བྱོལ་བའི་གོང་དུ་འདྲི་འབྲ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད།

དེ་ནས་གཞིས་ཆགས་བྱེད་པའི་སྐབས་སྤྱིང་ལས་སྐྱ་པོ་བྱུང་མེད། མའེ་སོར་
 གཞིས་ཆགས་གྱིས་མཚོན་པའི་གཞིས་ཆགས་གཡས་གཡོན་དེ་ནམས་ཐོག་མར་
 རགས་ཚབ་གཅོད་འབྲེག་གཅོད་སེལ་གྱི་ལས་ཀ་ནས་བཟུང་མཐའ་མར་ཞིང་ཁ་
 བཏབ་སྟེ་འབྲུ་དེགས་བསྐྱ་ལེན་བྱེད་པའི་བར་དུ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོའི་བརྒྱུད་དེམ་
 བང་ལ་ཕྱིན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ལོ་ངོ་༣༥ཅམ་གྱི་རིང་ལ་བོད་མི་བཅའ་བྱོལ་བ་

ནམས་ནས་དཀའ་ངལ་མང་པོ་འབྲུག་བར་གདོང་ལེན་བྱས་པའི་མཐའ་མར། ད་ཆ་
བོད་མི་བཅོན་ཚོལ་བ་སྦྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤའ་བ། འཇམ་སྒྲིང་ནང་བཅོན་ཚོལ་
བ་འབྲུག་འབྲེལ་བའི་འབྲུག་གི་འགྲིག་པ་ལོས་དང་། ཚགས་ཚུད་ལོས་ཤིག་བྱུང་ཡོད།

དེས་ན། བྱེད་རང་ཚོར་ད་ལྟ་འདྲིར་མ་སྐྱུ་རྒྱུན་མ་འཛོམས་པའི་དཀའ་ངལ་
ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དཀའ་ངལ་སྣོད་གཡེངས་བཏང་བས་འགྲིག་གི་མེད་སྟབས། གང་
སྟབས་ཀྱིས་སེལ་སྟབས་བྱེད་དགོས། གཙོ་ཆེ་ལོས་འབྲོད་བཞུག་དང་། ལྟོ་ཆས་དེ་
གཉིས་གཤམ་ཆེ་ལོས་རེད། གཞུགས་པོ་བདེ་ཐང་གི་འོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུར་ད་
ལྟ་བར་དུ་ཚང་མས་རྒྱུར་ཐག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག ། ར་དགའ་བོ་བྱུང་།
ཚང་མར་བསྟགས་བརྗོད་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཡོད། དགེ་ལྡན་གྱི་ཆ་ནས་བོད་
དགའི་དཀའ་ངལ་འབྲུག་ཡོད་པ་དེ་གང་འབྲུག་ན་དགའ་བ་འདུག ། སློབ་ལ་ཐབས་
ཤེས་བྱེད་རྒྱ་གང་ཞིག་ཡོད་མེད་ལ་བལྟ་ཚོག་གི་རེད། གང་ལྟར་སློབ་སྦྱོང་ཚོའི་
ངོས་ནས་རྒྱུར་ཐག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་དགའ་བོ་བྱུང་། སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱ་གཤམ་ཆེན་པོ་
རེད།

གཤམ་བོད་ཐ་དད་དང་། འབྲུ་ཆེས་རྒྱུང་བརྗོད་ས།

དེ་ནས་རིམ་བཤ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་སོ་སོ་སྒྲིང་གཅིག་ལུའི་དོན་ལ་མི་ཆེ་
སྦྱིལ་རྒྱ་གཅིག་ལུ་མ་རེད། བོད་སྦྱི་བའི་དོན་ལ་ལས་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་ར་ཆོའི་
མཛེང་བར་འགྲི་ཡོད། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཚོག་ནས་ར་ཚོར་ལས་འགན་འགྲི་བསྟན་
ཡོད། ར་ཚོ་བོད་ཀྱི་ལུང་བ་ལོ་རྒྱུས་ཚོག་ནས་རྒྱ་ནག་གི་ས་ཆ་བསྐྱོན་མེད་ཅིག་ཡིན་

ན་གནས་རྒྱལ་ཐ་དང་རེད། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་ཅེས་པ་རང་དབང་གི་ལུང་པ་
 རྒྱལ་ཁབ་ཐ་དང་ཅིག་ཡིན་པ་ཏུ་ཅང་གསལ་ལ་བོ་ཡོད། ཡང་རྒྱལ་ཁབ་ཐ་དང་ཡིན་
 བའང་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་སྐྱོ་བོ་ཡིན་ན་གནས་རྒྱལ་ཐ་དང་
 རེད། དེ་ཡང་མ་རེད། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་དང་འབྲེལ་བསྐྱར་གྱི་ཐུབ་པའི་བོད་པའི་
 རིག་གཞུང་དང་། བོད་པའི་རིག་གནས་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་ལ་ཆ་བཞག་ཀྱང་འཛམ་གླིང་
 འདིའི་སྐར་ལ་རྒྱ་ནག་ལའང་ནང་པའི་ཚོས་དང་ཉེ་མཁས་པ་མང་བོ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་།
 དེར་སང་འཛམ་གླིང་ནང་ལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་
 པར་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འཛམ་གླིང་ནང་ལུང་པ་ཚང་མར་བྱུང་
 མེད་ཅེས་ཏུ་ལམ་བཟོད་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད།

དེར་སང་ནང་པའི་ལུང་པར་ཆ་བཞག་ན་བོད་གཅིག་ལྟ་བུ་མིན་པའི་ལུང་པ་མང་
 བོ་ཡོད། ཡིན་ནའང་གཞི་ནས་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྐར་ལ་ནང་ཚོས་ལ་དོ་སྣང་གསར་
 པ་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པས་བརྩམས་པའི་གཞུང་ལ་དེར་སང་དོ་སྣང་
 དང་རིན་ཐང་བརྟེན་གྱི་ཡོད། རྒྱ་མིའི་ནང་དུ་ནང་པའི་མཁས་པ་མང་བོ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་།
 དེར་སང་ནང་ཚོས་སྐོབ་སྐོང་ཐོག་ལ་བོད་ནང་པ་སྤྲོས་དག་ཤོག་སུ་བརྟེན་གྱི་འདུག །
 དེ་འདྲར་བརྟེན་ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ལུང་པ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རང་དབང་རང་བཅོན་
 ཡིན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་གང་ཅིའི་ཆ་ནས་རྒྱ་ནག་ལས་
 རིགས་ཁ་ཤས་ལྟག་པ་མེད་ནའང་ཆད་པ་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་འདྲའི་ང་ཚོ་
 བོད་ཀྱི་ལུང་པ་དེ་རྒྱ་མིས་འབྲུ་ཆེས་རྒྱུང་བོས་ཀྱིས་བཅོན་ཚོས་བྱས་པས་མ་ཚད།
 ད་ཆ་ཏུ་ལམ་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་རྩ་མེད་ལྷུ་མེད་བཟོ་བའི་ལས་

ཀ་གུང་སྤྱི་གཞི་ཡོང་གི་ཡོད་དུས་རྗེས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་འབྲེལ་ལོག་ལ་ང་ཚོར་ལས་
འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་འཁྲི་བསྣང་ཡོད།

ལས་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་ནའང་ང་ཚོས་འགན་འཁུར་བསྐྱབ་སྐྱབ་སྐྱོ་ཡོད་པ་
ཞིག་རེད། ང་ཚོས་བསམ་སློབ་བཏང་ན་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་རང་དབང་རྩོད་ལེན་གྱི་
པའི་ལས་འགན་གྱི་གནས་སྟངས་འདི་འཛམ་གླིང་ཐོག་ལོ་ ༣༥ རིང་ཡར་རྒྱས་སྤྱི་
ཡོད། དེ་སྔ་འཛམ་གླིང་ནང་བོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་མཁན་ཉ་ཅང་ཉུང་ཉུང་རེད།
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༡། ༡༩༥༣། ༡༩༥༤ རང་སྤྱོད་ལས་དུས་བོད་པའི་གནས་ཚུལ་འཛམ་གླིང་
འདིའི་སྐྱང་ལ་བོད་རྒྱ་མིས་བཅོན་ཐོས་བྱས་པ་དང་། བོད་ལུང་པའི་ནང་ལ་རྒྱ་མིས་
འགྲོ་བ་མིའི་ཀུན་སྲོད་ཐོབ་ཐང་བརྟམ་གཤེག་གཏོང་གི་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་
བོད་མིའི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་ཞེས་ཟུར་གསལ་དམིགས་བསལ་ཡོད་པ་རྩ་མེད་
ལྷུ་མེད་བཟོས་དང་བཟོ་བཞིན་པའི་ཐོག་ལ་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་སེམས་
འཁུར་ལེན་མཁན་དེང་སང་ལྷགས་ཆེ་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད།

སྤྱོད་ལས་གཞན་ཞིག་ནས་གྲུང་བཟོ་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ས་སྤྱོད་ལས་གང་
སར་གནས་མི་སྐྱབ་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་འབྲེལ་གནས་ཚུལ་འོག་
ནས་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་ལ་ཉེ་བར་སྤོབས་ཡོད་སྐབས་ང་ཚོས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་
དག་བསྐྱབ་སྐྱབ་སྐྱོ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་ལོ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ནང་ལ་བསྐྱབ་སྐྱབ་པའི་རེ་བ་
ཡོད། དེས་ན་ང་ཚོ་ཚང་མས་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་དང་། བསྐྱབ་ན་འགྲུབ་སྐྱོ་ཡོད་པའི་
བསྐྱབ་བྱའི་ཐོག་ད་ལྟ་བར་དུ་སེམས་ལྷགས་བསྐྱེལ་ཉེ་དུར་ཐག་བྱས་པ་རེད་ལ། ད་
དུང་ཡང་སྤྱིང་ལ་དུས་པ་བཅུག་སྟེ་དུར་ཐག་གྱེད་དགོས།

༨༥ ཁྱིམ་སྐྱིད་ལ་བཞེས་པའི་བྱུང་བ་དང་། བཟང་སྦྱོང་གི་ཉམས་ལེན།

འདིར་ཁྱེད་རང་ཚོའི་ཀུན་སྦྱོང་ཡག་པོ་འདུག་ཟེད། སྐྱིད་ལམ་ཀུན་སྦྱོང་ནི་
 ཡག་པོ་དགོས་པ་རེད། འགྲིགས་འདུག་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། བར་ལམ་བོད་ནས་
 གསར་འཕྲོར་ཡོང་མཁུ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་དངོས་གནས་ལྷག་བསམ་བསྐྱབས་
 འོས་སུ་གྱུར་བ་ལ་སྤྲུག་རེད། བོད་དུ་སོ་སོའི་ལུང་བར་རྒྱ་མིའི་བཅན་དབང་འོག་ལ་
 དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་སྤངས་པ་དང་། སོ་སོའི་ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་གི་ནང་ལ་པ་མ་སྤུན་
 མཆེད་རྒྱ་མིའི་ལག་འོག་ལ་འདས་གྲོངས་མ་སོང་བ་ཉ་ལམ་མེད་པ་རེད། འདི་པ་མ་
 རྒྱ་མིའི་བཅོན་ཁང་དུ་ཤི་སོང་བེད་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་མནར་གཅོད་འོག་ཏུ་རྒྱ་ཡོད་
 ཟེར་བ། མནར་གཅོད་ཀྱི་འོག་ནས་གཅོང་ནད་ཕོག་སྟེ་བསྐྱད་ཡོད་ཟེར་བ་སོགས་
 མང་ཆེ་བར་ཤོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་སྤྲུག་རེད། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ནས་ཡོང་
 བར་བརྟེན། ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མར་སྦྱོན་འཕྲོར་བོད་པ་ཚོའི་ངོས་ནས་སྟེ་ལེན་མ་སྤུན་
 འཕྲུར་གང་ཞིག་གྲེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ངེས་པར་དུ་གྲེད་དགོས།

མོད་ཀྱི་དོན་གྱི་བདག་པོ་བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་རེད་ཅེས་
 ངས་སུ་སྤྱི་བར་གསུམ་དུ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ལ། དོན་དངོས་ལའང་དེ་རང་རེད། ལུང་བ་
 གང་དུ་ཡིན་ཀྱང་མང་བ་དེ་གཙོ་ཆེ་བ་རེད། རང་ཚོའི་མོད་མི་ས་ཡ་དུག་བོད་ནང་དུ་
 ཡོད། བོད་མི་བཅན་སྤོལ་བ་འདུམ་གཅིག་ཅུ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོ་དོན་
 གྱི་བདག་པོའི་ཚབ་ལྷ་བྱ་ཆགས་ཡོད། ཡང་དེ་ལྷང་གི་གྲེད་སྤངས་ལ་ཁག་མི་
 འདུག ། རྒྱ་མིའི་བཅོན་འོག་ཏུ་སྦྱོ་སྤང་སྤང་ཞིག་ཆགས་པ་དང་། གཉིས་ནས་ཡ་
 རབས་སྦྱོང་བཟང་གི་མིག་སྟོན་རིམ་བས་ཉམས་ཉེ་མ་རབས་ཁྲམ་པ་གྲེད་པའི་མིག་

སྐྱོས་རན་པ་རྒྱ་མིའི་འོག་ནས་སྐྱོང་བརྟེན་ཐེབས་ནས་འདི་སྐོག་ས་སྤྱོད་བས་ན་
 རྒྱལ་ལེས་ཤོར་ན་ལམ་སེང་གི་མགོར་ལག་པ་འཆང་སྟེ་མི་གསོད་ཐམ་ཆ་འགོ་བ་དེ་
 འདྲ་བར་ལམ་བྱུང་བ་རེད། འཇམ་བྱ་སྤྱིང་འདིའི་སྐྱང་ལ་བོད་མི་རིགས་ཞེས་བརྗོད་
 རྒྱལ་ས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡ་རབས་སྐྱོད་བཟང་དང་། གཞུང་བཟང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་
 ཅེས་ནས་རྒྱ་ལོད་གི་ཡོད་ལ། སྤྱི་ཡོངས་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་ཡོད་ཐག་ཚོད་རེད། དེ་
 འདྲ་ཞིག་གི་གནས་ཚུལ་འོག་ཡ་བོད་པ་ནང་ཆགས་རྒྱལ་ལེས་ཤོར་ནས་མི་གསོད་
 གི་འདུག་ཅེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། བོད་པས་འཇུག་པ་རྒྱལ་གི་འདུག་ཟེར་དུས་ཉ་ལས་
 བའི་རོ་ཆ་པོ་དང་། འཇམ་བྱ་སྤྱིང་འདིའི་སྐྱང་ལ་བོད་པའི་གནས་ལུགས་གཞན་ལ་
 འགྲེལ་བཤད་རི་ལྟར་བྱེད་དགོས་སམ་སྤུལ་སྟེ་མཚམས་རེར་ང་རང་ཡང་རོ་གཞོང་
 དགོས་པ་ཆགས་ཡོང་གི་འདུག ། རྗེད་རང་ཚོ་འདི་གར་ཡོད་བ་དེ་འདྲའི་སྐྱོད་ལམ་
 མེད་པ། ཡ་རབས་ཀྱང་སྐྱོད་དང་སྤྱིག་འཇུགས་ཡག་པོ་འཇུར་ཉེ་ཡག་པོ་འདུག་
 ཅེས་ད་ལྟ་ལས་བརྗོད་མས་ནང་ཤོད་གི་ཡོད་སྤྱོད་ལ་རོས་རང་ཉ་ཅང་དགའ་པོ་
 བྱུང་།

བོད་སྤྱི་པའི་མཚན་མཐོང་ལར་རྒྱའི་རོས་ནས་བཤད་ནའང་། ཡ་རབས་སྐྱོད་
 བཟང་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ལ། མི་གཅིག་གི་ཆ་ནས་བཤད་ཀྱང་མི་ཆེ་དོན་དང་ལྡན་པ་
 དང་། མི་ཆེ་བཟང་པོ་ཡོང་བར་ཡ་རབས་སྐྱོད་བཟང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཚོས་གི་
 བསྐྱབ་བྱ་གཙོ་པོ་ཡ་རབས་སྐྱོད་བཟང་བྱེད་རྒྱ་དེ་རེད། བར་ཚོས་གི་མི་དགེ་བཅུ་
 སྐོང་གི་སྤྱིང་བསྐྱས་བཤད་ན་ཡ་རབས་སྐྱོད་བཟང་གི་འགོ་སྤྱངས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་།
 མི་དགེ་བཅུ་སྐོང་ལག་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ཡ་རབས་སྐྱོད་བཟང་ཆགས་

ཡོད། ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་ཟེར་བ་དེ་ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་སྲིད་ལུགས་གང་གི་ཐོག་
ནས་ཡིན་ཀྱང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ད་ལྟ་ཁྲིད་ཚོས་འདི་གར་རྩལ་ཐག་གེད་ཀྱི་འདུག་
ཅེས་གོ་ཐོས་བྱུང་སྐབས་ང་ཉ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། ད་དུང་ཡང་རྩུག་རྩུ་མི་འགོ་བའི་
རྩལ་ཐག་གེད་དགོས།

མ་སྲུན་རྒྱུན་མ་འདོམས་པའི་དཀའ་ངལ་གང་ཡོད་ལ་ཁྲིད་ཚོས་གནས་ས་ཐོག་
རྩུ་ཡོད་པའི་དགེ་ལས་ཚོས་ཁུར་ཆེན་པོ་ལྷེངས་ནས་ཡག་པོ་བྱས་འདུག་པས་
བལྟགས་བརྗོད་ཡོད། ཁྲིད་ཚོས་གསོག་སྐྱར་ནང་གི་སྲུ་བྱ་ཚོར་ལྟོག་གེད་བ་དང་
ཆབས་ཅིག་སོ་སོ་ཡིན་ཀྱང་གཞིས་ཆགས་ཁག་ནས་ཡིན་ནའང་རེད། རང་ཉིད་སྲོད་
སའི་ས་གནས་ནས་ཁ་བྲལ་ཉེ་འདི་གར་ལྷ་བ་དང་ལོ་སྤྱེལ་ཉེ་དཀའ་ངལ་དང་ལེན་
བྱས་པར་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཡོད། ད་ལྟ་བར་དུ་རྩལ་ཐག་བྱས་པར་འིན་རྩུ་དགའ་པོ་
བྱུང་། ལུགས་རྗེ་ཆེ་ཟེར་རྒྱ་ཡིན། ད་དུང་ཡིན་ཀྱང་བསྐྱབ་སྐབ་ཚོད་ཀྱིས་མ་སྲུན་
རྒྱུན་གང་ཡོད་ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་དམ་དོན་གེད་ཀྱི་རེད། བཟ་འིས་བདེ་ལེགས།
རྗེས་ལ་སྐྱབ་གི་རེད། ང་ཚོ་འབྲིས་དེར་ཐག་ཉེ་པོ་རེད། ཚང་མ་སློབ་བདེ་པོ་གྱིས།
སེམས་སྦྱིད་པོ་གྱིས། རྩལ་ཐག་གྱིས་ཨང་། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྦྱུལ། །།

༡༡། ལྷི་ལོ་༡༧༧༧༣༣༡༠ཚེས་༡༡ཉིན་ལོད་རྒྱལ་ཁྲིམ་མེ་དབྱེ་བརྒྱུ་ས་
ནས་ལོ་མོ་བཞི་བཞེད་བཞི་དུས་ཚེན་སྐབས་རྒྱལ་བཞི་བཀའ་མོན།

གཤམ་བྱས་ཀྱི་འབྲུག་འབྲས་དང་། འབྲས་ལོད་ཀྱི་ཉེན་ཁ

དེ་རིང་འདི་རང་རང་ཚོ་མོད་སྤྱལ་ཁྲིམ་མེ་ལོ་སྤྱལ་རྒྱ་མོ་བཞི་ཕྱིན་པའི་དུས་
བྱམ་ཐོག་ལ་རང་ཚོ་མི་སྣ་མང་པོ་ཞིག་འཛོམས་ཡོད་པ་རེད། མང་པོ་ཞུ་རྒྱ་གར་
ཡང་མི་འདུག ། དུས་བྱམ་ལོ་སྤྱལ་རེ་བཞིན་ཚོགས་དུས་སྐད་ཆ་རྙིང་པ་སྤྱད་སྟོང་
རྒྱག་གིན་བསྟན་ན་དགོས་པ་མི་འདུག ། བྱེད་རང་ཚོ་ཡང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་དུ་ཚིག་
རོགས་རེད། ང་ལ་ཡང་ཕྱེས་བ་སྐབས་ལོད། རོན་དམ་སྟེང་ལོག་ཞིག་འདུག་ཅེ་ན།
ང་རང་ཚོ་བཅོམ་བྱོལ་ཆགས་ནས་ལོད་དུས་འདིའི་རིང་ལ་གཙོ་ཆེ་ལོས་ཤེས་ཡོན་གྱི་
ལས་རིམ་ནང་ལ་བྱུང་འབྲས་ཡག་ཐག་ཚོད་ཐོན་ཡོད། དེ་མིན་གྱི་ཕྱོགས་གང་ཅིའི་
ལས་རིགས་རྣམས་ཀྱང་བཅོམ་བྱོལ་བའི་གནས་སྟངས་འདིའི་འོག་ནས་ཡག་ཐག་
ཚོད་རེད།

མདོ་རོན་སྟེང་ལོ་ཁ་ནས་འབྲེལ་བའདད་མང་པོ་རྒྱག་མི་དགོས་པར་དངོས་ཡོད་
གནས་རྒྱལ་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྐང་ལ་བཅོམ་བྱོལ་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ལོད་
མི་བཅོམ་བྱོལ་བ་ཆགས་རྒྱུ་ལོས་དང་། བྱ་འབྲིགས་ལོས་ཤིག་ཆགས་ཡོད།
རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་ཚོས་རོགས་རམ་སྤྱད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུ་ཐོས་ལ་མ་བཟང་

བར་ནད་ཐོག་སྐྱེན་འཁེལ་གྱི་ཐོག་ནས་གྲུབ་འབྲས་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོད་སྟབས་
 རོགས་རམ་གྱི་མཁའ་རྣམས་ཀྱང་བོད་མི་བཙུན་གྱིས་བར་རོགས་གྲུས་པ་འདི་
 འོར་མི་འདུག ། ཡག་པོ་བྱུང་འདུག་ཅེས་ཚང་མས་དགའ་པོ་གྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད།
 བོད་མི་བཙུན་གྱིས་བ་ཆགས་ནས་ལོ་མང་པོ་དེ་ཅམ་ཕྱིན་ཀྱང་། ད་དུང་བོད་པའི་
 ཐོག་ལ་རོགས་གྱེད་མཁའ་སྤྲུལ་མ་སྲུང་ནས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། ད་ལྟ་ཕན་
 ཚད་ལ་ར་རང་ཚོ་གཞི་ཅ་ལྟ་བུ་ཡག་ཐག་ཚོད་ཚུགས་ནས་ཡོད་པ་འདི་དག་ལྟུག་ཏུ་
 མི་འགོ་བ་དང་། ལྟོད་ཡངས་མ་ཤོར་བ་གྱེད་རྒྱ་འདི་ར་རང་ཚོའི་མཐིང་པའི་སྐང་ལ་
 འཁྲི་ཡོད།

ད་ལྟ་ཕན་ཚད་ལ་འཇུགས་སྐྱེན་གྲུས་ནས་གཞི་ཅ་ཨང་གི་དང་པོ་ཡོད་པ་རེད་
 དེ་ལྟོད་ཡངས་ཕྱིན་ན་འཇུས་ཤོར་འགོ་རྒྱ་ཉན་ཉན་ཡོང་གི་རེད། འཇུས་ཤོར་རིགས་
 ཁ་ཤས་འཇུས་ཤོར་ཕྱིན་པའི་རྟགས་མཚན་ལྟ་བུ་ལམ་སང་གསལ་པོ་མཐོང་སྟེ་
 ལམ་སང་བསྐྱར་བཙོས་གཏོང་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟོན་དེ་སེལ་ཐབས་ཀྱི་བསམ་སྟོན་ཉན་
 ཉན་འཁོར་ཡོང་གི་རེད། དཔེར་ན། དེ་རིང་གཟུགས་པོའི་འཇོན་བསྟེན་འཇུས་ཤོར་
 ཕྱིན་ཉེ་སང་ཉིན་མགོ་ན་བ་ལྟ་བུ་མ་བདེ་བ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཞིག་ཡོང་སྐབས་
 ལམ་སང་སྐྱེན་ཟ་རྒྱ་དང་། ཐབས་ཤེས་གྱེད་རྒྱ་བསམ་སྟོན་འཁོར་གྱི་རེད་ལ། ཐབས་
 ཤེས་གྱེད་ཀྱི་རེད། ལས་ཀའི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལྟོད་ཡངས་དང་། འཇུས་ཤོར་
 ཕྱིན་པའི་སྐབས་དེར་ལམ་སང་མ་མཐོང་བར་དེ་ནས་ལྷོ་བ་མང་པོ་ཕྱིན། ལོ་གཅིག་
 གཉིས་ཕྱིན་པའི་མཚམས་ལ་གཞི་ནས་འཇུས་ཤོར་ཕྱིན་པའི་རྟགས་མཐོང་ཡོང་
 དུས་དེའི་རིང་ལ་དུས་ཚོད་མང་པོ་འཇོན་བསྟེན་གྱིན། གོ་སྐབས་མང་པོ་འཇོན་བསྟེན་

འགྲོ་རྒྱུ་ཉེན་ཁ་ཉན་ཉན་འདུག །

ལྷན་དོན་དང་རང་ཚོ་འཕེལ་ཡོན་གྱི་ཐོག་ལ་འཕུས་ཤོར་བྱིན་ན་དེའི་དུས་ལུག་
དེའི་རིང་ལ་སློབ་སྦྱོང་གྲེང་མཁན་གྱི་སྤྱི་ལུ་བརྒྱ་མཉམ་སྦྲེང་མཉམ་གཤིས་མི་ཚེའི་མདུན་
ལམ་ལ་སན་གཞོན་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ད་བར་གྲུབ་འབྲས་ཡོད་པ་
འདི་དག་ལ་ང་ཚོ་སློབ་སྦྱོང་གྲེང་ལོས་པ་ཞིག་དང་། གཞི་རྩ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་
ཡོད། ད་དུང་ང་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་མེད་ལ། ང་ཚོས་གྲེང་སྤྱི་བསམ་པའི་ཡིད་ཆེས་
བརྟན་པོའི་ཐོག་ནས་སྦྱོང་ཡངས་མ་སོང་བར་གཟབ་གཟབ་གྲེང་རྒྱ་དེ་དང་རང་ཚོའི་
ལས་རིགས་གང་གི་ཐོག་ལ་འདྲ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་མེད། ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་
གཤེས་ཀ་ལ་ཇ་དྲག་ཡོད་ན་དངོས་གནས་དང་གནས་ཀྱི་ལུས་པ་བཏོན་ཏེ་ཆགས་
ཚུད་པོ་གྲེང་སྤྱི་བསམ་ཞིག་དང་། ཡང་ཇ་དྲག་རང་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སྦྱོང་
ཡངས་བྱིན། སྤྱི་ས་བར་ས་གྲེང་རྒྱུ་ཉེན་ཁ་ཉན་ཉན་འདུག ། ང་རང་ཚོས་གཟབ་
གཟབ་གྲེང་དགོས།

ཁ། ཇ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་དང་། བོད་དོན་གྱི་རེ་བ།

དེ་ནས་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ། ང་རང་ཚོ་ཚང་མ་ཆབ་སྲིད་གྱི་ཐོག་ནས་
བཅོན་ཚུལ་བ་ཆགས་ཤིང་། སྤྱི་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ནས་བཅོན་ཚུལ་བ་
ཆགས་པ་ལས། ང་རང་ཚོའི་ལུང་བ་ནང་ལ་སྤྱི་ལུ་དང་། བད་ཡམས་བྱུང་ནས་བཅོན་
ཚུལ་བ་ཆགས་པ་མིན། དེར་བརྟེན་ང་རང་ཚོ་ཚང་མར་རང་བཞིན་གྱིས་བསམ་སྦྱོར་
ནང་ལ་ལས་འགན་ཞིག་སྤེལ་སྡོལ་ཡོད། ཡང་སློབ་སྦྱོང་གི་བར་དུ་བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་

རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་ཐོད་རང་དབང་ནམ་ཞིག་ལོན་ཡོང་བསམ་སྟེ་ཉིན་མཚན་མ་
 འཁྲོལ་བར་བསྐྱད་ཡོད་པས། ང་རང་ཚོ་ཚང་མས་ཐོད་སྲི་པའི་ལས་འགན་ཞིག་
 མཐིང་པའི་སྐྱེད་ལ་ཡོད་པ་འདི་དུས་ནམ་ཡང་བཟེད་རྒྱ་མེད། སྲོགས་གཅིག་ནས་
 ཐོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ནི་ངོ་ཚོག་རང་ཐོད་ཡུལ་རྒྱ་ཡུལ་ལ་འགྱུར་རྒྱའི་གནས་
 ཚུལ་ཇོ་བོ་ཡོད་པ་དང་། ཁོར་ཡུག་ཉམས་ཆག་གིན་དུ་ཆེན་པོ་ཞིག་འགྲོ་གི་ཡོད།
 དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་ཇོ་བོ་ཡོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཡང་སྲི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོད་པའི་
 གནས་ཚུལ་དེ་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེ་ང་ཚོའི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་རྗེ་གསལ་རྗེ་གསལ་
 དུ་ཕྱིན་ཏེ་ཐོད་པ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་རྗེ་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད།

རྒྱ་ནག་ནང་གི་འགྱུར་བ་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་སྲིའི་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་
 ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གི་འོག་ནས་དངོས་གནས་བྱང་གནས་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་ལ་
 ཉེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་སྲོགས་གཅིག་ནས་ང་རང་ཚོ་ཐོད་སྲི་པའི་དོན་དག་
 དེ་སྲོགས་གང་ས་ནས་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། སྲོགས་གཞན་ནས་ཇོ་བོ་ཡོད་པའི་
 གནས་ཚུལ་ཡོད་པ་རྒྱ་མཚན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཚོ་ཚང་མར་ཐོད་སྲི་
 པའི་དོན་དག་ཐད་འགན་འཁུར་ཡོད་པ་དང་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ལས་ཀ་
 གང་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ལས་རིགས་དེ་ཐོད་སྲི་པའི་དོན་དག་དང་འབྲེལ་བ་
 ཡོད་པ་ཡིན་སྐབས་ཚང་མས་ང་རང་ཚོ་སྲི་པའི་ལས་འགན་དང་དམིགས་ཡུལ་དེ་
 བསྐྱབ་རྒྱའི་ཐོག་ལ་རང་རང་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ལས་རིགས་གང་ཞིག་
 ཡིན་ནའང་དེ་ཆོགས་ཚུད་པོ་ཞིག་དང་། དེ་བརྒྱད་ནས་ཐོད་སྲི་པའི་དོན་དག་བསྐྱབ་
 སུབ་རྒྱུར་ཚང་མས་དུར་ཐག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག །

དེ་རིང་འདིར་བོད་ནས་ཚུར་གསར་འབྱོར་གྱི་བྱ་སྤྲུག་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།
ང་ཚོ་འདིར་རྒྱ་གར་ནང་བཅོན་པོ་ལ་ཡོད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་དང་བོད་ཁྲིམ་ཡས་
མས་གྱིས་མཚོན་པའི་ཚང་མར་གང་ཅིའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་སོགས་དཀའ་ངལ་མང་པོ་
ཡོད་ན་ཡང་། ད་ལྟ་མན་ཚད་ལོ་མང་དེའི་རིང་ལ་བོད་ནས་ཡོང་མཁན་ཚོར་སློབ་
སྦྱོང་ཆེད་སྤྱོད་གས་གང་ས་ནས་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབས་ཡོད་ལ། ད་ལྟ་ཁྱེད་རང་ཚོ་
བོད་ནས་ཡོང་མཁན་རྣམས་ཀྱང་ཚུར་ཡོང་བའི་དམིགས་ཡུལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་
མ་འོངས་པ་ལ་བོད་བརྟན་སྲིད་གྱི་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབས་སྤུས་པའི་ཆེད་དུ་ཡོང་དོན་
གཞིར་བཟུང་འདིར་སློབ་སྦྱོང་གྲེད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་བཙོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་དང་།
ཚང་མས་རུས་པ་བཏོན་ནས་སློབ་སྦྱོང་གི་ཐོག་ལ་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཉ་ཅང་
ཡག་པོ་རེད། རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཡོད། ཚང་མས་ད་དུང་ཡིན་ནའང་ཉུར་ཐག་གྲེད་
རོགས་ཟེར་རྒྱ་ཡིན།

གཤམ་གྱི་བསམ་དང་། ཤེས་ཡོན། བཟང་རྒྱུད།

དེ་ནས་དོན་ཚན་གཅིག་ལ། ང་རང་ཚོ་ཚང་མས་དུས་རྒྱུན་སྐྱོན་ནས་ལ་རབས་
སྦྱོང་བཟང་གྲེད་རྒྱ་དེ་ཤིག་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སྤྱོད་གས་གཅིག་ནས་མི་ལ་ཤེས་
ཡོན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ལ། སྤྱོད་གས་གཞན་ནས་སྤྲུག་བསམ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
སྤྲུག་བསམ་དང་ཤེས་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་མ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་མེད་ཅེས་ང་ཚོས་ཉུག་བར་
ཤོད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ང་རང་ཚོས་བསམ་སློབ་ཞིག་ཐོངས་དང་། སྦྱིར་བཏང་ཤེས་
ཡོན་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་སྤངས་ལ་མཚོན་ན། ཤེས་ཡོན་གྱི་རིགས་འདྲ་མིན་དེ་ཚོའི་གས་

འཛམ་བུ་སྤྱིར་གི་ཡར་ཐོན་ལུལ་ཁག་དང་། རྒྱ་གར་ནང་ལ་ཡང་ང་ཚོས་མིག་དཔེ་
བལྟ་ས་མང་པོ་ཡོད། དེ་ཚོར་མིག་དཔེ་བལྟས་ཉེ་ང་རང་ཚོས་མ་ཐུན་རྒྱུན་དང་
ཉམས་སྲོང་གསོག་བཞིན་བའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་ཁོང་ཚོའི་རྗེས་ཐུབ་པ་ཞིག་
བྱེད་རྒྱུ་རེད། ལྷག་བསམ་གྱི་ཐོག་ལ་མིག་དཔེ་བལྟ་ས་ཉུ་ལམ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
འདུག།

དཔེར་ན་འཛམ་བུ་སྤྱིར་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་སྤྱིན་བའི་ལུང་པ་ཡོ་རོབ་
ནང་དང་། ཨ་མི་རི་ཀ་སོགས་དེ་ཚོའི་ལུང་པ་མང་པོའི་ནང་ལ་ཤེས་ཡོན་ཉུ་ལས་བ་
ཞིག་ཡོད། ལག་རྩལ་དང་འཕུལ་ཆས་གྱི་རིག་གནས་ཐོག་ལའང་ཉམས་བཞིག་ཡོད།
འོན་ཀྱང་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་གཞན་པན་གྱི་ལྷག་བསམ་དང་། ལྷག་བསམ་དེས་བྱངས་
བའི་ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་གིས་མ་འདང་བའི་དཀའ་ངལ་དེ་འཛམ་བུ་སྤྱིར་ཡར་རྒྱས་
སྤྱིན་པ་དེ་དག་ནང་ལ་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེ་རྗེ་གསལ་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། ཨ་རི་དང་། ཡོ་
རོབ་ཁུལ་གྱི་སློབ་གྲྭ་ཆེ་ཁག་སོགས་སུ་སྐབས་རེ་སྐད་ཆ་ཤོད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོང་
བའི་སྐབས་ལ་ངས་དེ་སློར་གསལ་བཤད་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ལའང་ཉུ་
ལས་བའི་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་གི་ཡོད་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ངས་གང་
ཞིག་མཐོང་གི་འདུག་ཅེ་ན། ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ལ་དོ་ལྷན་བྱས་པ་ལྟར་རྩ་བ་ལྷག་
བསམ་བཟང་པོ་ཡོང་ཐབས་ལ་དོ་ལྷན་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ལྡང་གི་མི་འདུག་ཅེས་ངས་ཤོད་
གྱི་ཡོད། མི་མང་པོས་དེ་ལ་མོས་མཐུན་བྱེད་གྱི་འདུག།

དེ་དང་ལྷོད་ཉམས་དམས་དང་། རྩི་ཚོགས་ཀྱི་དགའ་རྟོག

སྤྱིར་བཏང་འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྐང་ལ་སློབ་བྱ་ཁག་གིས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ལ་
 ལོ་ལྷུང་གྲེད་པའི་ཆེད་དུ་སློབ་བྱ་ཆེ་ཆུང་མང་པོ་གསལ་བཞུགས་ཀྱིས་ཡོད་ལ། ལྷག་
 བསམ་ཡོང་ཐབས་དེ་ཡི་ཤུའི་དགོན་པ་ཁག་དང་། ཚོས་སྡེ་ཁག་གིས་འགན་འཁུར་
 ལུ་བུ་དང་པོ་ཆགས་སྐངས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་པ་མིན་ནམ། ཅུ་བའི་ལྷག་བསམ་གྱི་
 ཐོག་ལ་འགན་འཁུར་གྲེད་མཁན་ཟུར་གསལ་ཞིག་ཡོད་སྐབས་སློབ་བྱ་ཁག་གི་ནང་
 དུ་སློབ་སློང་སློང་རྒྱ་ཁོ་ནའི་ལས་འགན་འཁུར་ནས་དུས་ཚོད་ག་ལེར་ཡར་རྒྱས་
 གྱིན་པའི་སྐབས་ལ་སྤྱིར་བཏང་རྩི་ཚོགས་ནང་ལ་ཚོས་ལ་དོ་སྣང་དང་། དེར་དོ་སྣང་
 གྲེད་རྒྱ་རེ་ཉུང་དུ་གྱིན། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ནས་དགོན་པ་ཁག་ཚོས་སྤྱི་
 ཚོགས་ཀྱི་ནང་ལ་ཡར་བསམ་སློང་བཟང་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་རུས་ཤུགས་ཐོན་མ་ཐུབ།
 དེའི་འབྲས་བུར་མཐའ་མ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པའི་མི་མང་པོ་ཡོང་གི་
 ཡོད་པ་དང་། ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེ་ཤེས་ཡོན་རེ་བཟང་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་ཀྱང་། ལྷག་བསམ་
 ཀྱིས་མ་འདྲར་བའི་དབང་གིས་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པ་དེ་དག་གྱིན་ཅི་ལོག་དུ་བེད་སློང་
 གྲེད་མཁན་མང་པོ་ཐོན་གྱི་ཡོད།

དཔེར་ན་ཆབ་སྲིད་པའི་ནང་དང་། དཔལ་འབྱོར་ཡོངས་སློང་གི་ལས་ཀ་གྲེད་
 མཁན་ནང་། གཞུང་གི་ལས་གྲེད་པའི་ནང་། ཚོས་པའི་ནང་། མདོར་ན་མཚོ་དམན་
 གང་སར་རྒྱ་དངོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བརྒྱན་དང་། ཁྲམ་པ་ཁྲམ་ནག་གཡོ་སྐྱ་
 ཉམས་ཤིང་གྲེད་མཁན་འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྐང་ལ་རི་ཅམ་མི་འདུག་གམ། དེ་ནམས་
 གང་ཞིག་གིས་ལན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཤེས་ཡོན་གྱི་ལན་པ་མིན། ཤེས་ཡོན་ཡོད་

སྣངས་རྩལ་འོད་ལྷན་གྱི་ཡོད་ལ། མགོ་སྐོར་གཏོང་ཤེས་གྱི་ཡོད། གཡོ་རྩལ་ཡང་
འཇམ་ཤེས་གྱི་ཡོད། ཤེས་ཡོན་མེད་མཁའ་སྐྱབས་པ་གཅིག་གིས་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་
ལྷན། མི་ལ་མགོ་སྐོར་གཏོང་ཤེས་གྱི་མ་རེད། ཤེས་ཡོན་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ཚུལ་
མིན་དེ་དག་བྱེད་ཤེས་པ་རེད།

གང་ལྟར་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་ནང་ལ་དཀའ་ངལ་ཟེར་བ་འདི་སྲུ་ཡིན་ནའང་མི་
འདོད་པ་ཞིག་རེད། དེ་སེལ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ཚོས་ཁས་ལེན་མིན་ཇི་ལྟར་ཡང་།
མདོར་ན་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་དང་བདེན་གྱི་འཚོ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་གྲུང་
ན་དངོས་གནས་མི་ལ་བདེ་སྤྱིད་ཡོང་གི་རེད། མི་ཚང་མ་སེམས་བག་ལེབས་པོ་ཞིག་
ཡོང་གི་རེད། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་ཨ་ཅང་ཅང་སྟེ། ཚེ་འདི་ཡི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་མི་བཟང་པོ་
ཞིག་དང་། ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་དེ་དགོས་གཤམ་ཆེན་པོ་འདུག་གཤམ། དེང་སང་གི་
འཛམ་གྲུ་གླིང་ཡང་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་ལུང་པའི་ནང་ལ་ཁྲིམས་འགའ་དང་། མི་གསོད་
རེས་གཏོང་བ་དེ་ཚོའི་གྲས་ཇི་དྲག་འདུག་ཅེས་སྐྱོན་མང་པོ་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད།
སྐྱོན་རྣམས་སེལ་ཐབས་ལ་ལུང་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྐོར་སྲུང་དམག་ཉེན་རྒྱོད་པ་
མང་དུ་གཏོང་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྲིམས་འགའ་གྱི་ཐོག་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁའ་
མང་དུ་གཏོང་བ། ལྷན་པེ་ནག་ཅན་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་མང་དུ་གཏོང་བ་སོགས་བྱེད་
གྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེས་མན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད།

ཅ ། ཐོད་མིའི་བྱེད་ཚོར་དང་། གཞན་པའི་བྱེད་ཚོར་གཞན

མིའི་ནང་གི་སེམས་མ་དུལ་ན་སྤྱི་ནས་དམ་པོས་དམ་བཅོངས་ཇི་ཅམ་བྱས་

།ཀྱང་གང་ལ་གང་འཚམ་མན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། རན་སྐྱོད་ཡོངས་རྫོགས་འགོག་ཐུབ་པ་
 ཏ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། ཚུལ་མིན་གྱེད་མཁན་དེ་དག་ཏ་ཅང་སྐྱུང་གྱུང་འཛམས་པོ་དང་།
 ཐབས་ཤེས་ཆ་ཚང་གྱེད་ཐུབ་གྱི་ཡོད་སྐབས་ཁག་པོ་རེད། དེ་ལྟར་ན་འཛམ་བུ་གླིང་
 ཟྱི་ལ་ཡ་རབས་སྐྱོད་བཟང་གི་ཐོག་ལ་མིག་དཔེ་བལྟ་ས་ཏ་ལམ་མི་འདུག ། སར་
 མིག་དཔེ་བལྟ་རྒྱུའི་ཚབ་ལ་ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་གནས་སྐྱེད་ས་ལ་ཁོང་ཚོས་ཚུར་
 མིག་དཔེ་ལྟ་ལུས་ལྟ་བུ་ཏ་ལམ་ཆགས་གྱི་ཡོད། འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྐང་ལ་མི་
 གངས་དྲུང་སྐྱུང་ལྡེ་བཅུ་ང་བདུན་ཅམ་ཡོད་པའི་ནང་ལ་བོད་པ་ཉུང་ཤས་ཡིན་ཀྱང་།
 ཡ་རབས་སྐྱོད་བཟང་གི་ཐད་ལ་ཚུར་མིས་སློན་ལུལ་དང་། ཚུར་བསྐྱོད་བལྟས་
 གྱེད་ལུལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་སྐབས། འདི་ང་རང་ཚོའི་བྱུང་ལོར་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། རང་
 གི་ལག་པར་ཡོད་པའི་བྱུང་ལོར་དེ་རང་གིས་ངོ་ཤེས་པ་གྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག །
 མི་ཁ་ཤས་གྱིས་ང་ཚོ་རྗེས་ལུས་རེད། ཟྱི་རྒྱལ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་ལུང་པ་ཚོ་ཤིན་ཏུ་
 ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པ་རེད་བསམ་པའི་ཐོག་ནས། འགྲོ་སྐྱངས་ཟ་སྐྱངས་ཚུན་ཆད་ཟྱི་ལ་
 དཔེ་བལྟ་མཁན་ཡོང་གི་འདུག ། དེ་ལོར་འཁྲུལ་རེད།

ང་རང་ཚོ་བོད་པ་རང་ཉིད་གྱི་སོ་སོའི་ལུང་པའི་གནས་སྐྱེད་ས་ལ་གཞིགས་པའི་
 གོམས་གཤེས་ཡོད་ལ། གོམས་གཤེས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ང་རང་ཚོ་ལ་ཡ་རབས་
 སྐྱོད་བཟང་གི་བསམ་པ་དང་སྐྱོར་བ་ཡོད་པ་འདི་འཛམ་བུ་གླིང་གི་མི་ཚོས་ཚུར་
 སྐྱོན་ལུལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པར་བརྟེན་སོ་སོའི་པ་མེས་བརྒྱུད་ནས་གོམས་གཤེས་
 ལུ་འཛགས་ནས་ཡོད་པའི་བཟང་པོའི་སྐྱོགས་འདི་དག་བཟང་པོ་ཡིན་པ་ངོ་ཤེས་པའི་
 ཐོག་ནས་བདག་པོ་རྒྱལ་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག ། ཡ་རབས་སྐྱོད་བཟང་ཟེར་བའི་

སྤྱི་ལོ་མི་སོ་སོ་ནང་བཞེན་མི་གཞན་དག་གྲང་བདེ་སྤྱི་ལོ་ལོན་གྱི་ལོན་པ་དང་། བདེ་
 སྤྱི་ལོ་བསྐྱུ་བ་པའི་ཐོབ་ཐང་ལོན་པ། སྤྱི་ལོ་བསྐྱུ་ལ་མི་ལོན་པ་དང་སྤྱི་ལོ་བསྐྱུ་བ་སྐྱུ་ལ་སྤོང་
 པའི་ཐོབ་ཐང་ལོན་པ་ཤེས་པ་བྱས་ནས་དེའི་ཐོག་ནས་གང་སྐྱབ་གྱིས་རང་ཉིད་ལས་
 མི་གཞན་གལ་ཆེ་བར་བརྩེས་ཏེ་མི་གཞན་དག་གི་ཞབས་འདེགས་བསྐྱུ་བ་དགོས།
 གཞན་པར་བསྐྱུ་བ་རྒྱ་ཁག་སོ་ཡིན་ནའང་རང་ཉིད་སྤྱི་ལོ་བསྐྱུ་ལ་མི་ལོན་པ་དང་། བདེ་
 བ་ལོན་པའི་བསམ་སྒོལ་དཔེ་རྒྱངས་ཏེ་མི་གཞན་དག་ལ་གཞོན་པ་སྐྱེལ་བ་དང་།
 མི་ལ་མགོ་སྐོར་གཏོང་བ། མི་ལ་སེམས་གནག་བྱེད་པ་དེ་རིགས་ནམ་ཡང་བྱེད་མི་
 ཅུང་།

ཆ ། བྱམས་བརྩེ་འཇམ་ལེན་དང་། སྤྱི་ཚོ་གས་ཀྱི་དགོས་མཁོ།

དཔེར་ན། རང་ཉིད་ལ་མི་གཞན་ཞིག་གིས་རྩོད་སེམས་གནག་བྱས་པ་དང་།
 མགོ་སྐོར་བཏང་ན་རང་ཉིད་མ་སྤྱི་ལོ་བ་རི་ཅོམ་ལོང་བ་དེའི་ཉམས་སྤོང་དཔེ་ལ་
 རྒྱངས་ནས་མི་གཞན་དག་མི་བྲག་ཞན་དང་། དབྱུང་སྤྱི་ལོ་ལོན་ཏན་ལོང་མེད་སྤྱི་ཞིག་
 ཡིན་ཡང་ཁྱེད་པ་དང་གཞོན་པ་གཏན་ནས་བྱེད་མི་ཅུང་། དེའི་ཚ་བ་བྱམས་བརྩེར་
 སྤྱི་ལོ་ལོན། མི་གཞན་དག་སྤྱི་ལོ་བསྐྱུ་ལ་ལས་བྲལ་ན་བསམ་པའི་སྤྱིར་བརྩེ་བ་དང་།
 བདེ་བ་དང་སྤྱི་ལོ་བསྐྱུ་ལ་པའི་བྱམས་པ་གཉིས་དེ་ཚ་བ་ཡིན། དེ་སྤྱི་ལོ་བྱམས་བརྩེ་
 གཉིས་སོ་དེ་ཚོས་སྤོགས་ནས་གལ་ཆེན་སོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་སྤྱི་ལོ་བའི་ཐབས་ལམ་
 མང་སོ་ཞིག་བཤད་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་གི་མིའི་རང་གཤེས་ལ་ཚོས་ལོན་མེད་རི་ལྟར་
 ཡང་། རང་ཉིད་ལ་བྱམས་པ་བྱེད་མཁན་ཞིག་བྱུང་ན་དགའ་སོ་ལོང་བ་དང་། རང་ཉིད་

ཀྲང་མི་ལ་བྱམས་པོ་བྱས་ན་ལམ་སང་གོགས་པོ་གསར་པ་ཞིག་ཡོང་བ་འདི་དག་ནི་
མིའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བྱམས་པ་ཅེ་ཡོད་པ་བྱུང་ན་མི་
གཉིས་སློ་གཅིག་སེམས་གཅིག་གི་སློ་མ་ཐུན་ཆགས་ཡོང་ངེས་ཡིན། གོགས་པོ་སློ་
མ་ཐུན་བྱུང་ན་སློ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སློ་རོགས་དང་། དགའ་པོ་བྱུང་སྐབས་འབྲེལ་
རོགས་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡོང་ངེས་ཡིན་པས་ཡག་པོ་ཡོད།

སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ལ་མི་དང་མི་འབྲེལ་བ་མི་བྱ་མཐུ་མེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ།
གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དོགས་པ་བྱས་ནས་ཁོས་ང་ལ་སེམས་གནབ་གང་ཞིག་བྱས་
ཡོང་། ཁོས་ང་ལ་གཞོན་པ་གང་ཞིག་བསྐྱུལ་ཡོང་བསམས་ནས་སྡོད་དགོས་པ་བྱུང་
ན་སྤྱིད་པོ་གང་ཡང་མེད། ང་རང་ཚོ་མིའི་རང་གཤེས་ལ་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་
གཅིག་ལ་སློ་དཀར་སེམས་དཀར་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་སྡོད་རྒྱ་བྱུང་སྤྱིད་པོ་ཡོད།
དཔེར་ན་སློ་ཆས་སློ་པོ་ཞིག་བཟས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་ཀྲང་པན་ཚུན་སློ་དཀར་སེམས་
དཀར་ཞིག་ཡོད་ན་དེའི་ཉིན་མོ་སྤྱིད་པོ་ཡོད་ལ། སློ་ཆས་ཉ་ཅང་གྲུས་དང་།
མ་ཐུན་སྤེན་འཛོམས་པོ་ཡོད་ཀྲང་བསམ་སློའི་ནང་ལ་པན་ཚུན་དོགས་ཐོན་བྱེད་
དགོས་པ་དང་། བསམ་སློའི་ནང་ལ་དོགས་པ་རྣམ་ཉོག་གི་རྩ་འཛིངས་ནས་བསྐྱད་ན་
སྤྱིད་པོ་གང་ཡང་མེད། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་རང་ཚོས་ཤེས་གསལ་ཡིན།

ཚོས་ཁས་ལེན་མིན་ཇི་ལྟར་ཡང་མི་པན་ཚུན་བྱམས་པ་ཅེའི་འཚོ་བའི་འོག་ནས་
པན་ཚུན་དངོས་གནས་སློ་དཀར་སེམས་དཀར་བྱས་ཉེ་སྡོད་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་
རང་ཉིད་སྤྱིད་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་བྱིས་ཚང་སྤྱིད་ལ། རང་ཉིད་གང་དུ་གནས་སའི་
སྤྱི་ཚོགས་དེ་ཡང་སྤྱིད་ལ། རིམ་བཞིན་འཛོམ་སྤྱིད་སྤྱི་ལ་བདེ་སྤྱིད་ཡོང་ཐུབ་པ་ཡིན།

གདོང་ནས་གང་མོ་བགད་པ་དང་། ཁ་ནས་ཞེ་ས་བྱེད་པ་དེ་དག་ཡ་རབས་སྟོང་
 བཟང་གི་གས་ཤིག་ཡིན་ནའང་། གཙོ་མོ་སེམས་ཀྱི་བཟླ་སྐྱངས་འདི་ལ་སྤྲུག་ཡོད།
 དེ་དག་ཁྱེད་རང་ཚོའི་སེམས་ལ་འཇགས་པ་བྱེད་དགོས། འདི་དག་སློབ་ཚན་ལྟ་བུའི་
 བང་ནས་རོ་སྟོང་བྱེད་ཐབས་མེད། གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་སྤྲུག་སྤྲུག་ནས་ལ་ཆ་མཚོན་ན།
 ཁྱིམ་ཚང་གི་པ་མ་དང་། སློབ་གྲུའི་དགོ་ཚན་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་སྤྲུག་རྣམས་ལ་བྲམས་
 བཅེའི་རིན་ཐང་དང་། བྲམས་བཅེའི་ཕན་ཡོན་རྗེ་ལྟར་ཡོད་པ་རྣམས་ཁྱེད་རང་ཚོའི་
 སྟོང་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་སྤྲུག་རོ་སྟོང་བྱེད་དགོས། ཁ་ནས་བྲམས་བཅེ་དང་ཡ་
 རབས་སྟོང་བཟང་བཟོད་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་སྟོང་གྱི་ཐོག་ནས་སྤྲུག་སྤྲུག་
 སྟོང་གཉོང་བ་དང་། སྤྲུག་སྤྲུག་ཚོད་བཤའ་པ། སྤྲུག་བེད་སྟོང་གང་བྱུང་བྲམས་ན་
 ལྷིང་པོ་གང་ཡང་མེད། སྤྲུག་འི་བསམ་སློབ་ནང་ལ་ལོག་ལྟ་སྤྲུག་ཉེན་ཡོད་ལ། ཨ་ཅི་
 ཚན་ལགས་ཀྱིས་ཁ་ནས་ཡ་རབས་སྟོང་བཟང་གསུང་གི་འདུག་ཀྱང་། གནད་སྐྱངས་
 འདི་དག་ཁྱེད་མཚར་ལགས་ཨང་། བྲམས་པ་དང་བཅེ་བས་ཕན་ཐོགས་གང་ཡང་མི་
 འདུག ། བྲམས་པ་དང་བཅེ་བ་ཞེས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བཟོད་ཀྱི་ཡོད་དམ་སྟམ་པ་
 འཛན་སྟོང་པོ་གང་ཡང་བྱུང་མེད།

༣༥ མི་ཚེའི་བྱ་སྟོང་དང་། བྲམས་བཅེའི་མིག་དཔེ།

དེས་ན་ཡ་རབས་སྟོང་བཟང་ཟེར་བ་འདི་ཚན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ལམ་གྱི་ཐོག་
 བས་སྤྲུག་རོ་སྟོང་བྱེད་དགོས་པ་ལས། ཁ་ནས་འདྲ་ཆགས་པོ་བཤའ་བ་གཅིག་
 སུས་ཕན་ཐོགས་སྤྲུག་པ་པོ་རེད། དས་ནས་སྤྲུག་འདི་ལྟར་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ལ། གཞན་

ལའང་དེ་བཞིན་ཤོད་གྱི་ཡོད། མི་ལ་བྱམས་བཅེ་ཟེར་བ་སློབ་སྦྱོང་ངོ་མ་སློང་མཁལ་
 དེ་ཨ་མ་ཡིན་པ་ལས། ལྷ་མ་མིན་ཞེས་ཤོད་གྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ང་ཚོ་སྐྱེས་
 པའི་སྐབས་རང་ཉིད་གྱི་ལུས་གྱི་འོ་མ་སྤྲད། སོ་སོའི་ལུས་གྱི་ཆ་ཤས་ལྟར་དུ་བལྟས་
 ཉེ་བྱམས་བཅེའི་གསོ་སྦྱོང་གྲེད་མཁལ་དེ་ཨ་མ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན། ང་ཚོར་
 བྱམས་བཅེའི་རིན་ཐང་ཨ་མས་བསྐྱབས་ཡོད། བྱམས་བཅེའི་ངོ་སློང་དེ་ལག་ལེན་
 གྱི་ཐོག་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་སྤྲ་གུ་ཚོའི་བསམ་སློའི་ནང་ལ་འཇགས་ཐབས་བྱེད་རྒྱ་
 དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག ། སྤྲ་གུ་རྣམས་སྤོད་སའི་བྲིམ་ཚང་གི་པ་མ་ཚོས་འདི་དག་ལ་
 བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས། འདི་དག་སྤྲ་གུ་རེད་བསམས་ནས་སྤྲ་རྒྱུང་དང་། མཐོང་
 རྒྱུང་གྲེད་སྤངས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུང་ན་ཡག་པོ་གཏན་ནས་མེད།

ཡང་རིགས་ཁ་ཤས་གྱིས་བསམ་པ་པན་སེམས་ཡིན་ན་ཡང་། བྱེད་སྤྲངས་སྤྱ་
 གུར་ཉེས་བརྒྱུང་གཏོང་བ་དང་། རྒྱུ་པོ་བྱེད་པ་དེ་དག་ཡག་པོ་མེད། སྤྱིར་བཏང་
 དམིགས་བསམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡོང་བ་ལས། སྤྱི་ཡོངས་གྱི་ཆ་ནས་སྤྲ་གུ་རྒྱུང་རྒྱུང་
 འཚར་ཡོངས་བྱེད་མཁལ་དག་ལ་བྱམས་བཅེའི་འོག་ནས་འཚར་ཡོངས་བྱེད་སྐབས་
 ཞིག་རྒྱུང་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲ་གུ་དེ་རང་ཉིད་ལ་བྱམས་བཅེའི་ཚོར་སྤྲང་གི་འོག་ནས་
 འཚར་ཡོངས་བྱས་པ་ཡིན་སྐབས་སྤིན་ཆད་སྤྲ་གུ་དེའི་བསམ་སློའི་ནང་ལ་བྱམས་
 བཅེ་ཟེར་བ་དེ་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་སློའི་ནང་ལ་
 འཇགས་སྐབས་ཞིག་དང་། དེའི་ཐོག་ནས་རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་གཞན་ལ་བྱམས་
 བཅེའི་རྣམ་འགྲུབ་སྤོན་སྤངས་ལས་སྤྲ་བ་ཡོད། སྤྲ་གུ་རྒྱུང་རྒྱུང་སྐབས་ལ་ཚུར་བྲིམ་
 ཚང་ནང་ལ་བྱམས་བཅེ་མེད་པ་དང་། བར་སློབ་གྲའི་འཇིན་གྲའི་ནང་ལའང་བྱམས་

བརྟེན་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ན། ཤེས་ཡོན་སློབ་སློང་གྲེད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། བྱམས་
བརྟེན་ཚོར་བ་འཛིན་སྲུང་དང་ཁྲིམ་ཚང་གཉིས་ཀའི་ནང་ལ་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ལྟ་
བུའི་སྲུ་གུ་དེ་དག་ཕྱིན་ཚད་བྱམས་བརྟེན་ཉམས་སྲོང་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་
ཉེན་ཡོད།

སྲུ་གུ་ཚུར་ཚུར་འཚར་ཡོངས་གྲེད་པའི་སྐབས་ལ་ཡ་རབས་སློང་བཟང་དང་།
བྱམས་བརྟེན་ཤེས་པ་དེ་དག་ཉེན་རེའི་འཚོ་བའི་ནང་ལ་སྐྱེ་བས་བ་ཞིག་བྱ་རྒྱ་གལ་
ཆེན་པོ་ཡིན་འདུག ། ང་རང་ཚོའི་པོད་ལུང་པའི་ནང་ལ་གཙོ་བོ་ནང་བ་སངས་རྒྱལ་
པའི་ཚོས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་དར་བའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་རང་
ཉིད་གྱིས་དངོས་སུ་ལག་ལེན་བསྟར་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཁ་ནས་མར་གྱུར་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཟེར་བ་དང་། འགྲོ་བ་རིགས་རྣམས་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བ་
དེ་ནམ་དུ་ཡང་ཁ་ནས་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད་སྐབས་སེམས་དེའི་བག་ཆགས་ལྟ་བུ་དེ་འཁྲུགས་
མ་སྐྱབ་གྱིས་ང་ཚོར་འཇགས་ཡོང་གི་ཡོད་འདུག ། འདི་ནི་ང་ཚོའི་ཁྱད་ཚེར་རེད། དེ་
ཡ་རབས་སློང་བཟང་གི་རྩ་བ་ཆགས་ཡོད། དེ་དག་ང་ཚོས་མ་བརྟེན་པ་བྱས་ནས་
རང་གིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་སྤངས། གཞན་ལ་འདེད་པའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་འཛིན་སྲུང་
འདིའི་སྲེང་དུ་སྟོན་སྐབས་བཞིག་བྱུང་ན། ངས་ནམ་རྒྱུན་ཉག་པར་བཤད་པ་བཞིན་ང་
ཚོ་པོད་པ་སློབ་པོ་གཏན་ནས་མིན།

༡༽ པོད་པའི་ཚོས་རིག་དང་། འཇམ་སྤོང་ཞི་བ་དེ།

ང་རང་ཚོ་པོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་བཟང་པོ་འདི་དག་ཉམས་པ་སོར་རྒྱད་

དང་། མི་ཉམས་སྲོང་འཕེལ་བྱས་ནས་ཉར་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། བོད་མི་ས་ཡ་རྣམས་
ལ་སྐྱོད་པ་ཅེས་དུ་མ་ཟེན་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་དང་། བྱང་ཕྱོགས་ལ་པར་བྱིན་པ་
སོགས་པོ་བྱིན་ད། འར་ཕྱོགས་སུ་བྱིན་པ་རྒྱ་ནག་མི་མང་ས་ཡ་མང་པོར་ང་ཚོས་སྐྱོད་
ཐོགས་བྱེད་ཐུབ་ལ། རྒྱ་མིའི་ཁེ་སྐྱོད་ལ་འདར་ཐུག་ཡོད་པ་མ་ཟེན། རྒྱ་གར་གྱི་ཁེ་སྐྱོད་
ལ་འདར་ཐུག་ཡོད་ཅེས་ངས་དེ་བརྗོད་གྱི་ཡོད། དེ་ག་རང་བསམ་གྱི་འདུག ། དེ་ནི་དོས་
ནས་ཆབ་སྲིད་གྱི་སྐྱད་ཆ་དང་། ཉམས་པ་བཤའ་བ། རྒྱ་བཏགས་པ་སོགས་གང་ཡང་
མིན། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟུན་དཔྱད་བྱས་ནས་དེ་དག་ང་ཚོས་ཤེས་
དགོས་པ་ཞིག་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ནས་མ་འོངས་པར་བོད་ཡུལ་འདི་འཚེ་མེད་ཞི་
བའི་བརྗོད་གནས་བཅོ་གི་ཡིན་ཟེར་བའི་བསམ་སྒྲོའི་དང་འབྲེལ་ནས་འོད་གྱི་ཡོད།
འཚེ་མེད་ཞི་བ་ཞེས་པ་འདི་གོ་མཚོན་མེད་པ་གཅིག་སྲུང་བརྗོད་པ་ཞིག་མིན། དེ་
ཡང་བྱི་ལ་གོ་མཚོན་མེད་ཀྱང་། བྱང་སེམས་སུ་ཆགས་སྲུང་འཇུག་ནས་བསྐྱེད་ན་ཆེ་
བ་མེ་མདའ་མ་རག་ཀྱང་། གྱི་རྒྱུང་ཞིག་ལས་མེད་ན་འདར་ཨམ་སྲུག་ཏུ་ཉར་ནས་སྲོད་
ཉེན་ཡོད། སྤྱིར་ང་ཚོས་མཚོན་ཆ་སྲུངས་པའི་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་སྲུང་བ་ཞིག་བཅོ་གི་
ཡིན་ཞེས་པའི་རྩ་བ་དེ་མིའི་བསམ་སྒྲོའི་ཐོག་ནས་ཡོང་དགོས། ང་རང་ཚོས་ཉོན་
མོངས་མ་སྲུངས་བར་དུ་ཁོང་ཁྱོད་གཏན་ནས་མེད་པ་ཡོང་ཐབས་མེད། འདོད་ཆགས་
དང་། ཞེ་སྲུང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་དམ་བཅོམ་ཐོབ་པའི་སྐབས་དང་།
ཡང་ན་ས་བརྒྱུད་པ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་མ་གཏོགས་སྲོད་མི་ཐུབ། ལས་སྐྱོ་བོ་རྩ་བ་
ནས་མེད།

སྤྱིར་བཏང་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ཆགས་སྐང་ཡོད་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ན་
 ཡང་། ཆགས་སྐང་ལྷགས་ཆེ་ཆུང་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་ཚོས་མཐོང་གསལ་ཡིན། ང་
 ཚོས་ལམ་སེང་ཆགས་སྐང་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་བཟོ་མི་ཐུབ་ཀྱང་ལྷགས་ཆུང་དུ་
 གཏོང་ཆེད་སློབ་སྦྱོང་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱིར་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་མིག་སྟོས་སོགས་
 གི་འོག་ནས་བསྐྱུར་བཅོས་གཏོང་ཐུབ་པ་ཞིག་ཉན་ཉན་ཡོད། ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་སྤྱི་
 ཚོགས་དེ་ཕྱི་ལྗང་དུ་དངོས་གནས་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་བསྟེ་གནས་ཤིག་དང་། བང་
 ལྗང་དུ་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱམས་བཅེ་གཞི་རྩར་གྱུར་པའི་མི་ཆེ་སྤྱེལ་
 ལྗངས་ཤིག་དང་ཚོས་འཇུགས་སྐྱེན་བྱེད་ཐུབ་ན་དངོས་གནས་བྲང་གནས་འཇུག་གིང་
 སྤྱི་མ་ཡིད་སློན་བྱ་ལུལ་ཞིག་དང་། བྱིས་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་ལ་བན་ཐོགས་
 ཡོང་ཐུབ་པ་ཞིག་ཉན་ཉན་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད་སྟེ། དེ་ལྷགས་དང་རང་ཚོ་ཚང་མས་
 སེམས་ལ་ངེས་བྱས་ཏེ་རྒྱུར་ཐག་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཚང་མར་བཀའ་ཤིས་
 བདེ་ལེགས། ལྷགས་ཇེ་ཆེ། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྦྱེ། །།

འགན་གཉིས་པ་ནི་མ་འོངས་པར་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཇོམས་བྱེད་རྒྱུ་ལྟེ་དུས་
 རྒྱལ་སྐབས་བྱུང་བའི་མཚམས་སུ་བོད་ནང་མི་ཚེ་སྐྱེལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་མི་རིགས་ཀྱི་
 འོན་དུ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། བོད་ནང་འཇུགས་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་སོགས་གང་ཅིའི་
 ཐོག་ལ་ཁྱེད་རང་ཚོས་བྱས་རྗེས་འདོག་ཐུབ་པ་དགོས་རྒྱུ་ཁྱེད་ཚོའི་སེམས་ནང་
 དེས་པ་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་བྱེད་མཁན་ཁྱེད་ཚོ་གཞོན་སྐྱེས་ཚོ་དེ་རིང་འདི་རང་ཚོ་
 འཇོམས་ཐུབ་པར་དགའ་པོ་བྱུང་། གཞོན་སྐྱེས་ཚོ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། མ་འོངས་པའི་
 བར་ལ་འགན་ཁང་འབྲེལ་མཁན་དང་། གདོང་ལེན་བྱེད་མཁན་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཆགས་
 ཡོད། ཚོས་སྤྱོད་ནས་པ་འདད་ན་མི་ལུས་ཐོབ་པ་འདི་དགོན་པོ་རེད། ཁྱེད་ཚོ་འདིར་
 ཡོད་རྣམས་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ཡང་དུས་ཚོད་གལ་ཆེན་ཞིག་གི་སྐར་ལ་མི་
 ལུས་ཐོབ་པ་དེ་སོ་སོའི་ལས་དང་སློན་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད། ཁྱེད་ཚོས་མ་འོངས་
 པར་མི་ཚེ་འདི་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དང་། མི་ལུས་ཐོབ་པོ་ཚོད་པ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་འདི་ཅ་
 དོན་རེད།

ཁོ་མི་ཚེ་འདི་དགོས་དོན་དང་། རྣམ་དཔྱད་མེད་རྒྱུ་དེ།

ང་རང་ཚོ་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོའི་སེམས་ཅན་གཞན་དང་མི་འདྲ་
 པར་རུས་ལུགས་ཆེན་པོ་དང་། གཉིང་རིང་པོ། རྒྱ་ཆེན་པོ་གཉོང་ཐུབ་མཁན་ཅ་བ་
 ཆེན་པོ་ཡིན། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་མི་ཚོས་རུས་པ་ཆེན་པོ་འདོན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། མི་ལ་ལྡན་
 རྒྱེས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོའི་རུས་པ་ལུགས་ཆེན་ཡོད་པ་འདི་ཆ་ཆང་མེད་སྤོང་ཡག་པོ་བྱེད་
 ཐུབ་པ་ལ་ཞེས་ཡོན་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སློབ་སྦྱོང་མེད་ན་ཅ་བའི་མིའི་སྐད་པ་སྐྱས་

དག་སོ་ཡོད་ཀྱང་བེད་སྲོད་ཡག་སོ་བྱེད་མི་སྲུབ། དེས་ན་ཤེས་ཡོན་ཤིན་ཏུ་གཤམ་
ཆེན་སོ་རེད།

ལུང་པ་སྲིད་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ཡང་། འཛམ་གླིང་གི་ལུང་པ་སོ་སོའི་ནང་མི་
མང་གི་ཤེས་ཡོན་རྗེ་ཙམ་ལེགས་པའི་ཚོད་ཀྱི་ལུང་པ་ཡར་རྒྱས་ཡོད་པ་དང་། མི་
མང་ཤེས་ཡོན་སྲོལ་བའི་ལུང་པ་རྗེས་ལྷན་ལེགས་ཀྱི་ཡོད། སོ་སོ་མི་སྐྱེད་དོས་ནས་
ཆ་བཞག་ནའང་། ཤེས་ཡོན་ཡོད་པའི་ཚོད་ཀྱི་སོ་སོའི་ལས་ཀ་རྒྱབས་ཆེ་བ་བྱེད་
སྲུབ་པའི་ཕན་ཐོགས་ཡོད། མི་ཆེ་དོན་ལྡན་ཡོང་བ་དང་། མི་ཆེའི་དགོས་དོན་ཆང་བ་
ཞིག་ཡོང་བ་ལ་མིའི་རྣམ་དཔྱོད་ཆ་ཆང་བེད་སྲོད་སྲུབ་པའི་ལྡེ་མིག་ལྟ་བུ་ཤེས་ཡོན་
ཡིན་པས་ཤེས་ཡོན་སྲོབ་སྲོང་བྱ་རྒྱུ་འདི་ཤིན་ཏུ་དགོས་མཁོ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷ་གྲུ་
ཚུང་དུས་གྲང་སེང་མང་ཙམ་གྲུང་ན་བསམ་བ་ཡོང་དེས་ཡིན་ནའང་། སྲོབ་སྲོང་བྱ་
རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་ཁྲེད་ཚོས་བརྩོན་ལགས་ཡག་སོ་
བྱེད་དགོས། ཡིག་ཚད་གཏོང་ཁར་ཏུར་བརྩོན་བྱེད་པ་དང་། ཡིག་ཚད་ཟིན་རྗེས་
སྲོད་ཡངས་བྱས་ན་གཏན་ནས་མི་འགྲིགས། སྲོབ་སྲོང་བྱེད་པ་འདི་མི་ཆེ་བཟང་པོ་
དང་། རྒྱུད་པོ་སྐྱེལ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ལས། ཡིག་ཚད་གཏོང་རྒྱུའི་དོན་དུ་མིན།
སོ་སོའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཆ་ཆང་བེད་སྲོད་ཡག་སོ་སྲུབ་པའི་དོན་ལ་སྲོབ་སྲོང་
སྲུད་ཀྱི་ཡོད་པས། སྲོབ་ཚན་ཁག་གི་ལྡེ་མིག་ལྟ་བུ་ཡིན། ལྡེ་མིག་དེ་དག་གིས་ཤེས་
བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐོ་བྱེ་ནས་དེ་རྣམས་སྤྲུལ་མེད་མཁོང་སྲུབ་པ་བྱེད་
དགོས།

སྲོབ་དེབ་ནང་གི་ཆོག་སྲོལ་འདི་ན་བྱས་པ་ཙམ་ལས་དོན་དག་མ་ཤེས་ན་སྤྲིང་པོ་

གང་ཡང་མེད། སློབ་སློང་ནི་སྤྱི་སྐྱེས་གང་ཅིར་གལ་ཆེན་ཡིན་པ་ཤེས་པ་བྱས་ཏེ།
དེར་དགའ་ལས་ཁག་སྣང་མིན་པར། སེམས་འཕྲུགས་བསྐྱེད་དེ་སློབ་སློང་ཡག་པོ་
བྱེད་དགོས། དཔེར་ན། བོད་པའི་སྤྱ་གྲུ་འབྲུམ་སྐྱེས་པ་པོ་སོ་སོའི་བོད་ལུང་པའི་
ནང་བསྐྱེད་ཡོད་ཡང་། སློབ་སློང་གི་གོ་སྐབས་དང་། མ་སྐྱེན་སྤྱིན་སྤྱི་གང་ནང་ལ་
བསྐྱེད་པ་ནང་བཞིན་མེད། འཕྲུགས་གཅིག་ནས་སྤྱི་མི་གྲུང་བྱེད་བྱིད་བང་སྐྱེར་འོག་ལ་
སློབ་སློང་གང་འདྲ་ཞིག་སྤྱད་པ་ཡིན་རུང་མིག་ཡ་གཅིག་བཀའ་བ་ལྟ་བུ་ལས། མིག་
གཉིས་ཀས་མཐོང་སྐྱབ་པ་ཞིག་མེད།

གཤེས་ཀྱིས་བྱེས་པོད་རྒྱལ་དང་། ཤེས་ཡོན་གྱི་གོ་སྐབས།

གཉིས་ནས་སྤྱི་མི་གྲུང་བྱེད་གྱིས་བོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་སྤྱིད་བྱས་གང་འདྲ་ཞིག་
འཛིན་གྱི་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། བོད་པ་རྣམས་སྤྱི་མི་ནང་བཞིན་བཟོ་རྒྱུའི་བསམ་སྒྲོ་
གཏོང་གི་ཡོད་སྟབས། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ལ་སློབ་སློང་གི་མ་སྐྱེན་
ཆ་ཚང་བ་ཡོང་ཐབས་མེད། སྐྱབ་བྱ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་མེད་སྲོད་བྱེད་སྟངས་བོད་པ་སྤྱི་
མིར་བསྐྱེར་རྒྱུའི་དམིགས་ཤུལ་འཛིན་གྱི་ཡོད་སྟབས། རང་དབང་ཡང་ཡོད་པ་མ་
རེད། རེ་ཆོ་སྤྱི་གང་ནང་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་སྲོད་ས་སོ་སོའི་ལུང་བ་མིན་ན་ཡང་། གཙོ་
ཆེ་ཤོས་སྤྱི་གང་གཞུང་དང་། ཡང་སློབ་སྤྱི་གང་མི་མང་། ས་གནས་སོ་སོའི་སྤྱི་
གཞུང་ཁག་གིས་ང་ཚོར་དགའ་བསྟེན་བྱས། ཤ་ཆ་རྣམ་དག་གི་སྤྱི་གང་ཡོད་པའི་
གནས་ཚུལ་འོག་ང་ཚོ་ཉ་ལམ་སོ་སོའི་ལུང་བ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཚོར་གྱི་ཡོད། གནས་
ཚུལ་འདྲི་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ནས། རེ་ཆོར་སློབ་སློང་གི་མ་སྐྱེན་སྤྱི་གང་ཅིའི་ཆ་ནས་

ཡག་སོ་ཡོད་པ་དང། རང་དབང་གི་ལུང་པའི་ནང་ལ་ང་ཚོར་རང་དབང་ལ་སྐྱོད་པའི་
གོ་སྐབས་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་དུས་ཚོད་ཙམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་འདི་དེས་པར་ཤེས་དགོས། སོ་སོའི་
ལུང་པའི་ནང་ལ་སྐྱོད་མཁན་ཚོ་རྒྱ་མིའི་བཅའ་དབང་ལོག་གནས་ཡོད་ལྟ་བུས་སློབ་
སྐྱོང་གི་གོ་སྐབས་མེད་པ་དང། ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ལུང་པའི་ནང་ལ་རང་དབང་ཐོག་ནས་
སློབ་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་འདི་ཙམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དོ་ཤེས་པའི་ཐོག་
ནས་གོ་སྐབས་འདི་བདག་སོ་ཡག་སོ་རྒྱག་དགོས། དཔེར་ན། བར་ལམ་བོད་ནས་སྤུ་
གུ་མང་སོ་ཞིག་རྒྱ་གར་ནང་ལ་སློབ་སྐྱོང་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སླེབས་ཡོད། པ་མ་ཚོར་
ཉེན་ཁ་ཡོད་ཀྱང། ཉེན་ཁ་སློལ་གཏོང་གིས་སྤུ་གུ་རྒྱ་གར་དུ་གཏོང་གི་ཡོད། དེར་
སང་རྒྱ་མིས་སྤུ་གུ་རྣམས་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་ལེན་དགོས། ཞེས་རྟོག་བྱ་ཤོད་ཀྱི་
འདུག ། རྒྱ་མིས་བོད་པའི་སྤུ་གུའི་ཐོག་ལ་དམ་བསྐྱབས་དང་སྤང་བྱུག་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་
སྤངས་ལ་གཞིགས་ན། ང་ཚོ་བཅའ་བྱོལ་བའི་སྤུ་གུ་སློབ་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་མ་ཐུན་རྒྱུ་
དང། གོ་སྐབས་ཡོད་པ་འདི་ཙམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། ཉེན་གཅིག་གི་དུས་ཚོད་ཀྱང་
ཙམ་ཆེན་པོ་དང། གལ་ཆེན། དཀོན་སོ་ཞིག་ཡིན་པར་བཙུམས་པའི་ཐོག་ནས་སློབ་
སྐྱོང་ལ་དོ་སྤང་ཡག་སོ་བྱེད་དགོས།

ང་། ཤེས་ཡོན་ལེན་སྐྱོད་དང། ལྷག་བསམ་གྱི་དོན་སྟོང་།

དེ་ལྟར་སློབ་སྐྱོང་བྱས་པའི་ཤེས་ཡོན་ལེན་སྐྱོད་གང་འདྲ་ཡོང་མིན་ལྷག་བསམ་
ལ་རག་ལས་པ་རེད། ཀུན་སློང་ཡག་སོ་ཡོད་ན་སློབ་སྐྱོང་རི་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་

དངོས་གནས་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། གུན་སྒྲོང་དང་ལྷག་བསམ་ཡག་པོ་
མེད་ན། ཤེས་ཡོན་མཚན་བྱ་ཡོད་ན་ཡང་། དངོས་འབྲེལ་མི་ཚེ་དོན་དང་ལྡན་པ་གཅིག་
དང་། གཞན་ལ་མན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་མི་ཡོང་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། དཔེར་ན། འཇམ་
སྲིང་འདྲིའི་སྐྱང་ལ་མི་མང་པོར་གཞོན་པ་བསྐྱུལ། མི་མང་པོ་ལུང་ལ་སྐྱུར། དབང་
ཡོད་བཤད། ལུས་ཚོད་ཤོད་མཁན་འདི་ཚོའི་གྲས་ཀྱིས་སློབ་སྦྱོང་གང་ལ་གང་
འཚམ་བྱས་ཡོད། དེས་སློབ་སྦྱོང་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་རྩ་བ་ལྷག་བསམ་ཡག་པོ་མེད་
ན། མི་འགྲིགས་པའི་རྟགས་སྟོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

ལྷག་བསམ་ནམ་དག་ཟེར་བའི་དོན་སྦྱིང་གང་ཡིན་ཟེར་ན། མི་གཞན་དག་ལ་
མན་སེམས་ཡོད་པ། གཞན་དག་ལ་སྦྱིང་། གཞན་དག་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་དགོས་
པ་རེད། མི་གཞན་ཚོ་ཡང་སོ་སོ་ནང་བཞིན་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་། ལྷག་བསམ་སེལ་
འདོད་ཡོད་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་དོས་འཇིན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་གཞན་གྱི་
དོན་ལ་བསམ་སྒོའི་འཁོར་ལུས་བ་བྱུང་ན་དེ་ལ་ལྷག་བསམ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་འདྲི་ལྷག་
བསམ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་བའི་དོན་ལ་སྤྱི་སེམས་སྤེབས་ཡོང་གི་རེད། གཞན་ལ་
གཞོན་འཚེ་བྱེད་སེམས་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རེད། དེས་ན་ཤེས་ཡོན་དང་། ལྷག་བསམ་
གཉིས་ཀ་ཡོད་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

དེང་སང་འཇམ་སྲིང་ཐོག་ལུང་བ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པ་ཨ་རི་དང་། དབྱིན་ལན། ཟླ་
རན་སི། འཇར་མན་དེ་ཚོའི་ནང་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལུང་བ་
དེ་ཚོའི་ནང་ལ་སྐྱབས་རེ་སྤྱ་གྲུ་ལོ་རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་འདྲས་མེ་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་གསོད་རེས་
གཏོང་མཁན་ཡོང་གི་ཡོད། དེང་སང་ལུང་བ་དེ་དག་ནང་ལ་ཡ་རབས་ཀྱི་བསམ་སྒོ་

མ་འདད་བའི་སྐྱོན་ཆེན་པོ་འདུག་ཅེས་གསུང་ཤོག་ཐོག་མང་པོ་ཐོན་གྱི་འདུག་ལ།
མི་མང་པོས་བཤད་ཡོང་གི་འདུག། ལུང་བ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་ཤེས་ཡོན་སྐྱོད་བླ་གས་
བའི་སྐྱོན་མིན། ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་བྱ་སྟོང་ལྷན་འགའ་ཤེས་ཡོད་ལ། ཆེས་
མཐོའི་སློབ་བྱ་རེ་རེའི་ནང་དུ་འདྲ་སློབ་སྤྱད་ཁྱི་སྤྱད་མང་པོ་ཡོད། ལུང་བའི་ནང་ལ་དེ་
ལྟ་བུའི་སློབ་སྟོང་གི་གནས་ཚད་མཐོ་པོ་ཡོད་ན་ཡང་ལྷག་བསམ་གྱིས་མ་འདད་བའི་
དཀའ་ངལ་དེ་འཕྲད་ཡོང་གི་ཡོད།

འདི་ངོས་ནས་སྐྱབས་རེ་ལུང་བ་དེ་ཚོའི་ནང་གི་སློབ་བྱ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲའི་ནང་ལ་
སྐྱད་ཆ་ཤོད་རྒྱའི་གོ་སྐྱབས་ཡོང་སྐྱབས། རས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་ཐོག་ནས་
ཁྱེད་རང་ཚོ་སློབ་སྟོང་གི་ཐོག་ནས་ཐོངས་བ་མིན་ནའང་། སློབ་སྟོང་གྲེད་མཁའ་གྱི་
ཙུ་བའི་མིའི་རང་གཤེས་བཟང་པོ་ཡོང་བསམ་ལ་དོ་སྣང་དེ་ཅུ་གྲེད་གྱི་ཨེ་ཡོད་
བསམ་གྱི་འདུག་ཅེས་ཤོད་གྱི་ཡོད། དེ་ལ་མང་པོས་དགའ་པོ་དང་། མོས་མཐུན་
གྲེད་གྱི་འདུག། ལུང་བ་མང་པོའི་ནང་ལ་ལྷག་བསམ་ལ་དོ་སྣང་རྒྱུད་བླ་གས་བའི་རྒྱུན་
གྱིས་ཤེས་ཡོན་གང་འཚམ་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་གྲས་གྱིས་མགོ་བདེ་བཞུག་གྲེད་
གྲེད་བ་དང་། རྒྱ་ཆའི་མི་མང་ས་ཡ་མང་པོ་ལ་བརྟེན་གསུམ་གྱི་དང་། དཀའ་ངལ་འཕྲད་
གྱི་ཡོད། ལས་གྲེད་བ་དང་ཆབ་སྲིད་བའི་མིའི་ནང་ནས་རྒྱ་བརྟེན་རྗེས་འབྲང་གྲེད་བ་
དེ་རིགས་གནས་ཚུལ་ཡོང་སྐྱབས། ལུང་བ་ཡར་རྒྱས་ལའང་གཞོན་གྱི་ཡོད།

འཛམ་གླིང་ཡར་རྒྱས་སྤྱིན་བའི་ལུང་བའི་ནང་ལ་བལྟས་ནའང་འདྲ། རྒྱ་གར་
ནང་ལ་བལྟས་ནའང་འདྲ། ཐོད་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་བལྟས་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་
ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དང་ལྷག་བསམ་རྒྱུད་འབྲེལ་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད།

དཔེར་ན། སོ་སོ་སྐྱེར་རོལ་ནས་བཤའ་ན། སློབ་སློབ་བྱས་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལྷན་གྱི་
བསམ་མེད་ན་སེམས་སྦྱིད་སོ་ཡོང་བ་ཁག་སོ་ཡིན། མི་དེ་བྲས་ཀྱིས་འཇམ་སྦྱིང་ནང་
གི་ཁྲ་ཁྲ་ཟིང་ཟིང་མང་སོ་ཡོད་པ་དེ་ཤེས། སོ་སོར་དགོས་མཁོ་མང་སོ་ཞིག་འབྲ། དེ་
ཚོའི་དོན་དུ་རྒྱུན་དང་། ཁམས་པ་སོགས་བྱས་གྱི། སོ་སོའི་འདོད་པ་བཞིན་འགྲུབ་པ་
རླུབ་སྟབས་སེམས་ཁམས་ཤེས་ཤིག་བྱས་ནས་སྦོད་གྱི་ཡོད།

ཅ ། ལྷན་བསམ་དང་། ཤེས་ཡོན་རྒྱང་འབྲེལ་དགོས་པ།

ཤེས་ཡོན་གཤམ་ཚེན་སོ་ཡིན་པ་སློབ་མེད་ཡིན་ནའང་། བསམ་པ་བཟང་སོ་ཡོང་
བའི་འབད་བཙོན་མཉམ་དུ་བྱེད་པ་རླུབ་ན། རྗེས་སུ་དཀའ་ངལ་འབྲུད་གྱི་རེད། སོ་སོ་
སྐྱེར་ལ་ཡིན་ནའང་དཀའ་ངལ་འབྲུད་གྱི་རེད་ལ། སྦྱི་ལའང་ཕན་ཚོགས་མེད། བྱེད་
རང་ཚོ་སློབ་བྲུ་བ་སྦྱ་གུ་ཚོས་ལྷན་བསམ་དང་ཤེས་ཡོན་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་རླུབ་པའི་
འབད་བཙོན་བྱེད་དགོས། སྦྱ་གུ་ཚོ་ལྷན་བསམ་དང་ཤེས་ཡོན་རྒྱང་འབྲེལ་ཡོང་
ཐབས་ལ་པ་མ་ཚོ་དང་དགེ་ཆན་ཚོར་འགན་འཁུར་ཡོད། བྱེད་ཚོ་དགེ་ཆན་ཚོས་
ཚོགས་གཅིག་ནས་སྦྱ་གུར་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཉན་གྱི་སློབ་སློབ་སློབ་པའི་སྐབས་ལ་
རབས་ཟེར་བ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཕན་གྱི་ལྷན་བསམ་ཟེར་བ་དེ་གང་འདྲ་
ཡིན་པ་སོ་སོའི་སློབ་ལམ་དང་། རྣམ་འགྲུར་གྱི་ཚོགས་པ་སོ་སློབ་བྱེད་དགོས།

སོ་སོ་རང་ཉིད་གྱི་སློབ་ལམ་དང་། རྣམ་འགྲུར་སྟོན་སྟངས་ཡག་སོ་མེད་པ་དང་།
སྦྱ་གུའི་བདེ་དོན་གྱི་ཚོགས་ལ་སེམས་འཁུར་མེད་པའི་རྣམ་འགྲུར་སྟོན་སྟངས་བཟང་
སོའི་ལམ་སྟོན་བྱེད་རླུབ་ཐབས་མེད། ལྷན་བསམ་དང་གཞན་ཕན་ལག་ལེན་གྱི་ཚོགས་

ནས་དོ་སྤོང་བྱེད་དགོས་པ་ལས་ཚིག་གཅིག་ལུ་མི་ཐོག་ནས་དོ་སྤོང་བྱེད་མི་སྲུག་
དགོ་ཆེན་ཆོའི་དོས་ནས་སྤྱ་གྲུང་སློབ་ཚན་དོ་སྤོང་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་བྱམས་
བཅའི་ཐོག་ནས་སྤྱ་གྲུང་མི་ཆོའི་མདུན་ལས་ལ་སེམས་འཁྲུང་ཡོད་པའི་རྣམ་འགྲུང་
སྟོན་པ་དང་། རྣམ་འགྲུང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱ་གྲུང་སློབ་སྟོན་བྱས་ན། སྤྱ་གྲུང་
བསམ་སློབ་ནང་ལ་ཡང་ཆེན་ལགས་ཀྱིས་ང་ཚོར་སློབ་སྦྱོང་སྤོང་རྒྱ་ཚམ་དུ་མ་ཟད།
ང་ཚོར་དངོས་གནས་བྱམས་སྦྱོང་གནང་སྟེ་སྲུགས་འཁྲུང་བཞེས་ཀྱི་ཡོད། དགོ་ཆེན་
བཀའ་འདྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་ཡོང་དེས་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱུང་ན། དགོ་ཆེན་
དེས་སློབ་སྟོན་ཇི་བྱས་ཚང་མ་སྤྱ་གྲུང་བསམ་སློབ་འཛགས་སྲུབ་པ་ཡོང་གི་རེད།

མི་ལ་ཤེས་ཡོན་དང་། ལྷག་བསམ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་འདི་སྤྱ་གྲུ་
དང་། དགོ་ཆེན་ཚང་མས་དོས་འདྲིན་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། གཉིས་ནས་པ་མ་ཚོས་
རང་གི་སྤྱ་གྲུང་ག་ཚེ་མེད་པ་པལ་ཆེར་ཡོང་བཟོ་མེད་ཀྱང་། བ་མས་སྤྱ་གྲུང་མི་ཆོའི་
ཐོག་ལ་དམིགས་བསམ་ཀྱི་དོ་ཁྲུང་ལས་སྟོན་བྱེད་རྒྱ་དང་། རྒྱ་ལྷན་དུ་བྱམས་པོ་བྱེད་
རྒྱ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ལྟར་འདྲིན་གྲུང་ནང་དགོ་ཆེན་ཚོས་རང་གི་སྦྱོང་ལས་
ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤྱ་གྲུང་ལ་རབས་དང་སྦྱོང་བཟང་དོ་ཆ་སྦྱོང་བ་དང་། བྱིས་ཚང་གི་ནང་
དུ་པ་མ་ཚོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་ན་དངོས་འབྲེལ་སྤྱ་གྲུ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་སྲུབ་ཀྱི་
རེད།

དེ་མིན་འདྲིན་གྲུང་ནང་དང་བྱིས་ཚང་གཉིས་ཀར་བྱམས་བཅའི་ཚོར་བ་མེད་
པའི་ནང་ནས་འཚར་ལོངས་བྱུང་བའི་སྤྱ་གྲུ་དེ་སོ་སོས་དངོས་སུ་མི་གཞན་ཀྱི་
བྱམས་བཅའི་ཚོར་བ་སྦྱོང་མ་སྦྱོང་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་སྦྱོན་ཡོང་གི་ཡོད་འདུག ། འཛམ་

སྲིད་ནང་ས་མ་དང་སྤྱ་གྱུའི་བར་ལ་འགྲེལ་བ་རྩི་ཅམ་ཞུ་བ་ཡོད་པའི་སྲིད་པའི་ནང་
ལ་སྤྱ་གྱུའི་ཡ་རབས་དང་། གཞུགས་ལྷོ་བསམ་སྒོ་ཉུང་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་གི་
འདུག ། དེས་ན་ས་མ་དང་། དགོ་ཚུན་ཚོར་འགན་འཁུར་གིན་ཏུ་ཆེན་པོ་སྐྱབས་ཡོང་
གི་ཡོད།

དེར་སངས་པོ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ལ་སྤྱ་གྱུར་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་མང་པོ་
ཡོད་ལྟ་བུས། སྐབས་དེ་རན་ལང་ཤོར་བ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་སྤྱ་གྱུའི་སྒོ་བ་སྒྲོང་གི་འགྲོ་སོང་
གཏོང་རྒྱ་ས་མར་འགན་འཁུར་མེད་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་ཚུལ་ཡོང་གྲབས་བྱེད་ཀྱི་མེད་
དམ་བསམ་གྱི་འདུག ། ང་ཚོར་རོགས་རམ་བྱུང་བ་ཅུ་བ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ནི་ནུལ་
རོགས་རམ་ཁོ་ནར་བརྟེན་རྒྱུའི་བསམ་སྒོ་ནམ་ཡང་གཏོང་མི་རུང་། ལྷིང་ཚང་སོ་
སོའི་ངོས་ནས་འགན་ཆ་ཚང་ཐེག་པ་བྱེད་དགོས། རང་འགན་ཐེག་པ་བྱེད་རྒྱུར་དང་
དོད་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟ་ཞིག་གི་ལམ་ལ་ང་རང་ཚོ་འགྲོ་སྐབས་སུ་བྱུང་ན། དེས་
གནས་ཁྱེད་རང་ཚོ་མི་ཚེ་དོན་ལྡན་ཞིག་དང་། མི་རིགས་རང་མགོ་ཐོན་པ། བོད་སྤྱི་
པའི་དོན་ལ་ཞབས་འདེགས་རྒྱ་ཆེན་སྐྱབས་སྐྱབས་པ་ཡོང་གི་རེད། ལྷིང་ཚང་ང་རང་ཚོ་
གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛུལ་སྤྱུང་བའི་མཚམས་ལ་བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་བཅོན་དབང་གི་
འོག་སྲོད་མཁན་ཚོས་ང་ཚོར་དགའ་བསུ་ཞུ་གི་རེད། འདི་གལ་ཆེན་པོ་འདུག ། ཁྱེད་
རང་ཚོས་སེམས་ལ་དེས་པ་བྱེད་དགོས།

ཆེད་དུ་རིགས་སྤྱང་སྒྲོབ་དང་། རང་དོན་རང་གཅེས།

དེ་ནས་ང་རང་ཚོ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་འདི་དག་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་

དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གཞུང་ཞིག་རེད། རིག་གཞུང་འདི་རྗེ་ཙམ་ཉམ་ཚགས་སྐབ་བའི་
 ཚོད་ཀྱིས་བོད་པ་ཟེར་བའི་མིང་ལོགས་སུ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་འདི་གནས་སྐབ་པ་
 དང་། རིག་གཞུང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གོམས་གཤིས་བརྒྱགས་ན་སོ་སོ་ལོ་རྒྱུ་
 དཀར་པོ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཏེ་དཀའ་ངལ་འབྱུང་རྒྱ་རེད། དེང་སང་བོད་མི་རིགས་རིག་
 གཞུང་དང་བཅས་པ་ཅ་བརྒྱག་འགྲོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁའི་དུས་མཚམས་ལ་སླེབས་ཡོད་
 བར་བརྟེན། བོད་པ་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་། བང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དང་འབྲེལ་
 བའི་བོད་པའི་རིག་གཞུང་དང་བོད་མིའི་རྣམ་པ་མ་བརྒྱག་པ་འདྲིན་སྐབ་པ་བྱེད་རྒྱ་
 འདི་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མས་སེམས་ལ་ངེས་པ་བྱེད་དགོས།
 གལ་ཆེ་ཤོས་སློབ་སྦྱོང་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། སློབ་སྦྱོང་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིན་ཚད་བེད་
 སྦྱོང་ཡག་པོ་ཡོང་ཐབས་ལ་མི་བསམ་པ་བཟང་པོ་ཡོང་སྐབ་པར་འབད་བརྩོན་བྱེད་
 དགོས། དགོ་ཆེན་དང་། བ་མ་ཚོའི་ངོས་ནས་ཀྱང་སྲུ་གུ་བསམ་པ་བཟང་པོ་དང་། ཡ་
 རབས་སྦྱོང་བཟང་ཡོང་ཐབས་ལ་སྐྱོན་མོང་གི་སློབ་ནས་འགན་སྲུང་ས། དོ་སྤང་བྱེད་
 དགོས། ད་ལྟ་འདིར་རྒྱ་གར་གྱི་དགོ་ཆེན་མང་པོ་ཞིག་སོ་སོའི་ནང་མི་སྲུ་སྐྱབ་བཞག་
 རྩེ། བོད་པ་བཙན་བྱོལ་བ་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་དེ་དཀའ་ལས་རྒྱག་མཁུ་ཁུ་ཁྱེད་རང་
 ཚོ་ཚང་མར་སྐྱབས་རྗེ་ཆེ་བེད་གྱི་ཡིན། ལིན་ཏུ་བཀའ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་རེད།

བོད་པའི་དགོ་ཆེན་ཚོ་དང་། ལས་བྱེད་ཚོ་ནི་སོ་སོ་རང་ཉིད་གྱི་དོན་དག་ཡིན་
 ལྟ་བུས་རང་དོན་རང་གཅེས་བྱ་རྒྱུར་དམིགས་བསམ་ལ་གྱི་ལས་འགན་ཡོད་པས་
 སེམས་འཁྲུང་ལེན་དགོས་པ་སློབ་མེད་རེད། ཕྱོགས་ཡོད་ཀྱང་རུང་། ཕྱོགས་མེད་
 ཀྱང་རུང་། རང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་སྲུང་ཚོས་རྒྱལ་ཚོའི་སྐབས་ནས་དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་
 རྒྱ་དཀར་ནག་སུ་དང་མ་འདྲེས་པའི་མི་རིགས་འདི་དེང་སང་ཅ་བརྒྱག་འགྲོ་རྒྱུའི་ཉེན་

ཁ་ལ་སླེབས་ཡོད་སྟབས། བོད་པ་སྤྱི་བོ་གནམ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བོད་མི་
 རིགས་སྤང་སློབ་བྱེད་པ་དང། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་སྤང་སློབ་བྱེད་རྒྱའི་འགན་འཁུར་
 ཡོད། ལྷག་པར་དུ་སློབ་གླུའི་ལས་ཀའི་ནང་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་མཁན་བྱེད་རང་ཚོ་མ་
 འོངས་པའི་བོད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པའི་འཇུགས་སྐྱུན་གྱི་ཐོག་ལ་
 གལ་ཆེན་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱ་གྲུ་འདི་དག་ལ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་བརྟེན། རོགས་
 གྱི་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་ལས་ཀ་ཡིན་བསམ་པ་དང། སློན་མ་ཐོན་ཅམ་བུང་ན་འགྲིག་གི་
 རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་ཉོར་འཁུལ་རེད། དངོས་གནས་རང་དམིགས་
 བསམ་གྱི་སེམས་འཁུར་སྦངས་ཉེ་རང་གཞན་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་དགོས། མ་གཞི་
 ཚང་མས་རྒྱར་ཐག་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཀྱང། ད་དུང་ཡིན་ཡང་རྒྱར་ཐག་བྱེད་རོགས་ཞེས་
 བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན། བཏུ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྟུལ། །།

༡༡། བྱི་ཡི་ཀའ་ལཱ་ཀའ་ཆེ་ས་ཀའ་ཉིན་སྐྱེད་ཡོད་ཏུ་སྐྱོད་ལྷན་དང་།
མང་ཚོ་གསལ་སྒྲུབ་བའི་བཀའ་སྐྱོད།

གཏོ་བཆུང་སྐྱོད་སྐྱོད་ཞེས་། སྐྱོད་སྐྱོད་ལ་བཟད་བཅོམ།

སྐྱོད་མང་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚར་མང་འཚམས་འདི་དང་། བཟ་ཤེས་བདེ་ཤེགས་ལུ་
སྐྱོད་ཡིན། སྐྱོད་མོར་སྐོར་ཁྱེད་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཡར་རྒྱས་ལུགས་ཆེན་པོ་
འགོ་བཞེན་བའི་སྐོར་ཁྱེད་འདི་འེན་ལ་ཁྱེད་རང་ཚོ་བཟད་ཡོད་སྟབས། མཚོར་རྒྱ་
དང་སོས་རྒྱའི་གོ་སྐབས་ཡག་པོ་ཡོད་ཅིང་། ཡང་སྤོགས་གཅིག་ནས་སྐོར་ཁྱེད་ཆེ་
ཁག་ནང་ལ་མིག་སྤོས་སྤྱད་ཆགས་རིགས་ཀྱང་མང་པོ་ཡོད་པས་སྐོར་བ་འཆལ་
འགོ་བ་དང་། སྐྱོད་པོ་ཁྱེད་མེད་ཆགས་རྒྱའི་ཉེན་ཁ་ཡང་ཡོད། ཁྱེད་རང་ཚོས་སྐོར་
ཁྱེད་ཆེན་པོ་འདི་འེན་གྱི་ཤེགས་ཆ་གང་ཡོད་ཤེས་སྟབས་ཞིག་དང་། སོ་སོར་
འདུགས་སྟབས་པ་དང་། སྐྱི་སྐྱེར་གང་ཏུ་ཡིན་ནའང་པན་སྐོགས་མེད་བའི་སྐོར་བ་
འཆལ་རྒྱུན་སྤྱད་ཆགས་དེ་རིགས་མ་འགོས་པ་ཞིག་གྱེད་དགོས།

རང་ཚོ་སོད་པ་བཅོམ་སྐྱོལ་བ་ཞིག་ཡིན་བསམ་པ་དང་། རང་ཚོ་སྤྱི་ཆད་སོ་སོའི་
ལུང་བ་ལ་ལོག་དགོས་བསམ་པ། ལྷག་པར་སོད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་
བ་རྩ་མེད་འགོ་རྒྱའི་དུས་ཚོད་འདི་འདྲའི་སྐབས་ལ། སོ་སོའི་ལུང་བའི་རང་དབང་གི་
དོན་དག་ལ་འཐབ་རྩོད་གྱེད་རྒྱའི་ལས་འགན་ཡོད་པ། འགོ་ལྷ་སྐྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་

ནས་བཟུང་། ང་ཚོ་ཚང་མས་སྤང་བ་སྦྱིད་པོ་དང་། བག་ཡངས་བྱས་ནས་སྡོད་རྒྱུའི་
 དུས་ཚོད་མིན་བསམས་ནས་ཚང་མས་ཉུང་ཐག་བྱེད་དགོས། དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་
 པོ་རེད། སྦྱིར་བཏང་ང་རང་ཚོ་པོད་པ་བཅའ་བྱོལ་བ་རྒྱལ་ཁབ་སུམ་ཅུ་སོ་གངས་
 ཤིག་གི་ནང་ལ་ཁ་འཐོར་ནས་བསྡད་ཡོད། དེའི་ཁོངས་ནས་པོད་པ་རེ་བྱུང་གིས་
 བསམ་སློབ་ཐོངས་པར་འཆལ་སྦྱོད་རྩལ་མིན་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་ལས། པོད་པ་
 མང་ཆེ་བས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཛིང་བའི་སྤང་ལ་པོད་མི་
 རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱའི་དོག་ཁྲིས་འབྲེར་ཉེ་ས་ཁུལ་གང་དུ་ཡོད་ནའང་དེར་ཚང་མས་པོད་
 པའི་མི་ཚབ་བྱས་ཉེ་བསྡད་ཡོད།

ཁྱེད་རང་ཚོ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་འདི་འདྲ་བྱུང་བ་འདི་ཚུད་ཐོས་མ་
 བཏང་བར་སློབ་སྦྱོང་ཉུང་ཐག་བྱེད་དགོས། ཡིག་ཚད་རྒྱགས་འཕྲོད་སྟབས་ཅམ་བྱུང་
 བ་དེ་གས་འགྲིགས་པ་ལྷ་བུའི་བསམ་སློབ་བཏང་ན་མི་འགྲིགས། ད་ལྟོ་ང་རང་ཚོ་པོད་
 མི་རིགས་འགྲེལ་ས་ནས་ཡར་ལངས་རྒྱུའི་འབད་བཅོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སོ་
 སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་ལེན་སྟབས་པ་དང་། རང་དབང་ལོན་ནས་སོ་སོའི་ལྷང་
 པ་འཛིན་སྦྱོང་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཚད་ལོངས་དགོས་པ་ལས། ཤེས་བྱ་
 ཡོན་ཏན་མེད་ན་ལྷག་བསམ་གཅིག་བྱས་འདད་གི་མེད། ང་ཚོའི་རང་དབང་བསྐྱབ་
 རྒྱུ་འདི་དཔའ་སློབ་ཁོག་གིས་འཇུག་པ་བརྒྱབ་ནས་བསྐྱབ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར། བདེན་པ་
 བདེན་ཐོག་ལ་འཁྲོལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་པ་དང་ལྷན་པའི་འོག་ནས་ང་ཚོས་རང་
 དབང་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཤེས་བྱ་
 ཡོན་ཏན་མེད་ན་རང་དབང་ཚོད་སྟབས་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད།

ཁོ་རང་དབང་འབྲེལ་ཚོད་དང་། ཤེས་ཡོན་གྱི་ལག་ཆ།

དབྱིན་རིའི་འོག་ནས་རྒྱ་གར་རང་བཅོན་ལེན་མཁན་མི་དེ་ཚོ་སོ་སོའི་རྒྱ་གར་གྱི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་མཁེགས་ཐག་ཚོད་ཡོད་མཁན། དཔེར་ན། ལྷན་རྒྱུ་ཆ་བཞག་ན། ཆས་གོས་གྲོན་སྒྲུང་དང་། རྣམ་འགྲུང་སྟོན་སྒྲུང་ས། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་པ་མཁེགས་པོ་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ལ། དེར་དུས་ཀྱི་དབྱིན་རིའི་ཤེས་ཡོན་དེ་དག་ཚད་མོངས་པ་ཡོད། རྒྱ་གར་རང་གི་ལྷ་བ་དང་། སྟོད་པ་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་། དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་མེད་ན་དབྱིན་རིས་མི་མཐོང་ཆ་འཛོག་གེད་ཀྱི་ཕ་རེད། ཡང་དབྱིན་རིའི་སློབ་སྦྱོང་ཨང་གི་དང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་གར་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་མེད་ན་དབྱིན་རིའི་རྒྱགས་ཁྲི་ཆགས་རྒྱ་ལས་རྒྱ་གར་རང་ལ་བན་ཐོགས་ཡོང་གི་ཕ་རེད། ལྷན་རྒྱེ་ལ་སོགས་པ་ཁོང་རྣམ་པས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཆ་ཚད་མེན་པའི་ཐོག་ལ། དེར་དུས་འཛོམ་གྲིང་གི་ཤེས་ཡོན་བེད་སྟོད་བྱས་ནས་ཚོད་ལེན་བྱས་པ་རེད།

སྟོན་མང་ལྷ་བ་ཅུང་དུག་ཡོད་རྒྱ་གར་ལ་ཐེངས་གཅིག་སྟེངས་པ་རེད། དེ་དུས་རྒྱ་གར་རང་བཅོན་ཚོད་ལེན་གྲེད་མཁན་གྱི་མིའི་གས་འགའ་ཤས་ཐུག་འབྲེལ་གྱི་དེ་ཚོའི་གས་ཀྱིས་ཆས་གོས་གྲོན་སྒྲུང་དང་། རྣམ་འགྲུང་སྟོན་སྒྲུང་སྒྱུ་གར་རང་གི་ལྷ་སྟོད་གཙང་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ། དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཆ་ཚད་སྤྲུས་དག་པོ་ཡོད་པ་ཤུག་རེད། དེ་བཞིན་དུང་རང་ཚོ་བོད་པའང་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཆ་ཚད་ཡོད་པའི་ཐོག་ལ། དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སྟོན་གང་ས་ནས་ཆ་ཚད་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོས་ཤེས་ཡོན་སྟོན་གྲེད་རྒྱའི་ཐོག་ལ་

དོ་སྲུང་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས།

ཉིན་མ་གཅིག་ཡིན་ནའང་ཚུད་ཚོས་མ་བཏང་བར་གཟབ་གཟབ་བྱས་ནས་སློབ་སྦྱོང་རྒྱུ་ཐོབ་ཀྱི་བྱེད་དགོས། སྤྱི་ཚད་རང་རང་ཚོ་རང་དབང་ལོན་ནས་གཞིས་བྱེས་མི་དམངས་མཉམ་འཛུལ་སྤྱི་བའི་མཚམས་ལ་དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་སོ་སོའི་ལུང་པ་སྦྱོང་དགོས་པ་དང་། ལུང་པ་འཇུག་སྐྱབ་བྱེད་དགོས། ལས་རིགས་གང་འབྲེལ་གྱི་ཡིན་ནའང་སོ་སོས་འགན་འཁུར་བའི་ཐོག་ནས་སོ་སོའི་ལུང་པ་སྦྱོང་སྐབས་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན། དེར་སང་བོད་ནས་ཡོང་མཁན་གྱི་བོད་པ་ཚོར་ངས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ཁ་ནས་རྒྱ་མི་རྒྱ་ནག་ལ་ལོག་རྒྱུ་གས་ཟེར་རྒྱ་ལས་སློབ་པོ་ཡིན་ཀྱང་། སོ་སོའི་ལུང་པའི་ནང་གི་ལས་རིགས་ཆ་ཚང་སོ་སོས་འགན་འཁུར་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་སླེབས་པའི་སྐབས་ལ་བོད་མི་སོ་སོས་ལས་ཀ་བྱེད་མ་སྐབས་དུ་རྒྱ་མི་སློབ་ཀྱི་བྱེད་དགོས་ལྷན་འཛུལ་ཆ་པོ་རེད་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད།

དེར་བརྟེན་རང་རང་ཚོ་རྒྱ་གར་ནང་ཡོད་པ་ཚོ་བོད་ནང་ལ་ཡོད་པ་དང་མི་འབྲེལ་བར་རང་དབང་ཡོད་པའི་ལུང་པའི་ནང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མིག་གཉིས་ཀས་བལྟ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་བ་གཉིས་ཀས་ཉན་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། ལུང་བཟོ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལོག་ཏུ་མིག་ཡ་གཅིག་དང་། རྒྱ་བ་ཡ་གཅིག་བཀའ་ནས་སྦྱོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། རང་རང་ཚོ་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ལ་སྤྱོད་ཆ་ཚང་མའི་དགོ་སྟོན་ཡོངས་རྫོགས་མཐོང་སྐབས་འདི་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་འདི་ཅ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཚང་མས་སློབ་སྦྱོང་རྒྱུར་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས། ཁ་སང་གཞིས་ཆགས་ལ་སྐྱད་ཆ་རྒྱུད། བོད་པའི་སྤྱ་གུ་སློབ་གྲྲ་མ་ཐོན་གོང་ནས་ནང་ལས་བསྐྱེད་རྒྱུ་དང་། ཡང་ན་

གཉེན་སྲིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སློབ་སྦྱོང་འགོ་མ་འཁྲུག་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་འདུག།
དེ་ཚོའི་གསལ་ཤིག་དུ་ཐབས་སློབ་པ་དེད། ལྷ་གུ་སོ་སོའི་ངོས་ནས་སློབ་སྦྱོང་མ་ཐུབ་ན་
དེ་ག་ལས། སློབ་སྦྱོང་ཐུབ་དེས་ཤིག་ཡིན་ན། སློབ་སྦྱོང་ལྷ་མ་ཐུད་ཀྱིས་ཉེ་ཆོད་གང་
མཐོ་མཐོ་ཞིག་ལ་འགོ་ཐུབ་པ་དེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཁ་སང་གཞིས་ཆགས་
ལ་བརྗོད་རྒྱ་བྱུང་། ཁྱེད་རང་ཚོ་སློབ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་འགོ་མཁན་ཚོས་དེ་ལུགས་
ཡིད་གཟབ་བྱས་ཉེ་ཏུར་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས།

གཤམ་གཅིག་ལན་གཉིས་ཚོགས་དང་། ལྷི་སེམས་ཀྱི་འཕེལ་འདྲེབས།

ཁྱེད་རང་ཚོ་ལ་ཚོ་སྐྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ཚོར་འགོ་མ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྐྱེད་
ཡོང་ནང་ལ་གཏན་འཇགས་སྡོད་མཁན་འགའ་ཤས་ཡོད་པ་དེད། སོ་སོའི་འཚོ་
ཐབས་ཀྱི་མཛུགས་ཞིག་རྙེད་པ་དེ་ཡག་པོ་དེད། ཡང་དེ་དང་ཆབས་ཅིག་མོད་པའི་
སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་སོ་སོའི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤྱད་ས་གང་ལ་གང་འཚོ་མ་ཡག་པོ་
ཆགས་པའི་སྐབས་ལ། ལྷི་པའི་སྤྱི་སེམས་དེ་ཅུ་རང་འཁྲེད་མ་ཐུབ་མཁན་ཁ་ཤས་
ཡོང་གི་མེད་དམ་བསམ་སྤྱི་འདུག། དེ་ནོར་འཁྲུམ་དེད། ར་རང་ཚོའི་བོད་སྤྱི་བ་འདི་
ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་ན། སྐྱེད་པ་སོ་སོར་བདེ་སྤྱིད་ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་དེད། འགའ་ཞིག་
བསམ་པར་སྐྱེད་སོ་སོར་དུལ་འདད་དེས་ཡོད་པས་དཀའ་ངལ་ཡོང་གི་མ་དེད་
བསམ་སྤྱི་ཡོད་ཀྱང་། བོད་སྤྱི་བ་དེ་ཡག་པོ་མ་བྱུང་ན། སྐྱེད་སོ་སོར་སྐྱོར་མོ་ས་ཡ་
དུར་ལྷུར་ཡོད་ན་ཡང་། ལྱིད་པོ་ཡོང་རྒྱ་ཁག་པོ་དེད། ད་ལྟ་ཁྱེད་རང་ཚོ་སྐྱེད་སོ་སོ་
འཚོ་ཐབས་འགྲིགས་ཅུ་ཡོད་པ་དེར་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཡོད། བོད་པ་མི་ཚང་

གཅིག་ཉ་ཐག་ཐག་བྱུང་ན་ཡང་དེས་ང་ཚོ་སྤྱི་པའི་ཐོག་ལ་མན་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

ཡང་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་ཁ་བྲལ་ཉེ་སྤྱི་སེམས་བརྒྱུ་གསོ་སོ་ལོགས་དགར་
བྱུང་ཐོན་བྱས་ན། སོ་སོར་དཀའ་ངལ་འབྲུང་དེས་ཡིན་པས་ཡག་པོ་མེད། བྱིད་རང་
ཚོ་རྒྱ་གར་གྱི་གོང་ཁྲེན་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་ལ་སྡོད་མཁན་བོད་པ་མི་ཚང་ཁ་ཤས་
ཡོད་པ་ཚོ་བོད་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་འགོ་སྐྱོང་ས་དེ་དང་སོ་སོ་ཁ་མ་བྲལ་བ་བྱེད་དགོས། ཁ་
མ་བྲལ་བ་ཟེར་བ་དེ་ལྟས་པོ་ཁ་མ་བྲལ་བར་སྡོད་རྒྱུའི་སྐྱད་ཆ་མ་རེད། བསམ་སློབ་
ནང་ནས་ཁ་བྲལ་བ་ཞིག་དང་། ནང་ཁྲེན་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་བྱེད་དགོས། བོད་དོན་
སྐོར་གསར་འགྱུར་ཁག་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་རྒྱ་དང་། དེ་མིན་ང་རང་ཚོ་བོད་སྤྱི་པའི་ལས་
འགུལ་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་མི་རྒྱ་གཉིས་ཐོག་ནས་སོ་སོས་གང་ལྟར་གྱིས་ཁ་སྡོམ་
ཞལ་འདེབས་འབྲས་རྒྱུ་དགོས། གང་ལྟར་བོད་པ་སྤྱི་ཡོངས་དང་ཁ་བྲལ་བ་བྱུང་ན་
གཅིག་པོ་གཉིས་གོགས་བྲལ་ནས་དགོ་མཚན་ཡོད་པ་རེད།

ང་། དུལ་མིར་མཐུན་ལམ་དང་། འཕགས་བོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ།

དེར་སང་བོད་པ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་རྒྱ་གར་ཡུལ་པ་ཚོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡག་
པོ་ཡོད། ཡིན་ནའང་སྤྱི་རབ་ཏུ་རྒྱ་གར་གྲོང་གསེབ་ཡུལ་པ་ཚོ་ལས་བོད་པའི་
གནས་སྡངས་ལེགས་པ་ལྟ་བུ་ཆགས། ལྐབས་རེ་རྒྱ་གར་ཡུལ་པ་ཚོའི་མཐོང་སྣང་ལ་
མི་མཐོང་ས་པ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན་ཁ་སང་རྟ་
རམ་ས་ལར་གནས་ཚུལ་དེ་སྟེན་པའི་སྐབས་ལ་རྒྱ་གར་ཚོགས་པར་ཁ་ཤས་ནང་ལ་
བོད་པར་སྡོམ་བརྗོད་ཐོན་ཡོད། གཅིག་བྱས་ན་རྒྱ་མི་གྲུང་བཞག་གྱི་ཐོག་ནས་ཐབས་

ཤེས་དེ་འདྲ་ཡོད་སྲིད་ཀྱི་རེད། གང་ལྟར་བོད་པ་ཡོད་ས་ཚང་མས་ཀྱི་གར་ལུལ་པ་
ཚོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡག་པོ་ཡོང་ཐབས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས།

ཅུ་བའི་ཀྱི་གར་དབུས་གཞུང་དང་། བོད་པ་ཡོད་ས་མངའ་སྡེ་ཚང་མས་དངོས་
གནས་ཤང་གནས་བོད་པའི་ཐོག་ལ་ཤེས་ཚད་རོགས་རམ་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་བྱས་ཡོད།
ཀྱི་གར་རང་ལ་དཔལ་འབྱོར་དང་། འཕྲོད་བསྟེན། ཤེས་ཡོན་གང་ཅིའི་ཐོག་ལ་དཀའ་
ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ། ང་ཚོ་བོད་པ་ཏུ་ལམ་འབྲུམ་གཅིག་ཅེས་ཀྱི་གར་ནང་ལ་
ཡོད་པ་འདི་དག་ལ། ཀྱི་གར་གཞུང་གིས་གང་སྐབས་ཀྱིས་རོགས་རམ་ཡག་པོ་བྱས་
ཡོད། སྲིད་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཡང་། ཀྱི་མིས་ཀྱི་གར་ལ་
བསྐྱེད་པོ་ཉག་པར་བཟོ་གི་ཡོད་ན་ཡང་། ང་ཚོ་བོད་པ་ཀྱི་གར་ནང་ཡོད་པ་ཚོར་ཀྱི་
གར་གཞུང་གིས་སྐྱོང་སྤངས་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་གནང་ཡོད། བྱི་ཀྱི་ལྱང་བ་ཆེན་པོ་
ཚོས་ཀྱི་མིར་ཐོན་རི་ཅེས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་གས། ཀྱི་གར་ཀྱི་ལ་ཁབ་ད་ལྟ་ཡར་
ཀྱིས་འགོ་བཞེན་བ་དང་། དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན། ལྷག་དོན་བོད་ཀྱི་མིས་
དབང་སྐྱུར་བྱས་པའི་རྗེས་ལ་ཐད་ཀར་ཀྱི་མི་དང་ས་མཚམས་ཀི་ལོ་མི་ཉར་སྐྱོང་
སྐབས་ལ་ཤེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་ཀྱང་། ཀྱི་གར་གྱིས་བོད་པའི་
ཐོག་ལ་སྲིད་བྱས་འཛིན་སྤངས་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག །

ཡང་བོད་ཀྱི་ནག་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་རང་སྐྱོང་ཞིག་རེད་ཅེས་སྲོན་མ་ནས་ཟེར་
གྱི་ཡོད་ཀྱང་། སྲིད་བྱས་དེ་ཡང་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་གི་འོག་ནས་བྱུང་བ་ལས། ཀྱི་གར་
གྱིས་དང་བས་ཀྱི་ནས་སྤངས་ཏེ་དགའ་ཞིང་སྲོལ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་མིན་པ་ཚང་མས་
ཤེས་གསལ་རེད། དེ་ལྟར་ན་ཀྱི་གར་གཞུང་དང་། ཀྱི་གར་མི་མང་བྱིན་ཆེན་པོ་རེད།

གཉིས་ནས་རྒྱ་གར་དང་བོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་སྤར་འདས་སའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལ་ཡང་
 འབྲེལ་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། བོད་ལ་ཡོད་པའི་བཀའ་བསྟན་འགྲུང་ལུ་ཉི་ལྷམ་
 བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྱི་ལོ་
 བསྐྱར་ཡོད་ན་ལས། གཞན་ཚང་མ་རྒྱ་གར་ནས་བསྐྱར་བ་ཤི་སྟབས་དེ། དཔེ་ཆ་
 ཚང་མའི་དབྱར་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཞེས་འཁོད་ཡོད། སྤར་ཡང་རྒྱ་གར་དང་བོད་གཉིས་
 འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་ལ། མ་འོངས་པར་ཡིན་ནའང་རྒྱ་གར་དང་བོད་
 གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་བྱས་ནས་སྟོན་དགོས་པས། ང་རང་ཚོས་རྒྱ་གར་ལུ་ལ་
 མི་དང་འབྲེལ་བ་བཟང་པོ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་དེ། ཚང་མས་གཟབ་
 གཟབ་བྱེད་དགོས། ལྟོད་ཡངས་བྱས་ན་མི་འགྲིགས། བོད་པས་སྟོན་ཡངས་ཤོད་ཉེ་
 རྒྱ་རྒྱུ་སྟོན་ཆེན་བྱུང་ན་ཡག་པོ་མེད། གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས།

ཅ ། བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྒྱུ་དང་། གཉིས་སྐྱེད་དུ་མའི་ལམ།

བོད་དང་རྒྱ་ནག་གི་བར་ལ་ད་པན་ལོ་བཙོ་ལུ་སྟབས་ཅམ་རིང་ལ་རྒྱ་བོད་གཉིས་
 པན་གྱི་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་སྲུབ་པའི་ཐབས་ལམ་ཅིག་རྟེན་ན་བསམ་པའི་
 འབད་བཙོན་རིམ་པ་བྱས་པ་དེ། གདོང་དང་གདོང་བསྟན། མི་དང་མི་སྲུག་ནས་
 རྒྱོས་ཐོལ་བྱས། སྐད་ཆ་བཤད་དེ་དཀའ་ངལ་དེ་གཉིས་མོས་ཀྱི་འོག་ནས་སེལ་
 ཐབས་འབད་བཙོན་བྱས་ཀྱང་། ད་ལྟོ་བར་དུ་བྱུབ་འབྲས་གང་ཡང་མ་བྱུང་བ་དེ། ང་
 ཚོའི་ངོས་ནས་ད་ལྟོ་ཡིན་ན་ཡང་དབྱ་མའི་ལམ་དེ་ག་བརྒྱུད་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་
 པའི་འབད་བཙོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡང་དེ་དང་ཆབས་ཅིག་འདྲམ་བུ་སྲིད་རྒྱལ་སྲིད་

རོག་ལ་འབོད་སྐྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འབོད་སྐྱལ་བྱས་པའི་རྗེས་འབྲེལ་ཨ་མི་རི་ཀ་དང་།
 དེ་མིན་རྒྱལ་ཁབ་ཁབ་འགའ་ཉམས་ཀྱིས་རྒྱ་བོད་གཉིས་སྐད་ཆ་བཤམ་པའི་རོག་ནས་
 གཉིས་མོས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་བཅོམ་རྒྱབ་ན་ཡག་པོ་དེད་ཅེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་འབོད་
 སྐྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བོད་པའི་རོག་ལ་བལྟ་སྟངས་དེ་འགོ་
 ལྟོད་བརྒྱད་ཅུ་གྲ་གངས་ལ་ཐོན་བུའི་བསམ་ཤེས་བྱེད་ཅིས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་
 བ་ཡང་། བར་སྐབས་ཤིག་ནས་འགྲུར་བ་ཕྱིན་ཉེ་དོན་ཐབས་གང་ཡང་བྱུང་མེད། ཉེ་
 ཆར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་པའི་རོག་ལ་སྲིད་བྱས་མཁེགས་པོ་ཞིག་འཛིན་ཀྱི་
 ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག ། གང་ལྟར་ན་ནིང་ཕྱི་ལྷ་བརྒྱད་པ་ནས་ང་ཚོའི་བར་ཀྱི་
 འབྲེལ་བ་མཚམས་ཆད་པ་དེ། ད་ལྟ་གནས་སྟངས་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་སྐད་ལ་བསྟན་
 ཡོད།

དེང་སང་ཡོ་རོབ་ནང་ལ་གྲུང་ཟུན་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གྲུང་མེད་པ་
 ཆགས་ཚར་བ་དེ། པོ་ལན་དང་། ལེ་ལུ་ལེ་ཡ། ཉང་ལྷ་རིའི་ནང་ལ་གྲུང་ཟུན་ཡོད་ན་
 ཡང་། དེང་དུས་མང་གཙོ་ཅན་གྱི་གྲུང་ཟུན་ལས། གཅིག་སྟེད་ཀྱི་གྲུང་ཟུན་མེད།
 སྤྱིར་བཏང་འཛེམ་སྤྱིང་སྤྱི་ཡོངས་ལ་འགྲུར་བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་གི་ཡོད། རྒྱ་ནག་རང་གི་
 བང་ལ་ཡང་མང་གཙོ་རང་དབང་གི་ལས་འགུལ་ལངས་ཚོག་ཚོག་བྱས་ནས་བསྟན་
 ཡོད། ང་རང་ཚོ་བོད་མི་མང་གི་སེམས་ལྷགས་ཉ་ལས་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་
 མཐུན་པའི་རྒྱུན་དེ་དག་གི་འོག་ནས་སྤྱི་ཅེམ་ལས་འགྲུར་བ་འགྲོ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཉན་
 ཉན་ཡོད། ད་ལྟ་ཐབས་ཆད་ལང་རང་ཚོས་ཐོད་ཀྱི་བསྟན་དོན་ལ་རྒྱ་ཚང་མས་བརྟན་པོ་
 ཟེན་ཉེ་བསྟན་པ་དེ། ད་དུང་ཡིན་ན་ཡང་ཚང་མས་སེམས་ལྷགས་མ་ཆགས་པར་

སྤར་བཞིན་དུ་རྩུབ་བསྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ར་ཚོ་ཚང་མ་མ་སྐྱུན་པོ་བྱེད་
རྒྱ་དང་། རྟོག་ལྷིལ་པོ་བྱེད་དགོས།

ཆེ་ཆོལ་གསུམ་ཚོས་ལུགས་དང་། དམ་ཚིག་འོ་རྒྱ་གཅིག་འབྲེས།

ཚོས་པ་ཕན་ཚུན་ཡིན་ནའང་རེད། ཚོས་ལུགས་ཕན་ཚུན་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་
བོན་དང་བཅས་པ་ར་ཚོ་ཚང་མ་རྒྱ་གར་ནང་ལ་གཅིག་གིས་གཅིག་རོ་ཤེས་པ་དང་།
རྒྱ་ས་ཡོད་ནང་ཚགས་ཚགས་ཡོད་པ་ལྟར། ད་དུང་མ་འོངས་པ་ལ་ཡིན་ན་ཡང་། ད་
དུང་ཚང་མས་དེའི་ཐོག་ལ་འབད་བཅོལ་དང་། དོ་སྤྱད་བྱས་ཏེ་ཚོས་བརྒྱད་ཚང་མས་
གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དག་ལྟར་སྤྱད་རྒྱ་དང་། དམ་ཚིག་འོ་རྒྱ་གཅིག་གླིལ་བུ་རྒྱ་
གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཁ་སན་ཚུན་ལ་མཚོན་ན། ར་རང་ཚོ་པོད་པ་རྒྱུ་
པོ་གནས་བསྐྱུན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་རྒྱ་མིས་གཅིག་གྲུར་གྱི་ཐོག་ནས་སྤུང་ཚོད་
བཤད་ཡོད་པ་དང་། གཅིག་གྲུར་གྱི་ཐོག་ནས་གཏོར་བཤིག་བཏང་བ་ལས། ཚོས་ཁ་
སུ་ཞིག་ལ་དམིགས་བསལ་བཏང་མེད། ར་རང་ཚོ་རྒྱ་གར་ལ་བཅོལ་བྱེས་དུ་འབྱོར་
བའི་ཉིན་མོ་དེ་ནས་པོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་དབྱེ་བ་མེད་པར་པོད་རིགས་དང་། པོད་
གངས་ཅན་པ་ཟེར་བའི་མིང་ཚིག་དེའི་འོག་ལ་གཅིག་གྲུར་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་རེད།

པོད་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་། དེར་སར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དགོས་དཔའ་གི་
ཐོག་ནས་དབྱེ་འབྱེད་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། པོད་མི་རང་གི་རོས་ནས་མདོ་སྟོད་
སྤྱད་དབུས་གཙང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་ར་ཚོ་གངས་ཅན་པ་ཟེར་བའི་མིང་ཚིག་
དེའི་འོག་ནས་པོད་རིགས་ཡོངས་རྟོགས་གཅིག་གྲུར་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་ཡོད། མི་

བསད་པ་རེད། རོས་རང་མོ་ལན་ལ་སྐྱབས་པའི་སྐབས་ཤིག་ལ་འདི་ལྟ་མེ་བསྐྱེད་གཏོང་སའི་ཐབ་ཆེན་ཞིག་གི་ཉེ་བཞིས་སུ་སྐྱབས་པུང་། དེ་ནི་རི་མིའི་རྒྱ་ཚོ་པོ་བཟོ་ས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག། འདི་ལྟ་མེར་བསྐྱེད་གཏོང་ས་དེ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག། ཆག་སྒོ། སེམས་པ་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བུང་། ཉི་ཉི་ལར་ཟེར་མཁན་དེ་དག་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་རུ་སུའི་གསར་བརྗེའི་ནང་ལ་ལེ་ཉིན་དང་། སི་ཏ་ཡིན་སོགས་མི་དེ་རིགས་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་། གྲུང་བུན་གྱི་འགོ་བྱིན་མཁན་མང་ཆེ་བར་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མཐོ་གཞོན་སྤྲུལ་དོག་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། མའོ་ཅེ་ཏུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ་མཚོན་ན། དེ་གོང་ལྷ་བུམ་ལྷ་བཞི་དང་། ང་ལྷ་ལོ། ང་རྒྱ་ནག་ལ་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བྱིན་གྲུང་བུན་ཏང་ཡོན་ཁོ་རང་ཚོའི་ཁ་ནས་སློ་མ་ཐུན་ཞེས་ཟེར་གྱི་ཡོད་ལ། དེའི་གནས་སློ་མ་ཐུན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། ཡིན་ནའང་ལྷ་བུམ་རྒྱལ་ཚམ་ནས་རྒྱ་ནག་ནང་ལ་རིམ་བཞིན་འགྲུང་བ་བྱིན་སོང་། གྲུང་བུན་ཏང་གི་འགོ་བྱིན་གཙོ་བོ་མའོ་ཅེ་ཏུང་རེད། སྤྱིར་བཏང་མཐོང་སྤང་ལ་མི་དངོས་གནས་རྒྱབས་ཆེན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། སོ་སོ་ལ་འགྲུན་རྒྱུ་ལག་ལ་རྒྱའི་སློ་དོགས་བྱུང་བའི་སྐབས་ལ། མེད་པ་བཟོ་རྒྱའི་ཆེད་དུ་ཁ་འཕངས་ལག་འཕྲིས་གྱིས་བེད་སྲོད་དང་། རུན་དང་གཡོ་ཁམ་གྱི་བྱེད་སྤངས་ཤིན་ཏུ་ཐབས་སྐྱོ་པོ་བྱས་ཡོད། དེ་གང་གིས་མ་འགྲིགས་པ་རེད་དམ་ཟེར་ན། མི་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་། བན་པའི་སེམས་མེད་པའི་དབང་གིས་མི་ལ་བརྟུན་གསེག་བཟོ་རྒྱ་དང་། མན་པ་གཙོད་གཏོང་རྒྱའི་སྤང་ལ་བྱིན་པ་རེད། མི་ལ་སེམས་བཟང་པོ་ཞིག་མེད་ན།

ནམ་དཔྱིད་གྱི་ཡོན་ཏན་རི་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་རྣོག་བྱ་བའོ་རྒྱ་དང་། ཆེ་
ས་ནས་བཤད་ན་ལུང་བ་ཡོངས་རྫོགས་ལུང་ལ་སྤོང་གི་ཡོད།

དཔེར་ན། མའོ་ཅེ་ཉུང་གིས་རིག་གནས་གསུམ་བཟེད་ལས་འགྲུལ་ནང་རྒྱ་མི་
ལི་བའམ། བསད་ས་ས་ཡ་བཞི་བརྟེན་ཅམ་ཟེར་གྱི་འདུག ། མི་ཟེར་མཁན་འདིར་
སེམས་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་མེད་པར། སེམས་གཞག་པོ་དང་། རང་དོན་ཁོག་
བརྟུག་གེད་མཁན་ཞིག་ལྷུང་ན། དཔེ་མི་སྲིད་པའི་ཐབས་སྤྲུག་རེད། མི་ལ་ལེས་བྱ་
ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སེམས་བཟང་པོ་ངེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས། སེམས་
བཟང་པོ་མེད་ན། སྤྱི་སྤྱིར་གང་སར་དཀའ་ངལ་འབྲས་ལེས་ཡིན། ཡང་སྤྱིར་སོ་སོའི་
ངོས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནའང་མའོ་ཅེ་ཉུང་ལ་ཆ་བཞག་ན་སྤྱིད་པོ་ཡོད་ས་མ་རེད།
དཔེར་ན་སི་ཏ་ཡིན་ལ་ཆ་བཞག་ན། མྱོངས་ཁར་དངངས་སྤྲུག་ཆེན་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད་
པ་གོ་རྒྱུ་འདུག ། མི་དེ་ཚོའི་གྲས་གྱིས་མི་ལ་གཡོ་སྤྲུ་དང་། མགོ་སྐྱོར་བེད་སྤྱོད་ཤ་
སྤྲུག་བྱས་པའི་མཐར་མར་སོ་སོ་གྲོགས་མེད་གཅིག་ལུང་ལུས། མི་སྤྲུ་ལ་ཡང་
དོགས་གཞོན་ཁོ་ན་བྱས་ཏེ་སྤོད་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་སྤྲུབས། མི་དེ་སྤྱིད་པོ་
ཡོང་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད།

༡༽ སྤྱི་སྤྱིར་གྱི་དགོས་མཁོ་དང་། བྱམས་བརྩེའི་རིན་ཐང་།

དེས་ན་སྤྲུག་བསམ་དང་། བན་སེམས་ཟེར་བ་འདི་སྤྱི་པའི་དོན་ལ་ཡིན་ནའང་
གཡ་ཆེན་པོ་རེད་ལ། སོ་སོ་སྤྱིར་ངོས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནའང་རི་ཅམ་མི་སེམས་
བཟང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་མི་དེ་སྤྱིད་པ་ཡོང་གི་རེད། རས་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་ཚོ་

ལའང་གནས་ཚུལ་འདི་ཤོད་གྱི་ཡོད། ཨ་རི་དང་། དབྱིན་ལཱ། རྩ་རབ་སི། འཇར་
མན་ལུང་པ་དེ་ཚོའི་གྲས་ལ་ཡར་རྒྱས་དང་། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཏ་ལས་པ་ཡོད་ན་
ཡང་། སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་བྱམས་བཅེ་དང་། གཞན་པའི་ཟུ་དེ་ཚོའི་གྲས་ཚོས་
སྤྱོད་པ་གི་སྐད་ཆ་ལྟ་བུར་མངོན་ཏེ། མི་ལ་དགོས་མཁོ་མེད་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་གི་ཡོད་
པ་རེད། དེ་འབྲེལ་བསམ་ཚུལ་གྱི་རྒྱུ་ལས་པ་མ་དང་སྤྱ་གུའི་དབང་གྱི་འབྲེལ་བ་
དང་། བཟའ་ཚང་དབང་དང་། སྤྱོད་མཆེད་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་གང་ཅིར་བལྟས་པ་ཡིན་
ན་དཀའ་ངལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད།

ལྷག་དོན་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་རྒྱ་འཁོགས་ཚོའི་གནས་སྤངས་དང་། སྤྱ་གུ་ནང་
ཚོགས་མེ་མདའ་བརྒྱབ་ནས་གསོད་རེས་བྱེད་པ་དེ་ཚོ་ཤིན་ཏུ་ཐབས་སྤྲུལ་རེད། ཨ་
རི་སོགས་ཕྱི་རྒྱལ་ལུང་པའི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་ངས་བསམ་འཆར་ཐོལ་མེད་
བྱས་ཏེ་བྱེད་རང་ཚོའི་ལུང་པའི་ནང་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཏ་ལས་པ་ཡོད་ན་ཡང་།
ཡ་རབས་སློད་བཟང་གིས་འདད་གི་མི་འདུག ། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་བེད་སློད་བྱེད་
མཁན་གྱི་མི་དེ་ལྷག་བསམ་ལྡན་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་ཡོད་
པ་གཅིག་ལྟས་མི་འགྲིག་ལ། བྱེད་རང་ཚོས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་ལ་དོ་
ཁྲུང་བྱས་པ་བཞིན། ཅ་བའི་མི་གཤེས་ཀ་ཡག་པོ་ཡོད་རྒྱུའི་ཐོག་ལ་དོ་ཁྲུང་བྱེད་
དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ཤོད་གྱི་ཡོད། ཁོ་ཚོ་མང་པོས་དེ་ལ་མོས་མཐུན་བྱེད་གྱི་
འདུག །

༡༩༩ བྱམས་བཅའི་གོམས་གཤིས་དང་། ཚོས་རིག་གི་བར་ཁྱད།

ང་རང་ཚོ་བོད་པ་སྤྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། བང་པའི་ཚོས་ཀྱི་ལྷ་བའི་ཐོག་ནས་སྤྱ་
གུ་རྩུང་རྩུང་སྐབས་ནས་འགྲོ་བ་རིགས་རྒྱུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟེར་བ་དང་།
མ་གྲུང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟེར་བ་ཞིག་ང་ཚོ་ཚང་མའི་ཁ་ལ་འཇགས་ཡོད།
དཔེར་ན། འབྲུ་སྲིན་ནམ། འབྲུ་སྲིན་ལྷ་སྲིན་གསོད་གྲབས་བྱས་ན། ཨ་ཙི་མ་བྱེད། སྤྱིང་
རྩེ་ཟེར་བ་ཞིག་བོད་པའི་ཁ་ལ་རྩུང་རྩུང་སྐབས་ནས་འཇགས་ཡོད་པ་འདི་དཔེ་མི་
སྤྱིང་པའི་ཅ་བ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག ། སྤྱིང་རྩེའི་ཚོར་བ་གཏན་ནས་མེད་ན། དེ་འདྲའི་
མི་དེ་ཉ་ཅང་ཁག་པོ་རེད།

རྒྱུ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལ་ཁག་ནི་མི་འདུག ། འཛིག་རྟེན་བཞོད་པ་པོ་
དགོན་མཚོག་གིས་མི་རྣམས་བཞོད། ཅ་བ་འདིར། འབྲུ་སྲིན་སེམས་ཅན་རྣམས་མིའི་
དགོས་མཁོ་ལ་དགོན་མཚོག་གིས་བཞོད་བཞོད་པ་ལྷ་སྲིན་ཞིག་མཚོང་གི་ཡོད་པ་
རེད། མི་ལ་ཆ་བཞག་ན་མི་ཚེ་གཅིག་སྤྱི་འདི་ལས་མེད། སྤྱིང་སྤྱུག་གང་བྱུང་ནའང་
མི་ཚེ་གཅིག་པོ་འདི་མ་གཏོགས་རེ་བ་རྒྱག་ས་མེད་སྤྱུབས། བསམ་སློབ་རྒྱ་རྩུང་རྩུང་
ཆགས་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། བང་པ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ནས། མི་གཅིག་
པོ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་
པའི་ཐོབ་ཐང་གཅིག་གྲུང་བཤད་པ་དེས་བསམ་སློབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད།

དེ་ནས་ཡང་སློབ་མི་ལ་མཚོན་ན་ཡང་ཆེ་རབས་ནས་ཆེ་རབས་ཞེས་བརྗོད་
སྐབས། མི་ཚེ་གཅིག་སྤྱི་འདི་རྩུང་རྩུང་ལ་སྤྱིན་པ་རེད། ཅ་བའི་བསམ་སློབ་འབྲེད་

སྟོགས་ལ་ཁྱད་པར་ལེན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། སྟོག་ཆགས་གཞན་དག་ལ་
བརྟེན་བཀའ་ཡང་མེད་པ་དང་། མི་ཡང་མི་ཚོ་གཅིག་ལུ་འདི་ལས་མེད་མཁན་ཞིག་
ཆགས་དུས། ང་ཟེར་བ་འདི་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། རེ་དོགས་མང་པོ་ཞིག་གི་
ངང་ལ་མི་ཚོ་སྐྱེལ་བའི་སྐབས་སུ་བསམ་སྒྲོའི་ནང་ལ་དཀའ་ངལ་ཅུང་ཟད་འཕྲད་ན།
ལམ་སང་རྒྱང་ལངས་པ་དང་། གྲག་ཤེད་འཕར་བ། ཡང་ཅུང་ཟད་དགའ་པོ་བྱུང་ན།
དགའ་ཚོད་མེད་པའི་དགའ་པོ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་སེམས་མ་སྐྱིད་པ་བྱེད་
མཁན་མང་པོ་ཞིག་འདུག །

ང་ཚོ་བོད་པའི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟེར་བ་དང་། ཚེ་
རབས་ནས་ཚེ་རབས་ཟེར་བའི་སྐོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དཀའ་ངལ་
འཕྲད་ཀྱང་། ལམ་སང་ངང་ལེ་རྒྱག་རྒྱའི་བསམ་སྒྲོའི་འཕལ་གྱི་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་
ཁྱད་པར་ཞིག་འདུག ། ང་རང་ཚོ་བོད་པ་སྲ་རབས་ནས་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་
བསྐྱབ་བྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟེར་བ་དང་། ཚེ་རབས་ནས་ཚེ་རབས་ཟེར་བ་
འདིས་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་སྒྲོས་ཅི། ཚེ་འདི་ལ་ཡང་བསམ་སྒྲོ་གྲུ་ཡངས་པོ་དང་། བསམ་སྒྲོ་
རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། མི་ཚེའི་ནང་ལ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཀྱང་། ལས་རེད་ཟེར་བ་
དང་། ཡང་ན་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་སྒྲོ་བག་སྒྲོས་ས་དང་། རེ་བ་
རྒྱག་ས་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག །

ཐ། ཡ་རབས་བྱམས་བརྟེན་དང་། མི་ཚེའི་དཀའ་ལྷན

ང་རང་ཚོའི་ཡ་རབས་སྐྱོད་བཟང་ཟེར་རྒྱའི་སྐྱོད་པོ་ནི་སེམས་བཟང་པོ་བྱེད་རྒྱ་

འདི་ཡིན། མི་སེམས་བཟང་པོ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། སོ་སོའི་བྱིམ་ཚང་ནང་དང་། བཟའ་
ཚང་སན་ཚུན། ས་མ་སྤྱ་གུའི་བར་དང་། བྱིམ་མཆེས་སན་ཚུན་ཚང་མར་སྐྱིད་པོ་ཡོང་
གི་རེད། སེམས་བཟང་པོ་ཡོད་མཁན་གྱི་བྱིམ་ཚང་ཁག་སྐྱིད་པོ་ཡོད་པའི་ཚོག་ལ་
དེ་འདྲའི་སྤྱི་ཚོགས་དེ་ཡང་སྐྱིད་པོ་ཡོང་གི་རེད། སེམས་བཟང་བ་འཆང་ནས་བསྐྱེད་
ན་སོ་སོའི་བྱིམ་ཚང་ནང་ལ་སྐྱིད་པོ་མེད་པས་མ་ཚད། སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ཡང་སྐྱིད་
པོ་གང་ཡང་ཡོང་ཐབས་མེད། དེ་ལྟར་ན་ཡ་རབས་སྐྱིད་བཟང་ཟེར་རྒྱུའི་ཅ་བ་གཞན་
སན་དང་། སེམས་བཟང་པོ་བྱེད་རྒྱུ་འདི་ཡིན་པས། འདི་ལ་དོ་སྣང་དང་། གཅེས་
སྤྲུལ་བྱེད་དགོས།

བྱིད་རང་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་ལྷན་པ་ཡར་རྒྱས་བཅུ་བཅུ་བཅུ་དང་ཆབས་
ཅིག་མའི་གཤེས་ཀ་ཡག་པོ་ཡོང་རྒྱུར་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས། བསམ་སློབ་ནང་ལ་
གནས་ཚུལ་དང་གནད་འགག་མང་པོ་ཞིག་ཤེས། དེའི་ཚོད་ཀྱིས་དགོས་མཁོ་དེ་
ཡང་མང་པོ་ཞིག་འདྲ། བསམ་སློབ་ནང་ལ་འདྲ་ཚད་དེ་ཡང་མ་འགྲུབ། མ་འགྲུབ་པའི་
སྐབས་ལ་མི་གཞན་དག་ལ་རྒྱག་རེས་བརྒྱབ། བར་ལའང་མ་འགྲིགས། ཚུར་ལའང་
མ་འགྲིགས། དེ་ནས་ཚང་དང་ཨ་རག་མང་པོ་བཅུང་། མཆིན་བསྐྱོན་ཤོར་ཉེ་ནད་བ་
ཆགས། སོ་སོའི་བྱ་སྤྲུག་ཚོ་ཡང་ནད་བ་ཆགས། དེ་འདྲའི་ངང་ལ་རང་ཉིད་དུས་མིན་
འཆི་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་གི་འདུག། དེ་ལས་དང་པོ་ནས་སེམས་སྣོད་སྣོད་བྱས་ཉེ་མི་ཆེ་འདི་
སན་ཚོགས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། མི་ཆེ་དོན་དང་ལྡན་བ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ན། ལམ་འགྲོ་
བྱུང་ནའང་སྐྱིད་པོ་རེད། ལམ་འགྲོ་མ་བྱུང་ན་ཡང་ངས་མི་ཆེ་འདིར་མི་ལ་སེམས་
གནག་བྱས་མེད། མི་ལ་གཞོན་བ་བསྐྱེད་མེད་བསམ་པའི་ཚོག་ནས་མི་ཆེ་བྱིན་ན་

སྤྱིད་པོ་ཡོད། དཀའ་ངལ་འཕྲད་པ་ཡིན་ཡང་། སོ་སོར་སློབ་ཞུས་ཞིག་ཡོང་གི་
རེད། དེ་འདྲ་མིན་པར་སྐྱབ་དོག་དང་། འགྲན་སེམས། ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པས་
སེམས་འཁྲུགས་ཏེ་བསྐྱད་ན། སྤྱིད་པོ་ཡོང་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད།

འགའ་ཤས་རྒྱ་དཔུལ་སྐྱེ་བུ་ཡོད་པ་ཚོ་གསེར་གྱི་ལག་གཏུབ་དང་། ཚིགས་
ཁེབས་སོགས་རྒྱན་ཆ་མང་པོ་བཏགས་ན་ཡང་། བསམ་སློབ་ནང་འཁྲུགས་ཏེ་བསྐྱད་
ན། གདོང་གི་རྣམ་པ་ཡང་སྐྱུག་ཏུ་འགོ་གི་རེད། རྒྱན་ཆ་མེད་ནའང་སེམས་སྟོང་སྟོང་
དང་། ཞི་བདེ་ཡོད་ན། གདོང་འཇུག་ཤིག་ཤིག་བྱུང་སྟེ་རྣམ་པའང་ཡག་ཏུ་འགོ་གི་
རེད། སེམས་པ་བཟང་པོ་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གདོང་ལ་འཇུག་མཁུངས་ཐོན་
ནས་མཛེས་པོ་ཡོང་གི་རེད། སེམས་པ་ངན་པ་ཡོད་ན། འཇུག་མཁུངས་ཡོང་ཐབས་
མེད། རྒྱང་ལངས་ཏེ་སྟོང་མཁན་གྱི་མི་དེའི་འཁྲིས་ལ་བྱ་བྱི་ཏུ་ཡིན་ནའང་འཁོར་གྱི་
མ་རེད། ཁྲིས་ཀྱང་འཁྲིས་ལ་སྟོང་གི་མི་འདུག །

དེ་ལྟར་སྐྱབས་བརྩེ་འདེད་པེ་མཚོན་དང་། རྒྱང་མིད་གྱི་ནེ་ཚོ།

ངས་རྒྱང་ཅིག་བཤའ་ན་སྟོན་མ་ང་རྒྱང་རྒྱང་སྐབས་ལ་ནེ་ཚོ་རྒྱང་རྒྱང་ཞིག་ཡོད།
སྐབས་དེར་ང་ལ་ཡི་གེ་སློབ་གནང་མཁན་སྤྱི་ཁྲབ་མཁན་པོ་ཁོང་གིས་ཉག་པར་ནེ་
ཚོར་སྟོན་རྒྱུའི་སྐད་ཁ་ཞིག་འཆར་ཅན་བསྐྱེམས་སེམས་ཏེ། བེ་ཚོར་རྒྱན་ཏུ་སྐར་ཁ་
གནང་བར་བརྟེན། ཁོང་ལ་ནེ་ཚོ་དེས་ཉ་ཅང་དགའ་པོ་བྱེད་གྱི་འདུག ། མཁན་པོ་
ཞབས་སྐྱོར་གནང་ནས་སེམས་ཡོང་གི་རེད། ཁོང་གི་ཞབས་གོམ་གྱི་དོག་སྤྱོད་དང་།
གསུང་སྐྱོ་གོ་ཏུ་ས་ནེ་ཚོ་དེ་ལ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་འདུག ། བེ་ཚོ་དེས་

ང་ལ་ཡང་དགའ་པོ་དེ་ལྟ་ཞིག་བྱས་ན་བསམ་བ་བྱན་གྱི་ཡོད། ང་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་
གྱི་མི་འདུག། ངས་ཚུར་དགའ་པོ་བྱས་ན་བསམས་ནས་དུས་དུས་ལ་སྣང་ཁ་སྣང་པ་
སོགས་བྱེད་སྐབས་ཁོས་སྣང་ཁ་དེ་འཕྲོག་པ་དང་། ཁོ་ལ་མིག་དཀར་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཡོད་པ་དེ་བལྟས་པ་ཅམ་ལས་དགའ་པོ་བྱེད་གྱི་མི་འདུག། ཉེན་ཞིག་ང་ཁོང་ཁོ་
ལངས་ཏེ་སྐྱུག་མ་ཞིག་ཁོའི་མགོ་ལ་སྐྱབ་ཅམ་ལུས་པ་ཡིན། སང་ཉེན་ནས་ཁོའི་རྣམ་
འགྲུང་སྐྱུག་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་ཡག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱ་གཏན་ནས་མི་འདུག། ཚུར་དགའ་པོ་
ཡོང་བ་ལ་ཕར་བྱམས་པོ་བྱེད་དགོས་གྱི་འདུག། ཞེ་ཚོ་དེ་མི་མིན་པར་དུང་འགྲོ་སྐྱེན་
བ་ཞིག་ཡིན་ཀའང་། བརྒྱུད་མཁུན་དང་། བསམ་བ་རྣམ་དག་གིས་སྣང་ཁ་སྣོད་ལམ་ལ་
གཉིས་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་ཤེས་གྱི་ཡོད།

དེས་ན་རང་ཚོ་སྐྱེ་ཤེས་དོན་གོ་བའི་མི་ཞིག་ཡིན་སྐྱབས། མི་གཞན་ལ་བན་
སེམས་དང་། སེམས་བ་བཟང་པོ་ཇི་ཅམ་བྱས་པ་དེའི་ཚོད་གྱིས་རང་ལ་དགའ་པོ་ཉེ་
པོ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཡོང་གི་རེད། དེས་གནས་རང་དགའ་པོའི་ཐོག་ནས་མི་ཆེ་
མཉམ་དུ་སྐྱེལ་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཡོང་ངེས་ཡིན། རང་ཉེད་གྱི་སེམས་ཁོང་ནས་ངས་མི་
འདི་ལ་བེད་སྐྱོད་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་བསམས་ནས་བསྐྱེད་ན། མི་ཆེར་སྐྱིད་པོ་ཡོང་
ཐབས་གཏན་ནས་མེད། ཚོས་ཁས་ལེན་རུང་མ་ལེན་རུང་། རང་ཉེད་འཇམ་བུ་སྐྱིང་
འདིའི་སྐྱེད་གི་མི་ལ་སྐྱེས་ནས་མ་ཤི་བར་མི་བཟང་པོ་བྱས་ཏེ་མི་ཆེ་བཟང་མཐའ་
འགྲོལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཤེས་སོང་ངམ། བཟུ་ཤེས་བའི་ལེགས།
ཞེས་བཀའ་སློབ་སྐྱུག། །།

༡༡། །ཕྱི་ལོ་༡༩༧༥་ལྷ་ཀླེ་ས་༡༣་ཉིན་མོན་མོ་བོད་དུ་རྒྱ་སྤྱི་བ་གཞི་ས་
 ལྷ་ར་སྤྱི་བ་བྱུང་སྤྱི་ལ་བའི་བཀའ་སྤྱི་བ།

གཤམ་མི་རང་ལས་དང་། རང་དོན་རང་གཅེས།

ཕྱིར་བཏང་ཕྱི་ཚོགས་གར་དུ་ཡིན་ནའང་སྤོབ་བྲ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཡང་སྤོས་
 ལྷག་པར་ཅན་དུ་ར་ཚོ་པོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཚོགས་ལ་ཆ་བཞག་ན། པོད་ཀྱི་གནས་
 ཚུལ་རྩ་བའི་ལོ་སྐབས་ལ། པོད་སྤྱི་གཞི་ནས་འཚར་པོངས་བྱེད་མཁན་ཚོ་ཞིན་
 ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་དུས། དེ་རིང་ཆེད་མངགས་སྤྱུག་འཕྲད་བྱུང་བར་དགའ་པོ་བྱུང་།
 ཚོགས་མང་ངས་དགེ་སྤོབ་ཚར་མང་འཚོམས་འདི་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ད་
 ལྟ་བུ་ཆད་ལ་དགེ་གན་དང་ལས་བྱེད་ནམས་ཀྱིས་ཏུར་ཐག་བྱས་པ་དང་། ལྷག་དོན་
 རྒྱ་གར་དགེ་གན་ཚོས་ར་ཚོ་པོད་མི་བཅོན་ལྷོ་ལ་བ་གཞི་ཆགས་ས་ལྷལ་ལག་ལ་
 མ་སྤོབ་སྤོབ་མ་འཚོམས་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་ནའང་ཏུར་ཐག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེར་
 དམིགས་བསམ་ལྱིངས་སྤྱུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་འདོད་ཡོད། ཏ་ཅང་དེ་ཆེན་པོ་རེད།

སྤར་རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ཡུལ་ནས་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་མང་པོ་ཞིག་པོད་དུ་
 སྤེལ་ས་ཏེ་པོད་སྤོབ་པའི་སྤྱིར་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོད་སྤར་འཕྲོ་བའི་ཡུང་པ་ཞིག་ལ་
 བསྐྱར་སྤོབ་པ་རེད། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་ར་ཚོའི་པོད་ཡུང་པ་དག་
 ལག་ཏུ་ཚུད། ཡར་རྒྱས་དང་བཅིངས་འཕྲོལ་གྱི་མིང་གི་ཡོག་ལ་ཡུང་པའི་ནང་གཏོར་

བཤེག་ཚད་མེད་པ་བྱུང་། ར་ཚོ་བོད་མི་བཅན་སྲོལ་བ་ཚོས་མ་འོངས་པར་སོ་སོའི་
མི་རིགས་དང་། རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་རང་དབང་སྐྱེད་གསོ་ཐུབ་པའི་དམིགས་
ཡུལ་བཟུང་སྟེ་འབད་ཚོལ་བྱེད་པའི་དུས་སྐབས་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ། བྱེད་རང་རྒྱ་གར་
དགོ་ཚུན་ཚོས་བོད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ལ་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་པ་དང་། ཞལ་
འདེབས་རྒྱ་གར་ཆེ་བརྒྱབ་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་བཀའ་འཁྲིན་ཆེན་པོ་རེད།

དེ་ནས་ར་རང་ཚོ་བོད་པའི་དགོ་ཚུན་ཚོ་ནི་སོ་སོའི་བོད་སྤྲུག་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་
ཐོག་ལ་རང་མི་རང་ལས་དང་། རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབ་རྒྱུའི་
གོ་སྐབས་བྱུང་བ་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། སོ་སོའི་བོད་སྐད་ཐོག་ནས་སྤྱ་གྱུར་གོ་བརྟ་
སྟོན་རྒྱ་ཡིན་སྟབས། གང་བྱས་ནའང་སྤྱ་གྱུ་ལའང་ལས་སྐྱོབ་པ་ཡོང་གི་རེད། གང་ལྟར་
ཡང་སྟིང་སོ་སོས་རང་མི་རང་ལས་བྱེད་རྒྱུ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག ། བོད་
པའི་དགོ་ཚུན་གཞོན་སྐྱེས་ཚོ་སོ་སོ་རང་ཉིད་རྒྱ་གར་ནང་སྐྱེས་པའམ། ཡང་ན་རྒྱ་
གར་ལ་ཡོང་དུས་བྱིས་པ་རྒྱུང་རྒྱུང་རེད། ད་ཆ་སོ་སོར་སློབ་སྦྱོང་གང་ལ་གང་འཚམ་
བྱུང་། དེ་ནས་དགོ་ཚུན་གྱི་ལས་འགན་འཁུམ། དེ་ཡང་བོད་པའི་སྤྱ་གྱུ་ཚོར་སློབ་
སྦྱོང་སྟོན་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱབས་
ཆེན་རེད། ད་དུང་ཉུང་ཐག་བྱེད་དགོས། བྱེད་རང་ཚོ་ལ་དམིགས་བསམ་གྱི་ཐུགས་
རྩེ་ཆེ་མེར་འདོད་ཡོད།

ཁོ་རང་མགོ་རང་ཚོན་དང་། ཤེས་ཡོན་གྱི་གལ་གནད།

དེ་ནས་བྱེད་རང་སློབ་སྤྲུག་ཚོར་སློབ་སྦྱོང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དམིགས་

བསམ་ལུ་དགོས་དོན་མི་འདུག། ཚང་མས་ཤེས་གསལ་རེད། འཇམ་བུ་སྒྲིབ་འདྲིའི་
སྐྱེད་ལ་ལྷུང་བ་གང་དུ་སྤྱིན་ན་ཡང་། ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གྲེད་རྒྱ་དེ་གཤམ་ཆེན་པོར་
བརྩིས་ཏེ་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་འགོ་གི་ཡོད། ལྷུང་བ་ཚང་མས་སློབ་སྦྱོང་ལ་དམིགས་
བསམ་གྱི་དོ་ལྷུང་ཆེན་པོ་གྲེད་གྱི་ཡོད་ལ། ང་རང་ཚོ་བོད་བ་རང་གི་ཉམས་སྦྱོང་ཐོག་
ནས་བཤམ་ན་འདྲ་། སོ་སོའི་ལྷུང་བ་བྲལ་དགོས་རྒྱ་དང་། ལས་རིགས་མང་པོ་ཞིག་
གི་ནང་ལ་ང་ཚོ་རྗེས་ལུས་ཐེབས་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་དག་ཤེས་ཡོན་གྱིས་མ་
འདྲང་བར་འཇུག་ཤོད་སྤྱིན་པའི་རྟོགས་གསལ་པོ་རེད།

ད་ལྟ་ང་ཚོས་རང་དབང་ཚོད་ལེན་གྲེད་རྒྱའི་རྣམ་ཏུ་ལྷུང་བ་དེ་ཤེས་ཡོན་
སློབ་སྦྱོང་ཐོག་ནས་རྣམ་པ་འདོན་དགོས། སློབ་སྦྱོང་ཐོག་ནས་ཤེས་ཚད་མ་འདྲང་
བ། རང་དབང་གི་གོ་སྐབས་བྱུང་ན་འདྲེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཐུབ་གྱི་མ་རེད། ངས་བོད་
ནས་ཡོང་མཁའ་རྣམས་ལ་རྟུག་པར་ཤོད་གྱི་ཡོད། བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་གཞོན་
སྤྱེས་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་གྲེད་དགོས་པ་དང་། ཡན་པ་ལས་ཀ་བྱས་ནས་
སྦྱོང་མཁའ་ཚོས་ཀྱང་། རང་ཉིད་གྱི་ལས་རིགས་གང་གི་ནང་ལ་ཡོད་ན་འདྲ། དེའི་
ཉམས་སྦྱོང་བསམ་གསལ། མཐོང་རྒྱ་ཐོས་རྒྱ་བསམ་གསལ་ཏེ། སྤྱིན་ཆད་སོ་སོའི་ལས་
རིགས་ཚང་མའི་ལས་འགན་སོ་སོས་འབྲེལ་ཐུབ་པ་གྲེད་དགོས་ཞེས་ངས་རྟུག་པར་
ཤོད་གྱི་ཡོད།

ཁ་ནས་རྒྱ་མི་རྒྱ་ཡུལ་ལ་ཡོག་དགོས་ཞེས་དངོས་སུ་བརྗོད་པའམ། ཁ་ནས་
ཤོད་མ་རུས་ན་ཡང་། བོད་བ་མང་ཆེ་བའི་སེམས་ནང་ལ་སོ་སོའི་ལྷུང་བ་དེ་སོ་སོ་
རང་གིས་བདག་པོ་རྒྱག་རྒྱའི་འདོད་པ་ཚང་མར་ཡོད། འདོད་བ་དེ་བསྐྱབ་པ་ལ། སོ་

དཔེར་ན། འཛམ་གྲུ་གླིང་འདྲིའི་སྐྱེད་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་མི་ལ་བརྟུང་གསེག་བཏང་།
མི་ལ་མཉམ་གཏོང་གཏུག་རྒྱུ་ལྟར་བྱེད་མཁམ་མི་དེ་ཚོའི་གྲས་ལ་ཤེས་ཡོན་ཡོད།
ཤེས་ཡོན་ཡོད་སྟབས་གོ་སྐབས་འདྲིའི་རྒྱུ་ལྟར་གོ་སྐབས་སྐྱེད་པའི་སྐབས་
ལ་ལ་ང་སྟིང་རྗེ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་དབང་འཕྲུགས་ལེད་སྟོན་བྱེད་རྒྱུ་ལྟར་དེ་ལྟ་
བྱའི་ཐོག་ནས་ལུང་བ་སྤྱད་ཀྱང་མདའ་དཀྱུག་བཞོ་གི་ཡོད། དེ་གང་གིས་མ་འགྲིགས་
བ་རེད་དམ་ཟེར་ན། ལྷག་བསམ་གྱིས་འདྲང་གི་མེད་ལ། བན་སེམས་གྱིས་འདྲང་གི་
མེད། དེར་བརྟེན་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཉན་ཡོད་བ་དེའི་ཚོད་གྱིས་ལྷག་བསམ་རྒྱས་བ་ཡོད་
བ་ཞིག་ཡོད་རྒྱུར་དེས་བར་དུ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས།

༨། བྱམས་བརྩེའི་ཕན་རྒྱས་དང་། བྱམས་བརྩེའི་རིན་ཐང་།

ལྷག་བསམ་ཞེས་པ་ཚིག་གི་ཐོག་ནས་དོ་སྟོན་བྱས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་བར། ལྷ་
གྲའི་གཤིས་ཀར་འཇགས་རྒྱུ་བ་བཞོ་དགོས། ལྷ་གྲའི་གཤིས་ཀར་འཇགས་ཐབས་
སྟ། ལྷོགས་གཅིག་ནས་པ་མ་ཚོས་ཁྱིམ་ཚང་ནང་བྱམས་བརྩེའི་ཐོག་ནས་ལྷ་གྲའ་
བལྟ་སྟོང་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། ལྷ་གྲའི་མི་ཚེའི་ནང་ལ་པ་མའི་མིང་ཙམ་ཐོས་བ་དང་
སེམས་ནང་ལ་དགའ་སྐྱེད་སྐྱེད་པའི་བྱམས་སྟོང་དང་། འ་ཚ་སྟིང་ཉེའི་རྣམ་
འགྲུར་པ་མའི་སྟོང་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་བརྟན་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བྱམས་བརྩེའི་
རྒྱས་བའམ། བྱམས་བརྩེའི་ཕན་ཡོན། བྱམས་བརྩེའི་རིན་ཐང་ལྟ་བུ་དེ་ལྷ་གྲའི་
སེམས་ནང་ལ་འཇགས་ཡོད་གི་རེད།

དེ་མིན་ཚིག་གི་ཐོག་ནས་བྱམས་བརྩེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་

བརྗོད་ཀྱང་། དངོས་སུ་སྐྱོད་བ་ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་བྱམས་བཅའི་པན་ཡོན་སུ་
གྱུས་སྐྱོད་ཚོར་སྐབ་པ་ཞིག་ལ་བྱུང་ན་ཁག་པོ་རེད། ས་མ་ཚོས་ཁྲིམ་ཚང་ནང་ལ་སུ་
གྱུར་སྐྱང་རྒྱུད་དང་། ཁྱད་གསོད། མཚོང་རྒྱུད་སོགས་གྱིས་སུ་གྱུར་དེ་ཙམ་སེམས་
འཁུར་མེད་པའི་རྣམ་འགྲུར་ཐོན་ན། སུ་གྱུར་སྐྱང་པའི་ནང་ལ་སྐྱོན་ཚན་པོ་འགོ་གི་
ཡོད་ཚོད་འདུག །

དེ་ནས་འཛིན་གྲུའི་ནང་ལ། དགོ་ཆེན་རྣམས་གྱིས་སྐབས་བབས་སྐྱོན་ཚན་ངོ་
སྐྱོད་ལྟེན་སྐབ་ཙམ་མིན་པར། སུ་གྱུར་རྣམ་འགྲུར་སྐྱོན་སྐྱངས་དང་། སུ་གྱུར་བསམ་
ཚོའི་འཁུར་སོ། སུ་གྱུ་འདི་དག་གི་མི་ཚེའི་མདུན་ལམ་བརྟན་རྒྱུའི་ལས་འགན་ཡོད་པ་
ཞིག་ཡིན་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་སྐོབ་སྐྱོད་སྐྱོད་དགོས། དགོ་ཆེན་གྱི་ངོས་ནས་
བྱམས་བཅའི་ཚོར་བ་གཏུན་ནས་མེད་པར་སྐོབ་ཚན་དེ་དག་སྐྱད་འཁོར་བཏང་བ་ལྟ་
སུ་ཞིག་བཤའ་བ་དང་། སྐོབ་ཁྲིད་གྱི་དུས་ཚོད་རྫོགས་རྗེས་སྐྱད་འཁོར་བཀག་པ་
ལྟར་ཁྲིབ་ཟེར་བཞག་ནས་ཕྱིན་ན་གཏུན་ནས་མི་འགྲིགས། གཞན་དོན་ཁུར་དུ་འཁུར་
བའི་ལྷག་བསམ་དེ་དག་གི་ཚོར་སྐྱང་དེ་དག་དགོ་ཆེན་གྱི་རྣམ་འགྲུར་དང་། སྐྱོད་
ལས་གྱི་ཐོག་ནས་སུ་གྱུར་སྐྱོད་ཚོར་སྐྱེབས་སྐབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དགོ་མཚན་འིན་ཏུ་
ཚན་པོ་ཡོད།

སུ་གྱུར་ངོས་ནས་ཀྱང་དགོ་ཆེན་དེས་སུ་གྱུར་མི་ཚེའི་མདུན་ལམ་གྱི་སེམས་
འཁུར་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་སྐོབ་གསོ་སྐྱད་པ་དེ་དག་སུ་གྱུར་སེམས་གྱི་གཏིང་ལ་སྐྱག་
སྐབ་པའི་ཁྱད་པར་ཡོང་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ། དེར་བརྟེན་ཁྲིམ་ཚང་ནང་ལ་པ་
མ་ཚོས་སུ་གྱུར་བྱམས་སྐྱོད་ཐོག་ནས། སུ་གྱུར་གཤིས་ཀ་བྱམས་བཅའི་ཚོར་བ་སྐྱེ་

འཚོས་ནང་འཚོས་ཡོང་ཐབས་ལྟེན་དགོས་ལ། འཛིན་སྲུང་ནང་ལ་དགོ་གན་ཚོས་
ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་སྤྱ་ཡུང་བུམས་བཅེད་ཚོར་སྤྱང་བསྐྱེད་ཐབས་བྱས་ཏེ་དེ་གཉིས་
ཟུང་འབྲེལ་བྱུང་ན། དེ་སྤྱ་བུའི་འོག་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཅམ་གྱི་དུས་ཚོད་ལ་བསྐྱུལ་བའི་སྤྱ་
ཡུ་དེ་ཉན་ཉན་མི་འབྲ་ཅམ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག །

ཅན་མིག་དཔེ་སྤྱ་སྲུང་དང་། ལྷག་བསམ་གྱི་ཤེས་ཡོན།

དེར་སང་འཇོམ་བྱ་སྒྲིབ་འདིའི་སྤྱང་ལ་ཡང་རྒྱས་སྒྲིབ་བའི་སྲུང་བ་ཨ་རི་དང་།
དམིན་ལན། རྩ་རན་སི། འཇར་མན། ཉི་ཉོང་སོགས་སུ་བུམས་བཅེད་དང་། ལྷག་
བསམ་གྱི་རིན་ཐང་རེ་ཉུང་རེ་ཚུར་དུ་སྒྲིབ་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་དགའ་ངལ་ཞིག་
སྐྱབས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་སྤྱང་སྤྱག་བསམ་གྱིས་ཟེན་བའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་བཟོ་རྒྱུ་དེ་
ཚོས་གཞན་དག་ལ་དཔེ་བལྟ་ས་མི་འདུག ། སློབ་སློབ་གཞན་དག་གི་སློབ་ལ་ཡིན་
ན། ར་རང་ཚོས་རྒྱ་གར་དང་ཕུ་འོ་འེ་ཚོའི་ནང་ལ་དཔེ་བལྟ་ས་དང་། ཚུར་ཉམས་
སློབ་གསོག་དགོས་པ་མང་པོ་ཡོད། ལྷག་བསམ་སྤྱན་བའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་བཟོ་རྒྱུ་དེ་
ར་རང་ཚོ་རང་ཉིད་ལ་བ་མེས་གྱི་དུས་ནས་ནང་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དང་འབྲེལ་
བའི་གཞན་པན་གྱི་བསམ་བ་བསྐྱེད་སྤྱང་ས་ཤིག་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་རང་བཞིན་
གོམས་གཤེས་སུ་འཇགས་ནས་ཡོད་པ་འདི་དཔེ་མི་སྲིད་བའི་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་རེད་
འདུག ། དེ་འབྲ་བའི་རིན་ཐང་ཞིག་ར་ཚོས་གཞན་ནས་གསར་དུ་སྐྱུབ་མི་དགོས་པར།
ར་ཚོར་སྤར་ནས་གོམས་གཤེས་སུ་འཇགས་ནས་ཡོད་པ་འདི་རིན་ཐང་ཅན་ཡིན་པ་
འོ་ཤེས་པ་བྱས་ནས་བདག་པོ་རྒྱག་དགོས། སྲུང་བ་གཞན་དག་མང་པོ་ལ་དེས་

མོངས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པ་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས། འདི་ཉམས་བརྒྱལ་གཏོང་བུང་གི་མི་
འདུག་བསམ་པའི་ཚོག་ནས་བདག་པོ་སློང་རྒྱུར་དོ་སྣང་དང་། གཟུང་གཟུང་བྱེད་
དགོས་ཀྱི་འདུག །

ང་ཚོ་ལྷ་བརྒྱུད་དགའི་ལོ་རྒྱ་གར་ལ་སླེབས། ལྷག་ཅུ་ཐམ་པའི་ལོ་ན་གཞིན་ལྷ་
བརྒྱུ་ཐམ་པ་ཡོད་པའི་སློབ་ལྷ་བརྒྱལ་པ་རེད། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱས་
ཏེ་དེར་སངས་སྤྱ་གྲུ་མི་གཉིས་གསུམ་བར་ལ་སློབ་སློང་སློང་གི་ཡོད། འདས་པའི་ལོ་
སུམ་ཅུ་སོ་གྲངས་ཀྱི་རིང་ལ་སྤྱ་གྲུ་མང་པོ་ཞིག་སློབ་ལྷ་ཐོན་ཡོད། སློབ་ལྷ་ཐོག་མར་
འཇུགས་པའི་སྐབས་ལ་ང་ཚོ་དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཤིན་ཏུ་རྗེས་ལུས་ཡིན་པ་དང་།
ང་ཚོས་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་ལུང་པ་ཚོ་ལ་དཔེ་བལྟས་ཏེ་སློབ་སློང་བྱེད་དགོས་
བསམ་པ་ཞིག་དང་། གཞན་དག་ཚོ་ལ་ཡིད་སློན་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ང་རང་ལ་ཡང་
ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་ནས་རིམ་བཞིན་དུས་ཚོད་ཕྱིན་པའི་སྐབས་ལ་དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་མང་
པོ་ཞིག་ང་ཚོས་སློབ་སློང་གཞན་དག་ནས་སློབ་སློང་བྱེད་དགོས་པ་དང་། གཞན་དག་
ལ་མིག་དཔེ་བལྟ་དགོས་པ་དུང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སློབ་སློང་གཉིས་ནས་ང་རང་ཚོ་
བོད་པ་རང་ཉིད་ལ་པ་མེས་དུས་ནས་ཡོད་པའི་གོ་མས་གཤིས་བཟང་པོ་གཞན་ལ་
སློན་མི་དགོས་པའི་ཁྱད་ཅོད་ཞིག་ཡོད་པ་གཞི་ནས་མཐོང་བ་དང་། གཞི་ནས་ཚོར་
ཡོང་གི་འདུག ། ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་དེར་དུས་ཤེས་ཡོན་རྗེས་ལུས་ཐེབས་
ཡོད་ཀྱང་། བར་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷ་སློང་དང་འབྲེལ་བའི་གོ་མས་གཤིས་མིག་
སློབ་བཟང་པོ་ལ་རབས་སློང་བཟང་ལྷགས་ཆེན་པོ་དང་། ལྷ་བ་བརྒྱུད་པོ་ཞིག་ཡོད་

ལ་དགའ་ངལ་འབྲུད་པ་རེད་ཅེས་ངོས་ནས་སློབས་པོ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་བརྗོད་ཀྱི་
ཡོད། དེ་ལ་མི་ལམ་ཆེ་བས་ངོས་ལེན་བྱས་ཏེ་དགའ་བོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག །

ལྷུང་ལོ་སྟོང་ལྷག་ཡས་མས་ནས་ལུབ་སྤྱོད་སྐྱེས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་སློབ་བྲལ་ཁག་དང་།
མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེན་ཁང་ཁག་ཚུགས་ཡོད་ཀྱང་། ལྷན་སྐྱེས་དེར་ཚོས་ཀྱི་དགོན་ཁག་
དེ་དག་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ལྷག་བསམ་དང་། བྱམས་བརྟེ་དེ་དག་གི་ལས་
འགན་དེ་ཚོས་སྤེལ་གཉིས་འཁུར་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་ཉེ་བའི་དུས་རབས་ལ་ཚན་རིག་
ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་ཏེ་ཚོས་དད་ཤུགས་ལེ་ཚུང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ཚོས་
ཀྱི་དོ་སྣང་ཤུགས་ཚུང་དུ་ཕྱིན་པ་དེས་ལྷག་བསམ་ཐོག་ལ་སེམས་འཁུར་ལེན་མཁན་
མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག ། དེའི་ཆ་ནས་ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་
གནས་ཚུལ་དེ་ལས་ལོགས་པ་ཡོད། དེ་བྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མས་སེམས་ལ་བཅངས་ཏེ་
བདག་གཅེས་ཏུར་ཐག་བྱེད་དོགས་ཞེས་བརྗོད་རྒྱ་ཡིན།

༣། བོད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་དང་། བོད་སྐད་ཐོག་སློབ་བྱིད།

རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་རྒྱ་དེ་དངོས་གནས་གལ་ཆེན་
པོ་འདུག ། ཕྱི་ལོ་༡༩༦༠ནང་ཤེས་རིག་ཚོགས་འདུའི་སྐབས་སྐད་ཆ་དེ་བྱུར་ཡོད་
ཀྱང་། ལས་སར་སློབ་ཚན་སྦྱོང་རྒྱུའི་ཐོག་ཁག་པོ་བྱེད་ཀྱི་རེད་ཅེས་ད་ལྟ་བར་དུ་
ལུས་པ་རེད། བར་སྐབས་པོད་ཁྱིམ་ནས་དེ་ལག་ལེན་བསྟར་ནས་མན་ཐོགས་བྱུར་
ཡོད། དེ་རྗེས་ཕྱི་མིའི་བོད་སློབ་འཛུགས་སྦྱོང་ཚོགས་པའི་ཁོངས་ཀྱི་སློབ་བྲལ་ཁག་
ལའང་གཅིག་བྱུར་བྱས་འཇུག་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་དེ་ཏེ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུར་

འདུག །

རྒྱ་གར་ནང་ལ་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་མི་རིགས་དང་བཅས་པ་བོད་ནང་
ཅ་བ་བརྒྱལ་འགོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་འདུག་ཅེས་སྐད་རྒྱག་གི་ཡོད་ཀྱང་། དངོས་ཡོད་
གནས་ཚུལ་ལ་བོད་ནང་ནས་ཡོང་མཁན་ཚོ་བོད་ཡིག་གི་གནས་ཚད་ལེགས་པ་ལྟ་
བུ་ཡོང་གི་ཡོད། ད་ཆ་འཛིན་སྲུངས་ཅན་ཞིག་བར་སློབ་ཚན་ཚང་མ་བོད་ཡིག་ནང་
ནས་སློབ་རྒྱ་བྱས་པ་དེས་པན་ཐོགས་ཉན་ཉན་ཡོང་དེས་རེད། གང་ལྟར་ང་རང་ཚོས་
བོད་ཡིག་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་རྒྱ་དེ་འིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག །

དེང་སང་བོད་ཀྱི་ནང་ལ་པ་མ་ཚོས་སོ་སོའི་སྤྱ་གྲུང་ཤ་ཚ་མེད་མཁན་སྤྱ་ཡང་
མེད་སྟབས། སྤྱ་གྲུང་བོད་ཡིག་གི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ཚོས་དད་མ་བརྒྱག་
པ་ཡོང་བའི་སེམས་འཁྲར་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། བོད་ནང་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་སྐབས་
ཁག་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། ཐབས་ཤེས་རྣམས་སྤྲོ་ཚོགས་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱ་
གྲུ་རྒྱ་གར་ནང་ལ་གཏོང་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཉེ་ཆར་ལྷ་སར་རང་སྐྱོང་སྡེ་ཚོས་རྒྱ་གར་ལ་ཕྱིན་པའི་སྤྱ་གྲུ་
ཚོ་བོད་ཏུ་ཕྱིར་ལོག་ལེན་དགོས་པ་དང་། གལ་སྲིད་མ་སྐྱབས་ན་པ་མ་སོ་སོར་ཉེས་
ཚད་གཙོད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་བཤད་འདུག ། བ་མ་འགའ་ཤས་འཛིགས་སྤང་མ་བཟོད་
པར་སྤྱ་གྲུ་པར་ལེན་མཁན་ཁ་ཤས་བྱུང་ཡོད། བ་མ་འགའ་ཤས་ནས་རྒྱ་མིས་གང་
ཞིག་བཟོད་ཀྱང་སྤྱ་གྲུ་ལེན་ཀྱི་མིན་ཞེས་རྒྱ་མིའི་སྐད་ཆར་བཅི་མེད་རྟོག་རོལ་གཏོང་
མཁན་ཡང་ཁ་ཤས་ཡོང་གི་འདུག ། ལྷིང་རྩེ་བོད་ནང་དེ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ངལ་དང་རྩོག་
བྱ་ཆེན་པོ་འདུག །

ང་རང་ཚོ་རྒྱ་གར་རང་དབང་ལུང་བའི་ནང་ལ་མ་ཐུན་རྒྱུན་བཟང་ངན་ལ་མ་
སྟོས་པར་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤྱ་གུའི་བོད་ཡིག་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་གྲེད་དགོས་རྒྱ་དང་།
བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་གྲེད་དགོས་ཞེས་འབོད་སྐྱེལ་གྲེད་མཁན་ཡོད་པ་
འདི་དག་གོ་སྐབས་ཤིན་ཏུ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། རྒྱུང་རང་ཚོའི་ངོས་ནས་སྟོབ་
སྟོང་ཐོག་ལ་ཉིན་མ་གང་འཁྲོལ་ལྟ་བུ་མིན་པར་ཚང་མས་སེམས་ཤུགས་སྦྱེས་ཏེ་
ཏུར་ཐག་བསྐྱབ་རོགས་གྲེད་ཨང་། ཤེས་སོང་ངམ། བཟ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་
བཀའ་སྟོབ་སྦྱེས། །།

༡༡། གྲི་ལོ་ཀལ་ལྟ་ཞུ་ཞེན་ལྟོན་ལྟོན་གྲུ་རྩལ་བའི་
བཀའ་སློབ།

ཀུ་འཕགས་པོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་དགོ་མན།

སློབ་གྲོ་སྤྱི་ཚོགས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡུང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ལྷག་དོན་པོད་པའི་
ཆ་ནས་བཤད་ན་འང་མ་ལོངས་པོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་རྩ་བའི་འདིའི་ཚོག་འཆར་
པོངས་ཡོང་བཞིན་པའི་པོད་སྤྱུག་གི་སློབ་གྲོ་འདི་དག་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྙམས། དེ་
འི་འདིར་ཆེད་གཉེར་གྱིས་ཡོང་ལུབ་པར་དགའ་བོ་བྱུང།

དང་པོ་དགོ་སློབ་ཚར་མར་འཚམས་འདྲི་ལྷུ་འདོད་བྱུང། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་
དགོ་ལས་རྣམས་ནས་ད་བར་ཏུར་ཐག་གཅད་བ་རེད། ལྷག་དོན་རྒྱ་གར་དགོ་མན་
ཁྱེད་རང་ཚོ་ར་ཚོ་བཅོམ་སྤོལ་བ་བྱས་ནས་བསྐྱད་བ་ནང་བཞིན་བྱས་ནས་སྤོད་ཀྱི་
ཡོད། མ་ལུན་རྒྱུན་མ་འདང་བ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཡོད་ན་འང་ལྷག་བསམ་རྣམ་
དག་གིས་འབད་བཅོམ་གནད་བ་དེད། དམིགས་བསམ་ལ་སྤྱུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷུ་ཡིན།

ར་ཚོས་སྤོན་མ་རྒྱ་གར་ནས་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། ལྷུ་མ་ཐའ་སོགས་མང་པོ་
ཞིག་གྲངས་ཉེ་པོད་ཡུལ་སྤུན་པའི་གླིང་དེ་གིས་རབ་ཀྱི་འོད་སྤང་འཆེར་པའི་ལྷང་བ་
ཞིག་བསྐྱུར་སྤུབ་བ་རེད། བར་སྐབས་སུ་ཡིན་ན་འང་ར་ཚོ་བཅོམ་སྤོལ་བ་ཆགས་
ནས་རང་གི་ལྷང་བ་བྲལ། རང་གི་ལྷང་བ་དེ་དག་ལག་ཏུ་ཚུད། ཡར་རྒྱས་དང་

བཅེངས་འགྲོལ་གྱི་མིང་གི་འོག་ནས་གཏོར་བཤེག་ཚབས་ཆེན་ཐོག་པའི་དུས་ཚོད་
གཉན་འཕྲང་ཅན་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ། ང་ཚོས་རིག་གཞུང་དང་། རང་དབང་སྐྱར་གསོ་
བྱེད་སྲུབ་པའི་དམིགས་ལུལ་བཟུང་ནས་འབད་བཅོལ་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར་
ཁྱེད་རང་ཚོས་བོད་པའི་ཐོག་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབས། བོད་པའི་ཤེས་ཡོན་ལ་ཞལ་
འདེབས་ཀྱི་གང་ཆེ་ཞིག་བརྒྱབ་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་བཀའ་བྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་ནས་ང་ཚོ་བོད་པའི་དགོ་ཚུན་ཚོས་སོ་སོའི་བོད་སྐད་གི་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ཁྱེད་
རང་ལེན་གྱིས་ཞབས་ཀྱི་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་འདི་བཟུང་ནས། སོ་སོའི་ཉམས་སྲོང་གི་
ཐོག་ནས་སྤྱད་པའི་གོ་བདེ་སྲོད་ཀྱི་དེ་རང་བཞིའི་ལས་འགན་ཞིག་ཡིན། དེར་སང་
གཞོན་སྐྱེས་མང་པོ་ཀྱི་གང་ནང་སྐྱེས་པ་དང་། ཡང་ན་ཀྱི་གང་ལ་ཡོང་དུས་སྤྱད་
ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ། ད་ལྟ་དགོ་ཚུན་གྱི་ལས་ཀ་སྐྱབ་བཞིན་པ་
འདི་རྒྱབས་ཆེན་ཡིན། ད་དུང་ཡིན་ནའང་འབད་བཅོལ་གནང་ཀྱི་སྐབས་ལ་འཇགས་
དགོས་པས། ཁྱེད་རང་ཚོར་དམིགས་བསམ་སྐྱབས་མེ་ཆེ་ལྷོད་ལྷོད་ཀྱི་

ཁ་དེ་ཤེས་ཡོན་གྱི་རྗེས་ལུས་དང་། རང་ལུལ་རང་སྦྱོང་།

སློབ་སྐྱབ་ཚོས་ཤེས་ཡོན་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཤེས་གསལ་ལྟར་དམིགས་
བསམ་ལྷོད་དགོས་མི་འདུག ། སྤྱི་ཚོགས་གང་ཡིན་ཀྱང་སློབ་སྦྱོང་གལ་གནད་ཆེན་
པོར་བརྩིས་ནས་ཡང་རྒྱས་གཏོང་བཞིན་པ་རེད། ང་ཚོའི་ཉམས་སྲོང་གི་ཐོག་ནས་
བཤད་ནའང་སོ་སོའི་ལུང་བ་བྲལ་དགོས་པ་དང་། ལས་རིགས་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་
ནས་ང་ཚོ་རྗེས་ལུས་ཐེབས་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་ནི་དེར་དུས་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ནས་མ་

འདད་བ་དེ་ཡིན། ད་ལྟ་ང་ཚོས་རང་དབང་རྩོད་ལེན་གྱི་ད་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར་
རང་དབང་རྩོད་ལེན་གྱི་རྒྱའི་བྱས་ལུགས་དོ་མ་དེ་སློབ་སློང་ཐོག་ནས་བྱས་པ་འདོན་
དགོས་ཀྱི་ཡོད། སློབ་སློང་གིས་མ་འདད་ན་རང་དབང་བྱུང་ནའང་སློང་ཐུབ་པ་ཁག་
པོ་ཡིན། བོད་ནས་ཡོང་མཁན་ཚོར་ངས་རྟོག་པར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། བོད་ནང་གི་གཞོན་
སྐྱེས་ཚོས་སློབ་སློང་ཐོག་དོ་སྤང་གྱི་དགོས་པ་དང་། ཚན་པ་ལས་ཀ་གྱེད་བཞིན་པ་
ཚོས་ལས་རིགས་གང་ཡིན་ནའང་ལས་རིགས་དེའི་ཐོག་ཉམས་སློང་བསགས།
མཐོང་རྒྱ་ཐོས་རྒྱ་བསགས། སོ་སོའི་ལས་འགན་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་རྒྱ་འཕེར་བའི་
ཐོག་ནས་གྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས།

རང་གི་ལུང་པ་དེ་རང་གི་བདག་པོ་རྒྱལ་ཁབ་པའི་རེ་བ་དེ་སྲུ་ལའང་ཡོད་པ་
ཞིག་ཡིན། སོ་སོའི་ལུང་པའི་ནང་འཇུགས་སྐྱུན་གྱི་ལས་ཀས་མཚོན་པའི་ལས་
རིགས་གང་ཡིན་ཀྱང་སོ་སོ་རང་གིས་འགན་ལེན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་གྱེད་དགོས་
པ་ལས་འགན་ལེན་མ་ཐུབ། ད་ལྟ་རྒྱ་མི་ཡོད་སྐབས་རྒྱ་མི་མི་དགོས་ཟེར་བའི་
བསམ་སློ་ཡོད་པ་དེ་ཉིན་ཞིག་རྒྱ་མི་མ་བཟུང་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་བྱུང་ན། དེའི་ཉིན་
སོ་ལས་ཀ་ཚང་མ་ཁུངས་མ་འཁྲོལ་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་རོགས་རམ་ལ་བརྟེན་
དགོས་བྱུང་ན་ངོ་ཚ་པོ་རེད་ཅེས་བརྗོད་རྒྱ་བྱུང་།

ང་ཚོས་རང་སློང་བྱས་ནས་གཞན་ལ་རེ་མི་དགོས་པའི་བསམ་སློ་གཏོང་
དགོས་པ་ཡིན་དུས། ཤེས་ཡོན་ཐོག་ནས་མ་འདད་ན་བྱ་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད། བོད་
སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་བལྟས་ནའང་ཤེས་ཡོན་དེ་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ངོས་
ཟེན་པའི་ཐོག་ནས་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ལུགས་སློབ་རྒྱལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན།

ཁྱིམ་ཚང་ཞིག་གི་གནས་སྐྱོད་ལ་ལྟོས་དང་། ཤེས་ཡོན་གྱི་མ་སྐྱེན་སྐྱེན་འཛོམས་པོ་
ཡོད་པའི་མི་ཚང་ཞིག་ཡིན་ན། གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་ཚགས་ཚུད་པ་དང་། གནས་
སྐྱོད་མཉམ་བུ་ཡག་པོ་ཡོད། ཤེས་ཡོན་གྱི་རྒྱས་པས་མ་འདྲར་ན་ཐབས་ཤེས་མ་འདྲ་
བ་ལྟ་བུ་གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་གནས་སྐྱོད་ལ་ཞན་པོ་དང་། དཀའ་ངལ་འབྲེད་གྱི་ཡོད།
ཤེས་ཡོན་ཇི་ཅམ་ཡོད་ན་དེ་ཅམ་གྱིས་རང་གི་མི་ཚོ་ནང་ཐབས་ཤེས་མང་པོ་དང་།
ཆ་སྐྱེན་འཛོམས་པོ། བདེ་སྐྱིད་ལེད་སྐྱོད་གཏོང་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པས། ལྷོ་
སྐྱེད་གཉིས་ཀར་ཤེས་ཡོན་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

གཤམ་དཔྱད་མེད་སྐྱོད་དང་། གནས་ལྷགས་རྟོགས་ཐབས།

གཉིས་ནས་ར་ཚོ་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། བར་
ཚོས་དེ་མིའི་རྣམ་དཔྱད་མེད་སྐྱོད་བྱས་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་
ལས། རྣམ་དཔྱད་མེད་ན་བར་པའི་ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱ་ཉ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན།
བར་པའི་སྐྱེ་ཚོགས་ནང་གི་མི་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བར་པའི་ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱའི་
ཐད་ནས་བསམ་སྐྱོད་བཏང་བ་ཡིན་ནའང་། ཤེས་ཡོན་ཟེར་བ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་
ཡོད། དེར་བརྟེན་བྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མས་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་འབྲེད་མེད་པ་ཡིག་རྒྱ་གས་
འཕྲོད་ན་དེ་གས་འགྲིགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས་ནས། སློབ་སྦྱོང་ཐོག་སྐྱོད་ལེད་པའི་
འབད་བཅོམ་མ་བྱས་པར་དུས་ཚོད་འཁྲོལ་ཐབས་བྱས་ན་འགྲིགས་ཐབས་མེད།

སློབ་སྦྱོང་ཟེར་བ་དེ་མིང་ཚིག་གསར་པ་ཞིག་སེམས་ལ་འཇིན་རྒྱའི་སྐྱོད་ཆ་
མིན། མིང་ཚིག་དེ་བརྒྱད་ནས་དོན་དག་སྐྱོད་ལ་ཚུད་ཐབས་བྱ་དགོས། མདོར་ན་ཤེས་

འཇམ་བུ་སྒྲིང་འདིའི་སྐང་ལ་བརྟེན་གསེག་དང། མཉམ་གཅོད་བཏང་ནས་སྤྲུག་ལས་
ཚོད་ལས་བརྒྱལ་བ་ཤེད་མཁམ་མང་ཤོས་ཤིག་ལའང་ཤེས་ཡོན་ཡག་པོ་ཡོད། སྤང་
ཐག་ཚོད་དང། སྤང་ཐག་ཚོད་ཡོད་པ་རེད། སྤང་པོ་དང་སྤང་པོ་ཡོད་པ་དེས་གོ་
སྐབས་བཟུང་སྟེ་གཞན་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཐོག་ནས་དབང་ཤུགས་མེད་སྤོང་ཤེད་ཀྱི་
ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་ལུང་པར་ཟིང་ཆ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། མི་དེ་དག་ལ་ཤེས་ཡོན་
མེད་པ་མིན་ནའང་ལྷག་བསམ་གྱིས་འདང་གི་མེད་པ་རེད།

དེར་བརྟེན། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཉན་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ལྷག་བསམ་གྱི་
ལུས་པ་དེས་པར་འདང་སྐབ་པ་ཞིག་དགོས། ལྷག་བསམ་དེ་ཚིག་གི་ཐོག་ནས་ངོ་
སྤོང་སྐབ་པ་ཞིག་ཨེ་ཡིན་སྟེ། གཙོ་བོ་སྤྲ་གུའི་གཤིས་ཀ་ལ་འཇགས་པ་ཞིག་
དགོས་ཀྱི་ཡོད། སྤྲ་གུ་ཚོར་སྤོགས་གཅིག་ནས་པ་མ་ཚོས་བྱམས་སྤོང་བྱ་རྒྱ་དང།
ནམ་འགྲུང་དང་སྤོང་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་སྤོང་བརྟེན་སྤྲ་གུའི་སྤོང་ལ་དེམ་གྱིས་
འཇགས་ཡོང་གི་རེད། བྱམས་བརྟེན་ལམ་ཚེན་པོ་རེད་ཅེས་བརྒྱ་བཤད་སྤོང་བཤད་
ཤེད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་བྱམས་བརྟེན་པའི་ཡོན་དེ་ལག་ལེན་ཐོག་ནས་སྤོང་སྐབ་པ་ཞིག་
མ་སྤུང་ན་མི་འགྲིགས། པ་མ་ཚོས་རང་གི་སྤྲ་གུར་སྤང་མེད་དང། ལྷན་གསོད་བྱས་
ཉེ་སེམས་འཁྲུང་མ་སྤངས་ན། སྤྲ་གུའི་སྤོང་པའི་ནང་སྤོང་ཚེན་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་
སྟེ་གྱི་འདུག ། དེ་གལ་ཚེན་པོ་ཡིན།

དེ་ནས་དགོ་ཚུན་ཚོས་སྤོང་ཚེན་གྱི་ནང་དོན་འགྲུལ་སེལ་ངོ་སྤོང་སྐབ་པ་ཅམ་
མ་ཡིན་པར་ཞོགས་པ་སྤོང་ཁང་དུ་ཡོང་བ་ནས་བཟུང་སྤྲ་གུར་ནམ་འགྲུང་སྤོན་
སྤངས་དང། བསམ་སྤོང་འཁྲུང་སྤོགས་དེ་སྤྲ་གུ་དེ་དག་གི་མི་ཚའི་མདུན་ལམ་བརྟོ་

མཁན་གྱི་འགན་ཞིག་ཡོད་སྟེ་སྣམ་པའི་སྐོག་ནས་སློབ་སྦྱོར་སྦྱོང་དགོས། དགོ་ཆུང་གིས་སྐད་འཁོར་བཏང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས་ན་མི་འགྲིག་ས། ལྷ་གྲུ་ཚོས་ལྷག་བསམ་གྱི་ཚོར་སྣང་དེ་དགོ་ཆུང་གི་རྣམ་འགྲུར་སྐོག་ནས་སྦྱོར་ཚོར་སྣང་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱང་ན་སྤྱི་ལཱ་འོས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཚེའི་མདུན་ལམ་སྦྱོང་མཁན་དེས་བསྐྱབས་པའི་སློབ་ཚན་ཁག་སེམས་ལ་ལྷག་བྱས་པའི་བྱང་བར་ཡོད། དགོ་ཆུང་གིས་ཁམ་གྱི་འདུ་ཤེས་བཟུང་ནས་སློབ་སྦྱོར་སྦྱོང་ན། ལྷ་གྲུའི་རྣམ་འགྲུར་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འགྲུར་རྒྱུར་ཐེ་ཚོམ་མེད། ལག་ལེན་སྐོག་ནས་སྤྱི་ལཱ་འོས་ཀྱིས་བྱམས་བཅའི་ཚོར་སྣང་ཟབ་མོ་ཞིག་སྦྱང་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ཅ ། བེས་ཡོན་གྱི་མིག་དཔེ་དང་། ལྷ་སྦྱོང་གི་བོམས་བཤེས།

དེར་སང་ཡར་རྒྱས་སོང་བའི་ལྷང་བ་དཔེར་ན་ཨ་མི་རི་ཀ་དང་། ལྷ་རན་སི། འཇར་མན་ལྷ་བུ་དེ་དག་གི་ནང་བྱམས་བཅེ་དང་། ལྷག་བསམ་གྱི་རིན་ཐང་རེ་ཚུར་ནས་རེ་ཚུར་དུ་འགོ་བཞེན་བ་དེས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དཀའ་ངལ་སྐྱེ་བས་ཡོང་གི་ཡོད། ལྷག་བསམ་གྱིས་འདར་བའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཞིག་པོ་རྒྱ་དེར་ཚོས་གཞན་དག་ལ་དཔེ་བལྟ་ས་ཏེ་ལམ་མེད་བ་རེད། སློབ་སྦྱོང་གཞན་དག་ནམས་ང་ཚོར་དཔེ་བལྟ་ས་ཡོད། རྒྱ་གར་སློབ་གྲྭ་ཚོས་རི་ལྷར་བྱེད་མིན་དང་། ཨ་རི་ནང་དུ་རི་ལྷར་བྱེད་མིན་སོགས་ང་ཚོར་ཉམས་སྦྱོར་རིམ་གསོག་སྟབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཡོད། ལྷག་བསམ་གྱིས་འདར་བའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཞིག་པོ་རྒྱ་དེར་ཚོའི་པ་མེས་ནས་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་གཞན་པོ་གྱི་བསམ་སློབ་སྦྱོང་སྣངས་ཤིག་དང་། རང་

བཞིན་གྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ཡ་རབས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་ཤིག་ཡོད་པ་འདི་དོ་ཞེས་པའི་
ཐོག་ནས་བདག་པོ་རྒྱལ་རྒྱ་གཞུང་གི་ཞུ་བ་ཞེན་པོ་ཡིན། དེའི་ཐོག་སྤྱི་བཟོ་བཅོས་རྒྱལ་
དགོས་པའང་ཡོད་སྟེ། འོན་ཀྱང་ང་ཚོའི་ས་མེས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གོམས་
གཤིས་བཟང་པོ་འཇགས་ཡོད་པ་འདི་རྩ་བ་ཞེན་པོ་ཡིན། དེ་བརྒྱལ་ན་མི་འགྲིག་
སྐྱུ་པའི་ཐོག་ནས་བདག་པོ་རྒྱལ་རྒྱ་གཞུང་གི་བཟང་བཟོ་བཅོས་ཀྱི་དགོས་པ།

དཔེར་ན། ༡༩༩༠ལོར་ང་ཚོས་སྤྱི་བཟོ་བཅོས་པ་ཡོད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཞིག་
བཙུགས། དེ་ག་ལེར་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ། དེར་སང་སྤྱི་བཟོ་བཅོས་ཀྱི་ཉེས་ཀྱི་སྐྱུ་པའི་ཐོག་
སློབ་བྱས་ཡོད། འདས་པའི་ལོ་སྐྱུ་ལ་རྩ་བ་གངས་ཀྱི་རིང་སྤྱི་བཟོ་བཅོས་ཀྱི་སྐྱུ་པའི་
སློབ་གྲྭ་ཐོན་པ་དང་། ད་ལྟོ་འགྲིམ་བཞིན་དུ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད། ཐོག་མ་སློབ་གྲྭ་བཙུགས་
དུས་ང་ཚོ་དེར་དུས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ནས་རྗེས་ལུས་ཐེབས་པ་འདི། ཡར་རྒྱས་
སོང་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོར་དཔེ་བཞུགས་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་སྐྱུ་པའི་
གཞན་དག་ལ་ཡིད་སློན་ཞིག་ང་རང་ཡིན་ནའང་ཡོད་ཀྱི་འདུག ། ཡིན་ནའང་སྤྱི་བཟོ་
གཞན་གསུམ་མི་རིགས་རང་ཉིད་ལ་ས་མེས་ནས་རྒྱུད་པའི་གོམས་སློབ་བཟང་པོ་འདི་
གཞན་ལ་ཡིད་སློན་མི་དགོས་པ་ཞིག་དང་། མི་རིགས་རང་གི་ཁྱད་ཚོར་ཞིག་ཡིན་པ་
གཞི་ནས་མཐོང་གི་ཡོད་པ་འདི། ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཐོག་
ནས་རྗེས་ལུས་ཐེབས་ཡོད་ནའང་། བཟང་པོ་སངས་རྒྱལ་པའི་ལྟ་སྟོན་དང་འབྲེལ་བའི་
གོམས་གཤིས་ཀྱི་མིག་དཔེ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡ་རབས་སྦྱོང་བཟང་གི་སྐོར་གཞི་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དངོས་ཡོད་
གནས་ཚུལ་ཡིན།

བུ་བྱོགས་པ་ཚོའི་ནང་ཉང་སང་དགོས་པའི་སེམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ང་ཚོའི་ནང་ཉ་ལམ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག ། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་གཞན་པའ་ལྷག་བསམ་གྱི་གོམས་གཤིས་དེ་གལ་གནད་དང་བརྩེ་མཐོང་ཆེན་པོར་བརྩེས་ནས་སྲོད་ལམ་ཐོག་ནས་ངོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་འདུག ། སེམས་འཁྲུང་དང་ལྷག་བསམ་ཞིག་ཡོད་ན། དགོ་རྒྱུ་གྱི་ངོས་ནས་ཡིན་ནའང་དུས་ཚོད་ཚུད་ཐོས་འགྲོ་གི་མ་རེད་ལ། ལེ་ལོ་ཡང་ཡོང་གི་མ་རེད། སེམས་ནང་ལྷག་བསམ་མེད་པར་དདུལ་གཅིག་སྤར་བལྟས་ནས་ལས་ཀ་བྱས། སྤང་མདོག་ཁ་ལོ་ཞིག་གི་ཕྱི་ཚུལ་བཟུང་ན། དཔེར་ན། མོ་ཉའི་ནང་སྐྱམ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་མ་ཚང་ན། ཕྱི་ལོགས་ནས་འཕྲད་རྒྱུ་བྱ་དགོས་བྱུང་ན་ཁུངས་མི་འཁྲོལ་བ་བཞིན། ང་ཚོའི་མི་ལ་སེམས་ནང་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་སྲོ་སེམས་ཤིག་མེད་ན། གཞན་གྱིས་ཕྱི་ལོགས་ནས་འཕྲད་རྒྱུ་གཏོང་ཁག་པོ་ཡིན། འཕྲད་རྒྱུ་གཏོང་ས་དེ་དང་། གཏོང་མཁན་གཉིས་ཀ་ཐང་ཆད་པེས་རེད།

དེར་བརྟེན་ལྷག་བསམ་ཞིག་ཡོད་ན། བད་བརྒྱ་སྐྱེན་གཅིག་གི་དཔེ་ལྟར། དཀའ་ངལ་དང་། ལེ་ལོ། སྤྱི་ཐོམ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་འགྲོ་བ་ཡིན། ངས་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ཏུ་ཉལ་པར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། བྱེད་ཚོའི་ལུང་པའི་ནང་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། ལྷག་བསམ་ཐོག་བསམ་སྲོ་གཏོང་གི་མི་འདུག ། དེས་རྒྱུན་པས་བྱེད་ཚོར་སེམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ཁོ་ཚོས་ངོས་ལེན་བྱས་ནས་ཤིན་ཏུ་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག །

བུ་བྱོགས་པ་ཚོ་ཚན་རིག་ཡར་རྒྱས་སོང་བའི་དབང་གིས་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་དོ་

སྤང་བརྒྱལ་སྤྱད་བསམ་གྱི་མཚོང་བརྒྱལ་གྱི་པརྟེན་བརྒྱལ་སྤྱད་བསམ་སྤྱད་བསམ་བཅེ་
མཁལ་དེ་དག་གིས་པམ་ཁ་འཁུར་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་འདུག ། དེའི་ཐད་ང་
ཚོའི་བོད་པ་ཡག་པོ་རེད་འདུག ། ཁྱེད་ཚོས་སེམས་ལ་བཅངས་ནས་རྩུང་ཐག་
གནང་རོགས་ཞེས་འབོད་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཆད་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་རྩ་བོ་དང་། བོད་ཡིག་ཐོག་སློབ་བྱིད།

དེ་ནས་བོད་ཡིག་ནི་རང་གི་སྐད་ཡིག་ཡིན་སྟབས། དེར་དམིགས་བཀའ་གྱིས་
དོ་སྤང་དང་སྦྱོང་བརྟེན་སྦྱོང་རྒྱ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་འདུག ། དཔེར་ན། དེ་སྡོམ་
ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་དང་པོ་འཚོགས་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་ཡོད། ལམ་སང་བོད་
ཡིག་ཁོ་ནའི་ཐོག་ནས་སློབ་ཚན་ཞིག་བསྐྱེགས་ན་ཁག་པོ་རེད་ཅེས་བརྗོད་དེ་ལུས་
པ་རེད། བར་སྐབས་ཤིག་ནས་བྱ་གསོ་ཁང་གིས་ཡག་ལེན་བསྟར་བ་དེས་པན་
ཐོགས་ཡོང་གི་འདུག ། སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་གཅིག་གྱུར་གྱི་སློབ་ཚན་ཞིག་གཏན་
འབེབས་བྱས་པ་དེ་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག ། ང་ཚོས་རྒྱ་གར་ནང་ཡོད་པ་ཚོས་བོད་ནང་
མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཅ་བརྒྱལ་འགོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་འདུག་ཅེས་ཤོད་གྱི་
ཡོད། བཅོན་བྱོལ་དུ་ཡོད་པ་ཚོར་དམིགས་བསམ་གྱི་འགན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཁྱལ་
རེད། དངོས་གནས་བྱས་ན་བོད་ནས་ཡོང་མཁལ་དེ་ཚོར་བོད་ཡིག་གི་གནས་ཚུལ་
ཡག་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ང་ཚོ་རང་དབང་ལུང་བར་བསྟན་པ་ཚོར་བོད་ནང་ལ་
སྡོམ་ན་ཡག་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱང་། ཡིན་ནའང་གནས་ཚུལ་རྗེ་ཞེ་ཞེ་ཞེ་དུ་འགོ་གི་
འདུག ། ཁག་མི་འདུག ། རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། སློབ་ཚན་ཚང་
མ་བོད་ཡིག་ཐོག་སློབ་བྱིད་བྱས་པ་དེས་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད། ད་ལྟ་ལས་

བསྐྱོམས་ནང་གིས་འདུག་པ་ལྟར། མངོན་གསལ་དོད་པོའི་འགྲུང་བ་ཞིག་འགོ་མདོག་
ཁ་པོ་རེད། བོད་ཡིག་ཐོག་དོ་སྣང་བྱ་རྒྱུ་དེ་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་དོ་པོའི་ཐོག་ཟུག་
ཡོད་པས་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། མཁུན་སོང་ངམ། བཟུ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་བཀའ་
ལྷོབ་སྟུང་། །།

༡༡། གྲི་ལོ་༡༧༧༥། རྒྱ་མཚོ་ས་༡༥ ཉིན་བཀྲུག་ས་སྐར་རྩ་ཉེད་ཐུག་ཏུ་
མཚོ་ན་ཁར་དུ་མོད་ཀྱི་ཚོམ་པ་ལོ་ལི་ཚོགས་ཚེན་མེད་ས་དང་ལོ་ལི་
ཚོགས་ཚུལ་བའི་བཀའ་རྒྱུ་།

གཤམ་གྱི་གཞུང་ཉམས་གསོ་དང་། གནས་ཚད་ཀྱི་གདན་ཚོད།

དེ་རིང་འདིར་ང་རང་ཚོ་མོད་རིགས་ཁོངས་ཀྱི་མཁས་དབང་མང་པོ་ཞིག་
འཛོམས་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་དང་། གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པས་
འདིར་ཚོགས་འཛོམས་གནང་མཁན་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མར་འཚོམས་འདྲི་དང་། བཟ་
ཤིས་བདེ་ལེགས་ལུ་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཨ་ལཱ་ལཱ་མ་ཆེན་པོད་ཀྱི་རིག་
གཞུང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ཚོག་ནས་ཁྱེད་མངས་ཉེ་ཆོ་བ་སྐྱེལ་ནས་བྱ་སྤྲིན་བྱས་ཉེ་
གོ་སྐབས་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་སྐབས། ཁྱེད་རང་ཚོ་ལས་ཀ་གྲེད་མཁན་ཚོགས་མི་ཚང་
མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཟེར་རྒྱ་ཡིན།

གལ་ཆེ་ཤོས་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཉམས་སྲོད་དང་། སོ་སོའི་ཤེས་ཚད་གང་ལ་གང་
འཚོམ་ཡོད་པ་མང་པོ་ཞིག་འདིར་འཛོམས་ནས་ཉིན་བཀྲུད་ནས་གོ་བསྐྱུར་བྱེད་
སྐབས་སློབ་སྦྱོང་གསལ་བ་དང་། གནད་འགག་མང་པོ་ཞིག་འཛོམ་ཡོང་མཛད་ཁ་ཕོ་
རེད། རས་འདིར་ནམ་དུའོད་ཀྱི་ཅུ་ལ་ལས་བཞོན་ནས་ལུ་རྒྱ་གང་ཡང་མི་འདུག ། སོ་
སོའི་དོ་སྣང་ཡོད་པ་དེ་ནི་ནང་དོན་རིག་པ་གཙོ་པོ་རེད། མ་སྣང་རིག་པའི་ཚོག་ལ་དེ་

ཅམ་གྱི་དོ་སྤང་མེད། དེར་བརྟེན་ངས་རྣམ་དགོད་ཐོན་པའི་ཐོག་ནས་ལྷ་རྒྱ་གང་ཡང་
མི་འདུག ། ལྷས་ནས་དགོས་པ་ཡང་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག ། ཟླེད་རང་ཚོ་འདིར་
ཚོགས་ལྷགས་ལ་ཡོད་པ་ཚང་མས་སེམས་འཁྱུར་སྤངས་ནས་མ་འོངས་པར་ང་རང་
ཚོའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་བ་དང་།
འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྤྱི་འགྲོ་སྤྱི་མཚུངས་ཀྱི་གདན་ཐོབ་ཀྱི་སྤྲང་ལ་སླེབས་ཐབས་སུ་
ཚང་མས་དགོངས་འཆར་སྤྲུག་འདོན་གནང་ནས་ལམ་སྟོན་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་བུ་བ་
ཡག་པོ་རེད། དེ་དོན་འབོད་སྐུལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན།

ཁ་དོ་རིག་གཞུང་གི་དགོ་སྤྱོད་དང་། གདམས་ངག་ཅན་གྱི་རིག་གཞུང་།

ཅ་བ་མི་རིགས་སུ་དང་སུ་ལ་ཡིན་ནའང་སོ་སོའི་རིག་གཞུང་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད།
ང་རང་གྲུ་བ་གཅིག་གི་དོས་ནས་བསྟུན་ན་རིག་གཞུང་ཁ་གསལ་ནི་ཐན་ཐོགས་ཡོད་པ་
དང་། རིག་གཞུང་ཁ་གསལ་ནི་ལམ་དང་ལུགས་སྟོལ་ལྟ་བུ་ལས། དེ་ཅམ་ཐན་ཐོགས་
མེད་པ་ཡང་ཡོད། འཛམ་བུ་གླིང་སྤྱི་ཡོངས་ལ་དེར་སང་སྟོགས་གཅིག་ནས་མི་
འབོར་མང་དུ་སྤྱིན། སྟོགས་གཞན་ཞིག་ནས་ཐན་རྒྱུན་འབྲེལ་བ་གྱེད་འདོད་མེད་ཀྱང་
གྱེད་དགོས་པའི་ཐན་རྒྱུན་བརྟེན་རེས་དང་། ཐན་རྒྱུན་སྟོས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
ལྷགས་རེ་ཆེར་འགྲོ་སྐབས་ལུང་བ་སོ་སོའི་རིག་གཞུང་ལའང་འཇུག་པ་འགྲོ་གི་
ཡོད། ཁ་གསལ་རིམ་བཞིན་ག་ལེར་བརྒྱལ་འགྲོ་གི་རེད་ལ། རིག་གཞུང་ཅམ་དུ་མ་
ཐད་སྤྲད་ཡིག་གྱུང་བརྒྱལ་བ་དང་། མི་རིགས་གྱུང་རིམ་པས་བརྒྱལ་བའི་འཇུག་པ་
ཡོང་གྲིད་པ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ལ་བོད་པའི་གཞུང་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་ང་
 ཚོས་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡོད་ཟེར་ན། ངའི་བསམ་ཚུལ་ལ་བོད་
 པའི་རིག་གཞུང་འདི་ཙམ་པ་ནང་པའི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གཞུང་ཞིག་དང་།
 གཉིས་ནས་ང་རང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཕྱག་གི་གནས་སྐྱདས་དང་། མི་འབོར་གྱི་
 གནས་སྐྱདས་དེ་འབྲེལ་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ང་ཚོའི་གོམས་གཤེས་དང་། རིག་
 གཞུང་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་མཁུས་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མ་ཐུན་པོ་
 གྲུ་རྒྱུའི་མིག་སྟོས་དང་། གདམས་ངག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་མིན་གནས་སྐྱདས་གྲུ་
 དོག་དང་། འཚོ་ཐབས་ཁག་པོའི་འོག་ལ་འཚར་ལོངས་བྱས་པའི་མིའི་གོམས་
 གཤེས་དེ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མགོ་བརླུང་རེས་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་བ་པལ་ཆེར་ཡོང་
 མིན་པ་རེད།

གང་ལྟར་ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་རིག་གཞུང་འདིའི་ཙམ་པ་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་
 ཚོས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟེར་
 བའི་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་འོག་ནས་ང་ཚོའི་བསམ་སྟོན་དེ་སྤོགས་གཅིག་ནས་གྲུ་ཡངས་པོ་
 ཆགས་གྱི་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་ནས་ལུང་པའི་གནས་སྐྱདས་གྱི་འོག་ནས་ང་རང་
 ཚོའི་རིག་གཞུང་འདིས་མིའི་བསམ་སྟོན་ནང་ལ་བདེ་སྲིད་སྲོད་མཁན་ཞིག་དང་། མི་
 དང་མི་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་སྐྱདས། མིས་དུད་འགྲོའི་སྤོགས་ཆགས་གཞན་དག་ལ་འབྲེལ་
 བ་བྱེད་སྐྱདས། དེ་དང་འབྲེལ་ནས་མིས་ཁོར་ཕྱག་སྤྱི་ཡི་ཐོག་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་
 སྐྱདས་གྱི་ཐོག་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ང་ཚོའི་རིག་གཞུང་འདི་བོད་མི་
 རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་སོ་སོའི་པ་མེས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཞེན་ཁོག་ལོས་

ཡོང་སྟེ། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་འཇམ་དུ་སླིང་སླིང་ཚོག་ལ་ར་ཚོའི་རིག་གཞུང་འདིས་ཕན་
ཚོགས་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད་བསམ་གྱི་འདུག །

གཤམ་མེད་མེད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་དང་། བྱམས་བརྩེས་ཐོངས་པ།

འཇམ་སླིང་ས་ཁུལ་གང་སར་ཡ་རབས་སྟོན་བཟང་གིས་ཐོངས་པའི་གནས་
ཚུལ་ཡོང་བའི་སྐབས་འདིར་ར་ཚོའི་རིག་གཞུང་གི་ནང་ལ་མི་བཟང་པོ་བཟོ་བའི་ས་
དང་། མི་དེ་སླིང་རྗེའི་སྟོ་ཅན་ཞིག་བཟོ་རྒྱུར་འབྲུགས་སྟེན་ཐུབ་མཁན་གྱི་རིག་
གཞུང་འདིས་ཕན་ཚོགས་ཡོད། བརྩེ་བས་ཐོངས་པའི་དབང་གིས་དཀའ་ངལ་མང་པོ་
འབྲུག་པའི་གནས་ཚུལ་དེའི་གཉེན་པོ་ནི་མི་སེམས་པ་བཟང་པོ་བཟོ་བའི་ས་
འབང་ཞིག་ཡིན། བྱམས་བརྩེས་ཐོངས་པའི་དཀའ་ངལ་འབྲུག་འཁོར་གྱིས་སེམ་མི་
ཐུབ་པ། སྐྱན་བཅོས་གྱིས་ཀྱང་སེམ་མི་ཐུབ། བསམ་སྟོའི་ནང་ལ་གཅིག་མ་འདྲར་
བའི་དཀའ་ངལ་འབྲུག་པ་དེར་བསམ་སྟོའི་ནང་ལ་འདྲར་བ་ཞིག་བཟོ་དགོས། དེ་ལ་ར་
ར་ཚོ་ཐོད་པའི་རིག་གཞུང་འདིའི་ཚོག་ནས་ཕན་ཚོགས་བྱེད་ཐུབ་བསམ་གྱི་
འདུག །

དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ལ་ད་ལྟའི་དངོས་ཡོད་གྱི་གནས་ཚུལ་འདི་ཐོད་མི་
རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཅ་བརྒྱལ་ཏུ་འཕྱོ་བའི་དུས་ཚོད་ལ་སླེབས་ཡོང་
དུས་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པོ་དང་། ཤིན་ཏུ་འགན་སྲུང་པོ་ཆགས་གྱི་ཡོད། སློའི་ཕྱི་ལྷན་ཚང་
མར་ཕན་ཚོགས་ཡོད་པའི་རིག་གཞུང་འདི་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་
ཡོང་བ་ལ་ར་ར་ཚོ་རང་དབང་དང་བྲམ་ནས་རང་གི་ལུང་པ་དབྱ་ལག་ལ་འོད་ ཐོད་

ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་མཐོང་དང་ཆ་འདོག་རྩ་བ་ནས་མེད་མཁའ་ཞིག་གིས་བོད་ལུང་པ་
བཟུང་ནས་བསྐྱད་སྟབས་རང་ལྷགས་ཀྱིས་དེར་ཉམས་ཆག་འགྲོ་རྒྱ་ཡིན་པ་ཤེས་
གསལ་རེད། དེ་ནི་འགྲུང་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་རིམ་བཤམ་ཐབས་ཤེས་བྱེད་
རྒྱ་དང་། ལམ་ཞིག་རྟེན་རྒྱ་མ་གཏོགས་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད།

༨ ་། གཞིས་བྱིས་ཀྱི་འབྲས་ཤོར་དང་། ཉམས་པ་སྐྱེད་གསོ།

ཡང་རིགས་གཅིག་ལ། ང་རང་ཚོ་སོ་སོའི་ངོས་ནས་སོ་སོའི་རིག་གཞུང་ལ་དོ་
སྣང་དང་དགའ་ཞེན་ཡོད་ནའང་། བྱེད་སྐྱེད་མ་ཤེས་པ་དང་། ལྟོད་ཡངས་དབང་
གིས་འབྲས་ཤོར་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་འདི་དཔེ་མི་སྲིད་པའི་ཕངས་པོ་རེད། སོ་སོར་
འགན་ཡོད་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་བྱས་ན་བྱེད་ས་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ང་ཚོས་ལྟོད་ཡངས་
དང་། གནད་འགག་མ་ཤེས་པ། ཡང་ན་རྒྱུན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་འབྲས་ཤོར་འགྲོ་བ་
བོད་ནང་ལ་ཡང་ཡོད་གི་ཡོད། ལྷག་པར་ང་རང་ཚོ་འདིར་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་
ལ་དངོས་གནས་རང་དབང་ཡོད། ང་ཚོས་དེ་སྔ་སློབ་བྱ་རྒྱུར་དུ་བརྟུགས། འབད་
བརྩོན་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དེ་བོད་པའི་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་འཛིན་སྐྱོང་
གི་དོན་དག་ལ་བརྟུགས་པ་ཡིན་ནའང་། ཐོག་མའི་རེ་བ་བརྒྱབ་པ་ནང་བཞིན་ཀྱི་བོད་
པའི་ཤེས་ཡོན་སྲུ་མ་སྐྱེད་ནས་འཛིན་སྐྱོང་དང་། ཡར་རྒྱས་འདོད་པ་ཁེངས་པ་ཞིག་
ཡོད་གི་མེད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ཉན་ཉན་ང་ཚོས་འབྲས་ཤོར་ཞིག་འགྲོ་གི་ཡོད། རྒྱ་
མཚན་ལྡན་པའི་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་དང་། བན་ཐོགས་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་
ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་མི་ཉམས་ཤོར་སྤེལ་བྱེད་རྒྱ་འདི་གལ་ཆེ་དོན་ཆེའི་བྱ་བ་དང་།

ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ང་རང་ཚོར་དམིགས་བསམ་གྱི་ལས་འགན་ཡོད།

ཅན་བསམ་སློབ་ཡོན་ཏན་དང་། སྐད་ཡིག་གི་བྱེད་ལས།

ཅུ་བའི་རིག་གཞུང་ཟེར་བ་འདི་སའ་ཆེར་བསམ་སློབ་ལ། བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་
 ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་མིན་ནམ་སྟེ། བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་མཚོན་པར་བྱེད་
 སྐབས་དག་གི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་དང་། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ནས་
 སྐད་ཡིག་གསུམ་ཆེན་པོ་ཆགས་གྱི་ཡོད། མ་གཞི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་མཐའ་དག་པ་
 ཆེན་གྱི་ལམ་ནས་ཤོད་རླབས་ཐབས་མེད། སྐྱོད་པའི་འཇུག་པ་ཞེས་ང་ཚོའི་
 གཞུང་གི་ནང་ལ་བཤད་པ་བཞིན་སྐྱོད་པའི་འཇུག་པ་ཡིན་པར་བསམ་པའི་འཇུག་
 ཡིན་པས། ཡུལ་གྱི་ཞུང་པར་མཐའ་དག་ཆེན་གྱི་ལམ་ནས་བརྗོད་རླབས་ཐབས་མེད་ཀྱང་།
 དོན་གྱི་ཚན་པོ་ཆེན་གྱི་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་མཐའ་ཞིག་ཡིན་སྟེ། ཆེན་གྱི་འཇུག་
 སྐབས་ཐོག་ནས་མིའི་བསམ་སློབ་ནང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་རྟོག་པའི་འཆར་སློབ་པར་པོ་
 ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཆེན་གྱི་ལམ་ནས་སྡེ་ཚོན་བྱེད་པ་དང་། ཆེན་གྱི་ལམ་ནས་ཁ་
 བས་བྱས་ཤུགས་ཆེ་བྱ་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ནས་ང་ཚོ་
 བོད་པའི་སྐད་ཡིག་འདི་འཇོག་བྱ་སློབ་འདིའི་སྐད་པ་ཚོ་གསུམ་གཅིག་གསུམ་སྐད་ཡིག་
 རྩེད་པོས་གྱི་གསུམ་གཅིག་ཆགས་ཡོད་ལ། ང་རང་ཚོའི་ཡི་གེ་འདི་དངོས་གནས་གང་
 འཚོམ་གྱི་གནས་ཚད་འཕེལ་བ་ཞིག་ཡིན། བང་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་བའི་རྣམ་
 གཞག་ཁག་བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་ནང་འདང་དེས་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པོ་ཡོད་པ་ཏ་ཅང་
 གསལ་པོ་རེད།

གང་ལྟར་ལེགས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐྱད་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་སྟེ་སྟབས་མཁམ་བོད་པའི་ཡི་གེ་
 ཡིན་པ་གསུང་གནས་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་མིན་དེང་སང་
 གི་རིག་གནས་གསལ་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་ལ་བོད་ཡིག་བེད་སྲོུད་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་
 སྐབས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་རྗེས་ལུས་ཐེབས་ཡོད། དེ་དག་ང་ཚོས་ཡར་རྒྱས་
 གཏོང་རྒྱུའི་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ལྷ་གུ་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དུས་ཀྱི་སྐྱད་
 ཡིག་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བརྟེན། ཐོག་མར་ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ལ་སླེབས་ནས་ཕྱི་ལོ་
 རྩལ་ཅུ་ལྷུ་ལ་གཅིག་ལ་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་ལ་ང་ཚོའི་ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་དང་པོ་དེ་
 འཚོགས་པའི་སྐབས་ལ་ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་རྒྱུའི་སྐྱད་ཡིག་དེ་སོ་
 སོའི་སྐྱད་ཡིག་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་སྐབས་དེ་དུས་ནས་སྐྱད་ཆ་བྱུང་ཡོད། ཡིན་
 བའང་དངོས་སུ་ལག་ལེན་བསྟར་སྐབས་དགེ་ཚན་སོ་སོས་ཉིན་རེ་ཉིན་རེར་སྒྲ་གུར་
 སློབ་ཁྲིད་བྱེད་རྒྱུའི་སློབ་ཚན་སང་ཉིན་སློབ་རྒྱུ་དེ་དོ་དགོང་མཚན་ལ་བོད་ཡིག་ལ་
 སབ་སྒྲུབ་བྱ་དགོས་ལྟར་ན་སལ་ཆེར་ཁག་པོ་བྱས་མི་ཡོང་ངམ། གྲ་འགྲིག་པོ་ཞིག་
 ཞེ་ཡོང་ཞེས་བརྗོད་དེ་གང་ལྟར་ལག་ལེན་ལ་བསྟར་མ་སྟབས་པ་རེད།

ཆེད་མིང་ཚིག་གསལ་བཟོ་དང་། བོད་ཡིག་གི་བྱེད་ཡོན།

བར་སྐབས་ཤིག་ནས་ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་ལ་འཛིན་གྲྭ་ལ་བར་དུ་
 སློབ་ཚན་ཚང་མ་བོད་སྐད་ཀྱི་ནང་ནས་སློབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་
 འདུག ། བ་ཞིང་ར་བུ་གསོ་ཁང་གི་དུས་ཆེན་ལ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་དམའ་རིམ་འཛིན་
 གྲུའི་ཚན་རིག་གི་འགྲེལ་བཤད་བོད་སྐད་ཐོག་ནས་རྒྱག་གི་འདུག ། ངས་མ་ཤེས་

སའི་ཚིག་དེ་འདྲ་ཁོ་ཚོས་ཤོད་ཀྱི་འདུག ། དེ་དག་སྒྲུང་བར་འགྲོ་བོ་ཞིག་བྱུང་། ང་
ཚོའི་རྩ་བའི་སྐད་ཡིག་ལྷུག་ཏུ་འགྲོ་ཐབས་འདི་ལྟར་བྲས་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་རེད་
བསམ་གྱི་འདུག ། ལྷ་གྲུ་ཚོར་ཉིན་རེ་ཉིན་རེར་འཛིན་གྲུའི་ནང་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་རྒྱུའི་
མིང་ཚིག་རྣམས་འཛིན་གྲུ་དེའི་དགོ་ཆེན་ཚོས་ལེ་གང་འགྲིག་དང་སྐབས་གང་འཁེལ་
བསྐྱར་ཉེ་བྱིན་ན་ཉེན་ཁ་མེད་དམ་བསམ་པ་བྱུང་གྱི་འདུག ། འདི་རིགས་ལ་ངེས་པར་
གཟབ་ནན་བྱེད་དགོས།

ང་རང་ཚོ་དེ་རིང་འདིར་ཡོད་པའི་མི་སྣ་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཐོག་ལ་
ཚད་ལོངས་པའི་མིང་ཚིག་འདར་བོ་ཡོད་པ་དང་། བརྟུགས་རྙིང་མང་བོ་ཤེས་པ།
གང་ལྟར་མིང་ཚིག་སྤྲུལ་བོ་ཤེས་མཁན། ཡི་གེའི་ཡིག་རྩ་ཚོད་བོ་དང་། ལོ་བ་ལོན་
བོ་ཡོད་མཁན་དེ་རིགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མིང་ཚིག་དེ་དག་དོ་གལ་ཆེན་བོ་བྲས་ནས་
བཟོ་དགོས་པ་དང་། དོ་གལ་ཆེན་བོ་བྲས་ནས་གཏན་འབེབ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་
མཚོང་སོང་། ལྷ་གྲུ་སྟོང་སྟག་མང་བོ་ཞིག་གིས་བེད་སྲོུད་བྱ་རྒྱུ་དང་། ཚན་རིག་དང་།
སྡེ་ཚན་མང་བོ་ཞིག་གི་ནང་ལ་མིང་ཚིག་གསར་པ་སླེབས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་དག་
དགོ་ཆེན་འགའ་ཞིག་གིས་འཕྲུལ་སེལ་བཟོས་པ་ཞིག་ཆགས་པ་ཡིན་ཆེ་དེ་དག་
མཐུག་ཏུ་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་དགོས་བྱུང་ན་དཀའ་ལས་ཁག་བོ་དང་། ལས་ཀ་ཉིས་
ལས་ཤིག་ཆགས་ཡོང་གི་འདུག ། དང་བོ་ནས་སྤྱ་གྲུ་རྒྱུང་རྒྱུང་ལ་ཚན་རིག་གི་སྡེ་
ཚན་ལྟ་བུའི་མིང་ཚིག་བེད་སྲོུད་བྱེད་རྒྱུ་དེ་དག་སྤྱི་ཚད་རི་སྡིད་ཀྱི་བར་ལ་མིང་
ཚིག་དེ་དག་གཏན་འཁེལ་བྱུང་བ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་བོ་འདུག །

མ་གཞི་ཤེས་རིག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་གས་སྟོང་ཡངས་དང་།

སྤྱི་ས་བར་སར་འབྲུས་ཤོར་མ་སོང་བ་བྱེད་དགོས། ཚུ་བའི་བརྗོད་བྱ་གསར་པ་
གསར་པ་སླེབས་སྐབས་མིང་ཚིག་གསར་པ་སླེབས་ཡོང་གི་རེད། རིགས་ཁ་ཤས་
ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཚིག་དེ་ག་རང་འངགས་བེད་སྟོན་བྱས་ན་ལེགས་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་
མིན། དེ་ལྟར་བྱང་སྐབས་ཐོག་མའི་ཚུ་བའི་འབྲུང་སའི་མིང་ཚིག་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་
གང་ཚོས་བེད་སྟོན་བྱས་ན་ཡག་པོ་མིན་ནམ་ཞེས་ངས་ལོ་གཅིག་ནས་སྐད་ཆ་དེ་
ལྟར་བྱང། འདི་ལ་ང་ཚོས་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག །

དེ་ནས་ང་རང་ཚོ་བོད་བའི་ཡི་གེ་འདི་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་གྲིས་ན་རྗེས་པོ་
གྲིས་ན་འདྲི་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། བཞུགས་པོ་ཞིག་གྲིས་ན་འདྲི་རྒྱ་ཡོད་པ། ཡང་
སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་པའི་ཡིད་འབྱོངས་པོ་ཞིག་གྲིས་ཀྱང་འདྲི་རྒྱ་ཡོད་པ། བརྗོད་
ཉམས་དང་། སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་པའི་ཚོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ། ཡི་གེ་ཁོ་རང་སྤྲུག་པོ་
ཡོད་པ་ཞིག་པལ་ཆེར་རེད། ཀོ་ཐག་སྤྲུས་སྟོན་གྱི་ཡོད་ཟེར་ན་ཡི་གེ་དེ་བེད་སྟོན་
བྱེད་མཁན་ང་རང་ཚོས་ཆད་ཆ་ཆད་མ་ལོངས་པར་བོད་ཡིག་གི་རྣམ་དཔྱོད་ལྟ་བུ་
དང་། འདོན་རྒྱལ་སྤངས་རིམ་བས་སློབ་པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག །

དོ་སྣང་བྱུང་བ་ཞིག་ལ་ནམ་རྒྱུན་གཞུང་སློབ་ཡི་གེ་འདྲི་སྤངས་ཤིག་ཡོད། དེ་
ནི་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་ནང་གི་འདྲི་སྤངས་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་རེད། ཡང་ཁོ་
རང་ཁོ་རང་ལ་བརྗོད་ཉམས་ལྟ་བུ་སྤྲུག་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཞིག་འདུག ། གང་
ལྟར་ཡང་སྤྱིང་བོད་བའི་ཡི་གེ་རང་རོས་ནས་སྤྲུག་པོ་དང་། རྒྱ་ཆ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།
དཔེར་ན། ལྷ་གྲུ་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱི་རིག་པ་ཆ་ཆང་ཡོད་པ་གཅིག་ལ་སློབ་སྟོན་སྟོན་རྒྱ་
འབྲུས་མ་ཤོར་ན། རྒྱ་ཆ་ཆ་ཆང་ཡོད་པ་བཞིན། ང་རང་ཚོ་འདི་བོད་བའི་ཡི་གེ་འདི་

ཡང་ཁོ་རང་ལ་རྒྱ་ཆའི་བྱས་པ་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དེ་དག་རྩོམ་བཟོ་སྟེང་
ལྟེང་སྐྱབས་ཡག་པོ་ཞིག་ལ་སྐབས་འདི་སྐབས་ལ་རྗེས་སྐབས་སྐབས་འདི་ལོ་གཤིས་བརྒྱ་
ལྟེང་རྣམས་པ་ཐོན་ཡོང་བྱས་པ་ལྟེང་གི་འདུག །

༣། བ་སྐྱད་གཅིག་ལྟར་དང་། འོད་ཡིག་གསར་བརྒྱ།

དེ་ནས་རྩོམ་པོ་འདི་སྐབས་མེད་མཁན་ཨའི་རྒྱ་(F)ཟེར་མཁན་འདྲ་པོ་དེ་འདྲ་
ཡོད་གི་ཡོད། དེ་ཚོའི་གསར་སྐབས་རེ་ནི། ཉ་པ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་འདྲི་མཁན་ལྟར་
སོང་། ཡང་སེམས་པ་དོ་རྗེས་རྩོམ་པོ་ཚོའི་སྐབས་སྐྱད་བརྒྱད་སྐབས། མིང་གཞིའི་
སྐྱེད་པ་ཁ་སྐྱེད་བརྒྱུ་དེ་སྐབས་ལྟ་བུ་(སྐྱེད་བཞག་པ་གཅིག་དང་། ཡང་པོ། པོ། མ་
(ཐ་ཐ་ཐ་)ལྟ་བུ་སྐྱེད་ཏུ་ཉའི་བརྒྱུ་དེ་སྐབས་ལྟེང་གི་ཡོད་ཅེས་སེམས་དཔའ་འདྲོ་
རྗེས་རྩོམ་པོ་འདྲ་བའདྲ་བྱུང་། དེ་སྐབས་བཅོན་ཞིག་ཡིན་མིན་ངས་མི་ཤེས། ལྟེང་
རྩོམ་ཞིག་འདུག་ལྟེང་དཔོས།

ང་རྩོམ་པོ་སྐབས་འདི་གི་གསལ་སྐབས་དེ་ཚོའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་གདངས་གསལ་པོ་
ཡོད་གི་ཡོད་ན། ཉ་པ་བཏགས་དང་། མ་ཉ་བཏགས་གསར་བ་བརྒྱུ་དཔོས་དོན་མེད།
ང་རྩོམ་པོ་སྐབས་འདི་སྐབས་རེད། གསར་སྐྱེད་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དེར་སར་གི་
རྒྱ་གདངས་གསར་བ་ཞིག་ཡོད་སྐྱད་ནང་དེ་སྐབས་ལྟར་མེད་ལྟར་ཡོད་པའི་སྐབས་
པོ་མིན་སྐབས་གང་ཞིག་བརྒྱུ་དཔོས་ལྟར་བརྒྱུ་དཔོས་ལྟེང་ཡོད་པའི་སྐབས་ལྟེང་།

ང་ཚོ་ཡོད་པ་གཞན་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་མིས་(V)ཟེར་བརྒྱུ་དཔོས་སྐབས། མེན་ལ་མཚུ་
འོ་ཚོན་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱུ་དཔོས་ཀྱི་འདུག་པ་ལས། དེ་མིན་རྩོམ་པོ་བརྒྱུ་དཔོས་སྐབས་གང་

ཡང་མེད། རྒྱ་མི་དང་ཉི་ཉོང་གི་མིས་དབྱིན་སྐད་བཤད་པ་དང་། ང་ཚོ་བོད་བས་
 བཤད་པ་གཏན་ནས་མི་འདྲ་ཞིང་། བོད་བས་དབྱིན་ཟི་མོགས་གང་ཞིག་བཤད་
 དགོས་ལྗང་ཡང་སྐྱ་གདངས་གསལ་ཐག་ཚོད་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ང་རང་ཚོའི་ལྷེ་ལ་དེ་སྔ་
 གོམས་གཤེས་མེད་པ་དང་། བོད་སྐད་ནང་མེད་པའི་སྐྱ་གདངས་གསལ་ར་བ་སླེབས་
 སྐབས་ཡིག་གཟུགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་པ་དེ་དག་ང་ཚོས་གཏན་འབེབས་
 གུང་དགོས་པ་ཞིག་རེད། གནས་ཚུལ་ཆ་ཚང་རྟོགས་པ་དང་། གནས་ཚུལ་ཆ་ཚང་
 ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཐོག་ནས་གང་དགའ་ཅི་ལེགས་གཏན་འབེབས་ཞིག་བྱུང་ན། ང་རང་
 ཚོ་མཚོག་དམན་སྲུ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཡི་གེ་འབྲི་བའི་སྐབས་སྲུ་དཀའ་ངལ་ཡོང་བ་ཐོ་
 མེད། དཔེར་ན། ངས་ཀྱང་རྣམ་ཀུན་ས་ཡིག་རྒྱག་སྐབས་མིའི་མིང་མི་འདྲ་བ་གསལ་
 པ་ཞིག་སླེབས་ཡོང་དུས་ཤེས་ཀྱི་མེད་སྐབས་འོལ་ཚོད་ལ་འབྲི་རྒྱ་རེད། གཏན་
 འབེབ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡག་པོ་རེད།

ཉ ། ལལ་སྐད་ཀྱི་སྐྱ་གདངས་དང་། ཡིག་སྐད་ཀྱི་གལ་གནད།

ལལ་སྐད་ཀྱི་སྐྱ་གདངས་གསལ་ཆེ་བ་ཡོད་དམ། ཡིག་སྐད་གསལ་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་
 རྫོང་ཁྱེད་རང་ཚོ་ལོ་བསྐྱར་བྱས་ན་ཐག་གཅོད་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། ངས་འདི་
 ལེགས་ཤོད་རྒྱ་གང་ཡང་མི་འདུག། ཁྱེད་རང་ཚོ་རང་རང་སོ་སོའི་བསམ་ཚུལ་རེད།
 ཡིན་ནའང་གནད་འགག་ཆེན་པོ་གཅིག་གང་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། རྫོན་ཀྱི་ལོ་རྒྱ་བ་
 ལམས་པ་དཀའ་ལས་རྒྱག་སྐབས་ལམ་དེ་ཡང་མི་ཐོག་གཅིག་གཉིས་མིན་པར་མི་
 རབས་ནས་མི་རབས་ལ་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་ནས་མིང་ཚིག་གཏན་འབེབས་བྱས་

པའི་བཀའ་འགྲུར་དང་བསྟན་འགྲུར་པོ་ཉི་ལྔམ་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་ཞིག་ཡོད། ང་རང་
ཚོས་པལ་སྐད་བེད་སྲོད་བྲེད་རྒྱ་ཐལ་དགས་ན་གང་འཚམ་ནས་དེ་དག་གི་ནང་དོན་
མི་ཤེས་པ་ཆགས་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། དཔེར་ན་དེད་སྐབས་རྒྱ་ཡིག་ནང་ལ་ཡོད་པའི་
བཀའ་འགྲུར་དེ་དག་གི་གས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཁ་ཤས་ནི་སློབ་ཤེས་ཀྱི་མེད། ཡི་གེ་ཁ་ཤས་
སློབ་ཤེས་ཀྱང་དོན་དག་གཏན་ནས་མ་ཤེས་པ་དེ་ལྟར་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད་
འདུག།

ད་ལྟར་ངང་ཚོ་བོད་པའི་ནང་ལ་ཇི་ཅམ་ཐབས་སྤྲུག་ནའང་བཀའ་འགྲུར་དང་།
བསྟན་འགྲུར་པོ་ཉི་ལྔམ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཅམ་གྲངས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་དག་འགོ་ནས་མཇུག་
བར་ཆ་ཚང་སློབ་ལུབ་ཀྱི་ཡོད། གཞུང་མ་སྤྲུངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ལས། གཞུང་
སྤྲུངས་པ་ཞིག་ཡིན་ཆེ་ནང་དོན་ཆ་ཚང་བརྗོད་ལུབ་ཀྱི་ཡོད། རྒྱད་ཆ་བཤད་པའི་
སྐབས་ཚིག་རེ་བྱང་སྤུབ་འཇུག་ལྟ་བུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་མ་གཏོགས། ང་རང་ཚོས་
ནམ་རྒྱུན་བེད་སྲོད་བྲེད་བཞིན་པའི་རྒྱད་འདི་གའི་ཐོག་ལ་འགྲོ་ལུབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་
ཕྱིན་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་ང་ཚོ་བོད་པའི་ཡི་གེ་བེད་སྲོད་བྲེད་ས་ཆེན་པོ་ཉོར་གྱི་
ཡུལ་ནས། ལྷོ་ཕྱོགས་ལ་ཚུར་ཅིས་ན་མོན་བར་དུ་དང་། ཤར་ལུབ་ལ་ཅིས་ན་ལུབ་ལ་
དུགས་ནས། ཤར་དར་ཅེ་མདོའི་བར་དུ་གང་ལྟར་ཡི་གེ་འདིའི་ཐོག་ནས་གཅིག་གྲུར་
དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། རིམ་པས་པལ་སྐད་དེ་དག་གཙོ་བོ་ཆགས་ན་གང་འཚམ་ནས་
བཀའ་འགྲུར་འགྲུར་པོ་ཉི་མང་པོ་དེ་དག་སློབ་མ་ཤེས་པ་དང་། དོན་དག་གོ་མི་ལུབ་
པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཉེན་ཡོད།

གཉིས་ནས་སྤྱོད་གངས་མི་འདྲ་བ་བྱས་ཆེ་ང་རང་ཚོ་ལྷ་སར་ཆ་བཞག་ནའང་།

ལྷ་སའི་གོང་ཁྲེང་ནང་གི་སྐད་ཆ་ཤོད་སྐད་ས་དེ་དང་། གཙང་རྩལ་བར་དུ་བཅད་པའི་
བར་ཚུགས་གི་བ་ནང་གི་གི་བ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཤོད་སྐད་ས་གཉིས་ལ་སྐྱ་གདངས་
མི་འབྲ་བ་ཡོད། གང་འཚམ་ནས་གི་བ་བ་ཚོས་ཡི་གེ་གིས་བ་དེ་ལྷ་ས་བས་མ་ཤེས་བ་
དང་། ལྷ་ས་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡི་གེ་གིས་བ་དེ་དག་གི་བ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཤེས་བ་
ཚགས་རྒྱུ་འཛིན་ཁ་ཡོད།

གང་ལྟར་སྤྱི་ཡོངས་ལ་བལྟས་ན། ད་ལྟར་ཚོར་དཀའ་ངལ་འཕྲད་དོན་གཅིག་ནི་
མང་ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་ཚད་དམན་བྲགས་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་མ་དག་པའི་ཚིག་དེ་ཚོའི་
གས་རང་བཞིན་གིས་ལུ་འབྲམས་ནས་བསྐྱད་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཚགས་བ་དང་། ང་ཚོ་དེ་
སྐྱོ་བོད་ལ་ཡོད་བ་དང་། དེང་སང་རྒྱ་གར་ལ་ཡོད་བ་གཉིས་བསྐྱར་ན་པལ་ཆེར་དེང་
སང་རྒྱ་གར་ནང་ལ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཤེས་ཚད་བྲག་ཏུ་བྱིན་ཡོད། ཇི་ཅམ་མེད་
ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་སྤྱི་རབ་བཏང་མི་ཐོག་གསར་པའི་མང་ཚོགས་པལ་ཆེ་བ་འཛིན་གྱ་
བཞི་བ་ལྟ་བ་ཅམ་ལ་སྐྱེ་བས་ཡོད། མང་ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་ཚད་བྲག་ཏུ་བྱིན་ན་ཡི་གེའི་
ནང་ལ་འབྲི་བྱ་བ་པའི་མིང་ཚིག་གི་སྐྱ་གདངས་བེད་སྤོད་ལྷགས་ཀྱིས་ཡོང་རྒྱུར་
བརྟེན། ད་ལྟའི་གོང་གི་བར་རྟོང་དེ་དག་ག་ལེར་རྒྱུང་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་པལ་ཆེར་ཡོང་
གི་རེད་སྟེ། མ་གཞི་འདི་ཚོའི་གས་ཁྲེང་རང་ཚོས་དགོངས་བ་བཞེས་རྒྱུ་ཡིན་པས་
མཁས་བ་ཚོས་དགོངས་བ་བཞེས་ཤོག་ཨང་།

༡༽ རོང་བ་རྣམས་གསུམ་དང་། ཏུས་དང་འཚམ་མིན།

ཡང་ང་རང་ཚོས་བཤད་བ་དེ་བདེན་བ་གཅིག་དང་། རྒྱ་མཚན་སྣན་བ་གཅིག་

ཡིན་ནའང་། ང་ཚོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དུས་མཁའ་བ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད།
 གང་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ཕན་པའི་རྩ་བ་ལ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས་རྒྱ་མཚོན་གཞན་གང་
 ཡང་མེད། ཕན་པའི་རྩ་བར་བཤད་པ་དེ་དག་དུས་དང་རན་མིན་ལ་ང་ཚོས་བསམ་སྒོ་
 གཏོང་དགོས། རྫོན་མ་ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ལ་སླེབས་འགྲུལ་དང་། བར་སྐབས་སུ་བསམ་
 རྒྱུ་སྐབས་སུ་དོག་པོ་བྱས་ནས་འཆར་ཅན་ལ་བསྐྱད་པ་ལས། གསར་གཏོད་བྱེད་
 རྒྱུ་དེ་ཅུ་ཀྱི་དོ་སྣང་མེད་པ་དང་། ཚོགས་འདུ་ཞིག་འཚོགས་ནའང་འཛེམས་ཐོན་
 སྤངས་ནས་ཐད་ཀར་རྣམ་ཐོག་གཅིག་འཁེལ་གྱི་སྐད་ཆ་མ་བཤད་པ། བཤད་ན་ལས་
 མེད་དམ་ལྷོད་མེད་ཀྱི་འཁོན་འཛིན་ལ་ཕྱིན་པ་དེ་རིགས་ནི་ང་ཚོ་རྗེས་ལུས་ཀྱི་
 ཉགས་རེད། ང་རང་ཚོས་དགོ་སྤྱོད་བརྗོད་པ་དེ་དག་ལྷག་བསམ་གྱིས་ཀུན་ནས་
 བསྐྱངས་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། ལྷག་བསམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཉེ་གཏས་
 བརྗོད་རང་དབང་གི་ཐོག་ནས་འཁྲོག་པོ་ཡོ་བསྐྱང་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།
 དཔེར་ན། འདུལ་བའི་ནང་ལ་ཡིན་ནའང་། ལྷང་བ་སློང་བྱེད་པ་དེ་འཁྲོག་པོ་ཡོ་
 བསྐྱང་གི་དོན་ཡིན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ང་རང་ཚོའི་ཡར་ངོ་མར་ངོའི་གསོ་སྦྱང་
 འཚོགས་སྐབས་ལྷང་བ་སློང་བྱེད་པའི་འགོ་སྐྱངས་ཤིག་གསུངས་ཡོད། དེ་དག་
 གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ་ང་རང་ཚོས་སྤམ་པོ་བྱས་ནས་སྤོད་པ་དང་།
 མཛེས་ཚོས་འདྲ་ཆགས་པོ་བྱེད་པའི་གོམས་གཤེས་དང་བག་ཆགས་མ་ཐུག་པོ་
 ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་ལ་ང་ཚོས་རྩ་རམ་སར་བཞུགས་སྐར་ལ་དཔེར་ན།
 རྫོན་བརྗོད་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་ཡང་འཚོགས་པ་རེད། སྐབས་དེར་འགའ་ཞིག་གིས་གྲུང་

བན་གྱི་ལུགས་སྐོལ་བྱེད་གྱི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་མཁན་ཡང་བྱུང་སོང་། དེ་དུས་ངས་
 འཕོད་སྐྱེལ་བྱེད་སྐབས་ང་ཚོས་མཚོ་ཅི་ཉུང་གི་སྐད་ཆའི་ནང་གི་བསམ་པོད་པ་དང་།
 འོད་པོད་པ། བྱེད་པོད་པ་སྟེ་པོད་པ་རྣམ་གསུམ་གྱུ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་ཅེས་ངས་
 འོད་རྒྱ་བྱུང་། དེ་དུས་དགའ་བྲང་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་དགའ་བྲང་སློ་བཟང་རིག་འཛིན་
 གྱིས་ཉིན་ཞིག་ང་ལ་འདི་ལྟར་གསུང་གི་འདུག ། པོད་པ་རྣམ་གསུམ་གལ་གནད་ཆེ་
 ཡང་པོད་པའི་མཇུག་ཉུ་རན་དང་མ་རན་དང་། བན་དང་མ་བན་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་
 དགོས་ཞེས་གསུངས་བྱུང་བ་དེ་ནི་བདེན་པའི་སྐད་ཆ་དང་། ཉམས་ཕྱོད་གི་སྐད་ཆ་
 རེད། བསམ་པོད་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། བསམ་པོད་པའི་ཐོག་ཉུ་འོད་པོད་པ་དེ་ཡང་
 གལ་ཆེན་པོ་རེད། འོད་པོད་པའི་ཐོག་ལའང་བྱེད་པོད་པ་དེ་ཡང་གལ་ཆེན་པོ་རེད།
 ཡིན་ནའང་པོད་པ་གསུམ་པོ་དེའི་མཇུག་ཉུ་དེས་པན་ཐོགས་ཡོད་མེད་དང་། དུས་ལ་
 བབས་མིན་གཟིགས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་ང་ལ་མི་གན་གྱི་བསམ་
 འཆར་རེད་བསམ་པ་བྲན་བྱུང་། དེ་དུས་ཁོང་གི་བཤད་པ་དེ་ག་དུས་ཡིན་ནའང་
 སེམས་ནང་བྲན་གྱི་ཡོད། དེ་དངོས་གནས་རེད། དེ་དངོས་གནས་རྒྱ་མཚན་འདུག་
 བསམ་པ་ངས་བྲན་ཕྱོད།

དེ་ལྟར་ན། ང་རང་ཚོས་ཀྱང་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་ཐོག་ནས་བསམ་འཆར་
 འདོན་རྒྱ་དེ་དག་ཉུ་ཅང་གལ་གནད་ཆེན་པོ་འདུག ། ཡིན་ནའང་དེ་དང་མཉམ་དུ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་དུས་མཁྱེན་པ་ཞེས་ཡོད་པ་བཞིན། ང་རང་
 ཚོས་ཀྱང་དུས་ཚོད་ལ་རན་མིན་ལ་སྐབས་དེ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་མིན་ནམ་
 སྐྱམ། ཚང་མར་བཀའ་འདོད་ལེགས། ལུགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྐྱེལ། །།

༡༡། རྒྱ་ལོ་༡༩༧༥་ལྷོ་མ་འཕེན་ཉེན་ཉར་པ་རྒྱུ་རྫོབ་ལྷུ་ལྷི་དགེ་
རྫོབ་ཡོད་ས་ལ་རྒྱུ་ལ་བའི་བཀའ་རྫོབ།

ཀུ་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་དང་། འབྲེལ་ཡོད་ལ་ལོགས་སོ།

དེ་རིང་འདིར་དགོ་ཀན་ནས་པ་ཚོ་དང་། རྫོབ་རྒྱལ་ཚོ་འབྲུང་པ་དགའ་པོ་རྒྱང་།
ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བ་ཆགས་ནས་ལོ་སྤུམ་ཚུ་སོ་དུག་སྤྱིན་པའི་རིང་ལ་ཤེས་ཡོན་ཐོག་
ལས་ཀ་བྱས་པ་དེ་དག་གྲུབ་འབྲས་ཆེ་ཤོས་ཤིང་། དེ་ཡོང་བའི་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་རྒྱ་ལོ་
༡༩༦༠ཟས་པའི་ལོར་སྲིད་ཚོན་ཞེ་རུས་གཙོ་བོ་གནང་བའི་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་
རྒྱལ་ས་འཕུར་ཆེ་བཞེས་གནང་བ་དང་། རྒྱལ་ས་དེའི་ཤེས་རིག་ཚོན་ཆེན་གྱི་རི་མ་ལི་
ནས་འཆར་འགོད་གཏན་འབེབས་གནང་བ་དེའི་ཐོག་ནས་རྒྱང་བ་ཤིང་། དེ་རྗེས་རྒྱ་
གར་གཞུང་གི་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་རིམ་བས་དོ་ལྷན་དང་སེམས་
འཕུར་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད། ངས་དེ་སྔ་སུ་ཆད་རྒྱལ་ལས་གནང་མཁན་ཚོར་མང་
རྗེས་རྒྱ་ལོ་གི་ཡོད་ལ། ད་ལྟ་རྒྱལ་ས་སུ་བབས་པ་སྤྱི་ཞབས་རྩ་རྩ་ནས་རྒྱ་གར་
གཞུང་གི་སྲིད་རྒྱུས་གང་ཡོད་ལག་ལེན་དོན་འཁྲོལ་གནང་བར་བརྟེན་དམིགས་
བསལ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྟ་གི་ཡོད།

དེ་བཞིན་ཉིན་དེ་རྫོབ་ལྷུ་ལི་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་དགོ་ཀན་ཚོ་ལ་ཡང་ཕྱགས་
རྗེ་ཆེ་ལྟ་གི་ཡིན། དེ་ནས་རྒྱལ་ས་ཚོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གཅིག་ཀྱི། ང་ཚོ་ཡོད་པ་

ཚོས་རང་དོན་རང་གཅེས་རྒྱུ་སྐྱེད་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་རེད། འདིར་ས་གནས་ས་
ཐོག་ལས་ཀ་བྱེད་མཁལ་པོད་རིགས་ཚོ་དང་། པོད་སྤྱད་ཚོའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ད་ལྟ་
བར་ཚང་མས་རྒྱུ་བཟོན་བྱས་ནས་རྒྱས་པ་འདོན་གྱི་ཡོད་སྟབས་ང་དགའ་པོ་བྱུང་
ལ་ཁྱེད་ཚོར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་འདོད་བྱུང།

ཁ་དེ་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལག་ཆ་དང་། ལྷག་བསམ་གྱི་རྒྱས་པ།

གང་ལྟར་མིའི་རྣམ་དཔྱོད་ཆ་ཚང་པེད་སྐྱོད་ཡོང་བར་ཤེས་ཡོན་དགོས་གྱི་ཡོད་
པར་བརྟེན། ལྟོབ་སྤྱད་ཚོའི་རོས་ནས་སོ་སོ་རང་ཉིད་གྱི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། པོད་སྤྱི་པའི་དོན་ལའང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་
ཐོག་ནས་ལྟོབ་སྐྱོད་རྒྱུར་ཐག་བྱེད་དགོས། འབྲས་མངོན་སྲོལ་བཙུག་པོ་ལོན་
ཉན་སེམས་གྱི་གཉེར་ལ་འཇགས་པ་དང་། སྤྱི་ཆད་ཡོན་ཉན་དེའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་དང་
སྐྱེར་གྱི་དོན་ལ་ཐན་ཐོགས་ཡོང་བྱུང་བ་བྱ་རྒྱུར་སེམས་ལྷགས་སྐྱེས་དགོས། ཤེས་
ཡོན་དཔྱིགས་སར་འཁྲུལ་བ་ཡག་པོ་ཡོང་བ་ལྷག་བསམ་ལ་རག་ལུས་པ་རེད། ལྷག་
བསམ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་ན། རི་ཅ་མ་གྱིས་མིའི་འཛོན་ཐང་ཡོད་པ་དེས་པན་ཐོགས་
ཆེ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། མི་ལ་འཛོན་ཐང་ཡོད་ནའང་པེད་སྐྱོད་ཡག་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་
ལ་སྤྱིན་ན། མིའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་རྒྱས་པས་པན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུའི་ཆ་ལ་གཞོད་པ་
འཁྲུལ་བའི་རང་བཞིན་ཆགས་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད།

ང་ཚོ་པོད་པའི་གོམས་གཤེས་ལ་ཡོད་པའི་ཡ་རབས་སྐྱོད་བཟང་དང་། བསམ་
པ་བཟང་པོ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཤེས་ཡོན་པེད་སྐྱོད་པོག་པར་ལ་སྤྱིན་པར་ཡག་པོ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་

རྒྱ་དང་མཉམ་དུ་འགོ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ད་ལྟ་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་ཡོན་ནི་གལ་
ཆེན་པོ་ཡིན་པ་འཛམ་གླིང་ཡོངས་གྲགས་རེད། དེང་སང་འཛམ་གླིང་ཚོགས་དོན་སྤང་
གསར་བ་ཡོང་བ་གཅིག་ཟེ། ཤེས་ཡོན་གཅིག་ལུས་མ་འགྲིགས་པར། མི་ལ་ཡ་
རབས་དང་བཟང་པོའི་སྤྱོད་ལམ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དེང་སང་གཞི་ནས་མངོན་ཡོང་
གི་འདུག། དུས་རབས་བཙོན་བརྒྱད་པ་དང་། བཅུ་དགུ་པའི་ནང་ཡོན་ཏན་དགོས་པར་
དོན་སྤང་ཆེན་པོ་བྱས་ཡོད། དེ་ཡང་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་སྐབས་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་མཁན་གྱི་
མིས་སྤྱོད་ལམ་སྤྲུག་པོ་བྱེད་པ། མགོ་བདེ་བའི་འཇུག་བྱེད་པ། ལུས་ཚོད་ཤོད་པ། ཕྱི་
ལ་འབྲེལ་ཆགས་པོ་ཡོང་བ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ནང་དུ་བཙོན་བ་ཡོད་པ་མང་པོ་ཞིག་སྤྱི་
ཚོགས་ནང་ཡོང་གི་ཡོད།

གཤམ་བཟང་སྤྱོད་ཉམས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་། སྤྱི་ཚོགས་གྱི་དཀའ་རྒྱུག

སུ་མོ་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་མཁན་སློབ་གྲྭ་ཁག་རེད། མཚོ་སློབ་དེ་
དག་ཚོགས་སྐབས་མིའི་བསམ་ཚའི་ཡ་རབས་སྐྱབ་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་དགོན་པ་ཁག་
དང་། ཚོས་ལུགས་ཁག་དེ་དག་གིས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། རིམ་བཤ་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་
ནང་ཚོས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་མཚོང་ཐུན་བྱ་རྒྱུ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཚོས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་
ཞབས་བཏན་བྱ་རྒྱུ་དང་། སློན་ལམ་རྒྱག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ལས་ཚོས་གྱིས་སེམས་རྒྱུད་
འདུལ་དགོས་པའི་གོ་དོན་བརྒྱུག་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད།

སྤྱིར་བཏང་བཤད་ན། མིའི་སེམས་ལ་སྤོན་ཆ་ཡོད་པ་ཉུང་དུ་གཏོང་རྒྱུ་དང་།
བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་སློམ་རྒྱག་གི་ཡོད་ཅེས་

བརྗོད་མཁམ་དེ་ཅམ་མེད། དུས་གྱི་འགྲུང་པ་སྤྱིན་པའི་སྐབས་མིའི་སྐད་པ་ཡར་རྒྱས་
གཏོང་རྒྱ་དང། སྐད་པ་སྐད་པོ་བཟོ་ཆེད་སློབ་བྲལ་ཁག་དང། གཙུག་ལག་སློབ་བྲལ་ཟེར་
བ་དེ་དག་ཡར་རྒྱས་སྤྱ་མ་སྤྱད་སྤྱིན་པ་དང། ཚོས་སྤྱོད་པ་ནས་ལྷག་བསམ་བཟང་པོ་
ཡོང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱག་རྒྱའི་རུས་པ་དེ་དང་མཉམ་པ་འདོན་མ་སྤྱབ་པར་བརྟེན།
ཁྱིམ་ཚང་ཚོའི་ནང་ལའང་བཟའ་ཚང་རྒྱག་རེས་རྒྱག་པ་དང། བཟའ་ཚང་ཁ་བྲལ་
འགྲོ་བ་སོགས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་རྒྱུན་ལྔ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད།

ཤེས་ཡོན་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་བྲང་པོ་དང། ལྷག་བསམ་གྱི་རུས་པ་མ་འདང་བའི་
དབང་གིས། དཔེར་ན་ལས་བྱེད་པ་དང། ཚབ་སྤྱིད་པ། ཚོང་པ། མདོར་ན་ཁྱིམ་ས་
དཔོན་སོགས་ལས་རིགས་གང་གི་ནང་དུའང་བཅོག་པ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། མི་
ལྷག་བསམ་དག་པ་དང། རྒྱབ་མདུན་དོ་སྐོག་མི་བྱེད་པ། བྲང་པོ་བྲང་བཞག་གཞན་
པན་གྱི་བསམ་པ་བཟང་པོའི་ཆ་རྒྱུན་དེ་དག་མ་འདོམས་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་ཡོན་
ཟེར་བ་དེ་རྩོག་བྲ་བཟོ་རྒྱའི་ལག་ཆ་ལྷ་སུ་ཞིག་ལས། མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་པན་བདེ་
སྤྱབ་པ་དང། ཡར་རྒྱས་ཡོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་འགྲོ་གི་མི་འདུག །

དཔེར་ན། དུད་འགྲོ་ཤི་ཟན་དག་གིས་གོད་པ་རྟོགས་སྐབས་སློབ་ཆགས་རྒྱང་
བ་བསད་ནས་ཤི་ཟ་བ་དང། ཁྲག་འཕྱང་བ་ལས། དེ་ལས་སློབ་པའི་རྩོག་བྲ་བཟོ་གི་
མེད། ང་རང་ཚོ་མིས་འབྲལ་སེལ་ལྷོ་གོས་འབྲིགས་ཅམ་གྱིས་ཚོགས་མ་ཤེས་པར་
འདོད་པ་ཆེན་པོ་དང། འདོད་པ་ཆེན་པོ་དེ་སྤྱབ་ཐབས་ལ་དོ་སྐོག་དང། གཡོ་སྤྱོད་འབྲ་
མིན་མང་པོ་ཞིག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་ལྷ་སུའི་འོག་ལ་རང་སྤྱིད་པར་ལྷ་རྒྱ་
མེད་ལ། སྤྱི་ཚོགས་ཞི་འཇམ་ཡོང་བར་ཡང་ལྷ་རྒྱ་མེད་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན།

རྒྱ་གར་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་རི་ཁྲག་ལྷང་ཁྲག་དེ་དག་ཏུ་ཤེས་ཡོན་དེ་ཅམ་མེད་
བ་དང་། ཡར་རྒྱས་མ་སྤྱོད་པའི་ནང་གི་མི་རྣམས་ཤང་བ་དང་། སྐྱུག་རྩུན་ཤོད་རྒྱ་ལྷང་
བ་ལྟ་བུ་ཡོད་ལ། མོང་ཁྲེར་ཆེན་པོ་ཁག་གི་ནང་ཏུ་ཤེས་ཡོན་ལེགས་བ་དང་། མཚོང་
རྒྱ་ལོས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོད། དེ་དག་གི་ལག་རྗེས་ལ་སྐྱུག་རྩུན་ཆ་བ་དང་། ཉམ་བ་ཆ་བ་
ཆག་གི་འདུག །

༧༩། བཟང་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་དཔེ་དང་། བོད་མིའི་བྱང་ཚོད།

འདྲམ་གྱིང་ཚོག་ཤེས་ཡོན་དགོས་པ་ཁ་གཅིག་གྲགས་ཡིན་ནའང་། ཤེས་ཡོན་
ཡར་རྒྱས་སྤྱོད་པ་གཅིག་ལྷན་འགྲིག་གི་མེད་པར། བསམ་བ་བཟང་པོ་དང་། ཡ་
རབས་སྡོད་བཟང་མཉམ་ཏུ་འགྲོ་མ་སྐབ་ན་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་དེང་སྐབས་རྗེ་གསལ་ཏུ་
འགྲོ་གི་ཡོད་སྐབས། ང་ཚོ་བོད་པའི་སྐྱུ་གུ་ཚོས་ཤེས་ཡོན་ལ་དང་དོད་བྱེད་བ་དང་
ཆབས་ཅིག་མི་བཟང་པོ་དང་། ཡ་རབས་ཡོང་བའི་ཚོག་ལ་དང་དོད་བྱེད་དགོས།
ཤེས་ཡོན་ཡོད་ཀྱང་མི་སྐྱུག་རྩུན་ཤོད་མཁན་དེ་རིགས་ལ་འབྲུལ་སེལ་ལས་འགྲོ་
ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཐུན་བྱའི་དདུལ་མང་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་ནའང་དེ་དག་ལ་ཡིད་སློན་
བྱེད་རྒྱ་མེད། ཤང་པོར་ཤང་བཞག་རྒྱ་བ་མཁུན་རོ་སློག་མེད་པ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་
སྐབས་རེ་ལས་འགྲོ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ནའང་སེམས་ལྷགས་ཆག་རྒྱ་མེད།

མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཡ་རབས་དང་། ཤང་བདེན་ཟེར་བ་དེ་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་ཚ་བ་
ཡིན། ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་བཏང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་བསམ་བ་བཟང་པོ་དགོས་པ་
དེ་ལ་དེས་པར་དུ་དོ་སྣང་བྱ་དགོས། ང་ཚོ་བོད་པའི་ནང་ལ་གནའ་རབས་ནས་ཡོད་

སའི་གོམས་གཤེས་བཟང་པོ་འདི་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ངེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས།
ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་རྒྱབ་སྤྲོགས་བར་དབེ་ལྷ་ས་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུང་བ་ཡར་རྒྱས་
སྤྱན་བ་རྣམས་ལ་དབེ་ལྷ་ས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལྷག་བསམ་བཟང་པོ་དང་། ཡ་རབས་
ཟེར་བ་དེ་ང་ཚོ་བོད་བ་རང་ལ་པ་མེས་ནས་ཡོད་པ་དེ་ལ་བདག་པོ་རྒྱག་རྒྱ་ལས་
ལུང་བ་གཞན་ལ་དབེ་ལྷ་ས་མི་འདུག །

དོ་སྣང་ཡོད་མཁན་རིགས་གཅིག་གིས་ང་ཚོར་ཚུར་དོ་སྣང་བྱེད་བཞིན་འདུག །
ང་ཚོའི་ལག་བར་ཡོད་པའི་བཟང་པོའི་གོམས་གཤེས་དེ་བརྒྱགས་ན་བརྒྱག་གཅིག་
ཡིན་པ་ལས་བསྐྱར་དུ་མི་གཞན་གྱི་ས་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ས་མེད་པ་ལྟ་བུ་འདུག །
གནད་དོན་དེ་ལ་ང་ཚོ་བོད་པའི་སྤྱ་གུ་ཚོས་དོ་གལ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་ཡིད་གཟབ་
བྱེད་དགོས། ལྷག་བསམ་གྱི་རྩ་བ་གཞན་པན་ཡིན་ལ། གཞན་པན་གྱི་ལྷག་བསམ་དེ་
དག་ཡོད་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་དང་། ངག་གི་རྣམ་འགྲུར། བསམ་སློབ་
འབྲེལ་སོ་དང་བཅས་པ་ཡ་རབས་ཤིག་དང་། གཞན་པན་གྱི་བསམ་སློབ་མེད་ན་སློ་
གསུམ་གྱི་སྦྱོང་བ་ཡང་མ་རབས་ཤིག་ཆག་ངེས་ཡིན། ང་ཚོ་བོད་བར་པ་མེས་ནས་
ཡོད་པའི་གོམས་གཤེས་བཟང་པོའི་སྦྱོང་བ་དེ་ནི་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་།
བོད་པའི་རིག་གཞུང་ཡིན་པ་ཅུ་མ་ཟད། རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཆེ་སྦྱིད་པོ་ཡོང་བ་དང་།
སྤྱི་ཚོགས་སྦྱིད་པོ་ཡོང་བའི་དོན་དུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་བསམ་པ་བྱེད་རང་ཚོས་ངོས་
འཛིན་བྱ་དགོས།

ཅ ། དག་གན་གྱི་སློབ་ཁྲིད་དང་། མོ་གསུམ་གྱི་བཟང་སློབ་།

དེ་ནི་སྤྱི་བུ་ཚོའི་ངོས་ནས་ངོས་འདྲིན་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་མ་ཟད།
 ལྷག་ཏུ་དག་གན་ཚོའི་ངོས་ནས་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ངོས་འདྲིན་དང་འབྲེལ་བའི་
 རོགས་ནས་འདྲིན་གྱི་འདུག་ནས་སློབ་ཚན་བཞིན་པ་གཅིག་སྤྱི་མ་ཡིན་པར་སོ་སོའི་སྤྱོད་
 གསུམ་ལ་རབས་ཀྱི་སློབ་པ་དང་། དག་གི་སྐད་ཆ་ལོད་སྤངས་དེ་ཅུམས་སྤྱི་བུའི་
 བསམ་སློབ་ནང་དོ་སློབ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་སོ་སོའི་སློབ་ལམ་གྱི་རོགས་ནས་
 རོ་སློབ་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སོ་སོའི་སློབ་ལམ་དེ་མ་རབས་ཞེ་གཅིག་བྱས་
 ཤིང་། ཁ་ནས་ལ་རབས་བྱེད་དགོས་པ་རྫོང་ན་གང་འདྲ་ཡོང་གི་རེད་དམ། ལ་རབས་
 ཞེས་པ་ཚིག་གི་རོགས་ནས་རོ་ཆ་འཕྲོད་སྤྱི་བུ་ཞེ་གཅིག་མིན་པས། ལྷན་གྱི་སློབ་ལམ་གྱི་
 རོགས་ནས་རོ་སློབ་བྱེད་དགོས། དག་གན་ཚོས་སློབ་ཚན་སློབ་པ་གཅིག་སྤྱི་མ་ཡིན་
 བར་སྤྱི་བུར་སེམས་གཉིང་ནས་བཅེ་བ་དང་། འཇམས་སློབ་བྱེད་པ། ལྷན་གྱི་མི་ཚོའི་
 མདུན་ལམ་ལ་སེམས་འཁྲུང་ཡེན་རྒྱུའི་བསམ་སློབ་དང་འབྲེལ་བའི་རོགས་ནས་སྤྱི་བུར་
 སློབ་སློབ་སྤྱོད་ན། སློབ་སློབ་དེ་སྤྱི་བུའི་སེམས་ལ་ལྷག་པོ་ཡོང་གི་རེད།

སྐད་པ་ཡང་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུའི་སློབ་སློབ་སྤྱོད་པ་ཚུམ་མ་ཡིན་པར་སེམས་པ་
 བཟང་པོ་དང་། ལྷན་གྱི་ལ་རབས་ཡོང་རྒྱུའི་རོགས་ལ་སློབ་སློབ་སློབ་དགོས། ལ་རབས་
 ཞེས་པ་སློབ་ལམ་ལ་སྤྱི་བུ་ནས་སློབ་དགོས་པར་བརྟེན། དག་གན་ཚོས་སོ་སོའི་སློབ་
 བའི་རོགས་ནས་ལ་རབས་ཞེས་པ་རོ་སློབ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ལྷན་གྱི་སོ་
 སོའི་ཁྲིམ་ཚང་གི་པ་མ་ཚོས་ལ་རབས་ཀྱི་ཁྲིམ་ཚང་ཞེ་གཅིག་བཟོ་སྤྱོད་ན། ཁྲིམ་ཚང་
 དེའི་ནང་འཆར་ཡོངས་བྱེད་མཁན་གྱི་སྤྱི་བུ་ཚོར་རང་ཕྱགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཞེ་གཅིག་

སྐྱེ་བས་ངེས་ཡིན་པས་དེ་གཤམ་གཞན་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་འདུག ། ཤེས་ཡོན་དང་
 མཉམ་དུ་ཡ་རབས་དགོས་ཟེར་བ་དེ་བོད་པ་གཅིག་ཤུའི་གནས་ཚུལ་མིན་པར།
 འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཡོངས་ལ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཆགས་གི་འདུག ། ངས་ཨ་རི་དང་། ཡོ་རོབ་
 སོགས་ལུང་བ་འདྲ་མིན་ནང་བྱེད་རང་ཚོ་ཤེས་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་ཡང་། ཡ་རབས་
 སྤྱོད་བཟང་ཐོག་མི་འདད་བའི་སྤྱོད་ཆེན་པོ་འདུག་ཅེས་སྐྱོབས་པ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་
 འོད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོ་མང་པོ་ཞིག་ནས་ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་འདུག ། སྐྱོབ་སྤྱོད་ཡོད་
 གྲང་མིའི་བསམ་སྒོ་རྗེ་སྤྱུག་ཏུ་བྱིན་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་རྟོག་བྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་འདུག་
 ཅེས་ཁོང་ཚོས་ངོས་ལེན་བྱེད་བཞིན་འདུག ། འཛམ་གླིང་ནང་བོད་པ་རྒྱུས་ཡོད་
 མཁན་པལ་ཆེ་བས་བོད་པའི་གཤམ་གཞན་བཟང་པོ་དང་། ཡ་རབས་འདུག་ཅེས་སྤྱིར་
 བཏང་འོད་ཀྱི་འདུག །

མ་གཞི་བོད་པའི་ནང་ལ་རྒྱན་མ་དང་། སྤྱུག་རྒྱན་འོད་མཁན་ཡོད་ནའང་། སྤྱི་
 ཡོངས་བརྒྱ་ཆའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་དེ་ཡ་རབས་ཀྱི་བག་
 ཆགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་ང་ཚོས་བདག་པོ་ཡག་པོ་རྒྱག་སྐབ་ན་བོད་
 པའི་ཁེ་ཕན་ཅུ་མ་དུ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་སྤྱི་ལའང་ཕན་ཐོགས་གང་ལ་གང་འཚམ་
 བྱེད་སྐབ་པའི་རུས་པ་ཉན་ཉན་ཡོད། དེ་དག་ཚང་མས་སེམས་ལ་འཇགས་པ་དང་།
 ཏུར་ཐག་བྱེད་རོགས་བྱེད། བཟ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྦྲུལ། །

རྒྱ་ནག་ལ་ཞེན་ཁོག་གྲེད་དགོས་པ་སོགས། གང་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་ཐབས་སྐྱོལ་ལོ་རང་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱང་བརྒྱལ་འགོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་བྱུང་བ་རེད།

ང་རང་ཚོ་ཐོད་སོག་གཉིས་ཀར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་སྲོང་སྦྱིད་སྦྱུག་གཅིག་གྱུར་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ལོག་ལ། ང་ཚོ་འདིར་བཅའ་བྱོལ་བར་ཡོད་མཁན་ཐོད་པའི་སར་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཆེན་པོ་ཉོར་གྱི་ཡུལ་ཁག་ནས་སློབ་སྦྱོང་ཡོང་སྟེ་ང་རང་ཚོ་སྦྱིད་སྦྱུག་མཉམ་སྲོང་བྱས་ནས་གཙོ་ཆེ་ཤོས་ཕྱིན་ཆད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པའི་མེ་འོ་སྐར་གསོལ་ནས་བརྟན་པ་དང་འགོ་བའི་དོན་དག་གི་དམིགས་ཡུལ་སོགས་ཀྱི་ལས་འགན་ཞིག་ཟིན་ཏེ་ཁྱེད་རང་ཚོ་འདིར་སློབ་སྦྱོང་དུ་ཡོང་བས་ན་ང་རང་ཁྱེད་རང་ཚོ་སྦྱོང་སྦྱོང་དག་ལོ་བྱུང་།

འཇམ་གླིང་འདིའི་སྐར་ལ་འགྱུར་བ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་སྔ་ལྷ་རུ་སྤེལ་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་མང་པོ་ཞིག་ལ་རང་དབང་ཐོབ་ཡོད། བར་ལམ་རང་དབང་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་ས་ཁུལ་དེ་དག་གི་ནང་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་རིགས་ལྟ་སྦྱོང་དང་། ལྷག་པར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་སྟེ་བས་ཉེ་དགོན་པ་གསར་རྒྱག་གྲེད་རྒྱས་མཚོན་པས་ཚོས་ལ་དོ་སྣང་གྲེད་པ་དང་། ལྷག་དོན་སློབ་སྦྱོང་ཚོའི་ནང་དང་། གཞིན་སྦྱོས་ཚོའི་ནང་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་གྲེད་ཀྱི་འདུག །

དེ་བཞིན་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཚོའི་ནང་ལ་ཤེས་ཡོན་ཅན་སྐར་སོ་སོ་ཚོས་ལ་དད་པ་ཡོད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཚོན་པའི་ཆེད་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གཞུང་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་

སྣུབས་རྒྱ་མཚན་དེའི་སྟོན་ལས་སྐྱེར་སོ་སོ་ཚོས་པ་ཡིན་མིན་ལ་མ་སྟོས་པའི་མི་
རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་
གཞུང་སྟོན་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཏེ་དེང་སངས་སྤྱུང་ཚང་
མའི་ནང་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གཞུང་སྟོན་ལ་དོ་
སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཐུས་རེད།

ཁ་དོག་སྟོན་གི་དཀའ་ཉེན་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ།

ནང་སྟོན་ཞི་དུ་སྟོན་ནང་བཞེན་དཀའ་ངལ་འོག་ལ་བསྐྱད་ཡོད། ལྷག་པར་
ནང་སྟོན་སྤྱུང་ལ་རྒྱ་མི་སྟོན་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤྱེབས་ཤིང་། སྟོན་པོ་རང་ཉིད་གངས་རྒྱུང་
མི་རིགས་ལྟ་བུ་ཆགས་ཟིན་པ་རེད། བོད་ཀྱི་ས་སྤྱོད་ལ་གྲོང་དང་། གྲོང་ཁྲིམ་ཆེ་ཁག་
རིགས་ཀྱི་ས་ཆ་ཚང་གང་མཐོང་མཐོང་སྟོན་པོ་ཡོད་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་རྒྱ་མི་སྟོན་ཆེ་
སྤྱེབས་ཟིན་ཡོད། ཡིན་ནའང་བོད་ས་སྤྱི་བྱིངས་ལ་ཆ་བཞག་ན་ནང་སྟོན་ལྟ་བུའི་
གནས་ཚུལ་ཉེན་ཁ་དུ་ལྟའི་ཆར་མེད་ཀྱང་། གང་ལྟར་ནང་སྟོན་དང་། བོད་གཉིས་ཀ་
ག་ལེར་སོ་སོའི་མི་རིགས་དེ་སོ་སོའི་ལུང་པའི་ནང་ལ་ཉུང་བ་ཆགས་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་
ཡོད།

དེ་ལྟ་བུ་གནས་ཚུལ་འོག་ལ་ང་རང་ཚོ་ཉུང་ཤས་ལྷག་པ་འདི་རྣམས་སྟོན་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མི་རིགས་ཤིག་ཆགས་ཡོད། དཔེར་ན། བྱིད་རང་ཚོ་
ནང་སྟོན་ལ་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་ན། ལྷན་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྟོན་ནང་སྟོན་གི་ས་སྤྱོད་ནས་
དངོས་གནས་ཅང་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་མཁན་

མཁས་པ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། བསྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་ཆེན་པོ་སྐྱབ་ཡོད། སོ་སོའི་
མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གཞུང་
གི་རྣམ་པ་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད།

དེས་ན་སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱི་པ་མེས་ནས་ཡོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་འདི་
དག་བདག་པོ་རྒྱལ་དགོས་པ་དང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལ་དོ་
སྣང་བྱེད་དགོས། མདོར་ན་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཤེས་བྱ་
ཡོན་ཉན་ཡོད་པ་དང་། དེར་དུས་འཛིག་ཉེན་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་གནས་ཚུལ་ཆ་ཚང་ཤེས་
ཐུབ་པ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་རྒྱང་སྐྱེལ་བྱུང་ན་ཡུལ་ཡུང་ཡང་རྒྱས་དང་། བང་སེམས་
ཀྱི་ཞི་བདེ་ཡོད་པ་བཅས་དེ་གཉིས་རྒྱང་སྐྱེལ་གྱི་ཐོག་ནས་འགྲོ་རྒྱ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་
གནད་ཆེ།

གཤམ་ཆེ་མེད་ཞེས་བ་དང་། འཇབ་ཚོད་ཀྱི་མིག་དཔེ།

དེ་རིང་འདིར་ཁྱེད་རང་ཚོ་སློབ་སྦྱོང་ཁ་ཤས་ཤིག་ཡོད་པ་རྣམས་བརྒྱུད་དེ་
ངས་ཁྱེད་རང་ཚོ་རང་རང་སོ་སོའི་ཡུལ་ལ་འཕྲིན་ལན་བསྐྱར་རྒྱུར་འཇོག་གྲིང་ལ་
འགྱུར་བ་འགྲོ་དང་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན་ཅིང་། ཡུལ་ཡུང་གར་དུའང་རང་
དབང་ཟེར་བ་བའདི་ཉིན་ཆེན་པོ་རེད། རྒྱ་ནག་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་རིས་བས་རང་
དབང་ཆེ་བུ་རེས་པར་དུ་འགྲོ་ངེས་ཡིན། དེས་ན་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དང་།
མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕོ་རྒྱས་ཐོག་ནས་ཡོད་པའི་བང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་
དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གཞུང་རྣམས་རོ་ཤེས་པ་བྱས་ནས་དེ་ལ་བདག་སློབ་དང་། མི་

ནས་འཆོ་བ་བྱས་ན་པར་སྟོགས་ནས་དེའི་ལན་སྟོག་པ་དང་། ཡང་དེར་པལ་ཆོལ་
ལན་སྟོག་ན། ཡང་དེར་ཡང་ཚུར་ཆོལ་ལན་གྱེད་སྐབས་མཇུག་པ་སྐྱིལ་རྒྱ་མེད་པ་ལྟ་
བུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

ང་ཚོ་བོད་པའི་རང་དབང་ཚོད་ལེན་གྱེད་སྐབས་འདི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཆོ་མེད་
ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱད་ཡོད། བྱེད་རང་ཚོ་གྲུ་བ་རྣམས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
བྱས་ནས་བསམ་སྟོན་གཏོང་རྒྱ་གསུམ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཡོན་ཏུན་མེད་ན་གང་ཡང་གྱེད་
ཐུབ་ཐབས་མེད་པས། སོ་སོའི་རིག་གཞུང་བཟང་པོ་ཡོད་པ་འདི་དག་ཆ་ཆང་བ་
ཡོད་པའི་ཐོག་ཏུ་དེད་དུས་ཀྱི་ཞེས་ཡོན་ཆ་ཆང་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་འཐབ་
ཚོད་གྱེད་དགོས། དགོན་པ་ཁག་དང་། ལྷ་ཁང་ཁག་འགྲེམ་སྟོན་ཁང་ལྷ་བུ་མིན་པར།
དེའི་ནང་གི་དགོ་འདུན་པ་རྣམས་ནས་སྟོབ་སྟོང་ལ་དོ་སྤང་གནང་དགོས་ལ། སྟོབ་
སྟོང་བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རང་གི་ཉམས་ལེན་བྱས་ནས་སོ་སོའི་སྐོ་གསུམ་གྱི་
སྟོད་པའི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་དེས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་པན་ཐོགས་སྐྱབ་པ་
དང་། མང་ཚོགས་ལ་རབས་ཀྱན་སྟོད་བཟང་པོ་ཡོང་ཐབས་ལ་ནང་བ་སངས་རྒྱལ་
པའི་ཚོས་ཀྱི་སྟོབ་སྟོང་སྟོལ་རྒྱན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རིགས་ར་རང་ཚོའི་སྐོ་
གསུམ་གྱི་སྟོད་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མདུན་ལ་ར་སྟོད་འཕེར་བ་གྱེད་རྒྱ་ཁྱིན་
ཏུ་གསུམ་པོ་ཆེན་པོ་རེད།

ང་། བཟང་སྟོད་ཀྱི་དཀའ་རལ་དང་། རྩིང་རྩིའི་རྣ་སྟོད།

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་དགོན་པ་ཁག་ཚོས་སྟོབ་གྲུ་འཇུགས་པ་དང་། མི་མང་གི་

ཤེས་ཡོན་ཐོག་ལ་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་ཐབས་གང་མང་གྲེད་སྐབ་ན་དེ་ལ་ངས་
གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག ། ཐབས་ཤེས་སྐབ་ན་སློབ་སྦྱོང་གི་ཆོས་
སློབ་སྦྱོང་གྲེད་པའི་སྐབས་ལ་སོ་སོའི་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལོ་མཆི་གཤིས་བཟང་
པོ་སློབ་སྦྱོང་གྲེད་རྒྱ་དང་། མདོར་ན་ས་མ་ཚུན་ཆད་ནས་སོ་སོའི་སྤྱ་གྲུང་བསྐྱབ་བྱ་
བརྒྱབ། ས་མས་སློག་བརྟན་གྱི་ཐོག་ནས་སྤྱ་གྲུང་དོ་སྦྱོང་གྲེད་པ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་མི་
ལ་རབས་སྦྱོང་བཟང་ལྡན་པ་བཟོ་རྒྱ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

དེར་སང་འཇམ་བུ་སྤྱིང་འདིའི་སྤྱིང་དུ་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཕྱིན་
པའི་ལུང་པ་ཚོའི་ནང་ལ་ཡ་རབས་སྦྱོང་བཟང་གིས་སོངས་ཉེ་དཀའ་ངལ་མང་པོ་
འབྲུད་གྱི་ཡོད། ང་རང་ཚོ་བོད་དང་། བོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཆེན་པོ་ཉོར་གྱི་ཡུལ་གྱ་
སོགས། ང་རང་ཚོའི་ས་ཁུལ་འདིའི་ནང་ལ་ས་མེས་ནས་བརྒྱད་པའི་ཡ་རབས་སྦྱོང་
བཟང་གི་མིག་ལྟོས་བཟང་པོ་ཡོད་པ་འདི་དངོས་གནས་འཇམ་བུ་སྤྱིང་སྤྱི་ལ་སྟོན་
མཁན་གྱི་མི་རབས་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད། ང་རང་ཚོར་ཡོད་པའི་རིག་གཞུང་འདི་སོ་
སོའི་མི་རིགས་རང་གི་རྣམ་པ་མཚོན་གྲེད་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་མ་ཟད། འཇམ་
སྤྱིང་མི་རིགས་སྤྱིའི་ཁེ་སན་ཐོག་ལ་བསམ་སློབ་བཏང་ནའང་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད།
དེ་དག་ཁྱེད་རང་ཚོས་སེམས་ལ་བཅངས་ནས་རྩུང་ཐག་གྲེད་རོགས་ཞེས་ཟེར་རྒྱ་
ཡིན།

ངས་ད་ལྟོ་སྐབས་འདིར་ཁྱེད་རང་ཚོར་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་རྣམས་རིམ་བཤས་
སེལ་ནས་ཚང་མའི་སེམས་ལ་དེ་བ་ཡོད་པ་ལྟར། གཞན་པའི་གྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་
བསྐྱབ་བྱ་ཡོད་པ་རྣམས་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་འབྱུང་སྐབ་པའི་སློབ་ལམ་རྒྱག་གི་ཡོད་ལ། སློབ་

ལམ་བརྒྱབ་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ང་རང་ངོས་ནས་བྱས་པ་གང་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ལ་
 བན་པའི་ཞབས་འདེགས་ད་ལྟ་བུར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ད་དུང་ཡང་རྩལ་ལྷན་གྱིས་ནས་
 བསྐྱབ་དེས་ཡིན། དངོས་གནས་ཤོད་དང་། རྟོར་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཁག་གི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་
 བང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་དང་འབྲེལ་པའི་འཆེ་མེད་ཞེ་བའི་ལྟ་བུ་དང་སྐྱོད་པ།
 མདོར་ན་སྤྱིར་རྗེ་ཅེ་ཅེ་བར་གྱུར་པའི་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་རྒྱ་ནག་མི་མང་དུང་སྤྱར་མང་པོ་
 ཞེས་ཞེ་བའི་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱོད་པ། ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་སྤྱིད་གཞུང་གི་འགོ་བློན་ཚོས་ཚོས་དང་
 འབྲེལ་པའི་རིག་གཞུང་འདིས་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་བན་ཐོགས་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་
 རྟོགས་མ་སྤྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་མཐོང་ཚུལ་དང་། རྒྱད་གསོད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་
 ལས། རིམ་བཤས་རང་དབང་རྗེ་ཆེར་སྤྱིན་ན་ཉན་ཉན་བང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་དང་
 འབྲེལ་པའི་འཆེ་མེད་ཞེ་བའི་ལྟ་བུ་དང་སྐྱོད་པ། མདོར་ན་སྤྱིར་རྗེ་ཅེ་ཅེ་བར་གྱུར་པའི་
 ཚོས་ཚུལ་འདིས་མི་དུང་སྤྱར་མང་པོར་བན་ཐོགས་དེས་ཅན་ཡོང་སྤྱིད་ལ། ང་ཚོའི་
 ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་བྱེད་པ་འདི་རང་ཉིད་
 ཀྱི་ས་ཁུལ་དེ་གའི་མི་རིགས་གཅིག་སྤྱིར་དོན་དག་མིན་པར། རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་ཞེ་བན་
 ཐོག་ལ་ཡང་ཉན་ཉན་བན་ཐོགས་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་བ་དྲན་གྱི་འདུག ། ཅེས་བཀའ་
 རྟོགས་སྤྱུལ། །།

༡༡། འབྲི་ལོ་༡༧༧༥་རྒྱ་པེ་ཆེ་ས་འཇཉིན་རྒྱ་ཉེད་པོད་ཡུལ་གྲིམ་ཉེད་
འབེལ་འདྲམ་གྱི་གྲིམ་ཚད་ཁག་དབྱ་འབྱེད་མཁུན་རྩོམ་པོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
བའི་བཀའ་རྒྱུ་།

གཤམ་འོངས་པའི་བདག་པོ་དང་། དྲང་བདེན་ལ་རྒྱལ་རྒྱུ་།

དེ་རིང་འདྲིར་འབེལ་འདྲམ་གྱི་ཕྱོགས་པོ་ཚོ་དང་། འབེལ་འདྲམ་གཞུང་ནས་
ཡུང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད། གང་ལྟར་དེ་རིང་འདྲིར་གྲིམ་ཚད་བཞི་རྩོད་འབྲེད་འབྲེད་
རྒྱུ་ལི་པོ་སྐབས་འདི་ཐོག་དང་པོར་སྤྲིན་བདག་གནང་མཁུན་རྩམས་པ་སྤྱིར་ཐག་པ་
ནས་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷོ་རྒྱ་ཡིན། དེ་བཞིན་ང་རང་གཅིག་ཕྱི་མ་ཡིན་པར་ངས་པོད་རྒྱ་
ཆེའི་མི་མང་གི་ཚབ་བྱས་ཏེ་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷོ་སྤྲུག་གི་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདྲམ་
སྤྱིར་གང་དུ་ཡིན་ཡང་མ་འོངས་པ་གལ་ཆེར་འདྲིན་གྱི་ཡོད། གལ་ཆེར་འདྲིན་རྒྱུ་ལི་
མ་འོངས་པའི་དུས་ཚོད་ནང་ལས་འགན་རྐང་ལེན་བྱེད་མཁུན་གཞོན་སྤྲེས་འདི་
རྩམས་ཡིན། གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་མ་འོངས་པར་འགན་འཁུར་བྱེད་མཁུན་
གྱི་མི་ཐོག་འདི་རྩམས་ད་ལྟོ་གཞོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྤོང་བརྟེན་སྤོང་
རྒྱུ་དང་། ལུས་གྱི་འཚར་འོངས་ཡག་པོ་ཡོང་བ། མི་གཤེས་བཟང་པོ་ཡོང་བུ་ལ།
གང་ལྟར་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་ཚད་དང་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་འཚར་
འོངས་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་བྱེད་རྒྱུ་གལ་ཆེན་ཡིན་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ལས་ཀའི་ཐོག་

སྤྲུགས་ལུང་བཞེས་ཏེ་རོགས་རམ་གནང་བ་འདིར། ངས་བོད་མི་མང་གི་ཚབ་བྱས་
ཏེ་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷུ་འདོད་བྱུང་།

དེ་རིང་ངས་འདིར་ལྷུ་འདོད་པ་ཅིག་ལ་རོགས་རམ་གནང་མཁན་ཚོས་བོད་
པར་ཞེན་ནས་སྤྲུགས་སྤྱང་གི་བསམ་བཤེན་ཐོག་ནས་རོགས་པ་བྱས་པ་རེད་དམ་ཟེར་
ན། དེ་ནི་རྩ་བ་ནས་མིན། བོད་པར་རོགས་པ་བྱེད་མཁན་ཚོས། ང་ཚོ་བོད་པ་རྣམས་
ཡིན་ལུགས་ཚུལ་མ་སྤྲོད་དང་། བདེན་པ་བདེན་ཐོག་ལ་བསམ་སློབ་གཏོང་མཁན་ཞིག་
ཡིན་པ། བོད་པར་བདེན་པ་ཡོད་པ་དང་། བོད་པས་དཀའ་ལས་རྒྱག་བྱུང་གི་ཡོད་པ།
བོད་མིའི་རང་ག་ཤེས་བཟང་པོ་ཡིན་པ་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་པར་
ཤེས་སྤྲོད་པ་ཏེ་རོགས་རམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་པར་ཚབ་སྲིད་དང་དཔལ་
འབྱོར་གྱི་ཐོག་ནས་སྟོབས་ལུགས་ཡོད་ན། ཡ་རབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཤེས་སྤྲོད་དང་
མེད་དུང་། ཡང་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་རྒྱ་བ་སྐྱོར་བྱེད་རྒྱ་ཡོང་སྲིད།

དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་བ་སྐྱོར་དེ་སྤྲུགས་སྤྱང་གི་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཡིན་པ་ལས་དྲང་བདེན་གྱི་
རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཞིག་མིན། ང་ཚོ་བོད་པར་དཔལ་འབྱོར་དང་། ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རེ་བ་
བྱེད་ལུལ་ལམ་ཆེར་མེད། ཡིན་ན་ཡང་བོད་པར་འདི་འདྲའི་རྒྱ་བ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་ནི་
རང་བཞིན་མིའི་ལྷན་སྐྱེས་ལ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བརྟེན་བྱེད་པ་དང་། ཡང་སྐོས་
ཉམ་ཐག་དམན་ཅིང་སོངས་པ། དཀའ་ངལ་འབྱུང་བ་ཚོར་དམིགས་བསམ་ཀྱི་རོགས་
པ་བྱེད་པ་འདི་མིའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞིག་རེད། འདི་འདྲའི་གཞི་རྩའི་ཐོག་
ནས་ང་ཚོ་བོད་པར་རྒྱ་བ་སྐྱོར་བྱས་པ་རེད། བོད་མི་ཚོས་ཀྱང་ང་ཚོ་བོད་པས་དྲང་
བདེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྟབས་རྒྱ་བ་སྐྱོར་བྱས་པ་རེད་བསམ་བཤེན་དོན་འདྲིན་གྱི་རྒྱ་བ་ལས་

ཆེན་པོ་རེད།

བོད་པའི་ངོ་ས་ནས་ཀྱང་སྐྱབས་བསམ་རྣམ་དག་དང་། དང་པོ་དང་བཞག་མ་བྱས་
 བ་ང་ཚོར་རྒྱུ་སྐྱོར་གྱི་ལམ་ལ་འདི་རྣམས་ཉམས་པར་ཡོང་མིན་ངེས་པ་མེད། རྒྱ་
 མཚན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ང་ཚོར་རྒྱུ་སྐྱོར་གྱི་ཡོད་སྐབས་རྒྱ་མཚན་དེ་རང་ལ་
 ཇི་སྲིད་ཚང་བའི་བར་ལ་རྒྱུ་སྐྱོར་ཡོད་གི་རེད། རང་ངོས་ནས་མགོ་བདེ་དྲན་འབྲུལ་
 དང་། ཚུལ་མིན་མ་རབས་བྱས་ཆེ་ད་ལྟ་ང་ཚོར་དངོས་འབྲེལ་སྤྱི་ཉེའི་གཙུག་གྱི་
 ལམ་ལ་རྣམས་ཀྱང་གནས་ཐབས་མེད་ལ། དེ་ལྟར་མ་གནས་ན་འང་ལེགས། ང་ཚོར་
 རྒྱུ་སྐྱོར་གྱི་ལམ་ལ་འདི་རྣམས་ཐོབ་པའི་ཐོག་ནས་བདེན་ཆུན་དེ་གྱི་ལམ་ལ་
 གྱིས་བདེན་པ་ལ་རྒྱུ་སྐྱོར་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ང་ཚོས་ངོ་ཤེས་པ་གྱི་དགོས། རྒྱུ་
 སྐྱོར་གྱི་ལམ་ལ་འདི་རྣམས་ཚོར་ཁྱེད་ཚོས་ང་ཚོར་རྒྱུ་སྐྱོར་ལོགས་རམ་གནང་བ་འདི་ཕྱོགས་
 ལ་སྤྱི་བའི་རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་གི་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་གྱི་མེད་ཅེས་ཤོད་གྱི་
 ཡོད། བོད་པར་རྒྱུ་སྐྱོར་གྱི་ལམ་ལ་འདི་རྣམས་དོན་གྱིས་བདེན་པར་རྒྱུ་སྐྱོར་
 གྱི་ཡོད་སྐབས། དེའི་ཐོག་ནས་བོད་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་
 མངོན་ཉམས་ལྟ་སྐྱབས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་ང་ཚོ་སྐྱོབས་པ་སྐྱེས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་
 ངོས་ནས་རྣམ་ཀུན་ཤོད་གྱི་ཡོད་པ་དེ་དེ་རིང་འདིར་ཡང་ལྷ་འདོད་བྱུང། དེ་ནི་དོན་
 ཚན་གཅིག་ཡིན།

ཁོ་གཙང་རྒྱ་འབྲོག་བསྐྱེད་དང་། ལྷ་སྐྱབས་ལ་ལྟ་རྟོག

དོན་ཚན་གཅིག་ལ་རྣམ་ཀུན་ངོས་ནས་ཉམས་པར་ཤོད་གྱི་ཡོད་ལ། འདིར་བསྐྱུར་

བཤད་ཡང་བཤད་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། བོད་དུ་བྱིས་ཚང་ཁག་བཞི་ལ་ལྟ་བུར་འགྲོ་
 སྐབས་ཁང་པའི་ནང་དངོས་གཙང་ཡོད་པ་དང་། ཐབ་ཚང་ནང་གི་དངོས་སྐྱེད་སོགས་
 ཉ་ཅང་ཡག་པོ་འདུག ། ར་ཚོས་འདིར་འཇུག་ཅམ་མཐོང་བ་ལས་ཉག་པར་འདིར་
 རྫོད་ཀྱི་མེད། འདིར་འཇུག་ཅམ་མཐོང་བའི་སྐབས་འདྲ་ཆགས་པོ་ཡོད་པ་དེས་
 ཚིམས་ཉེ་མ་བསྐྱད་པར་རྩ་ཚོད་༡༩༩༩འི་དང་། བདུན་སྟག་དང་། ལྷ་བ། ལོ་སྟེལ་
 བས་འདིའི་ནང་འགན་འཁུར་ལྟར་ལྟོག་བྱེད་མཁན་ཚོས་ཉིན་གཅིག་ལྟར་ལས་ཀ་
 ཚགས་ཚུད་པོ་དང་། དང་བ་འདྲེན་བ་བྱེད་རྒྱ་གཞི་ཆེན་པོ་རེད། གཞན་ལྟ་སྟོང་ལ་
 ཡོང་སྐབས་འདྲ་ཆགས་པོ་བཟོས། རྣམ་ཀུན་རྫོང་སྐྱེད་སྐྱེད་ཡང་ན་གཙང་སྐྱེད་སྐྱོད་
 བསྟེན་ཡག་པོ་མེད་པ། འདིར་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་སྤྱ་གུར་ལྟོག་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་
 པ་ལས། བྱིས་ཚང་གི་པ་མ་སོ་སོ་མི་ཆེ་སྐྱེལ་རྒྱུའི་དོན་དེ་གཙོ་བོ་མིན་སྐབས། བྱིས་
 ཚང་སོ་སོའི་ནང་གི་སྤྱ་གུ་འདི་རྣམས་བདག་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་དོས་འཛིན་ཐོག་
 བས་དེ་ལུགས་ཀྱི་འཚོ་བ་སྟེལ་སྐྱེད་སྐྱེད་ཤིག་དགོས་པ་ལས། བྱིས་ཚང་སོ་སོའི་ནང་
 ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་བ་གཉིས་པ་དེ་བདག་པོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱ་གུ་འདི་རྣམས་ཉ་
 ལམ་སྐྱེད་སྐྱེད་པ་ནས་བཤད་ན་ཆེ་གཡོག་ལྟ་བུ་བྱས་ན་ཉ་ཅང་ཐབས་སྐྱེད་རེད། དུས་
 རྒྱུན་ནས་ད་ལྟ་བྱིས་ཚང་སོ་སོའི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཚོས་མ་གཞི་
 ཉུང་བཅོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང་། མ་གྱུང་སྟོན་འགོག་ཆེད་བཤད་ན་ང་རང་ཚོའི་
 ལས་ཀ་བཟང་པོ་འདི་དག་ག་ལེར་ཉམས་ཞན་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་འདི་ལས་སྐྱེ་བོ་འདུག །
 ཉམས་ཞན་ལ་སོང་བེན་ཆེ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུ་ཁག་པོ་འདུག ། འཕུས་མ་
 ཤོར་བོད་ལ་ཁང་བ་ལྟ་བུ་སེར་ག་དང་པོ་ནས་མ་ཤོར་བོད་ལ་གཟབ་གཟབ་བྱེད་རྒྱ་

གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། བྱེད་རང་ཚོ་བྱིམ་ཚང་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཚོས་སོ་སོའི་
ལས་འགན་གང་ཡོད་པ་དེ་ངོས་འཛིན་ཡག་པོ་བྱས་པའི་སློབ་ཤེས་ལྟར་བརྟེན་གྱི་ལོ་
རྒྱུ་སླེལ་ནས་འགོ་རྒྱུ་ཏུ་ཅང་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད།

དེ་ནས་འགོ་བྱེད་མཁན་ཚོས་ཡིན་ན་ཡང་ཡིག་ཚང་ནང་ཡིག་སློབ་ནས་འབྲ་
ཆགས་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་ལ་ཚོག་ཤེས་བྱས་ཏེ་སྡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བྱིམ་ཚང་སོ་
སོའི་ནང་དུས་སྐབས་ངེས་མེད་ལ་ལྟ་སྐོར་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཏེ་ཡང་སྤྲིང་པ་མ་
ཐག་རིང་ལ་བསྐྱད་པའི་སྤྱ་གྲུ་ཚུང་དུ་ཞུམས་འདིར་སློབ་སྦྱོར་བྱེད་ས་ཞིག་ལ་བཞག་
ཡོད་པ་རེད། པ་མ་ཚོས་ལུས་པོས་ཁད་ཀྱིས་ཚོད་དེ་བསྐྱད་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ནང་
སྤྱ་གྲུ་དེ་ལྟ་སར་བོད་བྱིམ་ནང་སློབ་སྦྱོར་བྱས་ཏེ་བསྐྱད་དེ་ཡག་པོ་ཡོད་བསམས་
ནས་སྡོད་པ་དང་། སྤྱ་གྲུ་ཚོ་ཡིན་ན་ཡང་པ་མ་དང་ཁ་བྲལ་ནས་བསྐྱད་ཡོད་ཀྱང་།
འདི་ནང་སློབ་སྦྱོར་དང་མི་ཚེ་སྤྱེལ་སྤངས་སྦྱིད་པོ་ཡོད་བསམ་པ་ཞིག་དགོས་པ་
ལས། པ་མ་ཐག་རིང་ལ་སྡོད་མཁན་ཚོའི་བསམ་སློབ་ནང་དའི་སྤྱ་གྲུ་དེ་གང་འབྲ་ཡོད་
དམ་མ་གཉིས་དཀའ་ངལ་འདི་འབྲ་ཡོད། ལུས་ཚོད་ཤོད་མཁན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་བསམས་
ནས་བྲན་དགོས་པ་ཞིག་དང་། སྤྱ་གྲུའི་ངོས་ནས་ཡིན་ན་ཡང་བྱིམ་ཚང་ནང་སྡོད་རིང་
བཅོན་དབང་འོག་ཆེ་གཡོག་རྒྱགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་ཚུལ་བྱུང་ན་བྱིམ་
ཚང་བཅུགས་པའི་དགོས་པ་མ་བྱུང་བ་རེད། བྱེད་ཚོ་འདིར་ལྟོག་བྱེད་མཁན་ཚོས་
ཅ་བའི་དམིགས་ལྷལ་དང་། དགོས་དོན་ལེགས་སྦྱབ་ཡོང་བར་ལས་ཁུངས་ནང་ནས་
ལྟ་སྐོར་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཏེ། དངོས་ལྷགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་བརྟག་དབྱེད་དོ་སྣང་
བྱེད་རྒྱུ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། ད་ལྟ་སློབ་ཤོར་ཡོད་གནས་གོ་རྒྱུ་མི་འདུག་ཀྱང་འཇུག་ས་

ཤོར་སྤྱིན་ན་ཉ་ཅང་པངས་ཤོ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱ་གྲུ་བརྒྱ་པར་སྤྱོད་པར་ལ་པན་
གཞོན་འབྲེལ་གྱི་ཡོད་སྟབས། ད་ལྟ་སྤྱ་གྲུའི་བསམ་སློབ་ནང་མ་བདེ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་
མི་ཆེ་གཅིག་ལ་པན་གཞོན་འབྲེལ་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། དེ་ནི་དོན་དག་རྒྱང་རྒྱང་མིན་
པར་དོན་ཆེན་རེད། དེར་བརྟེན་སྤང་མེད་དང་། ལྷོད་གཡེང་དུ་མ་སོང་བ་ཚང་མས་
ཉུང་སྤྱོད་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གཞན་དག་ཞུ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། བཟ་ཤིས་བདེ་
ལེགས། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྟུང་། །།

༡༡། རྒྱ་ལོ་༡༧༧༥་ལྷོ་མ་༡༨་ཉིན་ཀའུ་ཏ་ཚེ་གསར་པ་སྐྱེད་ལྷན་གྱི་
བཀྲའ་གསུམ་གྱི་ལྷན་དུ་སྐྱོད་པར་རྒྱལ་པོ་བཀའ་སྐྱེད་།

ཀའུ་ཏ་མོ་ལྷན་གྱི་ཚུལ་དང་། རྣམ་དུ་ལྷོད་ཀྱི་ལུས་པ།

དེ་རིང་འདིར་སེམས་པའི་དགེ་བསེས་རྣམ་པ་དང་། ས་གནས་ཀྱི་ལྷན་ལས་
འགན་འཁུར་བཞེས་མི། མི་མང་བཅས་ཚང་མར་ཞུ་རྒྱུ་ལ། བཀའ་འགྲུར་རིན་པོ་ཆེ་
ནས་སྤྲུགས་འཁུར་བཞེས་ནས་སློབ་ལྷན་གྱི་ལྷན་གྱི་སློབ་འགྲོའི་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་
འཁུག་ཙམ་བཅར་སྐབས་པ་དགའ་པོ་ལྗང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཚོགས་པའི་ངོས་ནས་ཁྱེད་
རྣམས་པའི་ཚོགས་གནས་མི་མང་ནས་མ་སྤུན་འཁུར་དང་། ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ས་
གནས་འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྲེད་ཚོའི་ཚོགས་ཀྱང་སྤྲུགས་འཁུར་དང་ལྷན་སྐྱོར་ཆེན་
པོ་གནང་བ་དེར་ངས་བསྐྱེད་སྤོང་དང་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་གི་ཡོད།

ཚང་མས་མཐུན་གསལ་ལྟར་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པའི་
ཆ་ནས་དབྱེ་བ་འབྱེད་རྒྱ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཚང་མ་གཅིག་པ་རེད། གཟུགས་
སློབས་ཆེ་རྒྱུ་ཚོགས་ནས་བཤད་ན་མི་གཟུགས་སློབས་ཆེ་པའི་གསལ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་མེད་
ན་ཡང་། འགྲོ་བ་མི་ཟེར་བ་འདིར་ཁྱེད་ཚོས་གཙོ་བོ་ལྷོ་རྣམ་དུ་ལྷོད་ཀྱི་ལུས་པ་གཞན་
དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་སེམས་ཅན་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་རྣམས་ཆེ་བ་
ཚགས་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་དུ་ལྷོད་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོགས་

བར་རྣམ་དཔྱོད་དེ་རྒྱུན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཐུབ་པ་ཞིག་
 གྱེད་དགོས་པ་རེད། སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུ་ནི་མིའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་
 འཕེལ་བའི་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། དེང་སང་སློབ་སྦྱོང་ལ་དོ་སྣང་བྱ་རྒྱུ་དེ་
 འཇོམ་གྱིང་ཀུན་ལ་ཁུབ་བའི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། སློབ་སྦྱོང་ལ་དོ་གཤམ་ཆེན་པོ་གྱེད་
 དགོས། ཤེས་ཡོན་ཡག་པོ་ཡོད་ན་འང་ཤེས་ཡོན་གྱི་རྣམ་དཔྱོད་དེ་ཕན་པའི་དོན་
 ཆེན་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་ལྷག་བསམ་བཟང་པོ་དང་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་དགོས། དཔེར་ན།
 དེང་སང་བྱ་བ་སློབ་སྦྱོང་གི་ཆོ་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཕྱིན་ནས།
 འཇོམ་གྱིང་ཡར་རྒྱས་ཞན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆོས་དཔེ་བལྟ་ས་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད་ན་
 ཡང་། ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་ལུང་བ་དེ་ཆོའི་ནང་མིའི་སེམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་དམིགས་
 བསལ་ཅན་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་ཤེས་ཡོན་གཅིག་པོས་འདད་གི་མེད།
 ཤེས་ཡོན་དེ་ལྷག་བསམ་བཟང་པོས་རྒྱབ་འཁྲུག་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ང་ཚོར་
 རོ་འཕྲོད་ཡོང་གི་འདུག །

ཁོ་སློབ་ལྷན་ཤེས་ཡོན་དང་། དགོན་སྡེས་བཟང་སྦྱོང་།

ངས་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་སྦྱོང་པོ་ཚོར་བྱ་བ་སློབ་སྦྱོང་གི་ཆོན་རིག་དང་།
 དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པ་དེར་མིག་དཔེ་བལྟ་ས་ནས་ལུང་པའི་ནང་ལ་འཇུགས་
 ལྷན་ངེས་པར་དུ་གྱེད་དགོས་ཀྱང་། རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ཡུལ་ལ་གནའ་རབས་ནས་
 བར་བསམ་སློབ་གནས་ཆང་མཐོ་པོ་དང་། ལྷ་བ་བཟང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ངེས་པར་དུ་རྒྱང་
 སྤེལ་གྱེད་དགོས་པ་དེ་གནད་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་ཉམ་ཏུ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ལྷ་དུས་ལུང་པ་

མང་པོའི་ནང་དུ་རྣམ་དཔྱིད་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་ཡོན་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱའི་ལས་
འགན་སློབ་བླ་ཁག་དང་། ལྷག་བསམ་ཡག་པོ་ཡོང་བའི་འགན་ཚོས་སྡེ་ཚོས་འབྲེང་
གྱི་ཡོད་པ་རེད།

དེང་སང་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཚོས་སྡེ་ཚོར་དེ་ཅུ་གྱི་རྒྱས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་མིའི་
ལྷག་བསམ་བཟང་པོ་ཡོང་རྒྱའི་འགན་འཁུར་བྱེད་མཁན་མེད་པས་འཕྲིན་ལོང་ཆེན་
པོ་འགོ་གི་འདུག ། འའི་རེ་བ་ལ་ད་ལྟ་སློབ་བླ་འགོ་རྒྱལ་ས་པ་འདིས་བྱིན་ཆད་མིའི་
རྣམ་དཔྱིད་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱའི་ཆ་རྒྱུན་སྦྲུབ་པ་དང་ཆབས་ཅིག་མི་ལྷག་བསམ་
བཟང་པོ་ཡོང་བའི་ཆ་རྒྱུན་ཡང་མཉམ་དུ་ཡོང་བའི་རེ་བ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ལ། བྱེད་
ཚོས་ཐོག་མ་ནས་མིའི་ལྷག་བསམ་དང་། རྣམ་དཔྱིད་གཉིས་ཀ་བཟང་པོ་ཡོང་བྱུང་
བའི་དམིགས་ལུལ་འཛིན་རོགས་གནང་ཞེས་ཞུ་རྒྱུའི་དོན་ཚན་གཅིག་ཡིན།

གཤམ་ཚོས་འཕགས་མཐུན་ལམ་དང་། འགོ་བའི་ཞབས་འདེགས།

འཇམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པས་མཚོན་ཚོས་འཕགས་འདྲ་མིན་
མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ལ། ཚོས་འཕགས་གཙོ་ཆེ་བ་དེ་དག་གིས་འཇམ་གླིང་ནང་ད་ལྟ་བར་
མི་ས་ཡ་མང་པོ་ཞིག་ལ་སན་ཐོགས་སྦྲུབ་གྱི་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་ང་ཚོ་མི་གནའ་
རབས་ནས་སངས་རྒྱས་བཙུན་འདས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་མཁན་ཡིན། ལུ་རུའི་
ལུལ་ཕྱོགས་ནས་ལུ་རུ་བླ་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་དང་། ལྷན་རིག་འཛིན་བསྟན་
པ་སོགས་མཁས་བླ་བ་གཉིས་ལྷན་ང་ཚོའི་མི་ཐོག་འདིར་ཡང་ཡོད་སུས་རེད།

ང་ཚོའི་ཚོས་བརྒྱད་མི་འདྲ་བ་རྣམས་གྱིས་འགོ་བ་མི་ལ་སན་ཐོགས་ཞབས་

འདེགས་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཚོས་བརྒྱད་པན་ཚུན་མ་སྐྱབ་སོ་དགོས་པ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་
 ཆེན་སོ་རེད། ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། འབྲེལ་མཐའ་མི་འབྲེལ་མང་སོ་ཡོད་ན་ཡང་
 ཚོས་བརྒྱད་པན་ཚུན་མ་སྐྱབ་སོ་ཡོང་བའི་གཞི་རྩ་མང་སོ་ཡོད། ཚོས་བརྒྱད་པན་
 སོ་མི་ཡོང་བའི་འགལ་རྒྱུན་གཅིག་ནི་ཚོས་བརྒྱད་སོ་སོའི་རྗེས་འབྲང་པ་དག་གིས་
 རང་རང་སོ་སོའི་ལྷག་བསམ་ཡིན་ལུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སོ་སོའི་ཚོས་བརྒྱད་དེའི་ནང་
 ཡོང་ན་ཡག་སོ་ཡོད་ལུགས་ཉལ་ཐོབ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་དེ་རེད། ལུབ་སྤོགས་ནང་པ་མེས་
 ནས་ཡེ་ཤུའི་ཚོས་ཡིན་སྐབས་ངས་ལུབ་སྤོགས་པ་ཚོར་ཁྲིད་ཚོའི་པ་མེས་ཀྱི་ཚོས་
 ཡེ་ཤུ་ཡིན་སྐབས་དེ་རང་བྱས་ན་ཡག་གི་རེད་ཤོད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་བཞིན་ང་ཚོར་ཆ་བཞག་ན། པ་མེས་ནས་ནང་པ་ཡིན་པས་ང་ཚོ་ནང་པ་རང་
 བྱས་ན་ལེགས། མ་གཞི་ཚོས་བྱེད་དང་མ་བྱེད། ཚོས་ལུགས་གང་ཞིག་བྱེད་མིན་
 རང་དབང་རེད། ཡིན་ནའང་ཚོས་ལུགས་པར་བསྐྱུར་ཚུར་བསྐྱུར་མང་སོ་བྱས་ན་
 རྗེས་སུ་དཀའ་ངལ་འབྲས་ཀྱི་འདུག ། དེ་ནི་ང་རང་གི་ཉམས་སྤོང་ཐོག་ནས་དོ་སྣང་
 བྱུང་། དཔེར་ན། ཡེ་ཤུ་འགལ་ཞིག་ནང་པ་བྱས། གང་མཚམ་ནས་ལྟ་སྡོད་རན་མིན་
 ཀྱི་དཀའ་ངལ་འབྲས་ཀྱི་འདུག ། ང་ཚོའི་པ་མེས་ནས་ནང་པའི་ཚོས་ལ་དད་པ་བྱེད་
 ཀྱི་ཡོད། དད་པ་བྱས་པ་གཅིག་སྤུས་མི་འགྲིགས་པས་རང་གིས་དད་པ་བྱེད་སའི་
 ཚོས་དེ་གང་འབྲེལ་ཞིག་ཡིན་པ་དོ་སྣང་བྱས་ནས་ཤེས་ཐབས་བྱེད་རོགས་བྱེད་ཟེར་
 རྒྱ་ཡིན། ད་ལྟ་ཚོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བརྗོད་པ་འདི་ནང་གི་སེམས་རྒྱུད་གཙང་མ་བཟོ་
 རྒྱ་དེ་རེད།

ང་། ཁོང་ལྷག་ལྷང་སྒྲིབ་དང་། གཙང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ།

དེ་བཞིན་རང་ཉིད་གང་དུ་སྒྲོད་སའི་ས་ཕྱོགས་འདི་ཡང་གཙང་སྒྲིབ་བྱ་རྒྱུ་དེ་གལ་
ཆེན་པོ་རེད། སྒྲོད་འཇུག་ལས།

ཐམས་ཅད་དུ་ཉི་ས་གཞི་དང་། །
གསེགས་མ་ལ་སོགས་མེད་པ་དང་། །
ལག་མཐེལ་ལྟར་མཉམ་བེད་བྱེད། །
རང་བཞིན་འཇམ་པོར་གནས་གྱུར་ཅིག།

ཅེས་ང་ཚོས་མོས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་གྲེད་བཞིན་ཡོད། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་ལམ་སེང་
འགྲུབ་གྱི་མེད་ནའང་མོས་པ་ཚུད་ཆད་གྱིས་ས་ཕྱོགས་ཡིད་དུ་ཡོང་བ་དང་། བཞོད་
པ་མཛེས་པ་ཞིག་སྒྲོམ་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། སྒྲོམ་པ་གཅིག་སུ་མིན་པར་ལག་ལེན་
དངོས་གྱི་ཐོག་ནས་རང་ཉིད་སྒྲོད་སའི་ས་ཆ་གཙང་མ་བཟོས་ཏེ་འཕྲོད་བརྟེན་སོགས་
ལ་པན་པ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

རྒྱ་གར་ནང་པ་བཟོ་གྲུ་མང་པོ་དང་། མི་འབོར་མང་པོ་ཡོད་པས་མཁའ་རྒྱུད་བཅོམ་
པ་ཆགས་ནས་མིག་ཆོ་བ་དང་། ལྷོ་བ་པ་སྒྲོན་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་དཀའ་ངལ་
སེལ་ཐབས་ལ་འགྲོ་སོང་མང་པོ་བཏང་ནས་ཐབས་ཤེས་གྲེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། འདི་
ཕྱོགས་ས་ཆ་གཙང་མ་དང་། མཁའ་རྒྱུད་ཡག་པོ་ཡོད་པ་འདི་དག་སྤྲུག་ཏུ་མི་འགྲོ་བ་
ཁྲེད་ཚོས་གཟབ་གཟབ་བྱས་ནས་དོ་སྣང་གྲེད་དགོས། འདི་ལྟལ་རིམ་ཅེ་ཅེ་མོར་གངས་
དང་། བར་དུ་མཛེས་སྤྲུག་ལྡན་པའི་སྣང་། བགས་གསེབ་གྱི་བཞོད་པ་སོགས་ཡོད། ས་

གཞི་གཙང་མ་ཡོད་པ་དེ་ནི་མི་མང་པོས་སློན་པའི་གནས་ཤིག་རེད།

དཔེར་ན། ང་རྒྱ་ཐང་ཆོ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ནས་ཐད་འཕྱུར་གནས་ཀྱི་འོད་ཡོང་སྐབས་འདི་སྲིད་གནས་གཞི་གཙང་པ་ལེ་ལ། རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ལྗོངས་མངེས་སྤྱད་ཐུན་པ། དངོས་གཙང་ཡོད་པའི་ཚོར་སྣང་བྱུང་བས་ཡུལ་འདི་གཙོ་བོ་ཉུ་མི་འགོ་བའི་ཁྲིམ་ཚང་མི་རེ་རེ་དང་། མི་མི་རེ་རེ་སྐད་ཀྱི་དགོས། ས་ཆ་གཙོ་བོ་ཡོང་གཞིའི་ཤོག་སྒྲིག་གིས་མཚོན་པའི་དངོས་པོ་གང་བྱུང་དུ་གཡུག་པ་སོགས་མ་བྱས་པར་ས་ཁུལ་གཙང་མ་ཡོང་ཐབས་བྱེད་དགོས། མ་འོངས་པར་འགོ་སོང་མང་པོ་གཏོང་མི་དགོས་པ་བྱས་ན་ལེགས། ཁྱེད་རང་ཚོས་ཁོར་ཡུག་བདག་གཙུག་འཕྲོད་བསྟེན་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་ཡོད་ཀྱི་རེད་ལ། ད་དུང་དམིགས་བསམ་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་དོགས་བྱེས་ཞེས་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན། ང་ཚོ་ཐོད་པ་ཚོ་སོ་སོའི་ཡུང་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། མི་འཁོར་ཉུང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁོར་ཡུག་ལ་དོ་སྣང་བྱ་རྒྱུ་གོམས་གཤིས་ལ་མ་འཇགས་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེའི་རོ་སློང་གསལ་པོ་བྱ་རྒྱུ་དེ་གནད་འགག་འདུག་བསམ་པ་བྱུང་།

ཅ ། ལྷག་བསམ། རྣམ་དབྱེད། བ་མེས་ཀྱི་གོམས་གཤིས།

མདོར་བསྡུས་ན་སློབ་བྱ་འདི་ནས་སྣུག་བསམ་དང་། རྣམ་དབྱེད་གཉིས་ལྡན་གྱི་སློབ་སྤྱོད་ཐོན་ཐུབ་པའི་དམིགས་ཡུལ་འདོག་སྤྱད་པ། གཉིས་པ། ང་རང་ཚོར་པ་མེས་ནས་ནང་ཚོས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་བཟང་པོ་ཡོད་པ་འདི་ཉམས་པོ་སོར་རྒྱུད་མི་ཉམས་པོར་འཕེལ་དང་། སོ་སོས་ཚོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤིས་པ་བྱ་རྒྱ། གསུམ་པ། ཁོར་ཡུག་གི་གཙང་མ་འཕྲོད་བསྟེན་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་བྱ་རྒྱུ་དེ་གསུམ་པོ་ལྷུ་འདོད་

བྱང་། བྱིད་ཚོས་ང་ལ་དགའ་བོ་དང་། ཡིད་ཆེས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་སྟབས་ངས་བྱིན་
 ཉེན་ལེགས་སློང་རྒྱ་ཡིན། སློན་ལམ་བརྒྱབ་པ་གཅིག་པོས་པན་གྱི་མེད། སློན་པ་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་སྐྱེ་འོ་མ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ལ་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་གྱི་ཐོག་ནས་
 གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་དོན་སྐྱབ་པར་མཛད་གྱི་ཡོད་པ་ལས། བྱིན་
 བརྒྱབས་གཅིག་ཤུའི་ཐོག་ནས་གདུལ་བྱའི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་གནང་གི་མེད།
 ང་ལྟ་བུ་མི་པལ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་རྗེས་འབྲང་དགེ་སློང་གཅིག་གིས་བྱིན་རྒྱོབ་
 ལྷན་ནས་རུས་པ་ཐོན་ཐུབ་གྱི་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་བྱིད་རང་ཚོས་ང་ལ་ཡིད་ཆེས་
 དང་། རེ་བ་བྱས་པ་དེའི་ལན་དུ་ཡིན་ལུགས་མིན་ལུགས་གྱི་གནས་ཚུལ་ཤོད་རྒྱུ་དེ་
 ངའི་ལས་འགན་རེད། བྱིད་ཚོས་སེམས་ལ་ངེས་པ་བྱེད་དགོས། རྗེས་སུ་ཐུག་གི་
 རེད། བཟ་ལེས་བདེ་ལེགས། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྟུགས། །།

༡༡། རྩི་ལོ་༡༧༧༥་ཟླ་༡༠་ཚེས་༡༦་ཉིན་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་དགེ་གནས་རབ་
སློབ་དབུས་ས་ཡ་ཕན་ལ་ཁའི་ཚོག་རྩེ་ལ་བའི་བཀའ་སློབ།

༡༡། རྩི་དེ་རྩི་ཚོགས་པ་དང་། བོད་རྩི་བའི་དེ་རྩི།

དཔེས་ཐབས་སློབ་ཡག་པོ་བྱང་འདུག། དཔེར་ན། སློབ་སློབ་གི་སློབ་དཔེར་པོའི་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐད་ཡིན། དེ་མིན་གཞན་དག་རང་དབང་ལྷན་པ་རྣམས་
ཀྱི་ནང་དུ་མི་དོན་དང་། སློབ་སློབ་ཅེས་གསུངས་པ་དང་བྱས་ཏེ་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་མི་
དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡག་པོ་མེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། སློབ་པ་དང་པོར་ཚོམ་སྲུང་རིང་
སློབ་གྲྭ་ཚོགས་པར་འཇུགས་སྐབས་པོར་པ་ཁག་གཅིག་གིས་རྒྱ་མིའི་སློབ་གྲྭའི་ནང་
མི་དོན་ཀྱི་སློབ་སློབ་སློབ་པ་དེ་སློབ་གྲྭ་ཅེས་མིན་པར་གང་དུ་ཡིན་ཡང་འིན་ཏུ་
གལ་ཆེན་པོ་བཅི་གི་འདུག་ཅེས་དེ་འདྲའི་བསམ་ཚུལ་ཞིག་དང་། ཡང་ཁག་གཅིག་
གིས་མི་དོན་དང་སློབ་སློབ་ཐད་ཡིན་པས་མ་འདྲེས་པ་ལྟར་དགོས་ཟེར།

ར་རང་ཚོ་བོད་པར་མཚོན་ན་མི་དེ་ཕྱིན་ཅིའི་སྐད་ལྟར་བྱས་ན། ལྷ་འི་པོ་མི་
འིག་སྟེ་མི་དོན་ཚོགས་པ་གཅིག་གི་ལྟ་བུ་སྟེ་ཡིན། ར་ཚོའི་འདྲི་བོད་མི་རིགས་
འཚོ་གནས་ལུབ་མིན་དང་། མི་རིགས་གཅིག་གི་རང་དབང་གི་ལས་དོན་ཞིག་
ཆགས་ཡོད། མི་རིགས་གཅིག་འཚོ་གནས་ལུབ་མིན་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་
ཞེས་པ་འདྲི་ཡང་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལར་རྒྱ་ཞེན་ལོག་བྱས་པ་གཅིག་ལྟ་མ་ཡིན།

བད། ང་རང་ཚོའི་བོད་མི་རིགས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་རིག་གཞུང་ངམ། བང་པ་
སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གཞུང་དང། བཟང་བོའི་གོམས་གཤེས་
དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཚོས་ཡོད་པ་འདི་དག་སྤུ་མ་སྤུང་གནས་སྤུབ་པ་བྱུང་ན་ང་
རང་ཚོ་བོད་པར་ཕན་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། སྤྱི་ཚང་རྒྱ་ནག་གཙོ་བོར་བྱུང་པའི་བྱིས་
མཚེས་ལུལ་ཁག་ལའང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།

དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་བོད་རང་དབང་གི་དོན་དུ་བདེན་དོན་གྱི་འཐབ་ཚོད་བྱེད་པ་
འདི་སྤྱིར་བཏང་སྲིད་དོན་ཚོགས་པའི་ཆབ་སྲིད་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། ཅ་འགངས་ཆེན་
པོ་ཞིག་དང། ཚོས་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་བསྟན་པ་དང། འགྲོ་བའི་དོན་དང་འབྲེལ་
བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། གནད་དོན་འདི་མིའི་བསམ་སློའི་ནང་སླེབས་སྤུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་འདི་
ཚོས་དང་མ་སྟན་པའི་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། བར་སྐབས་ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་
ཁག་གི་ནང་སྤྱིར་བཏང་ཚང་མ་སྟག་བསམ་སྟན་པ་ཡག་པོ་ཤིང་སྟག་ཡིན་ན་ཡང།
རང་ཉིད་བོད་པ་ཡིན་པ་དང། བཅོན་བྱོལ་བ་ཆགས་ནས་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོའི་འོག་
སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་འདི་དག་གི་རུས་པའམ་ལག་རྗེས་འཛོག་ས་དེ་སོ་
སོའི་བྱིས་ཚང་གཅིག་སུ་རང་མགོ་ཐོན་ཅམ་མ་ཡིན་པར། བོད་སྤྱི་པའི་ལས་དོན་
དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་རྒྱབས་ཆེ་ས་ཞིག་ལ་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབ་རྒྱུའི་སྲིད་སྟོབས་
དང། སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་རྒྱུ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

བོད་རྒྱ་ཆའི་མི་མང་དེ་དག་གིས་ང་ཚོ་བཅོན་བྱོལ་བའི་ཐོག་ལ་དེ་བ་བརྒྱབ་
ནས་བསྟན་ཡོད། ང་རང་ཚོ་བཅོན་བྱོལ་བ་ཚོའི་ངོས་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་གཞིས་
ལུས་རྒྱ་ཆའི་མི་མང་གི་སེམས་ཤུགས་ལ་ཕར་སྟོས་ནས་བསྟན་ཡོད་པས། དེ་

གཉིས་པ་བ་རྩལ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ཞིག་ཆགས་ཡོད། གང་ལྟར་བོད་ནང་ཡོད་
སའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་དེ་དག་གིས་ང་ཚོ་བཅོམ་བྱོལ་ལ་ཡོད་སའི་བོད་མི་ཚོའི་སྟོབས་
ལྷགས་ལ་རེ་བ་བརྒྱབ་སྟེ་བསྟན་ཡོད། ང་ཚོ་འདིར་མི་ཐོག་ཚན་པ་ཚོ་རྫོགས་འགྲོ་
གི་ཡོད་ས་དང་། མི་ཐོག་གཞིམ་སྐྱེས་འདི་དག་གིས་ལྷ་མ་ལུང་དེ་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་
དག་ལ་སེམས་ལྷགས་བསྐྱེད་ནས་མི་ཐོག་གོང་མ་ཚོའི་རྒྱལ་མ་ལུང་ལྷན་པ་བྱ་རྒྱ་
འདི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་འདུག།

ཁ་དེ་མི་རབས་གསར་ཚུངས་དང་། རྒྱུན་མཐུད་བྱི་འབྲེལ་ཚོད།

ང་ཚོས་མོ་རབས་འུག་ཅུ་པའི་འགོ་སྟོན་སྟོབ་བྱ་ཐོག་མར་འཇུགས་སྐབས་རྒྱ་
གར་བྱི་སྟེན་ཚོན་ཞེ་ཅུ་བཞུགས་ཡོད། ཁོང་གིས་སྟོབ་སྟོར་སྟོར་དམིགས་བསམ་ལ་
བྱི་སྟེན་གསར་བསྐྱེད་དེ་སྟེན་སྟེན་ཆེན་པོ་གནང་བྱུང་། དེ་སྐབས་ཁོང་གི་
གསུང་དོན་ལ་བོད་པའི་དོན་དག་འདི་མ་བརྒྱལ་བ་དང་། བོད་དོན་འཐབ་ཚོད་སྟེ་
མ་ལུང་གནས་སྟབ་པའི་ཐབས་ཤེས་གཙོ་མོ་ཞི་བོད་བ་གཞིམ་སྐྱེས་ཚོར་ཤེས་ཡོན་
སྟོབ་སྟོར་ཆ་ཚང་ཞིག་སྤྲད་ནས་ཁོང་ཚོ་ཤེས་ཡོན་ལག་པོ་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས།
ཤེས་ཡོན་ཡོད་སའི་མི་རབས་གསར་བ་ཞིག་བྱུང་ན་བོད་དོན་འཐབ་ཚོད་སྟེ་མ་ལུང་
ནས་བྱེད་སྟབ་པ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་འདི་བདེན་པ་རེད།

ང་རང་ཚོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསམ་སྟེ་བཏང་ནས་བོད་པའི་སྤྱ་བྱ་རྒྱ་གར་ལ་ཡོད་
ལམ་ལ་འདི་དག་གི་སྟོབ་སྟོར་བྱེད་སའི་གནད་དོན་སོ་སོའི་མི་ཆེ་གཅིག་གི་འགྲོ་
སྟངས་བྱི་དོན་དག་ཀྱང་རེད་ལ། ལྷག་པར་དུ་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལམ་འབྲེལ་བ་

ཡོད་སྐབས་ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་སློབ་སྦྱོང་
 དམིགས་བསལ་གྱི་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་
 དབུས་གཞུང་གི་ཤེས་རིག་སློབ་ཆེན་རང་གི་དབུ་ཁྲིད་པའི་དམིགས་བསལ་བོད་
 པའི་སློབ་གྲྭའི་ཚོགས་པ་ཞིག་བཙུགས། ཚོགས་པ་དེས་བོད་པའི་སློབ་གྲྭ་འཇུགས་
 དུལ་གྱི་ས་ཆ་ཉོས་པ་དང་། ཁང་བ་གསར་བ་རྒྱག་རྒྱ། དེ་མིན་ཁང་བ་སྐྱས་པ་
 སོགས་བྱས་ཏེ། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་འགྲོ་སོང་མང་པོ་བཏང་བ་དང་། ང་
 ཚོ་བོད་པའི་ངོས་ནས་ཀྱང་དཀའ་ངལ་ལ་གཏོང་ལེན་གྱི་ལས་ཀ་མང་པོ་བྱས་ནས་ང་
 ཚོས་བོད་པའི་སློབ་གྲྭ་རྒྱར་དུ་བཙུགས་པ་འདི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱས་པ་རེད།

དེ་མིན་བཅན་གྲོལ་ལ་ཡོད་པའི་བོད་སྐབས་འདི་དག་ཕྱིན་ཆད་རྒྱ་གར་ནང་སོ་
 སོའི་མི་ཚེ་སྐབས་བདེ་བའི་སློབ་ལག་པོ་ཞིག་སྐྱེལ་བྱུང་བ་དེ་ཅུ་དམིགས་ཡུལ་
 ཡིན་ན། ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས་བོད་པའི་སྐད་ཡིག་བསྐྱབ་དགོས་དོན་མེད་པ་དང་།
 བོད་པའི་རིག་གཞུང་ཚོག་དམིགས་བསལ་གྱི་དོ་སྣང་གྱི་དོན་མེད་ལ་བོད་པའི་
 སློབ་གྲྭ་ཡང་རྒྱར་དུ་འཇུགས་དགོས་དོན་མེད། རྒྱ་གར་ནང་སློབ་གྲྭ་མང་པོ་ཡོད་པ་
 དེ་ཚོའི་ནང་བོད་པའི་སྐྱ་གུ་བཙུགས་ཅུ་མ་ལེ་བཟུངས་ཏེ་བཏང་ན་རྒྱ་གར་གཞུང་
 ཡང་ལས་སྐྱབ་དང་། ང་ཚོ་བོད་པ་ཡང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་ལས་སྐྱབ་ཡོད། ཡིན་ནའང་
 ང་ཚོས་དེ་སྐྱར་མ་བྱས་པར་དཀའ་ལས་ཆེ་ས་དང་། ཚོག་བྲ་ཆེ་ས་ཞིག་བདམས་
 བྱས་བོད་པའི་སློབ་གྲྭ་རྒྱར་དུ་བཙུགས་པ་འདི་སྤྱི་པའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་
 བརྟེན་ནས་བཙུགས་པ་རེད།

གཤམ་རབས་སྐྱོད་བཟང་དང་། འབྲུང་ཁྲུངས་ཀྱི་ནང་ཚོས།

བར་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་བལྟ་དུས་སྐབས་དེ་ཁ་ཤིག་ཀྱི་མཐོང་ཚུལ་ལ་ང་
ཚོའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་སྤྱི་པའི་སྤྱི་སེམས་ཀྱི་བསམ་སློབ་དང་། བོད་སྤྱི་པའི་དོན་
དག་གི་སེམས་ཤུགས་འབྲེང་སྤངས་ཐོན་བྱ་ཉམས་དམས་སུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པའི་
མཐོང་ཚུལ་འདུག ། སྐད་ཆ་འདི་ང་ཚོ་བོད་པ་ནང་ཁུལ་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་
གར་གྱི་དགེ་ཚུལ་ཁ་ཤིག་ལས་བཟོད་ཀྱི་འདུག ། དེ་བཞིན་ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནང་
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ངམ། གང་ལྟར་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་སྐོར་སློབ་གསོ་གཏོང་
རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་ཅེས་བཟོད་མཁན་ཡོང་གི་འདུག་པ་འདི་ཡང་གནད་
འགག་ཅིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག །

ང་ཚོ་བོད་པའི་ཁྱད་ཚོས་སོ་སོ་རང་ལའང་དངོས་གནས་ཁེ་སན་ཡོད་པ་ཞིག་
དང་། འཛམ་གླིང་གི་མི་རིགས་གཞན་དག་ལའང་སློབས་པ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་
ངོམས་ཚོག་པ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ན། བོད་པའི་ཡ་རབས་སྐྱོད་བཟང་འདི་ཡིན།
དེ་ནི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཟད། དེའི་ནང་ཚོན་ནས་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་ནང་མ་གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བཟོད་པ་འདི་དང་འབྲེལ་
བ་ཡོད་པས། དངོས་གནས་བྱང་གནས་བོད་པའི་རིག་གཞུང་ངམ། བོད་པའི་གོམས་
གཤེས་ཀྱི་ཅ་བའི་ལྷག་ས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར་བ་འདི་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཡིན། དེ་དག་རིམ་བས་
ཉམས་ཞལ་དུ་བྱིན་ནས་དེའི་རིན་ཐང་བརྒྱགས་ན་ཏུ་ལས་པའི་ཐབས་སྐོར་པོ་ཡིན།

ངེ་ཡ་རབས་བཟང་སྒྲིབ་དང་། ལྷི་མེས་ཉམས་དམས།

དེང་སང་འཛམ་གྲུ་གླིང་གི་ལུང་བ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པ། དཔེར་ན། ཨ་མི་རི་ཀ་
དང་། ཨོ་རོ་བ་ཀྱི་ལུང་བ་དེ་ཚོར་སྦྱིར་བཏང་བ་ཤད་ན་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དངོས་
གནས་ཚད་མཐོན་པོ་དང་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱང་རྩ་བའི་མིའི་རང་ག་ཤེས་བཟང་པོ་
ཞིག་དང་། ལྷག་བསམ་ལྡན་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། ཤེས་ཡོན་དེ་དག་མགོ་བདེ་བྱ་
འདྲུལ་དང་། རྒྱབ་མདུན་རོ་སྒོག་མི་མཚུངས་པ། རྣོག་བྱ་བའོ་བ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་བེད་
སྒྲིབ་བྱེད་པ་གསལ་པོ་ཡིན། ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་སྦྱི་ཚོགས་དེ་ཚོའི་ནང་གི་མས་
མེད་ལུགས་མེད་བྱེད་པ་དང་། གཡོ་སྒྲུ་ཁམ་གསུམ་བྱེད་པ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་སྦྱི་
ཚོགས་ནང་ཉ་ཅང་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་འདུག །

གཅིག་བྱས་ན་ཁྱེད་རང་ཚོས་ཐོས་སྤོང་ཡོད་ཀྱི་རེད། དཔེར་ན། ཨ་མི་རི་ཀ་
དང་། མི་ཉི་ནམ་དམག་འཁྲུག་གི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་སྤྱང་ལྷོན་ཆེན་བྱས་པ་དང་། ཕྱིས་
སུ་འཛམ་གླིང་དཔུལ་ཁང་གི་འགོ་བོའི་བྱེད་མཁན་མེག་རྩ་མ་ར་ཞེས་པ་ཁོང་། ཁ་
སང་ངོས་རང་འཛར་མན་ལ་འགྲོ་སྐབས་ཁོང་ཚོགས་འདུར་སླེབས་འདུག ། ང་ཚོ་
མཉམ་དུ་སྐད་ཆ་སྒྲོད་སྒྲོད་བྱུང་། ཁོང་གིས་བརྗོད་པའི་གྲངས་ཀ་ཆ་ཚང་ངས་ད་ལྟ་
བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག་ཀྱང་། ཁོང་གིས་བརྗོད་པ་ལྟར་ན། ཨ་མི་རི་ཀ་ཞི་འཛམ་གླིང་ནང་
རྒྱལ་ཁབ་སྐྱབ་ཤོས་དང་། སྟོབས་འབྲུང་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་ཡང་། རྒྱལ་ས་མ་ཤིང་
འོན་ནང་པ་མ་མེད་པའི་དུ་སྐྱབ་གསུམ། ཡང་ན་པ་མའི་དཀའ་ངལ་གྱི་སྐྱེན་བས་སྐྱ་གུར་
དཀའ་ངལ་འདྲུང་མཁན་གྲངས་ཀའི་བརྒྱ་ཆ་མཐོ་པོ་ཞིག་བཤད་སོང་།

དེ་བཞིན་ཁོང་གིས་བརྗོད་པར་དེང་སང་ཨ་མི་རི་ཀའི་ནང་གཞོན་སྐྱེས་འཚར་
 མོངས་བྱེད་མཁན་དེ་དག་ལ་ཡ་རབས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་པུ་གི་བསམ་སྒོ་མ་
 འདད་བའི་སྐྱོན་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག ། ཁོ་རང་ལྟ་བུ་སྐྱོན་མ་སྐྱོབ་ལྡེ་
 བ་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་སྲོགས་གཅིག་ནས་ཁྱིམ་ཚང་གི་འཚོ་བ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་
 དང་། དེའི་ཐོག་ཚོས་སྲོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད། ཁོ་རང་གི་ཉམས་སྲོང་
 གི་ཐོག་ནས་སྤྱ་གྱུ་རྩུང་རྩུང་གི་སྐབས་ཀྱིས་པའི་ཏུ་ཁག་བཅུགས་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་ལ་
 ཞབས་འདེགས་ཞུ་བ། དཔེར་ན། ས་ཆ་གཅང་མ་བཟོ་རྒྱས་མཚོན་པའི་ལས་ཀ་མང་
 པོ་ཞིག་བྱེད་སྲོང་། དེ་ཚོ་སྤྱི་གཉེན་གསུམ་ཤིག་དང་སྤྱི་གཉེན་གསུམ་ཤིག་གིས་སྐྱོབ་ཀྱི་
 ཡོད། སྤྱི་པའི་དོན་ལ་ལས་ཀ་བྱ་རྒྱ་དང་། སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་སེམས་ཤུགས་སྦྱེད་
 རྒྱུར་པུ་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད།

དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ནས་ཁོ་རང་གི་མི་ཐོག་དེའི་སྐབས་ལ་སོ་སའི་
 བསམ་སྒོའི་ནང་ཡ་རབས་དང་། སྤྱི་སེམས་བྱ་རྒྱའི་རང་ལུགས་ལྟ་བུ་ཞིག་འདོན་རྒྱ་
 ཡོད། དེང་སང་ཨ་མི་རི་ཀའི་གཞོན་སྐྱེས་ཚོར་ཚོས་སྲོགས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱུན་དང་
 ལུས་པ་ཉམས། ཁྱིམ་ཚང་ནང་པ་མའི་བཅེ་དུང་གི་ཚོར་བ་དེ་ཡང་ཉམས་ནས་བཟུང་
 ཚང་ཁ་བྱལ་མང་པོ་ཞིག་ཆགས། ཡང་ན་ས་མ་ཡ་བྲལ་སོང་བ་དང་། ཡང་ན་ས་མ་ཅ་
 བ་ནས་མེད་པར་སྤྱུར་ཏེ་ན་གཞོན་ཚོར་དཀའ་ངལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་འབྲུད་ཀྱི་ཡོད།
 གནས་ཚུལ་དེ་འདྲའི་འོག་ནས་དེང་སང་ཨ་མི་རི་ཀའི་གཞོན་སྐྱེས་མི་རབས་གསར་
 པ་ཚོའི་བསམ་སྒོའི་ནང་ཡ་རབས་སྦྱོད་བཟང་དང་། སོ་སའི་རང་ལུགས་ཀྱི་གཏད་
 སོ་མེད་པའི་དབང་གིས་དཀའ་ངལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་འདུག་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་།

ཅ ་ རྒྱལ་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོ་སྐྱོན་དང་། བོད་མིས་དོར་ལེན།

ཨ་རིའི་མི་ཡོངས་རྫོགས་དེ་ལྟར་མིན་ཡང་འདིས་གནས་ཚུལ་ཞིག་མཚོན་པ་
ཡིན། ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་ནང་སྤྱིར་བཏང་མཐོང་ཚུལ་ལ་རྒྱལ་ཕྱོགས་པའི་ཤེས་ཡོན་
དང་། དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པ་དེས་ཡིད་ཤིན་ཏུ་འཕྲོག་ནས་སོ་སོ་རྗེས་ལུས་
ཐེབས་པ་དང་། ལུང་པ་ཤོར་ནས་རང་མགོ་མ་ཐོན་པའི་སྐྱོ་བོ་ཞིག་ཡིན་བསམ་པ་ཁ་
ཤས་ཀྱི་བྲན་སྲིད་པ་ཡིན། དཔེར་ན། སྲོན་མ་ལོ་རབས་དུག་ཅུ་བ་དང་བདུན་ཅུ་པའི་
ནང་བོད་པ་གཞོན་སྐྱེས་རྣམས་ནང་ཚོས་ལ་དོ་སྣང་དེ་ཅུ་མེད་པ་དེའི་རྒྱུ་
ཡིག་ཚིག་ཁ་ཤས་ཤེས་པ་དང་། དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཐོན་ལུ་ཡོད་ན་དེ་ལ་མངོན་
པར་ཆེན་པོ་བསྟོད་དེ་ཡི་རངས་ཆེན་པོ་བྱེད་མཁན་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། བར་སྐབས་
ནས་དེ་ལ་ཐོན་ལུ་འགྲུང་བ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་འདུག།

གང་ལྟར་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ལུང་པ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པ་དེ་ཚོར་དགོ་
མཚོན་མང་པོ་ཡོད། དེའི་ཆ་ནས་ང་ཚོ་རྗེས་ལུས་ཡིན་པས། དུལ་དེ་དག་ལ་ང་ཚོས་
སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པ་དང་། མིག་དཔེ་བལྟ་དགོས་པ་མང་པོ་ཡོད་ན་ཡང་། ཐམས་
ཅད་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཅ་བ་ནས་མིན། ལྷག་པར་བསམ་སློབ་ཡར་རྒྱས་
དང་། ཡ་རབས་སློབ་བཟང་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ང་ཚོ་དེ་དག་ལས་ལྷག་པའི་ཡར་
རྒྱས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་ལས། རྒྱལ་ཕྱོགས་པ་ཡར་རྒྱས་ཆེ་བ་གཏན་ནས་མེད། དེར་
བརྟེན་ཡ་རབས་སློབ་བཟང་ཞེས་པ་འདི་དངོས་གནས་གཞན་ལ་ངོམས་ཚོག་པ་ཞིག་
དང་། སོ་སོ་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་བའི་ཆ་རྒྱུན་ཡིན། དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཅ་ཆེན་ཡིན་
པ་འདི་ཚང་མས་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་བྱེད་དགོས།

ཞིག་ལྷུང་ན། ཚོར་བ་དེ་གའི་ངང་རྒྱ་བ་དང་ལོ་སྐྱེལ་ཉེ་འགྲོ་སྐྱབས་མི་གཞན་དང་མི་
འདྲ་བ་ཞིག་ཉན་ཉན་ཡོང་གི་རེད། རོས་ནས་སྐད་ཆ་འདི་སློབ་ལྷན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་
པའི་མི་ཚང་མར་རྒྱུན་དུ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ལ། འདི་ཉ་ཅང་གས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་
ལྷུང་།

༣༩། ཞི་བདེའི་བསྐྱེད་གནས་དང་། བྱམས་བརྩེའི་གོམས་གཤིས།

ང་ཚོའི་ལ་རབས་སྤྱོད་བཟང་འདི་བརྒྱལ་བ་ཡིན་ན། མི་ལ་ཞི་བདེ་བག་ཐེབས་
ཡོང་ལྷུང་ཐབས་མེད། མི་སོ་སོར་ཞི་བདེ་བག་ཐེབས་མ་ལྷུང་ན། སྤྱི་ཚོགས་ཞི་བདེ་
བག་ཐེབས་ཅན་ཞིག་ཡོང་མི་ལྱུང། དེས་ན་ང་ཚོས་མ་འོངས་པའི་བོད་དོན་འཆར་
གཞི་བཤོད་པའི་ནང་ཞི་བདེའི་བསྐྱེད་གནས་བཟོ་གི་ཡིན་ཞེས་འཁོད་བ་འདི་ང་ཚོའི་ཅ་
དོན་ཆགས་ཡོད། མིའི་སེམས་བརླུག་བ་དང་། ཆགས་སྣང་རགས་བས་རྒྱད་
བརྒྱམས་ཉེ་བསྟུན་ན་དེ་འདྲའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཞི་བདེའི་བསྐྱེད་གནས་བཟོ་ལྷུང་ཉ་
ཅང་ཁག་པོ་ཡིན།

མ་གཞི་ང་ཚོ་བོད་པས་ཤ་ཟ་བ་དང་། འོག་གཙོད་ལྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལྷུང་། ང་རང་
ཚོར་བ་མེས་ནས་བརྒྱད་པའི་གོམས་གཤིས་འདྲ་སྲིན་ཚུན་ཆད་ཀྱི་སློབ་ལ་བརྩེ་བ་
ལྱེད་པའི་བསམ་སློའི་ཞིག་རང་བཞིན་དུ་ཡོད། བར་ལྟར་དུ་བྱམས་བརྩེ་གཞི་ལ་བཞག་
པའི་ཞི་བདེའི་བསམ་སློའི་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་དང་། དེའི་སྤྱི་རོལ་ལ་གོ་མཚོན་
མེད་པའི་ཞི་བདེའི་བསྐྱེད་གནས་ཤིག་ལྷུང་ན་དངོས་གནས་སྤྱི་ནང་མཚུངས་པའི་སློབ་
ནས་དོན་དམ་པའི་ཞི་བདེའི་བསྐྱེད་གནས་ཤིག་ཡོང་ལྷུང་། དེ་ལྟར་ང་རང་ཚོའི་སྤྱི་

ཚོགས་འདི་དངོས་གནས་མི་སྣོན་རང་སྤྱིད་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་ཤེས་ཡོན་གཅིག་བྱས་འདད་གི་མི་འདུག། སུ་པའི་བསམ་བའི་རྣམ་པ་མཉམ་དུ་འགྲོ་ཐུབ་པ་དགོས་རྒྱ་ལོན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། འདི་ཁྱེད་རང་ཚོའི་སེམས་ལ་འཇགས་པ་བྱས་ནས་ཏུར་ཐག་བྱེད་དགོས།

ང་རང་ཚོ་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་མ་འོངས་པར་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོང་མིན་ནི་ད་ལྟ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་བཞིན་པ་བོད་ནང་ཡོད་མཁན་དང་། བོད་ཀྱི་ཕྱི་ལ་ཡོད་མཁན་སུ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། དེ་དག་གི་ལྷག་བསམ་དང་ཤེས་ཡོན་ལ་རག་ལས་ཡོད། སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་ཐོག་གསུམ་པ་འདི་དག་ནི་སོན་ཅ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འདི་དག་ཡག་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། ང་ཚོའི་མི་ཐོག་ཀླན་བ་ཚོས་འཆར་གཞི་བཀོད་དེ་ལས་ཀའི་གོ་རིམ་ཡག་པོ་ཞིག་བསྐྱེགས་ཀྱང་། མཚུག་མ་ཐུང་མཁན་འདི་དག་ཡག་པོ་མ་བྱུང་ན་ཏུ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། བོད་ནང་ཡོད་པའི་ན་གཞོན་ཚོ་ད་ལྟ་རྒྱ་མིའི་ལག་པའི་ནང་བསྡད་ཡོད་ལྟ་བུ་ཁོ་ཚོར་བྱ་ཐབས་མེད་པ་དང་། སྤྱིར་བཏང་བོད་བ་མི་རེ་ངོ་རེའི་ཆ་ནས་ལྷག་བསམ་ཆེན་པོས་འབད་བཅོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་ཁོ་ཚོས་དེ་ཅམ་བྱེད་ཐུབ་ཐབས་མེད། ང་ཚོ་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་སོ་སོས་མ་བྱས་ན་མ་གཏོགས་བྱས་ན་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། བྱངས་ཀའི་ཆ་ནས་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་དང་བསྐྱེད་ན་བཅོམ་སྤོལ་གྱི་བྱ་སྤྱུག་རྣམས་བྱངས་ཀ་ཉུང་ཤས་ཤིག་ཡིན་ན་ཡང་། རང་དབང་གི་འཚོ་བར་འོངས་སུ་སྤྱོད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་འདི་དམིགས་བསམ་ལ་གྱི་ཁྱད་ཚོས་དང་། དམིགས་བསམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། འདི་ཚང་མས་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་བརྩིས་ནས་གཟབ་གཟབ་

བྱེད་དགོས།

ཉ ། དགོ་ཆེན་གྱི་ལས་འགན་དང་། བྱ་གཞག་གི་ཕན་ཡོན།

ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ལས་བྱེད་པའི་ཁྱོད་
བཅས་པར་སྤྱི་ཤེས་སྤེལ་དང་། གཞན་དོན་ཁྱུང་དུ་འཁྲེང་བའི་ལྷག་བསམ་གྱི་ལྷན་པ་
ལོ་རྒྱུ་སོང་གིས་སྤོང་བྱ་རྗེ་ཞེས་དུ་འགྲོ་གི་འདུག་ཅེས་དོ་སྣང་ཅན་ཁ་ཤས་ཀྱིས་
བརྗོད་ཀྱི་འདུག ། འདི་འདྲའི་གནས་ཚུལ་གོ་སོས་ཡོང་སྐབས་འདི་འདྲ་ཡིན་ན་
ཐབས་སྤྲུག་ཤེད་བསམ་སྟེ་སློབ་མ་བརྗོད་པ་ཡོང་གི་འདུག ། ཡིན་ན་ཡང་ང་ཚོ་མི་རེ་
རླུང་གིས་བྱ་ཐབས་གང་ཡང་མེད། སྤྱ་གྲུ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་ལོ་ནས་ལོ་བསྟུང་དེ་
གཤམ་པ་མཁན་བྱེད་རང་དགོ་ཆེན་ཚོ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། བྱེད་ཚོར་ལས་
འགན་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་པོ་ཡིན། ཉན་ཉན་དཀའ་ངལ་ཡོང་རྒྱུ་ཡང་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་
པ་རྒྱག་གོ་ཚོད་པ་ཞིག་ཡིན།

སོ་སོའི་ངོས་ནས་ལྷག་བསམ་རྣམས་དག་གིས་བྱས་རྗེས་ཡག་པོ་འཛོལ་ཐུབ་ན།
འདི་ཕྱི་གཉིས་ཡོད་ཀྱི་ལས་ཀ་ཡིན་པས་ཉ་ཅང་ཅ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་རང་ཚོ་ཚང་
མ་རྒྱུང་རྒྱུང་སྐབས་ནས་ཆེ་འདི་དང་ཕྱི་མ་ཞེས་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་ཟེར་བ་ཞིག་
པལ་ཆེ་བའི་བསམ་སྟེ་འདི་ནང་ཡོད། རང་ཉིད་ཁ་ཉོན་དགོ་སྤོར་བྱས་ནས་ཆེ་དང་སྤྱུབ་
པ་མཉམ་པ་ཞིག་བྱེད་མ་ཐུབ་ཀྱང་། སྤྱི་ཚོགས་ལ་ལྷག་བསམ་རྣམས་དག་གི་ཞབས་
འདེགས་ལྷ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་འདི་ནི་ཚོས་རང་ཡིན། ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་པོ་ནི་གཞན་
ཕན་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། གཞན་ཕན་ཞེས་སློབ་ལམ་འདེབས་པ་གཅིག་སུ་མ་ཡིན་པར་ཁ་

ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་གཞན་པན་བྱ་ཡུལ་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་དགོས།
དེའི་ནང་ཚན་ནས་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ལས་ཀ་དང་། ཤེས་ཡོན་གྱི་ལས་ཀ་འདི་དག་ནི་
དངོས་གནས་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཉིན་རེ་བཞིན་མི་གཞན་ལ་དངོས་སུ་མིག་གིས་
མཐོང་རྒྱ་དང་། ཚད་འཇལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་གཞན་པན་ལག་རྗེས་འཛོགས་རྒྱ་ཡོད་པ་
ཞིག་ཡིན།

སྐྱམ་ཞིག་གིས་ཚོས་ཁྲིའི་ཐོག་ནས་ཚོས་ཤོད་རྒྱ་ནི་དུས་དུས་ལ་མ་གཏོགས་
མེད་ཅིང་། བྱེད་རང་ཚོ་ལོ་ནས་ལོ་བསྟུང་དེ་འཛིན་གྲུའི་ནང་སྤྱི་གྱུ་ཚོར་སློབ་སྦྱོང་
སྟུང་དེ་སྤྱི་གྱུ་ཚོ་ལོ་སྤྱི་གྱུ་ནས་ལོ་བཅུ་གངས་ལ་སླེབས་དུས་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་
གྱི་ཡ་རབས་སྦྱོང་བཟང་ཡོད་པ་ཞིག་བཟོ་ཐུབ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱེད་རང་ཚོའི་ལག་
བར་ཡོད། འདི་ལོན་ཏུ་གཞན་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན། སོ་སོའི་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་གཟབ་
གཟབ་བྱས་ན་སློན་མ་ངས་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་པའི་འཛིན་གྲུའི་ནང་གི་ཐོག་མའི་སློབ་སྤྱིག་
འཚུབ་པོ་དེ་ད་ཆ་འདི་འདྲའི་ཡག་པོ་ཞིག་ཆགས་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། སོ་
སོ་ཡིན་ན་ཡང་རང་གིས་རང་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་བྱ་རྒྱ་དང་། སློབས་པ་བྱེད་ཚོགས་
པ་ཞིག་ཡོད་རྒྱ་ཡིན། དེས་ན་བྱེད་རང་ཚོ་ལོན་ཏུ་གཞན་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་
ཚང་མས་ཏུར་ཐག་བྱེད་རོགས་ཞེས་བརྗོད་རྒྱ་ཡིན། བཟ་ལིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་
བཀའ་སློབ་སྦྱེ། །།

༡༡། རྩི་ལོ་༡༧༧༥༥། ༡༠༩ ལ་༡༡ ཉིན་རྩ་ལྷོང་ལོད་བྱིན་དབྱ་བ་རྩེ་ས་
ནས་ལོ་༡༥ ལ་ཁོར་བའི་དུས་དྲན་ཚོག་ལྷུ་ལ་བའི་བཀའ་རྩོམ།

གཤམ་བྱས་ཀྱི་བྱ་བ་བཟུང་དང་། ལྷུ་ཅན་རྣམས་རྩེ་ས་དྲན།

དེ་རིང་དུས་ཆེན་ཚོག་ལ་གཙོ་ལོ་བྱ་སྤྲུལ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དགོ་གནས་
ལས་བྱེད། ལྷུ་མཚོན་ཁག་མི་དམངས་བཅས་ལ་ལྷུ་རྒྱུད། དེ་རིང་ར་རང་ལོད་བྱིན་
འདི་ཉིད་ཚུགས་ནས་ལོ་༣༥ རྩིན་པའི་འབྲེག་གསའི་དུས་ཆེན་འདིར་སྐྱེ་བས་པར་
དགའ་ལོ་བྱང་། ངས་མང་ལོ་བརྗོད་ལོད་རྒྱ་མི་འདུག་ལ། མིད་པའང་འགགས།
མཚན་ཚད་ན་སྟེ་སྐད་ཆ་ལོད་མ་བདེ་བ་ཆགས་འདུག ། རྩོན་མ་ནས་ངས་ལྷུ་རྒྱ་
བྱང་ལ། དེ་རིང་གྲུང་གསེང་གཏོང་བར་ལོང་བ་རང་ཡིན། རྩོད་རང་ཚོའི་འཁྲབ་སྟོན་
ཁག་དང་། ལྷུ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཁྲངས་རྣམས་ལག་ལོ་བྱས་བལྟས་ན་རྗེ་བཙུན་བསྐྱས་
ལོ་མང་ལོ་ཞིག་གི་སྤྱི་ལོ་འཕེལ་རྒྱས་དེ་རྣམས་ཁྲམ་འགྲིག་ལོ་དང་། ལག་ལོ་བཤད་
ལོང་། ལྷན་ལོ་བྱང་། ང་རང་ལ་ཡང་ལོ་༣༥ དེའི་རིང་གི་འབྲེག་གསའི་བལྟ་བུ་བྱང་།
ང་ཚོར་ཚོག་མར་རྒྱས་ལོད་པ་གནས་དང་། ས་མ་གཏོགས་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་
གནས་སྐབས་ལ་ཚང་མས་སེམས་ཐག་བཅད་ནས་དབྱ་ཚུགས་བརྒྱབ་སྟེ་ལས་
རིགས་འདྲ་མེད་དང་། གཞིས་ཆགས་ཁག་དང་། ལྷོ་བ་ལྷུ་ཁག་ཚོས་སྟེ་ཁག་དེ་བཞིན་
ཕྱི་ལ་ཐབས་ཤེས་བྱེད་རྒྱ་སོགས་ལས་ཀ་མང་ལོ་ཞིག་བྱས་ལོད། རང་དབང་ལོན་

ནས་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛུལ་སྤྱད་མེད་ན་ཡང་། ཞིབ་ཚགས་སོ་བྱས་ཏེ་བསམ་
སྒྲོ་བཏང་ན་འདས་པའི་མོ་༣༥་ཡིང་ལ་ལས་ཀ་མང་སོ་ཞིག་བྱས་ཡོད། དེ་བྱས་པའི་
བྱུང་འབྲས་ལ་འཛུལ་བྱ་སྒྲིང་སོག་པོད་དོན་བདེན་མཐའ་ཟེ་གསལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་
ཡོད།

དེ་བཞིན་དུ་བོད་སྤྲུག་གིས་སྤྲེའི་སོག་ནས་དངོས་གནས་བྱས་རྗེས་མིག་མཐོང་
ལག་ཟིན་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་གཅིག་ནི་ད་ལྟ་འཚོ་གནས་ཀྱི་
ལས་ཀ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། དེགས་གཅིག་ལོ་ན་ཚོད་ཀྱིས་བརྒྱུད་ས་ཏེ་
ཀླས་འཁོགས་ཆགས་པ་དེགས་གཅིག་ཡོད། དེགས་གཅིག་མི་ཆེ་འི་འཕེན་པ་
རྗེས་ཏེ་ང་ཚོས་མིང་ཚམ་བྲན་གསོ་བྱེད་རྒྱ་ལས་མེད་པར་གྱུར་བེན། གང་ལྟར་ལོ་
༣༥་དེའི་རིང་ལ་བོད་སྤྲུག་གིས་སྤྲེའི་ལས་དོན་སོག་འབྲེལ་བ་ཡོད་མཁན་དཀའ་ལས་
རྒྱག་མཁན་འདས་གསོན་ཚང་མར་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་བེར་རྒྱ་དང་རྗེས་བྲན་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

ཁ་དོག་འབྲས་པོར་གྱི་ཉེན་ཁ་དང་། མ་འོངས་པའི་དམ་བཅའ།

ང་ཚོ་བོད་པའི་ལས་ཀ་གང་ཅིའི་སོག་ལ་སོ་སོའི་སྤྲུག་བསམ་གྱི་རྒྱ་བ་འཕྲོགས་
ན་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ལས་ཤིག་ཡིན་པ་ལས། རང་རྒྱལ་གཞན་པམ་དང་།
ཆགས་སྤང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་ས་པའི་ལས་ཀ་ཞིག་མིན། བསོད་ནམས་གསོག་
པ་དང་། བདེན་དོན་གཞན་པར་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་བཟང་སོ་ཞིག་ཡིན། ད་ལྟ་བར་
དུ་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་པ་དེ་དག་སྤྱིར་བཏང་མིའི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་མཐོང་རྒྱུ་ལ་
ཡོད་པ་བཞིན་དོན་སྤྲོད་ལྡན་པ་དང་། བསོད་ནམས་བསམགས་པར་བརྟེན་ཆེ་རབས་

ནས་ཆོ་རབས་ལ་བདེ་ཞིང་སྲིད་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་རེད། ད་ལྟ་ལས་བསྐྱེམས་ནང་
བཤད་པ་བཞིན་ཡར་རྒྱས་འགོ་རྒྱུར་ཚད་མེད་པས། ལྷན་པས་བབ་ཀྱི་ཉམས་སྲོང་
གསོག་བཞིན་དུ་གང་ལྟར་སྲུ་མ་ཐུད་དེ་སྡོད་གཡེངས་མ་སོང་བར་ད་དུང་ཡར་རྒྱས་
གཏོང་རྒྱུ་ལེ་མས་འཁུར་དང་དམ་བཅའ་བཞག་ནས་རྩར་ཐག་བྱ་གི་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་
ཉ་ཅང་ཡག་པོ་ཡིན།

ང་ཚོའི་ལས་ཀ་མང་པོ་ཞིག་འགོ་བཙུགས་པའི་སྐབས་ལ་རྩར་ཉིལ་ཉིལ་བྱས།
ཡང་རིམ་བས་ཉོབ་མདངས་བསྟན་ཏེ་ཐོག་མའི་འགོ་བཙུགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྲུས་
ཚད་དེ་རྗེ་ཞན་དུ་ཕྱིན། གང་འཚམ་ནས་འབྲུགས་པ་ལྷོ་བ་ལྟར་རྗེས་སྡོན་རྒྱ་མེད་པ་
དེ་ལྟར་ཡོང་གྲབས་བྱེད་ཀྱི་འདུག ། ཡར་རྒྱས་ལ་མཐའ་མེད་སྐབས་སྲུ་མ་ཐུད་ནས་
ཕྱི་ནང་གང་སར་འཇུས་ཤོར་མེད་པའི་རྩར་སྲིད་བྱ་གི་ཡིན་ཟེར་བ་དེར་དགའ་པོ་
བྱུང་། ལྷགས་རྗེ་ཆེ་ལྷོ་གི་ཡིན། སྲུ་མ་ཐུད་ནས་རྩར་སྲིད་བྱེད་རོགས།

ག རྟོག་མི་སྲི་བོ་གནམ་བསྟན་དང་། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ།

མི་ཟེར་བ་འདི་སེམས་ཅན་གཞན་དང་ཁྱད་པར་དབྱེ་འབྱེད་གཙོ་བོ་དེ་མིའི་རྣམ་དབྱེད་
ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐོན་པར་ཤེས་ཡོན་དགོས་པ་ཡིན། ཤེས་
ཡོན་དེ་ཕན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་གཏོགས་གཞོན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་མི་འགོ་བའི་
བཙུན་པའི་ཡོན་ཏན་དགོས། བཙུན་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་ཞིག་ཡོང་བར་བཟང་པོའི་
ཡོན་ཏན་དགོས་པ་ཡིན། རྣམ་ཀུན་བོད་པས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་སྐབས་མཁས་བཙུན་བཟང་
གསུམ་དགོས་པར་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ལྷ་མ་སྲིལ་བུ་དམ་པར་བསྟོད་བསྐྱབས་བྱེད་སྐབས་ཀྱང་

མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་གྱི་ཡོད།

ད་ཆ་ང་ང་ཚོ་གང་ཞིག་གྲེད་དགོས་སམ་ཞེན། བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་མཁས་བཙུན་
བཟང་གསུམ་འདྲོམས་པ་ཞིག་གྲེད་དགོས་ཀྱི་འདུག། དེང་སང་སྤྱི་ཚོགས་ཡང་རྒྱས་དགུང་
གྱི་ཚུ་གཉེར་འཕེལ་བ་ནང་བཞིན་འགྲོ་གི་ཡོད། བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མཁས་བཙུན་བཟང་
གསུམ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་འགའ་ཤས་ཡོད་ན་ཡང་། ད་ཆ་ང་ཚོ་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་
མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འདྲོམས་པ་ཞིག་ཨེ་ཡོང་བལྟ་དགོས། དེ་ལྟར་གྲེད་
ཐུབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཡོད། འཛོམས་སྤོང་ནང་ལ་འགྲུང་བ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ང་ང་ཚོ་ལ་
ཡང་སྤིན་པའི་ཆ་རྒྱུན་འདྲོམས་པ་ཞིན་ཡོད། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་ལྡན་པ་ཡོང་ཐབས་
ལ་བོད་མི་མི་རེ་རེ་སེམས་འཁྲུང་བསྐྱེད་ནས་ཚང་མས་ཏུར་ཐག་གྲེད་རོགས་ཟེར་རྒྱ་
ཡིན། བཀའ་ཞེས་བདེ་ལེགས། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྦྲུང་། །

༡༡། རྩི་ལོ་༡༧༧༥་ལྷོ་༡༡་ཆེ་ས་༥་ཉིན་ཉོན་སྲིད་པོ་ད་ཀྱི་རིག་གཞུང་
 གཅེས་སྲོད་ཁར་དབྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་མཛད་སྒོ་ལི་ཚོག་སྐྱུལ་བའི་བཀའ་
 རྒྱུ།

ཀུན་གྱི་ལུ་གར་དབྱས་ས་དང་། འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ལན་ཕྱོགས།

འདིར་ཐེབས་པའི་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་སློབ་ཆེན་མཚོག་དང་། དེ་བཞིན་མངའ་
 སྡེའི་ཁོངས་ཀྱི་བྱུག་ལས་གནང་མཁམ། ས་གནས་ཀྱི་བྱུག་ལས་གནང་མཁམ། དེ་
 མིན་ཉི་ཉོན་གི་ཕྱོགས་པོ་རྣམ་པ་ཁག་ཁ་ཤས་འདིར་ཐེབས་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 ཆེན་པོ་ཉོན་ཀྱི་ཕྱུལ་གྱུ་ཁག་འགའ་ཞིག་ནས་མཁམ་པོ་སླ་མས་མཚོན་པས་ཁོང་ཚོ་
 ཐེབས་ཡོད་ལ། བོད་རིགས་ནང་ཚགས་ང་རང་ཚོ་ཚང་མ་བཅས་སུ་མོང་སློབ་ལ་
 ལྷ་སྐྱུར། དེ་རིང་རང་ཚོ་འདིར་ཚོས་དོན་ལས་ཁུངས་ཁོངས་ཀྱི་ལས་འཆར་གལ་
 ཆེ་བ་ཞིག་ལྟེ། རོར་བུ་སྲིད་ཁའི་ཉེན་གཞི་འདི་ཉིད་ཆགས་ཡོད། ད་ཆ་ཅ་པའི་ལས་ཀ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལེགས་སུ་བ་ཐོན་པ་གཞི་ཅ་ཨང་གི་དང་པོ་རྫོགས་ཉེ་དེ་རིང་
 རྫོང་འབྲེད་འབྲེད་སྤྱིའི་གོ་སྐབས་སུང་བར་ང་རང་དགའ་པོ་སུང་། སྤྱི་མཁོན་མང་པོ་
 ཐེབས་ནས་སུགས་སྤང་ཆེན་པོ་གནང་བ་དེར་ངོས་རང་ཉ་ཅང་དགའ་པོ་སུང་། དེ་
 རིང་འདིར་གཙོ་ཆེ་ཤོས་བར་ལམ་སློབ་མང་ལས་ཀ་འགོ་བརྩུགས་པ་ནས་ལས་ཀ་
 བྱེད་མཁམ་སྤྲེལ་ཆང་མར་ཆེས་སུ་ཡི་རངས་དང་འབྲེལ་བའི་སློབ་ནས་སུགས་རྗེ་

ཆེ་ཞེས་ལྷ་གི་ཡིན། སྐལ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བཟང་མི་གཉིས་ཀྱི་རོས་ནས་རྩུར་ཐག་ཐང་
ཐག་བྱས་ཉེ་དམིགས་བསལ་གྱི་དོ་སྤང་དང་སེམས་འཁུར་བྲངས་སོང་། ཉ་ཅང་
དགའ་པོ་ཡོད། ལྷགས་མེ་ཆེ་ལྷ་གི་ཡིན།

དེ་འབྲེལ་སྦྱིན་བདག་གཞན་མཁུན་ཚོ་ཉ་ཅང་རྩ་བ་ཆེན་པོ་རེད། བོད་པར་
རོགས་རམ་བྱེད་པ་འདི་སྤྱིར་ཟེ་ཅམ་ཡིན་པར་བོད་ཅེས་བརྗོད་སྐབས་རིན་ཐང་ཡོད་
པ་ཞིག་དང་། འདིར་རོགས་རམ་བྱས་ན་བྱེད་རིན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡང་འབྲེལ་དུ་ལན་ལ་
བལྟས་ནས་རོགས་བྱས་པ་ཡང་མིན། བོད་པར་རོགས་རམ་བྱས་ན་ཁེ་བཟང་འདི་
ཡོང་གི་རེད་བསམ་པའི་བསམ་ཚུལ་གང་ཡང་མེད་པར་བོད་པར་རིན་ཐང་ཡོད་པ་
ཞིག་དང་། བོད་པའི་དོན་དག་འདི་བདེན་དོན་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ནས་ཤུ་
ཚ་དང་། བདེན་པར་བདེན་རྒྱབ་བྱེད་པའི་བསམ་ཚུལ་གྱི་འོག་ནས་ཤུ་ཚ་དང་།
བདེན་པར་བདེན་རྒྱབ་བྱེད་པའི་བསམ་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་རོགས་རམ་བྱེད་བཞིན་
ཡོད་སྐབས་ཤིན་ཏུ་རྩ་ཆེ་རེད། ལྷགས་མེ་ཆེ་ཞེས་ལྷ་གི་ཡིན།

འདིར་ས་གནས་མངའ་སྡེའི་གཞུང་སྲ་རྒྱུ་ཚང་མར་ང་ཚོ་བོད་མི་མངའ་སྡེ་
འདིའི་ནང་ཡོད་པ་ཚང་མར་དོ་སྤང་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཤུ་ཚ་རྣམ་དག་ཡོད་
པ་ཞིག་རེད། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ལའང་སློབ་ཆེན་གྱི་གསུང་བཤད་ནང་ད་ལྟ་
གསུངས་པ་བཞིན་ལོ་རྒྱུས་གྱི་ཐོག་ནས་ཉི་མ་ཅམ་ས་ཁུལ་དང་། བོད་པ་ས་ཐག་ཉེ་
པོ་བྱས་ཉེ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ལ། གང་ལྟར་ཡང་སྤྱིར་བོད་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
ཁོང་ཚོས་ཤེས་རྟོགས་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ནས་སོ་སོར་རང་བཞིན་ལྟན་
སྐྱེས་ཀྱི་སོ་སོའི་སློབ་འཆར་སྤང་ཡོད་པ་རྣམས་ཐོལ་མེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་

ལ་ང་རང་ཉ་ཅང་དགའ་ལོ་བྱུང་། དམིགས་བསལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་གི་ཡིན།

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་གཙོ་ཆེན་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
ད་ལྟ་ཁོང་གི་གསུང་བཤད་ནས་རོབ་ཅམ་གསུངས་པ་བཞིན། བེ་ཉ་རུ་བཞུགས་
པའི་སྐབས་ནས་ཐོག་མར་བཅན་བྱོལ་བ་འགོ་རྒྱགས་པའི་དུས་ཚོད་ལ་རྒྱ་གར་
གཞུང་གིས་བོད་པའི་ཐོག་ཕུགས་རྒྱུང་རིང་པོའི་འཆར་གཞི་བཉིང་། འཆར་གཞི་
དེའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོའི་གཞིས་ཆགས་བྱེད་རྒྱ་དང་། སློབ་བྲལ་ཁག་འཇུགས་རྒྱ་སོགས་
ཀྱི་ལས་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལོ་ཡུན་མང་པོའི་འཆར་གཞི་བཉིང་ནས་དེ་གཞིར་
བཟུང་ད་ལྟ་བར་ང་ཚོས་ལག་ལེན་བསྟར་བ་རེད།

འཛམ་གླིང་འདིའི་སྐང་ལ་བཅན་བྱོལ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་བོད་
པ་བཅན་བྱོལ་བ་འདི་ཆགས་རྒྱུད་ཤོས་ཤིག་དང་། ཡར་རྒྱས་ཆེ་ཤོས་ཕྱིན་པའི་
བཅན་བྱོལ་བ་རེད་ཅེས་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྐང་ཡོངས་གྲགས་ཆགས་ཡོད། འདི་འབྲ་
ཞིག་ཆགས་སུབ་པ་ནི་སྤྱོད་པ་གཅིག་ནས་ང་ཚོ་བོད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤུགས་
བསྐྱེད་ནས་ཞུས་པ་མེད་པའི་སྤྱིང་སྤོབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འབད་བརྩོན་ལོ་ནས་ལོན་
བསྐྱེད་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་རེད་ལ། སྤྱོད་པ་གཅིག་ནས་གཙོ་ཆེན་རྒྱ་གར་དབུས་
གཞུང་དང་། དེ་བཞིན་ས་གནས་མངའ་སྡེ་བོད་མི་ཡོད་ས་ཚང་མས་བོད་པར་ཤ་ཚོ་
དང་། རྒྱ་བསྐྱོར་རྣམས་དག་ཅིག་ཡོད་པ་དེའི་མ་ཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཉ་ཅང་གསལ་
པོ་རེད།

མི་སྲུ་དང་སྲུ་ཡིན་ཡང་ཉམ་ཐག་པོ་དང་། དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་སྐབས་རོགས་
རམ་བྱེད་མཁན་འདི་ཤིན་ཏུ་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་དང་། ཅུ་བ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་རེད། ང་ཚོ་

བོད་པར་བདེན་པའི་སྐྱབས་དང་། བདེན་པའི་མགོན་ཡོད་པ་ལས་དེ་མིན་སྲིད་
བཏང་གི་རྒྱ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལུགས་དང་། དཔུང་གི་སྟོབས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
བཤད་ན་ཉ་ལམ་ངའི་སྐྱབས་མེད་མགོན་མེད་ལྟ་བུ་རེད། འདི་འདྲའི་གནས་སྐབས་
ལ་དངོས་གནས་ཤིང་ཆ་མེད་དག་གི་རྒྱ་བ་སྲིད་བྱེད་མཁན་ཆོ་ཉ་ཅང་རིན་ཆེན་པོ་
ཡིན་པ་ང་ཚོས་གསལ་པོ་ཞེས་ཀྱི་ཡོད། དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་དང་། སྐྱབས་མེད་
མགོན་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་འདི་དག་ང་ཚོས་ནམ་ཡང་
བརྗེད་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན་དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བཟུང་སྟེ་ངས་སྐྱབས་རྗེ་ཆེ་
ལུ་གི་ཡིན།

ཁ་དོ་འཕགས་པོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། དཔེ་སྟོན་གྱི་འབྲེལ་པེས།

ང་ཚོ་འཕགས་པོད་གཉིས་པོ་རྒྱ་བ་ཀྱི་ཐོག་ནས་དམིགས་བསལ་གྱི་འབྲེལ་བ་
ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ངས་ནམ་རྒྱུན་ཉག་པར་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱོགས་པོ་ཚོར་ཤོད་
ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་པ་དང་རྒྱ་གར་གའི་འབྲེལ་བ་འདི་དཔེ་གན་དང་དཔེ་སྐྱབས་གི་
འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ང་ཚོ་བོད་དུ་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་རྒྱ་གར་ནས་དར་
བའི་རྗེས་སུ་དངོས་གནས་བོད་མི་ཚོའི་གོ་མས་གསེས་ཉ་ལམ་རྒྱ་གར་གྱི་རོས་ལ་
ཕྱོགས་བལྟ་བུ་ཡིན། ང་ཚོའི་ཅམ་པ་ཟ་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཕྱིན་མེད། གཞན་ང་ཚོ་བོད་
པའི་འགོ་སྐྱབས་སྟོན་སྐྱབས་སྟོན་སྐྱབས་སྟོན་གཏོང་སྐྱབས་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་
སྟོལ་ལ་དཔེ་བལྟ་གི་ཡོད། དཔེར་ན། ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཚོས། ཚོམ་ཡིག་ཅིག་
གིས་ནའང་འདིའི་ནང་དཔེ་མཚོན་ཁག་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱ་མོ་གསྐྱ་ཟེར་བ། ཉི་མ་ལ་ཡའི་

རི་རྒྱུད་གྱི་ཙན་དན་གྱི་རི་བསྐྱེད་ཟེར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་དགེ་རྒྱུ་ག་
ལ་ཡོད་པའི་བརྗོད་གཞི་དེ་རིགས་ཡོང་གི་འདུག །

གང་ལྟར་ནང་ཚོས་རྒྱ་གར་ནས་བོད་ལ་དར་ཚར་བའི་རྗེས་ལ་བོད་པའི་བསམ་
ཚོར་གཏོང་ཚུགས་དང་། མི་ཚེའི་གོམས་གཤེས་འདི་དག་འགྲུར་བ་ཆེན་པོ་ཕྱིན་ཡོད་
པ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། འཛམ་གླིང་འདིའི་སྐར་ལ་རྒྱ་གར་ནས་དར་བའི་ནང་པའི་
ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ལུང་པ་མང་པོ་ཡོད་ན་ཡང་། ནང་པའི་ཚོས་དར་བའི་
རྗེས་སུ་ལུང་པའི་ནང་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གོམས་གཤེས་གྱི་འཕྲུལ་
རྒྱུ་ཆེ་ཤོས་ཐེབས་མཁན་བོད་པ་ཆགས་ཡོད་པ་འདི་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། དེ་
སྲིལ་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཡིན་ནའང་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལུས་གྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་རྩ་
བ་ཆེན་པོ་འདི་ང་ཚོའི་ལུང་པར་དར་ཚར་བའི་རྗེས་ལ་ང་ཚོས་འདི་ལ་སློབ་ཅེ་གཅིག་
གཏོད་བྱས་ནས་བསྟན་པ་རེད།

བར་སྐབས་ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བ་ཆགས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐབས་སྐྱོ་བོ་ཞིག་
ལུང་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་མི་མང་གི་ཐོག་ནས་སྤར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་།
གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གི་འོག་ནས་དམིགས་བསམ་གྱི་ང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་།
ལྷ་རྟོག་འཚོ་སྐྱོང་གང་ཡོང་གནང་བ་འདིའི་འབྲས་བུར་མ་འོངས་པར་ང་ཚོ་འཕགས་
བོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འདི་སྤྲོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་ཟབ་ཡོང་སྤུང་རྒྱ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་
རེད་བསམ་པ་བྲན་གྱི་འདུག ། དཔེར་ན། བོད་ནང་གཞི་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ལྷགས་
པ་འདི་དག་གི་ལུས་པོ་བཙན་དབང་འོག་མནན་ཉེ་བསྟན་ཡོད་ན་ཡང་། བསམ་ཚོར་རྒྱ་
གར་གྱི་ཚུགས་སུ་ཚུགས་པ་གསལ་པོ་རེད། ད་ལྟ་དངོས་སུ་རྒྱ་གར་ནང་བོད་པ་

འབྲུམ་ཐེང་ཅམ་ཡོད་པ་འདི་དག་བརྒྱད་ནས་བོད་ནང་གི་བོད་མི་ས་ཡ་རྣམས་གི་
བསམ་སྒོ་རྒྱ་གར་ལ་སེམས་ཐག་ཉེ་བོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཉ་ཅང་གསལ་བོ་རེད།

ང་ཚོར་བྱུང་བའི་བར་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུན་པར་འདིས་མ་འོངས་པར་འབགས་བོད་
གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྲུང་ནས་དམ་ཟབ་ཡོད་པ་འདི་ད་དུང་དམ་དུ་འགོ་བའི་གནས་
ཚུལ་ལམ་ཆེར་ཆགས་ཀྱི་རེད་སྟེ་མ་འོངས་ཀྱི་འདུག ། དེ་བརྒྱད་ནས་རིམ་བཤས་རྒྱ་
གར་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བསམ་སྒོའི་གཏོང་སྲོགས་ལ་འགྲུར་བ་ཉན་ཉན་འགོ་གི་རེད།
བོད་དང་རྒྱ་གར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་དཀར་གལ་
གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཟང་བོ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཐོག་ལ་ཡང་ཕན་ཐོགས་དང་ཆ་རྒྱུན་
བཟང་བོ་ཞིག་ཡོང་བུ་བའི་ངས་རེ་བ་ཡོད།

རྒྱ་ནག་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་སྲུང་ནས་ནང་ཚོས་དར་ཁུབ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།
དེར་སྐབས་སྐྱོན་བྱའི་རང་དབང་ཆེ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་སྦྱིར་ཚོས་ལུགས་འདྲ་མིན་
དང་། དེའི་ནང་ཚན་ནས་ནང་པའི་ཚོས། དེའི་ནང་ཚན་ནས་བོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཚོས་ལ་
དོ་སྣང་གསར་བ་སྐྱེ་བས་ཀྱི་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་བོ་འདུག ། རིམ་བཤས་རྒྱ་
ནག་ནང་རང་དབང་ཆེ་ཅམ་བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་
ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་མི་མང་གཞིན་སྦྲེས་ས་ཡ་མང་བོ་ཞིག་ལ་ཕན་ཐོགས་ཉན་ཉན་
ཡོང་བུ་གི་རེད་སྟེ་མ་འོངས་ཀྱི་འདུག ། ཕན་ཐོགས་བྱེད་བུ་གི་རེད་བསམ་གྱི་
འདུག ། དེར་བརྟེན་བྱེད་རང་ཚོས་ང་ཚོ་བོད་མིའི་དུས་ཚོད་ཁག་པོ་འདིའི་སྐབས་
རོགས་རམ་གནང་བ་འདི་དག་ལན་ལ་རེ་བའི་བསམ་བ་མིན་པར་སྤྲུགས་རྒྱུ་རིང་
བོར་དམིགས་ཉེ་ང་ཚོར་རོགས་རམ་བྱས་པ་འདིས་བྱུང་འབྲས་བཟང་བོ་ལམ་ཆེར་

ཡོང་སྐབ་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག །

གཤམ་བོད་མིའི་ངན་གོམས་དང་། ལས་བཟང་མཐའ་ཁྱོད་ས།

དེ་ནས་དེ་རིང་འདྲིང་ངོས་ནས་དམིགས་བསམ་ལུ་རྒྱ་དེ་ཅམ་མེད། ད་ལྟོ་ཚོས་
རིག་བཀའ་སློབ་ནས་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་པའི་ནང་གནད་འགག་གང་འདྲའི་སྐོག་
ནས་འཇུགས་སྐྱུན་གྱིད་པའི་རྒྱ་མཚན་གསལ་པོ་འགྲེལ་བཤད་བྱུང་སོང་། དེར་
བརྟེན་ངོས་ནས་དེ་དེ་བཞིན་ཞོ་ཞེས་བརྗོད་རྒྱུ་ལས་དམིགས་བསམ་ལུ་གཞན་ལུ་རྒྱ་
གང་ཡང་མི་འདུག ། རྣམས་གཅིག་ནས་དེ་རིང་སྐད་ཀྱི་འགགས་ནས་སྐད་ཆ་མང་
པོ་བཤད་ན་ཡང་ན་མཁན་ལྟ་བུ་གྱེད་གྱི་འདུག ། མ་བདེ་བ་ཞིག་འདུག་ལ། མ་གཞི་
སྐད་ཆ་མང་པོ་མ་ཤོད་ཟེར་གྱི་ཡོད་འདུག ། དེར་སང་མིད་པ་ན་མཁན་ཞིག་ཆགས་
འདུག ། དམིགས་བསམ་ལུ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད།

ང་ཚོའི་ལས་ཀ་གང་དང་གང་ཡིན་ནའང་འགོ་བརྩམས་པའི་སྐབས་ཚར་མར་
སེམས་ཤུགས་ཡོད་པ་དང་། སྤྱིང་སྤྱོད་པ་ཡོད་ལ། དེ་ནས་ལས་ཀ་ཡུན་བསྐྱིད་ས་
པའི་སྐབས་རྗེས་པ་ཆགས་པ་དང་། ལོ་ལ་ཤས་སྤྱིན་པའི་སྐབས་འཆར་ཅན་ལྟ་བུའི་
སྐོག་ཏུ་སྤྱིན། ལྷ་མ་འཕྲིགས་ཆེན་པོ་མ་སྐོན་ཅམ་བྱུང་ན་དེ་གས་འཕྲིགས་པར་བརྟེ་
མཁན་ཞིག་ང་ཚོ་ཤོད་པའི་གོམས་གསེས་ལ་ཡོང་གི་འདུག ། འདི་ཡག་པོ་མིན།
དང་ཤོའི་འཆར་གཞི་བཀོད་པ་དེ་སྐྱེ་མ་སྐྱེད་ཡར་རྒྱས་ཤོད་ནས་ཤོད་དུ་འཕེལ་སྐབ་
པ་ཞིག་དང་། དེ་དང་འགྲེལ་བའི་སྐོག་ནས་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་ཡོང་བའི་དམིགས་ལུ་ལ་
བཞག་པ་ལས། ཚོད་ལྟ་གྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལས་ཀ་བྱས་པ་ཞིག་བརྩམས་ཅམ་བྱས། འདི་

འགོ་རྒྱལ་མ་ཅམ་བྱུང་ན་འདི་བཞག་ནས་ཡང་གཞན་དག་ཅིག་འགོ་འཇུག་ས་བྱེད་པ་
དེ་འབྲེལ་བྱེད། ང་རང་ཚོའི་ལས་རིགས་གང་དང་གང་ཡིན་ནའང་འགོ་འཇུག་ས་པའི་
སྐབས་རྩེ་འདི་འདི་བྱས། གང་འཚམ་ནས་ཉོ་བ་ཉུགས་སྐྱེ་བས། འཆར་ཅན་ལ་སྲིན་
ཉེ་ལེ་གང་འགྲིགས་དང་། ཉེན་མ་གང་འཁྲོལ་ཐོག་སྲིན་ཚེ་རང་གིས་རང་ལ་ཉེན་རྒྱུང་
གཏོང་གི་ཡོད། རང་གིས་རང་བསྐྱེད་གི་ཡོད།

གཞིས་ཆགས་ཁག་དང་། ཚོས་སྡེ་ཁག་སློབ་གྲྭ་ཁག་སོགས་ལས་ཀ་གང་དང་
གང་ཡིན་ནའང་དང་པོ་ནས་ལོ་ཡུན་རིང་པོའི་དམིགས་ཡུལ་བརླུང་སྟེ་མདོར་ན་པོད་
རང་དབང་བྱུང་ནས་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཇོམས་མ་བྱུང་བར་ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བྱས་
ཉེ་སྟོན་པའི་རིང་སྲ་ཐག་ཐག་བྱས་ཉེ་སྟོན་སྐབས་ལ་ཞིག་དང་། དེའི་ཐོག་ནས་རང་གི་
ཁེ་སྲན་ཅམ་དུ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་སྤྱི་ལ་ཡང་སྲན་ཐོགས་བྱེད་སྐབས་པའི་དམིགས་
ཡུལ་བཞག་སྟེ་ང་ཚོས་འཆར་གཞི་བཞོད་དེ་ལས་འགོ་བཙུགས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་
ང་ཚོའི་མཐར་སྐབས་སྐབས་བྱེད་པའི་མ་སྲིན་བར་དུ་ཡང་རྒྱས་གོང་ནས་
གོང་དུ་འཕེལ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། གང་འཚམ་ཞིག་ནས་ལས་བསྟོམས་
འབྲེལ་ཆགས་པོ་ཞིག་བཟོས། དེ་ལྟ་བུའི་རང་གྲ་མ་འགྲིགས་པ་ཆེན་པོ་མ་ཐོན་ན་ལས་
གོ་ཚོད་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་འདི་ལྟར་འབྲུལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་ལས་ཀྱི་སྡེ་
མོར་གཏོགས་པ་སྲུ་དང་སྲུ་ཡིན་ནའང་། ལས་རིགས་གང་དང་གང་ཡིན་པ་འདི་དག་
དངོས་གནས་བཟང་པོ་མཐའ་འཁྲོངས་པ་ཞིག་དང་། རེ་བཟང་ནས་རེ་བཟང་དུ་འགྲོ་
ཞེ་སྐབས་ཚང་མས་བསམ་སྟོན་གཏོང་རྒྱུ་འདི་ལོན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། གཞན་དག་ལྟ་
རྒྱུ་མེད། སྐབས་རྗེ་ཆེ། བཟ་ལིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྦྱུང་། །།

༡༡། །ཕྱི་ལོ་༡༧༧༤ལྷོ་འཕེ་ས་༡༧ཉིན་ཅན་གྱི་རྣམ་མཚོ་སློབ་ནང་
ཡོད་སློབ་ཕྱག་ཚོར་སྐྱེས་པའི་བཀའ་སློབ།

ཀུན་ལོད་སློབ་ཕྱག་པུས་པུས་དང་། ལེས་ཡོན་གྱི་ཕྱད་བཟུམས།

འདྲིར་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ར་ཡར་མར་འབྱུང་བ་བཞུགས་ཡང་ཡང་སློབས་གྱི་
ཡོད་པ་དང་། སློབས་རིམ་བཞིན་དུ་ཁྱེད་རང་ཚོ་སློབ་ཕྱག་ནས་སློབ་ཕྱག་འབྲུང་ཡོད་གི་
ཡོད། དུས་ཚོད་ཐོན་པུ་སློབ་པའི་རྣམས་ལ་སྐྱད་ཆ་འདྲ་ཤོད་གྱི་ཡོད། བར་རྣམས་
སྐྱག་འབྲུང་མ་བྱུང་ཞིང་། དེ་རིང་ཐོན་པུ་སློབ་ཅོམ་ཡོད་སྐབས་སྐྱག་ན་བསམ་བྱུང་།
རྒྱ་མཚན་གཙོ་མོ་མེ་ཤོད་ནས་འབྱོར་བའི་སྐབས་ཚོན་ཆེན་མོ་ཡོད་པར་བརྟེན། ཁྱེད་
རང་ཚོ་སྐྱག་སླེ་སྐྱད་ཆ་ཚོགས་པས་ཤིག་བཤམ་ན་བསམ་བྱུང་། འདྲིར་ད་སྐབས་
རང་ཚོ་སྐྱག་འབྲུང་སར་ཤོད་པའི་སློབ་ཕྱག་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་ས་ལྷགས་དང་། དེ་
འདྲའི་སློབ་ཕྱག་གང་འཚམ་ཡོད་པ་ཤིང་། ཁྱེད་པར་གང་ཡང་མི་འདུག ། རང་རང་ཚོ་
ཚར་མ་སྐྱག་འབྲུང་བྱ་རྒྱུར་དགའ་ཤོ་ཡོད།

སྐྱག་མར་སློབ་ཕྱག་ཚོར་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་བརྗོད་རྒྱུ་ལ། རང་ཚོ་རྒྱ་གར་ལ་
སློབས་ནས་ལོ་སྐྱེས་ཅུ་ལོ་བདུན་ཅམ་འགོ་གི་ཡོད། ཁྱེད་རང་ཚོ་འདྲིར་ཡོད་མཁན་
མར་ལོ་ཞིག་རྒྱ་གར་ལ་སྐྱེས་པ་ཤིང་། སློབ་མ་བདུན་ཅུ་དོན་གྲངས་ལ་འདྲི་གཞི་དཔེ་
མཚོན་ཁང་དུ་སྐྱག་འབྲུང་གྱེད་མཁན་སྐབས་ལ་ཆེ་བ་དེར་སངས་ལས་འགན་འཁུར་

མཁན་གྲས་ཆགས་ཡོད། ང་ཚོ་བཅོམ་བྱོལ་བ་ཆགས་ནས་ལོ་སྟམ་ཚུ་སོ་བདུན་དེའི་
 རིང་དང་པོ་ནས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་བྱས། ཤེས་ཡོན་གསལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་
 བཅིས་ནས་ན་གཞོན་ཚོར་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་རྒྱ་དང་། སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་སྟངས་དེ་ཡང་རྒྱ་
 གར་རྒྱལ་ཡོངས་ནང་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་ལྷན་གྲི་སྟག་འབྲམ་སྟག་ཡོད་པའི་ནང་ལ་
 བོད་པའི་སྤྱ་སྤྱ་རྣམས་ཁ་གཏོར་ཉེ་བཟམས་ནས་མ་བཞག་པར། ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་
 སློབ་ལྷན་ཟེར་བ་ཞིག་ཟུང་དུ་བཅུགས། དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་རྣམས་སློབ་པ་དང་
 ཆབས་ཅིག་བོད་པའི་ཡི་གེ་སློབ་རྒྱ་དང་། ཚོས་སློབ་རྒྱའི་དོན་དུ་བོད་པའི་སློབ་ལྷན་
 ཟུང་དུ་བཅུགས་དགོས་པའི་དམིགས་ཡུལ་དེ་ང་ཚོ་བོད་པ་བཅོམ་བྱོལ་བ་རྣམས་ལ་
 དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པ་
 ཞིག་མདོ་དོན་ཡང་སྤྱང་བོད་པའི་མི་ཡག་པོ་ཞིག་ཆགས་སུ་བ་པའི་དམིགས་ཡུལ་
 བཟུང་སྟེ་འབད་ཚོལ་དང་། ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་རེད།

ད་ཆ་ལོ་གང་འཚམ་སོང་བའི་སྐབས་ལ་ལོ་རྗེ་སོང་གི་གྲུབ་འབྲས་ཀྱང་དངོས་
 གནས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་སྐྱེས་སུ་བ་ཞིག་དང་། ང་རང་ཚོ་བོད་པ་ཚམ་མ་ཡིན་པའི་
 མི་གཞན་དག་བོད་པའི་གྲོགས་པོས་ཚོས་བལྟས་པ་ནའང་བོད་པ་བཅོམ་བྱོལ་
 ཆགས་ནས་སློབ་གྲུའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ལ་གྲུབ་འབྲས་ཡག་པོ་ཐོན་འདུག་བསམས་
 བས་འབྲས་སུ་བ་ཞིག་བོད་མིར་སྤྲུག་སྦྱོང་གཏོང་མཁན་རྒྱ་མིའི་ངོས་ནས་ཆ་བཞག་
 བའང་། རྒྱ་ལའི་སྤྱ་མ་བཅོམ་བྱོལ་བ་ཆགས་པའི་རྗེས་ལ་སློབ་སྦྱོང་གི་ཐོག་ལ་འབྲུགས་
 ཆེན་པོ་བརྒྱབ་ནས་ད་ཆ་ཉེན་ཁ་འདུག་བསམ་པ་འབྲས་དགོས་པ་ཞིག་ཟུང་ཡོད།
 དངོས་གནས་རང་ང་ཚོར་གྲུབ་འབྲས་མི་དམན་པ་ཞིག་ཐོན་ཡོད།

པཎྜི་དངོས་པོའི་ཡར་རྒྱས་དང་། རང་སེམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ།

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ད་ཆ་གང་ཞིག་གལ་ཆེན་པོ་དང་། རང་རང་ཚོས་དམིགས་
 བསལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་གང་ཞིག་རེད་འདུག་གམ་ཞེ་ན། རང་རང་ཚོ་བོད་པ་ཙམ་
 མ་ཡིན་པའི་འཇོམ་བྱ་སྤྱིང་འདྲིའི་ལུང་པ་མང་པོ་ཡོད། རང་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ལུང་པ་
 འདྲ་མིན་མང་པོར་སླེབས་ཡོད། དཔེར་ན། སྤྱིར་བཏང་བཤད་ན། བྱི་དངོས་པོ་ཡར་
 རྒྱས་ཏེ་ཅང་ཚད་མཐོ་བོ་དང་། དེ་བཞིན་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་ཏེ་ཅང་
 ཚད་མཐོ་བོར་སླེབས་པའི་ཡོ་རོབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་འཇར་མན་དང་། རྒྱ་རན་སི། དབྱིན་
 ཇི་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་ཡོ་རོབ་ཀྱི་ལུང་པ་གཞན་དག་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཡོད། དེ་
 བཞིན་ཨ་མི་རི་ཀར་ཆ་བཞག་ནའང་། དངོས་གནས་བྱི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཤེས་ཡོན་སོགས་གང་ཅིའི་ཆ་ནས་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱིན་པའི་རྒྱལ་
 ཁབ་ཅིག་རེད། དཔེར་ན། རང་རང་ཚོ་བོད་པས་མཚོན་པས་རྒྱ་གར་དང་། རྒྱ་མི་ལ་ཆ་
 བཞག་ནའང་བྱི་རྒྱལ་ལ་མིག་དཔེ་བལྟ་བ་དང་། བྱི་རྒྱལ་ལ་སྤྱོད་བརྗེད་བྱེད་རྒྱ་
 བྱ་ཏེ་ཅང་གི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་བཅིས་ཤིང་། ཚང་མས་བྱི་རྒྱལ་ལ་མཐོན་
 པར་བསྟོད་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་མཐོན་པར་བསྟོད་དགོས་པའི་ཡར་རྒྱས་བྱིན་པའི་ལུང་པ་ཞེས་མིང་
 ཐོགས་པའི་ལུང་པ་དེ་ཚོའི་ནང་ལ་མིའི་མི་ཆེ་སྤྱེལ་སྣངས་དང་། གཙོ་ཆེ་ཤོས་མིའི་
 ཁྲིམ་ཚང་ནང་ཞི་བདེ་བག་ཤེབས་ཡོད་མེད། མི་སྤྱིར་སོ་སོའི་སེམས་ནང་ལ་ཚོར་
 ལྡང་གང་འདྲ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་ཞིབ་ཚགས་པའི་ཐོག་ནས་ཉམས་ཞིབ་
 གུས། མི་མན་ཚུན་ཐུག་འདུད་ཀྱིས་སྐད་ཆ་བཤད་ཡོང་དུས་ལུང་པ་ཡར་རྒྱས་བྱིན་

བ་དེ་ཚོའི་ནང་ལ་དངོས་གནས་སྲི་དངོས་སོའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་ལེན་ཏུ་ཡག་པོ་ཡོད་ན་
 ཡང་། བང་བསམ་སྒྲོའི་ནང་ལ་སྦྱིད་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། དངངས་སྐྱབ་ཆེན་པོ་
 དང་། སོ་སོའི་དོན་དག་མ་གཏོགས་གཞན་དག་གི་དོན་དག་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་སེམས་
 འཁུར་མེད་མཁན། དུད་འགོ་སེམས་ཅན་ཚོའི་ཐོག་ལ་མིས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱའི་འདུ་
 ཤེས་མ་གཏོགས་མེད་པ། དཔེར་ན། ཉ་དང་ཁྲིམ་བྱ་ར་ལུག་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུགས་
 གྱི་རིགས་དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱའི་འདུ་ཤེས་མ་གཏོགས་དེ་དག་ལ་ཆེ་
 སོག་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོ་ནང་བཞིན་ཆ་རྒྱ་དང་། ན་རྒྱ་ཡོད་པའི་བསམ་སྒྲོ་མི་འཁོར་
 མཁན། དེས་རྒྱུན་པས་ག་ལེར་ང་རང་ཚོ་མི་ནང་ཚགས་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་མི་
 གཞན་དག་རྣམས་སོ་སོས་སྤུབ་ན་སྐར་སྦྱོད་བྱེད་ལུལ་ལྟ་བུར་བལྟ་བའི་གནས་
 ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།

དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་གཞན་ལ་མགོ་སྐོར་གཏོང་བ་དང་། དབང་ཡོད་ཤོད་པ། ལོ་
 རྒྱབས་བྱུང་ན་གང་ལྟར་མི་གཞན་གྱི་ཐོག་ནས་རང་གི་ཁེ་སན་འཚོལ་བའི་གནས་
 ཚུལ་ཏུ་ཅང་ཚབས་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་འདྲས་རྒྱུན་པས་ལུང་པའི་ནང་མི་གསོད་རེས་
 གཏོང་མཁན་མང་པོ་དང་། སེམས་མ་སྦྱིད་པའི་ཐོག་རང་གི་རྒྱག་མཁན་མང་པོ།
 ཁྲིམ་ཚང་གཅིག་གི་ནང་ལའང་བཟའ་ཚང་སྤུ་གུ་འབྲེལ་བ་པན་ཚུན་ཡང་དག་ནང་
 བཞིན་དུ་མཐོང་མཁན། མདོར་ན་སྤུ་གུ་དང་པ་མ་འབྲེལ་བ་སྤུག་པོ་ཆགས་ནས་པ་མ་
 ལེན་དགའ་མཁན། སྤུ་གུ་འགའ་ཞིག་སོ་སོའི་པ་མ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་དག་ཡི་
 དུངས་མར་བཅེ་མཁན་མང་པོ་ཡོད། མ་གཞི་དེ་འདྲའི་རིགས་ལུང་བ་འདྲ་མིན་ཚང་
 མའི་ནང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ཡར་རྒྱས་སྤྱིན་པའི་ལུང་བ་ཚོའི་ནང་ལ་ཏུ་ཅང་གི་གྲངས་ཀ་

མང་པོ་ཆགས་ཡོད། ལུང་བ་ཡར་རྒྱས་སྤྱིན་བ་ཚོའི་ནང་གི་མཚོ་རིམ་སློབ་ལྷན་གྱི་
སོགས་སྤྱངས་སྐད་ཆ་ཤོད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་ངའི་མཚོང་ཚུལ་འདི་
ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ལུང་བ་དེ་དག་གི་ནང་ལ་དངོས་གནས་དང་གནས་སྤྱིར་བཏང་ཤེས་
ཡོན་དང་། དེ་བཞིན་ལུང་བ་ཡར་རྒྱས་ཉ་ལས་བ་དང་། རོ་མཚར་སྐྱེ་ཡུལ་ཉན་ཉན་
ཡོད་ནའང་སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་ཡ་རབས་སློབ་བཟང་དང་། སེམས་ཞི་དུལ་གྱི་ཆ་ནས་
མོངས་ཉེ་བསྐྱད་འདུག །

གཤམ་སྐྱོའི་ཞི་བདེ་དང་། ཡ་རབས་གཞུང་བཟང་།

དེས་ན་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུར་ཚང་མས་དོ་སྣང་བྱེད་བ་བཞིན། བང་
བསམ་སྐྱོའི་བདེ་བག་ཐེབས་ཡོང་བ་དང་། བསམ་སྐྱོའི་དེ་ཡ་རབས་གཞུང་བཟང་
ཡོང་བའི་ཐོག་ལ་དམིགས་བསམ་གྱི་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག ། དེ་སྐོར་ཉན་
ཉན་དོ་སྣང་མ་འདང་བའི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་འདུག་ཅེས་ངས་དེ་འདྲ་ཤོད་ཀྱི་
ཡོད། ང་རང་ལ་དེ་འདྲའི་ཡིད་ཆེས་དང་། དོ་སྣང་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་དུས་ངས་
ལུང་བ་མང་པོའི་ནང་ལ་དེ་ལྟར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། མཚོ་རིམ་སློབ་ལྷན་ཚོའི་སློབ་སྤྱུག་ཚོའི་
ནང་དང་། དགེ་གནས་ཚོའི་ནང་ནས་ངའི་མཚོང་ཚུལ་དེ་ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་འདུག །
ལུང་བའི་ནང་ལ་ཤེས་ཡོན་ཞེས་དེང་སང་གི་བཟོད་སྐྱེས་ལྟར་ན། ལྷན་བ་ཡར་
རྒྱས་འགྲོ་ཐབས་ལ་འཇུགས་སློན་རྒྱལ་གྱི་ཡོད་བ་དང་། དེའི་ཆ་རྒྱུན་ཡང་འཛོམས་པོ་
ཡོད་ཀྱང་རྩ་བའི་མིའི་གཤེས་ཀ་བཟང་པོ་ཡོང་བ་དང་། བསམ་བ་བཟང་པོ་ཡོང་
རྒྱུའི་ཐོག་ལ་དམིགས་བསམ་གྱི་དོ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་མེད། དེའི་ཐོག་ནས་མ་འདང་བ་ཉན་

ཉན་འདུག་ཅེས་ཤོད་དུས་ཁོ་རང་ཚོས་འདིའི་སྐྱོན་ཆ་ཡིན་པ་ངོས་ལེན་གྱི་
འདུག ། དེས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་དགའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་འཕྲད་གྱི་ཡོད།

མདོར་ན་ཉ་ལམ་སྟོན་གཅིག་ནས་བཤད་ན། ཅུ་བ་མིའི་བརྗེ་བས་མ་འདང་
བའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་མི་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་ལས་རྩོད་གྱུར་མཁན་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་།
དདུལ་བཟོ་རྒྱའི་བྱ་བ་དེ་གཙོ་བོའི་དགོས་དོན་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དེའི་དབང་གིས་རྗེ་
ཅམ་ལས་ཀ་ཡོད་པའི་རིང་ལ་མི་འདིར་ཆེ་མཐོང་ཡོད་མཁན་དང་། མི་དེར་གྲོགས་
པོ་ཡང་ཡོད་མཁན། ལས་ཀ་འཁྲུང་ནས་སློ་སྤོའི་ཆགས་པའི་སྐབས་ལ་ཐོག་རྗེ་བྱ་
ཆགས་ཏེ། སྤྱི་ཚོགས་དེའི་ནང་ལ་གཞན་དག་གི་གྲུས་བརྗེ་གྱུར་མཁན་མེད་པ། སོ་
སོའི་བྱ་སྤྲུག་ཚུན་ཚད་ནས་ཀྱང་བྱམས་བརྗེ་གྱུར་མཁན་མེད་པ། སོ་སོ་ཡིན་ནའང་
ཉ་ལམ་མ་ལི་གོང་ནས་སྤྱི་ཚོགས་དེའི་ནང་ནས་ལི་བ་དང་ཁྲུང་མེད་པ་ལྟར་སྤོད་
དགོས་ཀྱི་འདུག ། དེ་དག་གང་གིས་ལན་བ་རེད་ཅེ་ན། སྤྱི་ཚོགས་དེའི་ནང་ལ་མིའི་
བརྗེ་བ་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་མིའི་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་མ་འདང་བའི་ཐོག་
ནས་དགའ་ངལ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་འདུག ། དཔེར་ན། རྒྱ་གར་ལྷང་
པའི་ནང་ལ་མཚོན་ན་གྲོང་གསེབ་ཁག་གི་ནང་ཁྲིམ་ཚང་གི་གནས་སྡངས་དང་།
བཟང་ཚང་གི་འབྲེལ་བ། སྤྱིར་བཏང་གཞོན་པས་ཀླན་བར་རོགས་རམ་གྱིས་བྱེད་པ། བརྗེ་
བཀུར་གྱིས་སྤངས། སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་སྤྲོད་སྲིད་མང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་། གྲོང་ཁྲིམ་ཆེ་
ཁག་ནང་ཤེས་ཡོན་དང་། སྤྱིར་བཏང་གི་མཐོང་རྒྱ་ཐོས་རྒྱ་མང་བ་ཡོད་པའི་ནང་ལ་
བྱབ་སྤོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དང་། གོམས་གཤིས་འདི་རིགས་གང་འཚམ་སྤྲུགས་
ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འདུག །

མོ་མང་གོང་དུ་རྒྱ་གར་བ་འགའ་ཞིག་གིས་འདི་ལྟར་བརྗོད་མཁན་གྱི་མྱོང་བ་
སྟེ། དེར་སང་གི་འུ་བ་སྟོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། སྟོན་པ་འདི་རྒྱ་གར་ནང་དར་རྒྱས་ཆེན་
པོ་སྤྱིན་པ་འདིས་མིའི་གཞི་རྩའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལྷན་ཚོས་རྣམས་བརྒྱལ་འགོ་གི་
འདུག ། དེར་བརྟེན་སྲུང་གི་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་འགོ་སྤངས་དེ་གའི་སྐར་ལ་འགོ་
དགོས་ཞེས་བརྗོད་མཁན་གྱི་དེ་ནི་མཐར་ལྷུང་བའི་བསམ་ཚུལ་རེད། ཡོང་ཐུབ་
ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད།

ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་དེར་སང་གི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་སྤྱིན་པའི་སྟོན་ཆ་ཡོད་
ཀྱང་། དེ་ག་མ་གཏོགས་བྱེད་ཐབས་མེད་ཅེས་ལུ་ཐུག་པའི་བསམ་སློབ་ལྟ་བུར་བསྟན་
ན་དེ་ཡང་མཐར་ལྷུང་བའི་བསམ་ཚུལ་ཡིན། འདི་བསམ་ཚུལ་ནི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་
ཡོད་པ་དེ་དང་ཆབས་ཅིག་མེད་ཀྱི་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་མཐུན་ནས་
མཉམ་དུ་ཡར་རྒྱས་འགོ་སྤྱོད་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ། དེ་ལྟར་
ཡོང་བའི་འབད་རྩེ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག ། འདི་བསམ་ཚུལ་དེ་ཡུལ་ལྷང་འབྲེ་མིན་
ནང་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ལ། རྒྱ་གར་ནང་ལ་ཡང་རྒྱ་གར་རང་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་གནའ་
རབས་ཀྱི་གོམས་གཤེན་གྲུམས་བཅེ་རྩ་བར་གྲུས་པའི་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ལ་
རབས་སྟོན་བཟང་གི་ལྟ་སྟོན་ཡོད་པ་རྣམས་རྩ་བ་ཆེན་པོར་བཅེས་ནས་གཅེས་སྤྱང་
བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་རྣམས་ལྷུང་
དུ་འབྲེལ་ནས་འགོ་དགོས་ཞེས་ངས་རྒྱ་གར་ནང་ལ་རྒྱན་དུ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད།

ང་། རྩི་ནང་གི་ཤེས་ཡོན་དང་། ཆ་མཉམ་གྱི་ཡར་རྒྱས།

དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་མཚོན་ནའང་རིམ་བས་ཕྱིའི་
 རྒྱ་ཁྲིད་ཚེད་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་དང་དང་དོད་བྱེད་ལྷགས་ཆེ་དུ་ཕྱིན། བད་གི་ཡ་རབས་
 སྲོད་བཟང་ཐོག་ལ་དེ་ཅམ་གྱི་དོ་སྣང་མེད་པ་དང་། ལྷོད་ཡངས་ཤོར་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་
 ཞིག་གཤམ་སྤེལས་ཀྱི་མེད་དམ་བསམ་གྱི་འདུག ། ང་རང་ཚོའི་བོད་པ་ལ་པ་མེས་
 ཀྱི་དུས་ནས་ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་གི་གོམས་བཤེས་དང་། བག་ཆགས་བཟང་པོ་
 ཡོད་པ་འདི་ང་ཚོའི་བྱུང་ལོན་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟ་ང་རང་ཚོ་སོ་སོའི་ལུང་པ་བྲལ།
 མིའི་ལུང་པར་སྤེལས་པའི་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་སློབ་ནང་ལ། ང་ཚོས་སོ་སོའི་
 ལུང་པ་སྤང་སྲོལ་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་རེད། སོ་སོའི་ལུང་པ་སྤང་སྲོད་བྱེད་རྒྱ་དེ་དེར་དུས་
 ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཁོ་ནའི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་ཉན་ཉན་ཡོད་མིན་པ་རེད།
 རྩོགས་གཅིག་ནས་བལྟས་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཕྱི་དངོས་པོ་
 ཡར་རྒྱས་གཅིག་སུ་ལས། བད་བསམ་སློབ་ཡར་རྒྱས་མི་ཐོག་ནས་མི་ཐོག་བར་ཡོད་
 པ་འདི་དག་བརྒྱུག་ན། བམ་ཞིག་ང་རང་ཚོར་རང་དབང་ཐོབ་པའི་རྗེས་ལ་སོ་སོའི་
 ལུང་པའི་ནང་ལ་དཀའ་ངལ་སུ་མ་ཐུད་ནས་འཕྲད་རྒྱ་རེད།

མདོར་ན་རྩོག་གསོད་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྤུབ་ཚོད་བྱེད་པའི་
 སྲོད་ངན་སུ་མ་ཐུད་ནས་བྱུང་ན་དགའ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། དཔེར་ན། རང་བཅོན་ཐོབ་
 པའི་ལུང་པ་གསུང་པ་ཨ་རྗེ་རི་ཀའི་ནང་དང་། ལུང་པ་གཞན་དག་མང་པོའི་ནང་ལ་
 གང་འདྲ་འདུག་གཤམ། རང་དབང་དང་རང་བཅོན་ཐོབ་པའི་རྗེས་ལ་ཚང་མ་དགའ་སྲིད་
 དང་ལྡན་པའི་ངང་ནས་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་ཚང་མས་ཉུར་བཅོལ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་
 ལ་དེ་འདྲ་མེད་པར། བད་ལུས་དབང་ཚའི་འཕམ་ཚོད་ལ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ནང་

འཇུག་གིས་མཚོན་པས་དངོས་གནས་བྱང་གནས་ཐབས་སྐྱོ་པོ། ཡིད་ཐང་ཆད་
དགོས་པ། སེམས་ཉ་ཅང་སྐྱོ་པོའི་གནས་ཚུལ་དེ་འབྲ་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་རིགས་གང་
གིས་མ་འདད་བ་རེད་ཅེ་ན། གཞན་པའི་གྱི་བསམ་བ་བཟང་པོ་འདིས་མ་འདད་བ་
ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་ཡིན།

ང་རང་ཚོ་བོད་པ་ཚོ་ཡང་གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་ན། དེང་དུས་གྱི་ཤེས་ཡོན་དང་།
དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ངེས་པར་དུ་དགོས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གཅིག་ཤུའི་སྤང་ལ་སྤྱོད་ཏེ་
ང་རང་ཚོའི་པ་མེས་ནས་ཡོད་པ་བྱམས་བརྗེའི་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ག་ལེར་
བརྗེད་ན། བོད་ལུང་བར་སྤྱི་དངོས་པོའི་ཡར་རྒྱས་བྱུང་ནའང་། བར་རྟག་ཏུ་སེམས་
ཁལ་ལུ་གུ་བརྒྱད་དེ་ཉིན་མཚན་སྤེལ་ནས་སྔོན་དགོས་པ་ཞིག་ཏན་ཏན་ཆགས་གྱི་
རེད། དེ་ལྟར་ཆགས་མིན་ནི་ང་རང་ཚོ་བོད་མི་རང་ཉིད་ལ་རག་ལས་པ་ལས། ཡ་
རབས་བཟང་སྐྱོད་ནི་རྒྱ་དངོས་པོའི་ཐོག་ནས་ཡོང་ཐབས་མེད་ལ། བཟོ་བྱ་དང་
འབྲུལ་འཁོར་གྱི་ཐོག་ནས་བཟོ་ཐབས་མེད། ཅ་ལག་ཡིན་ན་འབྲུལ་འཁོར་ཐོག་ནས་
བཟོ་རྒྱ་ཡོད་ལ། ཁྲིམ་གྱི་ནང་ནས་ཉོ་རྒྱ་ཡོད། རང་ཉིད་ལ་མེད་ཀྱང་སྤྱི་ནས་ཐབས་
ཤེས་བྱེད་རྒྱ་ཡོད། བྱང་གི་ཡ་རབས་ཟེར་བ་འདི་སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་
ལ་མེད་ན་སྤྱི་ནས་ཉོ་ས་མེད་ལ། བཟོ་བྱས་བཟོ་ཐབས་མེད། མི་གཞན་ལ་བརྗེན་ནས་
ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཐུབ་ཐབས་མེད། ང་རང་ཚོ་བསམ་སྒྲོའི་ནང་གི་ཡ་རབས་ཞེས་པ་
འདིར་དོ་སྤང་བྱེད་རྒྱ་ར་འབྲུལ་འཁོར་སྤྱིན། དེའི་རིག་ཐང་བརྒྱལ་ག་ལེར་རང་ཉིད་ཀྱི་
གོམས་གཤེས་ལ་ཡ་རབས་སྐྱོད་བཟང་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ན་ཉ་ལས་པའི་ཉིན་ལ་
ཚེན་པོ་ཡིན།

ཅན་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་དད་ཚེས་དང་། བཟང་སྡོད་ཉམས་དམས།

དེར་སང་ང་ཚོས་སྤྱོད་མང་པོར་བསྐྱུར་ནས་ཞིབ་འཇུག་གུས་ན། ལུང་པ་
གཞན་དག་ཚོའི་ནང་ལ་ཚོས་ཀྱི་དད་པ་དེ་ཡང་རིམ་བཞིན་བརྒྱལ་ཚོས་སྤྱོད་མང་པོ་
དད་པ་དེ་བརྒྱལ་པའི་རྗེས་ལ་ཡ་རབས་སྡོད་བཟང་ཞེས་པ་དེ་ཤོད་མཁན་དང་། དེ་
ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་མཁན་དེ་ཅམ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་། ཚོས་ལ་དད་པ་བྱེད་པར་
སླེབས་དུས་ཚོས་དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་དེ་ཅམ་མེད་པ། དད་པ་
གཅིག་ལུའི་ཐོག་ནས་འགྲོ་དགོས་པའི་དཀའ་ངལ་ཞིག་ཡོད། གཞི་རྩའི་ཆ་ནས་ཡེ་
ལུའི་ཚོས་དང་། ཁ་ཆའི་ཚོས། ཉིན་རྒྱུའི་ཚོས་སོགས་ཚང་མ་ཡག་པོ་རེད། མི་ས་ཡ་
དང་བྱེ་བ་མང་པོར་བཞན་གྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ཚོས་
ལུགས་མང་པོ་ཞིག་དད་པ་གཅིག་ལུའི་ཐོག་ནས་འགྲོ་བ་ལས་རྒྱ་མཚན་འགྲེལ་
བཤད་རྒྱལ་རྒྱ་དེ་ཅམ་མེད།

ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་ཡ་རབས་སྡོད་བཟང་གི་རྩ་བ་འདི་ནང་པའི་ཚོས་དང་
འགྲེལ་བ་ཡོད། རང་པའི་ཚོས་ལ་ཆ་མཚོན་ན། རྒྱ་མཚན་མང་པོའི་ཐོག་ནས་དབྱུང་
པ་བྱེད་ས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། བསམ་སྒོ་གཏོང་ས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་དེར་སང་ཚོ་རིག་པ་ཚོས་ནང་ཚོས་ལ་དོ་སྣང་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་
མང་པོ་ཡོད། དཔེར་ན། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་སྐོར་ལ་མཁས་པ་སྐུ་ཞབས་ར་མ་ན་
གར་ཁོང་ཁ་སང་ལྷི་ཡིར་ཚོགས་འདུ་ཞིག་གི་སྐབས་ལྷག་འདྲེད་བྱུང་། སྐབས་དེར་
ཁོང་གིས་བརྗོད་དོན་ལ། རང་པའི་ཚོས་འདིས་འཛིག་རྟེན་བཞོད་པ་པོ་ཁས་ལེན་གྱི་
མེད། རང་པའི་ཚོས་ཀྱི་གར་ཟག་རང་སྐུ་ལུགས་པའི་བདག་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། རང་

པའི་ལྷ་བ་དེ་ཚོན་རིག་པའི་ལྷ་བ་དང་ཉ་ཅང་མ་ཐུན་སོ་འདུག ། ཁོ་རང་དམིགས་
བསལ་གྱི་དོ་སྣང་བྱུང་ཞེས་ཁོང་གིས་དཔེ་མཚོན་ཞིག་བཟོས་པ་སོགས་གནང་
སོང་།

དེ་ལྟར་ནང་པའི་ཚོས་གྱི་འགོ་སྤངས་འདི་རྒྱ་མཚོན་བཏག་དབྱེད་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་
བ་ཞིག་དང་། དབྱེད་བ་བྱས་ནས་སེམས་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་རྒྱ་ཡོད་སྟབས། ང་རང་ཚོ་
བོད་མིར་ད་ལྟ་ཡོད་པའི་ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་འདིའི་རྒྱབ་བརྟེན་ནང་པའི་ཚོས་དང་
འབྲེལ་ནས་ཡོད། ལུང་བ་གཞན་དག་ཚོའི་ནང་ལ་ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་ལ་དོ་སྣང་མ་
འདང་བའི་གནས་ཚུལ་ཆགས་པ་དེར་གྲུན་གསལ་སྤར་གསོ་བྱ་རྒྱ་ཉ་ཅང་ཁག་པོ་
ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད། ང་རང་ཚོ་བོད་པ་སོ་སོའི་ལག་བར་ཡོད་ལུས་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་
བདག་གཅེས་ཉར་ཚགས་བྱེད་རྒྱ་ལས། སོ་སོར་མེད་པ་ཞིག་གཞན་དག་ནས་རྒྱར་
ཁ་གསལ་བྱེད་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད།

ཆེ་བོད་མིའི་བྱེད་ཚུལ་དང་། ཚུལ་བྱེད་ཚུལ་ཉམས།

འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྤྱི་ཡོངས་གྱི་ཆ་ནས་བཤད་ན། ང་ཚོ་བོད་པར་པ་མེས་གྱི་
དུས་ནས་ཡོད་པའི་བཟང་པོའི་གོམས་གསལ་འདི་གཞན་པ་པར་ངོམས་ཚོག་པ་
ཞིག་དང་། མི་གཞན་ནམས་ལ་གཅིག་བྱས་ན་པར་པའི་ཐོགས་བྱེད་རྒྱའི་ལུས་པ་
ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། རོར་བུ་རང་ལ་ཡོད་དུས་རོར་བུའི་རོར་ཉམས་མ་ཚོད་
ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལེན་པར་སོ་སོར་པ་མེས་དུས་ནས་ཡོད་ལུས་ཡིན། རྟོག་གསར་པ་
སློབ་མི་དགོས་པ། ཡིག་ཆ་གསར་པ་ཡང་བཟོ་མི་དགོས་པ། ང་རང་ཚོའི་པ་མེས་

ཚོས་ལོ་རྒྱུད་ལྷན་ཡིང་ལ་བདག་གཅེས་བྱས་ཤིང་། ཡར་རྒྱས་བཏང་སྟེ་སོ་སོའི་
ལག་པར་ཡོད་ལྷན་ཡོད་པ་འདི་བདག་པོ་རྒྱུད་རྒྱུ་ལས། དེ་ལས་ལྷན་པའི་ཐབས་
ཤེས་གསར་བ་ཞིག་གྲེད་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་རེད།

ང་རང་ཚོར་བཟང་པོའི་ཡ་རབས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་བ་མེས་དུས་སྐབས་ནས་ཡོད་པ་
འདི་ལོན་ཏུ་རྩ་བ་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཚང་མས་ངོས་འཛིན་ལག་པོ་གྲེད་
དགོས། ད་ལྟ་ཁྱེད་རང་ཚོ་སློབ་གྲུང་འགོ་ལྷན་ཀྱི་པོ་གསར་མོ་གསར་ཚོའི་བསམ་
སློབ་ནང་ལ་ཡ་རབས་རྒྱུད་བཟང་ཟེར་བ་འདི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དང་། མི་ཚེའི་ནང་ལ་
འབྲེལ་བ་དེ་ཅུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གཅིག་བྱས་ན་མཐོང་སྲིད། རིག་པ་ཡག་པོ་ཡོད་
པའི་ཐོག་ནས་སློབ་རྒྱུད་བྱས། ང་རྒྱལ་དང་སྤྱན་དོག་གི་ཐོག་ནས་འགྲན་བསྐྱར་བྱས་
ན། ཡིག་ཚད་ཡག་པོ་ལོན་ཐུབ་རྒྱུ་དང་། ཡིག་ཚད་ཡག་པོ་ལོན་ན་ལས་ཀ་ཡག་པོ་
ཐོབ་རྒྱུ་དང་། དེས་ཕོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱ། དེ་བྱུང་ན་མི་ཚེ་སྤྱིད་པོ་ཡོང་གི་རེད་
བསམ་པ་ཞིག་ཁྱེད་རང་ཚོའི་བསམ་སློབ་ནང་ལ་བྲན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་བསམ་སློ་
མིག་རྒྱུད་ཐུང་བྲགས་པ་དང་། བསམ་སློ་རྒྱ་རྒྱུང་བྲགས་པ་རེད། དེའུ་ལ་གཅིག་བྱས་
འགྲིག་གི་ཡོད་ན་རྒྱ་གར་ནང་དང་། འཛམ་གྱི་སྤྱིད་གི་འབྱོར་ལྷན་མི་དེ་ཚོའི་གསལ་
སེམས་ཁྲུལ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་དགོས་རྒྱུར་དེ་ལྟར་གང་དུའང་མེད། འབྱོར་
ལྷན་ཨ་སློར་དུང་ལྷུར་མང་པོའི་བདག་པོ་དེ་ཚོའི་གསལ་བསམ་སློབ་ནང་ལ་དངངས་
སྤྱད་དང་། མ་སྤྱིད་པ་ལོན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད། སེམས་སྤྱིད་དང་མ་སྤྱིད་ཟེར་བ་དེ་
བསམ་སློ་གཏོང་སྤོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ལས། དེའུ་ལ་གཅིག་བྱུང་ཐོག་
ནས་སྤྱིད་དང་མ་སྤྱིད་པ་བཟོ་བྱུང་གི་མེད་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན།

ད་ལྟ་ཁྱེད་རང་ཚོའི་བསམ་སྒྲུབ་ནང་ལ་ཚོས་དང་། ཡ་རབས་སྒྲོད་བཟང་ཟེར་
བ་དེ་ཚེ་སྤེལ་འདི་སྐད་ཆ་བཤད་ན་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་ལས། ཚེ་འདིར་དེ་ཅུང་དགོས་
མཁོ་མེད་སྟེ་ལ་བཟང་སྤྱིད་ན་དེ་ལོར་འབྲུག་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོས་ནང་པའི་ཚོས་ནས་
བཤད་པའི་བྱམས་བཅེ་རྩ་བར་བཞག་པའི་ཡ་རབས་སྒྲོད་བཟང་ཟེར་བ་འདི་ལིན་ཏུ་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་དང་དོ་སྣང་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས།

༣། བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་འགག་རྩ་དང་། གལ་ཆེའི་བཟང་སྤྱིད།

ཁྱེད་རང་ཚོར་གོ་སྐབས་ཤུར་བ་དང་། སོ་སོ་བོད་ཡིག་ཡག་པོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ན་
བོད་ཡིག་ནང་དཔེ་ཆ་སྒྲོག་རྒྱ་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཡོད། ཡང་དེར་སང་དུས་ཀྱི་རིམ་ལོ་
གའི་ནང་ལ་བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་མང་པོ་སྐོར་གྱི་
ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྐོར་ལ་དོ་སྣང་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། རས་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་
ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚོས་བ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་གྱི་མེད། ཚོས་བ་བྱེད་མིན་རང་ཉིད་ཀྱི་
ལག་བ་རེད། ཚོས་བ་ཡིན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་མི་བཟང་པོ་ཞིག་དགོས་པ་དེ་དངོས་
གནས་ཤར་གནས་མི་ཆེའི་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་འགག་རྩར་ཐུག་ཡོད། ར་རང་ཚོ་ཚང་མ་
བདེ་སྤྱིད་འདོད་ཀྱི་ཡོད། བདེ་སྤྱིད་ཅེས་པ་དེ་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ནས་ཡོང་གི་ཡོང་
གི་ཡོད་སྟེ་སྐབས་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཤོངས་ན་མི་ཆེ་བདེ་སྤྱིད་ཡོང་ཐུབ་ཐབས་
མེད། ཚོས་དད་མེད་ཀྱང་བཟང་པོའི་རང་ག་ཤིས་སྐྱོན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་འགྲིགས་པ་
རེད། དཔེར་ན། ཅན་རྩི་རྩུང་ལ་ཆ་བཞག་ན། རྩ་རལ་སར་ཐག་ཉེར་གནས་ཡོད། ཡང་
ཁྱེད་རང་ཚོའི་འདོད་པར་ཡོད་པ་དང་ཐབས་ཤིག་ཐུབ་ན། དུས་དུས་ལ་རྩ་རལ་ས་

ཡང་ཡོང་སྟེ། ཉམས་སྲོང་ཡོད་མཁན་དང་། དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་མཁན་ནང་
ཚོས་ཀྱི་འགྲོ་སྐྱབས་ཤེས་མཁན་སྟེ་རྒྱལ་གྱི་མི་དང་། ཡང་ང་རང་ཚོ་བོད་རིགས་སུ་
ཞིག་ཡིན་ཡང་དུང་། མི་སུ་འོས་པའི་ས་ནས་ཁྱེད་རང་ཚོས་ལེགས་སྦྱར་ཉན་པ་
དང་། བགོ་སློང་སོགས་བྱས་ན་སུ་ཐོགས་ཡོང་གི་རེད།

གང་ལྟར་ཡང་སྟོང་ང་རང་ཚོས་ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་ཅེས་པ་འདི་གཤམ་ཆེན་པོ་
ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཙུ་བ་དེ་བྱམས་བཅེར་སྤྲུག་གི་ཡོད་པ། བྱམས་བཅེ་ཟེར་བ་དེ་
མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ཤིན་ཏུ་དགོས་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དེ་ཁྱེད་རང་ཚོས་སེམས་
ལ་ངེས་པར་དུ་འཛོག་དགོས།

། རམ་ཚམས་འདིར་སྐྱེ་ཐག་བཞེ་མཚམས་འཁེལ་བས། བཀའ་སློབ་ཐུན་བྱ་མ་ཚང་། །
ང་ཚོ་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་འོག་ལ་བསྐྱད་ཡོད།

། བཟང་སྲོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། རྩི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱེ།

མོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ཚོའི་སྲོག་ཙུ་རྒྱ་མིས་བརྒྱར་སྟེ་བསྐྱད་
ཡོད་ཀྱང་། དེ་བའི་མིག་འཕྲུང་རྒྱ་གར་ལ་བལྟས་ནས་བསྐྱད་ཡོད། ཁོང་ཚོས་ཚུར་
རེ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱས། ང་ཚོར་ཚུར་སློབ་གཏད་དེ་ལྟ་བུ་བཅོལ་ནས་བསྐྱད་པའི་
སྐབས་སུ་ང་ཚོས་འདིར་རྐང་བརྒྱར་ལག་བརྒྱར་བྱས་ཏེ་རང་དགར་བསྐྱད་ན་རྒྱ་
འབྲས་ལ་སྟོས་ཀྱི་མ་རེད་ལ། དེར་བཞེན་ཁྱེད་རང་ཚོ་སློབ་སློང་སྲོག་སློབ་སྤྲུག་འདྲ་
འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་ཅེས་ཀྱི་བཙོན་འགྲུས་ཡག་པོ་བྱས། འུགས་བརྒྱབ་ནས་སློབ་
སློང་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས།

གཉིས་ནས་སོ་སོའི་སློབ་སྦྱོང་གྲས་པ་དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་བཟང་
སའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་གི་སློབ་སྦྱོང་ཞིག་གྲེད་དགོས། གསུམ་ནས་སློབ་
སྦྱོང་གྲེད་པ་དེ་བོད་སྤྱི་འདི་དོན་དག་ལ་ཡིན་བསམ་སའི་ལྷག་བསམ་དང་ལྡན་པ་
དགོས། ཕྱི་ཆད་སློབ་སྦྱོང་ཐོན་པའི་མཚམས་ལ་སོ་སོའི་ལས་རིགས་འབྲེལ་མིན་སྣ་
ཚོགས་ཡོང་གི་ཡོད། ཡིན་ནའང་ལས་རིགས་གང་དང་གང་ལ་བཞུགས་ཀྱང་ཅ་བ་
དེ་བོད་སྤྱི་འདི་དོན་དག་ལ་ཕན་བ་ཞིག་དང་། ང་ཚོ་བཅོམ་བྱོལ་བ་གྲས་ནས་སྦྱོང་
སའི་རིང་ལའང་གང་སྐབས་ཀྱི་བཅོམ་བྱོལ་བའི་ནང་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་བ་གྲེད་དགོས།

ཡང་སོ་སོའི་སློབ་སྦྱོང་ལ་མོས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཆ་རྒྱུན་ཡོད་ན་བོད་ལ་ཕར་ལོག་སྟེ་
བོད་ནང་གཙོ་ཆེ་ཤོས་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། སློབ་གྲྲའི་དགོ་
གན་གྲེད་རྒྱུ་དང་། ལྷན་བཅས་འཕྲོད་བསྟེན་ཡང་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུའི་ཐོག་ལ་ཞབས་
འདེགས་བསྐྱབ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་མདོ་དོན་བཅོམ་བྱོལ་བའི་ནང་དང་། བོད་
ནང་ལ་ཕྱིར་ལོག་གྲས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཅུང་། གང་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དེས་
སྤྱི་འདི་དོན་དག་ལ་ཕན་ཐོགས་གྲེད་སྐབས་དགོས་རྒྱུ་དེ་ངེས་པར་སེམས་ལ་
འཛོག་དགོས། ང་ཚོ་བཅོམ་བྱོལ་བ་རྒྱ་གར་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ན་འབྲུམ་གཅིག་ཅེས་
ཡོད་སའི་ནང་གི་སྤྱ་གུ་གཅིག་གིས་སོ་སོས་ཤེས་ཡོན་ཡག་པོ་ཞིག་སྦྱངས་སའི་
མཐའ་མར་ཤེས་ཡོན་དེས་ཕྱི་ཆད་བོད་མི་བརྒྱ་ཐམས་པ་དང་། མི་སྣོང་ཐམས་པ། མ་
མཐར་ཡང་མི་བཅུ་ལ་ཕན་ཐོགས་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡག་པོ་རེད།

སྦྱངས་སའི་ཡོན་ཏན་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱིས་ཆང་གཅིག་སྤེལ་དོན་དག་ལ་བསམ་
སློབ་ཏན་ནས་བསྐྱད་ན་བྱུང་རྒྱུ་རེད། དཔེར་ན། ང་རང་ཚོའི་བོད་པ་མང་ཆེ་བ་

རོགས་རམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟུང་ཡོད། བོད་ལྷག་ཁྲིམ་སྡེའི་ཁོངས་ཀྱི་སློབ་ལྷན་ཁག་
 དང་། རྗེ་ལིའེ་འཛིན་སློང་ཁོངས་ལ་ཡོད་པའི་སློབ་ལྷན་ཁག་ཚང་མར་རྒྱ་གར་གཞུང་
 དང་། དེ་མིན་གྱི་རོགས་རམ་ཚོགས་པ་མང་པོ་དང་། སྤྱི་པ། སྐྱེད་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་
 རོགས་རམ་རོགས་རམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རང་ཉིད་སློབ་སློང་བྱེད་རྒྱུའི་མཁུན་རྒྱུན་རྒྱུ་ས་
 མི་གཞན་དག་མང་པོས་བྱམས་བརྗེའི་བསམ་སློབ་རོགས་རམ་བྱས་པ་ལ་
 ཡོངས་སྤྱད། སོ་སོས་བྱམས་བརྗེ་ལ་དེ་སྦྱང་གཏན་ནས་མ་བྱས་པར་བཟུང་ན་ཤིན་
 ཏུ་ཐབས་སློབ་པོ་དེ། དཔེར་ན། ཁྲི་ཞིག་ལ་པར་སྐགས་སྤྲད་ན། སྐགས་ཉེ་བཟམ་
 རྗེས་ཚུར་མཇུག་མ་གཏུག་གཏུག་གཏན་ནས་མ་བྱས་ན་ཁྲི་སྤྲུལ་ཅག་ཞིག་ཏུ་
 མཐོང་གི་འདུག ། ཁྲི་དེ་རྒྱ་དག་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད། བར་བྱམས་པོ་
 བྱས་པའི་ཚོད་ཀྱིས་ཚུར་དགའ་པོའི་རྣམ་འགྲུར་བསྟན་ན་ཁྲི་དང་མིའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་
 བའང་འོས་བབས་དང་། ང་རང་ཚོ་ཡང་སྤྱིད་པོ་ཞིག་ཡོད།

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོ་སློབ་སློང་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་གཞན་གྱི་རོགས་རམ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་སློང་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་དེ། གོ་སྐབས་དེ་མི་གཞན་
 ཀྱིས་པན་སེམས་བཟང་པོའི་རོགས་རམ་བྱུང་བ་དོས་འཛིན་མ་ལུབ་པར། གཞན་དག་གི་
 བརྗེ་བའི་རིན་ཐང་བརྒྱལ་སྟེ་སོ་སོ་སྐྱེད་གཅིག་གྱུའི་བསམ་སློབ་བཏང་ནས་བཟུང་ན་
 གང་འབྲེལ་ཞིག་འདུག་གམ། དེར་བརྟེན་ངེས་པར་དུ་ཁྲིད་རང་ཚོས་སྤྱི་སེམས་དང་།
 གཞན་པན་གྱི་བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

གཞན་ཡང་དེང་སང་སློབ་སློང་ཐོན་ཡོང་མཁན་གྱི་སྤུ་གྱུའི་ནང་ནས་སློབ་སློང་
 ཅེར་སོན་ཡོད་པ། ཡིག་ཚང་ཨང་དང་པོ་ཐོན་མཁན་དེ་ཚོའི་གསུམ་སོ་སོ་སྐྱེད་ཀྱི་རང་

མགོ་ཚོན་རྒྱལ་གྱི་ཡོད་སྐབས། སྐར་གྱི་ལས་ཀ་བཅའ་ཉེ་བྱིན། སློབ་སྦྱོང་ཕན་ཕུ་
ཞན་པ། བྱིན་ས་ལས་ཀ་ལྟ་རྒྱུ་ལོ་སྐབས་ཉུང་བ་དེ་ཚོའི་གསུམ་གཞི་ནས་ང་རང་ཚོ་
བཅོན་བྱོལ་གཞུང་གི་ཁོངས་སུ་ལས་ཀ་བྱེད་བར་ཡོང་མཁན་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་འདུག །
དེ་ཚོའི་གསུམ་ཐབས་སྦྱོ་བོ་རེད། སློབ་སྦྱོང་ལེགས་པ་ཚོས་སྤྱི་སྐུར་གཉིས་ཀའི་དོན་
དག་བོད་སྤྱི་པའི་ལས་འགན་འཁུར་དགོས་པ་དེ་དངོས་གནས་བྱས་ན་འོས་པ་རེད།
སློབ་སྦྱོང་དག་པ་ཚོས་ལས་ཀ་གཞན་དག་ལ་བྱིན། སློབ་སྦྱོང་སློབ་ཚོ་གཞན་དག་
ལ་འགོ་ས་མེད་སྐབས་བཅོན་བྱོལ་གཞུང་གི་ནང་དུ་ལས་ཀ་འཚོལ་བར་ཡོང་བ་འདི་
དགའ་བླགས་པ་མིན་པའི་ཉམས་བརྟན་པ་རེད། བྱེད་སྐབས་དེ་ཚོ་ཉ་ཅང་ཐབས་སྦྱོ་
བོ་རེད།

༡༽ རྒྱ་བོད་གཉིས་ལྷན་དང་། དབྱུ་མའི་ལམ་བཟང་།

ང་རང་ཚོ་མོད་པ་སྤྱི་བོ་གནས་བརྟན་སུ་དང་སུ་ཡིན་ཏུང་རྒྱ་མིའི་འོག་ལ་སྤོད་
འདོད་འདུག་གས། རྒྱ་མིའི་འོག་ལ་བསྐྱེད་ནས་མོད་པ་ལ་སྤྱིད་པོ་ཡོང་བུ་རྒྱ་འདུག་
གས། འདི་འདྲ་ཞིག་ཁྱེད་རང་ཚོས་བསམ་སྒོ་འཁོར་གྱི་ཡོད་ན། རྒྱ་མིའི་འོག་ནས་
ཚོན་ཡོང་ཏུང་མ་ཡོང་ཏུང་། རྒྱ་མི་དང་འདྲ་མཉམ་བྱས་ནས་རྒྱ་མིའི་བདེ་སྤྱིད་ལ་ང་
ཚོས་བསམ་སྒོ་བཏང་། ང་ཚོའི་བདེ་སྤྱིད་ལ་རྒྱ་མིས་བསམ་སྒོ་བཏང་། ང་རང་ཚོ་
འདྲ་མཉམ་གྱི་ཚོག་ནས་རྒྱ་ལ་ཐན་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། མོད་ལ་ཡང་ཐན་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་
འདྲ་ཞིག་བསྐྱེད་དགོས། ངས་ད་ལྟ་དབྱུ་མའི་ལམ་ཟེར་བ་འདི་གང་གི་ཐོག་ཏུ་བསམ་
སྒོ་གཏོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་མིའི་ཁེ་ཐན་ལ་བསམ་སྒོ་ཞིག་བཏང་བ་དང་། ང་རང་ཚོ་

བོད་པའི་དོན་དག་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་བཅས་གཉིས་པའི་གཉིས་མོས་ཤིག་ཡོང་
 ཐབས་ལ་ངས་འབད་ཚེ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མཉམ་གྱི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཚོས་
 ཁེ་སྤོང་ཡོང་ཐབས་ལ་ང་རང་ཚོ་རང་གི་ས་འབད་ཚེ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ལས། བོད་
 པས་འབད་ཚེ་ལ་གྱིས་ཤུགས་མ་བརྒྱབ་ན་འགྲིགས་ཐབས་མེད། ང་རང་ཚོའི་བསམ་
 སྒོའི་ནང་ལ་བོད་རྒྱ་མིའི་ལག་པའི་འོག་ལ་ཚུད་ནས་ཡོད་པ་འདི་གཏམ་དོན་གང་གི་
 ཚན་ཉན་ལ་ཐེག་པ་ཞིག་ཡོད་ན། འདི་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་མཉམ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་
 སོ་སོ་རང་གི་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ལ་དང་དོད་བྱས། ལྷག་བསམ་ལ་དང་དོད་བྱས།
 འབད་ཚེ་ལ་དང་དོད་བྱས་ཏེ་ང་ཚོ་འབྲེལ་མཉམ་གྱི་ཐོག་ནས་ཁེ་སྤོང་སྐྱབ་ཐབས་
 བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པ་ལས། སོ་སོའི་ངོས་ནས་ལེ་ལོ་དང་། ལྷོད་ཡངས། རང་
 དོན་ཁོག་བརྒྱལ་སོགས་ཀྱི་བསམ་སྒོ་ལས་མེད་ན་གང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་ཁ་གཏད་གཅོག་
 དགོས་སམ། ཡོང་བུབ་ཐབས་མེད་སྐབས་ཁྱེད་རང་ཚོའི་བསམ་སྒོའི་ནང་ལ་ང་ཚོ་
 བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་གི་འགན་དེ་སོ་སོའི་སྐང་ལ་ཡོད་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་ཚང་
 མས་ཤུགས་རྒྱལ་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཚང་མས་ཏུར་ཐག་བྱེད་ཤོག་ཨང་།
 ཤེས་སོང་ངམ།

ལྷོན་མ་འདིར་ཨ་ལྷོ་རི་ཀའི་ལུང་པ་ལུ་གཞུང་པའི་སློབ་སྐྱེལ་ཅིག་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་
 གིས་བོད་པའི་ཐོག་ལ་སེམས་འཁྲུང་སྒྲངས་ཏེ་ཡག་པོ་ཡོད། དཔེར་ན། དེ་དག་ལྟ་བུ་
 ཁྱེད་རང་ཚོ་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཆེ་ཁག་འདི་ལྟ་བུའི་ནང་སླེབས་པའི་གོ་སྐྱབས་དེ་ཟིན་
 ཏེ་སློབ་གྲྭའི་ནང་ལུང་པ་འབྲེལ་མིན་གྱི་སློབ་སྐྱེལ་ཚོར་བན་ཚུན་རང་ཉིད་སླེར་གྱི་ཐོག་
 བས་ངོ་ཤེས་པ་དང་། དགའ་པོ་ཉེ་པོ་བྱེད་རེས་བྱེད་པ། བོད་པའི་གནས་ཚུལ་འབྲེལ་

བཤད་བྱས་ན་མཉམ་མོགས་ཡོང་གི་རེད། ང་ཚོས་རྒྱ་མིར་འཛིང་གི་མེད་པ་དང་། ང་
ཚོས་རྒྱ་མིར་སྐྱུག་པ་བྱུང་ན་བསམ་གྱི་མེད། ང་རང་ཚོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤོད་
གྱི་ཡོད་སྐབས། རྒྱ་མིའི་བདེ་སྐྱུག་ལ་ང་ཚོས་བསམ་སྒོ་གཏོང་གི་ཡོད། ཡིན་ནའང་
རྒྱ་མིའི་བདེ་སྐྱིད་འོག་ནས་ཤོད་པའི་བདེ་སྐྱིད་ཅ་བརྒྱལ་འགོ་རྒྱ་འདི་འགྲིག་གི་མི་
འདུག་ཅེས་ང་ཚོས་ཤོད་གྱི་ཡོད།

ང་རང་ཚོས་མི་དང་། མིའི་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བཤད་རྒྱལ་ཐུབ་པ་
བྱུང་ན། ང་ཚོ་ཤོད་པའི་དོན་དག་འདི་བདེན་པའི་དོན་དག་ཡིན་པ་དང་། འགོ་བ་མིའི་
གཞི་ཅའི་ཐོབ་ཐང་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་དུས་མི་གཟུང་གནས་སུ་
འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རྒྱལ་སྐྱོད་བྱེད་གྱི་རེད་ལ། རོ་སྤང་ཡོང་གི་རེད། དེས་ན་ཁྱེད་
རང་ཚོ་ལ་འདི་ར་དམིགས་བསམ་གྱི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡོད་པ་འདི་དམ་འཛིན་བྱེད་
དགོས། རྒྱུན་མཉམ་དེ་ལྟར་རེ་བྱུང་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག། ད་དུང་ཁར་
དང་ཞོར་ལ་ཤོད་པའི་སྐྱུ་གུ་ཚོས་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་སྐྱུག་ནམས་དང་། ལྷོ་རྒྱལ་མི་
རིགས་གང་ཅིའི་ནང་ལ་ཤོད་པའི་གནས་ཚུལ་འབྲེལ་བཤད་རྒྱལ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་
ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་འབྲེལ་བཤད་བརྒྱལ་སྐྱོད་ལ་ཚོར་སྐྱོད་ཡོང་ཐབས་དང་། རོ་
སྤང་ཡོང་ཐབས་གསལ་བཤད་བྱེད་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག། དེ་ཁྱེད་རང་ཚོའི་
སེམས་ལ་བཅངས་དགོས།

ཐ། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་དང་། ཚོས་རིག་གི་འབྲེལ་བ།

འདིར་ལ་དུགས་དང་། ལུ་བུ་བ་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་ཁྱེད་རང་ཚོའི་ཚོས་དང་། རིག་

གཞུང་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ང་རང་ཚོ་བོད་པ་དང་གཅིག་གྲུར་ཆགས་ཡོད། སྐར་
 ཡིན་ན་རྒྱལ་ལ་དྲགས་ནས། ཤར་ཨ་ཏུ་ན་ཅལ་བར་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་འདིའི་ནང་
 བས་མི་མང་པོ་ཞིག་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་རིག་གནས་ཀྱི་སློབ་
 སྦྱོང་བྱེད་པའི་ཚེད་དུ་བོད་ལ་སྲིན། བོད་ནས་ཚུར་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པའི་ཡོན་ཏེན་དེ་
 དག་འབྲེལ་ཉེ་རང་ཡུལ་དུ་ཡོང་གི་ཡོད། ད་ཆ་སྲིད་དོན་ས་མཚམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
 རྒྱལ་ཁབ་ཐད་དུ་ཡིན་ནའང་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་ང་ཚོ་གཅིག་གྲུར་
 ཆགས་ཡོད། དེས་ན་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཡང་ད་ལྟ་ངས་བོད་པའི་སྤྱ་གྲུ་ཚོར་བརྗོད་པ་
 བཞིན་མི་སྦྱོང་བཟང་པོའི་ལྟ་སྦྱོང་ནམས་སྤྱ་མ་སྤྱད་ནས་འཛིན་སྐབས་བྱེད་དགོས།
 དེ་ཡང་སྤྱག་བ་སྤྱ་ཚུགས་གཅིག་དུའི་ཐོག་ནས་འཛིན་མི་སྐབས་བས། བང་ཚོས་ཀྱི་
 གནད་དོན་ལེས་དགོས།

ངས་ད་ལྟ་བོད་དུ་བཤད་པ་བཞིན་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་སྐར་ལ་བསྐྱར་ནས་བལྟས་
 བ་མིའི་སེམས་ལ་ཡ་རབས་ཀྱི་ཚོར་སྣང་ཡོད་པ་དེ་སེམས་སྦྱིད་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་
 དེ་ཡང་བདེ་སྦྱིད་ཆེ་བ། སེམས་ནང་བཟང་པོའི་ཚོར་སྣང་མེད་མཁན་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་
 བང་དང་། སྐར་པན་ཚུན་ནང་ལྷལ། རྣམ་ཚང་གཅིག་གི་ནང་ལ་ཡང་སྦྱིད་པོ་མེད་པ་
 འདི་ཚོ་མཐོང་བ་དང་། ལེས་བ་བྱེད་དགོས། ང་རང་ཚོའི་འཛིན་ཉེན་ཁ་དཔེར་ཡང་།
 གཡུ་བསྐྱར། ཉ་བཅག་ཟེར་བ་བཞིན། མིའི་མི་ཚེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་པན་
 ཚོར་བསྐྱར་ཉེ་བཟང་པོ་ཡོད་པ་དེའི་རྒྱུ་གང་དང་། རྒྱ་གང་ལ་བཞེན་ནས་བྱུང་བ་ལ་
 དོ་སྤང་བྱས། དེའི་མ་སྐབས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ནམས་སྤྱུབ། མི་མ་སྐབས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ནམས་
 རྒྱུད་དུ་གཏོང་དགོས།

བྱེད་རང་ཚོ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སློབ་ལྷན་ཚོས་ཀྱང་བོད་པ་ཚོ་
 དང་འབྲེལ་བར་རང་གི་ལུང་པ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུར་དམིགས་བསལ་གྱི་འོས་འགན་
 ཡོད། སོ་སོ་སློབ་སྦྱོང་ཚོན་པའི་མཚམས་ལ་རང་ལུལ་ལ་ལོག་སྟེ་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་
 དང་། འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་སྐོར། ལུང་པའི་ནང་ལ་འཇུགས་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱས་མཚོན་ལས་
 རིགས་གང་ཅིའི་ཐོག་སོ་སོའི་ས་ཁུལ་སོ་སོའི་མི་རང་ཉིད་གྱིས་རང་མི་རང་ལས་
 བྱེད་སྐབ་ན་དེའི་ཚོད་གྱི་ཡར་རྒྱས་དེ་ལུང་པར་རན་པ། ལུང་པའི་ནང་གཞན་འབྲས་
 བས་ཡོད་པའི་བཟང་པོའི་གོམས་གཤེས་དང་འགལ་བ་མི་འགྲོ་བ། བཟང་པོའི་
 གོམས་གཤེས་དང་ལུང་པ་ཡར་རྒྱས་ལུང་དུ་སྟེལ་སྐབ་ཐབས་ལ་བྱེད་རང་ཚོ་ལུལ་
 པའི་སྤྱ་གུ་ཚོས་འགྲུགས་མང་བ་རྒྱག་སྐབ་གྱི་རེད། ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་གྱི་ལས་དོན་
 སྐབ་པ་ཞིག་ཡོད་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ། དེ་བྱེད་རང་ཚོའི་སེམས་ལ་ངེས་པ་
 བྱེད་དགོས། ཤེས་སོང་ངམ།

བཅས་ཞིག་བོད་རང་དབང་ཐོབ་པའི་མཚམས་སུ་འདིར་བྱེད་རང་ཚོ་ལོ་གཞོན་
 པའི་དུས་སྐབས་ལ་བོད་པའི་སྤྱ་གུ་དང་མཉམ་དུ་འདྲེས་ནས་བསྐྱེད་ཅིང་། སློབ་སྦྱོང་
 མཉམ་དུ་བྱེད་མཁན་མན་ཚུན་དོ་ཤེས་ཡོད་མཁན། བྱེད་རང་ཚོ་བོད་ལ་གྲུང་སེང་
 གི་ཆེད་དང་། ཡང་བོད་ལུང་པའི་ནང་ལ་ལྷ་སྐོར་གྱི་ཆེད་ལྷ་སྐྱེད་གཤེས་ཡོད་ནའང་
 ང་རང་ཚོ་ཚུང་ཚུང་དུས་ནས་འདིས་བ་དང་། དོ་ཤེས་ནང་ཚགས། མོགས་པོ་ནང་
 ཚགས་ཡིན་པས་དགའ་བསུ་ཡོད། ཤེས་སོང་ངམ། བྱེད་རང་ཚོ་སེམས་སྦྱིད་པོ་
 བྱས། རྒྱུ་བདེ་པོ་བྱས་ཏེ་སྦོད་ཨང་། བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ཚང་མས་ཏུར་ཐག་བྱེད་
 ཨང་། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྟུང་། །

༡༡། །ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ལཱ་ལྷོ་ས་ཤེན་སྐྱི་ཉི་ཏེ་ཕོ་དགོན་ཏུ་ཉི་མ་ལ་
ཡའི་ནང་པའི་རིག་གཞུང་ཚོགས་འདུང་ལྷུ་ལ་པའི་བཀའ་སློབ།

༡༢། །རིག་གཞུང་གི་རིན་ཐང་དང་། །འབགས་ལུང་གི་བཀའ་བྱིན།

འདིར་ངས་རྒྱ་གར་ཕོ་གས་པོ་ཚོ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་
རྗེས་སུ་སློབ་མཁན། རྗེས་སུ་སྐྱབ་མཁན་ཚང་མར་ཞུ་འདོད་པ་གཅིག་ལ། རྒྱ་གར་
འབགས་པའི་ལུང་འདི་ལྟ་བུ་དང་། གྲུབ་མཐའ་འདྲ་མིན་མང་པོ་བྱུང་བའི་ལུང་པ་
ཞིག་ཡིན། དེའི་ནང་ཚོན་ནས་སློན་པ་སངས་རྒྱ་ས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་
འབགས་པའི་ལུང་འདིར་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་གནང་ནས་ནང་པ་སངས་
རྒྱ་ས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ལྟ་སློམ་སློབ་དཔུགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་མང་གཞི་བཅུ་གསུམ། དེ་དག་
ཡར་རྒྱས་གཏོང་མཁན་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་དང་། ཕོ་གས་མེད་སྐྱ་མཆེད་ཀྱིས་མཚོན་
བས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྷན་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དངོས་གནས་ཤང་གནས་ནང་པ་སངས་
རྒྱ་ས་པའི་བསྟན་པའི་ག་བ་འདྲིན་མཁན་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ལུང་
འདིར་བྱུང་ཡོད། ལུང་པ་འདིའི་ནང་ནས་མཁས་པའི་སྐྱེས་མཚོག་མང་པོ་ཞིག་ཐོན་
བ་དེ་དག་མཁས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་གཅིག་སུ་མ་ཡིན་པར་གཞན་པན་གྱི་ལྷག་བསམ་
གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་མཁས་པའི་ཚོགས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་པ་འདིའི་ནང་ལ་ལྟ་
དང་། གྲུབ་མཐའ་མང་པོ་ཞིག་གསར་གཏོང་གནང་ཡོད།

ཀྱུ་གར་གྲོགས་པོ་ཚོའི་ངོས་ནས་ཡིན་ན་ཡང་ལུང་བ་འདིའི་ནང་ད་ལྟའི་ཆར་
དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྐྱེས་ཐོག་ནས་ལུང་བ་སྐྱོ་པོ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད་ཀྱང་། མིའི་
རིན་ཐང་ངོ་མ་དེ་ནང་གི་རྣམ་དཔྱད་ལ་བརྩི་དགོས་པས་མིའི་རྣམ་དཔྱད་འདིའི་ཐོག་
ལ་བཤད་ན་ཀྱུ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་འདིར་ལོ་སྟོང་སྟེང་སྟེང་གི་རིང་ལ་མཁས་བྱུབ་
གཉིས་ལྡན་མིའི་རྣམ་དཔྱད་འགྲན་རྒྱ་བྲལ་བ་མང་པོ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཐོན་པའི་ལུང་
བ་ཞིག་ཡིན་བསམ་པའི་སོ་སོས་སྐྱོབས་བ་བྱེད་འོས་བ་ཞིག་རེད་བསམ་པ་ངོས་
རང་འདི་ལྟར་བྲན་གྱི་འདུག །

བོད་པ་གཅིག་གི་ངོས་ནས་བཤད་ན། ཀྱུ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་འདི་དེར་སང་
འཇམ་གླིང་འདིའི་སྐྱང་ལ་བོད་པའི་རིག་གཞུང་ཞེས་རིན་ཐང་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། བོད་
མིའི་སྐྱང་བ་སྐྱེད་པའི་ཚོར་སྐྱང་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་དགོས་པ་འདི་གཞི་རྒྱ་རྒྱ་བོད་གྱི་
ཅ་བའི་ས་བབས་དང་། འབྲུང་བའི་ཁམས། མི་ཚོགས་ཉུང་ཉུང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
ཐོག་ནས་སྟེང་སྟེང་ཡོང་གས་ཆེ། ཡིན་ནའང་གཙོ་བོ་ནི་ཀྱུ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་
ནས་དར་བའི་གཞན་པན་སྟེང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཟེར་བའི་བསྐྱབ་བྱ་འདིའི་རུས་བ་བོད་པའི་
རིག་གཞུང་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་ཞིང་། མི་མང་པོས་དགའ་པོ་བྱེད་པ་འདི་བྱུང་
བ་ང་ཚོས་ཤེས་དགོས་པ་རེད། དེ་འཕྲོས་བཤད་ཡིན།

ཡང་སྐབས་རེ་ང་ཚོ་ནང་ཆགས་སྐྱད་ཆ་ཤོད་སྐབས་ཀྱུ་གར་བ་འདི་དག་ཟེར་
བ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད། རྟག་ཏུ་གཤེས་སྐབས་དཔེར་ན། བྱིས་མཚེས་མན་ཚུན་དང་།
སོ་སོའི་ཤག་མཚེས་བ་སོགས་རིང་ཙམ་སྐྱང་ཙམ་ཤོད་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཡོང་ངེས་ཡིན། དེ་
ལྟར་ཡོང་སྐབས་ངས་བཙུན་འདས་ཀྱུ་གར་བ་རེད་ཅེས་རྟག་ཏུ་བརྗོད་གྱི་ཡོད།

གང་ལྟར་ཡང་སྤྲིང་ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་བསམ་སྒྲིལ་ནང་ལ་ང་ཚོའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཞེས་གཅེས་པོ་བྱེད་ཡུལ་དང་། རོམས་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ཡུལ་ནས་བྱང་བ་དེ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན།

ཁ་ཤེས་བའི་ས་མཚམས་དང་། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རྒྱད་ལམ།

དེ་ནས་ས་ཚའི་བབས་ནས་ལོ་སྟོང་ཤལ་བཀལ་བའི་རིང་ས་མཚམས་འབྲེལ་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པ་དང་། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ཐོག་ནས་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཆགས་ཡོད། འདས་པའི་དུས་སྐབས་ལ་ང་ཚོའི་ས་མཚམས་འདི་སྟོགས་གཅིག་ནས་དངོས་གནས་བྱང་གནས་གྱི་ཞི་བདེའི་ས་མཚམས་རེད། གང་ལྟར་ང་ཚོ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱད་འབགས་བོད་གཉིས་གྱི་ས་མཚམས་འདི་དག་སྔ་མོ་ནས་སྟོ་ཡོངས་སུ་བྱེ་བའི་ས་མཚམས་ཆགས་ཡོད། ས་མཚམས་འདི་དག་ཞི་བདེའི་ས་མཚམས་ཡིན་པའི་དབང་གིས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དོགས་ཐོན་བྱེད་དགོས་པའི་གཞི་ཅི་གཏན་ནས་མེད།

སྐབས་རེ་རྒྱན་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཉུང་ཤས་པར་ཐོན་ཚུར་ཐོན་བྱེད་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོང་སྲིད་པ་ཅམ་ལས། ང་རང་ཚོའི་ས་མཚམས་དེ་གའི་གནས་སྟངས་ཐོག་ལ་ཆ་བཞག་པ། རང་གི་ལུང་བ་གཅིག་བ་སྐྱེབས་པའི་བག་ཆགས་ལས་ཉ་ལམ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་ཉ་ཅང་ཐག་ཉེ་པོ་ཞིག་ཡོད། རྒྱ་གར་པའི་ཡུལ་མིའི་ནང་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་རེད། དེར་སང་ཆབ་སྲིད་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་གཏན་ནས་བསམ་སྒྲིལ་མེད་མཁན་མ་ཤེས་པ་ཚོ་ལ་གཏོགས། སྤྱིར་བཏང་རྒྱ་གར་བ་ཚོ་ནས་སྟོད་གངས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། མཚོ་མ་

པམ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་ལྷ་ཡི་ཡུལ་དང་། དབང་ཕྱག་གི་བསྟེ་གནས་ལྷ་བྱུང་བསྟེས་
ཉེ་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།

འདས་པའི་དུས་སྐབས་སུ་འཕགས་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་དམ་
ཐབ་ཡོད་པའི་བག་ཚགས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ང་རང་ཚོའི་བསམ་སྒྲིའི་ནང་ལ་ཡོད་
ལ། ང་རང་ཚོ་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་རང་དབང་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་འཕགས་
བོད་གཉེས་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་བརྗོད་ས་དེ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་ས་ཁུལ་འདི་དག་
བརྗོད་ནས་འགོ་གི་ཡོད། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་
སྒྲོངས་འདི་གནས་སྐབས་ཤིག་རིང་ཐུན་ནག་ལྷ་བྱུང་གནས་སྟངས་ཤིག་ཆགས་ཡོད།
དེ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་འདིར་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ས་ཁུལ་ལ་ཡོད་
པའི་མི་སྣ་བྱེད་རང་ཚོས་དེ་སྐོར་འཕགས་བོད་གཉེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་
དམ་ཐབ་ཡོད་པའི་ལས་འགན་འདི་དག་དམིགས་སུ་བཀའ་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་གར་ལ་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་
ཡོད་ནའང་ཁ་ནས་འདོན་ས་མེད་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ལ་སླེབས་ཡོད། གཞི་རྒྱ་བོད་
ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་ལ་ཉེ་བ་ཞིག་དང་། རྒྱ་བོད་གཉེས་མོས་ཤིག་གི་ཐབས་ལམ་
འོག་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་སྟབས་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། བདེན་མཐའ་གསལ་
ཀྱི་རེད་བསམ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

གཤམ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་རི་དང་། ཤེས་ཡོན་གྱི་རྒྱལ་ས་རི།

འོན་ཀྱང་རྟག་པ་མཐའ་བརྒྱུད་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བོད་ཡུལ་རྒྱ་ཡུལ་རོ་མར་

རྒྱུར་ན། དེའི་གནས་སྐབས་ལ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་ས་ཁུལ་འདི་དག་སྲར་རྒྱ་
 བག་ལ་རྒྱ་བག་ལྷགས་རི་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་འདི་
 རྒྱ་གར་གྱི་ལྷགས་རི་རྩ་བུ་ཆགས་ཀྱི་རེད། སྤྲོ་མོ་མདའ་གི་མདུང་གསུམ་འབྲེར་བའི་
 དུས་ལ་ཡིན་ན་ལྷགས་རི་ས་མན་ཐོགས་ཡོད་ཀྱང་། དེར་སང་དེ་དག་ལེད་སྲོད་གྲེད་
 པའི་དུས་ཚོད་ཡོལ་ཚར་བ་རེད། ད་ཆ་དངོས་གནས་བྲང་གནས་ཀྱི་ལྷགས་རིའི་ར་
 བ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་སམ་ཞེ་ན། མིའི་བསམ་སྒྲུབ་འདི་ལ་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་
 གི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ནས་ལྷགས་རི་བཟོ་དགོས། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་
 བར་པའི་ལྷ་སྲོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་མིའི་མི་ཚེ་གཙང་མ་ཞིག་དང་། ཡ་རབས་ཤིག་དང་།
 བྲང་བཤེན་གྱི་ཐོག་ནས་མི་ཚེ་སྐྱེལ་བའི་རིག་གཞུང་འདི་དང་། གོམས་གཤིས་འདི་
 དག་སོ་སོ་སྐྱེར་གྱི་ཁེ་ཕན་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་རྒྱལ་
 ཡོངས་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་ཐོག་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་བ་
 བཞིན་གྱི་འདུག ། གནད་དོན་འདིའི་ཐོག་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། ཞིབ་འཇུག་
 གྲེད་དགོས་ཀྱི་འདུག །

རྒྱ་བག་ལའང་རིག་གཞུང་ཡོད་པ་རྣམས་གཉིང་ཟབ་པོ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་།
 རྩེད་ཁུངས་ལ་བཅེ་གི་ཡོད། དེ་ལྷ་བུའི་རྒྱ་བག་གི་རིག་གཞུང་དེ་གོ་རི་ཡའི་བར་དང་།
 མེ་ཉི་ནམ། ཉི་ཉོང་གི་བར་ལ་སྐྱེབས་ཡོད། བོད་པའི་རིག་གཞུང་བར་ལའང་སྐྱབ་གྱི་
 རྐྱོར་དང་། བཅེ་གི་རྐྱོར། ལྷོ་ཆས་དང་། ལྷོ་ཆས་རྐྱོར་ལ་རྒྱ་བག་གི་རིག་གཞུང་
 འདྲེས་ཡོད། ར་རང་ཚོ་བོད་པ་རང་གི་བར་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གཞུང་དང་།
 རྐྱད་ཡིག་གོམས་གཤིས་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་རྒྱ་བོད་ཟ་དད་ཀྱི་རྣམ་པ་

ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ་སོ་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། དར་ཅེ་མདོའི་པར་ཚོལ་གི་ལ་དེའི་ཤར་
ཚོལ་དེ་རྒྱ་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། ལ་དེའི་བྱ་བ་ཚོལ་རྣམས་བོད་པ་ཡིན་པའི་རྣམ་
འགྲུར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ་སོ་ཐོན་ཡོང་གི་འདུག ། དེ་ནི་རི་གཅིག་གི་རྒྱ་བ་མདུན་དང་།
གདོང་རིས་འདྲ་སོ་ཡོད་ན་ཡང་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་གསལ་ལ་སོར་
མངོན་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་བོད་པའི་རིག་གཞུང་འདི་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་
པར་ཚུགས་ཐུབ་པའི་རིག་གཞུང་ཞིག་ཆགས་ཡོད། རྒྱ་ནག་གི་ཁྲིམ་མཆོས་གཞན་
དག་ཚོའི་གནས་སྐབས་བྱས་ན། ང་ཚོ་བོད་པའི་ས་མཆོམས་ལ་རྒྱ་མིའི་རིག་གཞུང་
ལྷུང་བ་ཆགས་མེད་དམ་བསམ་གྱི་འདུག །

ང་། རྒྱ་དུ་ཡིག་ལ་སྐོབ་སྐྱོད་དང་། རྒྱ་དུ་ཡིག་གཅིག་ལྟུང་།

དེ་ནས་དགའ་སྤོལ་སྤེལ་ཞེས་ལ། བར་རྒྱ་བས་ང་ཚོ་འདིར་བཅོན་ཕྱོད་བ་
ཆགས་ནས་ལོ་སྐུམ་ཅུ་སོ་བདུན་ལྟ་གཅིག་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དེའི་རིང་ལ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་
རི་རྒྱུད་ད་ལྟ་རྒྱ་གར་གྱི་ས་མཆོམས་ཡིན་པ་བྱུང་ལ་དུགས་ནས། ཤར་ཨ་ཏུ་ན་ཅལ་
བར་གྱི་ས་ཁུལ་དེ་དག་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་ནང་ལ་གནའ་རབས་ནས་བོད་དང་འབྲེལ་
བ་ཡོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་ཆེ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དང་། དོ་སྣང་ཆེ་
ཏུ་སྤྱིན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སོ་སོའི་གཅེས་ནོར་ཡིན་པའི་རོས་འཛིན་ལྷུགས་ཆེ་ཏུ་
སྤྱིན་ནས་འདིར་དང་དོད་བདག་གཅེས་བྱེད་ལྷུགས་ཆེ་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་འདི་ལ་ཉ་
ཅང་དགའ་སོ་བྱུང་། ད་དུང་ཡང་སྐུ་མ་ཐུད་ནས་ལག་ལེན་ཆད་ཡོངས་ཡོང་བ་ལ་ཆང་
མས་དོ་སྣང་བྱེད་རོགས་ཞེས་འབོད་སྐུལ་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན།

ད་ལྟ་ཉི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེ་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་ས་ཁུལ་འདི་དག་ལ་བོད་ཀྱི་སྐད་
 ཡིག་སློབ་དགོས་པ་དང་། དགེ་ཚུན་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་དམིགས་བསམ་ལ་གྱི་ལྟ་སྟོན་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་ངོས་རང་ཁ་ས་ཁ་ཉིན་འགྲོར་དུས་བཀའ་མོལ་བྱུང་། འདི་དག་གོ་
 སྐབས་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། རྒྱུད་རང་ཚོས་རང་དོན་རང་གཅེས་རྒྱུད་དགོས། སྤྱི་ཉ་
 སྐལ་རལ་དང་། སྤྱི་ས་བར་སར་མ་བཞག་པར་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་
 གཞུང་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་བའི་སྤྱི་ཚོས་རྒྱུད་རང་ཚོས་
 ལུས་པ་འདོན་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་ང་ཚོ་བོད་པ་བཅས་ཀྱིས་བའི་ངོས་
 ལས་ཞབས་འདེགས་བརྒྱབ་རྒྱུ་དང་། མ་ལྟོང་འགྲུང་ལྷུ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་
 ཚོའི་བབས་འོས་རེད། ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ལས་དང་སློབ་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་
 ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་ངེས་པར་དུ་ང་ཚོས་གང་ལྟར་བ་དེ་དགའ་
 ཞིང་སློའི་ཞིང་ལྷུ་གི་ཡིན།

ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་རྒྱུ་དང་། དགེ་ཚུན་དང་དེ་ཚོའི་གསལ་ལ་ཞུའི་རང་
 ཚོས་དོ་སྣང་རྒྱུད་དགོས། ང་ཚོ་བོད་པའི་ཉམས་སྲོའི་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། དཔེར་
 བ། བོད་ས་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྐབས་ཡུལ་ལྷུང་སོ་སོའི་ཡུལ་སྐད་འབྲེལ་མིན་མང་པོ་
 ཡོད། འོན་ཀྱང་ཡི་གེ་སློབ་པའི་སྐབས་སུ་སྐད་གདངས་གཅིག་གྱུར་དང་། སྤྱི་ཚོས་
 ཀྱི་འགོ་སྣངས་གཅིག་གྱུར་བྱས་ནས་སློབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ལུས་རྒྱུད་
 ཀྱི་མངའ་འཕེལ་སྤོགས་ཀྱི་མི་གཅིག་དང་། བོད་ཀྱི་འཕེལ་དང་ཅེ་མདོའི་ཁུལ་གྱི་བོད་པ་
 གཅིག་སྐད་ཀྱི་སྐད་གདངས་མི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེ་པར་རྒྱུར་གྱིས་དགོས་བྱུང་ན་
 གཅིག་གྱུར་ཆགས་ཡོད། དེ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་འདུག །

རྫོན་ཉི་ཡ་ཡི་དབེར་ན་ལ་དྲགས་དང་། སྤི་ཉི། ལུ་བུ་ཁྱེད་རང་སོ་སོའི་ཡུལ་སྐད་
 དེ་གཙོ་སོ་བྱས་ཉེ་ཡུལ་སྐད་ཁོ་རང་ཡིག་ཐོག་ལ་བྲིས་ན། གང་འཚམ་སོང་རྗེས་སྤི་
 ཉི་ལ་བེད་སྐྱོད་བྱེད་པའི་བོད་ཡིག་དེ་མོན་གྱི་ནང་ལ་ཕན་མ་ཐོགས་པ་དང་། མོན་ལ་
 བེད་སྐྱོད་བྱེད་པའི་བོད་ཡིག་དེས་འདི་ནས་ཚུར་ཕན་མི་ཐོགས་པ། གང་འཚམ་སོང་
 བས་བཀའ་འགྲུར་བསྟན་འགྲུར་འདི་དག་ལུང་པ་གཞན་དག་གཅིག་གི་སྐད་ཡིག་ལྟ་
 བུར་བྱིན་ནས་ཕན་མི་ཐོགས་པ་ཆགས་ན་ཡག་པོ་མེད། བཀའ་འགྲུར་བསྟན་འགྲུར་
 ཆ་ཚང་ཁྱེད་རང་ཚོ་སྤི་ཉིའི་སྐད་ལ་གཅིག་བསྐྱར་བ་དང་། ལུ་བུའི་སྐད་ལ་གཅིག་
 བསྐྱར། མོན་པའི་སྐད་ལ་གཅིག་བསྐྱར་བྱུང་གི་ཡོད་ན་འགྲིགས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་
 དེ་ལྟར་ཉ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། གང་ལྟར་ཡི་གེ་གཅིག་གྲུར་དགོས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་
 ཆེན་པོ་རེད། ལུགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྦྲུལ། །།

༡༡། །ཕྱི་ལོ་༡༧༧༤༥༥། །རྗེ་མ་ཡོན་ལེན་ཀྱི་གཞི་ལྟར་ཆོས་དགེ་ལག་
ལ་སྐྱེས་བའི་བཀའ་སློབ།

གཏེ་ཆོས་དགེ་ལོ་ལས་འགན་དང་། །སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་སློབ་གཞི།

ད་ལྟ་སྐྱེས་ལོ་ལོ་ལས་བཞོན་བརྒྱུ་བ་མེན་པ་རེད་དམ། དེ་རིང་འདིར་སྐྱོད་
རང་ཆོ་གོ་བསྐྱེད་བྱས་པ་དེ་སྐྱེག་ར་ལ་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་བརྗོད་རྒྱ་མེད། །སློབ་
དེབ་ནང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། །འགའ་ཞིག་གིས་དེ་མཁེགས་དྲགས་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་
འདུག ། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཆོས་དགེར་འགྲོ་མཁན་དེ་དག་ལ་རོས་ནས་གྲུབ་མཐའ་དང་།
ལས་རིམ་གྱི་འབྲེལ་བྱས་ན་ཡག་པོ་མེད་དམ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། །བསམ་སློ་
གཏོང་སྐབས་སྟོན་ཅ་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་། །ཡང་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་གོ་བ་གཏོང་ཟབ་
པོ་ཆགས་རྒྱུ་འདོན་དུ་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག །

སློབ་མ་ལས་སྲིད་སློབ་གྲུའི་ནང་དབྱ་མ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་འཁྲིད་པ་རེད།
འགའ་ཞིག་གིས་དགའ་པོ་སྲིད་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་བྱུང་། །ཡང་གྲུབ་མཐའ་གཅིག་གྱུར་
ཐོག་ནས་སྲིན་ནའང་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད། །ཆོས་དགེ་རྣམས་ཀྱིས་འདོན་ཁ་ཁས་ལམ།
འདོན་པ་སློར་རྒྱུ་དེ་དག་ཅ་ཆེར་འཛིན་ན་དགོས་པ་དེ་ཅ་མ་མི་འདུག ། སྲ་དགོང་
འདོན་པ་དེ་དག་གི་ཆེག་དོན་འབྲེལ་བ་གང་བརྒྱབ་སྟེ་དོན་དག་གེས་པ་སྲིད་རྒྱུ་གལ་
ཆེན་པོ་འདུག ། ཁོ་རང་ཆོ་ལོ་སྲ་དགོང་འདོན་པ་འདོན་རྒྱུ་དེ་དག་གི་གཞུང་དོན་ཅ

འཛིན་གྱི་ཚིག་འགྲེལ་བརྒྱབ་ནས་སེམས་ལ་འཇགས་པ་ཞིག་དང་། སེམས་ལ་
འཇགས་ཏེ་རེད་པས་མ་པའི་སེམས་ལ་ཡིད་ཚེས་ཐོབ་པའི་མཚམས་སུ་རྒྱན་གྱི་
སྲོད་ལམ་ཐོག་ཐན་པ་དང་། ལྷག་བསམ་བསྐྱེད་ཐབས་བྱ་དགོས།

དཔེར་ན། ང་རང་ཚོའི་གྲུ་སའི་ནང་ཆ་མཚོན་ན། དཔེ་ཆ་སྦྱངས་པར་མཚོན་ན་
ལུ་ཉེ་ལྷ་སྦྱངས་ཏེ་རྒྱན་བྱས་མཚོག་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་དེ་རྣམས་ལ་རྒྱས་ཡོད་ཆགས་
ཡོད་ཀྱང་། རང་རྒྱད་དུ་ལ་མ་དུ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཡོང་གི་ཡོད། སློབ་གྲུའི་ནང་གི་
ཚོས་དགེ་རྣམས་ཀྱི་ལས་འགན་ཅི་ནང་ཚོས་ངོ་སློད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཅ་བ་
མི་བཟང་པོ་ཞིག་དང་། མི་ཡ་རབས་ཤིག་ཡོང་ཐབས་འདི་དམིགས་ལུ་དུ་འཛིན་
དགོས། གང་ལྟར་གཤེས་རྒྱུད་ལ་འཇགས་ཏེ་སྤྱ་གྲུའི་སེམས་ལ་པན་པ་ཞིག་བྱ་
དགོས། དགེ་ཀན་ཚོའི་ངོས་ནས་སློབ་ཁྲིད་ཁོ་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ལྷག་བསམ་
བཟང་པོ་བྱ་རྒྱུ་དང་། གཞན་པན་གྱི་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་པ་དེ་ཚོའི་གསུམ་མི་ལ་
པར་ཁ་ནས་ངོ་སློད་བྱེད་པ་གཅིག་ལུ་མ་ཡིན་པར་དགེ་ཀན་སོ་སོའི་སྲོད་ལམ་གྱི་
ཐོག་ནས་སྤྱ་གྲུའི་མདུན་དུ་མིག་དཔེ་སྟོན་སྤུབ་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཉལ་པར་ཤོད་གྱི་
ཡོད།

ལྷག་དོན་ཚོས་དགེ་ཚོའི་ཐོག་ནས་ཁ་ནས་ཚོས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤམ་བྱེད་སྐབས་
སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་སྲོད་ལམ་འཁྲེང་སྦྱངས་ནས་ཡ་རབས་གཉོམ་རྒྱུང་
དགོས་པ་དང་། དེའི་སྲོད་ལམ་སོ་སོའི་ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་སྤྱ་གྲུའི་མདུན་དུ་
མཚོན་སྤུབ་པ་དང་། པ་རོལ་པོའི་ཡིད་དབང་འཕྲོག་སྤུབ་པ་ཞིག་རྒྱུང་ན་པར་བསྐྱབ་
བྱ་བརྒྱབ་པ་དེས་ཁོང་ཚོར་པན་གྱི་རེད། ཅ་འཛིན་བྱེད་ས་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་མི་

ཤེས། སློབ་གྲུའི་ནང་དུ་ནང་པའི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་སློབ་ལུས་འབྲིང་
དགོས་པ་ཞིག་མ་རེད་དམ། གྲུབ་མཐའི་སློབ་ལུས་འབྲིང་སྐབས་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལ་
ཆ་བཞག་ན་དགེ་ལུགས་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། བྲིད་རང་ཚོ་ཚོས་དགེ་སོ་སོས་
དཔེ་ཆའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་འདོམས་ན་སློབ་ཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཛོད་ལྟ་བུ་འབྲིང་ན་གང་
འདྲ་འདུག ། ཏུར་ཐག་འབད་ཐག་བྱ་དགོས། བཟ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་བཀའ་
སློབ་སྦྲུལ། །།

བཟང་དུ་སྤྱིན་ཏེ། སྤྱིར་བཏང་མིའི་ཤེས་ཚད་ཀྱང་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེ་རྗེ་ལེགས་སུ་འགྲོ་
 གི་ཡོད་ཀྱང་། མིའི་ཤེས་ཚད་དེ་ལྟ་བུའི་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་སའི་སྤྱི་ཚོགས་དེ་ཚོའི་ནང་
 ལ་ཁྲིམས་མེད་དང་། སྤྱིག་མེད་མང་པོ། མདོར་ན་སྤྱ་གུ་རྒྱང་རྒྱང་དེ་དག་གིས་ཀྱང་
 བན་ཚུན་གསོད་རེས་གཏོང་བ་སོགས་གང་ལྟར་སྤྱི་ཚོགས་དེའི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་
 ཚན་གཞིན་བར་གསུམ་དེ་རྣམས་སེམས་མ་དུལ་བ། ལས་རིགས་གང་དང་གང་གི་
 བང་དུའང་རྒྱ་འབྲས་དབང་འཕེར་དང་། རྒྱང་པོ་རྒྱང་བཞག་པོ་སློག་མེད་པའི་གནས་
 ཚུལ་མེད་པ། སྤྱི་ཚོགས་དེའི་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དཔལ་འབྱོར་གྱི་
 བདག་པོ་སོགས། གང་ལྟར་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་བན་གཞིན་འབྲེལ་མཁན་གྱི་མི་དེ་
 དག་གི་ནང་ལ་རྣམས་བསམ་གྱི་མ་འདང་བའི་དབང་གིས་སྤྱི་ཚོགས་དེ་ཉིད་ནང་དུའང་
 དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་འབྲས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་ངའི་མཚོང་ཚུལ་འདི་དག་གཞན་
 ལ་རྟོག་དུ་བརྗོད་གྱི་ཡོད།

ཁ་དེ་ཤེས་ཡོན་གྱི་གལ་གནད་དང་། བཟང་རྒྱུད་གྱི་རིས་འཇིགས།

དེར་སང་འཇམ་གླིང་འདིའི་སྤྱིར་དུ་ཤེས་ཡོན་ཚོགས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དགོས་པ་དང་།
 ཤེས་ཡོན་དགོས་ཞེས་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཡོད་པ་དང་། ཚང་མའི་བསམ་སློབ་ནང་
 ལའང་ཤེས་ཡོན་དགོས་པ་དང་། སྤྱ་གུ་སློབ་སློབ་དུ་གཏོང་དགོས་ཞེས་བརྗོད་ནས།
 སྤྱ་གུ་རྒྱང་རྒྱང་པོ་གཉིས་གསུམ་ཅམ་ནས་སློབ་སློབ་སློབ་དགོས་ཞེས་ཏ་ལམ་སྤྱ་གུ་
 པོ་བཙོ་ལྷ་བཙུ་བུ་གསོན་དུས་མཚོ་སློབ་ནང་ལ་སླེབས་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། ཤེས་
 ཡོན་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཚོགས་ལ་ཚང་མས་རོས་འདྲིན་གཅིག་གྱུར་གྱིས་ཀྱི་ཡོད།

ཤེས་ཡོན་གལ་ཆེན་སོ་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་ཡོད་པ་ལྟར་གྱི་སྐབས་བསམ་ཡིག་པོ་
དགོས་ཞེས་པའི་ངོས་འཛིན་དེ་མེད་པ་རེད། ཤེས་ཡོན་གྱུར་ན་དེ་གསུམ་འགྲིག་གི་
ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག །

ཤེས་ཡོན་ལ་དོ་བཟུང་ཚང་མས་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཤེས་ཡོན་ལ་དོ་བཟུང་བྱས་
པའི་ཚེ་དེ་གིས་རྩ་བའི་མི་བཟང་པོ་ཞིག་དང་། སྐབས་བསམ་སྐྱོན་པ་ཞིག་ཡོང་བས་
ལ་དེ་ཅམ་གྱི་དོ་བཟུང་དང་། དོ་སྤང་བྱ་རྒྱུ་མ་གྱུར་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་
འོག་ནས་སློབ་བྱ་ཐོན་མཁན་གྱི་མི་ཐོག་གསལ་བ་རྣམས་གང་འདྲ་ཞིག་ཆགས་གྱི་
ཡོད་དམ་ཟེར་ན། གྲུང་ཐག་ཚོད། བསམ་སློབ་འཁོར་རྒྱུ་མང་པོ། རྩན་རྒྱ་གོད་པོ།
ཐབས་ཤེས་ཟབ་པོ་བྱེད་ཐུབ་མཁན། འོན་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་དང་། རྩན་རྒྱ་གོད་པོ་དེ་
རྣམས་རང་དོན་ཁོག་བཅུག་གིས་སོ་སོའི་དོན་དག་བསྐྱབ་རྒྱུ་ལ་སྐབས་ལས་མེད་པ་
ཞིག་དང་། སོ་སོའི་དོན་དག་བསྐྱབ་རྒྱུའི་ཐོག་ལ་གཞན་ལ་མགོ་སྐོར་གཏོང་དགོས་
གྱི་ཨེ་ཡོད། དབང་ཡོད་ཤོད་དགོས་གྱི་ཨེ་ཡོད། ལུས་ཚོད་ཤོད་དགོས་གྱི་ཨེ་ཡོད།

གང་ལྟར་མགོ་བདེ་རྩན་འཕྲུལ་གང་ཞིག་ཡིན་ནའང་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཆགས་
ཡོང་གི་འདུག ། དེར་སང་འཇམ་གླིང་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་དཀའ་
ངལ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་འདི་མི་སྲུག་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཡིན་གྱི་མ་རེད། འོན་ཀྱང་སློབ་
སློབ་སློབ་སླངས་དང་། མི་ལ་གོམས་གཤིས་འཇགས་སླངས་སྲུག་པའི་སྤྱོད་ལ་
ཕྱིན་ཏེ་སློབ་ཆ་ལྷགས་གྱི་ཡོད་པ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། མིའི་སྤྱི་ཚོགས་གང་དང་
གང་ལ་འཕང་ནང་བསམ་སློབ་ཀྱང་ནས་དུལ་བ་ཞིག་མ་གྱུར་ན་ཕྱི་ལོགས་ནས་སྤྲིག་
དང་། ཁྲིམས་ཇི་ཅམ་དམ་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཁག་པོ་རེད། དཔེར་ན། དེ་སྔ་ལྷ་ཏུ་སྤྱིའི་ནང་

གི་གནས་ཚུལ་དང། དེར་སང་རྒྱ་ནག་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ན་ཉ་ཅང་
གསལ་པོ་རེད།

གཤམ་ཡི་རྒྱུ་གྱི་ཞེས་པ་དང། བྱང་གི་ཞི་དུལ།

དེ་ལྟ་བུར་བཞུགས་ཀྱི་སྲིད་པ་རྒྱུ་གྱི་ཞེས་པ་དམ་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ལ་ཁོ་རང་ཚོས་
སློབས་པ་བྱས་ཏེ། རང་ཚོའི་སྲོད་ཁྱེད་ནང་ལ་ཨ་མི་རི་ཀའི་སྲོད་ཁྱེད་དང། ལུག་
ལྷོགས་ཡོ་རོབ་ཀྱི་སྲོད་ཁྱེད་ནང་བཞེན་མ་རེད། རང་ཚོའི་སྲོད་ཁྱེད་ནང་ལ་རྒྱུ་མ་
དང། གང་རྒྱུར་མང་རྒྱུར་བྱེད་མཁན་མེད། ལྟས་པོ། ལྟས་མོ་ཞེས་མཚན་གྲུབ་ལའང་
སྲང་ལམ་ནང་ལ་སྲིབ་ཚོགས་གི་རེད། ཞེད་སྣང་གཏན་ནས་བྱེད་མི་དགོས་ཞེས་ནས་
རྒྱུ་སློབས་པ་བྱས་ཏེ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སློབས་པ་བྱེད་པ་ནི་སྐབས་དེར་སྲི་
ནས་རྒྱུ་གྱི་དང། ཞེས་པ་ཀྱིས་མཐུན་པའི་འོག་ནས་སྲིད་པ་དེའི་ནང་ལ་ཟང་ཟེར་བྱེད་
མཁན་མེད་པ་མཐོན་པ་ཅ་མ་ལས། ཚུ་བའི་མིའི་སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཞི་དུལ་མེད་
སྐབས་སྲི་ནས་རྒྱུ་གྱི་ཞེས་པ་ཀྱིས་མཐུན་རྒྱུར་འགྲུབ་པ་བྱེན་མ་ཐག་དེར་སང་ལྷ་རུ་
ལྷ་དང། རྒྱ་ནག་གཉིས་ལ་གང་འདྲ་འདྲུག་གམ། མིའི་སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་བསམ་སྒོ་
ཞེས་པ་ཁོར་ཉེ་སེམས་དུལ་བ་ཞེས་གི་ཚོགས་ནས་རང་ཞེས་པ་རྒྱུར་བྱེད་པ་ཞེས་མ་
རྒྱུར་ན་སྲིད་པའི་ནང་ལ་རྒྱུ་གྱི་དང། ཞེས་པ་ལོགས་ཀྱི་འགྲོ་སྣངས་ཇི་ཅ་མ་ལག་པོ་
ཡོད་ཀྱང་ཁག་པོ་རེད།

རང་རང་ཚོ་སྲོད་པའི་དེ་སྲུའི་སྲི་ཚོགས་རྒྱུར་བར་ཆ་བཞག་ན་མ་གཞི་རྗེས་སུས་
ཡིན་ལས་ཆེ། འོན་ཀྱང་སྲི་ར་བཏང་མ་རབས་ཀྱི་སྲི་དུང་པ་ལམ་ཆེར་ཉུང་བ་ཡིན།

གཞན་དག་སར་བཞག་ཀྱང་གར་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་སྡོན་མ་ངོས་རང་ག་ཞ་དང་།
 ལུ་བྱ། ལ་ཉོལ་སྤི་ཉི་དེ་ཚོའི་སྤྱོད་ཀས་དང་། དེ་བཞིན་ལ་དྲུག་ས་ལུལ་སོགས་སུ་ལྟ་
 རྟོང་དུ་བསྐྱོད་སྐབས། ལུལ་དེ་ཚོའི་ནང་གི་ལུལ་པ་དེ་རྣམས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཡར་
 རྒྱས་མེད་པར་རྗེས་ལུས་རེད། ཡིན་ནའང་སྤྱི་ལོགས་ནས་སྤྱི་ག་ཁྲིམས་སྤྱང་
 འདོམས་བྱེད་མཁན་ཤུགས་ཆེན་པོ་མེད་ནའང་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་
 ཁྲིམས་འགལ་བྱེད་མཁན་ཉ་ཅང་ཉུང་ཉུང་རེད། དེམ་པས་རྒྱ་ཐང་ནང་ལ་ལུལ་པ་
 ཚོས་ཚོང་གི་འབྲེལ་བ་ཤུགས་རྗེ་ཆེར་སྤྱིན་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱང་པ་འདི་ཚོའི་ནང་
 ལའང་ཁྲིམས་འགལ་བྱེད་མཁན་རྗེ་མང་དུ་འགྲོ་གི་འདུག་ཅེས་ས་གནས་གྱི་རྫོང་
 དཔོན་དང་། རྫོང་སྤྱིའི་རྫོང་སྤྱང་གཞན་གཞིན་མང་པོས་སྤར་ངོས་རང་ལ་བརྗོད་སྤྱོད་།
 དེས་ཉུགས་གང་ཞིག་སྟོན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆ་ནས་རྒྱ་ཐང་ནས་ཡོད་
 མཁན་ཚོ་ཤེས་ཡོན་ལེགས་པ་དང་། མགོ་སྤྱང་བ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་དང་ཆབས་ཅིག་
 མགོ་བདེ་དྲན་འཕྲུལ་གྱི་ཐོག་ནས་རང་རྒྱལ་གཞན་པམ་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཡོང་གི་
 ཡོད། ཡོ་རོབ་ནང་དང་། ཨ་མི་རི་ཀརྒྱ་གར་ནང་ལའང་འདི་གས་གྱི་གནས་ཚུལ་
 ཡོད་པ་རྣམས་ང་རང་ཚོས་མཐོང་ཐུབ་པ་བྱ་དགོས།

༨། མ་འོངས་པའི་བཟག་པོ་དང་། ཐོད་སྐྱབ་གི་བཟང་སྤྱོད།

མ་འོངས་པར་ང་རང་ཚོའི་ཐོད་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་དེ་དངོས་གནས་ཡར་རྒྱས་ཡག་
 པོ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཉན་ཡག་པོ་ཡོད་ན་ཡང་ཁྲིམས་འགལ་བྱེད་
 མཁན་དང་། གང་བྱུང་བྱེད་མཁན་སྤྱང་པ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་ང་ཚོའི་སྤྱི་

ཚོགས་ནང་བྱུང་ན་ཡག་པོ་གང་ཡང་མི་འདུག ། ང་ཚོ་བཅོམ་བྱོལ་བ་བྱས་ཏེ་བསྐྱད་
སའི་རིང་ལ་བོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་བོད་པ་བོད་མིའི་ནང་བསྐྱད་ན་སྲིད་པོ་ཡོད།
ང་རང་ཚོའི་བོད་མིའི་ནང་ལ་གཅིག་གིས་གཅིག་སར་རྒྱུ་མཐོང་དུས་ང་ཚོ་བོད་པ་
ནང་ཚགས་ཤིག་སྐྱབས་བྱུང་བསམ་སྟེ་སོ་སོར་དཀའ་ངལ་ཞིག་བྱུང་ན་དེར་རེ་ས་
ཡོད་བསམ་པ་དང་། སོ་སོར་མི་ཤི་རྒྱུ་ཆག་སོགས་སྐྱབས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་རོགས་
རམ་གྱིས་ཀྱི་རེད་བསམ་སའི་བསམ་སྟོན་འཁོར་རྒྱུའི་ཚབ་ལ་བོད་པ་ནང་ཚགས་ཤིག་
སྐྱབས་དུས་དེས་མགོ་སྐོར་གཏང་ཡོང་སྟམ་པ་དང་། དེས་ང་ལ་སྐབ་ཚོད་བཤའ་མི་
ཡོང་ངམ། ཁོས་སྐྱབས་རྒྱུ་གང་ཞིག་བཤའ་ཡོང་སྟམ་པ་གྱེད་དགོས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་
ཤིག་བྱུང་ན་ཡག་པོ་གང་ཡང་མེད།

ང་རང་ཚོ་མ་འོངས་སར་བོད་ལ་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཇོམས་ཀྱི་དུས་ཚོད་ཅིག་
ཤར་བའི་སྐབས་སུའང་ང་ཚོས་རང་དབང་འཐབ་ཚོད་གྱེད་པ་འདི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཚིག་
སྐམ་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་རང་དབང་ཚོད་ལེན་གྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་
དང་། རང་དབང་ཚོད་ལེན་བྱས་ཏེ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་ཉིན་མོར་ང་ཚོའི་འདོད་དོན་
ཚང་མ་འགྲུབ་པ་ལྟ་བུ་མིན། ང་ཚོ་རང་དབང་སྐྱབ་དགོས་པ་འདི་ད་ལྟ་རྒྱུ་མིའི་གཞན་
དབང་འོག་ཏུ་ཡོད་དུས་ང་ཚོའི་ལུང་པའི་ནང་དུ་སྐྱབ་བསྐྱབ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་
དང་། གཏོར་བཤའ་གཏོར་བ། གལ་ཆེ་ཤོས་རྒྱུ་མིའི་བཞོན་སྲིག་འོག་ནས་འཚར་
ལོངས་གྱེད་མཁན་གྱི་བོད་པ་ཚོར་མ་རབས་ཀྱི་མིག་ལྟོས་གོམས་གཤེན་རྒྱུ་མིས་
སྟོབ་ཀྱི་ཡོད། བོད་ནང་ལ་བཞོན་བྱས་གྱེད་མཁན་རྒྱུ་མི་ཁོ་རང་ཚོའི་ལུང་པའི་ནང་
ལ་གང་འདྲ་ཞིག་འདུག་གམ། ཁོ་རང་ཚོའི་ལུང་པའི་ནང་ལ་སྤྲིག་དང་། ཁྲིམས་མེད་

བར་འཆམ་སྐྱོད་གང་བྱུང་བྱེད་མཁན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་འབྲེལ་གྱི་ཆགས་ཡོད་པ་
དེའི་ནང་ནས་ཡོང་བའི་མི་ཞིག་གིས་ང་ཚོ་བོད་པའི་ཚོགས་ལ་བཟང་བོའི་ལམ་སྟོན་
གང་འབྲེལ་བྱས་ནས་བྱེད་གྱི་རེད་དམ། འིན་ཏུ་ཁག་པོ་རེད།

ང་རང་ཚོར་འཕྲུལ་སེལ་གྱི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་དང་། གཞོན་པ་འཁྱིལ་དང་ས་སྐྱབས་ཡོད་
པ་ཅེས་དུ་མ་ཟད། སྲུང་མཁར་ང་རང་ཚོའི་ལུང་བ་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་མ་བྱིན་པ་དང་།
སྐྱོན་ཆ་ཡོད་ནའང་ཞི་བདེ་བག་སེབས་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་མེད་པ་ཆགས་ན་
འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཅེས་ང་ཚོས་འོད་གྱི་ཡོད། ད་ལྟ་རང་དབང་བཟླ་གྲེ་གཞན་
དབང་འོག་ཏུ་སྡོད་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་འདིའི་འོག་ནས་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཞིག་
གིས་མཁར་ཞིང་། བདེ་བ་མེད་པ་ཅེས་དུ་མ་ཟད། མ་འོངས་པར་བདེ་སྲིད་ལྡན་པའི་
མིའི་སྤྱི་ཚོགས་འཁྱིལ་གྱིས་སྤྲུལ་བསྐྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་མཐོང་སྟེ། ང་ཚོར་
རང་དབང་དགོས་ཞེས་འོད་གྱི་ཡོད། དེས་ན་ང་རང་ཚོར་རང་དབང་བྱུང་བའི་རྗེས་
ལ་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་དངོས་གནས་བདེ་སྲིད་ལྡན་ལ་བག་སེབས་པ་ཡོང་བ་
ཞིག་ང་ཚོའི་དམིགས་ལྷུལ་དུ་འཛོག་དགོས། དམིགས་ལྷུལ་འདི་ཡོང་བའི་དོན་དུ་ང་
ཚོས་རང་དབང་སྐྱབས་གྱི་ཡོད་ལ། ང་ཚོར་རང་དབང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། བོད་ཀྱི་ལུང་བ་
བོད་པས་བདག་གཅེས་བྱེད་རྒྱ་དང་། འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱ་དགོས་ཀྱི་འདུག། དེ་བྱུང་
ན་རྒྱ་མིས་བྱས་པ་ལས་སྤྲུལ་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་སྲིད་ལྡན་པ་ཞིག་ང་ཚོས་བཟོ་
གི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་གྱི་ཡོད།

དེ་ལྟར་ང་ཚོར་རང་དབང་བྱུང་བའི་མཚན་མས་ལ་སོ་སོའི་ལུང་བའི་ནང་ལ་
དངོས་གནས་བདེ་སྲིད་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་འཁྱིལ་གྱིས་སྤྲུལ་བྱེད་རྒྱའི་དམིགས་

ཡུལ་འཛིན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་སྟབས། མ་འོངས་པའི་བོད་ལུང་པའི་ནང་ལ་འཇུགས་
སྐྱེན་གྱི་འཁལ་དང་། འཛིན་སྐྱོད་གྱི་འཁལ། མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་ནང་ལ་མི་ཚེའི་
འཚོ་བ་སྐྱེལ་འཁལ་གྱི་རང་ཚོ་གཞོན་སྐྱེས་རྣམས་ཆགས་ཡོད། གྱིད་རང་ཚོ་བཟང་
པོའི་གོམས་གཤེས་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་ད་ལྟ་སློབ་བྲལ་འགྲིམས་པའི་སྐབས་
ནས་ལྷག་བསམ་གཤེས་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏེན་གཅིག་ལུས་མི་ཚོགས་
པར་བསམ་པ་བཟང་པོ་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་དང་། ལྷག་བསམ་ཅན་གྱི་མི་ཞིག་
དགོས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། དག་ཅེས་ཚོས་དེ་སྐོར་འབོད་སྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ཤིང་ཏུ་གསལ་
ཆེན་པོ་རེད།

གྱིད་རང་ཚོ་སློབ་སྦྱོར་ཚོས་ཀྱང་ལྷག་བསམ་དང་། ཤེས་ཡོན་རྒྱུ་དུ་སྐྱེལ་
དགོས་པ་གཤེས་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས། འདི་ངས་རང་དགར་བཤད་པ་ཞིག་
མིན་པར་གོང་དུ་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་པ་བཞིན། ལུང་པ་གཞན་དག་ཚོའི་ནང་དུ་
དཀའ་ངལ་འཕྲད་སྤངས་ལ་བལྟ་སྐབས་ཏེན་ཏེན་ལྷག་བསམ་གྱི་མ་འདད་བ་ཏ་ཅང་
གསལ་པོ་རེད། གཞན་ལ་དངོས་སུ་དཀའ་ངལ་རྒྱུ་ཟེན་པ་དེར་ང་རང་ཚོས་མིག་
དཔེར་བལྟས་ཏེ་ཉམས་སྤོང་དུ་སྤངས་ནས་ང་རང་ཚོས་གང་གི་ཐོག་ལའང་གཟབ་
གཟབ་གྱིད་དགོས་ཀྱི་འདུག ། གང་གི་ཐོག་ཏུ་འདྲོད་ཡངས་མ་ཤོར་བ་དང་། ང་
ཚོས་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་རེད་འདུག །

ཅ ། དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་། རྒྱུ་འཕགས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱད།

གཉིས་ནས་ང་རང་ཚོ་བོད་པ་རེད། བོད་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་

རྒྱུད་དུ་སྤོང་མཁན་ཤོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་གཅིག་གྲུང་ཡིན་པའི་
ས་ཁུལ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སོ་སོའི་བ་མེས་ནས་ཡོད་པའི་རིག་གཞུང་འདི་ས་སོ་སོའི་
མི་རིགས་རྒྱར་གསལ་ཞིག་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཐོན་གྱི་ཡོད། མིའི་ཁ་
རིས་ངོ་གདོང་མི་འདྲ་བ་སྐྱེན་བྱུ་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་
ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ཟེར་ན་སྐད་ཡིག་དང་། ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་
གཞུང་། གོམས་གཤེས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱར་
གསལ་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། སོ་སོའི་མི་རིགས་རྒྱར་གསལ་ཞིག་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་
དམིགས་བསལ་ཐོན་རྒྱུའི་ཆ་ནས་བྱས་ནའང་ང་རང་ཚོའི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་
འདི་དག་ཤིན་ཏུ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

དབྱིན་རིའི་སྐད་ཡིག་ཤེས་ཤིང་། དེར་དུས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འདྲ་མིན་ཤེས་པ་ལ་
དེ་ཅུ་ཀྱི་ཉ་ལས་རྒྱ་དང་། རོ་མཚར་ཆེ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། དཔེར་ན། རྒྱ་གར་ནང་
དང་། དེ་བཞིན་བལ་ཡུལ། གཞན་ཡང་ལུ་ལོ་སྤོགས་ལུང་པའི་ནང་བཅས་གང་ཞིག་
ཡིན་ནའང་མ་འོངས་པར་བྱེད་རང་ཚོས་དབྱིན་རིའི་སྐད་ཡིག་དང་། ཡང་ན་ཉིན་རྗེ།
བལ་ཡུལ་གྱི་སོགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཡག་པོ་ཤེས་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་
བཏང་དེར་དུས་ཀྱི་སློབ་ཚན་ཡག་པོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་གར་ནང་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་
ཤེས་ཡོན་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་སྦྱོང་ཐོབ་པའི་སྤྱ་གུ་འབྲུམ་སྤག་མང་པོ་ཡོད་
པའི་ནང་དུ་རང་ཚོ་བོད་པའི་སྤྱ་གུ་ཞིག་གིས་ཁོང་ཚོ་ལས་ཁྱེད་དུ་འཕགས་པའི་རྣམ་
དཔྱོད་སྟོན་སྐབས་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། བལ་ཡུལ་ནང་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་རེད། སྤྱི་རྒྱལ་
ལུང་པའི་ནང་ལ་འདྲེན་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཨང་གི་དང་པོ་ཡོད་པའི་བོད་པ་ཞིག་

གིས་རྣམ་དཔྱོད་སྟོན་སྤྱད་པའི་གོ་སྐབས་གང་ཡང་མི་འདུག ། ཁོ་རང་ཚོའི་ལུང་པའི་
ནང་ལ་དེ་ལྟར་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། དབྱིན་རི་དང་། ཉིན་རྗེ་གང་ལ་གང་འཚམ་ཤེས་
པའི་ཚོགས་ལ་སྦྱར་བཏང་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་རྣམས་ཤེས་དགོས། དེའི་ཚོགས་ལ་ང་
རང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་ཚོས་རིག་གཞུང་དེ་དག་ཡག་པོ་ཞིག་ཤེས་ན། དེ་ལ་དམིགས་
བསམ་ཀྱི་དགོས་པ་དག་མཚན་ཚེན་པོ་ཡོད།

དེང་སང་འཛམ་གླིང་གང་སར་ལུང་པ་འདྲ་མིན་གྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གྲེང་
རྒྱུ་དོ་སྣང་གྲེང་མཁའ་ཡོང་གི་ཡོད། ཁ་ཤས་ནི་སོ་སོའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དོན་དུ་
རེད། སྦྱར་བཏང་ཚོགས་ནས་བཤའ་ན་མཚོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་དེ་དག་གི་ནང་དུ་དོ་
སྣང་གྲེང་གྱི་འདུག ། དེང་སང་ཨ་མི་རི་ཀའི་སློབ་སྦྱོང་གི་བསྐྱེ་བཞུགས་ནང་ལ་ཨ་མི་
རི་ཀའི་ལུང་པའི་བྱི་ལོགས་ཀྱི་སྦྱར་བཏང་འཛམ་གླིང་གི་ཤེས་ཡོན་ཨ་མི་རི་ཀའི་
སློབ་སྦྱོང་ཚོར་སློབ་སྦྱོང་གྲེང་རྒྱ་ཉུང་འགས་ཀྱི་འདུག ། འདང་གི་མི་འདུག་ཅེས་
ཤོད་ཀྱི་འདུག ། དེ་ལྟར་ཨ་མི་རི་ཀའི་ནང་ལ་ཆ་མཚོན་ནའང་། བྱི་ལོགས་ཀྱི་ལུང་པ་
འདྲ་མིན་གྱི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་ཚོགས་སློབ་སྦྱོང་གྲེང་རྒྱའི་དོ་སྣང་འུགས་ཆེ་
དུ་འགྲོ་གི་ཡོད།

ཆ་ཚོས་རིག་གི་སློབ་སྦྱོང་དང་། དམིགས་བསམ་གྱི་གོ་སྐབས།

ང་རང་ཚོ་མོད་པའི་ལྷ་གུ་ཚོའི་ནང་ནས་དབྱིན་རིའི་སྐད་ཡིག་འདང་རིས་ཡོད་
པའི་ཚོགས་ལ་སོ་སོའི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཨ་མི་རི་ཀའི་ནང་
གི་མཚོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་འདྲ་མིན་དང་། དེ་བཞིན་ཡོ་རོབ་ནང་ལུགས་རྒྱ་གར་

ནང་ཁུལ་བཅས་པར་སོ་སོའི་ལས་ཀ་བྱེད་སའི་གོ་སྐབས་དང་། སོ་སོར་དམིགས་
བསལ་རྣམ་དཔྱོད་སྟོན་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡོད། ང་རང་ཚོ་བཅོན་པོའ་བ་བྱས་ཏེ་
སྟོན་སའི་རིང་ལ་ཡང་རྒྱ་གར་གྱིས་མཚོན་སའི་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་མེད་
སའི་སློབ་བྲལ་ཆེ་ཁག་གི་ནང་ལ་སོ་སོའི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་ཡག་པོ་ཤེས་མཁན་
ཞིག་ཡིན་ན་ལས་ཀ་ཐོབ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཤིག་དང་། དམིགས་བསལ་གྱི་རྣམ་དཔྱོད་
སྟོན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད།

རྒྱ་གར་ནང་གི་སློབ་སྦྱོང་འབྲུམ་སྤྱོད་མང་པོ་ཡོད་སའི་ནང་ལ་བོད་ཀྱི་ཚོས་
དང་། རིག་གཞུང་ཤེས་མཁན་དམིགས་བསལ་ཉུང་ཤས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ལས་མང་
པོ་གང་ཡང་མེད། བྱེད་རང་ཚོ་སློབ་བྲལ་འགྲིམས་ནས་སློབ་བྲལ་ཐོན་ཡོང་མཁན་སྤྱ་གྲུ་
ཚོར་ད་ལྟ་འཇམ་བུ་གྲིང་འདྲིའི་སྐྱང་ལ་རང་ཉིད་བོད་པ་ཞིག་ཡིན་སའི་ཆ་ནས་ཤེས་
ཡོན་གྱིས་སྟོ་གོས་བཅོལ་སའི་གོ་སྐབས་གང་དུ་མང་བ་ཡོད་ཅེ་ན། དེར་དུས་ཀྱི་
ཤེས་ཡོན་གཅིག་སྤུས་དམིགས་བསལ་གོ་སྐབས་ཐོབ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། སོ་སོའི་
ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་ཡག་པོ་ཤེས་ན་དམིགས་བསལ་གྱི་གོ་སྐབས་ཐོབ་རྒྱུའི་རེ་
བ་ཆེན་པོ་ཡོད། རྒྱ་མཚན་འདྲིའི་ངོས་ནས་བཤད་ན་འང་ང་རང་ཚོ་སོ་སོའི་ཚོས་
དང་། རིག་གཞུང་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་རྒྱ་དང་། སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱ་དེ་མན་ཐོགས་ཆེན་པོ་
ཡོད་པ་དང་། གལ་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད། བྱེད་རང་ཚོས་དེར་དུས་
ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་ཐོག་ལ་ཚང་མས་ཤུགས་རྒྱག་དགོས། ཉ་ཅང་
གལ་ཆེན་པོ་རེད། ང་རང་ཚོ་བོད་པ་ཆ་བཞག་ན་སོ་སོའི་ལྷང་བ་བྲལ་ཏེ་གཞན་ལྷུལ་
དུ་གྱུར་ཏེ་བོད་མི་རིགས་ཆགས་འདིག་གི་མཚམས་ལ་སླེབས་དགོས་པའི་གནས་

ཚུལ་འདིར་རང་ཚོས་དེ་སྔ་དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལ་དོ་སྣང་མ་བྱས། འཇམ་སྐྱིང་
ཕྱི་ལ་འབྲེལ་བ་མ་བྱས་པར། སོ་སོའི་ལུང་པའི་ནང་ལ་མགོ་བསྐྱེད་མས་ཏེ་བསྐྱད་པའི་
སྐྱེན་གྱིས་ད་ལྟའི་མི་ཚོགས་འདིར་དངོས་གནས་འཆད་ལུ་སྤྲུལ་འདི་ལྟར་བྱུང་ཡོད།

དེས་ན་དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཆ་ཚང་ཤེས་པ་ཞིག་དང་། དེར་དུས་ཀྱི་འཇམ་
སྐྱིང་འདིའི་སྐྱེད་གི་མི་གྲུ་ཚུད་སྤྲུལ་བ་དེས་པར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག ། དེ་དང་
ཚབས་ཅིག་སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་བཟང་པོ་ཡོད་པ་འདི་ལ་དོ་སྣང་
དང་སློབ་སྦྱོང་དེས་པར་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན། དེར་སང་ཨ་མི་རི་ཀའི་ནང་དང་། ཡོ་
རོབ་ནང་ལ་བོད་ཀྱི་ཚོས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྲུང་ཚོས་མི་འབྲ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་
མང་བོས་མཐོང་གི་འདུག ། སྤྱིར་ནང་པ། དེའི་ནང་ཚན་ནས་བོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཚོས་
ཤོད་སྐབས་མི་འབྲ་བའི་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡོད་གི་འདུག ། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་
ཙམ་གཅིག་པའི་ནང་ལ་སྤྱིར་ནང་པ། ཡང་སློབ་བོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཚོས་ཡར་རྒྱས་དང་།
དེ་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད།

༣། ཚོས་ཆ་ན་གྱི་གཞུང་དང་། མཉམ་གཤིབ་ཀྱི་དགེ་མཚན།

སྤྱིར་འཇམ་སྐྱིང་འདིའི་སྐྱེད་གི་ཚོས་ལུགས་ཚང་མས་མི་མང་པོར་བན་
ཐོགས་ཀྱི་ཡོད། ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་འབྲ་འབྲའི་ནང་ནས་མི་འབྲ་བར་
བོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཚོས་འདི་བཞིན་ནང་པའི་ཚོས་ཆ་ཚང་ཞིང་དམིགས་བསལ་གྱི་
དོན་སྤྱིར་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་གིས་ཚོས་ལུགས་གཞན་
དག་ནམས་ཚན་རིག་ཡར་རྒྱས་སྤྱིན་པའི་སྐབས་ལ་སློབ་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད། དཔེར་ན།

ཨ་མི་རི་ཀའི་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ན། སྤར་ནས་བྱུང་ཡོད་ལ། དེར་སང་ཡང་ཡོང་གི་
ཡོད། ཚོས་དང་། ཚན་རིག་གཉིས་ལགལ་ལུ་ལུག་ཟེར། དཔེར་ན། ཚན་རིག་ནང་
ནས་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཆགས་སྐྱངས་དང་། འཛམ་གླིང་ཆགས་སྐྱངས་བཤད་པ་དེ་
དག་དང་འཇིག་རྟེན་བཞུགས་པ་ལོ་འདོད་མཁུན་གྱི་ཚོས་ལུགས་ཐོག་ནས་བཤད་པ་
གཉིས་ལགལ་ལྷ་ཡིན་སྐབས་སློབ་གྲྭ་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་སྐྱར་བསྐྱབས་ན་འགྲིག་གི་མི་
འདུག་ཅེས་ཤོད་གྱི་ཡོད།

ཚན་རིག་ཐོག་ནས་ཞིབ་འཇུག་དང་། བཞག་དབྱེད་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་དངོས་
པོའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་བབ་པའི་རྣམ་དབྱེད་གྱི་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་སྐབས་ལ་
སྤར་གྱི་ཁོ་རང་ཚོའི་དད་པ་བྱེད་པའི་ཚོས་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་དེ་དང་མི་འདྲ་བ་
ཆགས་སྐབས་དཀའ་ངལ་ཞིག་འཕྲད་ཡོང་གི་འདུག ། རང་པའི་ཚོས་གྱི་ནང་ལ་རྒྱང་
ཅག་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། རི་རབ་དང་། གླིང་བཞི་གླིང་སྐྱོན་འཛམ་གླིང་གི་
འགྲོ་སྐྱངས། དེ་ཚོའི་གྲས་མངོན་པ་མངོན་ནས་བཤད་པ་དང་། ཚན་རིག་ཐོག་ནས་
བཤད་པ་གཉིས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ནི་ཕལ་བ་ཡིན་པ་ལས་
གནད་འགག་ཆེ་བ་གང་ཡང་མིན། ང་རང་ཚོའི་ནང་པའི་གཞུང་གི་ནང་ལ་འཛམ་གླིང་
གི་ཆགས་སྐྱངས་དང་། བཟོ་དབྱིབས་འདྲ་མིན་མང་པོ་བཤད་ཡོད། མཐའ་མེད་པ་
རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད་པས། ང་ཚོར་དཀའ་ངལ་དེ་ཅུ་འཕྲད་གྱི་མེད།

མདོ་དོན་ཡང་སྤྲིང་མ་འོངས་པའི་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་པར་སྤྱིར་ནང་བ་
དང་། དེའི་ནང་ཚན་ནས་བོད་གྱི་ནང་པའི་ཚོས་དང་ཚན་རིག་གཉིས་པོ་ཡར་རྒྱས་
མཉམ་དུ་འགྲོ་སྐབས་ཞིག་ལུ་བྱུང་གས་གྱི་མཁུན་པ་ལ་འགས་ནས་ཤོད་གྱི་འདུག །

ངོ་ཤེས་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ང་ཚོ་ཚོགས་འདུའི་སར་བཤད་སྲོང་། མ་འོངས་སར་ཚོན་
 རིག་ཡར་རྒྱས་ལྷན་པ་དང་མཉམ་དུ་ཡར་རྒྱས་འགོ་རླབ་མཁའ་ནང་བ་གཅིག་ལུ་
 ལས་མེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག ། དེ་ལྟར་ན་ང་རང་ཚོའི་བ་མེས་ནས་ཡོད་པའི་ཚོས་
 འདི་འཇོམ་ལུ་སྲིད་འདིའི་སྐང་གི་ཁྲིམ་ས་གང་དུ་ཡོད་པ་ཚང་མར་གྲིབ་རྒྱལ་ས་ཡོད་
 པའི་ཚོས་ཤིག་ཆགས་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཚ་ནས་ཀྱང་ང་རང་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་
 དགའ་ཞེན་བྱེད་ས་དང་། བ་མེས་ནས་ཡོད་པའི་ཚོས་འདི་འཇོམ་ལུ་འདིའི་སྐང་ལ་
 ལུ་མ་ལུང་དེ་རིན་ཐང་བཅི་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཚོས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་སྐབས་ང་ཚོས་
 སློབས་པའི་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱ་དང་། སློབས་པའི་ཐོག་ནས་ཐོས་བསམ་
 སློམ་གསུམ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག ། དེས་ན་ཁྱེད་རང་ཚོས་དེའི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་ཡག་
 པོ་བྱེད་དགོས།

༡༽ རྒྱ་ལ་གི་གནས་སྤངས་དང་། མ་འོངས་པའི་བོད།

ད་རེས་འདིར་རྒྱ་སློབ་བྱེད་སྐབས་རྒྱ་གར་ནང་ལ་ང་ཚོ་བཅོན་ཀྱིས་པའི་སློབ་
 འཇུགས་གང་འདྲ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ལས་ཀ་བྱེད་སྤངས་གང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་
 བསམ་ཁྱེད་རང་ཚོས་ཉོགས་པ་ལྷུང་ན་ཡག་པོ་རེད། ང་ཚོ་བོད་པའི་སྤུ་གྲུ་ཚོར་དུས་
 ཚོད་ཁག་པོ་འདིའི་སྐང་ལ་སློབ་སྦྱོང་སྤྱད་པ་འདི་ཁྱེད་རང་ཚོའི་ཁྲིམ་ཚང་གཅིག་གི་
 དོན་དག་ལ་སློབ་སྦྱོང་སྤྱད་པ་མིན། མ་གཞི་ཁྲིམ་ཚང་གི་དོན་ལའང་འཇུགས་ཀྱིས་
 བཅད་པའི་ལོན། ང་རང་ཚོའི་སྤུ་གྲུ་ཁྲི་སྐབས་ཁ་ཤས་ཤིག་ལ་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོད་པ་འདིའི་ཚ་
 པའི་དམིགས་ལུ་ལ་མ་འོངས་སར་བོད་མི་རིགས་ཟེར་བ་འདི་འཇོམ་སྲིད་སྐང་ལ་ལུ་

མ་ཐུད་གནས་སྐབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན།

ད་ལྟའི་ཆར་བོད་མི་རིགས་སུ་མ་ཐུད་གནས་དང་མི་གནས། ཆགས་དང་མ་
ཆགས་ཉེན་ཁ་ཆེན་བོད་མཚམས་ལ་སྐྱབས་ཡོད། ང་རང་ཚོས་བལ་ཡུལ་ནང་ལའང་
རེད། རྒྱ་གར་ནང་ལ་ཡིན་ནའང་རེད། ང་ཚོ་བོད་པ་ཞེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། བསམ་
སློབ་ལག་སོ་ཞིག་བཏང་ན། ང་རང་ཚོའི་རྩ་བའི་ལུང་པ་གངས་ཅན་སྤོངས་ཞེས་བ་ཉི་
མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་དུ་ཡོད་པའི་ལུང་པ་དེ་དེར་སང་བོད་ལུས་རྒྱ་ཡུལ་དུ་སྐྱུར་
བའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་བཞིན་བ་དེ་དག་སུ་མ་ཐུད་འདི་ལྟར་དུ་སྤྱིན་ན་མ་འོངས་པར་
ལོ་བརྒྱ་སོང་བའི་མཚུག་དང་། ལོ་ཉིས་བརྒྱ་སུམ་བརྒྱ་སོང་བའི་རྗེས་སུ་སྤོངས་
ཅེས་བ་ཞིག་བྱང་བ་རེད། སྤར་བོད་པའི་འགྲོ་སྐྱབས་འདི་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་
རྒྱ་ཙམ་ལས། དངོས་སུ་ལུང་པ་དེའི་ནང་ལ་བལྟས་ན་རྒྱ་མི་གཉིས་ལས་མེད་པ་
ཞིག་ཆགས་རྒྱའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། ང་ཚོ་དེ་ལྟ་བུའི་མཚམས་སུ་སྐྱབས་ཡོད།

༡ ་ རྒྱལ་ཚོགས་སུ་ལྷུ་འབྲོག་དང་། རྒྱལ་རྒྱུ་རྒྱུ་དམིགས།

དེ་སློན་གྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོར་ང་ཚོའི་བོད་དོན་འཇམ་གླིང་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་ལྷུ་
རྒྱའི་འབད་བཅོམ་གྱི་དཔེ་སྐབས་ལ། སྐབས་དེར་སྤིང་སློན་མེ་རུ་བཞུགས་ཡོད།
སྤིང་སློན་མེ་རུ་ས་བོད་དོན་རྒྱལ་ཚོགས་ལ་མ་ལྷོ། ལུས་ན་བན་སོགས་མེད་ཅེས་
དགག་ཆ་བསྐྱོན་བྱང་། དགག་ཆ་བསྐྱོན་པའི་སྐབས་ལ་ང་ཚོས་འཇམ་གླིང་རྒྱལ་
ཚོགས་སུ་བོད་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ལྷུ་ཉེ་ལམ་སེང་དོན་དག་སོན་གྱི་རེད་པས་མ་
པའི་རེ་བ་རྒྱག་གི་མེད། ཡིན་ནའང་འཇམ་གྱི་གླིང་འདིའི་སྐད་ལ་མི་རིགས་རྒྱང་ཁག་

བཅོན་གཞོན་ལོག་ཏུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤོང་མཁའ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱད་འབོད་མ་བྱས་པར་
སྤོང་ཐབས་མི་འདུག ། ལམ་སེང་བྱུང་འབྲས་སོན་གྱི་མེད་ཀྱང་། ཡིག་ཆའི་ནང་ལ་
འཁོད་རྒྱ་དང་། རིམ་བས་པན་ཐོགས་ཤིག་ཡོད་གི་རེད།

ང་ཚོས་རེ་བ་དང་། དམིགས་ལུལ་དེ་བརྒྱུད་སྟེ་རྒྱལ་ཚོགས་ལ་ལྷ་ཚུགས་
བརྒྱབ་ནས་ཞུས་པ་རེད། རྒྱ་མཚན་གཅིག་ལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་ལ་བོད་དོན་སློབ་པ་
བོད་དོན་མ་ལི་བ་དང་། བོད་དོན་མ་ཡལ་བའི་པན་ཐོགས་ཡོད་ལུགས་སྐབས་དེར་
ནི་རུ་ར་བཀའ་མོལ་ཞུས་སྤོང་། དེ་ལྟར་ཞུས་པའི་སྐབས་ལ་ང་ཚོས་བོད་པའི་སློབ་ལྷན་
འཛུགས་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་བཏིང་གི་ཡོད། ནི་རུ་ར་བཀའ་མོལ་གསུང་དོན། མ་
འོངས་པར་བོད་དོན་མ་བཟླག་པ་དང་། བོད་དོན་ལུ་མ་སྤྱད་གནས་པའི་ཐབས་ཤེས་
གཙོ་བོ་འཛུམ་སྤོང་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་ཞུ་རྒྱུ་དེ་མ་རེད། ལྷ་གྲུ་ཚོར་སློབ་སྤོང་སྤོང་རྒྱ་
དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ལྷ་གྲུ་ཚོར་སློབ་སྤོང་སྤྱད་ན་བོད་དོན་ལུ་མ་སྤྱད་གནས་པའི་རྒྱ་
རྒྱུན་གཙོ་བོ་དེར་སྤྱུག་ཡོད་ཅེས་ནི་རུས་གསུངས་སྤོང་། དེ་བདེན་པ་རེད།

ང་རང་ཚོ་བཅོན་བྱོལ་བ་ཆགས་ཏེ་ལོ་སྤུམ་ཅུ་ལོ་བདུན་ལྷག་ཙམ་འགྲོ་གི་ཡོད།
ང་ཚོ་ལྷ་བཅུ་དགུའི་ལོར་བཅོན་བྱོལ་བ་ཆགས། དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་གི་འོག་
ནས་སློབ་ལྷན་བཙུགས་ཏེ། ད་ལྟ་ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ནང་དང་། བལ་ཡུལ་ནང་ལ་བཅོན་
བྱོལ་བའི་བརྒྱ་ཆ་གང་འཚམ་གྱི་མཐོ་པོ་ཞིག་ཡིག་ཆོངས་ཀྱི་ལུན་པ་ལས་བྱོལ་ཏེ།
མི་ཐོག་གསར་བ་ཡོངས་རྫོགས་ལེགས་ཉེས་ལ་མ་ལྷོས་པའི་བོད་ཡིག་བྲིས་སློབ་
ཤེས་པ་དང་། དབྱིན་རི་དང་། ཉིན་རྗེ་གང་ལ་གང་འཚམ་ཤེས་མཁན་དེ་འདྲ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད། ང་རང་ཚོ་ད་ལྟ་བཅོན་བྱོལ་བུ་སྤོང་པའི་རིང་ལ་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ནང་

གང་ལ་གང་འཚམ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་ཡོད།

ང་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་རྒྱུའི་དམིགས་ལུལ་གཙོ་བོ་གཅིག་ཅིག་། བོད་སྤྱི་པའི་
དོན་དག་རེད། བོད་གྱི་ལུང་པ་འདི་ཚགས་འདིག་མཚམས་སུ་སློབས་པའི་དུས་ཚོད་
འདིའི་འོག་ལ་ང་ཚོས་མ་འོངས་པའི་རེ་བ་རྒྱག་ལུལ་མི་ཐོག་རྗེས་མ་ཡོང་མཁམ་ཚོ་
ཤེས་ཡོན་ཡོད་པ་དང་། འཛོལ་ཐང་ཡོད་པ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུ་དེ་དག་དམིགས་ལུལ་གཙོ་
བོར་བཞག་སྟེ་ལས་ཀ་བྲས་པ་རེད། དེ་ལྟར་ན་ཁྱེད་རང་ཚོའི་མཛེང་པའི་སྐྱད་གི་
ལས་འགན་གཙོ་བོ་སོ་སོའི་ནང་གིས་གཅིག་གི་དོན་དག་གཅིག་ལུ་མ་ཡིན་པར།
བོད་ཅེས་པའི་ལུང་པ་འདི་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྐྱད་ལ་སྲུ་མ་སྲུད་དེ་གནས་སུབ་པ་ཞིག་
དང་། གནས་པ་དེ་ཡང་བདེ་སྲིད་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྐྱད་དུ་མི་
ལ་འོམས་ཚོག་པ་དང་། མི་ལ་ཡིད་སློབ་སྦྱོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས་ཀྱི་རེད།

ཐད་དང་མིད་རང་སྦྱོང་དང་། ཞི་བའི་བརྟེན་གནས།

ང་རང་ཚོའི་བོད་ལུང་པ་འདི་སོ་སོས་རང་དབང་ཐོབ་པ་དང་། རང་དབང་ཚ་
ཚར་མ་ཐོབ་ཀྱང་ངས་ནས་རྒྱུན་ཤིང་སྲུས་ཀྱི་རང་སྦྱོང་དང་། རང་མིད་རང་སྦྱོང་ཚར་
སུན་ཞིག་དུ་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྐྱད་དུ་མི་རིགས་སྟོང་ལྷག་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ལ་
བོད་པ་ཟེར་བ་འདི་མི་རིགས་མ་ཤལ་དང་། མི་རིགས་མ་ཚད་ཀྱི་གྲས་ལ་བཅུ་གི་
མེད། དེའོས་གནས་ཚུ་འཛིན་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་མིས་བོད་ལུང་པ་དབང་རྒྱུར་བའི་
རིང་ལ་ཁ་ཐབས་འདི་མ་གཏོགས་མ་བྱུང་བ་རེད། རང་རང་ཚོ་རང་མིད་རང་སྦྱོང་གྱེད་
རྒྱུའི་དུས་ཚོད་ཤར་བའི་ཉིན་མོར་རྒྱ་མི་ཁ་གྲགས་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ང་ཚོས་བཟོ་སྲུབ་

བ་ཉན་ཉན་ཡོད། དེ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག། དེ་ནས་བྱིད་རང་ཚོ་ཚང་མའི་སེམས་ཀྱི་
ནང་ལ་རང་ཚོ་བོད་སྤྱི་བའི་དོན་དག་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རང་ཚོ་མ་འོངས་པའི་
བོད་ལུང་པ་འཇུགས་སྐྱུན་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་ཡིན་བསམ་པ་སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་
རྒྱན་དུ་གཙུག་ཉར་བྱེད་དགོས།

རང་ཚོ་བོད་པ་ཚོས་སོ་སོའི་ལུང་པའི་ནང་གི་གནས་སྐབས་ཚང་མས་ཤེས་ཀྱི་
རེད། བྱིད་རང་ཚོ་བལ་ཡུལ་དུ་ཡོད་མཁན་ཚོས་རྒྱ་གར་ནང་ལ་མང་ཚོགས་ཀྱི་
གནས་སྐབས་གང་འདྲ་ཡོད་པ་དང་། གཙོ་ཆེ་ཤོས་རྒྱ་རམ་ས་ལར་བཅན་གྱོལ་
གཞུང་དང་། བཅན་གྱོལ་བའི་གྲོས་ཚོགས་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་ལས་ཀ་བྱེད་སྐབས་གང་
འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ། མ་འོངས་པར་བོད་ལུང་པ་འདི་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་བསྟོན་གནས་
བཟོ་རྒྱ་དང་། མང་གཙོ་མཚན་ཉིད་ཚང་ཞིང་། རང་དབང་ལྡན་པའི་མང་གཙོའི་ལུང་
པ་ཞིག་བྱེད་འཆར་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ཆ་ཚང་རང་ཚོ་བཅན་གྱོལ་དུ་ཡོད་པའི་རིང་ལ་དངོས་
སྲུ་ལག་ལེན་བསྐྱར་ཡོད། དངོས་སྲུ་ཉམས་སྦྱོང་བསགས་ཏེ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་ཚང་མ་
བྱིད་རང་ཚོས་ཉོགས་སྐབས་བྱེད་དགོས། དེ་ནས་མ་ཆ་རྒྱས་ཡོད་པ་ཆགས།
བསམ་སློབ་ནང་ལ་བྱེད་སྐབས་འདི་འདྲ་ཡིན། རང་ཚོས་ད་ལྟ་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད། མ་འོངས་པར་བྱེད་སྐབས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན། རང་ཚོ་ལམ་སྟོན་གས་འདིའི་ཐོག་
ལ་འབྲུགས་རྒྱག་མཁན་ཡིན་བསམ་པ་བྱ་དགོས། ཞེས་སོང་ངམ། ལུང་ཐག་བྱེད་
དགོས། བཟ་ཞེས་བའི་ལེགས། ལུགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྟུགས། །།

༡༡། རྒྱ་ལོ་༡༧༧༣་འཆི་ས་༡༥་ཉིན་འི་གནས་སྐོབ་རྒྱུ་དང་པ་རྣམས་
མཇུག་བཅར་སྐབས་སྐྱེལ་བའི་བཀའ་སློབ།

༡༢། ཐབས་སྐྱབ་གི་གནས་སྐོབ་དང་། སྐོབ་མའི་ལྷ་སྐོ།

ད་དེས་ཉེ་ཆར་གནས་སྐོབ་ཡིན་ཏུ་ཐབས་སྐྱབ་པོ་གཅིག་ལྟར་བ་རེད། དེའི་
རྗེས་འགྲེལ་གྱིས་བྱིད་རང་ཚོ་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་སྐོབ་ལམ། དགོ་སྐོབ་བར་གྱི་
ལར་ཞེན། ཡང་ཁོང་རང་སྐྱབ་བསམ་ནམ་དག་གི་སྐོབ་ནས་བོད་སྐྱི་པའི་དོན་དག་ལ་
བྱས་རྗེས་བཞག་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་སོགས་གང་ནས་ཡིན་ནའང་ལྱང་། གང་
སྟར་བྱིད་རང་ཚོ་དེ་རིང་འདིར་ཁོང་གི་རྗེས་དྲན་གྱི་དོན་ཏུ་ཡོང་བ་རེད། ལྷགས་རྗེ་
ཚ།

ང་རང་ཚོའི་སྟོན་བ་སྐྱ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟན་འདས་
ཀྱང་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་རྟག་པ་བརྟན་པོ་ལྟར་མེད། ད་ནི་ང་རང་ཚོས་གང་
ཞིག་བྱེད་དགོས་སམ་ཞེན། དཔེར་ན། ང་ཚོས་སྟོན་བ་བཀའ་ཤིན་ཅན་དེའི་ཞལ་
མངལ་བ་དང་། གསུང་སོས་པ་ལྟར་མེད་ཀྱང་། སྟོན་པའི་རྗེས་འགྲེལ་བཞིག་ཡིན་
པའི་ཆ་ནས་ཁོང་གི་ལམ་བརྟན་པ་འདིར་ང་རང་ཚོ་རྗེས་འཇུག་ཚོས་ཉམས་ལེན་
ལྱར་ཐག་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། རྗེ་དོན་པོ་ཆེས།

འདི་ལ་ཁོད་གསུང་བསམ་པ་ན། །

མཚན་དཔེ་དཔལ་གྱིས་རབ་ཏུ་ལབ་ད། །
 འོད་གྱི་བྱ་བས་ཡོངས་བསྐྱོར་བའི། །
 ལྷོན་པ་དེ་ཡི་ཚངས་དབྱངས་གྱི། །
 འདི་ནི་འདི་ལྟར་གསུངས་སྟམ་དུ། །
 ཡིད་ལ་སྐྱབ་པའི་གཟུགས་བརྟན་ནི། །
 །ཤར་བ་ཙམ་ཡང་ཚ་བ་ཡིས། །
 གཏུང་ལ་རྒྱ་ཟེར་བཞིན་དུ་སྐྱེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ལྷོན་པའི་སྐྱེ་ཡི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ཤིང་། ལྷོན་པས་
 གསུངས་པའི་ལམ་དེར་ང་རང་ཚོས་རོ་སྐྱོག་མེད་པ་ཏུ་ར་ཐག་གིས་ཞུགས་དགོས།

དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་དམ་པ་ཁོང་རང་འཚོ་ཞིང་གནས་པའི་རིང་ལ་སྐྱིར་སངས་
 རྒྱས་གྱི་བརྟན་པ་དང་། ཡང་སྐོས་པོད་གྱི་དགའ་ལྡན་མོ་བྱང་ལ་འཁེབ་ཆེན་མོ་བྱས་
 ཡོད། ལྷོན་ཐོབ་བྱ་ནི་ཡོང་གི་རེད། འོན་ཀྱང་རྩ་བའི་ཚུན་ས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་
 རེད། ཁོང་རང་འཚོ་བའི་རིང་གི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཁྲིད་རང་ཚོ་ཚང་མར་རྒྱས་
 ཡོད་ཡིན་ཅིང་། ཁྲིད་རང་ཚོར་མོ་མོའི་དགོ་སྐྱུག་འདི་རྣམས་ནས་སྤོང་ཆད་པོད་གྱི་
 བརྟན་མིན་སྐྱིད་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབ་སྐྱབ་པའི་རེ་བ་འདུན་པ་གང་ཞིག་བཏོན་
 ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ཁྲིད་རང་ཚོས་བབསྐྱབ་སྐྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག ། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་
 ཀུན་ཁོང་རང་གི་དགོངས་པ་ཡང་དེས་འགྲུབ་པ་རེད། ཁྲིད་རང་ཚོས་རྒྱན་གཙོ་བུ་
 དགོས་བྱུང་ན་འདེགས་འགྲིགས་པ་རེད། མི་པལ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཁྲུབ་བྱས་ནས་
 བསྐྱེད་ན་དགོས་པ་མེད།

ཡང་སྐོས་ལྷག་པར་ཅན་དུ་ཚན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་མི་འཚམས་པ་བྱེད་མཁན་དེ་དག་
 ལ་འཁོན་ལན་སྐོས་གསལ་པ་ལྟ་བུ་དང་། འདི་དག་ལ་སྐྱུག་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་
 པའི་བསམ་སྒོ་གཏོང་མི་རུང་ལ། དེ་ལ་སྡིང་པོ་གང་ཡང་མེད། སྐོས་བྱུང་དུ་ང་རང་ཡང་
 འདི་རང་འདི་འདྲ་བུ་དང་། ཚགས་སྐོས་སྡིང་རྗེ། ཚན་ཏུར་ཐག་བྱེད་མཁན་ཞིག་ལ་དེ་ལྟ་
 བུའི་གི་བཅུ་གངས་ཤིག་བརྒྱུ་། དགོ་སྐྱུག་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་རྒྱུན་ལས་དུ་བཏང་།
 ཚགས་སྐོས་མ་ཆེ། དེ་འདྲའི་ཐབས་སྐྱུག་པ་ལ་ཨང་བསམ་པ་འདྲན་གྱི་འདུག་ཀྱང་ཡང་
 བསམ་སྐོས་གཉིས་པ་ལ། གཙོ་བོ་ནི་རྒྱུ་ཁོང་རང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ལ། རྒྱུན་འདི་
 འདྲ་ཞིག་འཕྲད་པ་རེད། རྒྱུ་རྒྱུན་འཕྲད་པ་དེ་རྣམས་གཙོ་བོ་སོ་སོའི་སྡོན་བསགས་
 ཀྱི་ལས་རེད་བསམ་པ་དང་། སྡིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐྱེས་བུ་དང་། སྡིང་རྗེ། ཡང་བག་ཚ་
 མེད་པར་མི་སྲོ་རྒྱུ་ཞིག་ལ་གི་རྒྱུག་མཁན་དེ་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཤིན་ཏུ་རགས་པའི་
 གཞན་དབང་དུ་སོང་བ་གསལ་བོ་རེད། སྡིང་རྗེ་བསམས་ནས་ང་སྡིང་རྗེ་ཤུགས་འག་
 པོ་སྐྱེས་བུ་དང་། བྱེད་རང་ཚོ་ཡིན་ནའང་ང་ཚོ་ཚོས་གོ་གས་གཅིག་པ་རེད། བྱེད་རང་
 ཚོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བྱས། གཞོན་བྱེད་རྣམས་ཁྲིམས་ལ་སྐྱུག་ འདི་དག་ཏུ་ལས་སྐོས་
 ལན་སྐོས་འདྲའི་བྱེད་རྒྱུ་བྱུང་ན་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་སྐོས་ནས་ཡང་གཏོང་མ་
 རུང་། སྐྱུག་པ་གསོ་བའི་ས་ཡིན་པས་དགོ་མཚན་གཏན་ནས་མེད། དེ་ལས་ང་རང་
 ཚོས་པོད་པའི་སྐྱེ་ཚོགས་ནང་ལ་ཡ་རབས་སྡོད་བཟང་དང་། གཞན་པར་གྱི་སྐྱུག་
 བསམ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེས་རྒྱུར་ཤུགས་རྒྱུག་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཆེ་ས་ནས་
 བསམ་སྐོས་གཏོང་དགོས་པ་ལས། འདི་གཞེན་པལ་བ་ནང་བཞིན་དང་། ཚོས་མེད་
 མཁན་གྱི་མི་གཅིག་གིས་རང་རྒྱལ་གཞན་པས་གྱི་བསམ་སྐོས་ལྟ་བུ་བཏང་ན་སོ་སོའི་

རྒྱུད་ལ་དགེ་བ་སྤེལ་བུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཉམས་རྒྱུ་ལས་སུ་སྐྱོད་གསུམ་གཏུན་ནས་མེད།
ང་ཚོ་ཚོས་པ་ནང་ཚལ་ས་ཡེད། བསམ་སྒོ་གཏོང་སྤངས་མ་ལོང་བ་བུ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་
ཡེད་བསམ་པ་བྱེད་ལྟུང། གཞན་གནས་རྒྱུ་ལ་ཡོད་རྒྱུ་མི་འདུག། རྗེད་རང་ཚོས་ཉམས་
ཐག་འབད་ཐག་བྱེད་དགོས།

ཁ་དོ་འཇིག་རྒྱུད་ཤི་རྒྱུད་འགན་དང་། རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གསུང་རྒྱུད།

། གན་དམ་ཚོས་ལ་གཞིགས་ཉེ། དེ་ནི་གན་ལ་དོག་ཁྲིས་སྤེལ་བུ་སྤྱི་བུ་སྤྱི་བ་
ཡེད། རྗེད་རང་གན་པ་ཚོས་འགན་འཁྲེད་དགོས་ལ། གན་ཁོ་རང་སྤྱི་བ་རྗེ། གསོད་
རྒྱུ་ལེ་ཞོགས་པ་དེ་གར་ལོས་རང་ནས་རྒྱུན་འཆར་ཅན་བཞེན་ཐུག་པ་ཡིན། གན་
སྤྱི་ས་ཉམས་ལོབ་སྤེལ་བུ་བཞད་པ་མ་ཟད། དས་ཀྱང་ཀྱག་ཀྱག་སྤེལ་བུ་བྱས། དེ་ཉིན་
སྤྱི་བུ་གན་སྤྱི་ས་ས་རྒྱུ་སྤོབ་བྱ་གར་འཚམ་ཚར་ཡོད། ལོ་འདིའི་ལོ་མཇུག་གས།
སྤོབ་མཚམས་ཅམ་ལ་ཡོད་ཐུབ་ན་ཟེར་གྱི་འདུག། ཡིན་དང་ཡིན་ཞེས་རྒྱུ་ཆ་
བཞད། དེའི་དགོང་མོ་ལྗོངས་པ་ཡེད།

རྗེད་རང་ཚོ་ལས་ཀ་སྐོབ་པ་རྣམས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས། ད་ཆ་འདིར་རྗེད་
རང་ཚོ་རྒྱུ་ས་ཡོད་མཁན་ཚོས་འགན་རྒྱུ་ཡེད་གྱི་ཡོད། ཡང་རོགས་པ་སྤོབ་མ་ལྟ་བུ་
དགོས་ན་རྗེད་རང་ཚོས་རྒྱུ་ས་ཡོད་བྱེད་དགོས་པ་དང་། གར་འབྲེད་བྱེད་དགོས་མིན་
བལྟས་ཚོག་གི་ཡེད། མི་རྒྱུ་ས་མེད་གཅིག་ལམ་སེང་གསར་པ་འཇུགས་རྒྱ་རྗེད་གྱི་
ཡང་མི་འདུག་ལ། དགོས་པ་ཆེར་ཨེ་ཡོད་བསམ་གྱི་འདུག། རྗེད་རང་ཚོ་ད་ལྟ་འདི་
གར་ལས་ཀ་བྱེད་བཞེན་པ་ཚོས་འགན་རྒྱུ་བསྐྱམས་ན་འགྲིགས། དཔེ་ཆ་འཁྲེད་

མཁན་རོགས་པ་དགོས་ཀྱང་བྱེད་རང་ཚོས་རྒྱས་ཡོད་ཀྱིང་དགོས་ལ། ར་ཚོར་
བརྗོད་བཞིན་བྱས་ནའང་འགྲིགས། གཞན་དག་ཤོད་རྒྱུ་མི་འདུག ། རྫོང་དེ་ལོ་བྱས་
ནས་སྟོན། ཚང་མས་ཉུང་ཐག་གཉེན་དགོས། སྤྱིང་རྗེ་དགོ་སྤྱད་དེ་གཉིས། གཅིག་བྱས་
ནས་ཐའེ་ཐའེ་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ལེ་འཆར་གཞི་ཡོད་པས་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྐད་རྒྱུར་གཅིག་ཆིབས་
ཞབས་ཁོངས་མིང་ཐོའི་ནང་ལའང་བཀོད་ཡོད། རྒྱ་སྐད་སྐད་རྒྱུར་ཀྱི་ཚོད་དེ་སྐད་
དག་མེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་ལག་པ་བཅག་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་སོང་། ཐབས་ཤེས་
མི་འདུག །

གཤེད་ལྷུང་བའི་བྱ་ངན་དང་། རྒྱ་གཞུང་གི་སློང་བརྗོད།

གནས་ཚུལ་དེ་ནི་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་གྱིང་མཁན་
ཁོང་ཚོའི་གྲས་ལ་དོགས་པ་གྱེད་ཀྱི་ཡོད། གི་རྒྱལ་མཁན་གྱི་ཤིན་ཏུ་རྗོངས་པ་རང་
རེད། ཉོན་མོངས་ཆེས་རྒྱགས་པའི་གཞན་དབང་དུ་འགྲོ་བ་དེ་རི་འདྲའི་ཐབས་སྐྱོ་པོ་
དང་། སྤྱིང་རྗེ། སྤྱིང་རྗེའི་ཡུལ་རང་རེད། འདིར་སྟོན་ལས་ཚོགས་རན་པ་རེད། དེ་
བཞིན་བཀའ་ཚོས་ཡོད་སྟབས་སྟོགས་མཐའ་ནས་ཡོང་མཁན་གང་འཆོལ་ཡོད་
མདོག་ཁ་པོ་རེད། དེ་ཚོར་དོན་དག་མེད་པའི་བསྟན་པོ་བཟོ་བ་ལྟ་བུ་བྱས་ཀྱང་གཏན་
ནས་ཡག་པོ་མི་འདུག ། ལྷུང་གི་ལྟ་བུ་ཡོང་སྟངས་ལོན་སྟབས། ཉེན་སྲུང་གཐབ་
གཐབ་གྱིང་དགོས་པ་ལས། རྒྱུན་ལྔ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་སྟགས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་
བྱས་ཏེ་བོད་པ་གྱིངས་ལ་བརྟེན་གསེག་འགྲོ་གཞི་ལྟ་བུ་བྱས་ན། རྟོགས་གཅིག་ནས་
བསམ་སྒོ་བཏང་ན་བསམ་བཞིན་དུ་གྱེད་མཁན་ཁོང་ཚོའི་གྲས་ཀྱི་འདོད་དོན་འགྲུབ་

གྱི་རེད། ང་ཚོས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས།

དཔེར་ན། སེར་སྐྱད་སློམ་པོ་ར་དང་། དགའ་ལྗན་དགོན་པར་ཆ་བཞག་ན།
དམངས་རྣམས་འབྲེལ་བ་མེད་དམ་འགོ་བསམ་གྱི་འདུག ། འགའ་ཞིག་གིས་སློངས་
ཞེན་བྱས་ཏེ་སློམ་ཚོངས་བརྒྱབ་པ་ལས་གང་ཡང་མེད། ང་རང་ཚོས་དགའ་ལྗན་པ་
ཟེར་བ་དང་། ཤར་ཅེ་ཟེར་བ། སེར་སྐྱད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་བརྗོད་ན་གཏན་ནས་ཡག་པོ་
མེད། བསམ་སློབ་བཏང་ན་ཁོ་རང་ཚོ་སྤྱི་བྱིངས་པོ་ཆ་སྟེ་བསྐྱེད་ཡོད་པེས་ལས། དེ་
ལྟར་ཅ་བ་ནས་ཡོད་གྱི་མ་རེད། རེ་བྱང་ཡོང་སྲིད་པ་རེད། དེ་དག་གི་ཁུངས་གཅིག་
ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཡོངས་ཁོའི་ཐོག་ལ་རང་སྤྱོད་པ་དང་། གཞན་སྤྱོད་པ་
ཟེར་བ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་གཏན་ནས་མི་འགྲིགས།

ལྷག་པར་ཁོ་རང་ཚོ་སློབ་པ་ཡོང་གཞི་དང་། བཟོད་མ་བདེ་བ་ལྟ་བུ་བྱང་ན།
བོད་པ་ནང་ཁུལ་དགོག་རྒྱེན་ལ་འགོ་རྒྱ་དང་། ཆེ་སར་ཆ་བཞག་ན་རྒྱ་མིར་དགོས་
རྒྱ་དེ་ཆགས་གྱི་རེད། རྒྱ་མིས་གོ་སྐབས་འདི་བཟུང་སྟེ་ཉེ་ཆར་རྒྱ་མིའི་མི་མང་ཉིན་
རེའི་ཆགས་པར་ནང་ལ་ངས་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་ལ་དམ་བསྐྱབས་བྱེད་གྱི་ཡོད་ལུགས་
སྲིང་བརྗོད་གིས་ལུགས་གོ་ཐོས་བྱུང་། རྒྱ་མིས་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་བརྗེ་གི་ཡོད།
སྤྱིད་པོ་འདྲ་བུང་མེད་དམ། རྒྱ་མི་སྐྱབས་པ་ཚོས་ཤེས་གྱི་མེད། ང་རང་ཚོས་དོན་དག་
མེད་པའི་བརྟེན་ཤོག་དགོག་རྒྱེན་ལྟ་བུ་བྱང་ན་ཡག་པོ་མེད་པས། གཟབ་གཟབ་བྱེད་
ཨང་། རྒྱ་མཚན་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་བསམ་སློབ་བཏང་བར། རང་དགའ་ང་རྒྱལ་ལྟ་བུ་
བྱས་ན་དགོ་མཚན་གང་ཡང་མེད། ཅེས་བཀའ་སློབ་སྟུང་། །།

བྱ་ཡིན། མ་འོངས་པ་ལ་འདི་ལྟར་སློབ་གྲྭ་ཐོན་ཡོང་དུ་ས་གང་ལྟར་མི་ཐོག་ཡོངས་
རྫོགས་ཚན་རིག་གི་མིང་ཚིག་དོན་དག་གསར་པ་རྣམས་བོད་སྐད་ཀྱི་མིང་ཚིག་གི་
ཐོག་ནས་འོད་རླུ་ཡོད་པ་ཆགས་ཡོང་སྐབས། བོད་པའི་སྐད་ཡིག་འདི་རང་བཞིན་
ཀྱིས་སྟུག་ཏུ་སྟུག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། མདོ་དོན། ང་རང་ཚོ་ཤེས་ཡོན་
ཟེར་བ་འདི་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་ཡིན་པ་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་རེད།

ལྷག་པར་དུ་ང་རང་ཚོ་སོ་སོའི་ལུང་བ་བྲལ། འགྲེལ་ས་ནས་ལངས་ཞེ་སྟུབ་མི་
སྟུབ་བལྟ་རྒྱུའི་ལས་འགན་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད། ང་ཚོ་འགྲེལ་
ས་ནས་ཡང་ལངས་ཟེར་བ་དེ་འཛིང་རེས་བཏང་། གསོད་རེས་བཏང་སྟེ་ལངས་རྒྱུའི་
སྐད་ཆ་མ་རེད། ང་ཚོས་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པ་བདར་ཉེ། ང་
ཚོ་འགྲེལ་ས་ནས་ལངས་སྟུབ་པ་ཞིག་གྲེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

བྲང་བོས་གཞུང་བསྐྱངས་ཤིང་། བདེན་པ་བདར་བའི་ཐོག་ནས་འཐབ་རྩོད་གྲེད་
བ་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དགོས་པ་དང་། ལྷག་བསམ་དགོས་པ་རེད། ལྷག་བསམ་
མེད་ན་ཡོན་ཏན་རི་ཅིམ་ཡོད་ཀྱང་ངོ་མཚར་ཆེ་རྒྱུ་དེ་ཅིམ་མེད། ཡོན་ཏན་དེ་མན་
པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། གཞོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་མི་
ཤེས་པ་རེད།

དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་བསམ་རྣམས་པར་དག་པ་ཞིག་ཡོད་ནའང་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་
མེད་ན། མ་ལག་རྩམ་མའི་བྱ་རྒྱུས་སྤྱིར་ན་གྲེད་ཐབས་མེད་པ་བཞིན་ཡོད་རྒྱུ་རེད།
དངོས་གནས་བྲང་གནས་སློབ་སློབ་བཏང་བསམ་པའི་ལྷག་བསམ་ཡོད་ནའང་རྣམ་
དཔྱོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་མེད་ན་གྲེད་ཐབས་གང་ཡང་མེད། ང་རང་ཚོ་བོད་པ་པལ་ཆེ་བ་

ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷག་བསམ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ཞེན་ཞོག་དང་ལྷག་བསམ་འདྲེས་
མ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་གྱི་ལག་ལ་ཐོགས་པ་ཞིག་
དགོས་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་སོ་ཆགས་ཡོད་སྟབས། བོད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་
རྒྱུ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་ལ་གཏོང་སྤངས་དེ། དེང་དུས་ཀྱི་བྱབ་ཕྱོགས་
པའི་ཤེས་ཡོན་ཁོ་ནའི་ཐོག་ལ་སྤྱིན་ནའང་མི་འགྲིགས། མི་རིགས་ཀྱི་ཁྲད་ཚོས་ཐོན་
པ་ཞིག་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐོན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གཙོ་བོར་རང་ཚོ་
བོད་མི་རིགས་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་དང་སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་གིས་ཤལ་སྤེལ་བའི་བོད་པ་ཟེར་
བ་རྒྱུར་གསལ་ཞིག་ཡོད། མི་རིགས་རྒྱུར་གསལ་དུ་ཐོན་པའི་ཁྲད་ཚོས་གཙོ་བོ་སོ་
སོའི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་པའི་སྐད་ཡིག་འདི་ནང་ཚོས་དང་
འབྲེལ་བའི་ལྷ་བ་དང་། ལྷ་བ་མཐའི་ཐོག་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པོ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད།

དེང་སང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་གཏོང་བའ་སློབ་སྦྱོང་གྲེང་དགོས་བྱུང་ན་བོད་
པའི་སྐད་ཡིག་ལ་མགོ་བཏགས་ན་མ་གཏོགས་ཏེ་ལམ་མེད་པ་ལྷ་བྱ་གསལ་སོ་ཡོད།
བྱབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཚོའི་ནང་ནས་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་གོ་བ་གཏོང་
བའ་འཚོལ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སློབ་རྒྱུ་དེ་ཡག་ཤོས་
མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་གཏོང་བའ་གྲེང་དགོས་ན་བོད་
པའི་སྐད་ཡིག་མ་ཤེས་ཐབས་མེད་ཡིན་པས། དེང་སང་བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་ལ་དོ་སྣང་
ཡོད་མཁན་མི་མང་སོ་ཞིག་གིས་བོད་པའི་སྐད་ཡིག་ལ་གཞི་ནས་དོ་སྣང་གྲེང་གི་
འདུག ། ང་རང་ཚོའི་སྐད་ཡིག་འདི་གཞི་ཅའི་སྤྱལ་སོ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། རིག་གསུམ་

སྡེ་ཚན་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་ལ་དེ་སྡེ་མན་ཚད་བེད་སྡོད་བྱེད་སྡོད་མེད་པའི་དབང་གིས་བོད་པའི་སྐད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་མ་བྱིན་པར་བསྡད་ཡོད་པ་རེད།

གོང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན། རྒྱ་གར་ནང་ལ་འཛིན་གྲུ་ལ་བར་སློབ་ཚན་ཚང་མ་བོད་སྐད་ནང་སློབ་རྒྱའི་སློབ་དེབ་བཅོས་འདུག། བྱེད་རང་ཚོ་བོད་ཡིག་གཙོ་དོན་དུ་བྱས་ནས་དགོ་ཆེན་འོས་སྡོད་བྱས་པ་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག། བོད་པའི་སྡེ་གཙོ་ཚོར་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་བྱེད་ཚོས་ཚང་བའི་ཐོག་ནས། དེར་དུས་ཀྱི་ཞེས་ཡོན་ཚ་ཚང་བ་ཡོད་པའི་ལྷག་བསམ་ཅན་གྱི་བོད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། དགོ་ཆེན་འོས་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན། དོས་ནས་ནམ་རྒྱུན་ཞུས་པ་བཞིན། དགོ་ཆེན་གྱི་དོས་ནས་སྡེ་གཙོ་ཚོར་སློབ་ཚན་དོ་སྟོན་བྱུང་ཅམ་མ་ཡིན་པར། སྡེ་གཙོ་བསམ་སློབ་ནང་ལ། ལྷག་བསམ་དང་། བྱམས་བཅེ་ལྷན་པའི་ལྷག་བསམ་ཟེར་བ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དགོ་ཆེན་ཚོའི་སྡོད་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་སྡེ་གཙོ་ལ་དོ་སྟོན་བྱེད་དགོས་པ་འདི་འིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་འདུག། དཔེར་ན། ངས་མི་གཞན་ལ་བྱམས་བཅེ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། མི་བཟང་པོ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན། ང་རང་གི་དོས་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཁྲལ་ཡིན། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་སྡེ་གཙོ་ལ་ཐོག་མའི་ཡོད་གི་འདུག།

དེ་དེ་བཞིན་བྱས་ནས། བྱེད་རང་ཚོའི་དོས་ནས་ཀྱང་། བོད་སྡེ་གཙོ་གཅིག་ལ་སློབ་སྡོད་སྡོད་པའི་སྐབས་སུ། ལྷག་བསམ་ཅན་གྱི་བོད་པ་ཞིག་དང་། ཞེས་ཡོན་ཅན་གྱི་བོད་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་དུས་སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྷག་བསམ་ཟེར་བའི་ཆོག་གཉིས་པོ་དེ་འོད་བྱུང་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་ལེན་ཐོག་ནས་ལྷག་བསམ་གྱི་རྣམ་དཔྱོད་དང་། ལྷག་བསམ་གྱི་རྣམ་འགྲུར་མིག་དཔེ་བསྟན་ཏེ།

སྤྱུ་གུ་ཚོར་གོ་བདེ་སྤྱོད་ ལྷན་པ་ཞིག་གྲེད་དགོས་སྐྱེ་དེ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད།

༡༣། ལྷན་པས་མ་གྱི་པོད་སྤྱུ་གུ་དང་། ལག་ལེན་གྱི་རོ་སྤྱོད།

དེར་སང་འཇོ་མ་བུ་སྤྱིར་འདིའི་སྤྱང་གི་ལུང་བ་ཡང་རྒྱས་ཕྱིན་པ་མང་པོའི་ནང་
ལ། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་གྱིས་སོངས་པ་མེད། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་གཙོ་བོ་ཡོད་ཀྱང་ཉ་
ལས་རྒྱ་གང་ཡང་མི་འདུག ། སྤྱི་ཚོགས་ནང་གསོད་རེས་གཏོང་བ་དང་། མགོ་སྐོར་
གཏོང་བ། ལམ་པ་ཤོད་རྒྱུ་དེ་ཚོ་རྫོགས་རྒྱ་མེད་པ་རྒྱུའི་གཉེར་མ་ནང་བཞེན་ཡོང་གི་
ཡོད། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་གཅིག་ལྷན་པས་མེད་ན། དེས་མི་མགོ་བྱང་པོ་བརྗོ་རྒྱ་དང་།
མི་མ་མགོ་སྐོར་གཏོང་རྒྱ། རྒྱ་བ་མཉུན་རོ་སྐོག་གྲེད་སྤངས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་སྤྱོད་པ་ལྟ་
བུ་ཞིག་ཆགས་སྤིང་བ་ཡིན། དེ་འདྲ་ཡིན་སྤྱབས་དགེ་གན་ཚོའི་རོས་ནས། སྤྱུ་གུ་ཚོ་
སྤྱུ་གུ་བསམ་ཅན་ཞིག་ཡོང་བསམ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་ལེན་སྐོག་ནས། སོ་སོ་རང་
ཉིད་དཔེ་མཚོན་ཏུ་བྱས་ཏེ་སྤྱུ་གུ་ཚོར་རོ་སྤྱོད་གྲེད་དགོས་པ་འདི་ཉ་ཅང་གཤམ་ཆེན་པོ་
རེད་བསམ་པ་བྲན་གྱི་འདུག །

དཔེར་ན། ཚོས་ཕྱོགས་ལ་ཆ་མཚོན་ན། ལྷན་པ་དང་སློབ་མ་ཟེར་བྱས་ལྷན་པ་ལ་
སློབ་མས་ཡང་བཅི་བཀུར་གྲེད་དགོས་པ་ཞིག་དང་། ལྷན་པའི་རོས་ནས་ཡིན་ནའང་
སློབ་མས་བཅི་བཀུར་གྲེད་པ་དེའི་སྐོབ་ཐང་ཡོས་ཡོད་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་བག་ཆགས་
ཤིག་ཡོང་གི་ཡོད། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བསམ་སློབ་བྱང་ན་སློབ་མའི་རོས་ནས་དེ་
འདྲ་ཞིག་གྲེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ལྷན་པའམ་དགེ་གན་རང་གི་རོས་ནས་བསམ་སློབ་
དེ་འདྲ་གཏོང་རྒྱ་མེད།

དཔེར་ན། དབྱ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་ནང་གསུངས་པ་བཞིན་རེད། སློབ་མ་ཟེར་བ་
མི། མི་ཤེས་པ་ཞིག་གཞི་ནས་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སློབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་
མི། མ་ཤེས་མཁན་གཅིག་ལ་སློབ་སྟོན་གྱི་དམའན་ཞིག་ཡིན་པས། དགོ་ཆེན་དེས་
སློབ་མ་ལ་པས་བྱ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་སྐྱོད་དགོས་པ་ལས། མཐོང་རྒྱུད་གྱི་དམ་
དབང་ཡོད་ཤོད་རྒྱུ་འི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱ་མེད་ཅེས་དབྱ་མ་
བཞི་བརྒྱ་པའི་ནང་ཐོན་ཡོང་གི་འདུག །

མིང་རང་ལ་སློབ་མ་ཟེར་བ་བཞིན། ཁོས་མ་ཤེས་པ་ཞིག་སློབ་མཁན་ཡིན་
སྟབས། ཁོ་སྐྱབས་མེད་མགོན་མེད་ཅིག་ཆགས་བསྟན་ཡོད། སློབ་མཁན་གྱི་དོས་
ནས་དེ་ལ་སྐྱབས་སྟོན་མཁན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་སྟབས་ལྷག་བསམ་དང་བྱམས་
བཅེའི་ཐོག་ནས་བསྐྱེད་དགོས་པ་དེ་དངོས་གནས་རེད། སོ་སོ་དགོ་ཆེན་ཡིན་
བསམ་སྟེ། སྤྱ་གྲུང་མཐོང་རྒྱུད་པ་དང་། ཉེས་རྒྱུང་གཏོང་བ། ཁ་རྒྱུང་གཏོང་བ་
སོགས་གྱེད་མི་འོས། སྤྱ་གྲུང་བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱབ། ཐབས་ཤེས་བྱས། བན་པའི་བསམ་
པའི་ཐོག་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་ཡང་བརྒྱབ་ནའང་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཉན་མཁན་སྟོད་པ་ལོག་
མཁན་ཡོད་ན། སྐབས་སྐྱུར་སྐྱུར་བྱ་གཤེག་གཤེག་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཨེ་ཡོད། སྤིགས་ར་
སྟོད་དགོས་ཀྱི་ཨེ་ཡོད། དེ་ནི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད།

གཞན་སྤྱིར་བཏང་དགོ་ཆེན་གྱི་དོས་ནས་དགོ་སྤྱག་ལ་བལྟ་སྟངས་དེ་དངོས་
གནས་སོ་སོའི་སྤྱ་གྲུང་བཞིན། བར་གཅེས་པོ་བྱས་ནས་སྐྱོད་བ་དང་། བཀྱར་བ་
མ་གཏོགས། སོ་སོ་ཁོ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་ཡིན་བསམ་པའི་བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱ་མེད།
དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་པ་འདྲ་བུ་དུང་། གང་ལྟར་སྤྱ་གྲུང་སྤྱི་བུ་ཆོ་གང་

འདྲ་ཞིག་ཡོང་དང་མ་ཡོང་ཟེར་བ་དེ་དགེ་ཆེན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་སྟབས། དགེ་
ཆེན་གྱིས་དུས་རྒྱུན་དུ་སྐྱད་ཆ་ཤོད་སྟངས། རྣམ་འགྲུར་སྟོན་སྟངས། ལྷག་བསམ་གྱི་
བསམ་སྒྲུབ་འབྲེལ་སོ། ལྷ་གུ་དེའི་མ་འོངས་པའི་མི་ཚེ་སྐྱེལ་སྟངས་གྱི་ལས་འགན་
དགེ་ཆེན་སོ་སོས་སྒྲུབ་ཏེ་སེམས་འཁྲུང་གྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག།

གཤམ་དགེ་ཆེན་གྱི་གལ་གནད་དང་། ཚོས་སྲིད་གྱི་ལས་དོན།

ང་རང་ཚོ་ཚོས་གྱི་སློབ་ནས་བཤམ་ན། བྱེད་རང་ཚོ་འཛིན་གྲུབ་ཅིག་ནང་གི་
དགེ་ཆེན་ཡིན་པས་འཛིན་གྲུབ་དེའི་ནང་ཡོད་པའི་སྐྱ་གུ་དེ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་ལོ་གཉིས་
གསུམ་ག་ཚོད་གཤིབ་དགོས་ཀྱང་། གཤིབས་པའི་རིང་དེ་ལ་སྐྱ་གུ་དེའི་མི་ཚེ་ཅམ་
དུ་མ་ཟད། རི་སྲིད་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་མ་འཁོད་བར་གྱི་ལམ་སློབ་སྟོན་མཁན་
ཞིག་ཆགས་ཡོད། སོ་སོའི་དོས་ནས་སྒྲ་མའི་མིང་མེད་ཀྱང་དོན་དོ་མའི་ཆ་ནས་སོ་
སོའི་འཛིན་གྲུབ་ནང་ཡོད་པའི་སྐྱ་གུ་དེ་དག་ཚེ་རབས་ནས་ཚེ་རབས་བདེ་བ་ནས་
བདེ་བར་བསྐྱོད་སྟབས་པའི་ལམ་སྟོན་གྱེད་རྒྱའི་ལས་འགན་ཡོད་ཅེས་ངས་ཉག་བར་
ཤོད་གྱི་ཡོད། དེར་སྐབས་པ་མས་སྒྲ་མ་གྱེད་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེ་བ་ལས། ཚོས་སྲིད་སྟེང་
ལ་སྟོན་མཁན་སྒྲ་མ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་མི་འདུག་ཟེར་གྱི་ཡོད།

པ་མ་སོ་སོ་ཚོས་དང་ཡོད་མཁན། བར་ཚོས་ཤེས་མཁན་ཞིག་བྱུང་ན། པ་མ་དེ་
ཡིས་སྐྱ་གུར་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱལ་སྐབ་རྒྱ་དང་། བྱིས་ཚང་དེའི་ནང་ལ་ཚོས་གྱི་ཚོར་བ་
ཡོད་པ་ཞིག་དང་། བར་ཚོས་གྱི་སློབ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། བྱིས་ཚང་དེའི་ནང་
ནས་འཚོར་ཡོངས་བྱུང་པའི་སྐྱ་གུ་དེ་རྣམས་རང་འལྲུགས་གྱིས་ཚོས་ལ་བག་ཆགས་

བསད་ཡོང་མཁན་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། གྱིམ་ཚང་ནང་གི་པ་མ་གཉིས་ལ་ཚོས་ཀྱི་ཐི་མ་
ཅ་བ་ནས་མེད་མཁན་ཞིག་གི་སྤྱ་གྲུ་དེ་ག་ལེར་ཚོས་ལ་དད་པ་ཡོང་བ་བཟོ་རྒྱུ་དང་།
མཚུགས་ཏུ་ཁྲིའི་སྐྱང་ལ་སྡོད་མཁན་སྐྱ་མ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུ་དེ་ཉ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། གང་
ལྟར་པ་མ་ཚོས་གྱིམ་ཚང་ནང་ལ་སོ་སོའི་སྤྱ་གྲུའི་མི་ཚེ་གཅིག་དང་། མི་ཚེ་གཅིག་
ལས་ལྷག་པའི་ཚེ་རབས་ནས་ཚེ་རབས། སྤྱ་གྲུའི་མདུན་ལམ་པ་མས་ལམ་སྟོན་གྱི་དང་
སྤྱབ་པ་ཞིག་དང་། སེམས་འཁྱུར་ལེན་དགོས།

འདི་ན་གྲུའི་ནང་སྤྱེབས་དུས་དགེ་ཆེན་ཚོས་སྤྱ་གྲུ་དེའི་མི་ཚེའི་འགྲོ་སྐྱོངས་ཤེས་
པ་ཅམ་དུ་མ་བཟད། ང་ཚོ་ནང་པ་གཅིག་གི་དོས་ནས་བཤའ་ན། མ་འོངས་པ་ལ་མཁས་
སྤྱབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱ་མ་ཞིག་གི་སློབ་མ་ཡག་པོ་ཞིག་ཆགས་སྤྱབ་པའི་བཟོ་ལྷ་བྱེད་
རང་ཚོའི་དུས་ཚོད་ནས་བཟོ་དགོས་རེད། སྤྱ་གྲུ་གཡལ་ཆེན་ཚོས་ལ་དད་པ་མེད་
མཁན། གང་གྲུང་མང་གྲུང་གྱི་མཁན་ཞིག་མཚུགས་ཏུ་མཁས་སྤྱབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱ་
མ་ཞིག་འབྲུན་ནའང་ཡོང་སྤྱབ་རྒྱུ་ཉ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། བཟོ་བཅོས་རྒྱག་རྒྱ་བྱེད་རང་
ཚོའི་ལག་པ་རེད་འདུག ། ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

དམ་པའི་ཚོས་དང་། འདི་ག་རྟེན་སྲིད་ལུགས་གང་གི་ཐོག་ནས་བཤའ་གུང་།
གང་ལྟར་འབྲུལ་སྤྱགས་གང་གི་ཆ་ནས་བཅེས་པ་ཡིན་ནའང་སློབ་གྲུའི་དགེ་ཆེན་ཚོ་
ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག ། བྱེད་རང་ཚོར་དཀའ་ངལ་ཡོང་གི་རེད། སྤྱ་གྲུ་ཚོས་
ཤེས་ལ་མ་ཤེས། འགའ་ཤིས་ཀྱིས་གཤིས་ཀ་དང་། སྡོད་པ་སློབ་སྐྱབས་བྱེད་རང་
ཚོར་དཀའ་ངལ་ཡོང་ངེས་ཡིན་ནའང་། སོ་སོས་དངོས་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བརྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་སྤྱབ་ཀྱི་ཡོད་བསམ་པ་ཞིག་དང་། སོ་སོས་བསོད་

ནམས་གསོག་གི་ཡོད་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་ཏུར་ཐག་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས།

ཐོགས་ལ་བལྟས་ནས་ལས་ཀ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་དག་ལས་ཀར་འགོ་ས་
མེད་པར་དགོ་ཆེན་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་མེད། སློབ་གྲུའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་
ཐོག་དང་། མིའི་རྣམ་དཔྱོད་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་གྱི་སློབ་དཔོན་བྱེད་རྒྱ་འདི་སོ་སོའི་ཚོས་
རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་གཙོ་པོ་
ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེ་ཆའི་ནང་ལ་ཚོས་བཤའ་པའི་བན་ཡོན་བརྗོད་སྐབས་
མི་ལ་པར་ཚོས་བཤའ་དེ་སློབ་མ་ལ་ཅི་ཙམ་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་
འཕེལ་བ་དེའི་ཚོད་གྱིས་སླེབ་རང་ཉིད་ལ་ཤེས་རབ་འཕེལ་བར་བཤའ་བ་དང་གཅིག་
བ་རེད། བྱེད་རང་ཚོས་འཛིན་གྲུའི་ནང་ལ་དགོ་ཆེན་བྱས། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་
ཐོག་ནས་སློབ་ཁྲིད་ཡག་པོ་བྱས་ན། སྤྱ་གྲུ་ཚོའི་རྣམ་དཔྱོད་ཤེས་རབ་གོང་ནས་གོང་དུ་
འཕེལ་བ་དེའི་ཚོད་གྱིས་བྱེད་རང་ཚོའི་རྣམ་དཔྱོད་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཞིག་དང་། བསོད་
ནམས་འཕེལ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། དེ་ཡག་པོ་རེད།

ང་། ཏུར་ཐག་གི་རྒྱུ་མེད་པའི་དང་། རྩོམ་ཐང་ལ་འོངས་སྒྲིལ།

དགོ་ཆེན་ཚོའི་ནང་བྱེད་རང་ཚོ་བྱེད་མེད་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཡག་པོ་རེད། ང་ཚོ་
ཐོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་བྱེད་མེད་ལ་མཐོང་རྒྱུ་བྱེད་པ་སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན་ཉུང་
ཉུང་རེད། ལྟོས་ས་ལྟོས་འཛོག་གིས་བྲག་བ་རེད། ང་རང་ཚོའི་ཐོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་
ནང་དེ་སྤྱི་ཡོན་ན་བྱེད་མེད་ཚོ་ཁྲིམ་ཚང་གི་ཨ་མ་བྱས་ནས་སྤོད་གྱི་ཡོད། དུས་ཚོད་
འགྲུར་བ་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། གཙོ་ཆེ་ཤོས་བཙོམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་གྱིས་གཞི་རྩའི་

ཐོག་མོ་མོ་གཉིས་ལ་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་གནང་ཡོད། ལྷག་པར་སྐྱབས་སྐྱོང་གི་
སྐབས་སུ་བྱུང་མེད་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཐོབ་ཐང་དང་ཁྱད་ཚོས་གསུངས་ཡོད།
ནང་པའི་ཚོས་གྱི་སྐང་གཞིའི་ཐོག་ནས་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་
ང་རང་ཚོ་ཐོད་རིགས་རང་གི་ངོས་ནས་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་ཡོད་པ་དེ་ལོངས་སྤྱོད་
ལྷུ་བ་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག །

ཁ་གསལ་ལ་ངོས་ནས་ཐོད་གྱི་ཡོད། སྐད་ལོག་བརྒྱབ་ནས་དོན་དག་གང་ཡང་
ཡོད་རྒྱ་མེད། ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་ཡོད་པ་དེ་སོ་སོས་དངོས་སུ་ཆ་ཚང་ལོངས་སུ་
སྤྱོད་ལྷུ་བ་བྱེད་དགོས། སོ་སོའི་ངོས་ནས་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་
ལ་འགལ་རྒྱུན་བརྩོམ་ཞིག་འདུག་ན། དེ་ང་ཚོས་སེལ་ཚོག་གི་རེད། དེ་ལ་ང་
ཚོས་ཚོད་པ་བརྒྱབ་ཚོག་གི་རེད་ཅེས་ཐོད་གྱི་ཡོད། ང་རང་ཚོ་ཐོད་པའི་བྱུང་མེད་
གྱི་ངོས་ནས་སློབ་གྲུའི་དགོ་ཀན་མང་པོ་ཐོན་ལྷུ་བ་ལ་འདི་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད།

གོང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་རྟེན་རབ་བྱུང་པོ་མའི་དགོ་ཀན་མང་ཅམ་བྱུང་རོགས་
རམ་བྱས་ན་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་གི་རེད། ཐོག་མང་ཚོའི་དགོ་ཀན་འོས་སྤྱོད་ཚུགས་
སྐབས་ཨ་ནེ་གཉིས་ཡོད། བཙོ་བརྒྱད་ཁྱི་རིན་པོ་ཆའི་སྐུ་མཆེད་ཨ་ནེ་དང་། བྱང་ཆེ་
དག་དོན་གྱི་སྐུན་ཨ་ནེ་བཅས་གཉིས་ཡོད། དེ་ནས་ག་ལེར་ཨ་ནེ་མང་ཅམ་བྱུང་ན་
བསམ་ཡང་། ཨ་ནེ་མང་པོ་ཐོན་ལྷུ་བ་མ་སོང་། ལྷགས་རྗེ་ཆེ། ཏུར་ཐག་བྱེད་དགོས།

ཁྱེད་རང་ཚོ་མང་ཆེ་བ་ལོ་གཞོན་གཞོན་རེད། འདས་པའི་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་
ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བ་བྱས་པའི་རིང་ལ་ཁྱེད་རང་ཚོ་སྤུ་གྲ་ནས་འཚར་ལོངས་བྱུང་། མི་
ཚེའི་འགོ་ཚུགས་པ་རེད། ད་ཆ་གཞི་ནས་ཐོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ཞབས་

འདེགས་ལྷ་རྒྱུའི་འགོ་རྒྱལ་ས་ཉེ་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྗེད་རང་ཚོ་ལོ་གཞོན་གཞོན་
ཡིན་སྐབས། གཅིག་བྱས་ན་མ་འོངས་པ་ལ་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་ཤིག་གི་
ཐོག་བོད་ནང་ལ་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོང་སྲིད། ལྷག་པར་བོད་
སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་སློབ་ཚན་ཁྲིད་རྒྱུ་དེ་ཚོ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག ། ང་ཚོ་རྒྱ་གར་
ལ་བཅོན་བྱོལ་བ་བྱས་ནས་བསྐྱད་པའི་རིང་ལ། ལུགས་རྒྱང་རིང་པོའི་ཆ་ནས་བོད་
ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

འཕམ་སེལ་ཡིན་ན་བོད་ཡིག་ཐོག་ནས་སློབ་ཚན་བསྐྱབས་པ་ལས། ཨིན་རྡེའི་
སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་སམ། ཡང་ན། ཉིན་རྗེའི་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསྐྱབས་ན། ལམ་སང་
འགོ་རྒྱལ་ས་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད། བོད་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསྐྱབས་པ་དེ་ང་རང་ཚོ་
བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱང་དུའི་ནང་མ་གཏོགས་འགོ་རྒྱལ་ས་མེད། འོན་ཀྱང་ང་རང་ཚོ་
བཅོན་བྱོལ་བ་བྱས་ནས་བསྐྱད་པ་འདི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཅོན་བྱོལ་བ་ཆགས་
པ་རེད། འགྲེལ་ས་ནས་བསྐྱར་དུ་ལང་རྒྱུའི་བསམ་སློབ་གཏོང་གི་ཡོད་སྐབས། ང་ཚོའི་
གཙོ་བོའི་དམིགས་ལུལ་དེ་རྒྱ་གར་ནང་སྡོད་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར། ལྷན་ཆད་བོད་ལ་ལོག་
རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཡིན་སྐབས་ང་ཚོས་བོད་ཡིག་གི་ཐོག་ལ་ཤུགས་རྒྱག་དགོས་ཀྱི་འདུག་
ཟེར་དོན་དེ་རེད། ང་རང་ཚོས་བོད་ནང་ལ་རྒྱ་མིས་འཆར་གཞི་དང་ལྡན་པའི་ཐོག་
ནས་བོད་པའི་རིག་གཞུང་ཙམ་མེད་བཞེ་གི་འདུག་ཅེས་མར་སྐད་རྒྱག་གི་ཡོད། ང་རང་
ཚོ་རྒྱ་སྤྱོད་པའི་བཅོན་བྱོལ་བའི་ཁྲིད་དུ་བོད་ཡིག་གི་གནས་ཚད་སྐོ་དུ་སྐོ་
དུ་ལྷིན་པའི་སྐབས་སུ་ངོ་ཆ་པོ་དང་། ཐབས་སྐྱབ་པོ་འདུག ། བར་སྐབས་སྤྱོད་པས་
མང་པོ་ཞིག་གནས་དོ་སྐྱང་དང་། འབད་བཙོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ད་ཆ་རྗེད་རང་ཚོ་བོད་

ཡིག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་དང། མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་
ཞབས་འདེགས་ལྷུ་རྒྱའི་ལས་འགན་ཆེན་པོ་དེའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་པས་
ཁྱེད་རང་ཚོས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས། ཤེས་སོང་ངམ། ཏུར་ཐག་བྱེད་དགོས།
བཟང་ཤིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྦྲུལ། །།

༡༡། རྩི་ལོ་ཀའ་ལ་ལྷ་ལ་ཆེས་ཅུན་དམངས་རིམ་དགེ་ཆུན་ཟབ་སྤྱོད་
བར་སྤྱུལ་བའི་བཀའ་སྤྱོད།

ཀུན་སྤྱོད་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་དཔྱད་དང་། ཤེས་ཡོན་གྱི་རིན་ཐང་།

ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མར་བཟུ་ཤེས་བདེ་ལེགས་ཡོད། ཁྱེད་རང་ཚོ་སློབ་གྲུབ་ལྔ་
ལས་ཀ་སྤྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་ཡོན་གྱི་དགོ་ཆུན་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། ཚོས་སྤྱོད་ཀས་
ནས་བཤད་ན་རྗེ་ཅམ་གྱི་གང་ཟག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཚོས་གྱི་རྣམ་དཔྱད་ཤེས་རབ་
གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་དུ་གྱུར་བ་དེའི་ཚོད་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་ཉིད་ལ་ཚོས་དང་རྣམ་
དཔྱད་གྱི་ཤེས་རབ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་མཉམ་ཡོན་ཆེན་པོ་བཤད་ཡོད།

སྤྱིར་བཏང་ང་རང་ཚོ་མི་ཆེ་གཅིག་གི་བསྐོད་བྱེད་ཐོག་ནས་བཤད་ན་འདྲ་ཤེས་
ཡོན་ནི་ཤིན་ཏུ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན། འགྲོ་བ་མི་ཟེར་བ་འདི་ང་རང་ཚོའི་མཚོང་ཚོས་གྱི་
འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་འདྲ་མིན་དུ་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལས་ཁྱེད་པར་དུ་
འཕགས་བའི་འཕགས་ཚོས་གཙོ་བོ་ནི་མིའི་རྣམ་དཔྱད་དེ་ཡིན། ལུས་སྤང་གི་ཆ་
ནས་མི་ལས་ལྷག་པ་དང་། མི་ལས་སློབས་ལུགས་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཡོད་
གྱང་། མིའི་སྐྱད་པའམ། མིའི་རྣམ་དཔྱད་དུ་འགྲོ་སེམས་ཅན་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་
ཞིག་ཡོད། མི་ལ་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་རྣམ་དཔྱད་གྱི་རུས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་
སད་རྒྱུན་ལྷན་དེའི་རུས་པ་ཐོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་སློབ་སྤྱོད་སྤྱོད་

བ་ལདི་བྱེད་རྒྱུན་གཙོ་པོ་ཞིག་ཡིན། མདོར་ན་མིའི་ཁྱད་ཚོས་གོང་ནས་གོང་དུ་སླེལ་
བ་དང་། མིའི་ཁྱད་ཚོས་ཆ་ཚང་བ་ལོངས་སྤྱོད་སྐབས་ལ་ལྟེལ་བ་ཡོད་པའི་ཤེས་
ཡོན་གྱི་ལས་ཀ་བྱེད་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་དང་། རྩ་བ་ཆེན་པོ། བྱ་བ་རྒྱབ་ས་ཆེན་པོ་
རེད།

ནང་གསལ་ས་བྱེ་བྲག་ཏུ་རང་རང་ཚོ་པོད་པ་ཆ་བཞག་ན། རང་རང་ཚོ་སོ་སོའི་ལུང་
བ་བྲལ་ཏེ་གཞན་ལུལ་དུ་གྱུར་ཞིང་། མིའི་ལུང་བ་གྱུར་དོན་ཡང་སོ་སོའི་ལུང་པའི་
ནང་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱེད་པའམ། ནང་ལསྐྱུག་བརྒྱབ་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་སྤྱི་མི་གཞན་གྱིས་
འབྲུ་ཆེས་རྒྱུང་ཐོས་གྱིས་དབང་ཡོད་བཤད་པའི་ཐོག་ནས་གྱུར་བ་རེད། དཔེར་ན།
ཉོང་ཀོང་ལ་མཚོན་ན། དབྱིན་རི་སླེབས་པའི་འགོ་སྟོན་ལ་སྤྱུག་པོ་གང་འཚམ་བཏང་
ཡོད་ལས་ཆེ། འོན་ཀྱང་དཔལ་འབྱོར་དང་རང་དབང་འགྲིགས་ངེས་ཡོད། མ་གཞི་
ཉོང་ཀོང་མི་མང་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་མང་པོ་ཡོང་གི་རེད།

དཔེར་ན་རྒྱ་གར་ལ་ཆ་བཞག་ན། མ་གཞི་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་དག་མང་པོ་ཡོད་
ཀྱང་། བཞི་བཅུ་ཞེ་བདུན་ལོར་རྒྱ་གར་རང་བཅོན་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་གར་ནང་
སྤྱིར་བཏང་འཛམ་སུ་སྤིང་གི་ཤེས་ཡོན་ཐོག་དང་། ལུང་པའི་ནང་ལ་མེ་འཁོར་
འཇུགས་སྐྱུན་བྱེད་རྒྱས་མཚོན་བས་ཡར་རྒྱས་གྱི་གནས་ཚུལ་རྗེས་འབྲས་བུ་ལ་
གང་འཚམ་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་གར་ལ་དབྱིན་རིས་དབང་སྐྱུར་མི་སེར་སླེལ་ལུལ་བྲས་
ནས་ཐབས་སྤྱུག་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་དགོ་སྤྱུག་ལྟ་བུའི་གསོ་སྦྱོང་གང་ལ་གང་འཚམ་
བྲས་ཡོད། དཔེར་ན། ཟུན་རྩི་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གར་རང་བཅོན་ཚོད་མཁན་གྱི་མི་ལས་
མོ་ཆེ་དེ་དག་དབྱིན་རིས་སློབ་སྦྱོང་དང་། སྦྱོང་བརྗེས་སྤྱད་བ་སྟེ། ཞིམས་གྱི་སློབ་

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༧ལོ་འཕགས་ལོ་༡༩༩༥ལོ་བར་གྱི་རྒྱུ་ལས་ལྷན་ཁྲིམས་ལྟར་དུ།

ཁོ་མོ་འདི་གས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། བདེན་དོན་གྱི་འབྲེལ་ཚུགས།

ང་ཚོ་གྲུང་ཟུགས་ཀྱི་མི་སེར་སྡེལ་ཡུལ་དུ་ཚུད་ཡོད། མ་འོངས་པར་འདི་ས་ངོ་
ཚོས་བྱེད་ཀྱི་རེད། འདི་ས་ངོ་ལོག་རྒྱལ་གྱི་རེད་བསམ་པའི་དོགས་གཞི་ཡོད་པ་ཚང་
མར་ཚུང་ཚུང་སྐབས་ནས་མགོ་སྐྱབས་གཞུགས་ཏེ་འུ་ལྷན་ལྷན་སྐབས་སྐྱབས་ལོ་བྱེད་ཀྱི་
འདུག ། གྲུང་ཟུགས་རིང་སྐབས་གཅིག་སྐྱོད་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་མི་དེ་དག་གིས།
དཔེར་ན། མོག་སྐད་ནང་ལ་བྱུང་བ་བཞིན་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་མི་ལ་ནམ་དུ་འདྲ་དཔྲ་
འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་ལྷ་ལྷ་སྐྱེད་ནང་ལ་འད་དེ་སྐྱར་བྱུང་ཡོད། མི་སི་རལ་
ནང་ལ་འད་དེ་འདྲ་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་ནག་ནང་ལ་ཡང་ཡོད་གི་ཡོད། ཁ་ས་རང་མོད་ནས་
ཡོད་མཁན་མི་གཅིག་ལྷན་འབྲེལ་བྱུང་། ཁོ་རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་རེད་འདུག ། སྐར་ནས་
རྒྱ་མིའི་ལས་ཀ་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག ། ཁོ་པའི་མཚོང་ཚུལ་
ལ་མི་ཚང་འདི་ས་ཕྱོགས་སྐྱར་ལ་སྐྱབས་བདག་ལོ་རྒྱལ་གྱི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག་
པས་ཐབས་སྐྱོ་ལོ་རེད། གང་སྐྱར་རྒྱ་མི་གྲུང་ཟུགས་ཀྱིས་བཅོན་པོའི་ཚོགས་པ་རྩོམ་
སྐྱེད་པ་དེ་དབང་སྐྱར་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་ཡོད།

དེ་ཡང་རྒྱ་གང་དེ་བྱིན་རིས་དབང་སྐྱར་བྱས་པ་བཞིན། འུགས་ལ་འུ་ལྷན་འབྲེལ་ས་
ཡག་ལོ་ཡོད་རེ་ཡོད་ན་བལྟ་རྒྱ་གཅིག་ཡོད། དེ་ཡང་འུ་ལྷན་འབྲེལ་ལོ་རེད། འདི་ཚང་
མས་ཤེས་གསལ་རེད། དེ་སྐྱ་སྐྱེད་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ལ་ང་ཚོ་ལོ་སྐྱེད་ཅུ་ལོ་
བསྐྱེད་ཀྱིན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ད་སྐྱ་བོད་མི་འདི་གས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྐྱབས་མེད་ལ། མོད་རྒྱ་

ཆེད་མི་མང་གི་སེམས་ཤུགས་ཆགས་མེད། འགའ་ཤམ་འཕྲུལ་སེལ་ཡིད་ཐང་ཆད་
 པ་སྐྱབ་བྱ་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། རྩ་བའི་ཆ་ནས་མི་རབས་བརྗེས་འགྲོ་གི་ཡོད་ཀྱང་། མང་
 ཆོགས་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་མ་ཉམས་པར་བསྐྱད་ཡོད། བོད་ནང་ཡོད་མཁན་ཆོས་ར་
 ཆོ་རྒྱ་གར་ལ་ཡོད་མཁན་ཆོད་ཐོག་ལ་རེ་བའི་མིག་འབྱར་བལྟས་ཉེ་བསྐྱད་ཡོད། ང་
 ཆོ་འདྲིར་རྒྱ་གར་ལ་ཡོད་མཁན་ཆོ་ཡིན་ནའང་བོད་རྒྱ་ཆེད་མི་མང་གི་སེམས་
 ཤུགས་དེ་ཅམ་ཡོད་པ་དང་། བོད་རྒྱ་ཆེད་མི་མང་གིས་རང་ཚུགས་བརྟན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་
 ཟིན་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པས། ང་ཆོས་འདྲིར་ཤུགས་རྒྱག་རྒྱུའི་བབས་འོས་ལོས་ཡིན་
 བསམ་པ་བྱས་ནས་བསྐྱད་ཡོད། ང་རང་ཆོ་རྟེན་འབྱུང་བར་ལྟོས་ཚུང་ལྟོས་ལྟ་བུའི་
 ཐོག་ཏུ་བསྐྱད་ཡོད། འདི་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ནས་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྐར་ཆ་
 དང་། ཆེ་ས་ནས་བསྐྱན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་དགམི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་སོགས་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་བཤའ་ནའང་འབྲ། གང་ལྟར་ང་ཆོ་འབྲེལ་ས་ནས་ལངས་ཐབས་བྱེད་རྒྱུའི་
 ཐོབ་ཐང་ང་ཆོར་ཡོད་ལ། རྒྱ་མཚན་ཡང་ཡོད། ཡང་དག་པའི་བདེན་དོན་ཞིག་ཀྱང་
 ཡིན།

དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་ང་ཆོས་འབྲུག་པ་བརྒྱབ་པ་ནས་རང་དབང་ཚོད་ལེན་བྱེད་ཀྱི་
 ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་མེད། ང་ཆོས་གོ་མཚོན་ལ་ལག་པ་འཁོར་ནས་རང་དབང་ཚོད་
 ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་ཀྱི་མེད། ང་ཆོས་བདེན་པ་བདར་ནས་འཆེ་མེད་
 ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དབང་ཚོད་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།
 ལྷག་པར་དུ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐོག་ནས་བདེན་པའི་འཐབ་ཚོད་བྱེད་ཐུབ་པ་
 ཞིག་དགོས་པ་ལས། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་གྱི་ལུས་པས་མ་འདང་ན་ང་ཆོར་བདེན་པ་

ཡོད་ཀྱང་བདེན་པ་བདེན་སར་འཁྲོལ་བ་ཉ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། རྒྱ་མཚོན་དེ་ལྟར་ལ་
བརྟེན་ནས་ང་ཚོ་བཅོམ་སྲོལ་ལ་སླེབས་པའི་ལས་ཀའི་ཐོག་མར་གཞོན་སྐྱེས་ཚོར་
སློབ་སློང་སློང་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་ཅེས་དེ་པལ་སྐུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་རིང་ང་ཚོས་
ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་རེད།

གཤམ་ཡིག་གི་མཚོན་ཉམས་དང་། རྒྱན་མིན་གྱི་རིག་གཞུང་།

གཉིས་ནས་ང་ཚོས་ཐོད་རང་དབང་སྐྱབ་པའི་སེམས་འཁྲུང་ཆེན་པོ་བྱེད་
དགོས་པ་འདི་ང་རང་ཚོ་ཐོད་མི་རིགས་ལ་སྐྱད་དང་ཡི་གེས་ཤེས་སྲིད་པའི་རྒྱན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གོམས་གཤིས་ཤིག་ཡོད་པ་འདི་ནི། མི་རིགས་
གྱི་རྣམས་ལ་མཚོན་བྱེད་ཀྱང་རེད་ལ། ང་ཚོའི་བདེན་དོན་ཚོད་པའི་རྒྱ་མཚོན་གཙོ་མོ་
ཡང་འདི་ཡིན་སྟབས། ང་ཚོར་དེར་དུས་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སོ་
སོའི་ཐོད་མི་རིགས་གྱི་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམས་འགྱུར་ཐོན་པའི་སྐྱད་དང་ཡི་གེས་
ཤེས་སྲིད་པའི་རིག་གཞུང་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་འདི་སྐྱད་སློབ་བྱེད་དགོས་ཞེས་
ང་ཚོས་རྒྱ་གར་ནང་འབད་ཚེས་བྱས་ནས་བསྟན་ཡོད། འབྲུག་སེམས་བཅོམ་སྲོལ་པའི་
མི་ཆེ་གཅིག་གི་རྩོམ་པ་འཚོལ་སྟངས་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ཐོད་ཡིག་སློབ་དགོས་
དོན་མི་འདུག ། ཉིན་རྗེ་བསྐྱབས། དབྱིན་རི་བསྐྱབས་ན་རྒྱ་གར་ནང་ལ་མི་ཆེ་སླེལ་
རྒྱ་ལས་སྐྱ་པོ་རེད། གར་སྟར་མི་ཆེ་འཁྲོལ་འཕྲོ་གི་རེད། རྒྱ་གར་ལས་ཁུངས་
དམིགས་བསལ་ཅན་ཐོད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་རིགས་ལ་ཐོད་ཡིག་ཐོད་སློང་
ཐོན་བྱ་རྒྱ་བྱ་ཡོད་ན་ལས་ཐོད་སློང་བྱེད་ས་མེད། ཡང་ན་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་སྐྱེད་ཚོའི་

ནང་ནས་ཚོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་དང། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སློབ་སྦྱོང་གྲེང་མཁན་དེ་འདྲ་ལྟར་
ཤེས་ལ་བོད་ཡིག་བེད་སྦྱོང་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་རྒྱ་ཆེ་བ་མེད། ང་ཚོ་བོད་མི་རྣམས་
ཚབ་སྲིད་ཀྱི་བཅོན་གྲོལ་བ་རེད།

ང་ཚོ་གཏན་དུ་རྒྱ་གར་ལ་སྡོད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་མེད། རམ་ཞིག་ང་རང་
ཚོ་གཞིས་གྲུས་མཉམ་འཇོམས་གྲེང་བའི་དུས་ཚོད་བཟང་པོ་གང་ལ་གང་འཚམ་ཀྱི་
སློབ་ཞུ་བ་ལ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་རྒྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་བོད་ལ་ལོག་ཅིས་བྱས་ནས་
བསྡད་ཡོད། བོད་ནང་ནས་ཀྱང་གཞིས་གྲུས་མཉམ་འཇོམས་ཡོང་བ་ཞིག་སྐྱབས་ཀྱིས་
བསྡད་ཡོད། རྒྱ་གར་ནང་ལ་བོད་སྐད་ཚོས་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་
ངོ་ཚོག་ལམ་སང་ལག་ལེན་འབེལ་སྐབ་མིན་གང་ལྟར་ཡང་། འཚར་གཞི་དང་
དམིགས་ལུལ་ནི་རྒྱ་གར་ལ་ཤེས་ཡོན་སྦྱངས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་བཏོན་ས་དེ་སོ་སོའི་
ལུང་པའི་ནང་ལ་གཏོང་རྒྱུའི་དམིགས་ལུལ་འདྲིན་གྱི་ཡོད་སྟབས། ང་ཚོས་རྒྱ་གར་
ནང་ལུལ་སློབ་བྲུ་ཁག་ནང་བོད་ཡིག་བསྐྱབ་རྒྱུར་ཤུགས་རྒྱག་དགོས་ཀྱི་འདུག །
བོད་པའི་རྣམ་པ་མ་ཡལ་བའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་བོད་བ་བཟོ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་
ཉལ་བར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད།

༢། བོད་སློབ་རྒྱུར་བཅུགས་དང་། ཤེས་ཡོན་གྱི་དགོས་དམིགས།

རྒྱལ་ཆུ་ཐམ་པའི་ལོ་དེར་མ་སྟེ་རི་རྩོག་མར་སློབ་བྲུ་དེ་བཅུགས་བ་རེད། དེ་
དུས་སློབ་རྒྱལ་རྒྱུར་མང་པོ་མེད། མི་གཞོན་བ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྲངས་བྱས་པ་དེ་འདྲ་
ལྟར་བཅུ་སྟོར་ཞིག་མ་སྟེ་ལ་སློབ་བྲུ་དང་པོ་དེ་བཅུགས་བ་ཡིན། དེ་ནས་རིམ་བས་

བོད་པའི་སྐད་ཡིག་དང། བོད་པའི་གོམས་གཤེན་སྐྱབས་མ་ཤེས་སྐབས་དཀའ་ངལ་
 འཕྲད་ཀྱི་རེད། བོད་པའི་སློབ་གྲུའི་ནང་ལ་བོད་པ་རང་ཉིད་དགེ་ཆུན་མང་བ་དགོས་
 ཀྱི་འདུག་ཅེས་ང་ཚོའི་རེ་འདུན་དང་བསམ་ཚུལ་ཡང་དེ་རེད། རྒྱ་གར་བོད་སློབ་
 ཚོགས་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ལྷག་བསམ་ཅན་ཚོས་ཀྱང་དེ་ག་རང་ཤོད་ཀྱི་
 འདུག ། ལྷག་པར་དུ་དེང་སང་འདིར་ཡོད་པའི་སྐྱེ་ཞབས་རྟ་ཉ་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་
 སེམས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ། ཉ་ལས་པའི་སེམས་འཁྲུང་ལེན་གྱི་འདུག ། སྐབས་
 རེ་ང་ཚོས་གོ་བོས་ལ་ང་ཚོའི་སློབ་གྲུའི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་བོད་པའི་དགེ་ཆུན་མང་ཆེ་
 བ་ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཁ་ཤས་ཀྱིས་མིག་ལྟོས་སྐྱབས་སུ་གསུམ་བུ་ལྟེ་འཛིན་གྲུང་ཉི་མ་
 གང་འཁྲོལ་ལྟ་བུ་བྱེད་མཁན་འདུག་ཅེས་བརྗོད་མཁན་ཡོང་གི་འདུག ། སློན་མ་ང་
 ཚོའི་འཛིན་གྲུའི་ནང་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་དགེ་ཆུན་སྐྱེ་དམན་ཁ་ཤས་འཛིན་གྲུའི་དུས་རིང་
 ལ་འབའ་ལྷན་ལྷས་ཉེ་སྤོད་འདུག་ཅེས་ང་ཚོས་བསམ་འཆར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་གར་
 དགེ་ཆུན་ཚང་མ་དེ་ལྟར་མིན་ལ། ཆེས་རེ་བྱུང་ཡོད་མ་སྲིད་པའང་མིན།

ཡང་བར་སྐབས་བོད་པའི་དགེ་ཆུན་ཁ་ཤས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་དགེ་ཆུན་གྱི་ལང་
 རྫོས་བྱེད་མཁན་འདུག་ཅེས་བརྗོད་མཁན་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་འདུག་པས་གཟབ་གཟབ་
 བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག ། སྤྱིར་བཏང་རྒྱ་གར་དགེ་ཆུན་ཚོའི་ངོས་ནས་བོད་པའི་
 གཞུང་ཆགས་ལུང་ལྷག་མ་སྐྱབས་ཆུན་མ་འཛོམས་པའི་ནང་དུ་ཁོ་རང་ཚོ་ཡང་བཅོན་
 རྩོལ་བ་ལྟར་དུ་བསྐྱད་དེ་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཏུར་ཐག་འབད་ཐག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་
 ཤིན་ཏུ་བཀའ་བྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་ངོས་ནས་ཉུང་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། བོད་པའི་དགེ་
 ཆུན་ཚོའི་ལས་ཀ་འདི་ཉིད་རང་ཉིད་ལས་དོན་རེད། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་བུ་དང་། རང་

རིགས་ཀྱི་མི་ཡིན། བོད་ནང་གི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ཚོས་ང་ཚོར་རེ་བ་དེ་ལྟར་རྒྱག་གི་
ཡོད། ང་ཚོ་འདིར་བཅོན་ཕྱོད་སྲིད་གཞུང་ལ་ཆ་བཞག་ན་འདྲ་མཐུན་རྒྱུ་གང་ཡང་
མེད་པ་གཅིག་ལ་གཡས་སྐྱོར་གཡོན་སྐྱོར་བྱས་ཏེ་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ས་
གནས་ས་ཐོག་ཏུ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ནས་ཀྱང་བོད་རིགས་ཀྱི་སེམས་
ཤུགས་བཅངས། ལྷག་བསམ་བཅངས་ནས་ཤུགས་རྒྱག་རྒྱ་འདི་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་
པོ་འདུག ། བྱེད་རང་ཚང་མས་ཏུར་ཐག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ད་ཏུང་ཏུར་ཐག་བྱེད་
རིགས་བྱེད། ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ཆོག་རྟོག་རྟོག་བྱས་ནས་བཤད་ན། བོད་ལ་ལོ་སྟོང་ལྷག་རིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་
པ་དང་། མདོར་ན་ཚོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམས་གསུམ་དང་། མཁན་སློབ་ཚོས་གསུམ་
ནས་བཟུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་རིང་པོ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་བ་དེ་
ཆགས་འདིག་གི་མཚམས་ལ་ཐུག་བ་ང་ཚོ་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་རེད། དཔེར་ན།
ཉེ་དུས་ལྷ་ས་ནས་ཡོང་མཁན་ཁ་ཆེ་ཞིག་ཐུག་བྱུང་། སྤྱིང་རྗེ་ཁ་ཆེ་རེད། དེས་
དབུགས་རིང་བཏང་སྟེ་ཤོད་ཀྱི་འདུག ། ད་ནི་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཞིག་གི་དུས་སུ་སླེབས་
སོང་ཞེས་བརྗོད་བྱུང་། དཔེ་མཚོན་འདི་ལྟར་ལའང་འདི་ལྟར་བརྗོད་ཀྱི་འདུག ། ལྷ་ས་
གཙུག་ལག་ཁང་ཡས་མས་ཀྱིས་མཚོན་བསམ་གཏན་ས་ཁག་ལ་གནས་སྐྱོར་དང་།
མཚོན་མཇལ་ལྷུ་བར་ཡོང་མཁན་བོད་པ་ཨ་མདོ་དང་། ཁམས་ཁྲུལ་སོགས་ནས་
ཡོང་མཁན་མང་པོ་འདུག ། ཁོང་ཚོ་བོད་པ་རང་ཡིན་ལ། བོད་ལུང་པའི་བདག་པོ་
རེད། ཡིན་ནའང་ཁོང་ཚོ་གྲུང་བརྒྱབ་ནས་སྟོད་དགོས་པ་མ་ཟད། གྲུང་རྒྱག་ས་དེ་
ཡང་ས་ཆ་འདིར་བསྐྱད་ཆོག་གི་མ་རེད། ས་ཆ་དེར་ཡང་བསྐྱད་ཆོག་གི་མ་རེད་ཅེས་

བཤད་ནས་དཀའ་ངལ་མང་པོ་འདུག ། བོད་ལུང་པར་ཐོབ་ཐང་མེད་པའི་རྒྱ་མི་
རྣམས་ལྟ་སར་ཁང་བ་ཡག་རིགས་ཡག་ཚད་ལ་བསྟན་པ་དང་། ས་ཆ་ཡག་རིགས་
ཡག་ཚད་ལ་ཁང་བ་བརྒྱབ་པ། ཁང་བ་ཡག་རིགས་ཡག་ཚད་ཀྱི་ནང་དུ་རྐང་
བརྒྱངས་ལག་བརྒྱངས་བྱས་ནས་བསྟན་ཚོག་གི་འདུག ། གང་འག་བསམ་པ་འབྲས་ཀྱི་
འདུག་ཅེས་དབྱགས་རིང་བཏང་ནས་བཤད་བྱུང་། དེ་ནི་བདེན་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་
དུས་སྐབས་ཤིག་ལ་ང་ཚོ་སླེབས་ཡོད།

ཅ ། རྟེན་ཡིག་སློབ་ཁྲིད་དང་། རྒྱ་ཤར་གྱི་སྲིད་ལུས།

བོད་སྐད་རྒྱ་བཀའ་ལ་སློབ་སློབ་དུ་སྤྱིན་པ་དེ་ཚོའི་གསལ་པ་དེར་སང་བོད་ཡིག་ཅེ་
བ་ནས་སློབ་ཀྱི་མེད་པ་དང་། ལྟ་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་སློབ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བོད་
ཡིག་གི་སློབ་ཚན་ཉུང་དུ་བཏང་འདུག ། དཔེར་ན། ཉེ་ཆར་ཨ་མི་རི་ཀར་བོད་ནང་
ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་སྐྱབས་འདུན་བྱུང་བས་གསལ་པ་པོར་མོད་རྒྱ་འདུག ། དེ་
སྐྱེ་ཡིན་ན་ལྟ་སའི་མཚོ་སློབ་ནང་བཤེས་སྤྱིངས་དང་། དཔོན་རིག་སློབ་ཀྱི་ཚད་མའི་
སློབ་སློབ་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་ཚན་དུག་ཅུ་དེ་ཆ་
མཚམས་འདྲིག་གིས་སློབ་ཁྲིད་མི་ཚོག་པ་བཙོས་འདུག ། འདི་དང་འདི་འདྲའི་
གནས་ཚུལ་བྱུང་འདུག ། འདི་དག་རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཚོས་ཉུ་སྐྱབས་ནས་བྱས་པ་རེད།
གང་ལྟར་བོད་པ་ཞེས་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་བསྟན་སྤྱིན་ཚད་ལ་བོད་པས་ཉན་པ་མི་
འདུག་བསམ་པའི་བསམ་མཐོ་བཏང་སྟེ་གངས་ཀའི་ཆ་ནས་ཀྱང་བོད་པའི་གངས་ཀ་
ཉུང་བ་བཙོ་ཐབས་དང་། ལུས་པོ་བོད་པ་ཡིན་ནའང་བསམ་མཐོ་བོད་པའི་བསམ་མཐོ་

མེད་པར་རྒྱ་མིའི་ལྷ་བ་དང་སྤོད་པ་སྐྱེ་བས་སྐྱབ་ཐབས་ལ་རྒྱ་མིས་འབད་བཞུག་གྱེད་
གྱི་འདུག ། འཛམ་གླིང་གི་ལོགས་ནས་རྒྱ་མིའི་གྱེད་སྐྱངས་འདི་མ་འོས་པ་དང་། མ་
དང་པ་རེད་ཅེས་མང་པོ་གཅིག་གིས་སྤོན་བཞུག་གྱེད་གྱི་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་མིས་སྐྱ་
མ་སྐྱད་དེ་འགོ་གི་ཡོད།

ཡོང་རྒྱུན་དང་། གནས་སྐྱངས་དེ་ལྷ་སྤར་གཞིགས་ཏེ་ང་རང་ཚོ་བོད་པ་རང་ཉིད་
གྱིས་རང་དོན་རང་གཅེས་མ་བྱས་ན་ག་ནས་འགྲིགས། ང་ཚོ་སྤྱི་རྒྱལ་ལ་བོད་པ་
འབྲུམ་གཅིག་ལྷག་ཅེས་ཡོད་པ་རྣམས་གྱིས་དངོས་གནས་བོད་ནང་གནས་ཚུལ་ཇ་
བྲག་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོ་ར་རེ་བ་གང་འདྲ་ཞིག་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་འདི་
དག་སེམས་ལ་བཅངས་ཏེ་ང་ཚོ་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ཡོད་པ་རྣམས་སྲ་ཐག་ཐག་
ཡོང་ཐབས་ལ་ང་ཚོས་བསམ་སྲོ་གཏོང་དགོས།

གཙོ་ཆེ་ཤོས་དོན་གྱི་བདག་པོ་ནི་བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་འདི་
དག་ཡིན། རྒྱ་མིའི་སྤྱི་བུས་ལམ་སྟོན་གྱི་འཕྲུགས་རྒྱུན་དབང་གིས་གཞོན་པ་ཚོས་
ཤོ་སྐྱབ་ཅེས་པ་དང་། ཆང་རག་འཕྱང་བ། ཞབས་བྲོ་རྒྱག་པ། མཚན་ཚོགས་
འཚོགས་ནས་རང་ཉིད་གྱིས་རང་བྱིན་རང་ལ་ཚུང་བ་གྱེད་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། ང་ཚོས་དེ་
ལྷང་མ་བྱས་པར་རིག་པ་བསྐྱིམ་དགོས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་འདུག ། ང་རང་ཚོ་
སྤྱི་རྒྱལ་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ལ་ཡོད་པ་ཚོས་རང་དབང་གི་གོ་སྐབས་བེད་སྤྱད་
ནས་དངོས་གནས་སོ་སོའི་སྐྱེད་གྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་མི་ཆེ་དོན་སྤྱིང་ལྡན་པ་ཞིག་དང་།
སྤྱི་དོན་སྐོག་ལའང་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་ཞབས་འདེགས་ལྷུ་སྐྱབ་པའི་བྱས་ཇེས་
འཛོགས་སྐྱབ་པ་བྱུང་ན་དེ་ང་ཚོའི་གཞི་བཞུག་ཡིན། ང་རང་ཚོ་ཆང་མས་འཕྲུགས་རྒྱག་

དགོས་ཀྱི་འདུག། གྲྀ་བས་སྣ་བབས་པ་བྱེད་རང་ཚོ་སློབ་གྲུའི་ནང་ཤེས་ཡོན་སོག་ལ་
ཞབས་སྤྱི་ཞུ་མཁན་ཡིན་སྟབས་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་རྩུབ་ཐག་བྱེད་ཤོག་ཅང་།

ཚེ་བཟང་སྦྱོང་གི་སློབ་སྦྱོན་དང་། བོད་སྐད་གསལ་སྦྱོང་།

རོས་ནས་རྟག་རྒྱ་བརྒྱུད་བ་བཞིན། ཤེས་ཡོན་ཡོད་པ་གཅིག་ཤུས་མི་འགྲིགས་
བར་སྦྱག་བསམ་ཡོད་དགོས་ལ། མི་ལ་སྦྱག་བསམ་མེད་ན་ཤེས་ཡོན་གཅིག་ཤུ་
ཡོད་ན། ཤེས་ཡོན་དེས་གང་འདྲ་ཞིག་གི་སོག་རྒྱ་འགྲོ་གྲུབས་ཡོད་མེད་ཤེས་ཀྱི་མ་
རེད། ཤེས་ཡོན་གཅིག་ཤུས་མཐོ་བདེ་དྲན་འཇུག་བསྐྱབས་བ་སྟ་སྟ་ཆགས་སྐྱེའི་
ཉེན་ཁ་ཡོད། དཔེར་ན། བར་གྲྀ་བས་དམིགས་བསམ་གོ་སོས་མ་རྒྱུད་བ་ལས། དེ་
སྦྱོན་བོད་པའི་སྦྱ་སྟོབ་གྲྀ་ནས་སོབ་བ་ཁ་བསྐྱས་སྐྱག་མཁན་དེ་འདྲ་འདུག་ཅེས་
བརྗོད་སྐྱེ་བྱུང་ཡོད། འདི་དག་སྦོབ་གྲྀ་ཕྱིན་ཉེ་གྲྀ་ཡིག་ཤེས་ཤིང་། རྒྱ་གར་ནང་
གི་འགྲོ་སྦྱངས་སྐྱེས་ཡོད་ཆགས་བས་ཡིན་བ་ལས། བོད་ནས་ཡོང་མ་ཐག་རྒྱ་མ་མོ་
རྩོད་སྟེ་སྦྱ་ཞིག་གིས་བྱེད་སྐྱབ་ཐབས་མེད།

ཡོན་ཏན་སློབ་སྦྱོང་སྦྱང་བ་དེས་འཛོམ་སྦྱོན་སྟེ་སངས་། འཛོམ་སངས་པའི་
འབྲས་སྟེ་ཡག་པོ་གཅིག་གི་སྦྱང་བ་མེད་སྦྱོང་མ་བྱས་པར། མགོ་བདེ་དྲན་འཇུག་
ཀྱི་སོག་རྒྱ་འགྲོ་གྲུབས་ཐབས་སྦྱོང་མོ་རེད། དེར་བརྟེན་སྦྱ་སྟོར་སྦྱོང་སྦྱང་བ་
གཅིག་ཤུས་མི་འགྲིགས་པར། སྦོབ་སྦོང་སྦྱང་བ་དེ་ཕྱིན་ཆད་བེད་སྦོང་བྱེད་མཁན་
ཀྱི་མི་བཟང་པོ་གཅིག་ཡོང་སྟབ་པ་བརྗོ་སྐྱེ་དེ་དགོ་གན་ཚོའི་ལས་འགན་རེད། ང་
རང་ཚོ་བོད་པ་སྦྱི་ཚོགས་སྦྱི་བྱེད་ས་ཀྱི་ལས་འགན་ཡིན་བས་གཞབ་གཞབ་བྱེད་

དགོས། ལྷ་གྲུ་བཟང་པོ་དགོས་ལ། ལྷ་གྲུ་ཡ་རབས་ཅན་ཞིག་ཀྱང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་
ལྷ་འོང་བ་ལ་དགོ་ཆེན་རང་ཉིད་ཡ་རབས་ཤེད་དགོས།

དེ་ཡང་དགོ་ཆེན་གྱིས་ལྷ་གྲུ་འདི་མིག་གི་མཐོང་སྐྱོད་ལ་སྐྱད་ཆ་ཤོད་སྐྱོད་ས་ཡིན་
ནའང་ཡ་རབས་ཀྱི་སྐྱོད་ཆ་ཤོད་སྐྱོད་ས་སྤེལ་དགོས་ལ། མ་རབས་དང་། ལམ་ལ།
སྐྱོད་ཉམས་ཆ་པོའི་སྐྱོད་ཆ་ཆེན་གཅིག་ཡིན་ནའང་མ་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་འགྲུང་ཡིན་
ནའང་བྱམས་བཅེ་དང་ལྷན་པའི་ཐོག་ནས་སློབ་ཁྲིད་ཤེད་དགོས། ལྷན་གྱི་རྣམ་
འགྲུང་སློབ་སྐྱོད་ས་དེ་འདྲ་ཞིག་ལྷ་གྲུ་འདི་བསམ་སློབ་ནང་ལ་འཇགས་སུ་བ་བྱུང་ན།
ལྷ་གྲུ་ཕྱིན་ཆད་སློབ་ལྷན་ཐོབ་ཡོང་དུས་མི་གཞན་སྐྱོད་ཉམས་ཆ་པོ་གཅིག་སུ་གསལ་ས་
སྤེལ་འོང་ཆེ་སློབ་ལྷན་ཡོད་དུས་ཆེན་ལགས་ཀྱི་དེ་འདྲ་གསུང་གི་མེད། མི་འདི་ལྱང་
མཚར་ཞིག་འདུག་ཅེས་བརྗོད་མཁན་དེ་ལྷ་གྲུ་འདི་ལག་པོ་ཡོད། དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
སྤེལ་སྐྱོད་དེས་སྐྱོད་ཆ་བཤད་ནའང་སྐྱོད་ཆ་བཤད་ས་བཞག་པ་ལྷ་གྲུ་ཞིག་བཤད་པ་
དང་། སྐྱོད་ཆ་ཆེན་གཅིག་གཅིག་བཤད་པ་དང་ལམ་སེང་ཁོང་སློབ་མཁན་ལྷ་གྲུ་བཤད་ན་
ལྷ་གྲུ་དེར་ཕྱིན་ཆད་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་དེས་ཡིན།

སློབ་ལྷན་འདི་དུ་ལྷ་གྲུ་ཚོས་ལོ་བཅུ་གྲངས་མི་ཆེ་སྤྱེལ་ས་འདི་ལྷ་གྲུ་འདི་ནང་ལ་
དགོ་ཆེན་ཚོས་ལྷ་གྲུ་སློབ་ཚན་བསྐྱབས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རྣམ་འགྲུང་སློབ་
སྐྱོད་ས་དང་། མདོར་ན་གོས་པ་རྒྱག་སྐྱོད་ས། མི་གཅིག་གི་ལག་པ་ནས་དངོས་པོ་
ཞིག་ལེན་སྐྱོད་ས་འཕྲོག་པ་ལྷ་གྲུ་མིན་པར་དངོས་གནས་གྲུས་ཞབས་ཤེད་སྐྱོད་ས།
མན་ཚུན་བཅེ་བཀྲུང་ཤེད་སྐྱོད་ས་སོགས་བསྐྱབས་དགོས། ལྷ་གྲུ་རྣམས་ཡ་རབས་
གྲུས་བཅེ་ལྷན་པ་ཞིག་གྲུང་ན་ལག་པོ་རེད།

དག་རྩེ་ཚོའི་མིའི་གཤེས་ཀ་དེ་ག་ལེར་རྩེ་ཞལ་རྩེ་སྤྱུག་ཏུ་སྤྱིན་པ་མིན་ནས་སྤྱུག་མ་
གཞི་ལས་གྲེས་ཚུ་སྤྱིན་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་མི་འཁྲིད་ལོང་མེད་པ་ཡིན་ཤིང་།
ཆེ། གང་སྤྱད་བྱེད་སྤྱངས་དེ་དག་ཡག་པོ་མིན།

ཡང་། མི་གཅིག་གིས་ཁ་བར་ཨང་གངས་སྐད་ཆ་བྲིས་པར། ཁ་བར་ཨང་
གངས་དེ་བ་ནང་ཡོད་པ་དེ། དེ་བ་འདྲིར་ལྟོས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ཟེར།
གཞན་དག་འགྲེས་བཤད་དང་། རོགས་རམ་བྱེད་རྒྱུའི་རྣམ་འགྲུར་གཏན་ནས་མེད་
པ་དེ་དག་རྩེ་ཚོའི་གཤེས་ཀ་ག་ལེར་སྤྱུག་ཏུ་སྤྱིན་པ་དང་། ལྷ་ཡང་རྒྱུ་དུ་སྤྱིན་པའི་
སྤྱོད་ཡིན་པ་ལས་ལེགས་ཆ་ཞིག་མིན། རྩེ་ཚོར་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་གི་གོམས་
གཤེས་ཡོད་པ་རྣམས་ཉམས་པ་སོར་ཚུད་དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱ་
དེ་སྤོབ་གྲུའི་ནང་ནས་བཟོ་དགོས་པ་ལས། སྤོབ་གྲུའི་ནང་ནས་མི་དེངས་པོ་ཐེབས་
ཆག་ཅིག་ཆགས་ཚར་ན། སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་འགྲེས་བཤད་རི་ཅོམ་བྱས་ཀྱང་ལག་པོ་
དེ།

དཔེར་ན། གཞན་དག་པར་བཞག་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་གཞན་སྤྱུལ་བྱས་ཀྱང་།
སྤྱུབས་སུ་མཆི་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་གནང་སོང་། ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་དོན་
བཅའ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་མ་དེ། སྤོབ་གྲུའི་ནང་སྤྱུ་གྲུ་ལོ་བཞི་ལྷ་དང་བྱུག་བྱུག་ནས་ལོ་
ན་བཅུ་བཅོ་ལྔ་བཅུ་བྱུག་ཅོམ་ལ་སྤོབས་ལ་སྤོབས་བར་དུ་བྱེད་རང་ཚོ་དགོ་གན་
ཚོས་སྤྱུ་གྲུའི་བསམ་སྤོ་གཏོང་སྤྱངས་དང་། ལྷ་འགྲུར་སྤོན་སྤྱངས། བྱ་སྤོད་འཁྲིར་
སྤྱངས་ལོ་ནས་ལོ་བསྐྱེད་དེ་སྤོང་བརྗོད་སྤྱད་ན་དེས་གནས་བྱང་གནས་སྤྱིན་ཆད་
སྤྱིག་པའི་གོགས་པོ་གཅིག་འབྲུད་ཀྱང་ལམ་སེང་སྤོང་འགྲུར་མི་ཐུབ། དེས་ན་དོན་གྱི་
དགོ་བའི་བཤེས་གཏེན་དེ་བྱེད་རང་ཚོ་ཆགས་ཡོད་པ་ལས། ཁྱི་མཐོ་པོའི་སྤོང་ལ་

སྲོད་མཁའ་གྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆགས་སྐྱུ་ཁག་པོ་དེ།

ཉེ་པ་མས་སློབ་སྟོན་དང་། རང་ཚོས་ཀྱི་བག་ཆགས།

སྲོགས་གཅིག་ནས་པ་མ་རྣམས་ལའང་འགན་འཁུར་ཆེན་པོ་འཁྲི་ཡོད། དས་
 བས་སྐྱུན་གྱི་རྒྱལ་མི་ཚོར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། བར་གི་པ་མ་གཉིས་པོ་དེས་སྒྲ་མ་དོན་
 དགོས་ཀྱི་འདུག ། བར་གི་པ་མས་སྒྲ་མ་དོན་མ་ཕྱབ་པར་སྐྱུ་གྲུ་དེ་ལོ་བཅུ་བྲུག་བཅུ་
 བདུན་མ་སྟེ་བས་བར་དུ་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་མ་མེད་པར་བཟད་ན་དེ་ནས་དགོན་པ་ཡར་
 གཞུགས་ཉེ་བསྐབས་པ་སློབ་གཉེར་བྱ་སྐྱུ་ཁག་པོ་བྱེད་ཀྱི་དེ། ལྷ་མོ་བོད་ལ་ཡིན་ན་
 ལུང་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དེ་ག་སློབ་སློབ་གར་འཆོམ་བྱེད་དགོས་སུང་ན་
 དགོན་པར་གཞུགས་པ་གཏོགས་གཞན་སློབ་གྲུང་གཏོར་ས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གར་ཡར་
 མེད། དཔེར་ན་རྒྱ་གར་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ན། ང་ཚོ་འདས་པའི་ལོ་སྤུམ་ཚུ་སོ་གྲངས་
 ཀྱི་ནང་མ་ཚོར་བ་དང་མི་བྲག་ཡར་ན་ལས་བྱེད་པ་མི་ཚོར་བྲག་པ་དེ་འདྲའི་སྐྱུ་གྲུ་
 དགོན་པར་གཏོར་མཁན་སྐྱུ་ཡར་མེད། ཁོང་ཚོའི་བྱ་སྐྱུག་ག་སྐྱུག་དང་། རོ་རྗེ་སྒྲིང་
 སོགས་དབྱེན་རིའི་སློབ་གྲུང་གཏོར་བ་ལས། མོད་པའི་སློབ་གྲུང་ཡར་གཏོར་གི་མེད།
 གཉོམ་རྒྱུར་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་གྲུ་འཕྲོ་ས་སློད་ས་མེད་པ་དེ་རིགས་མོད་གཞུང་སློབ་གྲུང་
 གཏོར་གི་ཡོད། དགོན་པའི་ནང་ལ་གྲུ་བ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ནི་དེ་བས་ཀྱང་གཞིས་
 ཆགས་ནང་གི་པ་མ་སྤྱོད་པོ་ཚོས་དགོན་པར་བཅོལ་སོ་ལུས་པ་སྐྱ་བུ་བྲུས་པ་ལས་མི་
 འདུག ། ད་ཆ་གང་གིས་ལན་པ་དེད་ཅེ་ན། པ་མ་སོ་སོས་མ་ཉི་འདོན་པ་དང་། ཡོན་
 ཆབ་སྤུལ་བ། ལུག་འཆོལ་བ་སྐྱ་བུ་སྐྱུ་གྲུས་མཚོར་གི་ཡོད།

འོན་ཀྱང་ནང་ཚོས་ཟེར་བ་འདི་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རང་ཚོས་འདི་ཡི་
 ལུང་ཚོས་དང་། ཁ་ཆེའི་ཚོས། ཉིན་རྒྱུ་ཚོས་སོགས་དང་མི་འདྲ་བ། རང་པའི་ཚོས་
 བས་ཤེས་རྒྱུ་ནང་ནས་བཏུལ་ཏེ་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་པ་
 ལས། མདུན་ལ་ལྷ་ཞིག་བཞག་སྟེ་དེ་ལ་གསོལ་བ་སློན་ལམ་བཏབ་ནས་འགྲིགས་པ་
 ཞིག་ཤོད་ཀྱི་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ས་མ་ཚོའི་བསམ་སློབ་ནང་ལ་ཡོད་པ་བྱས་ཐོག་
 བ་མས་སྤྱ་གུ་ཚོར་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་སྐབས་ནས་བདེན་པ་བཞི་དང་། བྱམས་སྦྱིང་རྗེ་བྱང་
 རྒྱུ་གི་སེམས། རྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་སོགས་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་རགས་རིམ་པ་མས་སྤྱ་གུར་
 རྟོབ་སྤྱབ་པ་བྱུང་ན་པན་གྱི་རེད། གཅིག་ནས་པ་མས་ཁྲིམ་ཚང་ནང་ལ་ཐོག་མའི་
 གསོ་སྦྱིང་ལྷ་བྱ་གཅིག་སྤྲད་པ་དང་། དེ་རྗེས་འཛིན་གྲུའི་ནང་དུ་ཁྱེད་རང་ཚོ་དགོ་ཆུན་
 རྣམས་དང་། ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོས་ནས་མཐུག་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱབས། གཞུང་
 རྒྱུ་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་གསོ་སྦྱིང་ལྷ་བྱ་བྱས་ན་པན་འབྲས་ཐོན་སྤྱབ་ཀྱི་རེད།

དཔེར་ན་རྩ་སའི་བོད་ཁྲིམ་སློབ་གྲྭ་ནས་ཐོན་མཁན་སྤྱ་གུ་ཁ་ཤས་ཤེས་བཞིན་
 དུ་ཚོས་ཀྱི་བག་ཆགས་སད་ནས་རིགས་ལམ་སློབ་གྲྭ་ཚོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་
 མཁན་དང་། གྲྭ་སར་བྱིན་ཏེ་གྲྭ་བ་བྱེད་མཁན་ལྷ་བྱ་ཁ་ཤས་བྱུང་སོང་། གཞི་ནས་
 རྒྱུ་འཛོམས་སྐབས་གཅིག་གཉིས་ཤིག་སྤྲོ་མ་ཡང་ཆགས་ཡོང་བ་ཡོད། བག་
 ཆགས་ལྷ་བྱ་སད་ཡོང་གི་འདུག ། དེར་བརྟེན་པ་མས་ཁྲིམ་ཚང་གི་ནང་དང་། དགོ་
 ཆུན་ཚོས་སྤྱ་གུ་ལོ་གཞོན་པའི་དུས་ཚོད་སྦྱེལ་ས་འཛིན་གྲུའི་ནང་ལ་སྤྱ་གུ་རྣམས་ཡ་
 རབས་བཟང་སྦྱོད་ལྷན་པ་ཡོང་ཐབས་བྱེད་དགོས། འདིའི་རྩ་བ་ནང་པའི་ཚོས་ལ་
 སྤྱག་གི་ཡོད་པས་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་དག་ཞོར་འཕྲོས་ཡིན། ཁྱེད་རང་ཚོའི་

ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན། གཉིས་པ།

སེམས་ལ་ངེས་བར་བྱེད་ཨང་། ཉུང་ཐག་བྱེད་དགོས། ཤེས་སོང་ངམ། གཟམ་
གཟམ་བྱེད་ཨང་། བཟ་ཤེས་བདེ་ལེགས། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྦྱུང་། །།

འདིར་སྤྲིག་འཇུགས་གཞི་རྩའི་ཆ་ནས་གྲུབ་འབྲས་ཡག་པོ་ཐོན་ཡོད། སྐབས་
 རེ་ལས་ཀ་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་། ཡང་གསར་གཏོད་ཀྱི་ལས་ཀ་ལྟ་བུ་
 བརྒྱུ་འདུག་པའི་ཡོད་མཁན་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་གཡེངས། ལོ་མང་ཡུན་
 བསྐྱེད་སྲུང་ནས་སྐྱབ་དགོས་པའི་རིགས་སྟོན་གཡེང་འཕྲོ་སྲིད། འགན་འཁུར་མཁན་
 ཚོས་ཆེ་ས་གསར་གཏོད་ཀྱི་ལས་རིགས་ལ་དེས་བར་བསམ་སྒྲོ་གཏོད་དགོས། དེ་
 མ་བཅད་ན་ཡང་རྒྱས་འཕྲོ་མི་སྲུབ། ཡིན་ན་ཡང་ཁྲིམ་ཚང་ནང་གི་སྤྱ་གུའི་འཕྲོད་
 བརྟེན་དང་། འཚོ་བར་ལྟ་རྟོག་བྱེད་རྒྱ། སྤྱ་གུའི་ཕྱོད་གོས་འབྲུ་བཤམ་བྱེད་སྐྱེད་ས་
 གྱིས་མཚོན་པས་རྒྱུ་ཚབ་གཞི་རིགས་ཀྱང་འབྲུས་མ་ཤོར་བ་དང་། ལྷོད་ཡངས་སྤྱ་མ་
 ཤོར་བ་ཞིག་དེས་བར་དུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག ། ཆེ་སར་ཡང་རྒྱས་ཕྱིན་ཀྱང་།
 མངོན་གསལ་དེ་ཅི་མ་མེད་མཁན་དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱལ་སྤྱ་གྱོ་ཚོར་ཉིན་རེ་ཉིན་
 རེའི་འཚོ་བར་བཅ་གཞོན་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་རིགས་ལ་འབྲུས་ཤོར་ཕྱིན་ན་ཡག་པོ་
 མེད། དེ་དག་ལ་དོ་སྣང་དང་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག །

ཁ། རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་རྒྱུན།

དེ་ནས་ཤོར་དུ་ལས་བསྐྱེད་མཁན་ནང་ལ་གང་སྟར་ང་རང་ཚོ་ལ་རབས་སྤོད་བཟང་
 དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བཤད་སོང་། ད་ལྟ་འདིར་བཀའ་སློབ་གནང་མཁན་ཚོགས་
 གཙུག་གཞི་ནས་དང་། བཀའ་སློབ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་འཕྲོ་པོ་བྱས་ནས་གསུངས་
 སོང་། འདི་དངོས་གནས་གཡེན་པོ་འདུག ། བར་སྐབས་ང་རང་ཚོའི་རྒྱ་ཚོགས་
 བར་ལ་སྒོ་གཟུ་པོར་གནས་པའི་ཐོག་ནས་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁན་དེ་རིགས་སྤྱི་
 ཡོངས་ཀྱི་མཚོང་རྒྱལ་ལ་ང་རང་ཚོའི་བཟང་པོའི་གོམས་གཤིས་ཡོད་པ་དེ་དག་ད་ཆ་

རིམ་བས་ཉམས་ཆགས་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་པའི་མཐོང་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད། ང་རང་ཚོའི་
གཞོན་སྤྱི་ས་རིགས་ཁ་ཤས་ཤིག་སྤོད་པ་འཆལ་ལེ་འཚོལ་ལེ་ཆགས་པ་དང་། གང་
བྱང་མ་བྱང་བྱེད་མཁམ། ཡ་རབས་སྤོད་བཟང་མེད་པ་དེ་རིགས་ལམ་སེང་བཟོ་
བཙུག་བྱེད་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། འདི་ཚོའི་གས་དང་པོ་ནས་སྤོན་མ་ཤོར་བ་བྱེད་རྒྱ་
གལ་ཆེན་པོ་འདུག །

ང་རང་ཚོས་སོ་ནམ་གོང་བར་ལྟོས་ཞེས་བཞེད་པའི་དཔེ་ལྟར། ད་ལྟ་བྱི་རྒྱལ་གྱི་
ལུང་བ་ཉ་ཅང་གི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་བྱིན་པ། དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་དང་འབྲེལ་བའི་
ཤེས་ཡོན་ཉ་ཅང་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ལུང་བ་དེ་འབྲེལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ལ་
ཁྲིམས་འགལ་བྱེད་མཁམ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། ཉེ་ཆར་རང་ངོས་རང་ཨ་རིར་བྱིན་
པའི་སྐབས་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་དཀའ་ངལ་སྐོར་ཚོགས་འདུ་ཉིན་ཤས་འཚོགས་ས་
ཞིག་ཏུ་སླེབས་བྱུང་། དེའི་སར་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སྐོར་ལ་དངོས་སུ་འགན་
འཁུར་བྲངས་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་མཁམ་ཚོགས་པ་འབྲེལ་མིན་གྱི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁམ་
ཉམས་སྲོང་ཡོད་པ། ཤེས་ཡོན་ཐོག་ནས་བརྟག་དབྱེད་བྱས་པ་གཅིག་ལུ་མ་ཡིན་
བར་དངོས་ཡོད་ལག་ལེན་བསྟར་ནས་དཀའ་ངལ་རྒྱལ་མཁམ་དེ་རིགས་ཀྱི་མི་
ཉམས་སྲོང་ཅན་མང་པོ་ཞིག་ཚོགས་འདུའི་སར་སླེབས་འདུག ། ཁོང་ཚོས་སྐད་ཆ་
ཤོད་སྐབས་ཨ་མི་རི་ཀའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་སྤྱ་གྲུ་ལོ་བཅུ་གསུམ་བཅུ་བཞི་ལྟ་བུའི་
ལོ་རྒྱུད་གི་ནང་ནས་མི་གསོད་རེས་གཏོང་བ་དང་། འཇུག་པ་བརྒྱབ་ནས་ཁྲིམས་
འགལ་བྱེད་མཁམ་ཡོད་པ་དང་། མངའ་སྡེ་འགའ་ཞིག་ནང་དེ་རིགས་ལ་སློབ་ལན་
སློབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་པའི་ཁྲིམས་སློབ་ཡོད་པ། སློབ་ཐོག་གཏོང་རྒྱུའི་ཁྲིམས་

ཉེས་ཐོག་མཁན་སྤྱ་གུ་འགའ་ཞིག་སྟོག་སྟོག་གཏོང་རྒྱུ་འོ་ན་མ་སོན་པར་ད་ལྟ་
བཙོན་ཁང་ནས་སྟོག་སྟོག་གི་ཉེས་ཆད་སྤྱུག་ནས་སྟོད་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་
གནས་ཚུལ་སེམས་སྒྲོ་བའི་རིགས་བཤད་ཡོང་གི་འདུག །

དེ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ངལ་ཡོང་བའི་རྒྱུ་རྩ་གང་ལ་སྤྱུག་གི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱ་གུ་ཚོར་
ཁྲིམ་ཚང་ནང་ལ་བྱམས་སྦྱོང་གུང་རྒྱ་ཉུང་བྲགས་པ་དང་། བྱམས་བཅེའི་འཚོ་བ་དེ་
ཉུང་བྲགས་ཀྱི་འདུག ། ལར་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོན་ཡོངས་ལ་བྱམས་བཅེ་ཉུང་བྲགས་
པའི་རྒྱུ་གྱིས་དཀའ་ངལ་དེ་དག་འཕྲད་ཡོང་གི་འདུག་ཅེས་སྐྱད་ཆ་ཤོད་མཁན་ཚང་
མས་བསམ་ཚུལ་གཅིག་གྱུར་དུ་བཤད་ཡོང་གི་འདུག ། ཁོང་ཚོས་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་
ནས་སྐྱད་ཆ་ཤོད་ཀྱི་མེད། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་
བརྒྱབ་པའི་མཐའ་བསྐྱོམས་སུ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་བྱམས་བཅེའི་འཚོ་བས་མ་འདྲང་
བའི་སྟོན་ཆ་སྤྲུགས་ཡོང་གི་འདུག་ཅེས་མང་པོ་ཞིག་ཤོད་ཀྱི་འདུག ། ང་རང་ཚོས་
ནམ་རྒྱུན་ཉག་པར་གནད་དོན་འདི་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་དངོས་གནས་ར་སྟོད་གསལ་
པོ་ཆགས་ཡོང་གི་འདུག །

གཤམ་གཞན་པན་གྱི་བྱམས་བཅེ་དང་། ལ་མའི་སྦྱོང་རྟོན།

ང་རང་ཚོ་ཤོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ངས་འདྲ་ཆགས་པོ་མ་བྱས་ན་མིའི་མཚོང་
ཚུལ་སྤྱུག་ཅག་ཡོང་གི་རེད་བསམས་ན་ཀུན་སྦྱོང་དེ་ལོར་བ་རེད། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
པར་བཅེ་བའི་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་ངས་མི་ལ་མགོ་སྐྱོར་གཏོང་བྱུང་གྱི་འདུག་གྱུང་།
མགོ་སྐྱོར་བཏང་ན་ཁོ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡོང་གི་རེད། དཔེར་ན། ང་ལ་མི་གཅིག་གིས་

མགོ་སྐོར་བཏང་ན་ང་མ་སྐྱེད་པ་ཇི་ཅམ་ཡོང་གི་རེད་དམ། དེ་བཞིན་དུ་པ་རོལ་པོར་
མགོ་སྐོར་བཏང་ན་པ་རོལ་པོ་མ་སྐྱེད་པ་ཡོང་ངེས་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱེད་མི་རུང་བས་མ་
སྐྱེ་བྱམས་བརྩེའི་བསམ་སྒྲོའི་ཐོག་ནས་ཉེས་སྦྱོད་སྒྲོམ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། མཁས་པོ་
དང་། འབྲེལ་གསལ་པོ་མ་བྱས་ན་ང་ལ་མིང་ཆད་ཡོང་གི་རེད། ང་ལ་མིས་མི་དགའ་བ་
བྱེད་ཀྱི་རེད་བསམ་ན། རང་གཅེས་འཇིན་གྱི་བསམ་སྒྲོ་རེད། དེའི་གཞི་རྩ་ཐབས་
སྤྲུལ་མིན་ནའང་། གཤམ་སྲིད་སོ་སོར་མིང་ཆད་མ་ཆགས་པ་དང་། མིས་མ་ཤེས་པ་
ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་ན་བྱ་སྦྱོད་ངན་པ་བྱེད་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད།

གང་ལྟར་པན་པའི་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་ཉེས་སྦྱོད་སྒྲོམ་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་
གནད་ཆེ། རང་ལ་གོ་སྐབས་ཞིག་བྱུང་ན་ཡང་། ཨ་ཅི་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་རུང་། འདིས་པ་
རོལ་པོ་ལ་མི་བདེ་བ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པའི་བསམ་སྒྲོའི་ཐོག་ནས་ལག་ལེན་
འཇོལ་མེད་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་བྱམས་བརྩེའི་འཚོ་བ་
ཐེར་བ་འདི་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན་ས་རེད། ཚོས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཡང་འདི་ཡིན། སྤྱ་གུ་
ཚོས་ཀྱང་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་རེད། བ་མ་བཞིན་དུ་བྱམས་པོ་བྱེད་མཁན་ཞིག་བྱུང་
ན། དེ་ལ་སྤྱ་གུ་སྤྱ་ཡིན་ནའང་རིགས་རུས་ཀྱི་སྐྱད་ཆ་དང་། དབུལ་སྤྱུག་གི་སྐྱད་ཆ།
ཚོས་དད་ཡོད་མེད་སྐྱད་ཆ་སོགས་མི་བརྗོད་པར་སལས་བྱམས་པོ་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་
དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་རེད། སྤྱིར་བཏང་ང་རང་ཚོ་མི་སྤྱི་ཞིག་ཡིན་ཡང་བྱམས་པོ་བྱེད་
མཁན་དེ་རྩ་བ་ཆེན་པོར་འཇིན་གྱི་ཡོད། ལྷག་དོན་ང་ཚོ་སྤྱ་གུ་རྒྱུང་རྒྱུང་སྐབས་སྤྱ་
བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྤྱད་པ་དང་། ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གི་བྱམས་པོ་བྱེད་མཁན་བྱུང་ན།
མི་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། དུད་འགོ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་པ་ཚོས་ཉིད་རེད།

ང་རང་ཚོ་མི་ལ་རང་ཆས་སུ་གཞན་གྱིས་རང་ལ་བྱམས་པོ་བྱས་ན་རང་ཉིད་གྱི་
 སེམས་གྱི་གཉིད་ནས་དགའ་ཞིང་ཚིམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དཔེ་ལ་རྒྱངས་ནས་
 རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་མི་གཞན་ལ་པར་བྱམས་བཅེ་བྱས་ན་པ་རོལ་སེའི་ཡིད་དགའ་
 ཞིང་ཚིམ་པ་ཡོང་རྒྱུ་འདི་སོ་སོའི་ཉམས་སྲོང་གི་ཐོག་ནས་ཤེས་པ་བྱས་ཏེ་ལག་
 ལེན་ལ་བསྐྱར་དགོས། གནད་དོན་འདི་སློབ་དགོ་ཆེན་ཚོ་དང་། སློབ་གྲུའི་ཁྲིམ་ཚང་
 བར་གི་པ་ཚབ་མ་ཚབ་རྣམས་དང་། རང་ཉིད་གྱི་པ་མ་རོལ་བཅས་ཚང་མའི་ཐོག་
 བས་སུ་གྱུར་བྱམས་བཅེ་ཟེར་བ་འདི་རི་ལྟ་བུའི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ལག་ལེན་གྱི་
 ཐོག་ནས་ངོ་སློད་བྱས་ཏེ་སྟོན་དགོས་གྱི་འདུག ། ལྟ་བུའི་བསམ་སློབ་ནང་ལ་སློབ་
 ཚན་ཞིག་བསྐྱབས་པ་ལྟ་བུ་པ་ཡིན་པར། ཚུ་ཚོ་ད་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞིའི་འཚོ་བའི་ནང་ལ་
 དེའི་བྱང་ཚོས་དགོ་མཚན་རྣམས་སུ་གྱུས་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། ལྟ་བུའི་སེམས་
 བར་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མིག་ལྟོས་འཇགས་སྐབས་ལ་ཞིག་དང་། ལོམས་གཤིས་སུ་
 འཇགས་སྐབས་ལ་ཞིག་བྱང་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སུ་གྱུ་དེ་རིམ་བས་འཚར་ལོངས་ཡོང་
 རྒྱབས་སུ་གཞན་ལ་བྱམས་བཅེ་བྱེད་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོང་ངེས་ཤིང་། གནད་དོན་འདི་
 བེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོང་གི་འདུག །

ང་། རང་གི་དོན་ཆེན་དང་། བཟང་སློབ་ཀྱི་སློབ་གསོ།

ང་རང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་མ་རབས་གྱི་སློབ་པ་གང་འཚམ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་
 འདི་ཚོའི་གྲས་ང་རང་ཚོས་རྒྱང་རྒྱང་སྐབས་ནས་སློབ་གསོ་སྤྱད་ནས་སྟོན་པོ་གྲོག་
 བྱེད་དགོས། སློབ་གསོ་སློབ་པ་དེ་ཡང་དོ་བདག་སོ་སོའི་ཁེ་ཕན་ལ་སྐྱབས་ཡོད། ལོང་

པའི་ཁ་དབེར་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་སྟེ། བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་སྤྲུགས་ཁྱད་ཡོད་ན་ངས་
སྟེགས་པ་མ་བསགས་ཚོགས་ཅེས། སྟེགས་པ་བསགས་ན་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་གཞོད་ཀྱི་
ཡོད་པ་ལྟ་བུ་མིན། ལ་རབས་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དོན་
དག་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་མིན། ལ་རབས་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དག་
རེད། སོ་སོ་རང་ཉིད་སྐྱེད་པོ་ཡོང་བ་དང་། སོ་སོའི་བྱིས་ཚང་སྐྱེད་པོ་ཡོང་བ། སྤྱི་
ཚོགས་སྐྱེད་པོ་ཡོང་བའི་དོན་དག་ལ་ལ་རབས་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད།

ལྷག་དོན་རང་རང་ཚོ་ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཛིན་ཆེན་བཞོད་པ་པོ་འདོད་
ཀྱི་མེད། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། སོ་སོའི་བདེ་སྐྱིད་སོ་
སོའི་ལག་པར་ཡོད། སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལམ་སྟོན་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས།
བཙུག་ལྷན་འདས་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཅུ་བ་ཉིད་ནས་མ་རེད། དེས་ན་ང་རང་
ཚོས་ལ་རབས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་དེ་རྒྱང་རྒྱང་སྐབས་ནས་ངོ་སྟོན་སྐབས་ཞིག་དང་། དེའི་ཅུ་
བ་སོ་སོའི་དོན་དག་ལ་སྤྲུག་པའི་སྐོར་འབྲེལ་བཤད་རྒྱུ་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག །

ང་རང་གི་ཉམས་སྲོང་ལ་གཞིགས་ན། སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་ཚོས་ལ་དད་པ་མེད་
མཁན། དམིགས་བསལ་ཚོས་ལུགས་འདི་ཡིན་གང་ཡང་མེད་མཁན་དེ་རིགས་ལ།
གཞི་རྩའི་ང་རང་ཚོའི་མིའི་གནས་སྤངས་དང་། མིའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་ལྟ་བུའི་
སྐོར་ལ་འབྲེལ་བཤད་དང་ངོ་སྟོན་བྱས། སྐད་ཆ་བཤད་རེས་བཏང་བའི་སྐབས་གང་
ལ་གང་འཚམ་ངོ་ཆ་འཕྲོད་ཀྱི་འདུག ། ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་དེ་བས་
ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་བག་ཆགས་ཤིག་ཡོད་ལུས་རེད། དེའི་
ཐོག་ལ་སྤྱི་གྲུ་རང་རང་སོ་སོའི་ཉམས་སྲོང་དང་སྤྲུགས་ནས་ང་ཚོས་ངོ་སྟོན་མཛུ་བ་

སྟོན་ཡག་པོ་བྱས་ན་སྤྱ་ལུའི་བསམ་སྒྲིའི་ནང་ལ་ལྷགས་སྐྱེན་ཐེབས་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་
འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་མི་བཟང་པོ་ཞིག་ཆགས་སྐྱབ་པ་དེ་ང་ཚོས་བྱེད་མི་སྐྱབ་པ་
མེད། ཉམ་ཉམ་བྱེད་སྐྱབ་པ་ཞིག་རེད།

མང་ཚོགས་སྤྱི་ཡོངས་དེ་དངོས་གནས་ལ་རབས་སྟོན་བཟང་ཞིག་རྒྱང་ན།
ཚུལ་མེན་བྱེད་མཁམ་རེ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད། གནས་ཚུལ་
འདིའི་སྐོར་ལ་ཚང་མས་སེམས་འཁྱུར་བསྐྱེད་དགོས། གཙོ་ཆེ་ཤོས་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲིམ་
ཡོངས་ཀྱི་ནང་ལ་ལ་རབས་སྟོན་བཟང་དགོས་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་འདིའི་ཐོག་ལ་པ་
མ་སོ་སོ་དང་། གཉེན་འགྲུལ་ཁག་ཀྱང་རབས་ཚང་མས་ངེས་པར་དུ་དོ་ཁུར་བྱེད་
དགོས་ཀྱི་འདུག ། མི་ཆེ་འདི་གཅིག་ལུའི་དོན་དག་གི་ཐོག་ནས་ལ་རབས་ཀྱི་སྟོན་
བཟང་གི་འགྲུལ་བཤུག་བརྒྱབ་ན་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ཆེས་ངེས་པ་
རྙེད་པ་ཤོད་སྐྱབ་པ་ཡོད་ཀྱང་གཞི་རྒྱ་ཚུང་ཚུང་རེད། ང་རང་ཚོ་ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་
ཐོག་ནས་འགྲུལ་བཤུག་བྱས་ན་རྒྱ་མཚན་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་དང་། གཉིང་ཟབ་པོ།
རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤོད་རྒྱ་ཡོད།

མདོར་ན་ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱམས་སྤྱིང་མེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲོགས་དང་
བཅས་པ་བཤུག་པ་འདི་ཉ་ཅང་རྒྱབས་ཆེན་པོ་རེད། སྤྱིར་བཏང་ཚོས་ལྷགས་གཞན་
དག་གི་ནང་ལ་དད་པ་དང་། བྱམས་སྤྱིང་མེ་ཟེར་བ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲོགས་དང་
བཅས་པ་ཟེར་བ་ཁག་པོ་རེད། ང་རང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ཚོས་ཤེས་དགོས་པ་
གཤམ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་ངས་ནམ་རྒྱུན་ཉག་པར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ཚོས་ཤེས་ནས་ཚོས་
ལག་ལེན་བྱས་ན་ཡག་པོ་རེད། ཚོས་ཀྱི་གནད་དོན་གང་ཡང་མ་ཤེས་པར་སོ་སོའི་

བ་མེས་ནས་བརྒྱད་པའི་གོམས་གཤེས་ལྟ་བུའི་ཚོས་དད་དེ་འབྲེ་སྐང་ལ་སྐྱེན་ན་མི་
འགྲིགས། ཚོས་ཀྱི་ཤེས་ཚད་མ་འདང་བ་ཁ་ནས་ཚོས་ཤོད་ཀྱིན་ཤོད་ཀྱིན་ངོ་ཐོག་
ལག་ལེན་ཀྱི་ཐོག་ལ་རྒྱབ་འགལ་འགྲོ་བ་དེ་སེམས་ཀྱི་གཉིང་ནས་དེ་ཅམ་ཀྱི་དེས་པ་
ཉིད་མེད་པའི་རྟགས་ཡིན། ང་རང་ཚོ་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ཡོངས་ནང་ནས་དོ་སྣང་གྲེད་
དགོས་ཀྱི་འདུག ། བང་པའི་ཚོས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་གང་འདྲ་ཞིག་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་
དང་། གནད་འགག་གང་ལ་སྤྲུག་གི་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག །
ངོས་ནས་རྟག་པར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་དེ་རིང་ཡང་ཤོད་འདོད་བྱུང་།

ཅ ། འཆེ་མེད་ཞི་བདེ་དང་། གཉིས་མོས་ཀྱི་གྲོས་མོལ།

དེ་ནས་ཁ་སང་ལ་དྲུགས་ཤོད་ཀྱིས་སློབ་སྤྲུག་ཚོར་ཡང་དེ་སྐོར་བརྗོད་རྒྱ་བྱུང་།
ང་ཚོས་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ཞེས་རྟག་པར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། འཇམ་སྤིང་ཡོངས་
རྫོགས་པ་འཆེ་བ་མེད་པའི་ཞི་བདེ་ཟེར་བ་འདི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཞིག་རེད། འཆེ་
བ་མེད་པའི་ཞི་བདེ་དགོས་ཟེར་བ་འདི་རྙོག་ཏུ་བྱུང་ན་དེ་ལ་ལག་བ་མ་འཆར་བར་
ལྟ་མོ་བལྟས་ནས་སྤོད་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་མིན། རྙོག་ཏུ་བྱུང་བའི་སྐབས་ལ་རྙོག་ཏུ་
ཆ་ཆར་མཐོང་། རྙོག་ཏུ་དེའི་ནང་ལ་སོ་སོ་རང་ཉིད་པར་ཞུགས་ཏེ་རྙོག་ཏུ་དེ་སེལ་
ཐབས་ཀྱི་འགན་ཆ་ཆར་འཁྲེར་བའི་ཐོག་ནས་འཆེ་བ་མེད་པའི་ཞི་བདེ་ཡོང་བའི་
འབད་ཚོལ་གྲེད་དགོས་པ་རེད།

མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ངི་སྤིད་འགྲོ་བ་མི་གནས་པ་དེ་སྤིད་ཏུ་རྙོག་ཏུ་ཡོང་རྒྱ་
ཡིན་སྐབས་རྙོག་ཏུ་དེ་འཆེ་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སེལ་ཐབས་བྱས་ན་ནོར་འཁྲུལ་

རེད། འཆེ་བ་སྤངས་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་དཀའ་རྙོག་སེལ་སྤྱོད་པའི་
 ཐབས་ལམ་ཞིག་འཆོས་བསྟེན་དགོས་ཀྱི་འདུག ། ཁྲིམ་ཚང་ནང་ལ་ཡིན་ཡང་རུང་།
 སོ་སོ་སྐྱེད་པ་མི་གཅིག་ཡིན་ཡང་རུང་། སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ཡིན་ཡང་རུང་། རྒྱལ་
 ཁབ་ཅིག་གི་ནང་ལ་ཡིན་ཡང་རུང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ལ་ཡིན་ཡང་རུང་། གང་ལྟར་
 དཀའ་རྙོག་ཡོད་པ་དེ་འཆེ་བ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་ཁེ་
 བྱོར་བསམ་ཤེས་དང་། ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀས་ཉན་ཤེས་གོ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་
 ཕན་ཚུན་བརྟེན་བུའང་དང་། ཕན་ཚུན་གཉིས་ཕན་གྱི་འོག་ནས་དཀའ་རྙོག་སེལ་སྤྱོད་
 པའི་ཐབས་ལམ་འཆོས་དགོས་ཀྱི་འདུག །

དཔེར་ན། རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ལ་ཆ་བཞག་ན། རྒྱ་མི་ཡིན་ནའང་
 བསམ་སློབ་གཏོང་ས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། བོད་པ་ཡིན་ནའང་བསམ་སློབ་གཏོང་ས་ཡོད་
 པ་ཞིག་ཕན་ཚུན་གཉིས་མོས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་བཅའ་ཉེ་སྐྱོད་ཆ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོའི་
 སློབ་གྲྲིའི་ནང་གི་སྤྱ་སྤྱུ་ཚོས་གནད་ལག་གཞུང་ཤེས་དགོས་ཀྱི་འདུག ། དཔེར་ན། སློབ་
 གྲྲ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ནང་ལ་མང་གཙོའི་ངོ་སློད་བྱེད་སྐབས་སློབ་སྤྱུག་ཚོས་འདེམས་བསྐྱོད་
 བྱེད་མཁན་དེ་འདྲ་ཁ་ཤས་ཡོད་གི་འདུག ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱ་སྤྱུ་ཚོའི་བསམ་སློབ་ནང་
 ལ་དཀའ་ངལ་ཞིག་འཕྲད་པའི་སྐབས་སུ་དཀའ་ངལ་དེ་སེལ་ཐབས་གང་འདྲ་ཞིག་
 བྱེད་དགོས་པའི་སྐོར་ལ་ལམ་རྟོན་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན། སྤྱ་སྤྱུ་གཉིས་སམ། ཡང་
 བ་སྤྱ་སྤྱུ་ཚོ་ཁག་གཉིས་བསམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་འགལ་ལྡོག་ཡོད་པ་དང་། འགལ་ལྡོག་
 ང་དང་ཁྱོད་ཅེས་འཇུག་པ་བརྒྱབ་པ་དང་། འཛིང་རེས་བཅད་ནས་སེལ་རྒྱུ་མ་ཡིན་
 པར། སྤྱངས་བཞད་བྱས་ཏེ་གཉིས་མོས་ཀྱིས་ཐོག་ནས་སེལ་ཐབས་བྱེད་སྤངས་

འཇམ་སྟོན་ལྷ་བུ་བྱས་ཏེ་སྤྱ་བྱ་ཚོའི་བསམ་སློབ་ནང་ལ་འཇགས་སྐབས་ཞིག་དེས་
བར་དུ་སློབ་དགོས་ཀྱི་འདུག ། ག་མེར་སྤྱ་བྱའི་བསམ་སློབ་ནང་གི་གོམས་གཤིས་
ལ་བར་འཇགས་སྐབས་ནས་ཞིག་སྤྱ་བྱ་སློབ་བྱ་ནས་རང་གི་ཁྲིམ་ཚང་ནང་ལ་བར་
སློབས་པའི་ཆེ་ས་མ་གཉིས་འཇུག་པ་ཤོར་ཡོད་ན། སྤྱ་བྱས་འཇུག་པ་རྒྱག་མི་རུང་།
བསམ་ཚུལ་མི་མ་སྤྱོད་པ་ཡོད་ན་ཡང་གཉིས་མོས་དང་། གཉིས་མན་གྱི་ཐབས་ལམ་
ཐོག་ནས་སེལ་དགོས། ང་ཚོའི་རྒྱ་ལགས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་གསུང་གི་ཡོད། ང་ཚོས་
འདི་འབྲུག་གྱི་ཡོད་ཅེས་སྤྱ་བྱས་པ་མར་ལམ་སྟོན་བྱེད་སྐབས།

དེས་མཚོན་བས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ཡང་སྤྱ་བྱས་བསྐབས་བྱ་རྒྱག་རྒྱ་དང་། བར་
འདུམ་བྱེད་སྐབས་པ་ང་ཚོས་ཉན་ཉན་བཟོ་སྐབས་ཀྱི་དེད་བསམ་གྱི་འདུག ། ང་ཚོས་
འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ཟེར་བ་འདི་རུས་པ་མེད་པའི་སྐད་ཆ་མིན་ལ། མ་འཕེར་
བའི་སྐད་ཆ་ཡང་མིན། མ་རུས་པའི་སྐད་ཆ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ལས་
གཡོལ་བའི་སྐད་ཆ་ཡང་མིན་པར་དཀའ་རྒྱུ་ལ་གཤོང་ལེན་ཆ་ཚང་བྱས་པའི་ཐོག་
ནས་འཆེ་བ་སྤངས་པའི་ཞི་འཇམ་གཉིས་མོས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་བརྟེན་ནས་དཀའ་ངལ་
སེལ་ཐབས་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན། གནད་དོན་འདི་དག་སྤྱ་བྱའི་བསམ་སློབ་ནང་ལ་རྒྱང་
རྒྱང་སྐབས་ནས་འཇགས་དགོས་པ་དང་། ཤེས་དགོས་པ་བྱ་རྒྱ་གནད་འགག་ཅིག་
མེད་དམ་བསམ་གྱི་འདུག །

ཆེད་མེད་གཞན་འཚོལ་དང་། རང་འགན་ལེགས་སྐྱབ།

བར་སྐབས་ར་ལ་དོ་སྤང་བྱེད་པ་ཞིག་ལ། སྤྱི་རྒྱལ་ཚོས་ཚོགས་འགའ་ཤས་ནང་

ང་ཚོའི་བོད་པའི་སྤྱ་གུ་རྒྱ་གར་ལ་ས་སྐྱེས་དོ་སྐྱེས་རྒྱ་གར་ཚོས་སྡེ་ཁག་ནང་སློབ་
 སྦྱོང་བྱས། སོ་སོ་དགོ་བཤེས་ཀྱི་མིང་རྟགས་བཞག་པ་དེ་འདྲ་འགའ་ཤམ་མཚོང་རྒྱ་
 འདུག། དེ་བཞིན་ང་ཚོའི་བོད་སྤྱ་གུ་བྱིས་སྡེ་དང་། ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནས་ཐོན་པའི་
 སྤྱ་གུ་སྤྱོད་མཐའ་ལ་དུགས་དང་། འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་སྤྱ་གུ་མང་
 བོད་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་མཁན་དགོ་ཞུན་གྱི་ལས་འགན་འཁུར་བ་འགའ་ཤམ་འདུག་པ་
 དོ་སྤང་བྱུང་། དཔེར་ན། གོང་དུ་སྐྱོན་ཁང་གསར་བ་སྐོ་འབྲེད་སྐབས་ཀྱི་སྐྱོན་པ་
 གཉིས་ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་སྤྱ་གུ་བོད་སྤྱ་གུ་བྱིས་སྡེ་འདི་ནས་ཐོན་པ་དེད་ཟེར་གྱི་
 འདུག། ། ལིན་ཏུ་ཡག་པོ་དེད། གང་ལྟར་ལོ་སྤྱི་ལཱ་ལུ་སོ་བརྒྱུད་ཅེས་གྱི་རིང་ལ་ང་
 ཚོས་རྒྱང་རྒྱང་སྐབས་ནས་གསོ་སྦྱོང་བྱས། སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་བ་རྣམས་ད་ཆ་སོ་སོའི་
 ལས་རིགས་དེ་དེའི་ནང་ལ་ལས་འགན་ཆ་ཚང་འཁུར་མཁན་ཞིག་ཆགས་སྟབས་
 འདི་ང་ཚོའི་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། སློབས་པ་སྐྱེས་འོས་པ་ཞིག་དེད།

དེ་སྤྱིའི་ལས་བྱེད་ཚོ་དང་། ད་ལྟ་འདིར་དངོས་སུ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་འབྲེལ་
 ཡོད་གཞུང་ཞབས་ལས་བྱེད་པ། གང་ལྟར་བོད་བྱིས་འདིར་དངོས་སུ་ལས་ཀ་བྱེད་
 མཁན་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མར་སྟུགས་རྗེ་ཆེ་ཟེར་གྱི་ཡིན། ང་རང་ཚོའི་དཔེ་ལ། དུང་
 སྤྱ་གུ་འོ་མས་གསོས་ཟེར་བ་བཞིན་ལོ་མང་པོ་ཞིག་གི་རིང་ལ་ང་མེད་གཞན་འཚོལ་
 གྱི་འོག་ནས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པ་དེད། གཙོ་ཆེ་ཤོས་ང་ཚོར་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་
 རྣམས་ནས་འབྲེལ་སེལ་སྤྱ་གུ་སོ་སོའི་ངོ་གདོང་ལ་བལྟས་པ་གཅིག་སུ་ཕལ་ཆེར་མ་
 དེད། གང་ལྟར་བོད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པའི་ཁྱད་ཚོས་དམིགས་
 བསལ་ཅན་ཞིག་མཚོང་། དེ་ལ་མ་དང་མ་འོས་པའི་བཅན་གཞོན་རྣམས་སྡེ་དཀའ་ངལ་

འོག་ལྷུང་བ་འདི་ལ་ཤ་ཚ་བྱས་ནས་རོགས་རམ་གྱི་དམའ་མང་པོ་ཞིག་དེའི་ཐོག་
ནས་བྱང་ཡོད། རོགས་རམ་གྱི་དམའ་མང་ཚོས་རོགས་རམ་བྱས་པའི་སྐྱ་གུ་རྣམས་
རིམ་བས་ལོ་ན་སོན་ཡོང་དུས་སོ་སོའི་ལས་རིགས་དེ་གའི་ལས་འགན་འབྲེལ་ནས་
སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ཞབས་སྲི་ཞུ་རྒྱ་དང། སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་སུ་ཐོགས་ཡང་རྒྱས་ཀྱི་
ལས་འགན་སྐྱབ་བཞིན་བ་འདི་དག་མཐོང་བའི་ཚེ་རོགས་རམ་གྱི་དམའ་མང་ཚོ་ཡིན་
ནའང་ཉ་ཅང་དགའ་བོ་ཡོང་གི་རེད། དེས་ན་ཁྱེད་རང་ཚོས་ད་ལྟ་བུ་དུ་ཞབས་སྲི་ཞུ་
སྤངས་ཡག་པོ་བྱང་འདུག ། ད་དུང་འབྱུང་འབྱུང་གི་དུས་ལུན་ནང་ཚང་མས་ཉུང་
ཐག་འབད་ཐག་གྱི་དེ་རོགས་ཟེར་རྒྱ་ཡིན།

༣ ། རྩེ་ལ་མཐུན་གྱི་རབ་བྱུང་དང་། མིང་དོན་གཉིས་མཚུངས།

དེ་རིང་འདིར་མི་མང་པོ་སླེབས་འདུག ། དགོ་འདུན་བ་ཡང་མང་པོ་འདུག་ལ།
བརྩོན་མ་ཡང་མང་པོ་ཡོད་བཞོ་འདུག ། གང་སྟར་ཁྱེད་རང་ཚོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ན་
བཟའ་དུར་སྤྱིག་གི་གོས་འཆང་ནས་བསྟན་ཡོད། ང་རང་ཚོ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་བ་འཛིན་སྐྱོང་སླེལ་གསུམ་གྱི་དམའ་མང་ཚུ་བ་འབྲུང་ཡིན་
བས། ང་ཚོའི་སྐྱོད་ལམ་ཡག་པོ་གྱི་དཔེ་སྟོན། ང་ལ་འདིར་དོ་སྣང་ཞིག་བྱུང་། འཕ་
ཐབས་ཀྱོན་མཁན་གཟན་མ་ཀྱོན་པར་སྟོད་ཐུང་ཀྱོན་བ་དེ་དག་ཁྱེད་མཚར་ཞིག་
འདུག ། དེ་ཡག་པོ་མི་འདུག ། རབ་ལ་གོས་སུ་ཐུང་ཡོད་བ་ཀྱོན་རྒྱ་མེད། བཅོམ་
སྟན་འདས་ཀྱིས་བཀག་གནང་ཡོད། ལྷག་དོན་མི་མང་པོ་འདི་སྟར་འདྲོམས་ཡོད་
སར་གོས་སུ་ཐུང་ཅན་ཞིག་ཀྱོན་བ་མ་ཟད། གཟན་མེད་པར་དབ་བྱས་དོ་འབྲེལ་བྱས་

ན་ཡག་པོ་མི་འདུག ། དེ་འབྲེལ་བྱས་ན་ཡག་པོ་རེད། ཡང་ན་སྐྱེ་ཆས་རང་གྲོན།
རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཆ་ལུགས་བཅངས་ན་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཚུ་ལ་མཐུན་བྱས་
ན་ལེགས།

༡༽ བོད་ཀྱི་རྫོང་བརྒྱད་དང་། རྒྱད་ཡིག་གི་ལྷན་ཚད།

གཙོ་ཆེ་ཤོས་སྐྱེ་བུ་རྣམས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་འཚོམས་འདྲི་ཡོད། ང་རང་
ཚོ་བོད་པའི་སྐྱེ་བུ་རྣམས་འཛམ་གླིང་འདྲིའི་རྒྱུད་ལ་རྗེས་སུ་སྐྱེ་བའས་ཀྱི་མེད་ལ།
བོད་པའི་སྐྱེ་བུ་རྣམས་གྲུབ་མཚུགས་ལ་སྐྱེས་ཀྱི་མེད། གོ་སྐབས་མ་བྱུང་ན་གནས་
ཚུལ་ཐ་དད་པས། གོ་སྐབས་བྱུང་སྲིད་ཚད་ལ་ང་ཚོ་བོད་པའི་སྐྱེ་བུ་པལ་ཆེར་ཨང་
དང་པོའི་གསལ་ལ་སྐྱེ་བས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་གར་གཅིག་སུ་མ་ཡིན་པར་འཛམ་གླིང་གར་
སར་དེ་རྣམས་ཡིན། བོད་ནང་ལ་མཚོན་ན་པོ་དེ་དག་གི་རིང་ལ་ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་སྐྱེ་
བུ་ཚོས་ཞབས་འདེན་ཞུས་མེད། བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་སེམས་ཅན། ཚོས་
ཚོགས་ནས་བཤད་ན་པ་སྐྱེལ་ཁན་གྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། མ་སྲིན་པོ་བྲག་
སྲིན་ནས་མཆེད་པའི་མི་བརྒྱད། ང་རང་ཚོ་སྤྱིར་བཏང་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྩོག་བཤད་ན་
འཛམ་གླིང་འདྲིའི་ཡང་སྟེང་། མཁའ་རྒྱུད་གཙུང་ལ། ས་ཚུ་གཙུང་ལ། པོ་སྟོང་བྲག་གི་
པོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་རིག་གཞུང་ཡོད་ལ། འཛམ་བུ་གླིང་འདྲིའི་རྒྱུད་ལ་གནའ་རབས་ཀྱི་
རྒྱད་ཡིག་རྩེད་ཤོས་བརྒྱུད་ས་ཤིག་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ནང་ལ་ང་ཚོའི་བོད་ཡིག་
བརྩི་གི་ཡོད། བོད་ཀྱི་རྒྱད་ཡིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་དངོས་གནས་འཛམ་གླིང་འདྲིའི་རྒྱུད་
ལ་འགྲན་བསྐྱུར་འཕེར་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

ཡང་སྐོས་སྒྲག་བར་ཅན་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་སྤྲུགས་
དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་འགྲེལ་བཤད་ཆ་ཚང་རྒྱལ་སྤུབ་པ་ཞིག་རེད།
བར་སྐབས་ནས་ཚན་རིག་ལ་སོགས་པའི་རིག་གསལ་སྐོབ་ཚན་གཞན་དག་ནང་ལ་
བོད་པའི་སྐད་ཡིག་ལེན་སྐྱོད་བྱས་པར་བརྟེན། རང་བཞིན་གྱིས་བོད་ཡིག་སྤྲུག་ཏུ་
འགྲོ་གི་ཡོད། སྐོན་མ་ཁྱེད་རང་ཚོས་འདིར་སོག་མ་ཚན་རིག་གི་འདྲིན་གྲུ་སོག་མར་
ཚུགས་པའི་སྐབས་ལ་ང་འདིར་ལྟ་སྐོར་ལ་ཡོང་བ་ཡིན། སྤྱ་གུ་ཚོས་བོད་སྐད་སོག་
ནས་ཚན་རིག་གི་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་སྐབས་དོས་ནས་ཤེས་ཀྱི་མེད། དངོས་གནས་
བྱས་ན་ང་བོད་པ་རྒན་པ་ཞིག་དང་། བོད་ཡིག་གང་ལ་གང་འཚམ་བསྐྱབས་པའི་མི་
ཞིག་ཡིན་ནའང་། ངས་མ་ཤེས་པའི་མིང་ཚིག་གསལ་པ་སྤྱ་གུ་ཚོས་ཤོད་ཀྱི་འདུག།

གང་ལྟར་གནས་ཚུལ་དེ་དག་གིས་ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་སྐད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་
འགྲོ་གི་ཡོད་པ་མཚོན་སྟབས། དེ་ལྟར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྤྲུག་པོ་ཡོད་ན་ཡང་། བེད་
སྐྱོད་བྱེད་མཁན་རང་དོས་ནས་ཆ་ཚང་བེད་སྐྱོད་ལེགས་པར་བྱེད་མ་སྟབས་ན་མི་
འགྲིགས། རང་ཉིད་བོད་ཡིག་ཐེབས་ཆག་ཅིག་ལས་མ་ཤེས་ན་གཏོང་ཡིག་ཅིག་
བྲིས་ན་ཡང་། བརྗོད་བྱ་ཁྲུངས་མ་འཁྲོལ་བ་བྲིས་མཁན་ཡོང་གི་ཡོད། བོད་པའི་ཡི་
གོ་ཡག་པོ་ཤེས་མཁན་གཅིག་གིས་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་བྲིས་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་དེའི་ནང་གི་ས་
བབ་ལུལ་སྐྱོངས་དང་། བྱི་དང་ནང་གི་རྣམ་པའི་བཞོད་པ། བདེ་སྤྲུག་གི་ཚོར་སྣང་ཆ་
ཚང་གསལ་པོར་བོད་ཡིག་ནང་ལ་སྐོན་སྤུབ་ཀྱི་ཡོད།

དེ་སྐྱོད་ཀྱི་ནང་ལ་ཡང་སྤྱིར་བཏང་གཞུང་ཞབས་ཤིག་ཡིན་ན་གཞུང་གི་
ཡིག་རིགས་ཀྱི་འགྲོ་སྐྱེད་རྣམས་ཤེས། དེ་ལས་སྐོས་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སོག་

ལ་དོ་སྤང་མེད་པ་ཆགས། ཡང་གཞུང་ཆེན་ལྷ་མཁན་དེ་དག་གི་ས་ཚོས་ཚིག་གི་འགྲོ་
སྤངས་རྣམས་ཤེས་ཀྱང་། དེ་ལས་སྡོམ་པའི་འཇིག་རྟེན་སྲིད་ལུགས་ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་
མ་ཤེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གཞན་དག་ལྟ་ཅི། ལྷ་མ་དགོ་པ་ཤེས་ལྟ་བུར་ཆ་མཚོན་ན།
གཞུང་ཚོམ་སྤྲིག་སོགས་ལ་ཏ་ལས་པའི་མཁས་པ་ཡོད་ཀྱང་བོད་གཞུང་གི་ཡི་གེའི་
འདོན་རྒྱུ་སྤངས་དེ་གིས་མཁུན་གྱི་མི་འདུག ། བོད་གཞུང་གི་ཡི་གེའི་འདོན་རྒྱུ་
སྤངས་དེ་དག་གཙོ་བོ་ཡགོང་ས་ཡལ་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་དང་། ལྷ་སྲིད་སངས་རྒྱས་
རྒྱ་ཚོའི་སྐབས་ནས་དར་བ་ཡིན་འདུག ། ཡིག་བརྗོད་འགྲོ་སྤངས་དམིགས་བསལ་
ཞིག་ཡོང་གི་འདུག །

བོད་ཡིག་གིས་མཁན་རྣམ་དཔྱོད་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཅ་བའི་ཡི་གེ་དེ་ཏ་ཅང་
རྒྱལ་པོ་ཡིན། ད་ལྟ་བར་དུ་བོད་ཡིག་བེད་སྲོད་བྱེད་མ་སྲོང་སའི་སྡེ་ཆོན་མང་པོ་ཞིག་
གི་ནང་ལ་ཆོན་རིག་ལ་སོགས་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་གསར་བ་མང་པོ་ཞིག་
གཞི་ནས་བེད་སྲོད་བྱེད་པའི་འགོ་ཚུགས་ཀྱི་ཡོད། འདི་ནི་སློབ་བྲལ་འགའ་ཞིག་གི་སྤུ་
བྱ་སྲོང་སྤག་ཁ་ཤས་ཤིག་གི་གནས་ཚུལ་མ་ཡིན་པར། བོད་མི་ས་ཡ་རྒྱལ་ལ་འབྲེལ་
བ་ཡོད་པ་དང་། མདོར་ན་བོད་གངས་ཅན་སྲོང་ས་ཀྱི་བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ་ཡིན་
ན་ཏ་ལམ་ལོ་སྲོང་སྤག་བཞི་ལྟ་དང་། དེ་ནས་ཡར་དེད་ན་ཏ་ལམ་ལོ་ངོ་ཆེག་ཁྲི་ཉིས་
སྲོང་སྲོང་སྲིན་པའི་མི་རིགས་ཤིག་གི་སྐད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བའི་ལམ་པོ་ཆེ་
ཆགས་ཡོད། སྐད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བའི་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཏ་ཅང་བྱས་
རྗེས་ཆེན་པོ་རེད།

ལས་དོན་འདིའི་ནང་ལ་ཡིག་སྐྱར་བྱེད་མཁན་དང་། ལས་འགན་འབྲེང་མཁན་

བྱེད་རང་ཚོ་ནས་དངོས་གནས་ཡང་གནས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་ཡག་པོ་ཞེས་བྱེད་
ཀྱི་ཡིན་ན། ལྔ་ར་ཚོས་རྒྱལ་སྲོང་བཅོན་སྐུམ་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ཐོན་མི་སམ་རྩོ་འ་ཞེས་
པའི་མཚན་ང་ཚོས་དུས་ད་ལྟ་ཡང་མ་བརྟེན་པར་འཕོད་སྐྱེད་བྱེད་བཞིན་པ་ལྟར། ང་
རང་ཚོ་སོ་སོའི་ལུང་བ་བུལ་ཉེ་གཞན་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཉེ་བོད་མི་རིགས་ཆག་འཛིག་གི་
མཚམས་ལ་སྐྱེབས་པའི་དུས་ཚོད་གཉན་འཕྲང་གི་སྐབས་འདིར་རང་གི་རིག་གཞུང་
ཐོག་བྱས་ཇེས་འཛོག་མཁན་བྱེད་རང་ཚོའི་མིང་ནམ་ཡང་བརྟེན་ཀྱི་མ་རེད། ངས་མ་
ཐུབ་པའི་ལས་ཀ་རེད། དངོས་གནས་བྱས་ཇེས་ཆེན་པོ་རེད། བཀའ་བྱིན་ཆེ་ཟེར་རྒྱ་
ཡིན། བཀའ་ལྟིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྦྱུལ། །།

བ་རེད། གཞན་གྱི་ད་ཐབས་མེད་ཀྱང་སློན་ལམ་ཞིག་བརྒྱུ་བ། ཁོང་མི་མི་སྲིད་སེམས་
ཅན་ཞིག་དང་། མི་སེམས་བཟང་ཞིག་རེད། ཉ་ལམ་བག་ཆགས་བཟང་པོ་དང་སྲུ་
གནས་བཟང་པོའི་མི་ཞིག་རེད་ཅེས་ཤོད་སྲུབ་གྱི་རེད།

ང་ཤོད་ནས་སྲིད་རིང་སློབ་པོ་ལགས་རྒྱུ་ས་མངའ་ངོ་ཤེས་ཡིན། སྲིད་རིང་སློབ་པོ་
ལགས་གྱིས་ང་ལ་སློབ་ཏུ་ཨིན་རི་ཐོན་བུ་བསྐྱབས་པ་རེད། གཙོ་བོ་ལོ་རྒྱུད་དུ་མི་
ཏོག་སྐྱུ་ར་བཟོ་བར་ཡོང་། ཞོར་ལ་ཨིན་རིའི་སློབ་དེབ་སློབ་སྲིད་རིང་སློབ་པོ་ལགས་
གྱིས་ཁྱེད་རང་ཚོ་སྲུ་གུ་མང་པོའི་དགོ་ཆེན་གྲུས་པས་མ་ཚད། ཡལྱུ་ལ་བ་རིན་པོ་
ཆེར་ཨིན་རི་སློབ་པའི་དགོ་ཆེན་ཡང་གྲུས་པ་རེད། སྲིད་རིང་སློབ་པོ་ལགས་ཁོང་རང་
གི་མིའི་གཤེས་ཀ་དེ་ཉ་ལམ་སྐྱུ་ག་བ་ཤོད་མ་སྲོང་བ་ལྟ་བུ་རེད། གནས་ཚུལ་གང་
ཡང་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་མི་གཞན་ལ་མ་འགྲིགས་མ་འཇུག་པ་མི་ཤོད་མཁན་གྱི་མི་ཡ་
རབས་དང་། སེམས་བཟང་པོ། ཡག་པོ་ཞིག་རེད། གཉིས་ནས་སྡོ་མོ་བོད་ལ་ཡིན་ན་
སྲིད་རིང་ཁོང་ཚོའི་གྲས་སྐྱད་བ་དཀར་པོའི་གྲས་ལ་བརྩིས་ཏེ་ཚོས་དད་ཨེ་ཡོད་ཟེར་
མཁན་ཡོད་ཀྱང་། དོན་ལ་ཁོང་རང་ཚོས་དད་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། གཙོ་ཆེ་ཤོས་ཁོང་
གིས་ཤོད་སྲུ་དོན་ལ་ལས་ཀ་རྒྱུར་ཐག་གུས་ཏེ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བསགས་ཡོད་
པས་སྲུ་གནས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཐག་ཚོད་པ་རེད། རས་དེ་འདྲ་བུ་གྲུང་
ལ་བསམ་སྲོའི་ནང་ལ་ཚོར་སྣང་ཤུགས་ཆེ་གྲུང་།

ཐོག་མར་སློབ་གྲྭ་འདི་ཚུགས་སྐྱབས་གྱི་སྲུ་གུ་པོ་གསར་དེ་ཚོ་དེང་སང་མི་རྒན་
ཆགས་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་གང་འཚམ་ཞིག་འདས་སྲོངས་སུ་སྤྱིན་ཡོད།
ཡང་དེའི་ནང་ནས་ཁ་ཤས་དེང་སང་ལས་འགན་འཁུར་སྲུས་ཡིན། དཔེར་ན། བློ་སེམས་

ཞིབ་པ་མདོ་སྐབས་ལགས་དེ་དུས་སྤུ་གྲུ་ལྷ་བཅུ་ཐམ་པའི་གསུང་དེ། ང་ཚོའི་སློབ་ལྷན་
 འདི་ཚུགས་ལོ་སྤུ་ཤོས་དེ། སལ་ཆེར་ལོ་༣༤འགྲོ་གི་ཡོད། ས་གནས་ཀྱི་བབ་ནས་
 འདི་ཁུལ་སློབ་ལྷན་གཞན་དག་མང་པོ་ཡོད་སྟབས་སའ་ཚུན་ཅེད་མོའི་འགྲན་སྦྲུང་གྲེད་
 ཚུལ་མཚོན་པའི་སར་ཚུར་མིག་སྟོས་གྲེད་ས་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོར་སའ་
 ཐོགས་བྱུང་ཡོད། གང་ལྟར་ཡང་སྦྱིང་ང་རང་ཚོས་འགོ་འཇུགས་བྱས་པའི་སློབ་ལྷན་
 འདི་ཡག་ཤོས་ཤིག་ཆགས་ཡོད། ད་ལྟ་བར་དུ་སློབ་ལྷན་འདིའི་ཐོག་ལ་དཀའ་ལས་
 རྒྱག་མཁན་ད་ཆ་མིང་ཅམ་ལྷག་པ་གང་ལ་གང་འཚམ་ཡོད་པ་འདི་དག་གི་བཀའ་
 རིན་ནས་ཡང་བརྗེད་མི་རུང་ལ། ང་ཚོས་ཁོང་ཚོའི་བཀའ་རིན་པའི་ཐོག་ནས་
 སྟོན་ལམ་རྒྱག་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་དེ། ངས་ཀྱང་སྟོན་ལམ་རྒྱག་གི་ཡོད།

དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟ་འདིར་འཚོ་ཞིང་གནས་ཏེ་དཀའ་ལས་རྒྱག་མཁན་ཚོས་ཀྱང་
 མི་ཐོག་རྣམས་པ་རྗེ་གསུང་གི་ཐོག་སྟེང་གི་ཐོག་གསུང་པས་མཇུག་མཐུད་གིན་
 མཐུད་གིན་བྱས་ཏེ་ད་ལྟ་འདིར་དངོས་སུ་ལས་འགན་འབྲེར་མཁན་ཚོ་དང་། དགོ་
 རྒྱན་ནས་པ་ཚོ་ཚང་མས་ཏུར་ཐག་བྱས་ཏེ་གྲུབ་འབྲས་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་
 བྱུང་ཡོད། དུས་རྒྱུན་ལས་ཀའི་ཐོག་ལ་ངོ་སྟོན་དང་། ཆོགས་ཚུད་མེད་པ། ཉིན་མ་
 གང་འཁྲོལ་བྱས་ན་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་མི་སྲུབ། བྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མས་རྒྱན་དུ་འབབ་
 བཅོམ་བྱས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཡིན་པས་དེ་རིང་སྤྱགས་རྗེ་ཆེ་བེད་གྱི་ཡིན།

དེ་རིང་འདིར་རྒྱ་གང་གྱི་དགོ་རྒྱན་ཚོ་ལ་ངོས་ནས་དམིགས་བསལ་ཞུ་རྒྱུར།
 བོད་པའི་གཞིས་ཆགས་ནང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་གང་དགོ་རྒྱན་ཚང་མར་ངོས་ནས་རྟག་
 བར་ཤོད་གྱི་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་མི་བཅོམ་བྱོལ་བ་ཆགས་ཏེ་བསྐྱད་ཡོད། རྒྱ་གང་དགོ་

ཆཀོ་ཚོ་བཅོན་བྱོལ་བ་མིན་ན་ཡང་བོད་པ་བཅོན་བྱོལ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་གྲུབ་
 བང་ལ་ལས་ལག་བཟུང་ཉེ་བསྐྱད་པའི་རིང་འདིར་བྱེད་ཚོ་ཡང་བཅོན་བྱོལ་བ་ལྟ་བུ་
 ཆགས་ཡོད། ཡང་དགེ་ཆཀོ་ཁ་ཤས་ལས་ཀར་སེམས་འཁུར་དེ་ཅམ་མེད་པ། དཔེར་
 བ། སློན་མ་འཛིན་གྲུབ་པར་རྒྱབ་བསྐྱེད་ཉེ་སློད་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བ་དེ་འབྲ་བུར་
 ཡོད། དེ་འབྲ་རེ་བྱུང་ཡོང་སྲིད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆཀོ་ས་མ་སྐྱུན་རྒྱུ་
 འཛོམས་མིན་ཀྱི་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་གི་འོག་སོ་སོའི་མི་ཚེའི་དྲུང་ས་མ་དེ་
 རྣམས་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བསྐྱུལ། ཚང་མས་བོད་པའི་ཐོག་ལ་ཞབས་འདེགས་
 ཏུར་ཐག་ཞུས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཀྱང་སློན་ལ་སློབ་གྲུ་མཐོ་པོ་ཐོན་ཡོད་མེད་ལ་མ་སློབ་
 པར་བོད་མི་བཅོན་བྱོལ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བོད་སྐྱུག་ན་གཞོན་མང་བ་རྣམས་སློབ་
 གྲུ་འགྲིམས་སྤོང་བ་ཤ་སྟག་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཡིག་རྫོངས་སེལ་བས་མ་
 ཚད། བོད་ཡིག་དང་། ཨིན་རི། ཉིན་རྗེ་བཅས་གང་ལ་གང་འཚམ་ཤེས་མཁན་ཀྱི་
 བོད་པ་བཅོན་བྱོལ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཆགས་པ་འདི་བྱེད་ཚོ་རྒྱ་གར་དགེ་ཆཀོ་
 ཚོས་ལོ་ ༣༧ - ༣༩ རིང་ལ་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཡིན་པས། བྱེད་ཚོ་རྒྱ་
 གར་དགེ་ཆཀོ་ལ་ངོས་ནས་སྐྱུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། བྱེད་ཚོས་དངོས་གནས་
 བོད་སྤྱི་དོན་ལ་ཞབས་འདེགས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཞུས་ཡོད། བྱེད་ཚོའི་བཀའ་བྲིན་ར་
 ཚོས་ནམ་ཡང་བརྗེད་ཀྱི་མ་རེད།

ང་ཚོས་ད་ལྟ་བྱེད་ཚོའི་བཀའ་བྲིན་གསལ་བསམས་མི་འདུག་ཀྱང་། མ་འོངས་པར་
 བོད་རང་དབང་ཐོབ་སྟེ་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་དུས་སྐབས་སྤུ་ བོད་ས་མཐོ་
 བས་དབྱུགས་མ་འདང་བའི་དཀའ་ངལ་མ་བྱུང་ན་བྱེད་ཚོ་སྤྱི་སར་ཡོད། སློད་གངས་

རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མངལ་བར་སྲིན། བོད་ནང་ཁུལ་དུ་འགྲོ་སོང་གཏོང་མི་དགོས་པའི་
དམིགས་བསལ་འབྲུལ་གྱི་ཡིན། བྱེད་ཚོར་ཆ་བཞག་ན་མི་ཆེ་དར་མའི་དུས་ཚོད་
བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བསྐྱེད་པ་རེད། ད་ཆར་ཚོ་ག་ལེར་ཚུལ་ཤིང་འཁོགས་པའི་
མི་ཆགས་གྱི་རེད། ང་ཚོ་སུ་ཚུ་དམིགས་བསལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆགས་པ་དེ་ཅ་བ་
ཆེན་པོ་རེད། ང་ཚོ་བོད་པའི་ག་ཤིས་ཀར་སུ་ཚུ་གྲོགས་པོ་ཞིག་ཆགས་ཚར་བའི་
རྗེས་ལ་གྲོགས་པོའི་འདུ་ཤེས་མ་དོར་བ་བྱ་རྒྱུ་ང་ཚོས་གལ་ཆེན་པོར་བརྟེན་གྱི་ཡོད་
པར་བརྟེན། བྱེད་ཚོའི་བཀའ་དྲིན་ང་ཚོས་དུས་ནམ་ཡང་བརྟེན་གྱི་མ་རེད། ལུགས་རྗེ་
ཆེ་བྱ་གི་ཡིན།

། བཤེས་ཡོན་གྱི་དགོས་དམིགས་དང་། ལག་ལེན་ཚོག་འབབ་བརྗོན།

དེ་ནས་དེ་རིང་གཙོ་བོ་སྟོན་སྐྱབས་ཚོ་སྤྲུལ་གྱི་ཡོད་སྟབས། རོས་ནས་ད་ལྟ་
བཤད་པ་བཞེན་མིའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་སམ། མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མི་གསར་བ་ཡོང་
གིན་ཡོང་གིན་དང་སྟེང་བ་རྗོགས་གྱིན་རྗོགས་གྱིན་གྱེད་པ་འདི་ཚོས་ཉིད་རེད། ཡིན་
ན་ཡང་། མིའི་སྤྱི་ཚོགས་དེ་ལུ་མ་ལྷན་ནས་གནས་དགོས་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ས་
འོག་ནས་རྗོན་པའི་གནའ་རབས་གྱི་དངོས་རིགས་དེ་འདྲའི་རྗོག་ནས་ཚོད་དཔག་
བྱས་པའི་ནང་བོད་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་ཆགས་ནས་ས་ཆ་ཁ་ཤས་ལོ་བཞི་སྟོང་དང་།
ས་ཆ་ཁ་ཤས་ལ་ལོ་བྲུག་སྟོང་། ས་ཆ་ཁ་ཤས་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་ཅུ་སྟེན་པའི་འབྲེལ་
བཤད་གྱེད་གྱི་ཡོད།

སྟོད་གངས་རིན་པོ་ཆེའི་ཉེ་འབྲེལ་ས་ཁུལ་གཅིག་ནས་དྲིའི་སྐྱེད་ལ་སེམས་ཅན་

གྲི་གཟུགས་བརྟན་གྲིས་པ་ཞིག་ཐོན་པ་དང་། དེའི་རི་མོའི་ཐོག་ཞིབ་འཇུག་གྲེད་
སྐབས། ཨོ་སི་གྲ་ལི་ཡའི་ས་ཁུལ་ལ་ཡོད་པའི་རྩོམ་ལེ་མོ་གྲིས་པ་དང་འབྲམ་ཆུང་ས་
ཡོད་པ། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ཉམས་ཞིབ་གྲེད་དུས་ལོ་ཆེག་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཅམ་ཕྱིན་པ་
རེད་ཟེར་གྱི་འདུག ། གང་ལྟར་བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་སྤོངས་འདིའི་ནང་ལ་ལོ་ཁྲི་
ལྷག་ཅམ་གོང་ནས་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་རེད།

ད་ལྟའི་དུས་སྐབས་འདིར་ང་ཚོའི་བོད་མི་རིགས་འདི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཞིག་
གི་འོག་ལ་བསྐྱད་ཡོད། འདིར་སློབ་གྲྭ་བ་སྤྱ་གྲུའི་ནང་བོད་ནས་གསར་འཕྲོར་སྤྱ་གྲུ་
ཇི་ཅམ་ཡོད་དམ་ཁྲེད་རང་ཚོས་ལག་པ་རྒྱུང་ས་དང་། ཁྲེད་རང་ཚོས་ཤེས་གསལ་
རེད། སོ་སོའི་པ་མ་ཚོའི་གནས་སྡངས་གང་འབྲམ་བྱས་ནས་སྟོད་དགོས་གྱི་འདུག །
ཞེད་སྐྱང་གི་འོག་ཏུལ་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་ཁ་ནས་འདོན་ས་མེད་པ། བོད་མི་
ནང་ཚོགས་སྤྱག་འཕྲད་སྐབས་སུ་ཡང་སྐད་ཆ་འོད་སྐབས་མིག་པར་ལྟ་ཚུར་ལྟ་མང་
པོ་གྲེད་དགོས་པ་རྟག་པར་ཡོང་གི་འདུག ། སྤྱིར་ཟླ་ བོད་ནས་ཡོང་མཁན་ཚོས་ང་
སྤྱག་པར་ཡོང་དུས་ང་སྟོད་སའི་ཁང་པའི་ནང་ལ་པར་ལྟ་ཚུར་ལྟ་གྲེད་དགོས་དོན་
མེད་ཀྱང་། བོད་ནང་གི་བག་ཆགས་དབང་གིས་ངའི་ཡིག་ཚང་ནང་ང་ལ་སྐད་ཆ་འོད་
དུས་ཀྱང་པར་ལྟ་ཚུར་ལྟ་མང་པོ་གྲེད་གྱི་འདུག ། བོད་ནང་ཞེད་སྐྱང་ཆེན་པོའི་འོག་
ལ་སྟོད་དགོས་པས་མ་ཚད། བོད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཅ་བརྒྱག་
འགོ་རྒྱུའི་དུས་མཚམས་ལ་སླེབས་ཡོད།

དེ་འདྲའི་དུས་ཚོད་ལ་ང་ཚོ་བཅོན་གྲོལ་བ་རྣམས་འགྲེལ་ས་ནས་ལང་རྒྱུའི་
བསམ་སློབ་བཏང་ནས་བསྐྱད་ཡོད། འགྲེལ་ས་ནས་ལངས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་

ཡོན་ཏན་གྱི་ཐོག་ནས་ང་ཚོར་བདེན་པ་ཡོད་པ་དང་། བདེན་པའི་ལག་ཆ་དེ་འབྱེད་ཏེ་
ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ང་ཚོ་འབྲེལ་ས་ནས་ལངས་སུ་བ་པ་བྱེད་དགོས།

ང་ཚོ་འདིར་བོད་པའི་སྤྱ་གུ་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་འདི་དང་། སྦྱིར་བཏང་གི་སྤྱ་
གུ་སོ་སོའི་མི་ཚང་དང་། མི་ཚེ་གཅིག་གི་དོན་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་གཉིས་མི་འབྲེལ་
ཡིན། དཔེར་ན། རྒྱ་གར་ནང་སློབ་སྤྲོད་པ་ལ་མང་བོ་ཡོད་པ་དེ་དག་སོ་སོའི་མི་
རིགས་ལ་དེ་ཅུ་ཇ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་མེད། ང་ཚོ་བོད་པའི་སྤྱ་གུ་སོ་
སོའི་བྱིས་ཚང་གཅིག་དང་། མི་ཚེ་གཅིག་གི་དོན་ལ་བསམ་སློབ་བཏང་ན་བསམ་སློབ་
མ་འདང་བ་ཡིན། ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་ཆགས་འདིག་གི་
མཚམས་ལ་སླེབས་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཡིན་པར་བརྟེན། བྱེད་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་
དགོས་པའི་དམིགས་ལུས་གང་ཡིན་པ། དགོས་པ་གང་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་
སློབ་སྦྱོང་རྒྱར་ཐག་བྱེད་དགོས། རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་གི་སྤྱ་གུ་ཚོས་རྒྱ་གཅིག་
གི་སློབ་ཚན་དེ་དངོས་གནས་ལྲས་ན་ང་ཚོ་བོད་པའི་སྤྱ་གུ་ཚོས་ཉི་མ་བཅོམ་ཉི་ཤུའི་
ནང་ལ་ཤེས་སུ་བ་པ་བྱེད་དགོས། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ང་ཚོའི་གནས་སྡངས་ཏེ་ཅང་ཇ་
དྲག་གི་འོག་ལ་གནས་ཡོད་པས། བྱེད་རང་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་གི་ཐོག་ལ་ལྷགས་
བརྒྱབ། རིག་པ་བསྐྱེམས་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་དེ། དེ་ལྟར་བྱེད་
རོགས་ཟེར་རྒྱ་ཡིན། ཤེས་སོང་ངམ།

གཤམ་མཁས་སློབ་ཀྱི་ལུས་པ་དང་། ཤེས་ཡོན་གྱི་དགོས་མཁོ།

དེ་ནས་ང་ཚོ་མི་ཡི་རིགས་ལ་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་

ཞིག་རང་ཆས་སུ་ཡོད་ཅིང་། ང་ཚོ་མི་ལ་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཡོད་པ་དེའི་རྣམ་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེལ་ཐབས་སུ་སློབ་སློབ་སློབ་སློབ་ཀྱི་ཡོད།
 སློབ་དེ་བ་ནང་ལ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་སློབ་འཇིག་གིས་རྒྱགས་སློབ་བྱས་པ་ཙམ་ལས།
 སློབ་ཚན་ནང་གི་དོན་དག་གང་ཡིན་མགོ་མ་འཚོས་ན་ཡི་གེ་དཔར་བ་ལྟས་བརྒྱབ་
 པ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་དག་བསམ་སློབ་ནང་ལ་མ་སྐྱེབས་ན་སློབ་སློབ་གི་དགོས་དོན་མ་
 ཚང་བ་རེད། སློབ་སློབ་གི་དགོས་དོན་ནི་བསམ་སློབ་གཏོང་སྤངས་དང་། ཐབས་ཤེས་
 སློབ་སྤངས་མང་པོ་ཞིག་སློབ་སློབ་གི་ཐོག་ནས་ཤེས་པ་དེ་ལྡེ་མིག་ལྟ་བུ་བྱས། ལྡེ་
 མིག་དེས་ང་རང་ཚོའི་རང་བཞིན་བསམ་སློབ་ནང་ལ་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་རྣམ་
 དཔྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སློབ་ལྟ་ལྟ་བུ་དེ་སྤེལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་པན་བདེ་རྒྱབས་ཆེན་
 པོ་བསྐྱབ་དགོས།

འཇོམ་གླིང་འདིའི་སྤྱི་ནང་པན་ཚུན་གང་དུ་བལྟས་ན་ཡང་གནས་ཚུལ་འདི་འདྲ་
 ཞིག་རེད་འདུག ། འདིའི་དོན་འདི་འདྲ་རེད་བསམ་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་ཉོགས་སྐབས་དང་། ཡོད་ཤེས་པ་དགོས་ཀྱི་འདུག ། དཔེར་ན་ང་ལ་ཆ་
 བཞག་ན། མཚན་ཉིད་དང་། བང་པའི་གཞུང་གང་འཚོམ་བལྟས་པ་ལས་སློབ་སློབ་
 གཞན་དག་གང་ཡང་བྱས་མེད། དཔེ་ཆ་ལྟ་སྤངས་ལ་མཚོན་ན་དཔེ་ཆ་སློབ་འཇིག་
 བྱས་པ་དེ་གཅིག་སྤྱིའི་དོན་ཤེས་ཉེ་འབྲེལ་བཤད་བྱེད་སྐབས་ན་ཡང་། ལྷན་མཐོང་མ་
 རློང་པའི་དཔེ་ཆ་གཞན་ཞིག་ལ་འབྲེལ་བཤད་རྒྱགས་མ་ཤེས་ན་དེ་དཔེ་ཆ་ལྟ་སྤངས་
 ཡག་པོ་མ་བྱུང་བ་རེད། བསྐྱབས་པའི་དཔེ་ཆ་དེས་ལྡེ་མིག་ལྟ་བུ་བྱས་ཉེ་དཔེ་ཆ་
 གཞན་གང་འདྲ་ཞིག་མཐོང་ན་ཡང་དེའི་དོན་དག་ཤེས་སྐབས་བྱུང་ན་སློབ་སློབ་ཡག་

པོ་བྱུང་བའི་རྟལ་ས་རེད། སློབ་ཚན་གྱི་བྲག་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་སློབ་མོས་ཀྱི་སློབ་ཕྱི་སྟེ་
སྤར་ཐན་སློབ་སྦྱོང་མ་བྱས་པའི་དོན་ལ་དབྱུང་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་དབྱེད་ལོང་ཏུ་
འཕེལ་བྱུང་བ་དགོས་ཀྱི་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སློབ་ཚན་ནང་གི་དོན་དག་སློབ་པ་འདི་
བྱས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ངོ་མཚར་ཆེ་ཀྱི་གང་ཡང་མེད། གང་ལྟར་ང་ཚོའི་བསམ་སློབ་གཏོང་
ཀྱི་འུ་ས་པ་དེ་ཆེ་བུ་གཏོང་ཐབས་ཐོག་ལ་སློབ་སྦྱོང་གཉེན་པོ་སྟེ།

དེར་སང་ང་རང་ཚོ་བོད་ནང་ལ་ཀྱུ་མིའི་ངོ་ས་ནས་བོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་
གཞུང་ཐོག་མཐོང་ཚུང་བྱུང་གསོད་བྱས་པས་མ་ཚད། ཇི་སྲིད་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་
རིག་གཞུང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་གནས་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་བོད་ཁ་བྲལ་ལ་འགོ་ཀྱི་ཉེན་
ཁ་ཡོད་པར་བལྟས་ཏེ་ཉ་ལམ་འཆར་གཞི་སྟོན་པའི་ཐོག་ནས་མེད་པ་བཟོ་ཀྱི་ཞུས་
འགྲུང་ཐོན་གྱི་འདུག ། དེ་འདྲ་ཞིག་གི་དུས་ཚོད་ལ་ང་ཚོ་བཅན་གྱི་ལ་བའི་སློབ་སྟུགས་
ཚོས་བོད་ཡིག་དང་། ང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་དམིགས་བསམ་གྱི་དོ་སྣང་བྱས་
ཏེ་སློབ་སྦྱོང་གཉེན་པོ་འདུག །

སྐབས་རེར་ང་ཚོ་ཀྱི་གང་ནང་གི་སློབ་ལྷན་གྱི་བོད་ཡིག་གི་གནས་ཚུལ་ཞན་པོ་
ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་པ་དེ་ཉ་ཅང་ཐབས་སྦྱོ་བོ་རེད། ང་ཚོས་བོད་ནང་ཏུ་ང་
ཚོའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཅ་མེད་འགོ་གི་འདུག་ཅེས་འཇོམ་གྱིང་གི་སྐད་ལ་སྐད་
འབོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་བོད་སྟུགས་ཚོས་བོད་
ཡིག་ལ་དོ་སྣང་དང་། དང་དོད་མ་བྱས་པར་བོད་པའི་ཤེས་ཚད་དང་རིག་གཞུང་སྦྱོ་
བོ་ཆགས་ན་ཀྱུ་མིར་བཤད་ས་གང་ཡང་བསྟན་མེད། དེས་ན་ང་ཚོ་རང་དབང་ལུང་
པའི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་སློབ་སྟུགས་ཀྱི་དང་ཚོས་དམིགས་བསམ་གྱིས་བོད་ཡིག་ལ་

དོ་སྙན་གྱི་དགོས་པ།

ང་། དེ་དང་གི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། བྱམས་བརྩེ་དགོས་པ་ལོ།

དེ་ནས་དོན་ཚན་གཅིག་ལ། ང་ཚོ་མི་ལ་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་དེ་གཅིག་ཤུ་མ་ཡིན་པ་ཅུ་བའི་སྤྱུག་བསམ་ཡག་པོ་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། སྤྱུག་བསམ་ལྡན་པ་ཞིག་མ་གྱུར་ན་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དེས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་མགོ་བདེ་བྱ་བ་ལྷུང་དང་དེ་དོགས་མང་པོ་ཆགས། སོ་སོ་སྐྱེད་ལ་ཡང་སྤྱི་དུ་བ་མེད་ལ། སེམས་ནང་ལ་མི་འགྲིགས་པ་ཤ་སྤྱུག་གི་ཚོར་སྣང་ནང་དུ་མི་ཚེ་སྐྱེལ་དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད།

སྤྱུག་བསམ་མེད་པའི་ཅུ་བ་དེ་གཞན་པན་གྱི་བསམ་སྐྱོལ་ཡིན། གཞན་པན་ཡོད་ན་བཅེ་དུང་རང་ལུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བས་ཀྱི་རེད། སེམས་བཟང་པོ་ཟེར་བ་འདི་ང་རང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ལ་དགོས་གཤམ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན། དཔེར་ན། དེར་སང་འཛམ་གླིང་རྒྱུ་བ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱང་པ་ཨ་མི་རི་ག་དང་། དུ་རོ་བ་དེ་ཚོའི་ནང་ལ་དངོས་པོ་ཡང་རྒྱས་དང་། ཤེས་ཡོན་ཏན་ལས་པའི་ཡང་རྒྱས་སྤྱི་ལོད། འོན་ཀྱང་། སྤྱི་ཚོགས་དེ་ཚོའི་ནང་ལ་མི་གསོད་རྗེས་གཏོང་བ་དང་། ཁྲམ་བ་དང་། རང་མགོ་གང་ཚོན་གྱི་དུང་པ་ལས། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་པན་སྤོགས་གྱི་དུང་སེམས་མེད་པ་དེ་འདྲའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མི་ས་ལ་མང་པོ་སྤོང་སྤོང་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་ནང་ལ་མཉམ་དུ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། མི་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་སྐྱོལ་ནང་རང་ཉིད་སྤོགས་མེད་གཅིག་ཤུ། ལྷན་པས་མེད་མགོན་མེད་ལྷ་ལུང་ཚོར་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་སྐྱོལ་འཆར་གྱི་ཡོད། དེ་

འདྲའི་རྒྱུན་གྱིས་སེམས་མ་སྦྱིད་པ་གྲེད་མཁའ་མང་པོ་འདུག །

ཁ་སང་ང་ཨ་རིར་འགོ་སྐབས་ཉིན་གཉིས་གསུམ་ཞིག་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་སོང་། ཚོགས་འདུའི་རྩ་དོན་སྦྱིར་ཨ་རི་དང་། ཡང་སྐོས་ས་གནས་དེ་གའི་སྦྱི་ཚོགས་ནང་གི་དཀའ་ངལ་སྐོར་ལ་གོ་བསྟུར་གྲེད་རྒྱ་རེད། ཚོགས་འདུ་དེར་ཡོང་མཁའ་ཤེས་ཡོན་ཅན་གཅིག་སུ་མིན་པར་དངོས་སུ་སྦྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ཞབས་འདེགས་ལྷ་མཁའ་གྱི་མི་སྣ་ཉམས་སྤོང་ཅན་མང་པོ་འདུག ། ཚོགས་འདུ་དེའི་སར་སྦྱི་ཚོགས་ནང་གི་དཀའ་ངལ་འོད་སྐབས་ཨ་རིའི་ནང་མི་སེམས་མ་སྦྱིད་པའི་དཀའ་ངལ་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེས་རྒྱུན་པས་བྱིས་ཚང་ནང་དཀའ་ངལ་དང་། མི་རྒྱུ་པ་དང་གཞོན་པའི་བར་གྱི་དཀའ་ངལ། ལྷག་པར་དུ་ན་གཞོན་གྱི་ནང་ལ་ཕན་ཚུན་གསོད་རེས་གཏོང་མཁའ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། སྤུ་གུ་ལོ་༡༣-༡༤ཡིན་པ་དེ་འདྲས་ཀྱང་མི་བསད་དེ་སློག་ཐོག་འགོ་རྒྱུའི་བྱིས་ཉེས་ཐོག་ལྷ་སློག་ཐོག་གཏོང་རྒྱུའི་ལོ་ཚང་ལ་མ་སྤེལ་བར་སྐྱབ་ནས་བསྟུན་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་འོད་གྱི་འདུག ། དེ་འདྲའི་སྐད་ཆ་འོད་སྐབས་དངོས་གནས་ཡང་བ་དང་འིན་ཏུ་ཐབས་སྦྱོ་པོ་འདུག །

དཀའ་ངལ་དེ་འདྲ་ཡོང་དགོས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱི་ཚོགས་ནང་ལ་བྱམས་བརྩེའི་བསམ་སྒྲོས་མ་འདང་བའི་སྦྱོན་རེད། བྱིས་ཚང་ནང་གི་པ་མ་ལས་ཀར་མགོ་འཁོར་ཉེ་སྤུ་གུ་སུ་བཅོལ་ཁང་ལ་འཛོག་སྐབས་པ་མ་དང་སྤུ་གུའི་བར་བརྩེ་བའི་འབྲེལ་བ་མ་འདང་བར་སྤུ་གུ་གྲོགས་མེད་ལ་ལུས། དེ་ནས་སྤུ་གུ་ལོ་ན་གང་འཚོམ་སོན་སྐབས་སྤུ་གུས་པ་མ་ལ་བརྩེ་བ་མེད་པ་དང་། པ་མས་ཀྱང་སྤུ་གུར་བརྩེ་བ་མེད་པ་ལྷ་སུས་སྤུ་གུ་གྲོགས་མེད་ཁེར་རྒྱུད་གི་མི་ཡན་གར་བ་ཞིག་ཆགས། མ་

གཞི་རང་དབང་རེད་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། རང་དབང་རེད་མོད་ཀྱི། བྱམས་བརྟེད་
འབྲེལ་བ་མེད་སའི་རང་དབང་དེ་དགའ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། དེ་འབྲེལ་ཚོགས་ནས་སྤྱི་
ཚོགས་ནང་དགའ་ངལ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཚང་མས་གཅིག་གྱུར་གྱིས་ཤོད་ཀྱི་འདུག །
དེ་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་པ་མ་རེད། སྤྱི་ཚོགས་ནང་དགའ་ངལ་ཡོང་
སྤངས་བཤད་པ་རེད། མདོ་དོན་སྣང་བོ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་བྱམས་བརྟེད་འཚོ་བས་
མ་འདད་བའི་སྐྱོན་མང་བོ་ལྷག་གི་ཡོད་པ་དེར་ཚང་མས་གྲོས་མཐུན་བྱས་སོང་།

ང་རང་གི་སེམས་ནང་དུའང་ངེས་ཤེས་ལྡན་གྱིས་ཚོས་ཁས་ལེན་བྱུང་མ་ལེན་
བྱུང་། གང་སྣང་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བྱམས་བརྟེད་ཟེར་བ་འདི་མེད་ན་དགའ་ངལ་
འཕྲད་རྒྱ་ཡིན་པར་ནས་ཀྱུན་ནས་ངོས་ནས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། དེ་འབྲེལ་
དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་མང་བོ་མཐོང་དུས་ཉ་ཅང་གསལ་བོ་ཆགས་ཡོང་གི་འདུག །
ང་རང་ཚོ་བོད་བར་ཆ་བཞག་ན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་ལྷག་བསམ་དང་
བྱམས་བརྟེད་བསམ་སློལ་འདད་བསམ་མཐོ་གཞོན་དང་། ལྷག་དོག་འགྲན་སེམས། རོ་
སློག་གཡོ་སྒྱུ། ཞེ་སྣང་བཅས་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཆགས་ན་སྤྱིད་པོ་ཡོང་ཐབས་
ནམ་ཡང་མེད། ང་ཚོ་འདིར་བཅོན་བྱེད་པ་ཚོ་ཡང་སྤྱིད་པོ་ཡོང་ཐབས་མེད་ལ། ཕྱིན་
ཆད་བོད་ལ་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་བའི་རྗེས་ལ་ཡང་དེ་འབྲེལ་སྤྱི་ཚོགས་
ཤིག་བྱུང་ན་དགའ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། བྱེད་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་སྐབས་ནས་
ཕྱིན་ཆད་མི་བཟང་བོ་ཞིག་ཡོང་བའི་དོན་ལ་སྤུ་གྲུ་སོ་སོའི་ངོས་ནས་དོ་སྣང་བྱེད་
དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བྱམས་བརྟེད་ཟེར་བ་འདི་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་བསམ་སྣང་བའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཞིག་བྱེད་དགོས་

གསུང་གི་འདུག་བསམ་པ་འདི་བྱེད་རང་ཚོའི་བསམ་སྒྲུབ་འདི་ནང་རྟལ་ཏུ་འཛུགས་པ་
བྱེད་དགོས།

ཅན་པོ་དུ་སྤྱད་གི་སྒྲུབ་ཀྱི་དང་། གསེར་རྒྱུད་གི་རྒྱ་ལྟེན།

དགེ་ལྡན་ཚོའི་ཐོག་ནས་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོན་འབྲེལ་བཤེད་བརྒྱབ་པ་
ཅམ་མ་ཡིན་པར། སྤྱད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་མི་ཚོའི་མདུན་ལམ་གྱི་འགན་འཁུར་ལེན་
དགོས་པ་དང་། མི་ཚོའི་མདུན་ལམ་ཐོག་སེམས་འཁུར་ལེན་པའི་རྣམ་འགྲུབ་དེ་དེས་
པར་ཏུ་ཐོན་པ་བྱེད་དགོས། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་སྤྱད་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་འདི་ནང་ལ་དའི་ལྡན་
ལགས་གྱི་ར་ལ་སྒྲོབ་ཚོན་འབྲིད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། དའི་མི་ཚོའི་འགྲོ་སྤྱངས་ལ་
ལྡན་ལགས་གྱིས་ཏུས་རྒྱུན་ཏུ་སྤྱད་ཀྱི་འཁུར་བཞེས་གྱི་ཡོད། དའོས་གནས་སེམས་
འཁུར་གནང་གི་ཡོད་བསམ་པའི་བསམ་སྒྲུབ་ཞིག་སྤྲེལ་སྤྲེལ་བ། སུན་ཚུན་གཅིག་གིས་
གཅིག་ལ་གྲུས་བརྩེ་ཡོང་རྒྱ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་སྤྱད་ཀྱི་བསམ་
སྒྲུབ་འདི་ནང་འཛིན་གྱི་ནང་ལ་ཡོང་རྒྱུ་དག་འཚོར་སྤྱེ་བ་ཡོང་གི་རེད།

དེ་མིན་དགེ་ལྡན་གྱིས་སྒྲོབ་ཚོན་ཞིག་འབྲིད་པ་ཅམ་མས་ཅུ་པའི་མིའི་བརྗེ་བའི་
རྣམ་པ་གང་ཡང་མེད་པར། རྒྱུད་འཁོར་བཏང་བ་ལྟ་བུར་སྤྱིན་པ། གང་འཚམ་ནས་སྤྱད་
གྱི་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་གྱི་འདིའི་ནང་ལ་གང་ལྟར་ལྟར་ཞིག་ལས་ཚོར་བ་གང་ཡང་
མེད་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་རེད། དེ་འདྲའི་ལུང་ལོ་མང་ལོ་འགྲོ་ཏུས་སྤྱད་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་
འདི་ནང་ལ་སྒྲོན་ཆེན་པོ་ལོར་གྱི་མེད་དམ་བསམ་པ་འདུག།

དེ་བཞིན་སྤྱི་ཚོར་སོ་སོའི་ནང་གི་པ་མ་དང་སྤྱན་མཆེད་ཚོའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་སྤྱད་

གྲུ་ལ་བྱམས་པོ་བྱས། མ་འགྲིག་མ་འཇུས་པ་ཡོད་ན་གསལ་པོའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་
མཚན་བཤད་དེ་སློན་སེལ་བྱེད་པ་ལས། གདོང་ནག་པོ་སློན་པ་དང་། ལྷག་དོན་སྤྱ་གྲུ་
རྒྱུང་རྒྱུང་ཚོར་ཁོང་ཁྲིའི་རྣམ་འགྲུར་བསྟན་ན། སྤྱ་གྲུའི་བསམ་སློབ་ནང་ལ་གཞི་དྲ་
སློན་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད། འཁྲིག་པོ་ཡོ་བསྐང་བྱེད་དགོས་ཀྱང་བྱེད་སྤྲངས་ཐད་རྒྱ་
མཚན་བཤད། གཞན་དག་གང་བྱུང་མང་བྱུང་བྱེད་མཁན་དེ་དག་དཔེ་ལ་བཀོད། དེ་
ལྟ་བུའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསྐྱབ་བྱ་བྱེད་པ་ལས། དག་གཞུན་བྱས་ནས་སྤྱ་
གྲུའི་བསམ་སློབ་མེ་རྟོག་གི་སྤྱ་གྲུ་ལྟར་འཚར་ཡོངས་ཡོང་བཞིན་པ་དེ་རྟོག་བརྩིས་
བཏང་བ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་རྩ་བ་ཉིད་ནས་ཡག་པོ་མེད།

དེ་ལྟར་ན་དགོ་ཀན་ཚོ་དང་། དེ་བཞིན་པ་མ་སྤྲུམ་མཆེད་ཚང་མས་སྤྱ་གྲུའི་
བསམ་སློབ་ནང་དུ་ལ་བྱམས་པོ་བྱེད་མཁན་ཡོད་བསམ་པ་དང་། ང་ལ་ག་དུས་ཡིན་
ཡང་ལྟ་རྟོག་བྱེད་མཁན་ཡོད་བསམ་པའི་སློབ་སྤྲུལ་སྤྱབ་པའི་སློབ་མཁས་བྱས་ན། སྤྱ་
གྲུ་ཚོ་སློབ་སློབ་ཡག་པོ། གཞུགས་པོ་འཚར་ཡོངས་བཟང་བ། བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་
སེམས་ནང་ལྷག་པ་བཅས་ཡོང་གི་རེད། སྤྱ་གྲུ་དེ་ཕྱིན་ཆད་མི་ཀན་ཆགས་སྐབས་
རང་ཉིད་རྒྱུང་དུས་མི་གཞན་གྱི་བྱམས་བཅའི་ཐོག་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཚོར་སྣང་
ལྷགས་ཆེ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་མི་གཞན་དག་དཀའ་ངལ་ཅན་ཞིག་མཐོང་ན་ལམ་
སང་དེར་སེམས་འཇུག་དང་ཤ་ཚ་བྱེད་སེམས་བསྐྱེད་ཡོང་གི་རེད།

རང་ཉིད་རྒྱུང་དུས་ལྟ་རྟོག་བྱེད་མཁན་དང་། བྱམས་པོ་བྱེད་མཁན་མེད་པར་
སྤྱག་སློབ་འོག་འཚར་ཡོངས་བྱུང་བའི་སྤྱ་གྲུ་ཞིག་མི་ཀན་ཆགས་དུས་མི་གཞན་ལ་
རྣམ་འགྲུར་སློན་སྤྲངས་དང་། དེའི་གཤེས་ཀ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཆགས་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་

ཡོད། ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང་། སྤུ་སེ་ལག་འབྱེད་རམ་སྐྱར་གངས་
མཐོ་པོ་ཚོད་པ་ཅམ་ལ་ཏ་ལས་རྒྱ་དང་། རོ་མཚར་ཆེ་རྒྱ་དེ་ཅམ་མེད། ཤེས་བྱ་ཡོན་
ཏན་བེད་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་མི་དེའི་ཙུ་བའི་བསམ་སློབ་འབྱེད་སོ་བྱམས་བཅེ་ལྟན་པ་
ཞིག་བྱུང་ན་དེའི་ཤེས་ཡོན་གྱིས་སྦྱི་ཚོགས་ལ་སན་པ་དང་། སྐར་ལ་སན་པ་ཞིག་
ཏན་ཏན་ཡོང་གི་རེད། འདི་ལིན་ཏུ་གས་ཆེན་པོ་ཡིན།

ཆད་བོད་མིའི་རྣམ་སྐྱེས་དང་། བན་སེམས་གྱི་རྣམ་བསམ།

དེ་ནས། ལྷག་བསམ་ཟེར་མཁན་འདིའི་ཙུ་བ་ས་བོན་མི་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་
ལས། དེ་ཚོས་གྱི་ཐོག་ནས་གསར་དུ་བསྐྱབས་པ་ཞིག་མིན། བན་སེམས་ཟེར་བ་འདི་
མི་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་སྦྱིར་ཚོས་ལུགས་ཁག་དང་། དེའི་ནང་ཚན་
ནང་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་གྱི་སྦྱིར་རྗེ་ཞེས་པ་འདི་ལིན་ཏུ་ཙུ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན། སྦྱིར་
རྗེའི་འགལ་རྒྱ་ཁོང་ཁོང་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས་གཉེན་པོ་བསྟེན་སྦྱངས། དེ་
བཞིན་སྐག་དོག་འབྲུག་སེམས། བརྟམ་སྦྱོང་། འདི་ཚོ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས་
གཉེན་པོ་བསྟེན་སྦྱངས། རྩོགས་གཞན་ནས་བྱམས་པ་དང་། བཟོད་པ། སྦྱིར་རྗེ་སྦོམ་
པ། འདི་དག་དམིགས་སུ་བསམ་ནས་སློབ་སྦྱོང་དང་། སྦྱོར་བརྗེས་སྦྱོང་སྦྱངས་མང་
པོ་ཞིག་ནང་པའི་གཞུང་གི་ནང་ནས་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། མི་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་སྐྱེས་
གྱི་བྱམས་བཅེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་ཙུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་འགལ་རྒྱུན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་
མི་འགོ་བར་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེལ་བ་ལ་ནང་པའི་ཚོས་ནང་ཐབས་ཤེས་དམིགས་
བསམ་གྱི་ཟབ་པོ་ཡོད་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། ཚོས་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐྱད་ཆ་མ་

བཤད་པར། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ཡང་། ལྷི་སྣོད་ཀྱི་
བཀོད་པ། འཛམ་གླིང་ཆགས་སྣངས་སྣོར་ལ་ནང་བས་འབྲེལ་བཤད་མང་པོ་རྒྱག་གི་
ཡོད།

དཔེར་ན། ང་ལ་ད་ལྟ་བར་ཉམས་སྲོང་བྱུང་བར་ཆ་བཞག་ན། རོས་ནས་ཚན་
རིག་པ་མང་པོ་ཞིག་ལྷུག་འཕྲད་བྱས་ཡོད་ལ། དམིགས་བསལ་ཚན་རིག་པ་དང་
མཉམ་དུ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་མང་འཚོགས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་སྲོགས་
བཟོ་མས་ཤིག་བྱས་ན། ཐོག་མར་རོས་ནས་ཚན་རིག་པ་དང་མཉམ་དུ་གོ་བསྐྱར་
བྱེད་རྒྱུར་དགའ་པོ་བྱས་ཏེ་དེ་འདྲ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་རོས་ནས་དམིགས་
བསལ་གྱིས་དོ་སྣང་བྱེད་སྐབས་ངའི་དོ་ཤེས་ལྷི་རྒྱལ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་དོས་ལ་
འདི་ལྟར་བཞེད་སྲོང་། ཚན་རིག་ཟེར་བ་དེ་ཚོས་ཀྱི་དགྲ་ཡིན་ལ། ཚན་རིག་པས་
ཚོས་རྩ་མེད་བཟོ་གི་རེད། དེས་ན་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཤད་བྱུང་། ངའི་
བསམ་སློབ་ནང་ལ་ཚན་རིག་པས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་ཀྱི་
ཡོད། རང་སེམས་ཀྱི་སྣོར་ལ་ཚན་རིག་པས་དེ་ཅུམ་ཤོད་ཀྱི་མེད་ཀྱང་། ལྷིའི་
གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་རིགས་ལ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་
ཅད་གཙོད་བྱས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས། རྣམ་རྟོག་གིས་སྣོ་བཏགས་པའི་རིགས་
ཁས་ལེན་གྱི་མེད།

ནང་པའི་ཚོས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་འགྲོ་སྣངས་འདི་ཚན་
རིག་གི་འགྲོ་སྣངས་དང་གཅིག་གྱུར་ལྟ་བུ་ཡིན། དཔེར་ན། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས།

དགོ་སྣོར་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །

བསྐྱེགས་བཅད་བདར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ།
ལེགས་བར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ།
སྒྲུང་བར་བྱ་ཡི་གུས་སྲིབ་མིན།

ཞེས་ངའི་རྗེས་འབྲང་བ་ཚོས་ངས་བཤད་པ་འདིར་བྱིད་རང་ཚོས་བརྟག་དབྱེད་
བྱེད་དགོས་ལ། བརྟག་དབྱེད་བྱས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་དང་། བན་ཐོགས་ཡོད་པ་
མཐོང་ན་ཡིད་ཆེས་དང་ལག་ལེན་བྱེད་དགོས། བརྟག་དབྱེད་མ་བྱས་པར་ང་ལ་གུས་
བ་དང་དད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ལམ་སང་ཡིད་ཆེས་བྱས་ན་མི་འགྲིགས་ཞེས་
བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཡོད།

རྒྱན་དུག་མཚོག་གཉིས་ཞེས་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་དང་། འཕགས་པ་སྐྱ། འཕགས་
པ་ཐོགས་མེད། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཤར་གྱི་སློབ་དཔོན་
ཆེན་པོ་འདི་དག་གི་གསུང་རྣམས་ཐོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཙུ་བ་འདྲིལ་ས་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད། མཁས་པ་འདི་དག་གིས་ནང་པའི་ཚོས་ལ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྐྱངས་དེ་མདོར་
ན་སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་དགོས་
པར་གསུང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་འདི་ལ་བརྟག་དབྱེད་ཅི་
ཅམ་བྱས་ཀྱང་། འདི་དོན་ལ་གནས་པ་དང་། སྐྱ་རི་བཞིན་པ་ཡིན་པས་ཁས་ལེན་
ཚོགས་དང་། ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

ཡང་འདི་འདྲ་ཞིག་གསུངས་པ་འདིར་རིགས་པས་གཞོད་པ་དང་། འགལ་འདུ་
འདུག་པས། འདི་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ན་ཡང་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་
དམིགས་བསལ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། ང་ཚོས་ཁས་སྐྱངས་ན་མི་

འགྲིགས་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། དེས་ན་ཚན་རིག་པ་དག་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱེས་དང་།
སྤྱིར་ནང་པ་དང་ལྷག་དོན་ཐེག་པ་ཆེན་པའི་ལྷ་སྐྱེས་དེ་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད། གནས་ཚུལ་གང་ཞིག་ཡིན་རུང་ལམ་སང་ཁས་ལེན་དང་། ཡིད་ཆེས་མ་བྱས་
བར་སྡོམ་ལ་བརྟུག་དབྱུང་བྱས་ཏེ་གནས་ཚུལ་གསལ་པོར་ར་འཕྲོད་ན་གཞི་ནས་
ཡིད་ཆེས་དང་ཁས་ལེན་བྱེད་པ་དེ་ཚན་རིག་པའི་ལྷ་སྐྱེས་དང་ནང་པའི་ལྷ་སྐྱེས་
འདྲ་མཚུངས་ཡོད་པ་མཐོང་བར་བརྟེན། རོས་ནས་ཚན་རིག་པ་དང་མཉམ་དུ་ཡང་
ཡང་དགའ་པོ་བྱས་ནས་འཚོགས་ཀྱི་ཡོད།

རོས་ནས་དགའ་སློབས་དང་བཅས་པའི་ཐོག་ནས་བརྗོད་རྒྱུར། གལ་ཏེ་ཚན་
རིག་གི་ཐོག་ནས་སྐྱེ་བ་སྲ་བྱི་མེད་པ་མངོན་སུམ་ར་སྲོད་སྐྱབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ང་ཚོ་
ནང་པ་ཞིག་གི་རོས་ནས་སྐྱེ་བ་སྲ་བྱི་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་ཅིང་། ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་
སུ་དེ་ལྷར་གསུང་འདུག་ཅེས་ང་ཚོས་མོངས་དད་མི་བྱེད་པ་ཡིན། ད་ལན་ཚན་རིག་
པ་དག་གིས་བརྟུག་དབྱུང་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྲ་བྱི་མ་རྙེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་སྲ་བྱི་མེད་པར་
རྙེད་པ་མིན། མ་རྙེད་པ་དང་མེད་པར་རྙེད་པ་གཉིས་ཐ་དད་པེད། དཔེར་ན། ར་སྐོར་
འདིའི་ནང་གྲང་ཆེན་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད། གྲང་ཆེན་ཡོད་ན་ང་ཚོས་མཐོང་དགོས་པ་
ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཡང་སློབ་ཆགས་འདུ་སྲིན་སྲ་མོ་ཞིག་
གམ། ཡང་ན་རྒྱལ་སྲན་སྲ་མོ་ཞིག་ས་ཆ་འདིའི་ནང་དུ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ང་རང་
ཚོའི་མིག་གིས་མ་མཐོང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་མི་སྐྱབ། དེ་ནི་
མ་རྙེད་པ་ལས་མེད་པ་ཡིན་གྱི་མ་པེད།

རྟོ་ཚན་རིག་གི་བྱུང་བ་དང་། རང་པོའི་བཞེད་ལྷགས།

དཔེར་ན། རླེ་བ་སྤྲི་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་ཤེས་བྱ་སློབ་གྲུང་གི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ད་ལྟ་ཚན་རིག་གི་ཐོག་ནས་སྤྱིར་བཏང་དེ་ཙམ་ཤོད་ཀྱི་མེད། དེ་ནི་དབྱེད་པ་བྱ་ལུལ་གྱི་གཞི་རྒྱུ་ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་། ཡང་ན་གཞི་རྒྱུ་གཅིག་གཅིག་གྲུང་ཡིན་ན་ཡང་། ད་ལྟ་བར་དུ་དོན་དངོས་མ་རྙེད་པའི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་གི་མེད་པ་ལས། མེད་པར་རྙེད་པ་མིན། འདིའི་རིགས་ང་ཚོས་དབྲེ་འབྲེད་བྲེད་རྒྱ་ཡོད། ངས་ཚན་རིག་པ་རྣམས་དང་མཉམ་དུ་ཉ་ལམ་ལོ་ཉི་ཤུ་སྟོར་བྱིན་མེད་དམ། དེར་དོ་སྤངས་བྱས་ཏེ་གོ་སྐབས་ཡོད་ཚད་ལ་ཐུག་འཕྲད་བྲེད་ཀྱི་ཡོད། འགྲེལ་བཤད་དུ་འགྲོ་སྐབས་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཤེས་ཀྱི་འདུག །

ཁོང་ཚོས་སྐར་ཚོགས་ཟེར་བ་རྒྱ་སྐར་ཆགས་སྤངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཤོད་ཀྱི་འདུག ། ང་རང་ཚོའི་དཔེ་ཆའི་ནང་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འདིག་རྒྱུ་གྱི་ཁམས་ཟེར་བ་དང་། དེ་ནས་རབ་འབྲུམས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱད་དང་པོ། གཉིས་པ། གསུམ་པ་སོགས་གང་ལྟར་འདིག་རྒྱུ་གྱི་ཁམས་མཐའ་མེད་བཤད་ཡོད། འདི་དག་གི་གནས་ཚུལ་ནང་པས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྤངས་དང་། ཚན་རིག་པས་ཤོད་སྤངས་ཉ་ཅང་འདྲ་མཚུངས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཡང་ཉི་མ་དང་། ཟླ་བའི་ཆེ་ཆུང་གི་ཚད་དང་། འཛེམ་སྒྲིང་ནས་ཐག་རིང་གི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ང་ཚོའི་མངོན་པ་མངོད་ནང་གསལ་བ་ལྟར་ང་ཚོས་ཁས་ལེན་ཐབས་མེད། འདི་རིགས་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད། དེ་མིན་གྱི་ཆེ་ས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ནང་པས་ཤོད་སྤངས་དང་། ཚན་རིག་པའི་ཤོད་སྤངས་གཉིས་པན་ཚུན་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མང་པོ་འདུག ། འབྲུང་བའི་རང་བཞིན་

ཐོག་ནས་ཡོང་སྐྱེས་དེ་རིགས་ལ་ང་ཚོ་གོ་བསྐྱར་གྱེད་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད། དེ་དོན་ཚན་གཅིག་རེད།

དེ་ནས་དོན་ཚན་གཉིས་པ། ཚན་རིག་པས་མིའི་གཟུགས་པོའི་ཅ་གཞན་པ་མིའི་གནས་སྐྱེས་དང་། རྣམ་ཤེས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་། མིའི་ཚོར་བ་འདྲ་མིན་ཡོང་སྐྱེས་། རྣམ་རྟོག་འདྲ་མིན་ཡོང་སྐྱེས་དེ་རིགས་མང་པོ་ཤོད་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོ་ནང་པས་ཅ་རྒྱུང་ཐེག་ལའི་རྣམ་གཞག་དང་། ལུས་སེམས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ། ཤེས་པ་སྤྱོད་པ་གྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་ནང་པའི་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་མང་པོ་བརྗོད་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་དག་གི་སྐོར་ལ་ཡང་གོ་བསྐྱར་གྱེད་རྒྱ་ཉ་ཅང་མང་པོ་འདུག ། བསམ་སྒོ་གཏོང་སའི་གཞི་ཆོན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་འདུག །

ཚན་རིག་པས་གཟུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་རྗེས་རྒྱུ་སྤུལ་སྤོང་པ་དཔྱོད་རྒྱུ་ལ་དང་། དབྱ་མའི་གཞུང་གི་ནང་ཚོས་རྣམས་གྱི་གནས་རྒྱུ་ལ་དང་། ཚོས་རྣམས་གྱི་སྤྱང་རྒྱུ་ལ་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ། བདེན་པ་གཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ཡོད་པ་འདི་དག་ལ་མ་ཐུན་པའི་ཆ་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་འདུག ། དེང་སང་གི་ཚན་རིག་པ་འགའ་ཤས་གྱིས་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཚོས་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་བརྟག་དབྱེད་གྱེད་སྐབས་ལུལ་གྱི་དོས་ནས་ཁོ་རང་རང་མཚན་པའི་བདེན་པ་ཞིག་མི་འདུག་ལ། རྗེས་རེ་སྤོང་སྤོང་བརྟག་དབྱེད་བྱས་པའི་མཐར་ཐུག་རྒྱུ་མང་པོ་ཚོགས་པའི་སྤྱིང་ནས་ཐ་སྤྱང་བརྟགས་པ་ཅམ་ཡིན་སྲིད་པ་ལས། དདོས་པོ་རང་མཚན་བདེན་པ་ཞིག་མི་འདུག་ཅེས་ཤོད་གྱི་འདུག་པ་དེ་དབྱ་མའི་གཞུང་གི་ནང་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཚོས་མེད་གསུངས་པ་དང་མ་ཐུན་གྱི་འདུག ། ཡིན་ན་ཡང་དབྱ་མའི་གཞུང་གི་ནང་ཚོས་

ཐམས་ཅད་མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཞེས་པ་དེ་ད་ལྟ་ཚན་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བརྗོད་ཀྱི་མི་འདུག །

དེར་སང་ཚན་རིག་པས་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བཙལ་
བའི་མཐའ་མར་དེ་སྔ་པན་ཆད་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡིན་རུང་མཐར་ཐུག་གི་བདེན་
པའི་སྟོན་ལུགས་ཤིག་ཡོད་ཤིང་ཤེད་པ་དེར་འགྱུར་བ་ཕྱིན་ཏེ། ལྷོང་སྟོགས་ནས་
དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ཤོད་སྟངས་དང་འབྲེལ་མཚུངས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྐྱབས་ཡོང་གི་ཡོད།

ཉེ་ཆར་བདུན་སྟོན་གཉིས་ཀྱི་གོང་ལ་རྣ་རམ་ས་ལར་ཚན་རིག་པའི་ཚོགས་འདུ་
ཐེངས་རྒྱག་པ་དེ་འཚོགས་པ་རེད། རུབ་སྟོགས་པའི་སེམས་ཁམས་རིག་པ་དང་། ང་
ཚོ་ཤར་སྟོགས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྐྱར་ན་རུབ་སྟོགས་པ་ད་ལྟ་བུའི་པ་
ཚུང་ཚུང་ལྟ་བུ་རེད། ཤར་སྟོགས་པའི་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་ཐད་ལོ་ངོ་སྟོང་སྟོང་
རིང་ལ་ཉ་ལས་པའི་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་ཡོད་པ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། གང་ལྟར་འཛིན་
ཉེན་ཆགས་ཚུལ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཅ་ཁམས་ཀྱི་གནས་སྟངས།
གཟུགས་དབུང་རིག་པའི་ཐོག་ནས་རྟུལ་སྤོང་བ་ལ་དཔྱོད་ཚུལ། སེམས་ཁམས་
རིག་པ་འདི་བཞིའི་ནང་ལ་ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དང་ཚན་རིག་པ་རྣམས་
ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་མ་ཐུན་པའི་ཆ་ཉ་མང་པོ་ཡོད་པས། མཉམ་དུ་གོ་བསྐྱར་གྱི་
དགོས་པ་ལྟ་བུ་འདུག ། འདི་དག་ཚོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ་སེམས་འདུལ་རྒྱུའི་
དོན་དུ་བཤད་པ་མིན་པར། ཤེས་བྱ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་དོན་དུ་ནང་ཚོས་ཀྱིས་
འགྲེལ་བཤད་མང་དུ་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དོ་སྣང་གྱི་དགོས་པ་གསལ་པོ་
ཆགས་ཡོད།

བྱིད་རང་སྤྱ་གུ་ཚོས་ནང་ཚོས་ཤེས་པ་བྱ་རྒྱུ་གཞན་འགག་ཆེན་པོ་ཡོད། ལོང་
 ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་བྲམས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་གོང་ནས་གོང་ཏུ་སྤྲེལ་རྒྱུར་ནང་ཚོས་ལ་
 སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཟབ་བྱིད་ཡོད་ལ། སྤྱིར་བཏང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གངས་ཀྱི་ཐོག་
 བས་བལྟས་ཀྱང་། བང་ཚོས་དང་ཚོན་རིག་གཉིས་དབྱུང་བ་མཉམ་གཤིབ་ཀྱི་ཐོག་
 བས་འགོ་སྤུང་བ་གསལ་པོ་ཡོད། སྤྱ་གུ་ཚོས་ནང་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་སློབ་སྦྱོང་དང་། རོ་
 སྤྱང་ཡག་པོ་བྱེད་སྤུང་བ་ལྟ་བུ་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་ངེས་ཡིན།

མདོར་བསྡུས་ན། རོན་ཚོན་དང་པོ་དེ་ང་ཚོ་དུས་ཚོད་ཁག་པོ་ཞིག་གི་སྐར་ལ་
 སླེབས་ཡོད་པས་བྱིད་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་ཉུང་ཐག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། སློབ་སྦྱོང་གི་
 རོན་དག་སོ་སོར་རྣམ་དབྱེད་ཡོད་པ་དེའི་རྩལ་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་བའི་རོན་དུ་ཡིན་པ་
 ལས། དཔེ་ཆ་དཔར་བཤུས་བརྒྱབ་པ་ལྟར་བསྟུང་བསྟུངས་པ་དེ་རྣམས་ངེས་པ་ཚམ་ལས།
 ར་བ་དེ་ནས་བརྒྱལ་མ་སྤུང་བ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་མི་འགྲིགས། རོན་ཚོན་གཉིས་པ་དེ་སློབ་
 སྦྱོང་ཡོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ལྷག་བསམ་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། ལྷག་བསམ་
 ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ནི་མི་ལ་བྲམས་བཅེ་ཡོད་པ་དང་། གཞན་པར་གྱི་བསམ་སློབ་ཡིན་པས་
 འདི་ལ་དོ་སྤྱང་བྱེད་དགོས། གསུམ་པ་དེ་ང་རང་ཚོ་བོད་པ་ཚོས་བོད་ཡིག་ཡག་པོ་
 ཤེས་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག། དེའི་ཐོག་ལ་ནང་ཚོས་ལ་དོ་སྤྱང་བྱེད་དགོས།
 བང་ཚོས་ལ་དོ་སྤྱང་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ཡོད། གཅིག་ནི་བྲམས་
 བཅེའི་ཉམས་སྦྱོང་གོང་ནས་གོང་ཏུ་སྤྲེལ་བ་ལ་ནང་བའི་ཚོས་འདི་ཤིན་ཏུ་རྒྱབས་
 ཆེན་པོ་དང་། བན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད། གཉིས་པ་སྤྱིར་བཏང་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་གྱི་
 འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ནའང་། བང་ཚོས་ལ་སློབ་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། བྱིད་རང་

ཆོས་དོ་སྤང་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། བྱིད་རང་ཚོ་ཚང་མ་སེམས་སྤྱིད་པོ་བྱས་ནས་
སྤོད། སེམས་སྤྱིད་པོའི་རང་ནས་སྤོབ་སྤོང་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས།

༡༥༥། བྱི་བ་རྒྱབས་ཆེ་བ་དང་། བསོན་པ་བཟུང་བཟུང་ཆེ་བ།

གོང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་སྲིད་རིང་གི་སྤོ་བོ་ལགས་ལྟ་བུའི་མི་ཚོག་བརྗེ་འཕྲོ་གི་
ཡོད། རོས་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་ལོ་རྒྱུག་ཚུ་ལེ་གསུམ་ལ་སྤེབས་ཡོད། མ་གཞི་ད་དུང་
ལོ་སུམ་ཚུ་བཞི་བཅུ་ཙམ་བསྟན་ཡོང་བསམ་གྱི་འདུག ། རྫོན་ལམ་རྒྱག་གི་ཡོད།
ཡིན་ན་ཡང་། བས་ཞིག་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་མེད་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཉན་ཉན་
སྤེབས་གི་རེད། བྱིད་རང་ཚོ་སྤུ་བྱ་ཆས་ལྷང་ག་ལེར་སྤོ་བོ་སྤོ་བོ་ཆགས་ཏེ་བྱིད་
རང་ཚོའི་མི་ཚོག་དེའང་བརྗེ་འཕྲོ་གི་རེད། དེ་རྗེས་མི་ཚོག་གསར་བ་ཆས་ཀྱིས་ར་
ཚོའི་ལས་མཁུག་མཁུག་ཡོང་གི་རེད། ད་ལྟར་ཚོར་བོད་གྱི་རིག་གཞུང་སྤྱུག་པོ་དང་།
བཟང་པོ་ཡོད་པ་འདི་དག་མི་ཚོག་གཅིག་ལས་མི་ཚོག་རྗེས་མ་དེ་སྤོ་བོ་སྤོ་བོ་སྤོ་བོ་
མི་ཚོག་རྗེས་མ་དེ་ལས་དེའི་རྗེས་མའི་མི་ཚོག་དེ་སྤོ་བོ་སྤོ་བོ་སྤོ་བོ་ལས་པའི་ཐབས་
སྤོ་བོ་དང་། རྫོ་བམ་པོ་རེད།

ད་ལྟར་ཚོའི་མི་ཚོག་གི་དུས་ཚོད་འདིའི་མཁུག་མཁུག་ལའན་གྱི་མི་ཚོག་དེ་
བྱིད་རང་ཚོ་རེད། བྱིད་རང་ཚོའི་མི་ཚོག་དེས་ར་ཚོའི་མི་ཚོག་ལས་སྤྱུག་པ་ཞིག་དང་།
རྒྱབས་ཆེ་བ་བྱེད་ལུབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་དང་ཤེས་ཡོན་འཛོམས་ཡོད། ར་ཚོའི་མི་རབས་
འདི་ལས་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཉན་དང་། ལྷག་བསམ་བཟང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོང་མི་ལུབ་པ་
མིན། ཡོང་ལུབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་འཛོམས་ཡོད་པས། བྱིད་རང་ཚོས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་

དགོས། བྱེད་རང་ཚོའི་མི་ཐོག་ཀྱང་པོ་གན་མོ་ཆགས་པའི་སྐབས་སུ་བྱེད་རང་ཚོའི་
 མཚུགས་ཡོང་མཁན་གྱི་མི་ཐོག་གསར་པ་དེ་རྣམས་ལ་བྱེད་རང་ཚོའི་ཉམས་སྲོང་
 རྣམས་བསྐྱབས། བྱེད་ཚོའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་དཔེ་བཟང་རྣམས་རོ་སྤོད་ལམ་སྟོན་ཡག་པོ་
 བྱས་ཆེ། མི་ཐོག་ཐེས་མ་དེ་རྣམས་ཡག་པོ་ཆགས་སྐབས་ཀྱི་དེད། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་པ་
 སྤེལ་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་དང་། མ་བྲག་སྤོང་མོ་བྲག་སྤོང་ནས་བརྒྱུད་པའི་
 མི་རིགས་འཛེམ་སྤིང་ཡང་ཐོག་ལ་སྤོད་མཁན་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་བཟང་
 པོ་འདི་དག་གིས་བོད་མི་རང་ཉིད་ལ་ཁེ་སན་ཐོབ་སྐབས་པས་མ་ཚད། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ས་ཁུལ་དང་། སོག་པོ་ཕྱི་ནང་། ཡང་སྐོས་རྒྱ་མི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་ང་
 ཚོས་སན་ཐོགས་བྱེད་སྐབས་པ་ཡོང་ངེས་མ་ཟད། འཛེམ་སྤིང་སྤྱི་ལ་ཡང་ང་རང་ཚོ་
 བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་འདི་དག་གི་ཐོག་ནས་གང་ལ་གང་འཚམ་གྱིས་ཞབས་
 འདེགས་བསྐྱབ་སྐབས་པའི་ལུས་པ་ཡོད།

བོད་རང་དབང་དང་། ང་ཚོའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་དོན་དག་ལ་ང་ཚོའི་མི་
 མང་པོ་ཞིག་གི་བ་དང་། མི་མང་པོ་ཞིག་རྒྱང་དེག་གི་འོག་ནས་ལུས་པོ་ནད་གཙོང་
 ཆགས་ཡོད། བོད་སྤྱི་དོན་ལ་རང་སྤོག་སྤོས་གཏོང་གིས་དཀའ་ལས་རྒྱག་མཁན་
 བོད་མི་བརྒྱ་ལྷག་མང་པོ་ཞིག་ད་ལྟའི་དུས་སྐབས་སུ་ཡང་བཙོན་ཁང་ནང་སྐྱབས་སྲོང་
 སྤོང་བཞེན་བསྐྱད་ཡོད།

ང་ཚོ་བཙོན་སྤོང་བར་མཚོན་ན་ཡང་ཡུལ་དུས་བཟེས་ཏེ་ཆ་གང་མ་སྟོམས་པ་
 དང་། མ་སྐྱོན་རྒྱུ་མ་འཛོམས་པ། འཕྲོད་བསྟེན་ཞེན་པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་དང་།
 ཀྱན་གཞོན་མང་པོ་དུས་མིན་འཆི་རྒྱུ་བྱུང་ཡོད། གང་ལྟར་ང་རང་ཚོའི་མི་ཐོག་

འདིར་པོད་མི་རིགས་ཀྱིས་དཀའ་སྤྱད་ཆེན་པོ་སྤོང་དགོས་པ་བྱུང་ན་ཡང་། མི་མང་
པོ་ཞིག་གིས་ལུས་སྲོག་འབེན་དུ་བཅུགས་ཏེ་དཀའ་ངལ་ཁྲུང་བསད་བྱས་པའི་
འབྲས་བུར་ང་ཚོའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། མི་རིགས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་བཟང་པོ་
བཅས་ཉམས་མེད་རྒྱན་འཛིན་ཡག་པོ་ཞིག་གྲེད་སྤུབ་པ་བྱུང་ན་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་
པ་དེ་དག་རྒྱག་གོ་ཚོད་ཅིང་། སེ་མཁན་རྣམས་ཀྱང་སེ་གོ་ཚོད་པ། སེ་ཁར་ཁ་
ཆེམས་བཞག་པའི་དོན་དག་སྐྱབ་སྐྱབ་པ་རེད།

གཤམ་ཏེ་ང་ཚོའི་མི་ཚོག་འདིས་ཡག་པོ་གྲེད་མ་སྤུབ་པ་དང་། ལྷག་བསམ་ཡག་
པོ་མ་བྱུང་བ། སེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཡག་པོ་སྤྱངས་མ་སྤུབ། སྤྱི་སེམས་ཡག་པོ་མ་
འབྲེར་བར་རེ་སྤྲོ་ནས་རེ་སྤྲོ་སྤྱིན་ན། མི་སེམས་རྣམས་སེ་གོ་མ་ཚོད་པས་ཏ་
ལས་པའི་མངས་པོ་རེད། དཀའ་ལས་བརྒྱབ་པ་རྣམས་རྒྱུན་མཐུན་སྤྱིན་པ་དང་། ང་
སྤྱིར་དོས་ལ་ཆ་བཞག་ན་ལོ་༦ ན་ལ་མ་སྤྲོ་བས་བར་དུ་བོད་སྤྱི་པའི་ལས་དོན་ལ་
སྤྱོད་པ་གང་ས་ནས་ཞབས་འདེགས་གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་ཞུས་ཡོད་བསམ་པ་དྲན་གྱི་
འདུག ། ཡིན་ན་ཡང་གཞོན་སྤྲོས་ཚོས་མཚུག་ཡག་པོ་མ་སྤུང་མ་སྤུབ་པར་བོད་མི་
རིགས་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་ཉམས་ཆག་སྤྱིན་ན་ང་ཚོས་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་པ་རྒྱུན་མཐུན་
འགོ་གི་རེད། དེས་ན་ཁྲེད་རང་ཚོ་གཞོན་སྤྲོས་ཚོའི་མཛིང་པའི་སྤྱང་ལ་འགན་ཆེན་
པོ་ཞིག་སྤྲོ་བས་ཡོད། དེ་ཁྲེད་རང་ཚོས་སྤྱིང་ལ་བཅངས། སེམས་ལ་དེས་པ་གྲེད་
རོགས། དེ་སྤྱགས་རྒྱུར་ཐག་གྲེད་རོགས། སེས་སོང་ངམ། ཁྲེད་རང་ཚོ་བར་སེང་
ཞིག་ལ་གནས་གཤིས་སྤྱིད་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་ཉིན་གཅིག་གུང་སེང་སྤོ་སྤྱིད་བཏང་ན་
འགྲིགས། བཟ་སེམས་བདེ་ལེགས། སྤྱགས་རེ་ཆེ། ཞེས་བཀའ་སྤོབ་སྤུལ། །།

ཡར་རྒྱས་སྤྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་སྲོང་ལ་ང་ཚོས་པར་བལྟས་ན། གཞི་ནས་སོ་
སོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་པན་སེམས་དང་། མཇའ་སེམས་ཡོད་པ་
འདི་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཅུ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཞིག་གཞི་ནས་རོ་འཕྲོད་དེ་
མཐོང་ཡོང་གི་འདུག ། འདི་གསལ་ཆེན་པོ་དང་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

ཁ་དེ་ཞི་བ་དེའི་བསྟེན་གནས་དང་། བྱམས་བརྩེའི་བསམ་སྒྲིག

གཉིས་ནས་ང་ཚོ་མ་འོངས་པར་གཞིས་ཀྱིས་མཉམ་འཇོག་སྤྱད་བའི་
མཚམས་ལ་ང་ཚོའི་བོད་ལུང་པ་འདི་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་བསྟེན་གནས་ཤིག་བཟོ་རྒྱུའི་
དམིགས་ལྷུལ་བ་བྱུང་སྟེ་དོས་ནས་སྡོན་མ་ཞི་བ་དེའི་དོན་ཚན་ལྟ་ཟེར་བ་ཞིག་བཏོན་
ཡོད། དེ་ནི་ཡིག་ཆའི་ནང་དོན་ཚན་འདྲ་ཆགས་པོ་བཞེད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར།
དངོས་གནས་ང་ཚོ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྡོང་ས་འདི་རིམ་བསམ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་བསྟེན་
གནས་ཤིག་ཆགས་ཐུབ་ན། དེས་བོད་པའི་ཁེ་སན་ཅམ་མ་ཟེད། དེའི་གཡས་གཡོན་
གྱི་བྱིས་མཆེས་ཚང་མར་པན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱ་དང་། ཤར་སྤྱོད་མེ་ཤེས་ལ་ཡིད་ལྷན་གྱི་
རྒྱ་མང་པོ་ཞིག་གི་འདུང་ཁུངས་པོད་ནས་ཡོང་བར་བརྟེན། ཞེ་ཤེས་ལ་ལྷན་གྱི་མི་
འབོར་བྱེ་བ་མང་པོ་ཞིག་ལ་པན་ཐོགས་ཡོང་ཐུབ་རྒྱུར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད།

ང་ཚོས་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་བསྟེན་གནས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་སྤྱིའི་གོ་མཚོན་གྱི་སྐད་ཆ་
གཅིག་ལྟ་མིན་པར། བུ་ལོ་བསམ་སྒྲིའི་ཐོག་ལ་བྱམས་བརྩེ་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་
ཤིག་ཆགས་ཐུབ་པ་དགོས། མི་སྡུག་པ་རེ་བྱུང་དུས་ནས་དུའང་ཡོང་དེས་ཡིན། འོན་

ཀྱང་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་བོད་ལུང་པ་དེ་སྤྱི་ལ་གོ་མཚོན་མེད་པ་དང་། ཉང་ལ་
བྱམས་བརྟེན་བསམ་སློབ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཆགས་ཐུབ་ན། འཛམ་གླིང་
འདིའི་སྤྱི་དབང་སྤྱི་གནས་སྤངས་གང་ཞིག་ཆགས་ཀྱང་། ཡང་སྤྱི་བོད་ཀྱི་
ས་ཁུལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་བསྟོན་གནས་དེའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་རྒྱུ་ཤོགས་དང་། ཡང་
སློབ་འཛམ་གླིང་ཡོངས་རྫོགས་ལ་གོ་མཚོན་སྤངས་པའི་ཞི་བདེ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཞི་
བདེའི་ཁྱད་ཚོས་མིག་དཔེ་སྟོན་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། ཞབས་འདེགས་བསྐྱབ་པ་ཞིག་
ཡོང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ང་ཚོར་ཡོད།

དེར་སང་འཛམ་གླིང་ཤར་ལུབ་གང་སར་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་སྤྱིན་པ་དང་
འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་དམིགས་བསམ་གྱི་དཀའ་ངལ་གསར་པ་མང་པོ་འབྱུང་སྐབས་
ང་ཚོ་བོད་པའི་འགོ་སྤངས་འདིའི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་རེ་མང་ནས་རེ་མང་དུ་
འགོ་བཞུགས་ཡོད། ང་ཚོ་ཐོག་མར་ལྷ་བུ་དགུའི་ལོར་བཅོན་གྲོལ་བ་ཆགས་སྐབས་
བཅོན་གྲོལ་བ་ཞེས་མང་པོ་གཅིག་གིས་སྤྱི་རྗེའི་ཡུལ་དུ་བལྟ་བ་ལས། བོད་པའི་
གོ་མས་གཤེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཚུར་སློབ་སྦྱོང་དང་། ཚུར་བཞན་ཐོགས་ཀྱི་རེ་བ་རྒྱག་
མཁན་སུ་ཡང་མེད། ང་རང་ཚོ་ལའང་སློབས་པ་དེ་བས་ཀྱང་མེད།

འོན་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བུ་ལྷ་མོ་བུ་ལྷ་མོ་བུ་ལྷ་མོ་བུ་
རྣམས་རིམ་བཞིན་སྤྱི་བའི་སྐབས་གཞི་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིན་ཐང་མངོན་པར་
གསལ་ཡོང་གི་ཡོད། འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤངས་གི་ཉམས་ཞིབ་པ་དང་། དོ་སྣང་བྱེད་
མཁན་མི་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་ནས་བོད་པ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་དུ་
ཞི་བདེ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་དང་། དངོས་གནས་བསམ་པ་བཟང་པོ་ཡོད་པའི་

སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་རེད་ཅེས་གཞི་ནས་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་དོ་སྣང་དང་བསྐྱེད་སྤོང་བ་བྱས་པ་
བརྗོད་གྱེད་ཀྱི་འདུག ། དེར་སངས་རྒྱ་མཐོན་ནང་ནས་ཀྱང་བོད་པའི་བཟང་པོའི་གཤིས་
ཀ་དེ་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་པའི་མཚོང་ཚུལ་དེ་རིམ་བས་ཡོང་གི་ཡོད།

༨༥ བྱེད་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་། དེ་དག་གི་སློབ་ཚན།

དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཚོས་དེ་ལྟ་བུ་གཉིད་ཟབ་ཡོད་པ་དང་། ལྷ་བ་མཐའ་
གཉིད་ཟབ་ཡིན་པ། རིག་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་དང་ལྡན་པ་བཅས་ཡིན་པར་
གཞི་ནས་དོ་སྣང་ཞིག་སླེབས་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། ལྷ་རན་སི་སོགས་ལུབ་
ཚུགས་ལུལ་ཁག་གི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་ཕྱི་རི་སི་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བུ་མང་པོ་ཡོད་པ་
དེ་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་མེད་པ་མ་ལྟོས་པར། སྤྱི་བཏང་འཇམ་གླིང་གི་སྤྱི་ཚོགས་
ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ནང་གནའ་རབས་ནས་ལྟ་བུ་དང་ལྷ་བ་མཐའ་འདི་འདྲ་བུ་དང་པ་རེད་
ཅེས་སློབ་སློབ་སློབ་ཀྱི་ཡོད།

དེ་བཞིན་དུ་ནང་པའི་ལྟ་བུ་ཁག་གྲངས་སློབ་ཚན་ནང་འཛོག་དགོས་ཀྱི་འདུག་
ཅེས་དེར་སང་འདི་ལྟར་ཡོད་ཀྱི་འདུག ། གང་ལྟར་འཇམ་གླིང་ཚོག་ནང་པ་ཡིན་མིན་
ལ་མ་ལྟོས་པའི་མི་ཚོས་སྤྱིར་བཏང་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་ནང་ལ་ལྟ་བུ་དང་
ལྷ་བ་མཐའ་ཚད་མཐོ་པོ་རྗེ་སླེད་ཡོད་པ་ལྟར། ནང་པའི་ལྟ་བུ་ནམས་ཀྱང་འདིའི་
གས་ཤིག་རེད་ཅེས་གཞི་ནས་དེར་སང་དེ་འདྲ་བའདད་ཡོང་གི་འདུག ། དངོས་ཡོད་
ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདིས་གང་ཞིག་སྟོན་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ང་རང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ལ་རང་
བཞིན་ཀྱི་གཤིས་ཀ་བཟང་པོ་ཡོད་པ་དང་། གཞན་པའི་ཀྱི་བསམ་སློབ་ཡོད་པ། གཞན་

པན་གྱི་བསམ་སྒོ་ཡོང་སའི་རྩ་བ་ནང་ཚོས་གཉིང་ཟབ་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རིན་
ཐང་འཇམ་གླིང་འདིའི་སྤང་ལ་གཞི་ནས་མཐོང་ཡོང་མཁན་ཞིག་དང་། དེ་དག་ལ་
གཞན་གྱིས་བརྩི་འཛོག་ཡོང་གི་འདུག ། མི་རྣམས་ཀྱིས་འདིར་རིན་ཐང་དང་། རོ་
སྤང་འདི་ལྟར་བྱེད་སྐབས་ང་རང་ཚོས་འདིར་དོ་སྤང་གཏན་ནས་མ་བྱས་པར་འཆར་
ཅན་ལྟ་བུའི་ཐོག་ཏུ་ཕྱིན་ན་ཤིན་ཏུ་འཇུག་ཤོར་ཆེན་པོ་རེད།

ལྷག་ཉེས་ན་མ་འོངས་པར་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་དང་། བོད་ཀྱི་ལྷ་སྐབ་
གཉིང་ཟབ་ཡོད་པ་འདི་དག་ཏུ་ལམ་དེ་ཕྱིན་ཅིའི་སྤྲད་ཡིག་ནང་ནས་ཚུར་སློབ་དགོས་
པ་དེ་ལྟར་ཆགས་ན་ཤིན་ཏུ་ཐབས་སྐྱོ་པོ་རེད། བོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། བོད་
པའི་གོམས་གཤེན་བཟང་པོ་འདི་དག་བོད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཇིན་སྐབ་པ་ཞིག་
དགོས་པ་ལས། བོད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེར་དོ་སྤང་དང་དམིགས་བསམ་ལ་འབད་ཚོལ་
གང་ཡང་མ་བྱས་པར། དེ་ལྟའི་ངང་ནས་ང་ཚོས་གཉིང་བརྗེད་ལ་ཕྱིན། འཇམ་གླིང་
འདིའི་སྤང་གི་ལྷ་བ་དང་སྐབ་མཐའ་འདྲ་མིན་གྱི་གནས་སྤངས་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་
མཁན་དེ་དག་ལ་གཞི་ནས་དོ་སྤང་ཞིག་སྐྱབས། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་མ་འོངས་པར་
བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་བརྗེད་གཙོད་བྱེད་དགོས་བྱུང་ན། བོད་པ་ནང་ཆགས་
ལ་སྤྲད་ཆ་དྲི་ས་མེད་པར་ཕྱི་རྒྱལ་མགོ་སེར་ལ་སྤྲད་ཆ་འདྲི་དགོས་བྱུང་ན་གང་འདྲ་
ཆགས་སོང་ངམ། ང་རང་ཚོས་ཉན་ཉན་དོ་སྤང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག །

ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་བ་དང་
སྐབ་མཐའ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དེ་གྲ་པར་འགྲི་བ་ལྷ་སྐབ་དང་། གྲ་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་
བཞད་གྲ་ཆེན་པོའི་གྲ་པར་འགྲི་བ་ལྷ་སྐབ་ལས། སྤྱིར་བཏང་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ནས་དེ་

དག་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་། འདིར་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ན་ཉ་ལམ་
རན་སོ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་མཚོང་གི་འདུག ། དེ་ཅུ་བ་ནས་ལོར་
འཇུག་རེད། དཔེར་ན། ལང་པ་མིན་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ལང་པའི་ལྟ་བུ་དེ་དག་ཤེས་
དགོས་པ་ཡིན། དེས་གང་ཅིའི་ཐང་བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱུར་ཉན་ཉན་པན་ཐོགས་ཡོད།

དེར་སྐབས་རྒྱ་མི་ཡིན་ནའང་བོད་ནང་ལ་ཚད་མ་རིག་པ་འཕམ་གཏན་ཚིགས་
རིག་པ་དེ་ཚོས་མ་རེད་ཅེས་ཁོ་རང་ཚོས་ཤོད་ཀྱི་འདུག ། ཁོ་རང་ཚོས་མགོ་འཚོས་
ཀྱི་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་ཀྱང་། གང་ལྟར་དེ་ལྟར་ཤོད་ཀྱི་འདུག ། མིའི་བསམ་སློབ་གཏོང་
རྒྱུར་པན་ཐོགས་ཉན་ཉན་ཡོད། ར་རང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཚོས་ལ་དད་པ་ཡོད་
མེད་ཇི་ལྟར་ཡང་། འདི་དག་སློབ་དགོས་པ་དང་། བསྐྱབས་ན་པན་ཐོགས་ཡོད། ཁྱིམ་
ཚང་གཅིག་ཡིན་ནའང་སྤྱ་གྲུ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་དག་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་དོ་སྣང་བྱེད་རྒྱ་
གལ་ཆེན་པོ་རེད། ལང་པའི་ཚོས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་
དང་། ལྷག་བསྐྱེད་ལ་བསམ་སློབ་གཏོང་སྤངས་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷག་བསམ་བཟང་
པོའི་བསམ་སློབ་དེ་དག་གི་སློབ་ལ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་གི་ཡོད། དེ་དག་གི་ཐོག་ལ་
དངོས་གནས་ཚན་རིག་དང་མ་སྤུན་པའི་སློབ་སྦྱོང་སྤངས་དང་། སློབ་སྦྱོང་ཐབས་ཀྱི་གོ་
རིམ་ཡག་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་སྟབས། གལ་གནད་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཤེས་ཐབས་བྱེད་
དགོས།

གཞན་དག་དམིགས་བསལ་ལྷུ་རྒྱ་མི་འདུག ། ཁྱེད་རང་ཚང་མར་བཟུ་ཤིས་
བདེ་ལེགས་ཡོད། གང་སློབ་མའི་ལུང་སང་ཉིན་མང་ཚོགས་ཀྱི་བཀའ་ཚོས་སར་འདོན་
ན་འགྲིགས། དེ་རིང་འདིར་འདོན་མི་དགོས་པ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། ལྷུ་གྲུ་ཚོས་ཞོགས་པ་སྤྱ་

སོ་གཉིད་སད་པ་དང། དག་གི་སྐྱ་བརྗོད་མ་བྱས་གོང་དུ། ཨོ་ཨ་ར་པ་ཙ་ན་རྗེ་རྗེ་ཞེས་
པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་གཟུངས་སྐྱགས་དེ་གང་འཚམ་རེ་བཟང་ལྷུ་
ན་ཡག་སོ་ཡོད། རྗེ་རྗེ་རྗེ་ཞེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ལྟ་དེ་ཉིད་མེད་སྐོར་གཅིག་
གཉིས་ཙམ་བསགས་ན་ལྷེ་བདེ་རྩ་འགོ་བ་དང། སྐྱ་བརྗོད་བདེ་རྩ་འགོ་བར་སན་
ཐོགས་ཡོད། རང་ཉིད་ཚོས་ལ་དད་པ་ཡོད་པ་དང། རོ་སྤང་ཡོད་ན་གཟུངས་སྐྱགས་
དེ་ལྟར་བཟང་ན་སན་ཐོགས་ཡོད་ངེས་རེད། གཞན་ང་ལ་དམིགས་བསམ་ལྷོ་རྒྱ་མི་
འདུག ། སྐོབ་སྐོར་རྩར་ཐག་བྱེད་དགོས། བཟ་ལིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་བཀའ་སྐོབ་
སྐྱལ། །

མི་སྐྱེར་བ་གཅིག་གི་གནས་རྒྱུ་ལ་མ་ཡིན་པར། བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་བསྐྱབ་རྒྱུ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དོན་དགམི་ཐོག་ནས་མི་ཐོག་ལོ་བརྒྱ་ཟླ་གསུམ་བརྒྱ་ཟླ་
 བར་ལྷ་མ་ཐུང་ནས་བསྐྱབ་རྒྱུའི་ལས་ཀའི་རོ་བོ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། ད་ལྟ་སུ་ལ་གྲུབ་
 འབྲས་གང་ལ་གང་འཚམ་བུང་བ་འདི་དག་གིས་འདོད་པ་ཚིམས་ཏེ་ང་ཚོར་འབྲས་
 འབྲས་ལོད་ཅེས་རྟོན་ཡངས་བྱས་ཏེ་བཟུང་བས་འགྲིགས་ཐབས་མེད། ལྷ་ལོ་གཞི་
 མེད་སར་གཞི་རྩ་གསར་བ་ཞིག་འཇུགས་སྐབས་ཉམས་ཚུངས་མེད་ཅིང་། ཚོད་མ་
 ཐེག་གི་འོག་ནས་ལྷག་བསམ་དང་། སེམས་འབྲུགས་ཀྱིས་ལྷ་རྒྱལ་ས་བརྒྱབ་ནས་
 ལྷོན་པ་མེད། དེའི་གནས་སྐབས་ལ་གང་ལྟར་ལྷག་བསམ་དང་། ལྷ་རྒྱལ་དེ་འདྲ་
 གཅིག་གི་འོག་ནས་གྲུབ་འབྲས་མི་དམན་པ་ཐོན་ཡོད་ལྟམས། ད་ཆ་ང་རང་ཚོར་
 རྒྱས་ཡོད་ཆགས་པ་དང་། ཉམས་ཚུངས་བསམས། ལྷོན་པའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་ཡང་གང་ལ་
 གང་འཚམ་འག་ཏུ་ལྷོན་ཏེ་སྤར་ལས་ཀྱང་བྱས་རྗེས་ཆེ་བ་འཛོག་ལྷུ་རྒྱུའི་གོ་
 སྐབས་ཡོད། ཡིན་ནའང་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་ཅི་མ་གྱིས་མི་འགྲིགས། རང་རང་སོ་སོས་
 ལྷག་འཇུང་ལྷ་སུ་བྱས་ནས་འགྲིགས་ཡོད་བསམ་པའི་སྤང་བ་དག་ནས་སྡོད་པ་དང་
 གཅིག་ཐོན་སུའི་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་བྱུང་ན་ཨ་འུ་ཅི་མ་མིན་ནམ། ལྷངས་འཁྲོལ་ཅི་མ་
 ཀྱིས་འགྲིགས་མི་ཡོང་ངམ་བསམ་པའི་ཉིན་མ་གང་འཁྲོལ་བྱེད་པ་དང་གཉིས། ཡང་
 སྐབས་དེ་སྡོན་མཐོང་བཞིན་ཏུ་འཛེམས་ཐོན་དང་། རོ་བཟང་གི་ཐོག་ནས་ཉིན་མ་
 འཁྲོལ་ན་ལེགས་བསམ་པ་ལྷ་སུའི་ཐོག་ནས་འགྲོ་བ་དང་གསུམ། འདི་འདྲའི་ཐོག་
 བསམ་འབྲས་ལོར་འགྲོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་མེད་པ་མིན། གང་སར་ཉེན་ཁ་དེ་དག་ཡོད་པར་
 བརྟེན་ཚང་མས་རྒྱན་ཏུ་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས།

ཕྱི་ལ་ཆགས་འདྲ་པོ་ཞིག་དང། ལས་བསྐྱེམས་འདྲ་ཆགས་པོ་ཅམ་ལ་ཚོག་
ཤེས་བྱས་ནས་སྡོད་པ་མ་ཡིན་པར། ལག་ལེན་དོ་མའི་ཚོག་ནས་དངོས་གནས་
འཇུག་སྒོ་ཚང་ཡོད། གྲ་མ་འགྲིགས་མེད་བསམ་པའི་སྒོས་འཁེལ་བ་ཞིག་དང། སོ་
སོའི་སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་གདེང་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གྱེད་དགོས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་
པོ་འདུག ། དེ་མིན་ཟབ་བེ་ཚོབ་བེའི་ངང་ལ་ཉི་མ་གང་འཁྲོལ་གྱི་འགྲོ་མཁན་ཡོང་
རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཉན་ཉན་འདུག ། དེས་ན་སྲིད་རང་ཚོ་ཚང་མས་གཟབ་གཟབ་གནང་
དོགས་གནང་ལྷོ་རྒྱ་ཡིན། ལས་དོན་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཇི་ཅམ་ཡིན་མིན་བཤད་
དགོས་པ་མི་འདུག ། ཚང་མས་ཤེས་གསལ་རེད། དེའི་ཚོག་ལ་དམིགས་བསམ་ལ་
ངས་འདིར་ཁ་སྐོན་ལྟ་བུ་ལྷོ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད།

ཁ་དོ་འདས་དོན་ལ་སྦྱིར་བྱུང་དང། འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་མངའ་ལ་སྤེ།

ད་ལྟ་སྐབས་སུ་བབས་པ་འདིར་སྦྱིན་བདག་ཁག་མང་པོ་ཞིག་ཕེབས་བཞུགས་
ཡོད་ལ། ར་ཚོའི་རིས་མེད་ཀྱི་རིག་གནས་ཁང་ཟེར་ཡང་རུང། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་
གི་བསྟེ་གནས་འདིའི་ཚོག་ལ་སྲིད་རང་ཚོས་མི་སྒྲིལ་སོ་སོར་དོགས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་མ་
ཡིན་པར། གང་སྟར་མི་རིགས་ཤིག་གི་དོན་དག་དང། ཆེ་ས་ནས་བཤད་ན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་
ཞབས་འདེགས་བསྐྱབ་རྒྱུའི་ལས་གཞི་བྱ་བ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་སྲིད་རང་ཚོས་
སྦྱིན་བདག་གནང་བ་རེད། སྲིད་རང་ཚོ་སྦྱིན་བདག་ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ལུ་
རྒྱུ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ལུས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ད་དུང་ཡང་མ་བརྗོད་པ་གྱེད་

རོགས་ཞེས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། སྤྱིན་བདག་གུང་ན་ཤུ་ཚུགས་བྱ་བ་ཐབས་མེད། སྤྱིན་བདག་
མ་གུང་ན་ད་དུང་ཡང་དགོངས་པ་བཞེས་རོགས་གནང་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

ད་ལྟ་འདིར་ས་གནས་ཀྱི་རྒྱ་གར་བ་སྲོང་གསེབ་པ་ཚོ་ཁག་གཅིག་ཡོད། ང་ཚོ་
བཅོན་གྲོལ་བ་ཆགས་ནས་ལོ་གཅིག་མ་སྤུ་རིང་བསྟན་པ་རེད། དེའི་འགྲོལ་གྱི་ལོ་
མང་པོ་ཞིག་ཉི་མ་ཅལ་ནང་ལ་བསྟན་པར་བརྟེན་ཉི་མ་ཅལ་གྱི་ཡུལ་པ་ཚོ་དང་ང་ཚོ་
དམིགས་བསལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཡོད། ཉེ་སྔོན་ལ་དུགས་ནས་མར་ཡོང་སྐབས་
འཇམ་ལྷ་གཞུང་གི་གནས་གྲུ་ཞིག་ཆེད་མངགས་བཏང་སྟེ། འཇམ་ལྷའི་སྤྱི་ཁྲབ་སློབ་
ཆེན་དང་མཉམ་དུ་ཡོང་བ་ཡིན། གནས་གྲུ་མར་ཡོང་སྟེ་གངས་ཀྱི་རྩམས་བརྒྱུ་ཉེ་བ་
འཇོ་ལོ་ཉི་མཱ་དུ་སྟེ་བས། དེ་ནས་ཉི་མ་ཅལ་ནང་ལ་སྟེ་བས་སྐབས་ངས་ཅེད་མོ་དང་
སྤྱགས་ངའི་མངའ་སྡེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

གང་ལྟར་ང་རང་སྐྱེད་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་ན་མི་ཚེའི་ནང་གི་ལོ་མང་པོ་ཞིག་
མངའ་སྡེ་འདིའི་ནང་ལ་བསྐྱལ་བ་རེད། བོད་པ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་མངའ་སྡེ་འདི་གའི་
ནང་ལ་བསྟན་ཡོད། རྟག་པར་གཤེན་སྐབས་སྐབས་རེ་པལ་ཚུན་སྤྲང་བ་འགོ་མི་འགོ་
ཐམས་ཅད་ལོང་སྟེད་ཀྱང་། གཞི་རྩའི་ཆ་ནས་ང་རང་ཚོ་ཚང་མ་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་
བྱས་ནས་བསྟན་པ་རེད། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ལོག་ནས་ཁྱེད་རང་ཚོ་ས་གནས་
འབྲེལ་ཡོད་སྲོང་གསེབ་འདིའི་མི་རྩམས་དང་སྤར་ཀླན་དམ་པ་དེ་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་
ཁྱེད་རང་ཚོ་འབྲེལ་བ་ཐོག་མ་ཆགས་ནས་ཡུལ་པ་ཚོས་ང་ཚོར་མ་ཐུབ་འགྱུར་དང་།
བོད་པའི་ཐོག་ལ་ཤུ་བྱས་ཤིང་། དེ་རིང་འདིར་ཡང་ཁྱེད་རང་ཚོས་དགའ་པོའི་
ཆོག་བཟང་པོས་བསྐྱགས་བརྗོད་བྱས་པ་བཅས་ལ་ང་རང་སྐྱེད་གྱི་ངོས་ནས་བྱགས་

རྗེ་ཆེ་ཟེར་གྱི་ཡིན། རྗེ་དང་ཚོ་རྩ་བའི་སོ་སོའི་ལུང་པའི་ནང་ལ་བསྐྱད་ཡོད་པ་དང་།
སོ་སོའི་པ་གཞིས་སམ། སོ་སོའི་མི་ཚོ་སྐྱེལ་སའི་ས་ཁང་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།
ཡིན་ནའང་སྤྱི་ཡོངས་རྒྱ་གར་ནང་ལ་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཡོད། ཡང་སྒོམ་རི་རྒྱུད་ས་
ཁུལ་ལ་གནས་སྤངས་སྤྱོད་པོ་དང་། དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་གཅིག་པ་རེད། ཡིན་ནའང་འདི་
གའི་ས་གནས་ཀྱི་ཡུལ་མི་གཏན་འཇགས་ཤིག་གི་རིས་ནས་ང་ཚོ་བོད་པ་བཅོན་
བྱོལ་བའི་ཐོག་ལ་བསམ་སྒྲུབ་འདི་ནང་ནས་ང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། འཇ་བྲས་པ་དེ་
ཤིག་ཏུ་བྱིན་ཆེན་པོ་རེད། ཤིན་ཏུ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དེ་རིང་གོ་སྐབས་འདིའི་
ཐོག་ལ་ཞུའདྲ་ཚོར་ལུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་གི་ཡིན།

དེ་ནས་འདིར་ང་ཚོའི་རིགས་སྤོབ་གྱི་བསྐྱེ་གནས་འདི་ཐོག་མ་བཟུལ་ཅུ་དོན་
གཉིས་ལོ་ཙམ་ནས་འགོ་བཙུགས་པ་རེད། རྐབས་དེ་ནས་བཟུང་ད་ལྟ་བར་ལོ་མང་
སོང་བའི་རིང་གི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གོང་དུ་འགྲེམས་སྟོན་གྱི་བར་རིས་དེ་དག་
ནང་དུ་གསལ་འདུག ། ལྟ་མོའང་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེའི་ནང་ལ་ཐོག་མ་ཚུགས་པའི་
རྐབས་ཀྱི་སྤུ་གཞོན་གཞོན་ཚང་མ་ད་ཆ་རྒྱས་པོ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཏེ་བསྐྱད་ཡོད། ལྟ་
ལགས་ཁོང་དང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཐོག་མ་མ་སྤུ་རིང་ལུགས་པའི་རྐབས་ལ་ཉ་ཅང་གཞོན་
གཞོན་རེད། བར་འདི་དག་གི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་ཁ་ཤིག་འདས་ཚར་བ་རེད།
རིགས་ཁ་ཤིག་འདི་སྤོབས་དང་མཚམས་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལས་འགན་འཁུར་ཏེ་
བསྐྱེན་པའི་ཞབས་འདེགས་དང་། བོད་སྤྱི་པའི་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབ་རྒྱུར་དང་དང་
སོ་སོའི་སྤུ་ཚོར་འཛོལ་ཚོར་གྱི་འགན་འཁུར་རེ་འཁུར་ཏེ་སྤོབས་དང་མཚམས་སྤུ་
འཁོད་ནས་མི་གོ་ལྟ་བུ་སྤྱད་ནས་བསྐྱད་ཡོད། ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད།

གཤམ་མེད་བཟང་ལྟ་བུ་ལྟོས་དང་། དེའི་རྒྱལ་ཚོགས་པའི་བྱེད་བབ།

གོང་ལྷན་བཞེན། ང་རང་ཚོས་བྲན་གསོ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ཚན་དམ་པ་དེ་ཡིན།
 ཁོ་རང་དངོས་གནས་བྲང་གནས་སྟག་བསམ་གཅིག་ཏུ་དཀར་བ་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད།
 སྐབས་དེ་ལྷ་ཚུགས་ཚ་ཅམ་ཡོད་པ་ལས། ཅུ་བའི་སྟག་བསམ་དངོས་གནས་སྐྱེད་
 བ་ཉ་ལས་པ་རེད། ལྷ་ཚུགས་བྱས་ནས་སྐབས་དེ་ངས་བཟོད་པ་དེ་ཉན་གྱི་མ་རེད།
 ག་ལེང་ལོ་རྒྱ་རིམ་སོང་གི་སྐབས་སུ་ངོས་ནས་བཟོད་པ་དེའི་བདེན་མཐའ་མཐོང་
 མཁན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད། དེ་དུས་ངས་ཚན་ལ་སྟོན་མ་ངས་ལབ་བྱུང་ངམ་ཞེས་
 ང་སྟོན་ལྟ་བུ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། གང་ལྟར་དངོས་གནས་བྲང་གནས་སྟག་བསམ་རྣམ་
 དག་དང་། ཉུང་ཐག་འབད་ཐག་རེད། མཐའ་མ་རྒྱུན་རྒྱུ་ལྟེ་ལྟེ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། དེ་
 དང་མཉམ་ཏུ་སྦྱང་རྗེ་དགོ་སྟག་གཉིས་ཡོད་ལ། གཅིག་ནི་དེ་སྟ་རྒྱས་ཡོད་དེ་ཅམ་
 མེད། གཅིག་དེ་རྒྱ་སྐྱད་སྐྱད་སྦྱར་བྱེད་མཁན་རེད། དཔེ་ཆ་ཡག་པོ། དགོ་སྟོང་ལོ་
 གཞོན་གཞོན། ཚོས་པ་རྣམ་པར་དག་ལ། དེག་པ་ཡག་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་རེད། རྒྱ་
 སྐྱད་སྐྱད་སྦྱར་བྱེད་དམིགས་སྟོང་བའི་ཤིག་ཡིན་ཏེ་པངས་པོ་ཆགས་སོང་། རྒྱ་
 པམ་པོ་རེད།

དེ་རིང་འདིར་ཐའེ་ཐའེ་ཐའེ་ཐའེ་ཡོད་པ་བྱེད་རང་ཚོ་ཁ་ཤས་ཤིག་ཡོད། ལྷིང་
 བཏང་ཡིན་ན་ངས་བྱེད་རང་ཚོར་རྒྱུན་རྒྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་འདི་བཤད་དགོས་
 པ་དང་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་དགོས་དོན་མི་འདུག ། འོན་ཀྱང་ངས་ཉེ་ཆར་གོ་སྟོན་ལ།
 ཐའེ་ཐའེ་ཐའེ་ཐའེ་ལྷིང་ལྷིང་ལྷིང་ལྷིང་ལྷིང་ལྷིང་ལྷིང་ལྷིང་ལྷིང་ལྷིང་ལྷིང་ལྷིང་
 ཚོགས་པའི་མི་ཁ་ཤས་ཤིག་གིས་ཡིག་ཆ་ཞིག་བཟང་མས་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་གོ་

ཐོས་བྱུང་། དེ་བདེན་པ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས། གཤམ་སྲིད་བདེན་པ་ཡིན་ན། བྱིད་རང་ཚོ་
ཐའེ་ཐའེ་ལ་གཏན་འཇགས་སྡོད་མཁན་ཡིན་སྐབས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གང་
ཞིག་བྱུང་བ་དེ་བྱིད་རང་ཚོས་ཤེས་ན་ཡག་པོ་རེད། ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་གང་ལ་འང་
བདེན་པ་ཞེས་བ་དེ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། རང་ལ་བདེན་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་དངོས་ཡོད་
གནས་ཚུལ་ལ་འདྲ་མིན་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་ནས་བཤའ་བ་དེ་ཚོའི་གསལ་ཡག་པོ་མི་
འདུག། བྱིད་རང་ཚོ་འདིར་སླེབས་པའི་ཞོར་ལ་རྒྱ་ལགས་དམ་པ་དེ་གྲོངས་སྐྱེས་
གང་འདྲ་བྱུང་བ་དང་། འདིའི་རྒྱན་གང་ཡིན་པ། འདི་དག་བྱིད་རང་ཚོས་ཤེས་ན་
ཡག་པོ་རེད།

དོས་ནས་འདིར་དམིགས་བསལ་ཤོད་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་མི་འདུག་ལ། རང་རང་ཚོ་
ཚང་མ་དགའ་ལས་ཁག་རོགས་རེད། ཚ་བ་ཡང་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག། འདིར་འབྲེལ་
ཡོད་རིགས་ལས་སློབ་གྲུའི་ཁོངས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཁོང་ཚོས་གནས་ཚུལ་ཆ་
ཚང་ཤེས་ཀྱི་རེད། བྱིད་རང་ཚོས་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ཉན་ན་ཡག་པོ་རེད། དངོས་
ཡོད་གནས་ཚུལ་གང་ཞིག་བྱུང་བ་རྣམས་ཆ་ཚང་ཉོགས་པ་བྱེད་དགོས། དེའི་ལོ་
རྒྱུས་ཅ་བ་སློན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཚད་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ནང་དུ་ཡོད། དེ་ཚོའི་
གསལ་བྱིད་རང་ཚོས་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས། གང་ལྟར་དོལ་རྒྱལ་གྱི་རྩོག་ཏུ་དེ་དོས་ནས་
དགའ་མིན་དགའ་མེད་གང་དང་། རྩོགས་སྐྱེད་འོ་སྐྱེད་གི་གནས་ཚུལ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་
དོས་ནས་རྩོག་ཏུ་གསར་བ་བཟོས་པ་གང་ཡང་མིན། བྱིད་རང་ཚོས་ཤེས་གསལ་
རེད།

ཁ་སང་རྗོད་སྲོད་འབྲིད་པའི་སྐབས་ལ་བྱིད་རང་ཚོ་དང་སྐད་ཆ་བྱུང་བ་ལྟར། ར་

ཚོ་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་དང་། ལྷག་པར་བཀའ་གདམས་གསར་ཉིད་གི་
ཕྱག་ལེན་ཞེས་པ་དེ་ནི་སྤྱི་གཙང་བ། ཉང་གཙང་བ། བཏག་སྐབ་པ་གཅིག་ཡོད་པ་
ལས། དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ངང་ནས་ནང་པ་ཡིན་ལ་མིན་ལ་ལྟ་བུའི་སྐྱང་
ལ་འགོ་གི་མེད། བསྟན་པའི་དོས་ནས་ཆ་བཞག་ན། འདིར་བཀའ་གདམས་གསར་
ཉིད་གི་ཕྱག་ལེན་བཟང་པོ་ཡོད་པ་འདི་མ་ལྷག་པ་གཅིག་དང་། མ་ཆད་པ་དོས་ནས་
འཇེམས་ཐོན་སྤངས་ནས་བཤད་པ་ཞིག་རེད།

ཆབ་སྲིད་དོས་ནས་ཆ་བཞག་ན། རང་རང་གི་སློན་ལམ་དང་། སྤྱི་ནང་གི་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་གང་ལྟར་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་
དང་མ་འགྲིགས་པའི་གནས་ཚུལ་ཆགས་ཡོད་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་ནས་དོས་ལ་
ལས་འགན་ཡོད་ལྟར། དོས་ནས་གནས་ཚུལ་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་རེད། ཐག་གཅོད་
བྱེད་སྤངས་ཀྱང་ལོ་ནས་ལོ་བསྟུང་དེ་བཏག་ཞིབ་བྱས་པ་དང་། ད་ལྟ་གནས་སྤངས་
འདི་ལྟ་བུའི་ཐོག་ཏུ་མ་སླེབས་བར་དུ་ལོ་ནས་ལོ་བསྟུང་དེ་རིམ་བཞིན་གནས་ཚུལ་
འདི་ལྟར་བྱུང་བ་རེད། གང་ལྟར་ཡང་སྤྱིར་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་དང་། ལྷག་བསམ་ནས་
དག་གི་ཐོག་ནས་འགོ་བཙུགས་པར་བརྟེན་མཁུག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེལ་གྱི་རེད།
འགའ་ཤས་ལ་ཁག་མེད། གཅིག་ནས་གནས་ཚུལ་ཆ་ཆོང་མ་རྟོགས་པ་དང་། ཡང་ན་
རྫོ་སྤྱོགས་སུ་ལྷུང་བའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ནས་སྤང་བུ་གནས་ཚུལ་འདྲ་མིན་ཡོད་
གི་ཡོད།

རྒྱ་གར་ལུལ་གྱི་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ནང་ལ་མཐོན་བརྒྱ་སྤྲུལ་ཁ་
ཤས་དང་། བོད་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ན་སྟོང་སྤྲུལ་ཁ་ཤས་ཤིག་ཡོད་ལས་ཆེ། དེ་དག་

མང་ཆེ་བ་ནི་མགོ་འཚོས་གྱི་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ནས་སྲིབ་པ་ལས།
དེ་ཅེས་གྱི་གནས་ཚུལ་ཆེན་པོ་གང་ཡང་མ་རེད། བྱེད་རང་ཚོས་གནས་ཚུལ་དེ་དག་
ཤེས་ཤིང་རྟོགས་པར་བྱེད་དགོས་ལ། ཡང་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གནས་ཚུལ་
འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ན་དེ་དག་ཤེས་པའི་ཚོག་ནས་
འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་ཐུབ་པ་ཡག་པོ་རེད། གཞན་དམིགས་བསལ་ལྷ་རྒྱ་མེད།

༤༽ གཞན་དོན་ཁུར་འབྱེད་དང་། འབྲོག་པོ་ཡི་བསྐྱེད་།

གང་ལྟར་ཡང་སྤྱིར་ང་རང་ཚོ་ཚང་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་
ལྷགས་མཁན། སོ་སོ་སྐྱེད་གྱི་ངོས་ནས་ཡིན་ནའང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ངང་ནས་མི་
ཚོ་སྐྱེལ་རྒྱུར་འབད་ཅོལ་བྱེད་མཁན་ཤིང་སྟེ་ཡིན་ཅིང་། སྤྱི་བའི་ངོས་ནས་ཆ་བཞག་
ན། གཞན་དོན་ཁུར་དུ་འབྱེད་པའི་ཚོས་ཚུལ་ཞིག་གི་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཡིན།
གཞན་དོན་ཁུར་དུ་འབྱེད་པའི་སློན་ལས་དང་། ཚིག་བཟང་པོ་ཁ་ནས་བཏོན་པ་
བཞེན་ལག་ལེན་ངོ་མའི་ཚོག་ནས་ཀྱང་ང་རང་ཚོ་ཚང་མས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་
ཕན་ཚོགས་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་ལ། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སེམས་གནག་བྱེད་རྒྱ་
སྐྱེད་སྤེལ་ཁ་ལ་བདག་པོ་མ་བརྒྱབ་པར་མགོ་མ་འཚོས་ཀྱི་སྐྱད་ཆ་གང་བྱུང་བཤད་
ནས་བྱུང་དགྲུག་ལ་སྲིབ་ན་ཡག་པོ་མེད། བདེན་པ་བདེན་སར་འབྲོལ་བའི་གནས་
ཚུལ་ཡིན་ན་ངེས་པར་དུ་བཤད་དགོས་པ་མ་ཟད། དེས་པར་དུ་བསྐྱེད་བཅོས་བྱེད་
དགོས།

ངོས་ཀྱིས་སློན་མ་ནས་ཤོད་གྱི་ཡོད། མ་འགྲིགས་པ་སུ་ལའང་ཡོང་ངེས་རེད།

མ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་སྐྱོན་བྱུང་ན་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་ཐོག་དངོས་གནས་སུ་
ཡིན་ཡུང་ལོར་འཁྲུལ་སྲིན་པ་དེ་ལོར་བཙུག་གིས་བྱེད་དགོས། ཡང་ལྷག་བསམ་གྱིས་
རྒྱབ་མ་འཁྲུགས་པའི་ཐོག་ནས་ལོར་འཁྲུལ་བྱུང་ན་ཐེང་འདོན་བྱས་ཏེ་གསལ་པོ་
བཟོས་ན་ལོར་འཁྲུལ་གྱེད་མཁལ་ཨོ་ཚོད་ཚོད་དུ་སྡོད་ཤེས་ཐབས་མེད། བཤད་པ་
ལ་ཤོད་སྤངས་རེད། རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་དང་ཁུངས་འཁྲུལ་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་
དགོས་པ་ལས། རྒྱད་ཆ་བྱེད་ཀ་གོ་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱད་ཆ་བྱེད་ཀ་གོ་རྒྱ་མེད་
པ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་དོན་དག་གང་ཡང་མེད།

སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐོག་ལ་ཆ་མཚོན་ན། བདེན་མཐའ་གསལ་ལ་ཉེ་བའི་
གནས་ཚུལ་ལ་སྐྱེབས་པ་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་རེད། བདེན་མཐའ་གསལ་ལ་ཉེ་
བའི་གནས་ཚུལ་ལ་སྐྱེབས་སྐྱབས་དེ་ལ་དཔག་པའི་གཉན་འཕྲང་གི་དུས་ཚོད་ཅིག་
ཆགས་ཡོད། གཉན་འཕྲང་གི་དུས་ཚོད་དེར་དཔགས་པས་ང་རང་ཚོ་ཚང་མས་
ལྷགས་བསྐྱེལ་ནས་རྒྱར་ཐག་འབད་ཐག་བྱེད་དགོས་པ་ལས། ཅི་གཡོལ་བར་
གཡོལ་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་གཅིག་མིན། དེར་བརྟེན་ཚང་མས་རྒྱར་ཐག་འབད་ཐག་
གནང་རོགས་གནང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། བཟ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ལྷགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་བཀའ་
སློབ་སྦྲུལ། །།

༡༡། རྩི་ལོ་༡༧༧༧༣༣༡༠ཚེས་༡༠ཉིན་ལས་བྱེད་ཁོར་ས་ནས་ལ་རིར་
གཞུང་འབྲེལ་སློབ་སྦྱོང་རྒྱ་བརྒྱུད་ནས་བྱིར་འཁོར་ཁག་ཅིག་ཨརྒྱལ་
བཅས་སྐབས་སྦྱུང་བའི་བཀའ་སློབ།

༡༡། ཡག་ཚོག་ཡག་ཚོག་དང་། བྱམས་བཅའི་བོམས་བཤིས།

སྤྱི་བོ་རྩི་ལོ་ལོ་དུས་ཚུ་ཚོད་བཟོ་བཅས་བྱ་རྒྱ་རྒྱ་གར་ལ་གཏོར་
དགོས་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་གཏོར་ཡུལ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཅི་བཞིན་ཡོད། རྩི་རྒྱ་གར་
ལ་སླེབས་སྐབས་དེ་ནི་འཆར་ཅན་ལྟ་བུར་ཕྱིན་ཏེ། སྤྱད་སེར་གཏོར་དགོས་ཞེས་
བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། གང་ལྟར་དེ་ལས་ཟབ་ཅོམ་དང་དེ་ལས་ལྷག་ཅོམ་ཞེས་དོན་གཉེར་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་སློབ་སྦྱོང་ལ་མཚོན་ན་རྒྱ་གར་ནང་གཞི་ཅི་སློབ་སྦྱོང་ཞེས་
ཚོལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཟབ་པ་དང་། སྤྱི་དག་པ་དམིགས་བསལ་གྱི་སྦྱོང་
བརྗོད་སྦྱོང་རྒྱུ་ལྡི་དོན་ལ་ཡུང་བ་གཞན་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ལྡི་གོ་སྐབས་འཚོལ་གྱི་ཡོད། རྩི་
ཚོས་གོ་སྐབས་འཚོལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཚོགས་ཀྱང་
དེས་འབྲེལ་རྩི་ལོ་ལོ་ལོ་དང་། རོགས་རམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡག་པོ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་རྩི་ལོ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུ་ལྡི་གོ་སྐབས་ཚོལ་བ་འདི་ས་མ་
གཞི་མི་སླེར་སོ་སོའི་མི་ཚེ་གཅིག་གི་འགོ་སྤངས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་འབྲེལ་བ་རེད། གང་ཏུ་
བརྗོད་ན་འདྲ་བར་མེད། རྩི་ལོ་དུས་ཚོད་འདིར་རྒྱ་གར་ལ་སློབ་སྦྱོང་གི་འགྲུ་

དང་། གཞིས་ཆགས་ཁག་འདི་རྣམས་བརྟུགས་པ་འདི་དག་བོད་པ་སྐྱེར་སོ་སོའི་
 མདུན་ལམ་ཡག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུའི་དོན་ཅམ་རེད་དམ་ཞེ་ན། དཔེར་ན། ང་ཚོའི་མི་རིགས་
 གཅིག་ཆགས་འདི་ག་གི་མཚམས་སུ་སྐྱེ་བས་ཡོད། མི་རིགས་དེའི་ཞེན་སོ་རུས་
 གྱིས་ང་ཚོའི་མི་རིགས་ཟེར་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། འཇམ་གླིང་འདིའི་ནང་གི་མི་
 རིགས་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་བ། དཔེར་ན། བོད་པའི་སྐད་ཡིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་
 འཇམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་སྐད་ཡིག་རྙིང་ཤོས་བརྟུ་གངས་ཤིག་ཡོད་པའི་གས་སུ་བརྩེ་
 གི་ཡོད། དེ་བཞིན་སྟོན་མ་བོད་ནས་ཚོམ་ཡིག་འབྲི་མཁན་ཁ་ཤས་གྱིས་བཀོད་བ་
 ལྟར་རྒྱ་ཡིག་དང་། བོད་ཡིག་གཉིས་སྦྱར་བཏང་ཡི་གའི་འགྲོ་སྐྱེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་
 ཚད་བསྐྱར་བྲས་ན། བོད་ཡིག་འདི་རྒྱ་ཡིག་ལས་གནས་ཚད་མཐོ་བ་ཡོད།

གལ་ཆེ་ཤོས་བོད་ལ་ནང་ཚོས་དར་བའི་རྗེས་སུ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་།
 གོམས་གཤེས་ལ་འགྲུང་བ་ཆེན་པོ་སྤྲིན་ཡོད། བོད་པའི་སྦྱི་ཚོགས་ནང་ལག་ལེན་
 ལ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམས་པ་འཁེལ་སྤྱོད་རུང་མ་སྤྱོད་རུང་། མིག་ལྟོས་ལ་ཁ་ནས་སྤྱིང་རྗེ་
 ཟེར་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། འབྲུ་དང་། བྱིའུ་སོགས་མཐོང་ན་ཡང་སྤྱིང་རྗེ་ཟེར་བ་ཞིག་
 ང་ཚོར་རང་བཞིན་གྱིས་བསམ་སློབའི་ནང་སྐྱེ་བས་ཀྱི་ཡོད། ཉ་བརྒྱད་ནས་དེ་དག་ལ་
 སྟོག་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་ཚལ་དང་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ལྟ་བུ་བྱེད་བ་
 མཐོང་དུས་གཞི་ནས་ང་ཚོའི་གཤེས་ཀ་དེ་འདྲ་རང་མིན་བསམ་པ་ཞིག་ཏུ་བྱི་ཡོད།
 ང་ཚོར་དེ་འདྲའི་གཤེས་ཀ་དང་། གོམས་གཤེས་ཡོད་པ་འདི་ནང་པའི་སྐད་ཆ་ཅམ་
 མིན་པར་དེས་གཞན་ལ་དངོས་སུ་བན་གྱི་ཡོད།

དེར་སང་སྦྱི་ཚོགས་ནང་གི་རྟོག་ཏུ་མང་པོའི་ཡོང་རྒྱུ་གཅིག་ཞི། བྲམས་

བརྟེན་མ་འདྲང་བའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་དང་ཚོའི་མཐོང་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་འདི་རེད། མྱི་
ཚོ་གསལ་ནང་པ་མེས་ནས་མར་མེག་ལྟོས་བཟང་པོ་ཞིག་གི་འོག་ནས་ཐུན་བྱའི་བྱམས་
བརྟེན་མང་པོ་ཡོད་ན་དེས་མི་འདི་རིགས་ལ་ཐན་ཐོགས་དང་། དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་
ཚགས་ཀྱི་འདུག ། ང་ཚོ་བོད་བར་སྐྱེས་པ་མེས་ཡང་མེས་ཀྱི་སྐྱབས་ནས་ལམ་སྲོལ་
གཏོད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གོམས་གཤིས་ལ་འཇགས་ཡོད། འདི་ང་ཚོ་མི་ཐོག་འདིར་
གསར་བ་བཟོས་པ་མིན་ལ། མི་ཐོག་གཅིག་གཉིས་ལ་བྱུང་བའང་མིན། ལོ་སྟོང་སྟག་
གི་རིང་ལ་མི་ཐོག་མང་པོའི་གོམས་གཤིས་ལ་འཇགས་པ་འདི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན།
སྟོན་མང་ལ་དོ་སྣང་ཞིག་བྱུང་། མུ་ལོ་༡༩༩༠ནང་འིན་ཅང་གི་བཅའ་བྱོལ་བ་དེ་
རིགས་དང་ང་ཚོ་དོ་ཤེས་བྱུང་སྐབས། ཁོང་ཚོའི་བསམ་སྒྲུབ་ནང་རྒྱ་མིར་འཁོན་
འཛིན་ཡོད་པ་དེ་དང་། ང་ཚོ་བོད་བ་གཉིས་བསྐྱེད་ན། ང་ཚོ་བོད་རིགས་ཀྱི་བསམ་
སྒྲུབ་ཉ་ཅང་གྲུ་ཡངས་པ་ཡོད་པའི་ཁྱད་བར་ཆེན་པོ་མཐོང་སོང་། དེའི་ལག་རྗེས་ལ་དོ་
བདག་སོ་སོ་མེས་བག་ལེབས་བ་སྦྱིད་པ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད། བར་སྐབས་མྱི་
ནས་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་བོད་བ་ཟེར་བ་འདི་དག་མི་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་ཅེས་འོད་
མཁན་ཡོང་གི་འདུག །

༧༥ ཡམས་ལྷག་གི་དབུལ་དང་། མི་ཚོའི་གཟི་བརྒྱུད།

དེས་ན་ང་ཚོའི་མི་རིགས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་བཟང་པོ་ཡོད་པ་འདིས་ཐན་
ཐོགས་ཡོད་པ་དང་། བདག་པོ་བརྒྱབ་ན་རྒྱག་རིན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་མིས་ང་
ཚོའི་ལྷང་བའི་ནང་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དབང་བསྐྱེད་བ་ཅམ་ལས་བོད་རང་གི་

ཚོས་དང་རིག་གཞུང་དེ་རྣམས་ད་དུང་སྤྱི་མཐུན་གོང་འཕེལ་འགྲོ་གི་ཡོད་ན་ང་ཚོས་
རྒྱ་མིར་བསྐྱོད་པོ་བཟོ་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད། ཚབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་གཅིག་ལུ་
རེད། ཡིན་ནའང་དེ་ལྟར་མིན་པར་ང་ཚོ་བོད་པའི་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་རང་དབང་འོར་བས་
མ་ཚད། བོད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཚགས་འཛིག་གི་མཚམས་སྤྱི་
སླེབས་པར་བརྟེན། བོད་ལ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱི་མིན་ཅི་ལྟར་
ཡང་ལྷག་བསམ་བཅངས་ཏེ་སྤྱི་ཚུགས་བརྒྱབ་ནས་བསྐྱད་ཡོད། ང་ཚོས་བཅོན་པོའི་
བ་ཚང་མས་ཀྱང་ཉུང་བཙོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

སྐབས་སྤྱི་བབས་བ་བྱེད་རང་ཚོ་སྡོན་ལ་རྒྱ་གར་ནང་འཚར་ལོངས་དང་། སློབ་
སློང་གང་ལ་གང་འཚམ་བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་སྤྱི་མཐུན་དེ་དམིགས་བསམ་ལྱི་སློབ་
སློང་བྱེད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་དོན་དུ་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་ནས་རོགས་
རམ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་གར་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་སློབ་སློང་ཆེད་ཕྱིན་པ་དང་། སློབ་སློང་བྱས་
རྗེས་ཕྱིར་འབྱོར་ཏེ་འདིར་ལས་ཀ་བྱས་ནས་སྡོད་རྒྱུ་ཡིན་པར་སྤྱགས་རྗེ་ཆེ་བེད་ཀྱི་
ཡིན། རྗེས་སྤྱི་ཡི་རངས་ཡོད། བྱེད་རང་ཚོས་དམིགས་བསམ་ལྱི་དཀའ་ངལ་ཆེན་
པོ་བྱུང་ན་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད། དེ་མིན་ཐུན་བུའི་དཀའ་ངལ་བྱུང་ན་བྱེད་བསད་
བྱེད་དགོས་པ་དང་། བྱེད་བསད་བྱ་འོས་པའི་ལས་འགན་ཞིག་སྤྱི་བཟོས་པ་རེད།

གཞན་དག་ལྟ་ཅི་སློས། ང་ཚོ་རྟེན་རམ་ས་ལའི་བཅོན་པོའི་གཞུང་གི་ནང་ལས་ཀ་
བྱེད་མཁན་ཡིན་ནའང་རུང་། སློབ་གྲྭ་ཁག་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཡིན་ཡང་རུང་
མཐུན་རྒྱུ་སྤོ་པོ་ཞིག་གི་འོག་ལ་སྡོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཨ་རིར་ཕྱིན་ན་དུལ་འབེལ་
པོ་ཞིག་ལས། དེ་མིན་དམིགས་བསམ་ཞི་གང་ཡང་མེད། དེ་ལས་རྒྱ་གར་ནང་བསྐྱད་

དེ་བོད་པའི་སློབ་གྲུབ་ལྔ་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ན་ང་ཚོ་བཅོན་གྲོལ་གཞུང་གི་སྤྱི་གཞུང་གསུམ་ལྔ་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་པ། སྐབས་དེ་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་འགོ་སྐབས་ཁོ་རྒྱ་གར་ནང་བོད་མི་བཅོན་གྲོལ་པའི་སློབ་གྲུབ་ལྔ་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་རེད། དེ་བཞིན་བཅོན་གྲོལ་གཞུང་གི་ནང་དུ་ལས་དོན་བྱེད་མཁན་རེད་ཅེས་བརྗོད་ན། ཨམ་སྲག་ནང་དུ་ཉུང་བ་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་ཆེ་བ་ཡོང་ངེས་རེད། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་དཀར་ཡོལ་འབྲུ་མཁན་གྱི་སྐབས་བྱས་པ་ལས། འདིར་སློབ་གྲུབ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ལས་ཀ་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་ན་དེ་གཟི་བརྗིད་ཆེ་བ་ལས་སློབ་མེད། ཡིན་ན་ཡང་ཚོས་ཀྱི་ནང་དུ་མི་ཆེ་སློབ་བཏང་བ་དང་། གཏམ་སློབ་བཏང་བ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་དུལ་བྱང་ན་གཏམ་གང་ཞིག་བྱེད་ཀྱང་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་ནས་གང་འཕྲིས་བྱས་པ་ཨེ་བྲག་རོ་དཔོན་ན་ཨེ་བྲག་དཀར་ཡོལ་འབྲུས་ན་ཨེ་བྲག་དུལ་བྱང་ན་འགྲིག་གི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ན་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད། དེ་འདྲ་བྱས་ན་སྤྱིང་པོ་གང་ཡང་མེད།

ང་ཚོ་བོད་པ་ཟེར་བ་འདི་དེང་སང་འཇམ་གླིང་ནང་ཆེ་མཐོང་ཡོད་མཁན་ཞིག་རེད། ང་ཚོའི་ལས་ཀར་མཚོན་ན་ཡང་། འཇམ་གླིང་འདིའི་སྐང་ཁྱད་དུ་འབགས་པའི་མི་རིགས་ཤིག་འཚོ་ཐབས་དང་། འཚོ་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་མི་སློན་རང་སྤྱིད་ཡོང་བའི་དམིགས་ལུལ་བཟུང་སྟེ་ང་ཚོས་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོའི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་གྱི་ནང་ལའང་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ནང་སློབས་པ་སྤྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་དང་། གཞན་ནས་ཆེ་མཐོང་ཡོང་གི་ཡོད།

གཤམ་ཆུ་མྱིན་དང་། གྲང་རྒྱལ་ལོ་མ་མས་གསོ་དོན།

བོད་མི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ལ་འཛམ་གླིང་སྐང་ནས་ཤལ་ཚད་རྒྱལ་སྤྱིར་བྱེད་
མཁན་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། བོད་མིར་བརྟེན་མཐོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་འབྲེལ་སྤྱི་ཚོགས་
འདི་ཡར་རྒྱས་ཡོང་ཐབས་སུ་ལས་ཀ་བྱེད་པ་འདི་འང་རྒྱབས་ཆེན་ཡིན་ལ། དངོས་
འབྲེལ་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པའང་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་འབྲེལ་ཡོད་པས་མི་
བཟང་པོ་ཡོང་བ་དང་། བདེ་སྤྱིད་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས། ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་
ཡོང་ཆེད་ལས་ཀ་བྱེད་པ་འདི་དག་ཚོས་དང་མཐུན་པའི་བྱ་བ་ཡང་རེད། རྒྱལ་པ་
ཉམས་ལེན་བྱེད་མ་ཐུབ་ནའང་། མི་ལ་མན་སེམས་ཡག་པོ་ཞིག་སྤྱེས། བསྟན་པ་དང་
འབྲེལ་བའི་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་འདི་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་མི་ཉམས་གོང་འབྲེལ་བྱུང་
ན་བོད་མི་ཅམ་མ་ཡིན་པར་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་མན་ཐོགས་ཡོང་བྱུབ་པ་ཞིག་ཡིན།

ཡང་སྐོས་རྒྱལ་པར་དུ་རྒྱ་རིགས་འཕེལ་ཐོགས་ཡོད། གྲང་གོ་ཟེར་བ་ནི་
དཀྱིལ་རྒྱལ་ཟེར་བ་ཡིན། དཀྱིལ་གྱི་སྲིད་བྱུས་བརྟན་པོ་གནས་མ་ཐུབ་པར་སྐབས་
རེ་གཡས་ལ་འཕྲོག་ཅིང་། རྒྱབས་རེ་གཡོན་འཕྲོག་སྟེ་སྤོང་གི་ཡོད། ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་
ནང་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་དག་མི་ཆེ་དོན་སྤྱིང་ལྡན་པ་ཞིག་དང་། མི་
ཆེའི་སྤྱིང་པོ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ལོ་སྤྱོད་བྱེད་མ་ཐུབ་པར་ལམ་སྟོན་བྱེད་མཁན་དང་།
མིག་དཔེ་ལྟ་ས་མེད་པར་དབང་ལེད་ཁོ་ནའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་དགོས་སྟབས། སྤྱི་ཚོགས་
ཁྲུང་མཚར་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། ང་ཚོ་མོད་པའི་ངོས་ནས་ཡུར་ཡང་མོད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་
ཐོག་ནས་རྒྱ་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་མན་ཐོགས་བྱས་ཡོད་པ་དང་། མ་འོངས་པར་ཡང་
མོད་པས་རྒྱ་མི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་མན་ཐོགས་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ང་ཚོར་

ཡོད།

དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ནས་དེང་སང་བོད་པར་འཛུམ་སྐྱིད་གི་མི་མང་
 བོས་དགའ་ལོ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པར་མ་ཟད། རྒྱལ་སྤྱིར་ཡང་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཏཱ་ལོ་ལ་རྒྱལ་
 ཤེད་ཡོད་ན་བྱང་ཐང་སྤོང་བ་རེད། ཟེར་བ་བཞིན། ང་ཚོ་བོད་པས་ཡག་པོ་བྱེད་ཐུབ་
 བ་སྤྱིའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་དང་གོ་སྐབས་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད། ཡརྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་མིང་
 ཆེན་པོ་ཞིག་བཏགས་ཡོད་པ་ལས། རོས་རང་མི་གཅིག་ཡིན་པས་མི་གཅིག་གིས་
 བྱེད་ཐབས་གང་ཡང་མེད། ང་ཚོར་བྱ་སྤྱི་གཞོན་གྱི་སྤྱི་བཟོ་གསུམ་རིམ་པར་ཡོད་པ་
 ཚང་མས་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་ཐུབ་པའི་འབད་ཚོལ་བྱེད་
 དགོས། ངས་མིང་ཞིག་འབྲེལ་ཞིང་། འོག་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཚང་མས་ཉ་ཉལ་
 ཉལ་བྱས་ཉ་ཉ་ཚོས་གོ་སྐབས་མ་ཤོར་བ་འདྲིན་ཐུབ་པའི་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས།
 བྱེད་རང་ཚོར་ཆ་མཚོན་ན། དུང་སྤྱི་འོ་མས་གསོས་པ་དབྱེ་རྒྱ་སྤྱི་ཆེད་དུ་རེད།
 རྒྱལ་མཚམས་སུ་སྤྱིར་བཤིག་བརྒྱབ་སྟེ་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཚུད་ཐོས་སྤྱིན་ན་
 བངས་པོ་རེད། ཤེས་སོང་ངམ། གཞན་དག་ལྷ་རྒྱ་མེད། ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་བཀའ་
 ལྷོབ་སྦྱེ། །།

ཡུལ་ནས་བོད་ལ་ནང་ཚོས་རིམ་བས་དར་བ་དང་ཆབས་ཅིག་རིག་གནས་གཞན་
དག་གྲང་དར་རྒྱས་རྒྱུ་ལྟེ་ནང་དོན་རིག་པ་དང་། ལང་བསམ་སྒོ་དང་འབྲེལ་བའི་
མིའི་རྣམ་དཔྱད་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཐད་ང་ཚོ་བོད་པའི་ཤེས་ཡོན་གནས་ཚད་ཉ་ཅང་མཐོ་
བོ་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་གར་དང་། རྒྱ་ནག་གི་ཉོང་སོགས་གང་ཞིག་དང་བསྐྱར་ཡང་འགྲུབ་
ཟུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད། བོད་ལ་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དར་རྒྱས་བོད་མིའི་ནང་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་ལྟ་བ་དང་། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་ཐོག་
བརྩམས་ཚོས་ཀྱི་ལེགས་སྐྱེས་ཆེན་པོ་ལུལ་ཡོད་པ་དེ་དག་རྣམ་གྲངས་མང་ཞིང་
སྤྲུལ་ཚད་གྲང་ཉ་ཅང་དག་པོ་ཡོད། ཚོས་སྤྱོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གནས་ཐོག་ང་
ཚོ་གཞན་ལ་སློན་དགོས་དོན་མེད།

དེང་སང་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་
ཡོན་ཐད་ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཚོ་ཨང་གི་དང་བོར་སླེབས་པ་ལས་རྗེས་སུ་ལུས་
མེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་གོ་དོན་གཉིང་ཟབ་རྒྱུགས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། དེང་
སང་འཛམ་གླིང་གི་ཚན་རིག་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་ཚན་རིག་མཁས་པ་རྣམས་དང་
ནང་ཚོས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་དང་། ཚན་རིག་གི་ལྟ་ཚུལ་ཐོག་པན་ཚུན་གོ་བསྐྱར་གྱིས་
ཉམས་སྲོང་དང་ལེགས་ཆ་ལེན་པེས་བྱ་རྒྱུ་ཡོད། ཚན་རིག་པ་ཚོས་བརྟུག་དབྱུང་གི་
ཚོད་ལྟ་རིམ་བར་བྱས་ནས་ཐོབ་པའི་ཤེས་ཡོན་དེ་དག་གིས་ང་ཚོ་ནང་བར་པན་
ཐོགས་ཡོད་ལ། ལང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་པ་ཚོས་ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱས་ནས་
ཐོབ་པའི་ཉམས་རྒྱུགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དེ་དག་གི་ནང་དུ་ཚན་རིག་པ་རྣམས་ལ་པན་
ཐོགས་ཡོད་པ་ཡང་ཡོད། དངོས་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་

བའི་ཤེས་ཡོན་འདི་ཚད་མཐོ་པོ་ཡོད། ཡིན་ནའང་སྤྱི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་དང་འབྲེལ་
བའི་ཤེས་ཡོན་ཐད་དང་ཚོ་རྗེས་ལུས་ཐེབས་ཡོད། དང་ཚོས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན།

ཁ་ཤིས་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་ཚུལ་དང་། ཤེས་ཡོན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་།

སྤྱི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་དང་འབྲེལ་བའི་དེད་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཐད་དང་ཚོ་རྗེས་
ལུས་ཐེབས་པ་འདི་ནི་དང་ཚོའི་རྣམ་དཔྱོད་གྱིས་མ་འདང་བར་རྗེས་ལུས་ཐེབས་པ་
མིན། དེ་ཡང་ཐོད་ལུང་པ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་གངས་རིས་བཅད་བའི་དབང་གིས་སྤྱིའི་
འཛེམ་སྒྲིང་ལ་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུར་དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་འབད་བཅོལ་མ་བྱས་པ་
དང་། ཡང་རིགས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་སྤྱི་སྤྱོད་གསལ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པར་གཞོན་གྱི་དེད་ཅེས་བརྗོད་པ་འདི་སྣ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཡོད། དཔེར་
ན། དུས་རབས་འདིའི་འགོ་སྟོན་དབྱིན་རིའི་དམག་དར་མི་སྣ་པོད་དུ་ཡོང་སྐབས་
བསྟན་དག་གྱི་སྒྲིང་པ་ཞེས་པོད་སྟོལ་བྱུང་ཡོད། སྤྱི་སྒྲིང་པ་མཐོ་སེ་དེ་དག་བསྟན་
བའི་དག་པོར་བཅེས་ནས་བསྟན་དག་གྱི་སྒྲིང་པ་ཞེས་བརྗོད་ཡོད།

འོན་ཀྱང་མན་རུ་ཤོད་མ་དང་། དེའི་མངའ་འོག་གི་རྒྱ་མི་རྣམས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུལ་པ་དང་། མཚོན་ཡོན་སྦྱིན་བདག་ཅེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
བའི་སྦྱིན་བདག་ལ་བརྩིས་ནས་འབྲེལ་བ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དང་། དེད་དུས་ཀྱི་དངོས་
པོ་ཡར་རྒྱས་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་ཡོན་ཚད་མཐོ་པོས་ཡོད་པ་ལུབ་སྤོགས་པ་དེ་
དག་ལ་དང་ཚོས་སྣ་སྣངས་ངན་པ་འཛིན་ནས་རྒྱུད་ཐག་རིང་པོ་བྱས་ཏེ་སྟོན་གྱི་ཡོད།

འོན་ཀྱང་སྐྱེ་མཁུན་སྐྱེ་གོང་མས་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༠ཡས་མས་ལ་དབྱིན་ཡུལ་དང་རྒྱ་གར་
ལ་འོད་པའི་སློབ་སྦྱོང་ལགའང་ཤུག་གཏོང་བ་གནང་ཡོད། དེ་དག་སློབ་སྦྱོང་ཉེ་རྗེས་
སྤྱ་གཞུང་ཞབས་ཀས་པོ་ཆགས་བ་དཔེར་ན། ཉར་ཁང་ཆོས་སྐྱོན་ལགས་དང་། རྒྱང་
ལའོར་བྱང་ངོས་པ་དང་། རྒྱུད་སྦྱོང་པ་ཁོང་ཆོ་ངོས་ནས་ངོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ཅེ་རྒྱང་
དང་རྒྱང་ལའོར་ཀས་པོ་དབྱིན་རིའི་སྐད་རྒྱག་ལའབ་དེ་ལྟར་ཡོད། དེ་ལྟར་སྤྱ་མ་སྤྱང་
དེ་དབྱིན་རིའི་སློབ་སྦྱོང་དུ་གཏོང་བྱུང་ཡོད་ན་ལོ་རབས་སྤྱི་ལུགས་དང་། བཞི་བཅུ་
པའི་ནང་ང་ཆོས་འཛུམ་སྤྱིའི་ཕྱི་ལ་ཁབ་དང་འབྲེལ་བ་མང་པོ་བྱེད་བྱུང་བ་ལྟར་
ཡོད་དེས་ཀྱང་། ཕྱི་ལ་སྤྱ་མ་སྤྱང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་གཏོང་བྱུང་མེད།

ཡང་སྐབས་ཤིག་ལ་སྐྱེ་མཁུན་སྐྱེ་གོང་མས་རྒྱལ་ཅེར་དབྱིན་རིའི་སློབ་སྦྱོང་གི་
འཇུགས་བ་གནང་བ་དེ་ཡང་ཁུངས་འཁྲུལ་མེད། དེ་ནས་ང་རང་རྒྱང་དུ་སྐབས་སྐྱེས་
རྒྱང་སྤྱིའི་སྤྱིའི་ཁང་གཞུང་ནས་དབྱིན་རིའི་སློབ་སྦྱོང་གི་བཅུགས་བ་དེའི་དགོ་ཆུན་
ཡང་ཆེད་མངགས་དབྱིན་རིའི་ཞིག་རྒྱ་གར་ནས་སྐད་བཏང་གནང་ཡོད། སློབ་སྦྱོང་ཆེ་
བ་ཁ་ཤས་མོང་རྗེས་གདན་སའི་ནང་ནས་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཅེས་བཤད་པར་
བཞེན་སློབ་སྦྱོང་མཚམས་བཞག་བ་དང་། དགོ་ཆུན་ཡང་ཕྱིར་སློབ་བཏང་བ་བཅས་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་ངོས་ནས་བཤད་ཀྱི་འདུག ། དེ་དག་ནི་འཛུམ་སྤྱིའི་ལ་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུར་
འདོད་པ་དེ་ཅུ་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་དང་། ལྷག་དོན་རུབ་ཕྱོགས་པའི་ལྷ་བ་དང་སྦྱོང་བར་
མཚན་བྱ་སྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཡང་དཔེ་མཚོན་གཞན་ཞིག་བཞོན་ན། ང་རྒྱང་རྒྱང་སྐབས་སྐྱེས་པ་ཁ་ཤས་
ཀྱིས་རྒྱང་ཅེད་སློབ་ལོ་ཅེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་སྐབས་ཀྱང་སློབ་ལོ་ནི་སློབ་བ་སྦྱུང་བའི་དབང་

སོའི་དབུ་ཡིན་པས། སློའོ་ཅེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ལ་དམའ་འབེབས་བྱེད་
བ་ཞིག་རེད་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་ཉ་བྱི་རིམ་ལྟ་སར་ཐོག་མར་ཐོན་
སྐབས་དགོན་པའི་ནང་གི་སྐྱེ་མ་དགོ་བ་ཞེས་བསྐྱེས་པ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་
བྱི་སྒྲིང་པས་དུག་བརྒྱབ་ཡོད་པས། ཟས་ན་རིག་པ་ཞན་དུ་འགྲོ་གི་རེད་ཅེས་
གསུངས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཡོད།

རྒྱ་ནག་ནང་དེ་སྟོན་བྱིའི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་དེད་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དེ་
ཚམ་མེད་ཅིང་། གྲུང་བུ་གྱིས་སྲིད་དབང་བརྒྱུད་ཟེས་སྒྲིག་འཇུགས་དམ་པོ་ཡིན་
སྐབས། སློབ་སློང་ཐོག་ཐོན་བུ་ལས་ཀ་ཚགས་ཚུད་བྱེད་ཐུབ་ཡོད་ཀྱང་། ཐབས་སློབ་
བ་ཞིག་ལ་གྲུང་བུ་ཉར་དང་སློབ་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཡག་པོ་ཡིན་ལུགས་དང་།
བཅོན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་སྐྱུག་པོ་ཡིན་ལུགས་འབྲོག་བཤའ་ཀྱི་སློབ་གསོ་རྒྱག་གི་
ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་ནག་གཅིག་ལུ་མ་ཡིན་པར། ལྷ་དུ་སྐྱུས་གཙོས་པའི་ཤར་ཡོ་རོབ་ཀྱི་
དམར་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་ནམས་ཀྱི་སློབ་གསོའི་གནས་སྡངས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རེད། དེར་
དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་ཚད་ལོངས་པ་རུབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ནམས་ཀྱང་། ང་
ཚོས་རུབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཚོར་ལྟ་སྡངས་ཞན་པོ་འཛིན་ནས་རྒྱང་ཐག་རིང་སོ་བྱས་
ཉེ་བསྐྱད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་དེད་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཐོག་འཇུག་ཤོར་
ཚེན་སོ་བྱིན་ཡོད། དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་མ་འདང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཐ་མ་དུས་འགྱུར་
ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་ང་ཚོ་གྲ་སྒྲིག་གང་ཡང་མེད་པར་ལུས་ཉེ་བ་རོམ་སོས་སུབ་ཚོད་
བཏང་ཚོག་ཚོག་བྱུང་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་གིས་ད་ལྟ་ང་ཚོར་དཀའ་ངལ་འདི་
ལྟར་འབྲད་ཡོད། འདིའི་རྒྱུ་རྩ་གཅིག་དེད་དུས་ཤེས་ཡོན་ཐོག་འཇུག་ཤོར་བྱིན་

བར་སྐྱུག་པ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན།

གཤམ་ཡོན་ཡང་རྒྱས་དང་། གཉིས་པར་གྱི་ཤམ་ཡོན།

ང་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན་གྲོ་མོ་ནས་ལྷ་སར་སྤྱིར་ལོག་བྱས་ཤིང་། སྐབས་དེར་
 ཚོད་ལོངས་པའི་གྲོས་མཐུན་ཞིག་མིན་ཡང་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་གྲོས་མཐུན་དོན་
 ཚན་བཅུ་བདུན་བཞག་རྗེས་༡༩༥༥ ན་ལོར་ཕེགས་བཙུག་སྐྱོང་གསལ་བཅུ་གསལ་ནས་
 བོད་གྱི་ཁྲིམས་དང་། ལུ་ལོན་གྱི་གནས་སྤངས་ལུགས་མཐུན་མེད་པའི་རིགས་བརྒྱུར་
 བཙུག་གཏོང་འགོ་བཙུགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཤམ་ཡོན་ཡང་རྒྱས་ཡོང་ཐབས་སུ་
 སློབ་གྲྭ་འཛུགས་རྒྱ་དགོས་གཤམ་ཆེ་བར་མཐོང་སྟེ་དེ་སྐོར་བཀའ་སློབ་ར་བོད་དང་ར་
 གཉིས་ད་ཆ་ར་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་ལུགས་རྒྱག་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་སྐད་ཆ་མང་
 པོ་བྱུང་། ཤི་ལོ་༡༩༥༩ལོའི་ཤི་ལྷ་མཚེས་༡༠ཉིན་བོད་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་འགྲུང་བ་
 ཚེན་པོ་བྱུང་བ་དེ་ཉིན་ནས་བཟུང་བོད་གྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ལ་འཕྲོད་འགྲུང་འགྲོ་
 པའི་དུས་ཚོད་གཅིག་ཤིང་། ཉེ་ལོ་༡༩༥༩ལོའི་ལྷ་མཚེས་ར་ཚོ་རྒྱ་གར་ལ་འགྲོད་ཞིང་།
 དེ་མ་ཐག་ར་ཚོའི་ལས་གཤེད་པོར་སྐྱ་གྲུ་ཚོར་ཤམ་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་སློབ་རྒྱུའི་ཐོག་
 ལུགས་བརྒྱབ་ཡོད། དེ་ལུགས་ད་ལྟ་འདྲིར་ཡོད་པའི་སྐྱ་གྲུ་ཚོར་རང་ཉིད་སླེད་གྱི་མི་
 ཚེ་སླེབ་རྒྱ་དང་། བོད་གྱི་སྤྱི་དོན་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་དེར་དུས་ཀྱི་ཤམ་ཡོན་སློབ་
 སྦྱོང་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་ལུགས་རྒྱག་དགོས།

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ང་རང་ཚོ་བོད་པ་ཡིན་པས་བོད་ཀྱི་བྱད་ཚོས་སྐྱབ་པའི་
 ཤམ་ཡོན་རྣམས་དེས་བར་དུ་ཡོད་དགོས། དེར་དུས་ཀྱི་ཤམ་ཡོན་བྱུང་ན་བོད་རང་

ཉེད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་མེད་ན་འདྲ་འགྲིགས་སྣམ་ན། དེ་ནི་ལོར་འཁྲུལ་གྱི་བསམ་སྒོ་རེད།
 དེར་སྐབས་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་སྤྱིའི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཚད་མཐོ་
 བོ་ཡོད་པའི་ལུང་པ་ཚོའི་ནང་ནས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་
 མཁན་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེ་རྗེ་མང་དུ་འགོ་བ་ཚང་མས་མཐོང་གསལ་ཡིན། དེར་དུས་ཀྱི་
 ཤེས་ཡོན་རྗེ་ཅམ་མཐོ་ཡང་དེ་ནི་སྤྱི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བབས་ལས། ནང་
 བྱམས་བཅེ་དང་འབྲེལ་བའི་བསམ་སྒོ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བབས་ཤིག་མིན། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་ཡོན་འདི་ནི་ནང་བྱམས་བཅེའི་བསམ་སྒོ་ཡར་
 རྒྱས་གཏོང་བའི་ཤེས་ཡོན་ཞིག་ཡིན། མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བྱམས་བཅེའི་བསམ་སྒོ་
 མེད་ན་སྤྱི་ཚོགས་དེ་བཞི་བདེ་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་བབས་མེད།

སྤྱིའི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་དང་འབྲེལ་བའི་དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་
 སྤྱན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རྒྱས་པ་ལྡན་པའི་གཏོར་བ་ཤིག་གི་ཉེན་ཁ་ཡང་ཆེ་དུ་སྤྱན་
 ཡོད། ནང་སེམས་མ་དུལ་ན་ཚན་རིག་དང་། རིག་གནས་ཡར་རྒྱས་སྤྱན་པ་ལས་
 ལྷུང་བའི་གཏོར་བ་ཤིག་གི་རྒྱས་པ་ལྡན་པའི་མཚོན་ཚའི་རིགས་བཅད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུར་ཡ་
 ང་བག་ཚ་མི་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཡིན། སྤྱིར་རྗེ་མེད་པའི་དབང་གིས་འཛམ་གླིང་
 རྒྱབ་སྤོགས་སུ་དམག་འཁྲུག་བྱུང་ནས་གཏོར་བ་ཤིག་རྗེ་ཅམ་བཏང་བ་ང་ཚོ་ཚང་
 མས་ཤེས་གསལ་རེད། སེམས་མ་དུལ་ན་བྱིས་ཚང་ནང་བདེ་སྤྱིད་ཡོང་བབས་མེད་
 ལ། མི་དེའི་མི་ཚེ་ཡང་བདེ་སྤྱིད་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་བབས་མེད། དེར་བརྟེན་སྤྱིར་
 འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་གི་ཚོས་ལུགས་འདྲ་མིན་ཚང་མར་མིའི་སེམས་ཞི་དུལ་བཟོ་
 བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ཅིང་། བན་ཐོགས་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། ལྷོས་སུ་རང་རེའི་ནང་

བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ལ་ཆ་བཞག་ན། བྱང་སེམས་ཞི་དུལ་བཟོ་རྒྱུར་དམིགས་
 བསལ་གྱི་བྱས་བ་ཡོད་པས་པན་ཐོགས་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། ང་རང་ཚོ་བོད་
 ལ་གནའ་རབས་ནས་ཡོད་པའི་ཤེས་ཡོན་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་
 དམ་ཟབ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། བོད་སྤྱད་ཚོས་ངེས་པར་དུ་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་
 ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་གེད་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཐོག་དེར་དུས་ཀྱི་
 ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ན་དངོས་གནས་བོད་མིའི་ཁྱད་ཚོས་ལྡན་པའི་ཤེས་ཡོན་
 ཅན་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། འདི་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མའི་སེམས་ལ་འཛོག་དགོས། དེ་ལྟར་
 ཤེས་ཡོན་གཉིས་ལྡན་ཞིག་བྱུང་ན། སྤྱི་སྐོར་གང་ནས་བཤད་ཀྱང་རང་ཉིད་སྤྱིད་ལ།
 གཞན་བདེ་བ་བཅས་མི་ཆེ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཡིན།

ང་། བྱམས་བཅེས་ཐོངས་པའི་དཀའ་ངལ་དང་། རྒྱུད་མེད་རྣམས་ཟད།

དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གཅིག་བྱུང་ཞེན་ན། ལུ་བ་སྤྱོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་། ལྷག་
 པར་ཨ་མི་རི་ཀ་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན་སྤྱིར་བཏང་མའི་བསམ་སློབ་གཏོང་སྟངས་ར་ཟེར་
 བ་འདི་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་ཞིག་ཡོད། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་འགྲན་བསྟར་
 ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། མ་གཞི་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རོགས་རམ་གྱེད་
 ཀྱི་ཡོད་ཅུང་དེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ཅམ་ལས། བྱམས་བཅེས་སློབ་ཐོན་པའི་ལུགས་ཆེན་
 པོ་ཞིག་མེད་པ་ལྟ་བུ་འདུག ། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་འཚར་ཡོངས་གྱེད་མཁན་གྱི་མི་རྣམས་
 ཀྱི་བསམ་སློབ་ནང་རང་ཉིད་སྤྱི་ཚོགས་ཁོད་སྤོགས་མེད་ཁེར་རྒྱུར་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་
 ཤེས་སྤེལ་ནས་རང་གིས་ཀྱང་ང་ཁོ་ནའི་བསམ་སློབ་ཀྱི་ལོ་ལ་རོལ་མི་གཞན་གྱིས་

ཀྱང་ང་ཁོ་ནའི་བསམ་སྒོ་བཏང་། འདི་འདྲའི་ཁེར་རྒྱུ་གི་བསམ་སྒོ་སྐྱེན་པས་རྒྱལ་
ཁབ་ཡང་རྒྱས་ཆེན་པོ་སྤྱིན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་འབྲས་ཀྱི་
ཡོད། དཀའ་ངལ་གྱི་སྐྱེན་ཅ་གཅིག་ནི་བྱམས་སྤྱི་རྗེས་པོངས་པ་འདིར་སྤྱག་པ་ཏ་
ཅང་གསལ་པོ་ཡིན།

བར་སྐབས་ང་རང་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་མཁས་པ་དེ་འདྲ་དང་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་དཀའ་ངལ་
སྐོར་གོ་བཤུར་བྱས་པ་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་སྐད་ཆ་མ་བཤད་པར་
སྤྱི་ཚོགས་གྱི་དཀའ་ངལ་ཁོ་ནའི་ཐོག་གོ་བཤུར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཁོང་ཚོ་ཆང་མ་
གཅིག་གྱུར་གྱི་ངོས་འཛིན་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བྱམས་བཅའི་ཚོར་བ་ཉུང་བྲགས་པ་
རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག། དེ་ཡང་སྤྱ་གྲུ་ཚུང་ཚུང་སྐབས་བྱམས་བཅའི་ཚོར་བ་ཉུང་
བྲགས་པའི་སྐྱེན་གྱིས་ཁོང་ཚོ་ལོ་ན་སོན་སྐབས་མི་གདུག་རྩལ་ཅན། བཅེ་བའི་
བསམ་སྒོ་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཆགས། དེས་སྐྱེན་པས་སྒོ་བ་གྲུའི་ནང་པན་རྩལ་གསོད་རེས་
གཏོང་བའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། ལོ་ཁ་ཤས་གོང་སྤྱ་གྲུ་ལོ་ལྔ་ནས་
༡༠ལ་སྐྱེབས་པ་དེ་འདྲ་ནས་གསོད་རེས་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་གྲུ་ཡོད།

ཨ་རིའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཆ་བཞག་ན་མཐོ་སློབ་ཐོན་ཅམ་གྱི་ན་གཞོན་དེ་དག་གི་
གནས་ཚུལ་འདི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དཀའ་ངལ་དེའི་ཅ་བ་སྤྱི་
ཚོགས་དང་། ཁྱིམ་ཚང་ནང་བྱམས་བཅའི་འཚོ་བས་པོངས་ཏེ་ན་གཞོན་ཚོར་བྱམས་
བཅའི་ཚོར་སྤང་གི་སྒོ་བ་གསོ་ཡག་པོ་རྒྱག་མ་སྤུབ་པ་འདིར་སྤྱག་ཡོད། བྱམས་
བཅའི་ཚོར་སྤང་མེད་པའི་ཁོར་ཕུག་ནང་འཚར་ལོངས་བྱུང་བའི་ན་གཞོན་དེ་ཚོས་
སྤྱི་དམེད་སྤྱག་ཟད་ཀྱི་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ་སྤྱི་ཚོགས་ལ་དཀའ་ངལ་འབྲས་ཀྱི་ཡོད་པ་

རེད་ཅེས་གནས་ཚུལ་ལདི་སྐོར་ཉམས་ཞིབ་དང་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་མང་པོས་བརྗོད་
ཀྱི་ལདུག །

ང་ཚོའི་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ངོས་ནས་ཀྱང་གལ་ཏེ་དེད་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡར་
རྒྱས་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་ཡོན་གཅིག་ཤུའི་ཐོག་ཤུགས་བརྒྱབ་ནས་ནང་བསམ་སྒོ་
ཡར་རྒྱས་དང་འབྲེལ་བའི་རང་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཐོག་སྤང་རྒྱུ་ལྟོད་གཡེང་
གིས་འཕྱས་ཤོར་བཏང་ན། ད་ལྟོ་བྱུང་ཚུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནང་འཕྲད་པའི་
དཀའ་ངལ་དེ་དག་ང་རང་ཚོར་ཡང་འཕྲད་རྒྱུར་ངེས་པ་ཡིན།

ཅ ། འཇམ་པོའི་སློབ་གསོ་དང་། བཅོམ་པོའི་སྐུལ་འདེད།

ལྟོས་དང་། རྒྱ་ནག་ལ་ཆ་བཞག་ན་གནའ་ལྷ་མོ་ཁྱེད་ལྟེ་ནས་དར་བའི་ལྷ་བ་
དེ་དག་མེད་པ་ཚགས་པ་དང་། གནའ་རབས་ནས་རྒྱུན་ཚགས་པའི་བྱིས་ཚང་ནང་སྤྱ་
གུས་པ་མར་གུས་བཅུ་བྱེད་པའི་ཡ་རབས་ཀྱི་སློབ་ཤུགས་སོགས་ལ་འགྱུར་བ་བྱིན་
ཏེ་གསར་དར་མར་ཁེ་སི་དང་། ལེ་ཉིན་རིང་ཤུགས་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་དགོས་པ་
ཚགས་ཤིང་། དེའི་ཐད་འཇམ་པོའི་སློབ་གསོ་དང་། བཅོམ་པོའི་སྐུལ་འདེད་སོགས་
ཐབས་ཤེས་གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ད་ཆ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པའི་མར་ཁེ་
སིའི་ལེ་ཉིན་རིང་ཤུགས་དང་། དེས་བཞུད་པའི་གྲུང་བྲན་རིང་ཤུགས་ཁྱེད་ལ་
འཁྲོལ་བར་མམ་ཉེས་བྱིན་ཡོད། གནའ་རབས་ནས་ཡོད་པའི་ཁྱེད་ལྟེ་འི་ལྷ་བ་དང་།
གོམས་སློབ་གཤེས་ཤུགས་རྣམས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་གཏོར་བཤེས་བཏང་སྟེ་མེད་
པ་བཅོས་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་དེང་སང་རྒྱ་ནག་ནང་མཚོ་རིམ་འགོ་
བྱིད་ནས་གཤམ་འོག་ལས་ཀ་ཅག་ཅིག་བྱེད་མཁན་བར་སྐོག་ཟ་རུལ་སྤངས་སྤྱ་

ལྷུང་ཡོད། དེ་དག་ལ་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་ཡ་རབས་ཀྱི་བསམ་སྒོ་རྩ་བ་
ནས་མེད་པ་རེད།

པར་སློབ་ཤེས་དེར་ཐའེ་ཐའེ་ཐའེ་གོ་མིང་ཉང་དང་། ཉོང་གོང་གཉིས་ལ་ཆ་བཞག་ན་
ཁོང་ཚོ་རྒྱ་མི་གཅིག་པ་དང་། ལྷན་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་གཅིག་པ་ཡིན་ན་ཡང་།
ཚོས་ཤུགས་ལ་དད་མོས་ཀྱི་བསམ་སྒོ་ཡོད་པ་དང་། གནའ་རབས་ནས་ཡོད་པའི་
ཁྱེད་ལྷ་ཅིའི་རྣམ་པ་དང་སློབ་པ་དེ་དག་གནས་པའི་དབང་གིས་ལྷོས་ས་ལྷོས་འཛོག་
ནས་བཤད་ན་རང་དབང་དང་མང་གཙོ་ཡོད་པ་དང་། སློབ་ཟུམ་ལྷུང་སྤྱང་སྤྱང་
མཁན་ཐུག་ལྷུང་པ་ཡོད། དེ་ནི་བསམ་སྒོའི་ནང་སྒྲིག་ཁྲིམས་དང་ཡ་རབས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་ཐུག་ལྷུང་ཡོད་པས་ཡིན། ང་རང་ཚོས་རྒྱ་ནག་དང་ཉུབ་སློབ་སྐྱོད་ཀྱི་ལ་ཁབ་ལ་
འཕྲད་པའི་དཀའ་ངལ་ཁག་ལ་བལྟ་བལྟར་གྱིས་བསམ་སྒོ་ཡིག་པོ་ཞིག་བཏང་ན། ང་
རང་ཚོ་པོད་པར་པ་མེས་དུས་ནས་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་
རིག་གཞུང་འདི་ཉ་ཅང་སྤྲུག་པོ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ལ་མན་ཐོགས་ཡོད་པའི་རིག་
གཞུང་རྩ་ཆེ་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་པོ་ཡོད། འདིས་ང་རང་ཚོ་པོད་པ་སློབ་ཅི། འཛམ་
གླིང་གི་མི་སྤྱི་ལ་ཡང་མིག་དཔེ་འོས་པའི་ཞབས་འདེགས་གང་ལ་གང་འཚམ་བསྐྱུབ་
ཐུབ་རྒྱུའི་ཉུས་པ་ཡོད།

ཆེ་བླ་མས་བཙུམ་ཚོར་བྱེད་པ་དང་། གནའ་དེང་གི་ཤེས་ཡོན།

རང་གིས་རང་ལ་བརྗོད་ན་འདྲ་ཆགས་པོ་མི་འདུག་ཀྱང་། དཔེར་ན། འཛམ་གླིང་
ཐོག་ང་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་མཁན་གྱི་ངོ་ཤེས་སློབ་པོ་མང་པོ་ཡོད། འདི་ནི་ངའི་
གཟུགས་དབྱིབས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ནས་བྱུང་བ་མིན་པར་ངོས་ལ་རྟུ་པའི་གྲ་མའི་

མིང་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། རོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ནས་གསུངས་པའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་
པའི་ལྷ་རྩལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཀུན་ལ་བྱམས་བརྩེ་དང་ཕྱོགས་སའི་འདུ་ཤེས་བརྩུང་བར་
བརྟེན་མི་ཚོས་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག ། འདིའི་རྩ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ལ་སྤྱུག་
ཡོད་ལ། ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཁྲུང་ཚོས་ཀྱང་ཡིན།

སྤྱིར་བཏང་བྱི་མི་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཡོང་སྟེ་འབྲིས་གཤིབ་བྱེད་སྤོང་
མཁན་མང་པོས་བོད་པའི་མི་གཤིས་དེ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་མི་སྣང་བ་སྤྱིད་པོ།
བག་ཐེབས་པོ། འཕྱོགས་བདེ་བ་བཅས་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་འདུག་ཅེས་
བརྗོད་ཀྱི་འདུག ། བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་འཇུག་པ་རྒྱག་མཁན་དང་། གང་བྱུང་མ་
བྱུང་བྱེད་མཁན་མེད་པ་མིན་ན་ཡང་། སྤྱི་ཡོངས་ནས་བཤའ་ན་ང་རང་ཚོའི་སྤྱི་
ཚོགས་ནང་བྱམས་བརྩེའི་ཚོར་བ་འུགས་ཆེ་བ་ཡོད། དེ་ནི་ང་རང་ཚོ་གནས་ལུལ་
ས་བབས་མཐོ་བ་དང་། ཁ་ཟས་རྩམ་པར་ཡོངས་སྤྱད་པ་བཅས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
པར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་དྲིན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་སློན་ནོ་སྟེལ་ཞི་
བདེའི་གཟེངས་རྟགས་ང་ལ་སློད་རྒྱ་གཏན་འཁེལ་བའི་སྐབས་སུ་གསར་འགོད་པ་
མང་པོས་ང་ལ་སྐད་ཆ་བྲིས་བྱུང་། ངས་ཁོང་ཚོར་ང་ལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་ཐོབ་
པའི་དམིགས་བསལ་ཁྲུང་ཚོས་གཞན་མེད། ང་རང་བཙེམ་ལྡན་འདས་དང་། དཔལ་
མགོན་ལྷ་སྤྱུག་ རྒྱས་སྤྲུལ་ཞི་བ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འདུག་མཁན་ཞིག་ཡིན་
པའི་རྒྱ་རྒྱུན་བཙེམ་ན་སློན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་སྤྱུག་ཡོད་
ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། གང་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་ཀྱི་ཡ་

རབས་སྐྱོད་བཟང་གི་གོམས་སྒོལ་བཟང་པོ་འདི་འཇམ་སྒྲིང་ལ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་
ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་ལྷགས་ཁྱེད་རང་ཚོས་གནའ་དེང་གི་ཤེས་ཡོན་ལ་མ་བྲལ་བ་
སྐོབ་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུར་ལྷགས་སྐོན་རྒྱག་དགོས།

༣༽ རྒྱང་ཚོས་ལ་སྐྱོང་སྐྱོང་དང་། ཤེས་ནས་སྐྱོང་པའི་དད་པ།

ཚོས་བྱེད་དང་མི་བྱེད་སོ་སོའི་འདོད་བ་རེད། གལ་ཏེ་ཚོས་བྱས་ན། སངས་
རྒྱུ་གི་ཚོས་གི་གནས་ལྷགས་ཤེས་བ་བྱེད་དགོས། དེ་ལྷར་བྱུང་ན་ཤེས་ནས་དད་
བ་སྐོབ་པ་ཡིན་པས། དད་བ་དེ་སྐྱུས་དག་པོ་ཡོང་རྒྱ་རེད། དེ་ལྷར་མིན་བར་ས་མེས་
གི་གོམས་ག་ཤིས་འཇགས་བ་ལྷ་བྱས་སངས་རྒྱུ་དང་ཚོས་དང་དགོ་འདུན་བཅས་
ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞེས་བརྗོད་ན། དེ་ནི་ཚིག་ཅེས་གི་སྐྱབས་འགོ་ཡིན་པས་དད་བ་
བརྟན་པོ་མེད་ལ། དེ་ཅེས་གི་རྒྱས་བ་ཡང་མེད། ལྷིར་བཏང་ཚོས་ལྷགས་ཚང་མའི་
ནང་དད་བ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་བཤད་ཡོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱུ་གི་ཚོས་ནང་རྒྱ་
མཚན་མཐོང་ནས་དད་བ་སྐོབ་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ནི་ནང་པའི་ཚོས་གི་
ཁྱེད་ཚོས་ཡིན། སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གིས།

- དགོ་སྐོང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་གིས། །
- བསྐྱེད་པས་བཅད་བརྟེན་པའི་གསེར་བཞིན་དུ། །
- ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །
- སྐྱང་བར་བྱ་ཡི་གུས་ལྱིར་མིན། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཚིགས་བཅད་འདི་ནི་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རང་

ཉིད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དགོ་སྐོང་དང་མཁས་པ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱུ་
ཅེས་དད་པ་ཞོན་ཞི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་དེས་པར་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཐོག་ནས་བཏག་
དབྱེད་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་འདི་གནད་འགག་ཤིན་ཏུ་ཆེན་
པོ་ཡིན།

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་
བཏག་དབྱེད་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བྱེད་ཚོགས་པའི་ཐོབ་ཐང་གནང་ཡོད། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བཀའ་ལ་བཏག་དབྱེད་བྱེད་སྐབས་གལ་ཉེ་གསུང་འགའ་ཞིག་དངོས་ཡོད་གནས་
ཚུལ་དང་འཚམ་གྱི་མི་འདུག་ན། དེ་ནི་སྤྱི་ཅི་བཞིན་པ་མིན་པས་དགོངས་པ་གཞན་
དུ་བཀའ་དགོས་པ་ཡིན། འདི་སྐོར་རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ཡུལ་དུ་མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱི་བ་
ཡབ་སྲས་དང་། ཐོགས་མེད་ཡབ་སྲས་ནས་བཟུང་འགྲོ་སྐྱེདས་གསལ་པོ་ཞིག་
བཟོས་གནང་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་ཚོས་ལ་དད་པ་བྱེད་སྐྱེདས་འདི་གཞན་དང་མི་
འདྲ་བར་ཐོག་མར་བཏག་དབྱེད་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱས། དེ་ནས་རྒྱ་མཚན་མཐོང་སྟེ་
དད་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟགས་སངས་རྒྱས་དང་། ཚོས། དགོ་འདུན་
བཅས་སྐབས་གནས་དགོན་མཚོག་གསུམ་འདི་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་སྐབས་གནས་
ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་རང་རང་ལ་ཡོན་ཏན་དང་ཁྱད་ཚོས་གང་ཡོད་པ་སྐོབ་སྐྱོང་
ཡག་པོ་བྱས་ནས་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས།

མདོ་དོན་སྟོང་པོ་ཁྱེད་ཚོས་ཤེས་ཡོན་སྐོབ་སྐྱོང་ལ་འགགས་སྟོན་བརྒྱབ་ནས་
སོ་སོའི་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་བཟང་པོའི་ཤེས་ཡོན་དང་ཁ་མ་བྲལ་བའི་
ཐོག་དེད་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཡང་ཡོད་པའི་མི་ལྷག་བསམ་ཤེས་འཛོན་གཉིས་ལྡན་

ཞིག་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་ཞེས་ངོས་ནས་རེ་སྐྱེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་སྐྱེད་གཟབ་གཟབ་
མ་བྱས་ན་བཅའ་བྱོལ་གྱི་གནས་སྐྱེད་ས་ལོག་འཆང་ཡོངས་བྱེད་མཁན་ཚོ་རིམ་བས་
བྱེད་ཀ་བོད་མི་དང་། བྱེད་ཀ་རྒྱ་གར་བལ་ཡུལ་ཡང་ན་ལུས་སྤོགས་པའི་མི་ལྟ་བུ་
ཆགས་ན་ཡག་པོ་མེད། དེང་སང་བོད་ནང་རྒྱ་མིས་བོད་མི་ན་གཞོན་རྒྱ་མིས་བོད་
མི་དེ་ལྟ་བུ་བཟོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོད། དེ་རིགས་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡིན།

༡༽ རྒྱ་ས་བསྐྱེད་ས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་། བདེན་དོན་གྱི་ཀྱས་ལྟགས།

ད་བར་སློབ་བྱ་འདིར་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་གང་འཆང་ཞིག་རང་ལུས་བོད་ལ་
བྱིར་ལོག་བྱས་ཡོད། དེ་ནི་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། ད་ལྟ་བོར་དུ་འགོ་འཛིན་གྱིས་བཤད་
བ་སྐྱེད་བོད་ཅེས་མཚུབ་མོ་འཛུགས་པའི་གཙོ་གཟུགས་བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེད་
མི་མང་ཡིན། ང་ཚོ་ནི་བཅའ་བྱོལ་བ་སྐྱེད་མོ་གང་ལས་མེད། དེར་བརྟེན་མ་འོངས་
པའི་བོད་འདི་གང་ལྟ་ཞིག་ཡོང་མིན་གཞིས་སྤུས་རྒྱ་ཆེད་མི་མང་ལ་རྟག་སྤུས་
ཡོད། ད་བན་འདིར་སློབ་སྦྱོང་གང་འཆང་བྱས་ནས་རང་ལུས་བོད་ལ་བྱིར་ལོག་སྟེ་
ཤེས་ཡོན་ཐོག་ཞབས་འདེགས་དང་། རང་གི་མི་ཆེད་འཚོ་ཐབས་གསར་བའི་ནང་
ཞུགས་པ་དེ་ནི་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་ཡིན་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཡོད།

རྒྱ་མི་དོགས་པ་ཆ་པོ་ཡིན་སྐབས་བྱིར་ལོག་བྱེད་མཁན་ཚོར་དོགས་པ་བྱས་
ཉེ་ལས་ཀ་མི་སློབ་པ་ལོགས་སུ་བཀའ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཉ་ཅང་ཐབས་སློབ་པོ་
རེད། ཡར་རྒྱས་རྒྱ་མིར་དགོས་པ་ཇི་བཞིན་ང་ཚོ་བོད་བར་ཡང་དགོས་པ་ཡིན། རྒྱ་
མཚན་ནི་རྒྱ་མི་ནམས་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ཅིང་བདེ་བ་འདོད་པ་སྟེ། ང་ཚོ་བོད་པ་

ཡང་དེ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས། ང་རང་ཚོར་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་དགོས་པ་
 ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་བཤད་ན་རྒྱ་མིར་རྒྱ་ཡིག་ཡོད་པ་དང་། བོད་པར་བོད་ཡིག་
 ཡོད། བོད་ཡིག་འདི་རྒྱ་ཡིག་ལས་ཚད་མཐོ་བ་ལས་དམའ་བ་མེད། ང་ཚོ་བོད་པ་
 རིག་གཞུང་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཤིག་དང་། འཛམ་གླིང་ཐོག་མཐོང་དང་ཆ་འཛོག་
 ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱི་གཉེན་གསུམ་
 དབང་རྒྱ་མིས་གང་བྱས་དེའི་ཐོག་འགོ་མི་སྲུབ་ལ། འགོ་དགོས་དོན་ཡང་མེད། ང་
 ཚོར་ང་རང་ཚོའི་ཐོབ་ཐང་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་ད་བར་ང་ཚོས་རྩོད་ཀྱི་ཡོད་ལ་ད་དུང་ལྷ་
 མ་སྤུང་རྩོད་རྒྱ་ཡིན། དེ་ཡང་འོས་ཤིང་འཚམ་པ་ཞིག་དང་། གཉིས་པན་གྱི་གནས་
 ཚུལ་ཞིག་བྱུང་ན་ང་ཚོས་བསམ་སྒོ་གཏོང་ཚོག་རྒྱ་དང་། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ན་ང་རང་
 ཚོའི་འཐབ་རྩོད་འདི་རང་རྒྱལ་གཞན་པམ་གྱི་གནས་ཚུལ་མིན་པར་རང་གི་ཐོབ་ཐང་
 རྩོད་པའི་བདེན་དོན་གྱི་འཐབ་རྩོད་ཅིག་ཡིན། བདེན་དོན་ལ་འགྲུལ་སྐྱོང་དཔུང་
 ལྷོ་བས་གྱི་ལུས་བ་ལྟ་བུ་མེད་ཀྱང་། ལུན་བསྐྱོང་སྐྱབས་འདི་ལ་ལུས་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་
 ཡོད་པར་བརྟེན་ང་རང་ཚོས་ག་དུས་ཡིན་ཀྱང་རྩུབ་དང་ཉམ་པ་ཤོད་དགོས་དོན་
 མེད། བ་འོས་ཕྱོགས་ལ་དཔུང་སྐྱོབས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། བདེན་པ་མེད་པར་བརྟེན་
 ག་དུས་ཡིན་ཀྱང་ཉམ་རྩུབ་ཤོད་པ་དང་འཁྲོག་བཤད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་
 བྱས་ནས་ཁྱེད་ལ་ཐོབ་ཐང་མེད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་བརྗོད་ནས་
 མི་རྣམས་བལྟ་བལྟར་བྱེད་དུ་བརྟུག་ན་ཡག་པོ་ཡོད། དཔེར་ན། བོད་ཀྱི་ནང་པ་
 སངས་རྒྱུས་པའི་ཚོས་འདི་ལྟ་སྟེགས་པའི་ལྷན་མཐའ་དང་ལྟ་བུར་བྱས་ནས་ནང་
 པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱེད་ཚོས་མངོན་སྲུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

མར་ཁེ་སེའི་རིང་ལུགས་དང་འགྲེལ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཟེར་བ་དེ་
 སློབས་པ་བྱེད་ཚོག་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཁ་ཁས་སྤྲས། ཁ་ཁས་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
 བར་ཚང་མ་བསྟན་ན་མི་མང་སྐྱབ་པ་མིན་པས་ལེགས་ཉེས་རྣམ་དགེ་འབྱེད་རེས་
 རེད། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་ཤང་པོ་ཤང་བཞག་གིས་ལེགས་ཉེས་གང་ཡོད་ཀྱང་གསལ་པོ་
 བསྟན་པ་ལས་སྤྲས་བསྐྱངས་བྱེད་ཀྱི་མེད། ང་ཚོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་བྱས་ན་
 བས་མཁའ་འཕྱར་ཐུབ་པ་དང་། ས་ལ་འཇུག་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་རེད་བརྗོད་ཀྱི་མེད།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་བྱས་ན་སེམས་པ་མ་དུལ་བ་འདི་དུལ་བའི་ཐོག་ནས་མི་སེམས་
 ཞི་བའི་བག་སེམས་ཡོད་པ་དང་། བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་ཚོར་སྣང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་
 ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཤེས་ལ་མ་ཤེས་ཁ་ཁས་ཀྱིས་མི་གཞན་
 ཀྱི་ང་ལ་སྐྱབས་འཇུག་ལུས་ན་ནད་ན་ཚ་དེ་རིང་སང་ཉིན་དག་པ་བཟོས་ཚོག་ཅེས་
 བ་ལྟ་བུའི་ལུང་ཤོབ་ཤོད་མཁན་ཡོང་གི་ཡོད་འདུག ། ཟོབ་རྩ་བྱས་ན་ལུངས་འཁྲུལ་
 ཐབས་མེད། དེ་གོང་ང་རང་ཐའེ་ཐམ་དུ་བསྐྱོད་སྐབས་དེ་གང་དགེ་འདུན་གང་འཚམ་
 འདུག་པ་ཁོང་རྣམས་ལ་འང་ངོས་ནས་ཟོབ་རྩ་མ་བྱེད་ཐོགས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན།
 འདི་ལྟར་ལ་ཡང་རྒྱན་བར་དེ་ལྟར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། གང་ལྟར་ང་ཚོས་ཚོས་སྲིད་གང་
 ཐད་ནས་ཤང་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས། ང་ཚོ་ལྷོ་ལུས་དགོས་དོན་ཅ་བ་ནས་མེད།

༡། ཡ་རབས་ཀྱི་གོམས་སྤོལ་དང་། ལྷ་འབྲས་དཔང་འཕེར།

ཤོད་སྤྱི་བའི་དོན་དག་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཚང་མ་སེམས་ལུགས་ཡག་པོ་ཡོད་ལུས་
 བཞིན་ཏུར་ཐག་བྱེད་དགོས། ལྷག་པར་ཤོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། ཡ་རབས་བཟང་ཐའེ་
 གོམས་སྤོལ་རྣམས་ནི་ང་རང་ཚོ་ཤོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷན་ཚོར་ཡིན་པས་དེ་དག་སྤྱི་

༡༡། བྱི་ཡོ་ཀལལལ་རྒྱ་ཀ་མེས་ཀལ་ཉིན་སྐྱུར་ཁ་ཕ་མོ་སྐྱོད་ཁབ་གི་དགེ་
སྐྱོད་ཡོད་ས་ལ་བཀའ་སྐྱོད་སྐྱུལ་བ།

ཀུ་ལྷུང་རབས་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་། དངོས་ཡོད་ཀྱི་སྐྱུབ་དོན།

འདིར་ཡོད་ཐམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱ་པོད་དགེ་གནས། སྐྱོབ་སྐྱུག་དང་མི་
མང་ཚང་མར་ལྷ་སྐྱུར། དེ་རིང་འཇུག་ཅེས་མངའ་སྐྱུའི་གོ་སྐྱབས་བྱུང་བར་དགའ་པོ་
བྱུང་བས་སྐྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་སྐྱུ་ཡིན། དཔེ་ཆར་ལྷ་དག་གཏོང་མཁའ་དང་། ཉམས་ཞིབ་
བྱེད་མཁའ། གསུམ་ཚོམ་བྱེད་མཁའ་ཚང་མ་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་ཡིན་བས་དམིགས་
བསལ་སྐྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་གི་ཡིན། འདྲམ་སྐྱིང་ནང་སྐྱིར་བཏང་ནམ་དུས་ལྷོད་ཅན་གྱི་
ཉམས་ཞིབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱི་ཚོགས་དང་། རིག་གཞུང་། མི་
རིགས་བཅས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་ཡང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁའ་མང་པོ་ཡོད། ལྷག་བར་སྐྱུར་
དང་མི་འབྲ་བར་དེང་སང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁའ་མང་པོ་
ཡོད། ང་ཚོ་བོད་པའི་ནང་ལ་དེ་སྐྱུ་གང་ཡོད་པ་དེ་སྐྱུ་སྐྱོད་བྱས་ནས་དེའི་འགྲོ་
སྐྱུངས་ཀྱི་སྐོལ་སྐྱུན་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་ལས། དེ་སྐྱུའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱ་སྐྱུ་
དར་སྐོལ་འདྲང་གི་མི་འདུག ། མ་འོངས་པ་ན་ང་ཚོའི་བོད་རང་གི་རིག་གཞུང་དང་།
ལོ་རྒྱུས། གོམས་གཤིས་སོགས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས། ཡིད་ཆེ་མང་པོ་དང་གོ་བསྐྱུར།
ས་འོག་ནས་ཐོན་པའི་དངོས་རྒྱས་རིགས་ལ་ཡང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁའ་མང་ཅེས་

བྱུང་ན་བསམ་གྱི་འདུག །

སྐབས་དེ་ལྷན་སྟེན་གསུམ་པའི་ནང་ནས་ང་ཚོའི་ནང་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁན་
ཡོང་གི་ཡོད་ན་ཡང་། བོད་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁན་མི་འདད་
བའི་སློན་ཏན་ཏན་འདུག ། དེམ་པས་དེའི་རིགས་མང་ཙམ་ཐོན་སྐབས་ན་བསམ་བའི་
དེ་བ་རྒྱག་གི་ཡོད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ན་སློན་དང་། དགོ་
མཚན་གཉིས་ཀ་ཡོང་རྒྱུ་དེ་དག་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གཞིར་བཞག་གི་ཐོག་
ནས་ཡིག་ཆ་མང་ཙམ་ཐོན་སྐབས་ན། དངོས་ཡོད་ཀྱི་བྱུང་བ་རྣམས་མི་རྣམས་ནས་
གསལ་པོར་རྟོགས་པ་དང་། གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་ཤེས་རྒྱུ་རེ་ཐོགས་ཡོད་པ་
ཞིག་རེད། དེ་ཡང་དེ་སྲིད་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཉམས་སྟོང་ལྟར་ཞེ་སྤྲུགས་སུ་འདྲི་སྐྱབ་
བསམས་ནས་མཐའ་སྐོར་དེ་སྐོར་བྱས་པ་དེ་ལྟར་མིན་པར། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
ཐོག་བཟང་ངན་གང་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་སློབ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་ཐོག་ནས་བཏོན་རྒྱ་
དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག །

བོད་ཀྱི་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་གཞིགས་ན། བོད་ལ་ཚོས་དར་ཚར་བའི་རྗེས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་པ་ཞིག་གི་ངོས་ནས་ལོ་རྒྱུས་འབྲི་གནང་སྐབས་ཚོས་ཀྱི་བག་
ཆགས་ཤུགས་ཆེ་ཡོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གསུངས་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་
མེད་དམ་བསམ་པ་འདུག ། དེ་དངོས་ཡོད་དང་འཚོམ་མིན་དང་། ཡང་སྐབས་དེ་
སྐབས་མོང་གྲགས་ཚོད་ཀྱི་བྱུང་བ་དང་། སྐབས་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་
མི་བྱབ་པ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུས་གསལ་པོ་མ་ཆགས་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟད་གོས་པ་ཡོང་གི་
འདུག ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ལོས་ཡོང་། འཛིག་རྟེན་སྐབས་མོང་གྲགས་

ཚོད་ཀྱི་དོན་འགྲུར་བྱས་ན་འདི་སྟུང་རེད་ཅེས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་འབྲེལ་
བཤམ་རྒྱལ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག །

ཁ་ཤེས་ལྷན་གྱི་སྐབས་ཡིག་དང་། བོད་ཀྱི་བྱུང་རབས།

དེ་སྔ་ཁང་ལྷན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས། བོད་པ་རང་གི་མི་རིགས་
ཤིག་དེ་སྔ་ནས་ཡོད་པ་དངོས་ཡོད་ས་ཆ་རང་གི་ཐོག་ནས་ཁ་གྲགས་གི་ཡོད་ལ། བོན་
གཞུང་གི་ནང་ནས་འབྲེལ་བཤམ་རྒྱལ་གི་ཡོད། དེ་ཡང་བོན་རང་གི་ཚོས་དང་དོས་
ནས་བཤམ་པ་དེ་སྟུང་ཡོད་ཀྱི། སྔ་ལོ་རྒྱ་མིའི་ཚགས་པར་ཞིག་ཏུ། ལྷོད་ལྷལ་ནས་
བོད་ཡིག་རྫོང་ལ་བརྗོད་པ་ཞིག་ཐོན་པ་དེར་ཞིབ་འདུག་གྱེད་སྐབས་ལོ་ངོ་སྤུལ་སྟོང་
ཕྱིན་པའི་གནས་ཚུལ་གྲེས་འདུག ། བོད་ཡིག་རྫོང་ལ་བརྗོད་པ་དེ་ལོ་སྤུལ་སྟོང་ཕྱིན་
ཡོད་ན། ཁང་ལྷན་གྱི་སྐབས་ལོ་སྤུལ་སྟོང་ཕྱིན་པ་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད།
ད་དུང་དེའི་ལོར་ལ་ལོ་བཞི་སྟོང་ལྔ་སྟོང་རི་ཅེས་ཕྱིན་ཡོད་དལ། ཞིབ་འདུག་བྱ་རྒྱའི་
རྒྱ་ཆ་དེ་དག་གི་ཐོག་ལ་ཞིབ་འདུག་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག ། དེ་ནི་དཔེ་མཚོན་
ཞིག་རེད། བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་མཐོ་སློབ་དམིགས་བསལ་ཅན་འདིར་ད་
སྟུང་བར་དུ་ཚང་མས་ཤུགས་བརྒྱབ་ནས་གཞི་ཅེས་པའི་ཚུགས་ཡོད་ལ། ད་དུང་
ཡར་རྒྱས་འགོ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྟབས། ཚང་མར་ཏུར་ཐག་གྱེད་རོགས་
ཟེར་རྒྱ་ཡིན།

གཉིས་ནས་ག་ལེར་མི་ཐོག་བརྗོད་པའི་ལོ་ཡོད། ང་ཚོའི་ལས་ཀ་འདི་མི་ཐོག་
གཅིག་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མིན་པར། མི་རིགས་གཅིག་གི་རིག་གཞུང་དང་འབྲེལ་

རིག་གཞུང་དང་། གོམས་གཤིས་ཡོད་པ་དེ་སོ་སོ་ཡོད་སའི་ས་གནས་དེ་གའི་
གནས་རྒྱལ་དང་ས་ཆ་དེའི་ཐོག་ཡོད་པའི་མིའི་གོམས་གཤིས་དང་། མིའི་འཚོ་བ་
སྐྱེལ་སྐྱངས་དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱལ་རྒྱ་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་
འབྲེལ་བ་ཡོད་སྟབས། མི་རིགས་གཅིག་གི་རིག་གཞུང་དང་། གོམས་གཤིས་ཞེས་
བརྗེ་གི་ཡོད། དེ་ནི་མི་རིགས་དེ་ལ་ཁེ་སན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་བརྟེན་རྒྱུ་འཛིན་
བྱེད་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ཡིན་ནའང་རྒྱུ་འཛིན་བྱེད་པ་ལ་སོ་སོའི་སྐད་མི་འདྲ་བ་དེའི་ཐོག་ཡི་གེ་དགོས་
བ་རེད། ཡི་གེ་ཡོད་དམ་ཞེས་ཀྱི་སྐབས་མང་ཆེ་བས་ཡི་གེ་མེད་ཅེས་བརྗོད་མཁན་
རེད། ཡི་གེ་མེད་ན་ཡི་གེ་བཟོས་ཉེ་དེའི་ཐོག་ནས་སོ་སོའི་སྐད་དང་རིག་གཞུང་སྲུང་
སྐྱོབ་བྱ་དགོས། དེ་དའི་བསམ་འཆར་ཡིན་ཞེས་འོད་གྱི་ཡོད། དའི་བསམ་སྒྲིབ་ནང་
ང་ཚོ་བོད་པར་བོད་ཡིག་ཡོད་བསམ་བ་ལམ་སེང་བྱ་གྱི་འདུག ། ཡི་གེ་ཡོད་པར་
ཅམ་དུ་མ་ཟད། ལོ་སྟོང་སྟག་འགའ་ཤས་ཕྱིན་པའི་ཡི་གེ་ཡོད་ལ། འཛམ་གླིང་ནང་ཡི་
གེ་རྣམས་པའི་གས་བརྒྱ་གངས་ཤིག་བརྗེ་སྟོན་ཡོད་པའི་ནང་གི་གཅིག་བོད་ཡིག་རེད་
ཅེས་བརྗོད་གྱི་འདུག ། དེའི་ཐོག་ནས་སྐྱོབ་ས་བ་ཞིག་རྟེན་གྱི་འདུག །

ཡང་འཛམ་གླིང་ཐོག་རིག་གཞུང་དང་། ལྷ་སྐྱོད་འགྲུང་འགྲོ་གི་ཡོད་པའི་སེམས་
ཁལ་བྱེད་མཁན་རྒྱ་གར་ནང་ལའང་ཡོད་གི་འདུག ། ང་ཚོ་བོད་པ་ཚོས་ཕྱི་མིག་
བལྟས་ན། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་འདིའི་ནང་འཛམ་གླིང་དང་འབྲེལ་བ་གང་འཚོམ་བྱུང་
ཡོད། ལྷག་ཏུ་ཡུན་ལྷན་ནས། ཨ་མདོ་མཚོ་སྔོན་ཁལ་རྒྱ་མི་དང་ས་འབྲེལ་བྱས་ནས་
ལོ་སྟོང་སྟག་ཕྱིན་བ་རེད། ཡིན་ནའང་དེ་སྔོན་ང་རྒྱ་ནག་ལ་འགྲོ་སྐབས་དར་ཅེ་མདོའི་

འདུང་ལོ་གི་ལ་དེ་མ་བརྒྱབ་བར་དུ་བོད་པའི་སྡེ་རེད། དེར་ཁང་པའི་དབྱིབས་བཀོད་
དང་། ཚོང་ཁང་འགའ་ཉམས་རྒྱ་བརྗོད་བྱས་པ་ཡོད་ན་ཡང་། མི་རྣམས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་
བག་ཆགས་དང་། ལོ་མཁུ་གཤམ་། རྣམ་འགྲུར་སོགས་བོད་མིའི་བག་ཆགས་ཆ་ཚང་
ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ལ་དེ་བར་བརྒྱབ་རྗེས་བསམ་སྒྲུབ་ནང་ལུང་བ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་
རེད་བསམ་པའི་ཚོར་སྣང་སྐྱབས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་མི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་སྡོམ་
སྣངས་མི་འདྲ་བ་འདུག ། ལོ་སྡོང་སྤྲལ་བརྒྱལ་བ་དེའི་རིང་བོད་མི་ཚོར་སོ་སོའི་མི་
རིགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། ལོ་མཁུ་གཤམ་འཇགས་ནས་བསྐྱེད་ཡོད།

༨ ། བསམ་སྒྲུབ་ལྟ་སྒྲུབ་དང་། རྒྱུ་ལས་ལ་གྱི་རིག་གཞུང་།

ང་ཚོ་བཙན་ཤོལ་བ་བྱས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱལ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་འདྲིའི་རིང་
ལ། དཔེར་ན། བོད་མི་ཚོས་ལུགས་བརྒྱུད་ནས་ཡི་ཤུ་བྱེད་མཁན་དང་། དེ་བཞིན་
བོད་པའི་བསམ་སྒྲུབ་འགྲུར་འགྲོ་མཁན་ཉ་ཅང་ཉུང་ཉུང་རེད། ང་ཚོས་གཞན་ལ་འགྲུར་
ན་སྡོམ་ཡོད་པས་འགྲུར་མི་དུང་ཞེས་ཇི་ལ་བརྒྱལ་སྡོམ་གསོ་གང་ཡང་བྱེད་གྱི་
མེད་ན་ཡང་། སོ་སོར་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གཉིད་ཟབ་གཞན་ལ་རེ་མི་དགོས་པ་
དང་། གཞན་ལ་སྡོམ་མི་དགོས་པ་འགྲུར་ཚོན་རྒྱུ་ལས་ལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་རང་
བཞིན་གྱིས་འཛིན་ནས་བསྐྱེད་པ་རེད། ང་ཚོས་གྱི་དངོས་པོ་ཡང་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུར་དོ་
སྣང་མ་བྱས་སྐབས་རྗེས་ལུས་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་ཡང་། བར་བསམ་སྒྲུབ་དང་འབྲེལ་བའི་
ལྟ་བ་དང་། ལྟོད་པ་སོགས་བོད་པ་དངོས་གནས་སྤྲལ་བོ་གདེང་འཁེལ་ཐུབ་པ་ཞིག་
ཉན་ཉན་རེད།

འཇུགས་ལྷེད་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་ལ་སྤྱོད།

ཅེ་རིག་གཞུང་གི་ཞབས་འདེགས་དང་། བཏང་འགྲོ་བཞག་སྡོད་
འཕེར་བ།

ཡང་སྐོས་གཙོག་ལག་སྐོབ་གཉེར་ཁང་འདི་དམིགས་བསལ་འཇུགས་དགོས་
དོན་པོད་བ་སྐྱ་སེར་པོ་མོ་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཚང་མར་དེད་དུས་དང་མ་སྤྱོད་པའི་སྐོབ་
སྐྱོང་གི་བསྐྱེ་གནས་ཤིག་ནང་པོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་སྐྱེད་བཅོམ་བྱས་ཏེ་སྐྱི་
ཚོགས་ནང་རྒྱུ་འཛིན་སྤྱོད་པའི་དམིགས་ཡུལ་དང་། དེ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་བརྒྱབ་སྐྱོ་
བཇུགས་བ་རེད། ཉམས་ཞིབ་བྱས་པའི་མེ་ཚོན་མང་པོ་ཐོན་གྱི་ཡོད་པ་ལས། དགེ་
ལྷན་གྱི་འོས་ཚོས་ཚང་བ་བཏང་འགྲོ་བཞག་སྡོད་འཕེར་བ་འགའ་ཤས་ཅམ་ལས་
ཐོན་བ་ཉུང་ཉུང་རེད། སྐོབ་སྐྱོང་ཐོན་ནས་བྱས་བ་ཐོན་པའི་བྱས་རྗེས་འཛོག་སྤྱོད་
ལའབ་ཉུང་ཅམ་རེད། འདིར་མཐོ་སྐོབ་བཇུགས་པའི་དམིགས་ཡུལ་ནི། འདིར་ཡོད་
མི་འགའ་ཤས་ཀྱི་འབྲུལ་སེལ་འགྲོ་ས་སྡོད་ས་དང་། འདི་ནས་གཤོག་སྐོར་སྐྱོ་སྤྱོད་
ན་འཕུར་ས་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་མ་རེད། དམིགས་ཡུལ་དོ་མ་ནི་གཤོག་སྐོར་སྐྱོ་སྤྱོད་ས་དང་།
འཚར་ཕོངས་ལྷེད་ས་འདི་མེ་ནང་བྱས་ཏེ་སོ་སོ་མེ་སྐྱི་ཚོགས་ནང་ཞབས་འདེགས་
སྤྱོད་དགོས་བ་དེ་རེད། སྐོབ་སྤྱོད་ཚོའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྐོར་གཟབ་གཟབ་གཏོང་
དགོས།

འདིར་འབྲུག་བ་དང་། ཐོན་བ་སོགས་ཡོད་པ་རྣམས་རྒྱལ་ཁོངས་ཐ་དད་ཡིན་
ནའང་། ང་ཚོ་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པས་སོ་སོའི་ས་ཁུལ་དེ་དག་

ལའང་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཉམས་པ་གསོར་ཚུད་དང། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་
 དགོས། དཀའ་ངལ་ཏ་ལམ་གཅིག་གྱུར་ཚང་མར་འཕྲད་ཡོང་གི་ཡོད། བོད་མི་
 རྣམས་འདི་གར་སློབ་སྦྱོང་ལ་ཞུགས་པའི་ཉིན་མོ་དེ་ནས་སོ་སོའི་མི་ཚེའི་ནང་གི་
 ལས་འགན་དང། མི་ཚེའི་ནང་གི་གྲུབ་ཆ་ཏ་ལམ་གཏན་འཁེལ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།
 སོ་སོའི་ངོས་ནས་ཤེས་ཡོན་སྦྱངས་ཏེ་སོ་སོའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་དེ་རྣམས་ཐུབ་
 སྲེལ་དང། ཉམས་པ་སོར་ཚུད་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་བར་སོ་སོའི་ངོས་ནས་
 གདེང་འཁེལ་བའི་ཐོག་ནས་གཞན་ལ་ངོ་སློད་འབྲེལ་བ་ཤད་རྒྱལ་ཐུབ་པ་ཞིག་གྱ་
 དགོས། འདིར་བསྐད་པའི་རིང་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོང་རྒྱ་ཡང་མ་སྐྱུན་རྒྱུན་མི་འདད་བའི་
 རིགས་རྣམས་སེལ་སྐབ་ངེས་རེད། མ་སྐྱུན་རྒྱུན་དེ་དག་སྦྱར་བའི་དམིགས་ལུལ་དེ་
 རེས་པར་དུ་སྐྱབ་དགོས་པ་དང། ལས་འགན་འཁུར་དགོས། སློབ་སྦྱོང་ཚེའི་ངོས་
 རྣམས་ཀྱང་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ལྷག་པར་དུ་དགེ་ཚུན་ཚོས་ཀྱང་དེ་དོན་དགོངས་པར་བཅངས་ནས་ད་ལྟ་མན་
 ཚད་ལ་རྒྱར་ཐག་གཞན་བ་རེད། ད་དུང་ཡང་ཚང་མས་རྒྱར་ཐག་གཞན་ནས་སྤྱི་པའི་
 ལས་འགན་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་སྐྱབ་སྐྱབ་པ་དང། དེ་ཡང་བསམ་པ་རྣམས་དག་ཐོག་ནས་
 གཞན་ན་ཚོས་བྱས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱེད་པའི་ཞབས་
 འདེགས་འགྲུབ་གྱི་རེད། སྟོན་པ་བཀའ་བློན་ཅན་གྱི་སྐྱ་གསུང་སྐྱུགས་གྱི་ཡོན་ཏན་
 རྩན་པ་དང། ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ས་གནས་འདི་ལྟ་བུར་
 ཚོས་དང་རིག་གཞུང་སྦྱངས་ནས་སོ་སོའི་མི་ཚེ་དེ་ཐོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཟེར་ན་ཡང་
 རུང་། གང་ལྟར་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་དེ་དག་སྦྱོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་གི་ནང་ལ་

ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་སྐྱབ་པ་བྱུང་ན་སྟོན་པའི་རྗེས་བྱོན་གྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་རེད།
དེས་ན་ཚང་མས་ཕྱགས་བསྐྱེད་ནས་ཏུར་ཐག་གཞན་དགོས། དེ་མིན་གཞན་ཞུ་རྒྱ་རྒྱ་
མེད། རིན་པོ་ཆེས་ད་ལྟ་བུ་ཏུ་སྐྱབ་སྐྱབ་བཞིན་ཏུ་ཏུར་ཐག་གཞན་བ་རེད། ཏ་
ཅང་ཡག་པོ་ཡིན། ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་གི་ཡིན། ད་ནི་ག་ལེར་མི་བརྗེས་འགོ་གི་རེད། མི་
གསར་བ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་སྐབས་སྲ་མ་སྲ་མས་གཞི་གཞན་བཞིན་བ་དེའི་ཐོག་ཏུ་སྐྱི་མ་
སྐྱི་མས་ཁ་སྟོན་བརྒྱབ་ནས་ཚང་མས་ཏུར་སྐྱེད་གཞན་རོགས། ཕྱགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་
བཀའ་སྟོན་སྦྱང། །།

པར་བྱང་ལྷོན་ཚིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་དྲ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྐྱང། །
ཚིག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཇུག་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །
དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ལུང་བའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྐོ་མོ་སྟོང་སྤག་བརྒ། །
གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །
རེས་ལེགས་ཉོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག། །

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དང་དུས་ཡིད་སྐབས་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱུ་མས་པའི་སྐྱོའི་སྤྲིག་སྐྱོད་མི་བཟད་
པས་གངས་ལྗོངས་ཚོས་སྐྱན་གྱི་ཞིང་དུ་སྐབ་པའི་བསྐྱུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མའི་སྐར་བ་ལྟར་འབར་
བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་བྱས། རྩོགས་དང་རྩོགས་ན་དུལ་སྐབ་མཚོན་ཆ་
སོགས་གདུག་པའི་གཞོན་འཛེག་གྱུ་གྱུའི་སྐྱོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྐོ་ཀུན་ནས་ལྡ་
བདོའི་རྒྱུད་ཚོགས་མཚོ་སྐར་བརྐྱེལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་རྩོགས་བོད་ཁ་བ་ཙན་
དུ་བསྐྱུན་པའི་མེ་རོ་སྐར་ཡང་སྐར་བཞིན་གསོས་ཉེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་སྐབ་
པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚོ་

མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། ནམ་འདྲེན་ལྷན་སེལ་འཛིན་པའི་ལུགས་སྟོན་ཀྱང་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲུལ་
ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་ལྡོག་མེད་གྱི་གསུང་རབ་
དབར་དུ་བསྟན་དང་བསྟན་འགྲུབ་གང་ལའང་ལྷན་ཚོགས་འདི་དགེ་བསྟོན་སྟོན་ཚིག་ཏུ་ལྷན་འདེགས་
སྟོང་ཚོས་སྐྱབ་དག་དབང་སྟོང་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྐྱབ་བའོ། །

དགེའོ། །

ལ་རྒྱལ་དབང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབྲུམ།
པོད་ཆ་བ།

མཛད་པ་པོ། ལ་རྒྱལ་དབང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།
སྤྱིའི་དེབ་སྐོང་དོན་བཅུན་པ།

དཔེ་སྤྲིག་ལག་ཁྱེད་ལ།

ནམ་གྲུ་ལྷན་བསྟན་ཡར་འཕེལ། ས་རྒྱ་མཚོ་སློབ་ཆེ་དཔལ་རྗེ།

དེབ་གཞི་འཆར་འཁོད་པ།

ནམ་གྲུ་ལྷན་བསྟན་ཡར་འཕེལ། ས་རྒྱ་མཚོ་སློབ་ཆེ་དཔལ་རྗེ།

ཡིག་འབྲུག་དང་ལྷན་པ།

ནམ་གྲུ་ལྷན་བསྟན་ཡར་འཕེལ། ས་རྒྱ་མཚོ་སློབ་ཆེ་དཔལ་རྗེ།

མཇུག་ཤོག་འཆར་འཁོད་པ།

ནམ་གྲུ་ལྷན་བསྟན་ཡར་འཕེལ།

པར་གཞི། ཕྱི་ལོ་ 2014 ལོར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྤྲིག་ས།

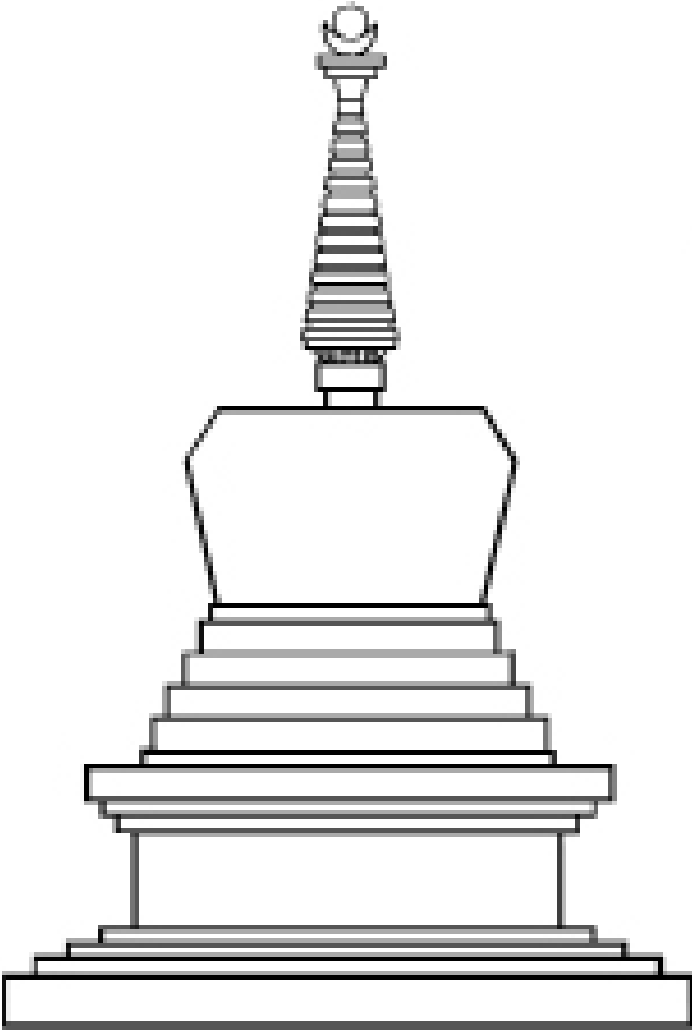
པར་སྐྱེད་ས། ཕྱི་ལོ་ 2014 ལོར་པར་སྐྱེད་ས་དང་པོ་བཅུན་པ།

པར་གྲངས། པར་སྐྱེད་ས་དང་པོར་པར་གྲངས། 300 བཅུན་པ།

དེབ་ཚད། 7x9.5 ཡིག་གཟུགས། སློན་ལམ་བོད་ཡིག་

དེབ་ཨང། ISBN 978-93-83091-27-0 ཡིག་ཨང། 16

དཔར་འགྲེམ་ས། ནམ་རྒྱལ་གྲུ་ཆོང་མན་བདེ་ལེགས་བ་ཤད་སྤྱི་དང་།

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་ཀྱི་མཚན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ལོ་ལྷན་པའི་རྟེན།།